NEW YORK TIMES ÇOK SATANLAR YAZARI

DIANA GABAİDON

YABANCI #7

GEÇMİŞİN YANKISI

KIŞIM N

©Psi Ion’

GEÇMİŞİN YANKISI

Diana Gabaldon milyonları büyüleyen YABANCI serisine

Geçmişin Yankısı ile devam ediyor. 18. yüzyılda yaşayan İskoç savaşçısı Jamie Fraser ile 20. yüzyıl İngiltere’sinden gelen eşi Clairc Randall’ın olağanüstü hikâyesine bir kez daha hayran

olacaksınız.

Bir zamanların II. James yanlısı Jamie Fraser, Amerikan

ayaklanması hakkında Uç şeyden emindir: İlki kazanan tarafın

Amerikalılar olacağı, İkincisi kazanan taraf adına savaşmanın hayatta kalmayı garanti etmeyeceği ve üçüncüsü ise namlunun diğer tarafında Ingiliz ordusu için savaşan, evlilik dışı doğan

ıOlu>l.ı yii/.lçşmektcnse ölmeyi tercih edeceği.

Clairc ise Amerika’nın kazanacağını bilse de bedelinin ne kadar

ağır olacağından habersizdir…

Bu sırada, on sekizinci yüzyıla kıyasla daha güvenli olan yirminci yüzyılda. Brianna ile eşi Roger MacKenzie, iki yüzyıl öncesinden kalan mektuplar aracılığıyla Jamie ve Claire’in dramatik hikayesini adım adım takip ederken, hiç beklemedikleri büyük bir tehlikeyle karşı karçıya kalacaklardır.

t 30

30 OÛ 14

GEÇMİŞİN

YANKISI

Orijinal Adı: An Eclıo in The Bone

Yazan: Diana Gabaldoıı

Genel Yayın Yönetmeni: Meltem Erkmeıı

Çeviri: Kiibra Tekneci

Editör: Eren Abaka

Düzelti: Fahrettin Levent

Düzenleme: Gülen Işık

Kapak Uygulama: Berna Özbek Keleş

1. Baskı: Haziran 2015

ISBN: 978-605-173-014-1

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 12280

© 2009 Diana Gabaldon

Türkçe Yayım Hakkı: Nurcihan Kesim Ajans aracılığı ile © Epsilon Yayıncılık Hizmetleri Tic. San. Ltd. Şti.

Baskı ve Cilt: Kitap Matbaacılık Davutpaşa Cad. No: 123 Kat: 1 Topkapı-İst Tel: (0212) 482 99 10 (pbx)

Fax: (0212) 482 99 78 Sertifika No: 16053

Yayımlayan:

Epsilon Yayıncılık Hizmetleri Tic. San. Ltd. Şti.

Osmanlı Sk. Osmanlı İş Merkezi 18/ 4-5 Taksim / İstanbul Tel: (0212) 252 38 21 Faks: 252 63 98

İnternet adresi: www.epsilonyayinevi.com e-mai!: epsilon @epsilonyayinevi .com

GEÇMİŞİN YANKISI

Diana Gabaldon

KISIM II

Çeviri Kübra Tekneci

(e)p>s i I on

Aziz Gelin Ve Michael'in Duası

Mohawk, onu Thayendanegea - İki Bahisçi olarak biliyordu. Ingilizler ise Joseph Brant olarak. lan, Mohawklar'ın arasında yaşadığı zamanlarda adam

hakkında çok fazla şey duymuş ve Thayendanegea'nın iki ayrı dünya arasındaki tehlikeli bölgede nasıl hayatta kaldığını merak etmişti. Birden, belki de köprüye benzer bir şey olabilir diye düşündü. Bu dünya ve diğeri arasında uzanan ince köprü gibi, peki ama etrafını parlak dişleri olan uçuşan kafalar mı işgal ediyordu? Bir gün Joseph Brant ile birlikte ateşin kenarında oturup ona bunu sormak isterdi.

Brant'in evine doğru gidiyordu ama onunla konuşmak için değil. Obur, Güneş Geyiği'nin Brant'e katılmak için Yılan Ka-sabası'na gittiğini ve karısının da onunla olduğunu söylemişti.

"Unadilla'dalar," demişti Obur. "Muhtemelen hâlâ oradalar. Thayendanegea Ingilizler ile birlikte savaşıyor, biliyorsun. Oradaki Kral yanlılarıyla görüşüp kendi adamlarına katılmaları için ikna etmeye çalışıyor. Onlara 'Brant'in Gönüllüleri' adını vermiş." Gelişigüzel bir şekilde konuşuyordu; Obur ara sıra ruh onu harekete geçirdiğinde savaşsa da politik meselelerle ilgilenmezdi.

"Öyle mi?" dedi lan aynı ilgisizlikle. "Peki, o halde."

Unadilla'nın New York kolonisinde olması dışında tam olarak nerede olduğuna dair hiçbir fikri yoktu ama bunu öğrenmek çok da zor değildi. Ertesi sabah şafakta kuzeye doğru vol almaya başlamıştı.

Köpeği ve aklındaki düşünceler haricinde ona eşlik eden hiçbir şeyi yoktu. Bir noktada, Mohawklar'ıı yazlık kampına varmış ve çok iyi karşılanmıştı.

Oturup adamlarla sohbet etmişti. Bir süre sonra, genç bir kadıı ona bir kâse yahni getirdiğinde içinde ne olduğunu dikkat etmeden yemişti, yemeğin sıcaklığıyla rahatlayan midesi de kasılmayı bırakmıştı.

Dikkatini neyin çektiğini anlamadan yahni getiren genç kızın ateşin biraz ötesindeki gölgede oturup ona doğru baktığını görmüştü. Kız Ian'a gülümsedi.

Ağzındaki yahninin tadı aniden güzelleşmişti ve daha yavaş çiğnemeye başlamıştı. Bol yağlı ayı eti yiyordu. Mısır ve fasulye, soğan ve sarımsakla çeşnilendirilmişti. Tadı güzeldi. Kız başını yana eğdi; kara kaşlarından birini sorarcasına zarifçe kaldırmıştı, sonra ayağa kalktı.

lan kâseyi kenara koyup kibarca geğirdi, yemek yediği adamların bakışlarına aldırmadan ayağa kalkıp dışarı çıktı.

Huş ağacının gölgesinde belirsiz bir karaltı bekliyordu. Biraz konuştular - lan kızın ses tonunun kulaklarını gıdıklayışını hissetmişti ama neden bahsettiklerinin tam anlamıyla farkında değildi. Tutkusunu avucunun içinde kızgın bir kömür gibi tutuyordu, yüreğinde tüten bir kor gibiydi. Kızı ne içindeki yangını söndürebilecek su olarak görmüştü ne de onunla birlikte

tutuşmak aklından geçmişti.

Kızı öptü. Yemek, çalışmaktan terlemiş ten ve güneşin ısıttığı toprak gibi kokuyordu. Koruluk ya da kan kokusuna dair bir iz yoktu. Kız uzun boyluydu; yumuşak ve dik göğüslerini hissetmişti, ellerini kalçalarının kıvrımına indirdi.

Birlikte istekli bir şekilde hareket ettiler. lan serin havanın alev alan tenine değmesi için geri çekildiğinde kız elinden tutup onu evine götürmüştü. Ian'ı yatağına götürürken kimse onlara dönüp bakmamıştı ve sıcak loş ışıkta soyunmuşlardı.

lan yüzünü görmezse daha iyi olacağını düşünmüştü. Isim-siz, hızlı ve belki biraz zevk verici bir şey. Hızlı bir mola. En azından kendisini kaybedeceği birkaç dakikalık bir mola.

Ama kız karanlıkta Emily olmuştu; lan onu şaşkın bir şekilde bırakıp yatağından utanç ve öfkeyle kaçmıştı.

lan sonraki on iki gün boyunca köpeğiyle birlikte yürüyüp hiç kimseyle konuşmadı.

Thayendanegea'nın evi geniş bir alana yayılmıştı ama yine de köyün bir parçası olabilecek kadar yakındı. Evlerin çoğunda, her kadının kendi ailesine yiyecek öğütmesi için eşiklerindeki iki ya da üç basamağın değirmen taşı olması dışında köy herhangi bir köyden farksızdı.

Yollarda ve duvarların gölgesinde uyuklayan köpekler vardı. Rollo'nun kokusunu alabilecekleri mesafeye* geldiğinde hepsi meraklı bir şekilde dikilmişti. Bir kaçı havlamış ya da ulumuştu ama hiç biri kavga çıkarmak istememişti.

Erkekler ise başka bir hikâyeydi. Çite yaslanmış birkaç adam onu izliyordu. Hepsi yarı meraklı yarı temkinli bakışlar atmıştı, lan çoğunu tanımıyordu. İçlerinden biri Yılan Kasabası'nday-ken tanıştığı Kaplumbağa Yıyen'di. Diğeri ise Güneş Geyiği'ydi.

Güneş Geyiği onu gördüğünde sokaktaki köpekler gibi şaşırmış ve sonra yola çıkarak Ian'la yüz yüze gelmişti.

"Burada ne yapıyorsun?"

Bir an içinden doğruyu söylemek geçmişti ama bu çabuk bir şekilde izah edilebilecek türden bir gerçek değildi ve yabancıların önünde bundan kesinlikle bahsedemezdi.

"Seni ilgilendirmez," dedi lan sakinlikle.

Güneş Geyiği onunla Molıawk dilinde konuşuyordu ve lan da aynı dilde

yanıtlamıştı. Kaplumbağa onunla selamlaşmış ve diğerlerine Ian'm da Kahnyen'kehaka olduğunu söyleyerek çıkmak üzere olan fırtınayı başka tarafa yönlendirmeye çalışmıştı, lan da Kaplumbağa'ya selam verince diğerleri şaşkın ve meraklı hır şekilde biraz olsun geri çekilmişti - düşman gibi görünmüyorlardı.

Öte yandan Güneş Geyiği… Iaıı onun hakkında pek fazla düşünmemişti, başka bir yerde olmasını umuyordu ama adam işte burada, karşısındaydı,

Güneş Geyiği'nin tavrı ne Ian'm yanıtıyla ne de bunu takip eden gülümsemesiyle değişmişti.

"Ne istiyorsun?" diye sordu Güneş Geyiği.

"Senin olan hiçbir şeyi," dedi lan mümkün olduğunca sakin bir şekilde.

Güneş Geyiği gözlerini kısmış bakıyordu ama herhangi bir şey söyleyemeden, Kaplumbağa araya girerek Ian'ı evine davet etti.

lan gitmeliydi. Teklifi geri çevirmek hoş olmazdı. Hem daha sonra baş başa kaldıklarında ona Emily'nin nerede olduğunu sorabilirdi. Ama beş yüz kilometre öteden buraya gelmesini sağlayan şey ne kibar olmasını ne de daha fazla beklemesini gerektiriyordu.

Ertelemenin bir faydası yoktu.

"Bir zamanlar karım olan kadınla konuşmak istiyorum," dedi. "Nerede?"

Adamlardan birkaçı -meraklanmış ya da şaşırmış bir halde-gözlerini kırpıştırmıştı ama lan, Kaplumbağa'nm bakışlarını yolun sonundaki büyük eve çevirdiğini görmüştü.

Ama Güneş Geyiği doğrulup gerekirse her *ikisine* de meydan okumaya hazır olarak sağlam bir şekilde yola bastı. Buna aldırmayan Rollo ulumaya başladığında adamlardan bir ikisi hemen geri kaçtı. Rollo'nun ne yapabileceğini herkesten daha iyi bilen Güneş Geyiği yerinden kımıldamamıştı.

"Şeytanını üstüme salacağını mı söylemek istiyorsun?" "Elbette, hayır. *Sheas, a cü,"* dedi sessizce Rollo'ya. Köpek, bir süre daha olduğu yerde kaldı ama sonra gök gürlemesi gibi bir homurdanmayla yere uzandı.

"Onu sizden almak için buraya gelmedim," dedi lan, Güneş Geyiği'ne. İşe yaramayacağını bilse de uysal davranmaya çalışıyordu.

"Alabileceğini mi sanıyordun?"

"Böyle bir şey istemediğime göre, fark eder mi?" dedi lan, İngilizce konuşmaya başlamıştı.

“Beni öldürsen bile seninle gelmez!”

“Onu sizden almak istemediğimi kaç kez söylemem gerekiyor?”

Güneş Geyiği koyu gözlerini ona dikerek bir an durdu.

“Sana aynı şeyi kaç söylemem gerekiyorsa o kadar,” diye fısıldayıp yumruklarını sıktı.

Adamlardan meraklı homurdanmalar yükseldi, yine de geri çekildikleri görülebiliyordu. Bir kadın uğruna çıkan kavgaya karışmazlardı. Güneş Geyiği’nin sıkılmış yumruklarına bakarken bunun iyi bir şey olduğunu düşündü lan. Adamın sağ elini kullandığını hatırlıyordu. Kemerinde bir bıçak vardı ama eli henüz bıçağın yakınlarında değildi.

lan barışçıl bir şekilde ellerini uzattı.

“Onunla konuşmak istiyorum.”

“Neden?” diye bağırdı Güneş Geyiği. lan, adamın tükürüğünü yüzünde hissedebileceği kadar yakındı ona ama yüzünü silmedi. Geri çekilmemişti, yine de ellerini indirdi.

“Bu ikimizin arasında,” dedi sessizce. “Sana daha sonra anlatacağını sanıyorum.” Bunu düşünmek kalbine ani bir sancı saplanmasına neden olmuştu. Söylediklerinin Güneş Geyiği’ni ikna etmediğini birdenbire burnuna inen yumruktan anladı.

İlk yumruğun çatırtısı üst dişlerine doğru yankılanırken, Güneş Geyiği elmacık kemiğine bir yumruk daha indirdi. lan kendine gelmek için başını salladığında sulanan gözlerinin ardından hayal meyal bir hareket gördü ve Güneş Geyiği’nin kasıklarına sağlam bir tekme indirdi.

lan nefes nefese doğruldu, yüzünden akan kan yola damlıyordu. Altı çift göz toprağın üstünde kıvrılmış ufak tefek sesler çıkaran Güneş Geyiği’ne doğru dönmüştü. Rollo kalkıp yere düşen adamın yanma giderek onu merakla kokladı. Şimdi tüm gözler Ian’a çevrilmişti. Rollo’nun yanına gelmesi için küçük bir el hareketi yapıp altı £ift gözün bakışlarını sırtında hissederek Brant’in evine doğru yürümeye başladı.

Kapıyı açan genç kadın ona bakakalmıştı. lan ise gömleğinin ucuyla kanayan burnunu silkmekle meşguldü. Burnunu sildikten sonra kibar bir şekilde başıyla selam verdi.

“Wakyo’teyehsnonhsa’ya lan Murray ile konuşmak isteyip istemediğini sorabilir misiniz?”

Genç kadın iki kez gözlerini kırpıştırdı, sonra başını sallayıp sanki karşısındakinin gerçekten o olduğuna inanmak istercesine kapıyı kapatırken

ona bakmak için bir kez daha duraksadı.

lan tuhaf hissediyordu, bahçeye döndü. Gül ağacı, lavanta ve yassı taşların olduğu düzenli İngiliz bahçelerine benziyordu. Kokusu ona yengesi Claire'i hatırlatmıştı, Thayendanegea'nın Londra'dan Ingiliz bir bahçıvan getirip getirmediğini düşündü.

Bahçede, biraz ötede çalışan iki kadın vardı; biri beyazdı, başlığının altından görünen saçlarına ve omuzlarının kamburluğuna bakılırsa orta yaşlı bir kadındı. Onun Brant'ın eşi olabileceğini düşündü. Kapıyı açan genç kadın onların kızı mıydı? Diğer kadın Kızılderili idi, beyaz şeritler halinde örülmüş saçları sırtından aşağı iniyordu. İkisi de dönüp ona bakmamıştı.

Kapının sürgüsünün açıldığını duyunca, burada olmadığının ya da daha da kötüsü, onunla görüşmek istemediğinin söyleneceğini düşünüp hayal kırıklığına uğramaya kendisini hazırlayarak dönmeden önce bir süre bekledi.

Ama Emily karşısındaydı. Narin ve dimdik, pamuklu mavi elbisesinin yakasından göğüslerinin yuvarlaklığı belli oluyordu, uzun saçları açıktı ama arkadan toplanmıştı. Yüzünde korku dolu ama istekli bir ifade vardı. Onu görünce gözleri ışıldamıştı, Ian'a doğru bir adım attı.

Emily onunla birlikte gelse ya da gitmek istediğini belirten bir davranışta bulunsa dünyalar Ian'ın olurdu. *Peki ya sonra,* diye belirsizce içinden geçirdi ama önemi yoktu, Emily ona doğru attığı o ilk düşüncesizce adımdan sonra durmuştu, bir an elleri titremiş fakat sonra ellerini eteğinin katlarının arasına saklamıştı.

Yumuşak bir sesle, "Kurdun Kardeşi," dedi Mohawk dilinde. "Seni görmek çok güzel."

"Seni görmek de öyle," dedi lan aynı dilde.

"Thayendanegea ile konuşmak için mi geldin?" diye sordu başıyla eve doğru işaret etmişti.

"Belki daha sonra." İkisi de kan içindeki burnundan bahsetmemişti, lan zonklamasından şiştiğini tahmin etti. Etrafına bakındı; evin ilerisinde küçük bir patika vardı, başıyla orayı işaret ederek, "Benimle yürür müsün?" diye sordu.

Emily bir an tereddüt etti. Gözlerindeki ışıltı kaybolmamıştı ama artık daha az belirgindi; gözlerinde başka şeyler de vardı -tedbir, hafif bir sıkıntı ve Ian'ın gurur sandığı bir ifade. Tüm bunları bu kadar net görebildiği için şaşırmıştı, sanki bu gözler camdan yapılmış gibiydi.

"Ben… çocuklar," deyiverdi eve doğru dönerek.

"Sorun değil," dedi lan. "Ben sadece-" Burun deliklerinin birinden damlayan

kan onu durdurmuştu, elinin tersiyle üst dudağını sildi. Birbirlerine dokunabilecekleri bir mesafeye gelmek için Emily'ye doğru iki adım attı ama ona dokunmayacak kadar dikkatliydi.

"Üzgün olduğumu söylemek istedim," dedi Mohavvk dilinde resmi bir şekilde. "Sana çocuk veremediğim için. Ve şimdi çocukların olduğuna sevindiğimi söylemek istedim."

Genç kadının yanakları kızardığında gururunun sıkıntısını bastırdığını anladı.

"Onları görebilir miyim?" diye sorduğunda Emily kadaı buna kendisi de şaşırmıştı.

Bir anlık duraksamanın ardından Emily dönüp eve girdi. lan taş duvara oturup bekledi, birkaç dakika sonra beş yaşlarında utak bir erkek çocuğu ve kısa saç örgüleri olan, ona ciddi bir şekilde bakarak yumruğunu emen üç yaşında bir kız çocuğuyla dönmüştü.

Kan Ian'ın boğazından aşağı akıyordu; tadı çiğ ve demir gibiydi.

Yolculuğu boyunca ara sıra yengesi Claire'in yaptığı açıklamayı dikkatle düşünmüştü. Emily'ye bundan bahsetmek niyetinde değildi; onun için bir anlamı olmazdı - kendisi bile zar zor anlamıştı.

"Kader diyelim," demişti Claire ve çok yükseklerden etrafı görebilen bir şahinin ifadesiyle ona bakmıştı. *"Ya da kötü talih. Ama suç ne sende ne de onda. "*

Mohawk dilinde, "Buraya gel," deyip erkek çocuğuna elini uzattı. Çocuk annesine baktı ama sonra Ian'a doğru gitti, merakla yüzüne bakıyordu.

"Yüzünde seni görüyorum," dedi Emily'ye yavaşça, İngilizce konuşuyordu. Çocuğun küçücük ellerini kendi avucunun içine alarak, "Ve ellerinde de," diye Mohawk dilinde ekledi. Bu doğruydu, küçük çocuk onun zarif kemikli, esnek ellerini almıştı; avucunun içinde uyuyan küçük fareler gibi kıvrılmışlardı, sonra parmaklarını bir örümceğin bacakları gibi uzatmış ve çocuk kı-kırdamıştı. Alabalık yakalamış ayı misali çocuğun elini elleriyle kapatan lan da gülmüş ve çocuğun çığlık atmasıyla bırakmıştı.

"Mutlu musun?" diye sordu lan.

"Evet," dedi Emily yavaşça. Gözlerine bakamadığı için yere bakıyordu ve dürüstçe verdiği cevabın nasıl incittiğini görmek istemediği için böyle yaptığını biliyordu lan. Eliyle çenesinin altından tutup -teni o kadar yumuşaktı ki!- Emily'nin yüzünü kendisine doğru kaldırdı.

"Mutlu musun?" diye tekrar sordu, gülümseyerek.

"Evet," dedi Emily yeniden. Ama sonra hafifçe içini çekti ve

cıı sonunda bir kelebek kanadı kadar hafif eliyle yüzüne dokundu. “Yine de bazen seııi özlüyorum lan.” Aksanında hiçbir değişiklik yoktu ama İskoç ismi her zamanki gibi onun telaffuzuyla tarifi olmayan bir çekicilik kazanmıştı.

Ian’ın boğazında bir düğüm oluştuğunu hissetmesine rağmen yüzündeki gülümseme kaybolmamıştı.

“Görüyorum ki sen bana *mutlu* olup olmadığımı sormuyorsun,” dedi vc bunu dediği an pişman oldu.

Emily bıçak kadar sivri bir bakış attı.

“Gözlerim var,” dedi sadece.

Bir süre konuşmadılar. lan başını çevirdi ama Emily’nin orada durduğunu ve nefes aldığını hissedebiliyordu. Taze. Yumuşak. Daha da yumuşaklaştığını hissetmişti. Emily onunla birlikte bahçede durmamakla akıllıca davranmıştı. Burada, oğlıı ayağının dibinde yerde oturmuş oyun oyarken daha güvenliydi. En azından Emily için.

“Kalacak mısın?” diye sordu genç kadın sonunda ve lan hayır dercesine başını salladı.

“İskoçya’ya gidiyorum,” dedi.

“Kendi ırkından biriyle evleneceksin.” Bu rahatlatıcı olsa da aynı zamanda üzüntü vericiydi.

“Artık senin insanların benim insanlarım değil mi?” diye sordu lan ani bir şiddetle parlayarak. “Beyaz adamın kanım vücudumdan derede arındırdılar, sen de oradaydın.”

“Oradaydım.”

Emily bir süre yüzünü inceleyerek lan’a baktı. Büyük bir ihtimalle bir daha birbirlerini göremeyeceklerdi, onu hatırlayabilmek için mi uğraşıyordu yoksa yüzünde aradığı bir şeyler mi vardı?

Emily aniden dönüp beklemesi için elini kaldırdı ve sonra evin içinde kayboldu.

Yabancıyla birlikte kalmak istemeyen küçük kız annesinin peşinden koşmuştu ama küçük oğlan çocuğu meraklandığı için oyalanmaya devam etti.

“Kurdun Kardeşi sen misin?”

“Eve, benim. Peki ya sen kimsin?”

“Bana Kazıcı derler.” Asıl ismi ilan edilene kadar kullanılmaya müsait, çocukça bir isimdi. lan başını salladı, bir süre birbirlerine merakla bakarak oturdular ama aralarında rahatsız edici bir duygu yoktu.

“Benim annemin annesi,” dedi Kazıcı birdenbire. “Senden bahsetmişti bana.”

“Öyle mi?” dedi lan, şaşırmıştı. Tewaktenyonh olmalıydı. Önemli bir kadındı, Yılan Kasabası’nın Kadınlar Konseyi’nin lideriydi ve Ian’ı buradan uzaklara gönderen kişiydi. “Tewaktenyonh hâlâ hayatta mı?” diye merakla sordu.

“Ah, evet. Dağlardan bile yaşlıdır o,” diye yanıtladı çocuk ciddi bir şekilde. “Sadece iki dişi kaldı ama hâlâ yemek yiyebiliyor.”

lan gülümsemişti.

“Güzel. Benim hakkımda sana ne anlattı?”

Çocuk kelimeleri hatırlamaya çalışırken yüzünü buruşturdu.

“Senin ruhunun çocuğu olduğumu ama bundan babama söz etmemem gerektiğini söylemişti.”

Bunu duyan lan yumruk yemiş gibi hissetti ve bir süre konuşamadı.

Tekrar kelimelerin aklına gelmesiyle, “Evet, ben de ona söylememen gerektiğini düşünüyorum,” diyebildi. Çocuğun, İngilizce söylediğinde anlamamış olma ihtimaline karşın Mohawk dilinde sözlerini tekrar ettiğinde çocuk sessizce başını salladı.

“Bir süre seninle kalabilir miyim?” diye sordu ama cevapla pek ilgilenmiyordu. Bir kertenkele güneşlenmek için taş duvarın üstüne çıkınca gözlerini ona dikmişti.

lan kelimelerinin gelişigüzel olması için çaba gösterdi.

“Eğer yaşarsam.”

Çocuk gözlerini kısarak kertenkeleyi izliyordu, küçücük sağ

eli hafifçe titredi. Arada çok fazla mesafe olduğunu biliyordu; daha yakında duran lan’a baktı. lan hareket etmeden gözlerini kertenkeleye çevirdi ve sonra çocuğa baktı, sessizce aralarında bir anlaşma yapmışlardı. Gözleriyle *sakın hareket etme* dercesine uyardığında, çocuk da nefes almayı kesmiş gibiydi.

Bu tür durumlarda düşünmek işe yaramazdı. Nefes bile almadan kertenkeleyi yakaladı, hayvan elindeydi, şaşırmıştı ve boşu boşuna çırpınıyordu.

Küçük çocuk kahkaha atarak zıplamaya başladı, neşeyle ellerini çırpıyordu, sonra kertenkeleyi almak için ellerini uzattı ve kaçmaması için ellerini etrafına kapayarak büyük bir dikkatle hayvanı aldı.

“Onunla ne yapacaksın?” diye sordu lan gülümseyerek.

Çocuk kertenkeleyi yüzüne yaklaştırıp dikkatle baktı ve düşünceli bir şekilde kaşlarını çattı.

“Ona bir isim vereceğim,” dedi en sonunda. “Böylece benim olacak ve onu tekrar gördüğümde beni kutsayacak.” Kertenkeleyi iyice yukarı kaldırmıştı, göz bebekleri aynı hizadaydı ve ikisi de gözlerini kırpmadan birbirlerine bakıyorlardı.

En sonunda çocuk, “Senin adın Bob,” diye ilan etti İngilizce ve büyük bir resmiyetle kertenkeleyi yere bıraktı. Bob elinden fırlayarak bir kütüğün altında gözden kayboldu.

“Çok güzel bir isim,” dedi lan ciddi bir şekilde. Bastırdığı kahkahası yaralı kaburgasını ağrıtmıştı ama gülme isteği Emily kollarında bir kundakla kapıdan dışarı çıkınca kayboldu.

Emily, ona doğru gelip kundağa sarılı çocuğu Ian’a gösterdi.

“Bu benim diğer kızım,” dedi çekinerek, göğsü kabarmıştı. “Onun için bir isim seçer misin?”

lan çok duygulanmıştı, kundağı alıp dizine koymadan önce Emily’nin eline hafifçe dokundu, küçücük surata bir isim düşünerek bakıyordu. Emily onu bundan daha iyi onurlandıramaz-dı, bir zamanlar -belki de hâlâ- ona karşı hissettiği duygunun kalıcı bir iziydi.

Ama küçük kıza bakarken -çocuk bu yeni görüntüyü anlamaya çalışarak yuvarlak ve ciddi gözleriyle onu süzüyordu- aklına bir şey geldi. Sorgulamadı; inkâr edilemez bir şekilde oradaydı.

“Teşekkür ederim,” dedi ve Emily’ye sevgiyle gülümsedi. Nasırlarla sertleşmiş kocaman elini, küçük, kusursuz, yumuşak saçlı kafaya koydu. “Tüm çocuklarını Aziz Gelin ve Michael adına kutsuyorum.” Elini kaldırıp Kazıcı’ya doğru uzanıp çocuğu yanına çekti. “Ama ben onun ismini koyacağım.”

Emily’nin şaşkınlıktan yüzünün rengi solmuştu, hızla ona ve sonra da oğluna baktı. Yutkunduğu görülebiliyordu, emin değildi ama önemi yoktu; *lan* emindi.

“Senin adın Kertenkelelerin En Hızlısı,” dedi Mohawk dilinde. Kertenkelelerin En Hızlısı bir an düşündü, sonra hoşuna gittiğini belirtir bir şekilde başını salladı ve neşeli bir şekilde kahkaha atarak fırlayıp gitti.

Fırtınadan Korunmak

William babasının çevresinin genişliğine ilk kez şaşırmıyordu. Yolda ilerledikleri sırada havadan sudan muhabbet ederken, Denzell Hunter’a babasının bir zamanlar Doktor John Hunter adında birini tanıdığını söylemişti - aslında bu tanışıklık elektrikli bir yılanbalığı, doğaçlama bir düello ve ceset hırsızlığına karışma konularını da içeriyordu. Acaba bu John Hunter, Bayan

Hunter’ın söz ettiği iyi yürekli akrabaları olabilir miydi?

Denny Hunter’ın neşesi birden yerine gelmişti.

“Ne kadar hoş! Evet, aynı kişiden bahsediyor olmalıyız. Özellikle de ceset hırsızlığıyla olan bağlantısını söylemenizden anlaşılıyor.” Öksürdü, biraz utanmış gibi görünüyordu.

“Çok eğitici… bir işbirliğiydi,” dedi Hunter. ‘Yine de biraz rahatsızlık vericiydi.” Dönüp kardeşine baktı ama Rachel oldukça gerilerinde kalmıştı, atı sallana sallana yürüyordu ve başını ayçiçeği gibi sallayan Rachel eyerinde uyuyakalmıştı.

“Anlarsınız ya William kardeş,” dedi Huıter sesini alçaltarak, “cerrahlıkta başarılı olabilmek için insan vücudunun yapısının nasıl oluştuğunu ve nasıl çalıştığını öğrenmek gerekir. Kitaplardan ancak bir noktaya kadar öğrenebilirsiniz. Ayrıca birçok doktorun itibar ettiği kitaplarda… açık konuşmak gerekirse, çok fazla hata var.”

“Öyle mi?” William konuşmaya dikkatinin yarısını verebilmişti. Diğer yarısı ise eşit bir şekilde yolu ölçüp biçme, aksam

yemeği yiyebilecekleri bir yere zamanında varmaları ve nadiren de olsa önde yol aldığı sırada Raclıel Hunter’ın ensesinin inceliğinin tadını çıkarması arasında bölünmüştü. Arkasını dönüp tekrar ona bakmak istiyordu ama o kadar sık bakması uygun olmazdı.

“…Galen ve Aesculapius. Genel kanı ise ki uzun bir süre böyle düşünülmüştü, eski Yunan insan vücuduna dair her şeyi yazmışlardı ve bu yazılanlar hakkında şüphe etmeye ya da olmadık yere merak konusu yaratmaya gerek yoktur.”

William homurdandı. “Amcamı ordu hakkında yazılan eski hikayeler hakkında konuşurken dinlemelisin. Sezar’ı çok sever ve çok iyi bir general olduğunu söyler, öte yandan Herodot’un gerçekten herhangi bir savaş alanını gördüğünden şüpheli.” Hunter ona ilgiyle baktı. “John Hunter, İbn-i Sina hakkında tam olarak ne söylemişti? Adam hayatı boyunca gebe bir rahim görmemiş.’” Demek istediğini vurgulamak için yumruğunu eyer kaşına vurunca şaşıran atı hızla başını salladı

“Hop, hop,” dedi Hunter korkuyla. William ona doğru eğilip dizginleri Denzell’ın elinden kibarca alarak atı sakinleştirdi.

Hunter’m rahimler hakkında daha fazla konuşmasını önleyen bu küçük dikkat dağıtıcı durumdan memnundu. William rahmin ne olduğundan emin değildi ama gebe kalabildiğine göre kadınların mahrem bölgeleriyle ilgili bir yer olmalıydı ve bu, Bayan Hunter’m duyabileceği mesafede konuşmak

istemediği bir konuydu.

“Ama Doktor Hunter ile olan işbirliğinin rahatsızlık verici olduğunu söylemiştin,” dedi William ve dizginleri Hunter’a geri verdi, doktor daha utanç verici bir şey düşünemeden konuyu değiştirmek için acele ediyordu. “Nedeni neydi?”

“Şey… biz, yani onun öğrencileri, insan bedeninin gizemlerini… insan bedeninden öğrendik.”

William karnının hafifçe kasıldığını hissetti.

“Parçalara ayırarak mı demek istiyorsun?”

“Evet.” Hunter endişeli bir şekilde ona baktı. “Biliyorum, pek hoş bir düşünce değil ama yine de Tanrı’nın her şeyi olağanüstü bir düzenle yerleştirdiğini görmek muhteşem! Bir böbreğin anlaşılmazlığı, akciğcrin inanılmaz içyapısı… William, bunun nasıl bir his olduğunu sana anlatmam mümkün değil!” “Şey… evet, öyle olmalı,” dedi William ihtiyatlı bir biçimde. Artık rahatlıkla dönüp arkasına bakabilirdi ve öyle de yaptı. Rachel dikleşmiş sırtını esnetiyordu, başını bir yana eğdiği için hasır şapkası arkaya düşmüştü ve güneş yüzünü aydınlatıyordu. “Parçaladığınız vücutları nereden alıyordunuz?”

Doktor Hunter içini çekti.

“Rahatsızlık verici yanı buydu. Bazıları düşkünler evinden ya da sokaklardan getirilen yoksul insanlardı ve ölüm biçimleri acınacak haldeydi. Ama bedenlerin birçoğu idam edilen mahkûmlara aitti. Ölümleriyle işe yaradıkları için sevinmiş olsam da dehşete kapılmamam mümkün değildi.”

“Neden?” diye sordu William merakla.

“Neden mi?” Gözlüklerinin arkasında Hunter ona gözlerini kırpıştırarak bakıyordu ama sonra sanki sinekleri kovuyormuş-çasına başını salladı. “Sizin bizden biri olmadığınızı unuttum, özür dilerim. Biz şiddet uygulamaya karşıyız William kardeş ve elbette öldürmeye de.”

“Suçluları öldürmeye de mi karşısınız? Peki ya katilleri?” Denzell dudaklarını büzdü, mutsuz görünüyordu ve başını sağa sola salladı.

“Hayır. Hapis edilebilirler ya da bir işte çalışarak faydalı olabilirler. Ama devlet suça karşılık cinayet işleyerek Tanrı’nın emirlerini korkunç bir şekilde ihlal ediyor ve hepimiz bu günahkâr eylemin bir parçasıyız. Anlamıyor musun?”

“Senin de söylediğin gibi, hükümetin halka karşı sorumlu olduğunu anlıyorum,” dedi William sinirlenerek. “Polislerin ve hâkimlerin, evini ve seni güvende tutmasını bekliyorsun, değil mi? Eğer devletin böyle bir sorumluluğu

varsa, elbette bunu yerine getirecek çözümleri de olmalı.”

W

“Söylediğim gibi gerekirse suçluların mahkûm edilmesine karşı çıkmıyorum fakat hükümetin benim adıma insanları öldürmeye hakkı yok!”

“Yok mu?” diye sordu William soğuk bir sesle. “İdam edilen bazı mahkûmların nitelikleri hakkında herhangi bir fikrin var mı? Ya da işledikleri suçlar hakkında?”

“Sizin var mı?” Hunter kaşlarını çatmıştı.

“Evet, var. Newgate Hapishanesinin müdürü babamın başka bir arkadaşı; onunla birlikte yediğimiz bir akşam yemeğinde anlattığı hikâyeleri duysaydıiız peruğunuzun lüleleri düzleşirdi Doktor Hunter. Tabii kafanıza peruk takmış olsaydınız,” dedi. Hunter buna küçük bir gülümsemeyle karşılık verdi.

“Bana ismimle hitap edebilirsiniz,” dedi. “Biliyorsunuz ki biz unvanlara önem vermiyoruz. Ayrıca söylediklerinize katılıyorum. Babanızın yemek masasında duyduklarınızdan muhtemelen daha korkunç şeyler duydum ve gördüm. Ama adalet Tanrı’nın elindedir. Şiddet uygulamak, can almak Tanrı’nın emrine karşı gelmektir ve bu çok büyük bir günah.”

“Peki size saldıran biri olur ve yaralanırsanız, karşılık vermez misiniz?” diye sordu William. “Kendinizi ve ailenizi korumaz mısınız?”

“Biz Tanrı’nın iyiliğine ve merhametine inanırız,” dedi Den-zell kendinden emin bir şekilde. “Eğer öldürülürsek, Tanrı’nm değişmeyen yaşam ve diriliş beklentisi içinde ölmüş oluruz.” Bir süre sessizce ilerlediler ama sonra William, “Yoksa başka birinin sizin için şiddet uygulamak istemesine mi güveniyorsunuz?” diye sordu.

Denzell içgüdüsel olarak derin bir nefes alıp ne söylemek istediğini daha dikkatli bir şekilde düşündü. Bir süre daha sessizce ilerlediler ve tekrar konuşmaya başladıklarında, konu kuşlardı.

Ertesi gün uyandıklarında yağmur yağıyordu. Gök gürlemesi olmadı ama tüm gün aralıksız bir şekilde yağacak gibi görünen şiddetli ve acımasız bir yağmurdu. Bulundukları yerde kalmalarının bir anlamı yoktu; gece altına sığındıkları kaya rüzgâra karşı onları korumuyordu ve yağmur kahvaltı için yakacakları odunları ıslatmıştı.

Rachel daha az ıslanmış tahtaları bir beze sararken, William ve Denny de kesik kesik öksürerek eşyaları atlara yükledi. Akşam olmadan sığınacak bir yer bulabilirlerse, yağmur yağmaya devam etse bile, en azından yemek pişirebilecekleri bir ateş yakabilirlerdi.

Çok az konuşmuşlardı. Konuşmaya hevesli olsalardı bile, yağmur ağaçlara, yerlere ve şapkalarının üstüne o kadar sert vuruyordu ki söyledikleri şeyleri duyabilmek için bağırmaları gerekirdi.

Sırılsıklam ama kararlı bir halde, kuzeye doğru ilerlemeye devam ederlerken bir dört yol ağzına gelmişlerdi, Denny telaşlı bir halde pusulasına baktı.

“Ne düşünüyorsun William kardeş?” Denny pek fark etmeyecek olsa da gözlüklerini çıkarıp paltosunun ucuyla sildi. “Hiçbir yol tam olarak istediğimiz şekilde ilerlemiyor, ayrıca Lockett kardeş tarifi sırasında bu dört yoldan bahsetmemişti. Şu yol doğuya doğru giderken…” İlerlemeleri gereken yolu kesen diğer yolu işaret etti. “Bu taraftaki kuzeye gidiyor gibi görünüyor. Şimdilik.” William’a baktı, gözlükleri olmadan yüzü tuhaf bir şekilde çıplak kalmıştı.

Lockett adında bir çiftçi ve karısıyla üç gün önce konuşmuşlardı ve bu insanlıkla kurdukları son iletişimdi. Karısı onlara akşam yemeği ikram etmiş, ekmek, yumurta ve peynir satmıştı, kocası ise onları Albany’ye giden yola bırakmıştı ve arada bir yerde Kıta Ordusu’nu gösteren bir işarete rastlayacaklarım söylemişti. Ama bu dört yol ağzından hiç *bahsetmemişti.*

William çamurlu zemine bir bakış attı ama dört yol alçak bir mevkideydi ve btı yağmurun altında küçük bir göle dönüşmüş-tii. Gcleıı geçene dair bir iz yoktu ama bulundukları yol, onu kesen yola göre daha geniş görünüyordu.

“Bu yol,” dedi emin bir şekilde ve atını çamurun içinden yürüyüp gölün diğer tarafına geçmesi için dürttü.

Öğlenin ilerleyen saatleriydi ve William verdiği karardan endişe etmeye başlamıştı. Günün sonunda Johnson Geçidi adından küçük bir köye varacaklarını söylemişti Bay Lockett, o halde olmaları gereken yolda mıydılar? Elbette yağmur bizi yavaşlattı, diye geçirdi içinden. Belki de Johnson Geçidi’ne her an rastlayabilirlerdi.

“Belki de köy eriyip gitmiştir.” Rachel ona sesini duyurmak için eyerinde eğilmişti. Rachel da neredeyse eriyip gitmek üzereydi ve tüm endişesine rağmen William gülümsedi. Hasır şapkasının kenarı yağmurdan yamulmuştu ve artık boynunun etrafında pörsümüş bir toz bezi gibi duruyordu. Kıyafetleri sırılsıklam olmuştu ve üzerinde her şeyden üç kat vardı, kazandan yeni çıkarılmış dumanı tüten kocaman, karman çorman ıslak bir çamaşır yığınına benziyordu.

William ona cevap veremeden, erkek kardeşi eyerinde doğ-rulmuş, heyecanlı bir şekilde yolu işaret ederken her tarafa su sıçratmıştı.

“Şuraya bakın!”

Ulaşacakları yerin görüş alanlarına girdiğini sanan William hızla başını çevirdi. Köy görünürde yoktu ama yol artık boş değildi. İkiye böldüğü çuval beziyle yağmurdan başını ve omuzlarını koruyan adamın biri çamurun içinde onlara doğru hızla yürüyordu. İçinde bulundukları ıssızlık düşünüldüğünde insanlığa dair herhangi bir şey görmek onları mutlu etmişti. Wil-liam adamı selamlamak için atını mahmuzlayarak biraz ilerledi.

“Karşılaşmamıza sevindim genç beyefendi,” dedi adam altında sığındığı çuval bezinden William’a bakarak. “Böylesine berbat bir günde nereye gidiyorsunuz?” Gülümseyerek tütün lekeli kırık köpek dişini gösterdi.

“Johnson Geçidi’ne. Doğru yolda mıyız?”

“Johnson Geçidi mi dediniz?”

“Evet,” dedi William fark edilir bir aksilikle. Kırsal kesimlerde yollarda pek fazla insan olmadığından bölge sakinlerinin seyahat eden kişileri mümkün olduğunca alıkoymak istemelerini anlayabiliyordu ama bugün bunun için hiç uygun değildi. “Nerede peki?”

Adam küçük bir ümitsizlikle başım sağa sola salladı.

“Korkarım dönüşü kaçırdınız efendim. Dört yola geldiğinizde sola dönmeliydiniz”

Bunu duyan Rachel ufak acıklı bir ses çıkardı. Gün ışığı azalmaya başlamıştı, atların ayaklarının etrafında gölgeler toplanıyordu. Dört yola geri dönmeleri birkaç saati alırdı; Johnson Geçidi’ne varmak bir yana, akşam çökmeden dört yola gitmeleri mümkün değildi. Adamın da bu durumun farkında olduğu anlaşılıyordu. Kahverengi dişlerini göstererek William’a neşeli bir şekilde gülümsedi.

“O halde, ineğimi bulup onu eve götürmeme yardım edin efendiler, karım size akşam yemeği ve yatacak bir yer hazırlamaktan mutluluk duyacaktır.”

Mantıklı başka bir çözüm olmadığından, William mümkün olduğunca zarif bir şekilde bu öneriyi kabul ederek, Rachel’ı atlarla birlikte bir ağacın altında bırakıp Denny Hunter ile birlikte ineği yakalamaya yardım etmeye gitti.

Söz konusu inek, bir deri bir kemik, deli gibi bakan, tüylü ve hem inatçı hem de yakalanması zor bir hayvan çıkmıştı. Üç adam türlü denemeler sonucunda ineği yakalayıp yola sürükle -yebilmişti. Sırılsıklam ve çamura bulanan grup daha sonra Bay Antioch Johnson’ı -ev sahipleri kendisini böyle tanıtmıştı- kararan gökyüzünün altında yıkık dökük, küçük bir çiftlik evine kadar takip etti.

Yağmur hâlâ yağmaya devam ettiğinden barınacak bir yere ihtiyaçları vardı.

Bayan Johnson, kaç yaşında olduğu anlaşılamayan, bakımsız, pasaklı ve

ağzında kocasınınkinden daha az diş kalan suratsız bir kadındı. Üstlerinden sular damlayan misafirlerine şöyle bir bakıp kaba bir şekilde sırtını dönmüştü ama en azından onlara tahta kâseler içinde berbat, pıhtılaşmış bir güveç vermeyi ihmal etmemişti - neyse ki inekten yeni sağılan taze süt de vardı. Willam, güveçten küçük bir kaşık alan Rachel'ın renginin solduğunu ve kaşığını bırakarak sütle idare etmeye çalıştığını fark etmişti.

Ama kendisi güvecin tadına bakıp içinde ne olduğuna aldı-ramayacak kadar acıkmıştı - şükürler olsun ki kasesinin içindekileri görebilmek için çok karanlıktı.

Denny girişken olmak için çaba gösteriyordu ama Bay Joh-nson'm nereli oldukları, nereye gittikleri, bağlantıları, yol hak-kmdaki gelişmeler, savaş hakkmdaki düşünceleri ve duydukları hakkında bitmek bilmeyen sorularından yorulduğu belliydi. Rachel ara sıra gülümsemeye çalışıyordu ama bakışları huzursuz bir şekilde etrafındaki şeylerin üzerinde gezinip tekrar köşede oturan suratsız ev sahibelerine dönüp duruyordu.

Karnını doyurup kuru çoraplar giyen William, günün yorgunluğunun üstüne çökmeye başladığını hissetti. Şöminede güzel bir ateş yanıyordu, sıçrayan alevleri izlemek dalıp gitmesine neden olmuştu ve Denny ve Bayjohnson'ın sesleri hoş bir mırıltı gibi gittikçe uzaktan geliyordu. Rachel tuvalete gitmek için ayağa kalktığında, William atları kontrol etmesini hatırla-masaydı oracıkta uyuyabilirdi. Atları olabildiğince kurulamış ve Bay Johnson'a samanın parasını ödemişti ama hayvanları koruyacak doğru düzgün bir ahır yoktu. Sadece cılız direklere iliştirilmiş dallardan yapılan derme çatma bir korunak vardı.

Yığmur hâlâ yağıyordu ama ağaçların, çimenlerin ve akan suyun kokusuyla dolu dışarıdaki hava taze ve temizdi. İçerinin basık havasından sonra William bu kokuyla neredeyse sarhoş olmuştu. Yağmurun altında kafasını eğip yanına aldığı küçük meşalenin sönmemesi için elinden geleni yaparak ve aldığı her nefesin tadım çıkararak korunağa doğru gitti.

Meşale titriyordu ama sönmemişti, korunağı su basmadığını görmek onu sevindirmişti; atlar ve deli bakışlı inek nemli samanın üstünde dikiliyordu. Tuvaletin kapısı gıcırdadığında Rac-hel'ın karanlık ve ince siluetinin dışarı çıktığını gördü. Meşaleyi görünce yağmurdan korunmak için şalını tepesinde tutarak yanına gitti.

"Hayvanların durumu iyi mi?" Yağmur damlaları ıslak saçında parıldıyordu, William ona gülümsedi.

"Onların akşam yemeğinin bizimkinden daha iyi olduğunu sanıyorum."

Rachel yemeği hatırlayınca ürperdi.

“Saman yemeyi tercih ederdim, içinde ne olduğunu gördün mü?”

“Hayır,” dedi William hemen, “ve bana söylemezsen çok memnun olurum.”

William’ın kokuşmuş eve hemen dönmek gibi bir arzusu yoktu ve atın kulağını okşamak için uzanan Rachel da aynı fikirdeymiş gibi görünüyordu.

Bir süre sonra, ona bakmadan, “O kadının bize bakış tarzından hoşlanmadım,” dedi Rachel. “Sürekli ayakkabılarıma bakıp duruyor. Sanki onun ayaklarına uyup uymayacağını merak eder gibi bir hali var.”

William, Rachel’ın ayaklarına baktı; ayakkabıları kesinlikle şık değildi, üstelik yıpranmış ve çamurluydu ama sağlam ve düzgün yapılmıştı.

Rachel huzursuzca eve doğru baktı. ‘Yarın sabah yağmur yağıyor olsa bile buradan gitmek istiyorum.”

“Gideceğiz,” diyerek onu temin etti. “İstersen kahvaltıyı beklemeden ayrılırız.” Korunağı destekleyen dik duran direklerden birine yaslandı, yağmurun serinliğini boynunda hissediyordu. Uyku sersemliği geçmiş olsa da hâlâ yorgundu, ayrıca Rachel gibi huzursuz hissettiğini fark etmişti.

Bay Johnson görgüsüz olsa da dost canlısıydı ama davranışlarında fazla istekli bir hava vardı. Konuşurken hırslı bir biçimde gözleri parıldayarak öne doğru eğiliyor, kirli elleri dizlerinin üstünde sabırsızca kıvrılıyordu.

Sebebi arkadaşı olmayan bir adamın hissettiği yalnızlık olabilirdi, çünkü suratsız Bayan Johnson’ın varlığı herhalde çok küçük bir teselliydi ama William’ın babası ona içgüdülerine kulak vermesi gerektiğini öğretmişti ve bu yüzden onları görmezden gelemezdi. Hiçbir şey söylemeden, kazıkta asılı duran eyer çantasını karıştırarak ata bindiği zaman botunun içine sakladığı küçük bıçağı çıkardı.

Bıçağı pantolonunun beline sokup gömleğini üstünü örtmek için dışarı çıkardığında Rachel da gözleriyle onu takip ediyordu - kaşlarını çatmıştı ama karşı çıkmadı.

Meşale neredeyse sönmek üzereydi. William kolunu uzattı ve Rachel ona doğru sokularak itiraz etmeden tuttu. William kolunu etrafına dolamak istiyordu ama dirseğine tutunmasıyla yetindi, Rachel’ın vücudunun sıcaklığını fazlasıyla rahatlatıcı bulmuştu.

Arka tarafında ne kapı ne de pencere olan çiftlik evi, gece daha karanlık görünüyordu. Yağmur damlaları kafalarına sertçe düşerken çamurun içinde ilerlediler ve sessizce evin etrafını dolaştılar. Panjurların arasından sadece titrek bir ışık görünüyordu. Kapıyı açarken Rachel’ın yutkunduğunu fark etti ve yavaşça eline dokundu.

“İyi uykular,” diye fısıldadı. “Çok kısa bir süre içinde sabah olacak.”

Hayatını kurtaran şey güveçti. Yorgunluktan hemen uyumuştu ama uykusu kötü rüyalarla bölünüyordu. Desenli Türk halısının olduğu bir koridorda yürüyordu ama bir süre sonra halıda kıvrıldığını sandığı desenlerin aslında kafalarını kaldırıp sallayan yılanlar olduğunu fark etti. Yılanlar yavaşça hareket ettiğinden üstlerinden atlayabildi ama bunun sonucunda, bir yandan diğer yana yalpalayarak koridorun duvarlarına çarptı.

Bir noktada yol o kadar daralmıştı ki yan yan ilerlemek zorunda kalmıştı, arkasındaki duvar sırtını çiziyordu. Halıdaki yılanlardan dolayı endişe etse de onları artık göremiyordu. Korkmuş bir şekilde yılanlardan birini bacağında hissetti, yukarı doğru ilerleyerek vücuduna dolanıyordu, sonra sert ve acı veren bir şekilde karnından dürttü; ısıracak bir yer arıyordu.

William aniden nefes nefese ve ter içinde uyandığında bağırsaklarındaki ağrının gerçek olduğunu fark etti. Ağrı keskin bir şekilde saplandığında yan tarafa döndü ve balta az önce başının olduğu yere indi. Kendisini hızla yere fırlattı.

Büyük bir gaz çıkartarak, baltayı saplandığı yerden çıkarmaya çalışan karanlık siluete doğru sürünerek körlemesine ilerledi. Johnson'ı bacaklarından yakalayıp hızla çekti. Adam küfrederek tepesine düştü ve William'ın boğazını kavradı. William düşmanını yumruklayarak debelenmeye başladı ama boynundaki eller yüzünden nefes alamıyordu, gözlerinin önünde karartılar ve renkli noktalar uçuşmaya başlamıştı.

Yakınlarda bir yerlerde biri çığlık attı. Planlamaktan çok içgüdüyle hareket eden William, aniden ileri doğru atılıp alnını Johnson'ın suratına vurdu. Canı acımıştı ama adamın boynundaki elleri biraz gevşemişti, sert bir şekilde geri çekilip yuvarlandı ve ayağa kalkmaya çabaladı.

Şöminenin ateşi köze dönüşmüştü, odanın içinde loş bir ışık vardı. Johnson baltayı yerinden çıkarmıştı, baltayı kavrayıp kafasına doğru savurmadan bir saniye önce William donuk parıltısını görmüştü. Kafasını eğmiş ve hızla Johnson'ın bileğini yakalamayı başarmıştı, şimdi kuvvetli bir şekilde çekiyordu. Yere düşen baltanın ağzı dizine indiğinde William'ıı vücuduna felç edici bir ağrı saplandı, Johnson'ı da kendisiyle birlikte çekerek yere düştü ama adamın vücudunun altında kalmamak için diğer dizini tam zamanında havaya kaldırmayı başardı.

Yan tarafa kaçtığında, ansızın sırtında bir sıcaklık ve kıvılcımların çıtırtısını hissetti; şöminenin kenarına doğru yuvarlanmışlardı. Arkaya doğru uzanıp bir avuç dolusu kızgın köz alarak avucunun dağlanmasına aldırış etmeden Johnson'm yüzüne yapıştırdı.

Johnson yüzünü tutarak sırtüstü düştü, sanki çığlık atacak kadar nefesi

yokmuşçasına kesik kesik “Alı!” diyerek inliyordu. Balta hâlâ adamın elindeydi ve William’ın ayağa kalktığını hissedince tek eliyle rastgele savurdu.

William baltayı sapından kavrayarakjohnson’ın elinden aldı, sonra iki eliyle sıkıca tutup Johnson’ın kafasına sert bir şekilde indirdiğinde tok bir *çat* sesi çıktı. Çarpmanın etkisiyle titreşim ellerinden kollarına yayıldı ve William baltayı bırakıp geriye doğru sendeledi.

Johnson kafasına saplanan baltaya rağmen kollarını öne doğru uzatarak ona doğru sürünmeye başladı. Her hareketiyle baltanın sapı böceklerin antenleri gibi titriyordu. Johnson yavaş ve korkunç bir şekilde uzanıp baltanın sapını tuttu.

William çığlık atmak istiyordu ama nefes nefeseydi. Korkuyla geri çekildi, eli pantolonuna değdiğinde bir ıslaklık hissetti. Aklına gelen en kötü şeyin olmasından korkarak aşağı baktı ama onun yerine kumaşın kendi kanıyla lekelendiğini gördü ve aynı anda kalçasının üst tarafında hafif bir sızı hissetti.

“Lanet… olsun,” diye homurdandı belini yoklayarak. Bıçağıyla kendi kendini yaralamayı başarmıştı ama Tanrı’ya şükür hâlâ oradaydı. Kabzayı elinde hissetmek onu sakinleştirmişti ama acı acı bağırarak baltanın sapını çekiştiren Johnson’ı görünce tekrar geriye doğru kaçmaya çalıştı.

Johnson baltayı kafasından çıkardığında fışkıran kan Willi-am’ın yüzüne, kollarına ve göğsüne sıçramıştı. Johnson burnundan soluyarak baltayı savurdu ama hareketleri yavaş ve hantaldı. William kenara çekildi, hareketin etkisiyle yine gaz kaçırmıştı ama soğukkanlılığını korudu.

Bıçağını sıkıca tuttu ve saplayacak bir yer aradı. İçindeki ses sırtına saplaması gerektiğini söylüyordu. Bir elinde baltayı tutan Johnson, serbest kolunun ön kısmıyla gözlerini silmeye çalışırken geniş alanda titreyerek döndü.

“William!”

William sese dönünce şaşırdı ve yana baktığında neredeyse savrulan balta ona çarpacaktı.

“Kapa çeneni,” dedi sert bir şekilde. “Meşgulüm.”

“Evet, görebiliyorum,” dedi Denny Hunter. “Dur da sana yardım edeyim.” Yüzü bembeyaz olmuştu ve Johnson kadar titriyordu ama öne çıkıp ani bir hamleyle baltayı Johnson’ın elinden çekti. Ve sonra geri çekilip baltayı yere bıraktı, her an kusabilecekmiş gibi görünüyordu.

“Teşekkür ederim,” dedi William. Öne doğru adım attı ve bıçağı Johnson’ın kaburgasının altından kalbine sapladı. Johnson gözlerini korkuyla açarak William’ın gözlerinin içine baktı. Gözleri gri-maviydi, koyu iris tabakasının

etrafına altın ve sarı renkli noktalar dağılıyordu. Daha önce bu kadar güzel bir şey görmeyen William, eline fışkıran kan onu kendisine getirene kadar bir an için donup kaldı.

Bıçağı çıkarıp geri çekildiğinde Johnson yere düştü. Willi-am'ın tüm vücudu titriyordu ve altına etmek üzereydi. Ne söylediğini duymadan Denny'nin yanından geçerek kapıya doğru yöneldi.

Tuvalette titreyip güçlükle soluyarak otururken doktorun, "Bunu yapmak zorunda değildin," dediğini tark etti.

Evet zorundaydım, diye geçirdi içinden ve kafasını dizlerinin arasına yaslayıp her şeyin sona ermesini bekledi.

William en sonunda tuvaletten çıkmıştı, yapış yapıştı ve artık bağırsakları patlamaya hazırmış gibi hissetmiyordu. Denny Hunter telaşla yanından geçip öğürtüler ve inlemeler çıkararak tuvalete doğru gitti. William sağanağın altında hızla eve doğru ilerledi.

Şafağın sökmesine biraz daha zaman vardı ama hava hareketlenmeye başlamıştı ve çiftlik evi solgun gökyüzüne doğru kara bir iskelet gibi dikiliyordu. Kararsız hissederek içeri girdiğinde yüzü bembeyaz olmuş Rachel'ı elinde tuttuğu süpürgeyle, pis bir çarşafa sıkıca sarılıp debelenerek tuhaf tıslama sesleri çıkaran Bayan Johnson'ın başında beklerken buldu.

Kocasının cesedi, şöminenin yanında kan birikintisinin içinde yüzüstü yatıyordu. Cesede bakmak istememişti ama bakmamanın nedense yanlış olacağını düşünerek gidip bir dakika başında durdu. Hunterlar'dan biri ateşi güçlendirmek için odun eklemişti; oda sıcaktı ama hissedemiyordu.

"Ölmüş," dedi Rachel, sesi tekdüzeydi.

"Evet." William böyle bir durumda nasıl hissetmesi gerektiğini bilmiyordu ve *nasıl* hissettiği konusunda da hiçbir fikri yoktu. Başını çevirip küçük bir rahatlamayla esire bakmak için gitti.

"Ne ol-"

"Denny'nin boğazını kesmeye çalıştı ama elime bastığı için uyandım. Bıçağı görünce çığlık atıp onu tuttum ve..Elini saçlarında gezdirdi, William başlığını kaybettiğini düşündü, saçları açık ve birbirine dolanmıştı.

"Onun üstüne oturdum," dedi, "ve Denny onu çarşafa doladı. Konuşabildiğini sanmıyorum," diye ekledi Rachel eğilip kadına baktığı sırada. "Dili yarılmış."

Bunu duyan Bayan Johnson, kinci bir şekilde dilini dışarı çıkarıp iki parçasını da birbirinden bağımsız biçimde ona salladı. Rüyasında gördüğü yılanlar hâlâ net bir şekilde aklında olduğundan William iğrenerek geri çekildi ve kadının yüzünde beliren memnun ifadeyi gördü.

“O çirkin diliyle eğer bunu yapabiliyorsa konuşabilir de,” dedi ve uzanıp kadını cılız boğazından yakaladı. “Neden seni de öldürmemem gerektiğini söyle bana.”

“Benim sssuçum değil!” dedi hemen kadın, öylesine kulak tırmalayıcı bir sesle tıslamıştı ki William korkudan neredeyse onu bırakacaktı. “Ona yardım etmem için beni sssorluyor.”

“Artık zorlayamaz.” Boğazını daha sert sıkmıştı, nabzının atışını başparmağında hissedebiliyordu. “İkiniz birlikte kaç gezgini öldürdünüz?”

Kadın cevap vermedi ama üst dudağını dilinin önce bir parçasıyla sonra diğeriyle şehvetle yaladı. William kadının boğazını bırakıp ona sert bir şekilde yüzüne tokat attı.

Rachel nefesi kesildi.

“Vurma-”

“Ah, evet, vurmalıyım.” Kadının terinden, sarkık teninden ve kemikli boynundan iğrenircesine elini pantolonunun yanlarına sildi. Diğer eli acı verir şekilde zonklamaya başlamıştı. Birden baltayı alıp defalarca kadına indirmek istedi - kafasını dağıtarak onu parça parça edecekti. Vücudu bu istekle titriyordu; kadın bunu William’ın gözlerinde görmüş olmalıydı ki parlak kara gözleriyle dik dik baktı.

“Onu öldürmemi istemiyor musun?” diye sordu Rachel’a.

“Öldürmemelisin,” diye fısıldadı. Yavaşça yanan eline uzandı, William’ın elini çekmediğini görünce de elini ellerinin arasına aldı. Kulakları uğulduyordu, William başının döndüğünü hissetti.

“Yaralısın,” dedi Rachel yavaşça. “Dışarı gel. Yaranı temizleyeyim.”

Yarı kör ve sendeler haldeki William’ı dışarı çıkarıp kütüğün üstüne oturttu ve yemlikten bir kova su almaya gitti. Her yer sırılsıklamdı ve hissettiği sabah havası nemli ve taze olsa da yağmur durmuştu.

Rachel, elini soğuk suya soktu ve yanma hissi biraz geçti. Kanın uzun bir şerit halinde kuruduğu yaralı kalçasına dokundu ama William başını salladığında bıraktı.

“Sana viski getireyim, Denny’nin çantasında biraz var.” Rachel ayağa kalktı ama sağlam eliyle William onu bileğinden sıkıca yakalamıştı.

“Rachel.” Sanki başka birisi konuşuyormuş gibi kendi sesi ona tuhaf ve yabancı gelmişti. “Daha önce kimseyi öldürmedim. Ben- ben 11e yapacağımı bilmiyorum.” Kafasını kaldırıp yüzünde anlayışlı bir ifade görmeyi umarak Rachel’a baktı. “Eğer başka bir şekilde- ben bunun savaşta olmasını

beklerdim. Öyle olsaydı, sanırım nasıl hissetmem gerektiğini bilirdim.”

Rachel gözlerini gözlerine dikti, yüzünde derin bir endişe vardı. Işık yüzünü aydınlatıyordu, incilerin pırıltısından daha yumuşak bir pembeydi ve uzun bir süre sonra hafifçe Willi-am’ın yüzüne dokundu.

“Hayır,” dedi. “Bilemezsin.”

BEŞİNCİ BÖLÜM UÇURUMA DOĞRU

Dört Yol Ağzı

William, New Jersey’de bir yerde adı belli olmayan bir dört yol ağzında Hunterlar’dan ayrılmıştı. Onlarla birlikte daha fazla devam etmesinin akıllıca olmadığına karar vermişti; gördükleri insanlara Kıta Ordusu’nun nerede olduğunu sorduklarında düşmanca yanıtlar almaya başlamışlardı. Ne özgürlük sempatizanları ne de kapılarının dibindeki ordunun misillemesinden korkan Kral yanlıları, casusluk ya da daha kötü bir göreve sahip olma ihtimali olan gizemli gezginlerle konuşmak istemiyorlardı.

Quakerlar onsuz daha kolay idare edebilirlerdi. Oldukları gibiydiler ve Denzell’ın doktor olarak orduya katılmak istemesi hem çok temiz kalpli hem de öylesine hayranlık uyandıran bir davranıştı ki eğer kendi başlarına olurlarsa, insanların onlara yardım edebileceğini düşünmüştü.

Yolculuğun başlarında Hunterlar’m bir arkadaşı olduğunu söylemek kolay gelmişti. İnsanlar küçük gruplan merak ederdi ama onlardan şüphelenmezlerdi. Ancak New Jersey’e yaklaştıkça, kırsal kesimin gerginliği gözle görünür bir hal artmıştı. Çiftlikler, hem Washington’ı saklandığı Watchung Dağı’ndaıı savaş alanına çekmeye çalışan Howe’un ordusunun paralı askerleri tarafından, hem de erzak sıkıntısı içinde olan Kıta Ordusu tarafından baskına uğramıştı.

Normalde birkaç haber almak için yabancıları hoşça karşıla-

yan çiftlik sahipleri, artık ellerinde tüfeklerle, küfürler savurarak onları kovuyorlardı. Yiyecek bulmak zorlaşmış olsa da Raclıel’ın varlığı sayesinde bazen yiyecek karşılığı para teklif etmeleri için yaklaşabilmelerini sağlamıştı - ayrıca William’ın altın ve gümüş dolu küçük kesesi de kesinlikle yardımcı olmuştu. Denzell satılan evden aldığı paranın büyük bir bölümünü Rachel’ın geleceğini güvene almak için Philadelplıia’daki bir bankaya yatırmıştı.

Willianr ıı1 Quaker gibi davranmasına imkân yoktu. Sade bir şekilde konuşmayı beceremememesinin yanı sıra, cüssesi ve duruşu insanların gerilmesine neden oluyordu. Tehditkâr olarak algılanan sessizliği de insanları endişelendirmişti.

Hunterlar ile ayrılmalarına dair herhangi bir şey konuşma-mıştı ve hem

Denzell hem de Rachel planlan hakkında ona soru sormamaya özen göstermişti. Ama hepsi er ya da geç bunun olacağını biliyordu; William sabah uyandığında içinde hissetmişti. Rachel ona kahvaltıda bir parça ekmek verdiğinde eli eline değmiş ve William neredeyse parmaklarını tutmuştu. Rachel şaşkın bir şekilde başını kaldırıp gözlerinin içine bakmıştı. Rengi bugün kahverengiden çok yeşil gibiydi, kardeşi tam o sırada çalıların arasından pantolonunun düğmelerini bağlayarak çıkmasaydı William şeytana uyup onu öpebilirdi.

Birdenbire karar vermişti. Belki ertelemek istemediğinden, belki de üzerinde çok fazla düşünmeden yapmak istediğinden. Dört yol ağzında William atını durdurduğunda Denzell korkup dizginlerini çekince kısrağı kızgın bir şekilde sıçramıştı.

“Burada sizden ayrılmam gerekiyor,” demişti William ansızın, sesi tahmin ettiğinden daha sert çıkmıştı. “Benim yolum kuzeye doğru gidiyor.”. O tarafa doğru başıyla işaret etmişti, neyse ki güneş yukarıdaydı da ne tarafın kuzey olduğunu anlayabilmişti. “Ancak doğuya doğru gitmeye devam ederseniz Bay Washington’ın ordusunun temsilcileriyle karşılaşabileceğinizi sanıyorum. Eğer…” Duraksadı, bir şekilde onları uyarması gerekiyordu. Çiftçilerin söylediklerinden, Howe’un bölgeye birlikler gönderdiğini anlamıştı.

“İngiliz birlikleriyle ya da paralı askerlerle karşılaşırsanız, Almanca konuşmanız mümkün mü?”

Denzell gözlüklerinin ardında gözlerini kocaman açarak başını iki yana sallamıştı. “Sadece biraz Fransızca biliyorum.” “Güzel. Paralı subayların çoğu iyi Fransızca konuşur. Fransızca bilmeyen ve sizi rahatsız eden paralı askerlerle karşılaşırsanız, onlara “/r/z *verlange, Euren Vorgesetzten zıı seken; ich bin mit seitıetn Freund bekannt”* deyin. ‘Subayınızla görüşmek istiyorum, onun bir arkadaşını tanıyorum,’ demek bu. İngiliz birlikleriyle karşılaşırsanız da aynı şeyi söyleyin, tabii İngilizce versiyonunu,” diye ekledi beceriksizce.

Denzell’ın yüzünden belli belirsiz bir gülümseme geçti. “Teşekkürler,” dedi. “Ama eğer bizi subaylarının yanına götürürlerse ve bahsi geçen bu arkadaşın ismini bilmek isterlerse?”

“Önemi yok. Subayın yanında olduğunuzda güvende olursunuz. Ama isme gelirsek, 46. Piyade Birliği Albayı, Pardloe Dükü, Harold Grey dersiniz.” Hal Amca babası gibi herkesi tanımazdı ama askeriyedeki herkes *onu* tanırdı - en azından ismini bilirlerdi.

Bunu akima yazmaya çalışan Denzell’m dudaklarını sessizce kıpırdattığını görebiliyordu

“Peki Harold Grey senin neyin oluyor William?” Rachel şapkasının sarkık

kenarının altından gözlerini kısarak onu izliyordu, daha net görebilmek için şapkasını arkaya doğru itti.

William yine duraksamıştı ama artık ne fark ederdi ki? Hun-terlar'ı bir daha asla görmeyecekti. Quakerlar'ın makam ve aile gibi dünyevi şeylerden etkilenmeyeceğini biliyor olsa da eyerinde biraz daha dikleşerek oturdu.

"Akrabalarımdan biri," dedi gelişigüzel bir şekilde ve cebini karıştırıp İskoç Murray'ıin ona verdiği küçük keseyi çıkardı. "Alıı. Buna ihtiyacınız olacak."

"İdare edebiliriz," dedi Denzell uzattığı parayı iterek.

"Ben de edebilirim," dedi William ve keseyi Rachel'a doğru attı. Gcııç kadın içgüdüsel bir şekilde ellerini kaldırıp yakalamıştı ancak William'm böyle bir şey yapması kadar keseyi yakalamış olmasına da şaşırdığı belliydi. William içi sızlayarak ona gülümsedi.

"Yolunuz açık olsun," dedi alçak bir sesle, sonra atını döndürüp arkasına bakmadan hızlı bir şekilde yola koyuldu.

William'ın uzaklaşmasını izlerken Denny Hunter, "Onun İngiliz askeri olup olmadığını biliyor musun?" diye sessizce sordu kız kardeşine. "Herhalde asker kaçağı."

"Ne olmuş öyleyse?"

"O tür bir adamın peşini bela bırakmaz, bunu biliyorsun. Böyle bir adamla uzun bir süre birlikte kalmak çok tehlikeli, sadece fiziksel de değil ruhen de."

Atının üstünde sessizce oturan Rachel boş yolu izliyordu -böcekler ağaçların arasında vızıltılar çıkarıyordu. •

"Bence' sen ikiyüzlünün tekisin Denzell Hunter," dedi düz bir ses tonuyla ve atının başını çevirdi. "İkimizin de hayatını kurtardı. O korkunç yerde kılını kıpırdatmadan paramparça edilmeme seyirci kalmasını mı tercih ederdin?" Havanın sıcak olmasına rağmen hatırladıkları ürpermesine neden olmuştu.

"Etmezdim," dedi Denny ciddi bir şekilde. "Orada olup seni koruduğu için Tanrı'ya şükrediyorum. Senin hayatını kurtardığı için genç adamın ruhunun huzur bulmasını dileyecek kadar günahkarım ama bunu inkar edecek kadar ikiyüzlü değilim, hayır." Rachel kahkaha atarak şapkasını çıkardı ve etrafına toplanan sinekleri kovdu.

"Şiddet yanlısı adamlardan ve bu tür adamların etrafında olmaktan bahsetmişken, orduya katılmak için beni yanında götüren sen değil misin?"

Denny kederli bir biçimde gülümsedi.

"Evet benim. Belki de haklısın, ben ikiyüzlünün tekiyim. Ama Rachel-"

Dönüp gitmesini engellemek için uzanıp atın dizginlerini yakaladı. “Biliyorsun ki sana bir zarar gelmesini istemem, ne bedenen ne de ruhen. İstediğin zaman, sana Dostların yanında güvende olabileceğin bir yer ayarlarım. Tanrı’nın bunu yapmamı söylediğinden eminim ve vicdanımın sesini dinlemeliyim. Ne var ki senin böyle bir şey yapmana gerek yok.”

Rachel kardeşine ters bir bakış attı.

“Peki Tanrı’nın benimle de konuşmadığını nereden biliyorsun?”

Denny gözlüklerinin ardındaki gözlerini kırpıştırdı.

“Senin adına sevindim. Tanrı sana ne söyledi?”

“Dedi ki, ‘Kalın kafalı kardeşinin ölmesine izin verme, yoksa bundan seni sorumlu tutarım,’” dedi öfkeli bir şekilde ve dizginleri ellerinden çekti. “Eğer orduya katılacaksak, gidip nerede olduğunu bulalım Denny.”

Rachel sert bir şekilde atın kaburgalarını tekmeledi. Hayvanın kulakları dimdik oldu ve savaş topundan atılmışçasına yola fırladı.

William bir süre at üstünde yol aldı. Yol kıvrılarak dört yol ağzı görüş alanından çıktığında biraz rahatlamıştı. Hunter-lar’dan ayrıldığı için üzgündü ama yapması gerekenleri düşünmeye başlamıştı bile.

Burgoyne. General Burgoyne ile bir oyunda tanışmıştı. Hem de generalin yazdığı bir tiyatro oyununda. Yan locada oturan kızla bakışmakla meşgul olduğundan oyuna dair pek bir şey hatırlamıyordu ama oyunun sonunda babasıyla birlikte başarılı oyun yazarını tebrik etmeye gitmişlerdi. General ise kızarmıştı, zafer duygusu ve şampanyanın etkisiyle yakışıklı görünüyordu.

Ona Londra’da “Kibar Johnny” derlerdi. Birkaç yıl önce borcu sebebiyle tutuklanmamak için karısıyla birlikte Fransa’ya kaçmak zorunda kalmış olmasına rağmen, Londra sosyetesinin parlayan bir yıldızıydı. Ne var ki kimse borcunu bir adamın yüzüne vurmazdı, bu çok ayıp bir şeydi.

William’ın esas şaşırdığı şey, Hal Amca’nm John Btırgoy-ne’den hoşlanıyor gibi görünmesiydi. Hal Amca’nıı ne tiyatro

oyunlarına ne de bunları yazan insanlara ayıracak zamanı vardı ama bir an düşününce, Aplıra Bchıı’in tüm oyunlarının kitaplığında olduğunu hatırladı ve bir keresinde William’ın babası ona gizli bir şekilde ilk eşinin ölümünden sonra ve Minnie Yenge ile evlenmeden önce, kardeşi Hal’in Bayan Behn’e büyük bir yakınlık duyduğunu söylemişti.

“Ama Bayan Behn öldü, anlıyorsun ya,” diye açıklamıştı babası. “Güvende.”

William anlayışlı görünmek istercesine başını sallamıştı ama aslına bakılırsa babasının bununla ne demek istediğine dair hiçbir fikri yoktu. Güvende mi?

Nasıl güvende?

Kafasını iki yana salladı. Amcası Hal'i hiçbir zaman anlamayı beklemiyordu ve muhtemelen bu ikisi için de en iyisiydi. Onu anlayan tek kişi herhalde büyükannesi Benedicta idi. Amcasını düşünmek aklına kuzeni Henry'yi getirmişti, kaşları çatıldı.

Haber Adam'a ulaşmış olmalıydı ama büyük ihtimalle erkek kardeşi için yapabileceği bir şey yoktu. William'ın da elinden bir şey gelmiyordu, görevi nedeniyle kuzeye gitmeliydi. Ama babası ve Hal Amca mutlaka…

Atı kafasını kaldırarak burnundan sertçe soludu, William ileri doğru baktığında yolun kenarında elini kaldırarak onu selamlayan bir adamın durduğunu gördü.

Dikkatsiz gezginlerin yolunu kesmek için pusuya yatmış haydutlar olabilir diye ihtiyatlı bir şekilde ilerledi.

"İyi günler efendim," deyip yaşlı adamdan güvenli bir mesafede dizginleri çekerek atını durdurdu. Adam gerçekten de yaşlıydı; yüzü kırış kırıştı, uzun bir bastondan destek alıyordu ve bembeyaz saçları vardı.

"İyi günler," dedi yaşlı adam. Bir centilmene benziyordu, gururla bakıyordu ve kıyafetleri düzgündü. William dikkatle bakınca biraz ileride adamın otlayan atının da iyi olduğunu gördü, rahatlamıştı.

"Nereye gidiyorsunuz efendim?" diye kibarca sordu.

Vaşlı adam hafifçe omuzlarını silkti. "Bana anlatabileceklerine bağlı genç adam." İskoçtu ama İngilizcesi çok iyiydi. "lan Murray adında bir adam arıyorum, onıı tanıdığını sanıyorum?" Bunu duyan William endişelenmişti; yaşlı adam bunu nasıl bilebilirdi ki? Anlaşılan Murray'yi tanıyordu, belki de Murray adama kendisinden bahsetmişti. Temkinli bir şekilde yanıtladı. "Onu tanıyorum. Ama korkarım nerede olduğunu bilmiyorum." "Bilmiyor musun?" Yaşlı adam ona sertçe baktı. *Sanki yalatı söylediğimi düşünüyormuş gibi bakıyor,* diye içinden geçirdi Willi-am. *Şüpheci yaşlı herif!*

"Hayır," diye kesin bir biçimde yanıtladı. "Onunla birkaç hafta önce Great Dismal'da karşılaştım, yanında Moha\vklar vardı. Ama sonra nereye gittiğini bilmiyorum."

"Mohawk," diye düşünceli bir şekilde tekrarladı yaşlı adam, William çökük gözlerinin gömleğinin dışında duran kocaman ayı pençesine odaklandığını gördü. "O ufak şeyi de Mohawk-lar'dan mı aldın?"

"Hayır," diye yanıtladı William, ne demek istediğini anlayamamıştı ama sesinde küçümseyen bir hava vardı. "Bunu bana Bay Murray verdi, bir arkadaşındanmış."

“Bir arkadaş mı?” Yaşlı adam, William’ı rahatsız ederek ve sinirlenmesine neden olacak biçimde açık açık yüzünü inceliyordu.

“Sizi ilgilendirmez, efendim,” dedi William mümkün olduğunca kibar bir şekilde ve dizginleri topladı. “Size iyi günler!” Yaşlı adamın yüzü gerilmişti, bastona tutunan eli de. Adam bastonla vurmaya çalışabilir diye William gözünün kenarından baktı. Ama korkuyla adamın bastonu tutan elinin iki parmağının eksik olduğunu fark etti.

Bir an yaşlı adamın atma binip peşinden geleceğini düşündü fakat arkasına baktığında adamın hâlâ ona bakarak yolun kenarında durduğunu gördü.

Önemi kalmasa da dikkat çekmemesi için ayı pençesini gömleğinin içine soktu, artık tespihinin yanında güvenli bir şekilde duruyordu.

Geri Sayım

Ticonderoga Kalesi

18 Haziran 17 77

Sevgili Bree ve Roger,

Yirmi üç gün geçti ve hâlâ gün sayıyorum. Umarım buradan vaktinde ayrılırız. Kuzenin lan halletmesi gereken küçük bir işi olduğunu söyleyerek bir ay önce kaleyi terk etti ama Jamie’nin gönüllü asker kaydı alma işi bitene kadar dönmüş olacak. lan yazılmak istemedi, onun yerine baskın gönüllüsü oldu ve bu nedenle teknik olarak kendisi şu an bir asker kaçağı. Geri dönecek kadar aptal olanları asmak dışında kale komutanının asker kaçakları hakkında yapabileceği pek bir şey yok ve hiçbiri geri dönmüyor. Ian’ın ne yaptığından emin değilim ama içimde bunun kendisi için iyi olduğuna dair bir his var.

Kale komutanı demişken, yeni bir komutanımız var. Ne büyük bir heyecan! Albay lYaytıe birkaç hafta önce ayrıldı -nemli havadan olduğu kadar bunun verdiği rahatlamayla da terlediğinden eminim- ama paramız ve prestijimiz arttı. Yeni komutan bir tümgeneral: Arthur St. Clair adında güler yüzlü ve yakışıklı bir İskoç, özel günlerde taktığı pembe fularıyla yakışıklılığı daha da artıyor. (Anlaşılan, kendi üniformalarını diledikleri gibi tasarlayabil meleri geçici bir orduda bulunmanın tek güzel yanı.)

General St. Clair ile birlikte gelen başkaları da var. İçlerinden biri Fransız olan üç tane ikinci dereceden general (Baban, askeri açıdan General Fermoy’un oldukça şüphe uyandıran bir yanı olduğunu söylüyor)

ve yaklaşık üç yüz acemi er Bu durum herkesi gözle görülür bir şekilde neşelendirdi (ama askeriyenin tuvaletine büyük bir yük oldu. Sabahlan tuvaletlerin önünde upuzun bir kuyruk oluşuyor, ayrıca büyük bir lazımlık

kıtlığı içindeyiz), St. Clair, kalenin şu an için ele geçirilmesinin imkânsız olduğunu söylediği güzel bir konuşma yaptı. O sırada generalin yanında duran baban ağzının içinde Galce bir şeyler söyledi ama pek de anlaşılmayan bir şekilde değil, Generalin Thurso'da doğduğunu bilsem de rahatlıkla babanın söylediğini anlamamış gibi yaptı.

Kale ve Muhalefet Dağı arasındaki köprü yapım çalışmaları tüm hızıyla devam ediyor… ve Muhalefet Dağı da denizin diğer tarafında dikilmeye devam ediyor. Bakınca küçük kendi halinde bir tepe gibi duruyor fakat kaleden biraz daha yüksek, famie ve Bay Marsderı beyaza boyalı bir buçuk metrelik kare şeklinde tahta bir hedefle oraya gittiler ve hedefi tepenin zirvesine yakın bir yere yerleştirdiler, hedef kalenin toplarından net bir şekilde görünüyordu. Baban, yeni tüfeklerden biriyle (vatansever bir şekilde Amerikalıların kullanması için bağışta bulunmadan önce dikkatli bir biçimde Ördek'in kargosundan birkaç tanesini aşırmıştı) atış denemesi yapması için General Fermoy'u davet etti (Fransız olmasına rağmen pembe bir fular takmıyor). Hedefi paramparça ettiler, bunun önemi izlemek için gelen General St. Clair'in gözünden kaçmadı. Babanın gönüllü askerliğinin bitmesine sanırım General St. Clair en az benim kadar memnun olacak.

Yeni gelen askerler elbette işleri daha da yoğunlaştırdı. Birçoğu şaşılacak şekilde sağltkh ama her zamanki gibi ufak tefek kazalar olabiliyor; zührevi hastalıklar; yaz sıtmast. Tabip subayların sorumlusu Binbaşı Thacher gizlice yaraları sarmamı yeterince görmezlikten geliyor ama keskin aletlere ulaşmama pek sıcak bakmıyor. Neyse ki yanımda çıbanları delebileceğim küçük bir bıçak var.

lan gittiğinden beri, elimdekifaydalı otlarda azaldı. Araştırma gezilerinden benim için bir şeyler getirirdi ama kalabalık bir ekip olmadıkça kalenin dışına çıkmak hiç güvenli değil. Birkaç giitı önce avlanmak için çıkan iki adam kafa derileri yüzülmüş bir halde bulundu.

Bu nedenle tıbbi bakını çantamda bir nevi kıtlık yaşanıyor olsa da

teselli olarak bir Anlıyla tanıştım. Kendisi Neır Ilanıpslıire'dan Bayan Ramı, koûisı bir milis subayı. Otıızlıı yaşlarında, oldukça genç bir kadın iv hiç çoaığu olmadığından satj edeceği çok fazla duygusal enerjisi rai: Hasta ve ölmek iizere olanların sırtından geçiniyor, kendisini fazlasıyla halden anlayan biri olarak gördüğünden eminim. İğrenç detaylardan zevk alıyor gibi bir hali var, bu biraz itici olsa da bir kırığı birleştirirken ya da (Binbaşı lateher ve yardımcısı Üsteğmen Stactoc fark etmeden hızlı bir şekilde) kangrenli bir parmağı keserken bayıl ulayacağından emin olmak onu becerikli bir yardımcı yapıyor. Biraz çığlık atsa da devam edebiliyor; bu durum daha sonra elini göğsüne sıkıca bastırıp gözlerini kocaman açarak başkalartna bu maceralarından bahsetme fırsatı veriyor (kafa derileri yüzülen adamları

getirdiklerinde neredeyse korkudan bayılacaktı) ama yine de yardım almak için ne bulursam ona razıyım.

Tıbbi yardım demişken, yeni gelen erlerin arasında Denzell Hunter adında Quaker olan genç bir doktor ve kız kardeşi Rachel da var. Onunla henüz konuşmadım ama gördüğüm kadarıyla, Doktor Hunter gerçekten de iyi bir doktor ve gelmiş geçmiş en önemli tıp adamlarından biri olan John Hunter tarafından yetiştirilmiş olması sebebiyle bazı konularda biraz fikri varmış gibi görünüyor (Roger'm bunu okuma ihtimaline karşın, John Hunter'm bel soğukluğunun nasıl bulaştığını keşfettiğini size anlatmayacağım… ama hayır, anlatacağım; bu hastalığa yakalanan bir hastadan aldığı iltihabı neşter yardımıyla kendi penisine saplamış ve babanın iki yuvarlanan kütüğün arasına sıkışan başparmağını sararken bu ilginç deneyimi anlatan Denny Hunter'a göre sonuçtan çok memnun kalmış - merak etme parmağı kırılmadı, sadece kötü bir şekilde zedelendi). Bayan Raven'm bu hikâyeyi nasıl karşılayacağını görmek isterdim ama sanırım görgü kuralları genç Doktor Hunter't bunu ona anlatmaktan alıkoyacaktır.

Çocukların aşılarını aksat ma maya özen gösterin.

Sergilerimle,

Annen

Briaıma kitabı kapatmıştı ama farklı bir şey okuma umuduyla sanki tekrar açmak istercesine eli istemsizce kapağa gidip geliyordu.

"18 Haziran'dan yirmi üç gün sonra hangi gün geliyor?" Bunu kendisi hesaplayabilmeliydi -bu tür şeyleri aklından hesaplardı- ama hissettiği gerginlik yüzünden yapamıyordu.

"Eylül otuz çekerse." Roger gözlerini tavana dikmiş ağzının içinde hızla mırıldanıyordu, "Nisan, haziran… Evet, haziran da otuz çekiyor, o halde ayın on sekizinden otuzuna on iki gün eder, on daha eklenince 10 Temmuz."

"Alı, yüce Tanrım."

Üç kez okumuştu, mektuba tekrar bakmak bir fark yaratmayacaktı, yine de kitabı John Burgoyne'nin portresi olan sayfaya gelene kadar bir kez daha açtı. Sör Joshua Reynolds'ın resmettiği yakışıklı bir adamdı. Üzerinde üniforması vardı, elini kılıcının kabzasına koymuş, yaklaşan fırtına bulutlarından oluşan dramatik bir fonun önünde ayakta duruyordu. Ve işte aradığı bir sonraki sayfada karşısındaydı.

6 Temmuz'da, General Burgoyne 8000 kişilik muvazzaf asker, Baron uon Riedesel'in emri altındaki Alman birlikler ve birkaç Kızılderili ile birlikte Ticonderoga Kalesi'ne saldırdı.

William, General Burgoyne ve ordusunu, Hunterlar'ın General Washington'ın yerini bulmasından biraz daha kolay bir şekilde bulmuştu. Ama diğer yandan, General Buıgoyne'nun saklanmak gibi bir çabası yoktu.

Askeri standartlara göre fazlasıyla tutumsuz bir kamp kurmuşlardı. Düzgün bir şekilde yerleştirilmiş beyaz bez çadırların oluşturduğu sıralar üç tarlayı dolduracak genişlikteydi ve ormana doğru taşmıştı. Komutanın çadırına rapor vermek için ilerlediği sırada, generalin çadırının yanında neredeyse dizlerine kadar çıkan boş şarap şişelerinden oluşan bir yığın gördü. Generalin alkol alışkanlığı hakkında bir şey duymadığı için, bunun

eli açık bir misafirperverlik sonucunda olduğunu düşündü. Bir komutan için iyi bir işaret, diye içinden geçirdi.

Esneyen bir asker metalleri bir tenekeye dolduruyordu, herhalde kurşun haline getirilmek için eritileceklerdi. William'a uykulu ve meraklı bir bakış attı.

"General Burgoyne'ye rapor vermek için geldim," dedi Wil-liam dikleşerek. Adamın gözleri yavaşça ayaklarından yukarı çıkıp dalgın bir şekilde yüzünde oyalanınca William sabahki tıraşından şüphe duydu.

"Tugay komutanı ve Albay St. Leger ile dün gece yemekli bir toplantı yaptılar," dedi asker sonunda ve hafifçe geğirdi. "Öğleden sonra uğrayın. Bu arada yemekhane çadırı o tarafta."

Dostlar

Ticonderoga Kalesi 22 Haziran 1777

Kaptan Stebbings'i oturur halde bulunca çok şaşırmıştım. Yüzü bembeyazdı, terden sırılsıklam olmuştu ve rüzgârdaki bir yaprak gibi sallanıyordu - ama dik duruyordu. Bay Dick ise tek bir tavuğun etrafında dikkatli bir şekilde dolaşan bir horoz gibi tepesinde dönüp duruyordu.

"Daha iyi hissettiğinizi görüyorum kaptan," deyip gülümsedim. "Artık ayağa kalkabilirsiniz, değil mi?"

"Ayağa… kalktım," diye hırıldadı. "Sanırım öleceğim." "Ne?"

"*Yürüdü*/" Endişeyle gurur arasında gidip gelen Bay Dick beni ikna etmek istemişti. "Koluma tutundu ama yürüdü!" Jamie'nin benim için yaptığı tahta stetoskopla kalbini ve ciğerlerini dinlemek için diz üstü çökmüştüm. Nabzı sekiz silindirli bir yarış arabası gibi atıyordu, çok fazla hırıltısı vardı ama endişe verici önemli bir şey yoktu.

"Tebrikler Kaptan Stebbings!" dedim ve stetoskobıı indirirken gülümsedim. Hâlâ kötü görünüyordu ama nefes alışı yavaşlamaya başlamıştı. "Muhtemelen bugün ölmeyeceksiniz. Bu heves de nereden çıktı böyle?"

Kaptan öksürük krizi nedeniyle cümlesi bölünerek, “Lostromom…” deyiverdi.

“Joe Ormiston,” dedi Bay Dick bana doğru başını sallayarak. “Ayağı berbat kokuyor. Kaptan onu görmeye gitti.”

“Bay Ormiston mı? Ayağı mı kokuyor?” İşte bu endişe vericiydi. Böyle bir ortamda dikkat çekecek kadar kötü kokan bir yara kötüye işaretti. Birden ayağa fırlamıştım ama eteğimden sıkıca tutan Stebbings beni engellemişti.

“Sen-” dedi güçlükle nefes almaya çalışarak. “Ona sen göz kulak ol.”

Sırıtarak lekeli dişlerini gösterdi.

“Bu bir emirdir hanımefendi,” diye inledi.

“Emredersiniz kaptan,” dedim suratsızca, sonra hasta ve yaralıların büyük bir bölümünün kaldığı hastane binasına doğru gittim.

“Bayan Fraser! Sorun ne?” Önünden geçtiğim sırada askeri kantinden çıkan Bayan Raven’ın hevesli sesini duydum. Uzun boylu ve inceydi, hep olduğu gibi koyu saçları başlığının altından çıkmıştı.

“Henüz bilmiyorum,” deyip duraksamadan yürümeye devam ettim. “Ama ciddi bir şey olabilir.”

“Ah!” dedi ve, “Harika!” diye eklemekten çekinmedi. Sepetini koluna takıp yanımdaki yerini aldı.

Sakat Ingiliz esirler hasta Amerikalılar ile birlikte dar, camları olmayan pencerelerle bezeli uzun, taş bir binada tutuluyorlardı ve havaya bağlı olarak ya soğuktan donuyorlar ya da sıcaktan boğuluyorlardı. Şimdilik dışarısı sıcak ve nemliydi -öğleden sonranın ortalarıydı- ve binaya girmek, sıcak ve ıslak bir havlunun yüzünüze çarpmasından farksızdı. *Pis*, sıcak ve ıslak bir havlu.

Bay Ormiston’ı bulmak zor olmamıştı; karyolasının etrafında bir grup adam toplanmıştı. Aralarında Üsteğmen Stactoe da bulunuyordu -bu kötü bir şeydi- genç Doktor Hunter ve fikrini belirtmek isteyen birkaç doktorla tartışıyordu - bu iyi bir şeydi.

Bakmadan ne hakkında tartıştıklarını anlamıştım; anlaşılan Bay Ormiston’ın ayağının durumu kötüleşmişti ve ayağını kes-

me niyetindeydilcr. Büyük ihtimalle de haklıydılar. Tartışma konusu herhalde bacağı *nerede* kesecekleri ya da bunu kimin yapacağı hakkındaydı.

Doktorları görünce telaşlanan Bayan Raven geri çekildi. “Sence gerçekten…” diye konuşmaya başlamıştı ama ona aldırış etmiyordum. Düşünmek için zaman gerekirdi ama bu defa bunun için zaman yoktu. Sadece hızlı ve kararlı

bir şekilde eyleme geçmek işe yarardı. Boğucu havadan derin bir nefes alıp ileri doğru adım attım.

İki milis doktorunun arasından geçmek için dirseğimle yol açarken, “İyi günler Doktor Hunter,” dedim ve Quaker doktora gülümsedim. Açık bir biçimde kaba olmamak için, “Üsteğmen Stactoe,” diye sonradan ekledim. Hastanın karyolasının yanında diz çöktüm, terli elimi eteğime silip elini tuttum.

“Nasılsınız Bay Ormiston? Ayağınızla ilgilenmem için beni Kaptan Stebbings gönderdi.”

“O *ne* dedi?” Üsteğmen Stactoe sinirli bir ses tonuyla konuşmaya başlamıştı. “Gerçekten Bayan Fraser, bu durumda siz ne yapabilirsiniz ki?”

“Çok iyi hanımefendi,” diye araya girdi Bay Ormiston. “Kaptan sizi göndereceğini söylemişti; en iyisini *sizin* bileceğinizden emin olduğum için ben de bu beyefendilere endişelenmemeleri gerektiğini söylüyordum.”

Ve ben de böyle söylediğinizi duymaktan memnun olduklarından eminini, diye içimden geçirerek ona gülümseyip elini sıktım. Nabzı hızlı ve hafif atıyordu ama düzenliydi. Eli çok sıcaktı ve ezilen ayağından kırmızı şeritler halinde yukarı doğru çıkan septisemiyi görünce hiç şaşırmarvıştım.

Ayağını açmışlardı ve Bay Dick tartışmasız haklıydı; ayağı berbat kokuyordu.

Tüm içtenliğiyle, “Aman *Tanrım,”* dedi arkamda duran Bayan Raven.

Kangren olmuştu; koku ve doku zedelenmesi yeterli değilse bile parmaklarının rengi çoktan kararmaya başlamıştı. Stac-toe’ya öfkelenmekle zaman harcamadım; hastanın durumu ve uygulanacak tedavi ortadaydı, ayağını ben de kurtaramazdım. Aslında kangrenin bu kadar net bir şekilde görülüyor olması iyi bir şeydi; kimse ampütasyonun gerekli olmadığını iddia edemezdi. O halde neden tartışıyorlar, diye merak ettim.

“Sanırım ayağı kesmemiz gerektiğine siz de katılıyorsunuz Bayan Fraser?” dedi Üsteğmen alaycı bir kibarlıkla. “Hastanın *doktoru* olarak.” Aletlerini çoktan kumaşın üstüne serdiğini görmüştüm. Düzgün bir şekilde duruyorlardı; fark edilir bir biçimde kirli değillerdi - ama sterilize edilmedikleri anlaşılıyordu.

“Elbette,” dedim nezaketle. “Çok üzgünüm Bay Ormiston ama o haklı. Ve kesilirse çok daha iyi hissedeceksiniz. Bayan Ra-ven gidip bana bir kap kaynar su getirir misiniz?” Bay Ormis-ton’ın diğer elinden tutmuş, nabzını saydığı anlaşılan Denzell Hunter’a döndüm.

“Siz de aynı fikirde misiniz Doktor Hunter?”

“Evet, aynı fikirdeyim” dedi kibarca. “Tartıştığımız konu ampütasyonun

nereye kadar yapılacağı, gerekli olup olmaması değil. Kaynar su ne için gerekiyor… size Fraser mı demişti?" "Claire," dedim kısaca. "Aletlerin sterilize edilmesi gerekiyor. Ameliyat sonrasında enfeksiyon kapmasını önlemeliyiz. Mümkün olduğunca," diye dürüstçe ekledim. "Ne öneriyorsunuz Doktor Hunter?"

"Denzel," dedi hafif bir gülümsemeyle. "Stactoe kardeş dizden aşağısını kesmek istiyor-"

"Elbette öyle istiyorum!" dedi Stactoe, çok öfkeliydi. "Diz eklemini korumak istiyorum, daha yukarıdan kesmeye gerek yok!"

"Şaşırtıcı bir şekilde sizinle aynı fikirdeyim," deyip Denzell Hunter'a döndüm. "Siz buna katılmıyor musunuz?"

Başını sallayıp gözlüklerini burnunun tepesine doğru itti. "Kalça kemiğinin ortasına kadar kesmeliyiz. Hastanın diz ardı damar genişlemesi var. Bu şu anlama geliyor-"

"Ne demek olduğunu biliyorum." Anlamını biliyordum ve çoktan Bay Ormiston'ın dizinin arkasını yoklamaya başlamıştım. Tiz bir kahkaha atmış ve aniden durmuştu, utancından yüzü kıpkırmızı olmuştu. Ona gülümsedim.

"Özür dilerim Bay Ormiston," dedim. "Sizi tekrar gıdıklamam."

Gerek kalmamıştı. Damar genişlemesini çok rahat hissetmiştim; parmaklarıma hafifçe dokunarak atıyordu, eklemin boşluğunda büyük ve sert bir şişkinlikti. Bu uzun bir süredir dizinde olmalıydı; denizdeki çatışma ya da zahmetli bir şekilde Ticonderoga'ya taşınma sırasında patlamamış olması büyük bir şanstı. Modern bir ameliyat odasında, ampütasyonu daha az bir alana indirip damar genişliğini tedavi etmek mümkün olabilirdi fakat burada asla.

"Haklısınız Denzell kardeş," dedim dikleşerek. "Bayan Raven sıcak suyu getirir getirmez-" Ama adamlar beni dinlemiyordu. Arkamdaki bir şeye odaklanmışlardı, dönüp baktığımda sıcaktan havluyla dolaştığı için bütün dövmeleri ortada olan ve terden vücudu parıldayan Gineli Dick'in ellerinin arasında resmi bir şekilde tuttuğu siyah cam şişeyle bize doğru yaklaştığını gördüm.

"Kaptan sana içki gönderdi Joe," dedi Bay Ormiston'a.

"Tanrı onu korusun!" Bay Ormiston içten bir şekilde teşekkür etti. Rom şişesini alıp tıpasını dişleriyle açarak azimli bir biçimde yudumlamaya başladı.

Çalkalanan ve sıçrayan su sesi Bayan Raven'm sıcak suyla döndüğünü haber verdi. Hemen hemen her ateşin üstünde bir kazan vardı, o nedenle sıcak su

bulmak zor olmamıştı. Neyse ki kendimi yakmadan ellerimi yıkayabilmem için bir kova soğuk su da getirmişti.

Kısa ağızlı, acımasız ampütasyon bıçaklarından birini alıp kaynar suya daldırmaya hazırlanırken kızgın Üsteğmen Stactoe elimden kapmıştı.

“Nc yapıyorsunuz hanımefendi!” diye feryat etti. “Bu benim en iyi bıçağım.”

“Evet, ben de bu yüzden onu kullanmak istemiştim,” dedim. “Tabii yıkadıktan *sonra”*

Stactoe, kısa kesilmiş sert gri saçları olan ufak tefek bir adamdı; onunla yüzleşmek için ayağa kalkıp gözlerimi gözlerinin içine diktiğimde aynı zamanda benden altı yedi santim daha kısa olduğunu fark ettim. Yüzü bir-iki ton daha kızardı.

“Kaynar suya soktuğunuz anda metalin kıvamını bozacaksınız!”

“Hayır,” dedim sinirime hâkim olmaya çalışarak - o an için. “Sıcak su bıçağı temizlemekten başka bir şey yapmaz. Hastanın üzerinde kirli bir bıçak kullanmayacağım.”

“Demek kullanmayacaksınız?” Tatmin olmuşçasına gözlerinin içi parladı ve bıçağı korumak istercesine göğsüne bastırdı. “Peki, o halde. Sanırım işi bilenlere bırakacaksınız, değil mi?” Şişeyi veren Gineli Dick tartışmanın gidişatını ilgiyle takip ediyordu ve tam bu noktada eğilerek bıçağı Stactoe’nun elinden kaptı.

“Kaptan, Joe ile onun ilgilenmesini söyledi,” dedi sakince. “O ilgilenecek.”

Rütbesine yapılan bu hakaret üzerine daha da öfkelenen Stactoe’nun ağzı açık kalmıştı, bıçağı geri almak için Dick’in üzerine atıldı. Kabilelerdeki mücadeleler ve yıllardır İngiliz gemilerinde denizcilik yapmasıyla güçlenen refleksleri sayesinde, Dick kafasını koparmak istediğini belirtircesine bıçağı Stactoe’ya doğru savurdu. Denzell Hunter en az onun kadar hızlı olmasaydı muhtemelen kafasını koparırdı ama Dick’in kolunu çabucak yakaladı ve onu Stactoe’nun üstüne yıkmayı başardı. Ancak dengelerini kaybetmeden önce bir an öne ve arkaya sendeleyip Ormiston’ın karyolasının üstüne düştüler. Hastanın, rom şişesinin, sıcak suyun, Denzell Hunter’ın ve tüm diğer aletlerin büyük bir gürültüyle taş zemine saçılmasına neden oldular.

“Ooh!” dedi Bayan Raven korkmaktan çok hoşlanmış gibi görünerek. Durum beklediğinden de güzel bir hal almıştı.

“Denny!” dedi arkamdan aynı ölçüde korktuğu belli olan bir ses. “Ne yaptığını sanıyorsun?”

“Claire kardeşe ameliyatında yardım etmeye çalışıyorum,” dedi Denzell ciddiyetle, gözlüklerini bulmak için eliyle zemini yokluyordu.

Rachel Hunter gelip gözlükleri yerden alarak düzgün bir şekilde kardeşinin yüzüne yerleştirdi, bu sırada bir gözü sıcak hava balonu gibi yavaşça yerden kalkan Üsteğmen Stactoe'nun üzerindeydi - adam öfkeden patlamak üzereydi.

"Sen," dedi boğuk bir sesle ve titreyen küçük parmağıyla Di-ck'e işaret etti. "Bir subaya hakaret ettiğin için seni astıracağım Ve sizi…" Parmağıyla Denzell Hunter'ı işaret etti. "Sizi askeri mahkemede yargılatıp beş parasız bırakacağım. Size gelince *hanımefendi- "* Bu kelimeyi adeta haykırmıştı ama bir an için beni tehdit edecek yeterince korkunç bir şey aklına gelmeyince durdu. En sonunda, "Kocandan seni pataklamasını isteyeceğim!" dedi.

"Gel de beni gıdıkla tatlım!" Aşağıdan baktığımda, Bay Or-miston'ın yerde pis pis sırıttığını gördüm. Karışıklık sırasında rom şişesine sahip çıkmayı başarmış ve ardından şişeyi boşaltmayı görev edinmişti.

Üsteğmen Stactoe buna daha fazla dayanamayacağını belirten bir ses çıkardı ve aceleyle yere düşen aletlerini toplayıp ufak tefek şeyleri düşürerek gitti.

"Beni görmek mi istemiştin kardeşim?" Denzell artık ayağa kalkmayı başarmış devrilen karyolayı sıkılaştırmaya çalışıyordu.

"Bayan Brown kadar değil," dedi Rachel düz bir ses tonuyla. "Zamanı geldiğini ve seni görmek istediğini söyledi. Hemen. Şimdi."

Denzell küçük bir kahkaha atıp bana baktı.

"Bayan Brown histeri hastası, kelimenin tam anlamıyla övle," dedi özür dilercesine. "Bir aydan önce doğum yapacağını sanmıyorum ama düzenli bir şekilde sahte doğum sancısı çekip duruyor."

"Onu tanıyorum," dedim gülümsememi engellemeye çalışarak. "En iyisi sen git." Bayan Browıı histerikti. Ayrıca milis albaylarından birinin karısıydı, bu nedenle sıradan bir ebenin hizmetinden daha fazlasını hak ettiğini düşünüyordu. Doktor Huııter'ın. Kraliçe'nin doğum doktoru olan Doktor John Hunter ile çalıştığını duyunca onunla ilgilenmemi istememişti.

"Ne kanaması var ne de suyu geldi, değil mi?" Denzell kaderine boyun eğmiş bir ses tonuyla kız kardeşine sordu. Az önceki tartışmada soğukkanlılığını hiç kaybetmemiş olan Gineli Dick, yatağı karyolaya yerleştirmiş ve şimdi de çömelerek doksan beş kiloluk Bay Ormiston'ı tüy gibi kaldırıp şişesiyle birlikte yatağa bırakmıştı.

Sırtüstü uzanıp gözlerini kapatmış ve mutlu bir şekilde mırıldayan hastayı dikkatle inceledikten sonra, "Bence hazır," dedi Denzell, sonra çaresizce kardeşine ve bana baktı.

"Yine de Bayan Brown'a bakmak zorundayım, sanırım çok acil değil. Biraz daha bekleyebilir misiniz?"

“O yapacak,” dedi Dick ters ters bakarak.

“Evet, ben yapacağım,” dedim ve saçımı arkamda topladım. Ancak bunu *neyle* yapacağım başka bir sorundu. “Ödünç alabileceğim herhangi bir aletiniz var mı Doktor- şey Denzell kardeş?”

“Düzgün bir testerem var.” Genç adam hafifçe gülümsedi. “Kaynatmak isterseniz benim için sorun değil. Ama güçlü bir bıçağım yok. Rachel’ı diğer doktorlara sorması için göndereyim mi?”

Bu öneriyi duyan Rachel dişlerini sıkınca, Doktor Hunter’m diğer doktorlar arasında pek popüler olmadığını fark ettim.

Kesilmesi gereken kısmı hesaplamaya çalışarak Bay Ormis-ton’ıı sağlam ayağını inceledim ve elimi eteğimden içeri sokup bıçağın kınını tuttum. Güzel ve sağlam bir bıçaktı ve Jamie be-

ninı için yeni bilcmişti. Kavisli bir bıçak daha iyi olabilirdi ama uzunluğunun yeterli olacağını düşündüm…

“Hayır, zahmet etme. Sanırım bu işimi görür. Eğer kardeşinizin testeresini bulabilirseniz Bayan Rachel, çok iyi olur.” Ona gülümsedim. “Bayan Raven, korkarım suyun hepsi döküldü, acaba-”

“Evet, tabii!” diye bağırdı kadın heyecanla ve kabı aldı, Üsteğmen Stactoe’nuıı düşürdüklerinden birini tekmeleyip gürültüyle uzaklaştı.

Birkaç kişi biiyülenmişçesine Bay Ormiston’ın ayağını izliyordu. Üsteğmen gittiğine göre biraz daha yaklaşabilirlerdi, neşeyle onlara doğru sırıtan Gineli Dick’e ise korkuyla bakıyorlardı.

“Bayan Brown 011 beş dakika bekleyebilir mi?” diye sordum DenzelPa. “Kestiğim sırada bacağı desteklemek için ne yaptığını bilen birinin yanımda olması işimi kolaylaştırır. Dick hastayı tutabilir.”

“On beş dakika mı?”

“Eğer herhangi bir zorlukla karşılaşmazsam ampütasyon işlemi bir dakikadan az sürer. Ama hazırlanmam için biraz zamana ihtiyacım var, hem daha sonra parçalanan kan damarlarını bağlamak için yardımınız gerekecek. Bu arada, rom şişesi nereye gitti?”

DenzelPın kara kaşları neredeyse saç çizgisine değecekti ama çoktan uykuya dalan ve rom şişesini özenle kucaklamış yüksek sesle horuldayan Bay Ormiston’a işaret etti.

İfadesine karşılık, “Niyetim içmek değildi,” dedim ilgisizce. Şişeyi alıp temiz bir bez parçasına biraz döktüm ve bununla Bay Ormiston’ın kıllarla kaplı kalçasını ovalamaya başladım. Üsteğmen neyse ki dikiş ipliklerinin olduğu

kavanozu ve Bayan Raven’111 tekmelediği maşayı unutmuştu. Etin içine geri kaçıp saklanmak gibi sinir bozucu bir eğilim gösteren ve tüm bu süre içinde her tarafa kan fışkırtan kesilen atardamarların uçlarını tutmak için ona ihtiyacım olacaktı.

“Ah.” dedi Denzell, hâlâ ne yapacağını bilemez bir haldeydi ama ha/ırdt. “Anlıyorum. Yardım… edebilir miyim?” “Bağlamak için kemerinizi alabilir miyim?”

“Alı, elbette,” diye mırıldanıp tereddüt etmeden kemerini çıkardı, meraklanmış görünüyordu. “Sanırım bunu daha önce yaptınız.”

“Ne yazık ki, birçok kez.” Bay Ormistoıı’m nefes alışını kontrol etmek için eğildim, hırıltılı ama zahmetsiz bir şekilde nefes alıyordu. Şişenin neredeyse yarısını beş dakika içinde içmişti. İçkiye, İngiliz bir denizciden daha az alışkın bir insanı muhtemelen öldürebilecek bir miktardı bu ama ateşi olmasına rağmen yaşamsal belirtileri oldukça iyi görünüyordu. Sarhoşluk hiçbir şekilde anesteziye eş değildi; hasta sersemlemişti, bilinçsiz değildi ve kesmeye başladığımda mutlaka uyanacaktı. Yine de korkuyu hafifletebilir ve ani acıyı biraz olsun dindirebilirdi. Tekrar eter yapıp yapamayacağımı ve yapabileceksem ne zaman yapacağımı merak ettim.

Uzun odada iki ya da üç tane ufak masa vardı, hepsi bandajlar, iplik ve sargı malzemeleriyle doluydu. Daha temiz olan malzemelerden seçip yatağın yanına gittiğimde, nefes nefese, yüzü kızarmış, herhangi bir şey kaçıracağı için endişe eden Bayan Raven döke saça su kovasıyla geldi. Bir dakika sonra, Rachel Hunter benzer bir şekilde kesik kesik nefes alarak kardeşinin testeresiyle dönmüştü.

“Testereyi sıcak suya sokabilir misiniz Denzell kardeş?” dedim ve önlük olarak kullanmak için belimin etrafına çuval bezini bağladım. Sırtımdan süzülen ter kalçalarıma inmişti, çalışırken ter gözümün içine girmesin diye bandana olarak başıma da uzun bir sargı bezi bağladım. “Sapın yanındaki lekeleri de ovalayabilir misiniz? Sonra da zahmet olmazsa bıçağımı ve şu maşayı da sterilize eder misiniz?”

Şaşırmış bir halde söylediklerimi yaptı. Bay Dick’in varlığı, daha önce bu kadar tuhaf bir işleme tanıklık etmemiş homurdanan meraklı kalabalığı güvenli bir mesafede tutuyordu.

“Üsteğmenin gerçekten de dostumuzu astıracağını düşünüyor musunuz?” Denzell başıyla Dick’e işaret edip fısıldadı. “Ya da iş bıı noktaya varır mı?”

“Buna bayılacağından eminim ama böyle bir şey yapabileceğini sanmıyorum, hayır. Bay Dick bir İngiliz esiri. Peki, sizi askeri mahkemede yargılatabileceğim düşünüyor musunuz?” “Sanırım deneyebilir,” dedi Denzell

endişeli görünmemeye çalışarak. “Ne de olsa gönüllü yazıldım.”

“Öyle mi?” Bu çok tuhaftı ama deyim yerindeyse, savaş alanında tanıştığım tek Quaker o değildi.

“Evet. Bence ordu asabileceği kadar doktora sahip değil. Rütbemin düşürülmesinin de uzmanlığıma etki edeceğini sanmıyorum.” Neşeli bir şekilde bana gülümsedi. “Sizin rütbeniz dahi yok ama ben sizin başaracağınıza güveniyorum.”

“Tanrı’mn izniyle,” dedim, ciddi bir şekilde başıyla onayladı. “Tanrı’nın izniyle,” diye tekrar ederek kaynar suyla ısınmış bıçağı bana verdi.

“Biraz geride durmak isteyebilirsiniz,” dedim seyircilere. “Fazlasıyla pis olacak.”

“Aman Tanrım, aman Tanrım!” dedi Bayan Raven, heyecandan titriyordu. “Ne kadar da *korkunç*!”

- Üç Ok
  - m
    - Bağımsızlık Günü
    - Dürüst Bir Adam
  - Ölüm Döşeği
    - Teslim Olma Şartları
      - “Hiç de öyle değilim,” dedi. “Politikayla alakam y
    - Şarap Falı
      - Valley Forge
      - Mürekkep Lekeli Zavallı
      - Ateş Böceği

Üç Ok

Mottville, Pennsylvania

10 Haziran 1777

Grey aniden yerinde doğruldu, az kalsın kafasını yatağın üstündeki alçak kirişe çarpacaktı. Kalbi gümbür gümbür atıyordu, ensesi ve şakakları terden ıslanmıştı ve bir an için nerede olduğunu anlayamadı.

“Üçüncü ok,” dedi yüksek sesle ve kafasını salladı, kelimeleri aniden uyandığı olağanüstü bir biçimde gerçekçi olan rüyasıyla özdeşleştirmeye çalışıyordu.

Bu bir rüya mıydı, bir anı mıydı, yoksa ikisinin de birleşmesinden oluşan bir şey miydi? *Trois Fleches’in* ana salonunda durmuş, barok şömine rafının sağ tarafında asılı duran hanedan armasına bakıyordu. Duvarlar resimlerle doluydu, tablodaki kişi ya da tablonun değerine önem verilmeksizin yukarı, aşağı her yere asılmışlardı.

Bu kadar çok süs eşyasının arasında hayal meyal bir tür baskı hissettiğini hatırladı. Tablolar bu şekilde kalabalık ederek yukarıdan, aşağıdan yan yan bakan portreler ve her yönden fırlayan suratlarla doluydu.

Rüyasında Baron Amandine yanında oturmuştu, güçlü omzu kendi omzuna değiyordu; aynı boydaydılar. Baron tablolardan biri hakkında konuşuyordu ama Grey ne söylediğini hatırlamıyordu - herhalde ressamın kullandığı teknikle ilgili bir şeydi.

Diğer yanında Baron’un kız kardeşi Cecile Beauchamp vardı. O da aynı şekilde yakın duruyordu, çıplak omzu Grey’inkine değiyordu. Saçında pudra vardı ve yasemin kokulu bir parfüm sürmüştü; baron ise bergamot ve misk yağı kokan çarpıcı bir kolonya sürmüştü. Yoğun parfüm kokularının -herhalde rüyaların kokusu olmazdı?- odanın boğucu sıcaklığı içindeki odun küllerinin keskin kokusuyla karıştığını ve bu karışımın hafif bir mide bulantısına sebep olduğunu hatırlıyordu. Birinin eli kalçasını kavramıştı, tanıdık şekilde sıkmış ve sonra imalı bir şekilde okşamaya başlamıştı. Kimin eli olduğunu bilmiyordu.

Bunlar rüyanın bir parçası değildi.

Gözlerini kapatıp yavaşça başını yastığına koydu, gördüklerini anımsamaya çalışıyordu. Rüyası bu noktadan sonra daha erotik bir hal almıştı, birinin ağzı fazlasıyla duyarlı teninin üstündeydi; aslında uyanmasına neden olan şey hissettiği heyecan duygusuydu. Ağzın kime ait olduğunu da bilmiyordu. Doktor Franklin de rüyasında bir yerlerdeydi; Grey biraz sarkmış ama hâlâ sıkı olan beyaz kalçalarını anımsadı. Adam bir koridorda önünde ilerlerken,

uzun gri saçları kemikli sırtına dağılmıştı ve belinin etrafında gevşemiş deri katmanları vardı. Doktor Franklin büyük bir umursamazlıkla koridorun duvarlarını da süsleyen tablolardan bahsediyordu. Grey net bir şekilde hatırlıyordu, sesi duyguyla doluydu. Herhalde onunla bir şey yapmamıştı - Franklin ile rüyada bile olsa. Ancak olan bitenin tablolarla bir ilgisi vardı…

Tablolardan bazılarını hatırlamaya çalıştı ama artık neyin gerçek olduğundan, neyi rüyasında gördüğünden emin değildi. Manzaralar görmüştü… ressamın Breton'uıı güneyine ayak bastığından şüphe duysa da Mısır'a ait bir manzaraya benzer bir şey vardı. Her zamanki aile portreleri-

"Evet!" Aniden doğrulduğunda bu kez alnını kirişe o kadar sert çarpmıştı ki gözünün önünde uçuşan yıldızlar görmüş ve canının yandığını belirten bir homurtu çıkarmıştı.

"John Anıca?" Diğer yataktan Dottie'niıı şaşkın sesi duyuldu. çarşaf hışırtıları hizmetçisinin de uyandığına işaret ediyordu. "Ne oldu?"

"Hiçbir şey, hiçbir şey. Sen uyumana bak." Bacaklarını yataktan dışarı çıkardı. "Sadece… tuvalete gidiyorum."

"Ah." Yerden gelen öfkeli homurdanmalara Dottie sert bir şekilde çıkıştı. Lord John Grey, panjurlar kapalı olduğu için kapkaranlık olan odanın kapısını el yordamıyla bulmuş, misafirhanenin büyük odasında yanan ateşten gelen hafif ışıkta merdivenlerden aşağı inmişti.

Dışarıdaki hava taze ve serindi, tanıyamadığı ama aklına takılan bir koku vardı. Aklına Virginia'daki uzun seyahatleri, çamurlu yolları, taze yaprakları, altındaki atını, tabancanın ateş alışını, geyiğin kanının sıcak bir şekilde ellerine yayılmasını getirmişti… ve elbette, William'la birlikte ava gitmeyi de.

Vahşi doğanın yakınlığını hissetti, bu güçlü, tuhaf duygu Amerika'ya hastı; ağaçların arasında bir şeyin beklediği hissi -düşmanca değil ama dostça da değil. Avrupa'nın entrikalarından ve Londra'nın hareketli hayatından uzakta, Virginia'da geçirdiği o birkaç yıl çok hoşuna gitmişti. En çok vahşi doğada oğluyla birbirlerine yakınlaşmış olmalarından dolayı o yıllara değer veriyordu.

Bu yolculuk boyunca ateşböceği görmemişti. Yürürken sık çimenlerin üstünde göz gezdirmişti ama herhalde artık çok geç olmuştu, çünkü ateşböcekleri akşamın ilk saatlerinde ortaya çıkardı. Dottie'ye onları göstermek için sabırsızlanıyordu. Virginia'ya yaşamak için geldiklerinde ilk kez ateşböceği gören William büyülenmişti - onları eliyle yakalardı, hafifçe bir elini üstüne kapatıp avucunun içindeki karanlığı aydınlattıklarında çığlık atardı.

Bedenen rahatlamış ve en azından zihnen üstünkörü bir şekilde sakinleşmişti, üst katın karanlığına henüz geri dönmek istemediğinden misafirhanenin bahçesindeki kütüğün üstüne yavaşça oturdu.

Hcnry'nıı nerede olduğunu merak ediyordu. Bu gece nerede uyuyordu? Bir zindanda mı kalıyordu? Hayır, Koloniler'de böyle bir şey olmazdı. Sıradan evler bile oldukça rahat ve havadardı. Belki de yeğeni bir hapishanede, bir ambarda ya da mahzende tutuluyordu ama yine de kötü bir şekilde yaralanmış olmasına rağmen, kışı atlattığını biliyorlardı. Parası vardı; belki de kalabileceği daha iyi bir yer için para ödemişti ya da doktor gözetiminde olmak için.

Tanrı'nın izniyle onu yakında bulacaklardı. Plıiladelphia'ya iki günlük yolculuk mesafesindeydiler. Franklin'in ona verdiği referans mektupları yanındaydı - yine Frankliıı! Adama da temiz hava banyosuna da lanet olsun. Grey onun bu yöntemine meraktan bir kez katılmıştı, anadan doğma bir şekilde, köşelerinde saksı bitkileri ve duvarlarında tablolar olan zarifçe döşenmiş bir odada oturmayı biraz sinir bozucu ve tuhaf bir biçimde rahatlatıcı bulmuştu.

Hayır. Hayır, *Trois Flecltes*'in güneş alan kısmında elbette hiç tablo bulunmuyordu.

İşte oradaydı. Anlaşılması zor rüyası bir kayanın altından onu umutlandınrcasına kuyruğunu sallıyordu. Gözlerini kapatıp ciğerlerini yaz gecesinin kokusuyla doldurdu ve zihnini boşaltmaya çalıştı.

Trois Fleches. Üç ok. Peki üçüncü kim? Hal'in mektubunda okuduğu kelimeleri göz kapaklarının içinde belirmiş ve onu aniden gözlerini açacak kadar şaşırtmıştı. Hal'in dolambaçlı düşünme biçimine alışkın olduğu için, o an bunun çok fazla üstünde durmamıştı. Anlaşılan bilinçaltına yerleşmiş, hiçliğin ortasında, gece yarısında saçma sapan bir rüyada karşısına çıkmıştı. Ama neden?

Kirişe çarptığı için ağrımaya başlayan alnını ovuşturdu. Parmakları istemsizce aşağı indi, Jamie Fraser'ın karısının kafatasındaki deliği gümüş bir altı peniyle örttüğü yere dokundu. Derisini düzgün bir şekilde dikmişti ve saçı tekrar çıkmıştı ama

M

saçının altındaki sert kavisi rahatlıkla hissedebiliyordu. Metalin çok soğuduğu ya da burnunun akmasına neden olacak kadar havanın soğuk olduğu zamanlar haricinde, bu nadiren aklına gelirdi.

Trois Fleches'i ziyaret ettiğinde hava soğuktu, hem de çok soğuk. Bu düşünce gece kelebeği gibi zihninde uçuşmuştu.

Misafirhanenin arkasından gürültüler geldi. Toprak yolda nal sesleri ve mırıldanmalar duyuldu. Grey kıpırdamadan oturdu.

Ay yolu yarılamıştı; vakit geçti ama sabaha daha saatler vardı. Karanlık bir iş olmadıkça kimse bu saatte ayakta olmazdı.

Ama yaklaşıyorlardı ve Grey'in görülmeden hareket etmesine imkân yoktu, bu yüzden nefes alışını mümkün olduğunca yavaşlattı.

Atlarının sırtında sessizce oturan ve belli bir amaca yönelmiş üç adam vardı, bir tanesi yüklü bir katırı çekiyordu. Sadece iki adım ötesinden geçmişlerdi ama Grey hareket etmemişti ve atlar varlığını hissetmiş olsalar bile onu tehdit olarak görmemişlerdi. Philadelphia'ya doğru giden yola döndüler. Bu gizliliğin nedenini merak etmişti ama merak etmekle zaman kaybetmedi. Bir sene önce Kuzey Carolina'ya döndüğünde fark etmişti; havada hastalıklı bir telaş ve huzursuzluk vardı. Bu durum burada daha belirgindi ve ayak bastıklarından beri farkındaydı.

İnsanlar hiç olmadıkları kadar temkinli davranıyordu. *Kime güveneceklerini bilmiyorlar,* diye içinden geçirmişti. *Bu yüzden de kimseye güvenmiyorlar.*

Güven düşüncesi birdenbire, gerçekçi bir şekilde aklına Per-cy Wainwright'ı getirdi. *Şu dünyada daha az güvenebileceğim biri varsa…*

Ve işte karşısındaydı. Koyu renk gözleriyle gülümseyen Per-cy, sanki Grey'in penisine dokunuyormuşçasına şarap kadehinin kenarında başparmağını gezdirerek gelişigüzel bir şekilde, *"Baron Amandine'nin kız kardeşlerinden biriyle evlendim…*" diyordu.

"Kız kardeşlerinden *biriyle,"* diye yüksek sesle fısıldadı Grey ve rüyası zihninde berraklaştı, gece hiç de serin olmamasına rağmen, *Trois Fleches*'in soğuğu o kadar gerçekçiydi ki ürpermişti. İki yanından ona baskı yapan şehvetli, ahlaksız bedenleri hissetti. Çok sayıda tablonun olduğu duvarın bir tarafında dikkat etmediği, ikisi kız, biri erkek, yanlarında köpek olan üç çocuğun olduğu küçük bir tablo vardı ve arkalarında *Trois Fleches'in* dış duvarı seçilebiliyordu.

İkinci kız kardeş. Hal'in hiç görmediği ama asla yanılmayan tuhaflığıyla bir şekilde hissettiği üçüncü oktu.

Beauchamplar soylu ve köklü bir aileydi ve bu türden birçok aile gibi, gelişigüzel bir şekilde de olsa sık sık kendilerinden böyle bahsederlerdi. Kuzenlerini, amcalarını, teyzelerini ve uzak akrabalarını duymuştu… ama ikinci kız kardeşten asla söz edilmemişti.

Çocukken ölmüş olabilirdi elbette ve bu tür şeyler sık yaşanırdı. Fakat bu durumda, neden Percy böyle bir şey söylesin ki…?

Başı ağrımaya başlamıştı, derin bir nefes alarak ayağa kalkıp içeri girdi. Ne zaman ve nerede olacağını bilmiyordu ama Percy ile tekrar görüşecekti. Bu fikirden korkmadığını fark etmek onu şaşırtmıştı.

Ley Hatları

Brianna balık izleme odasında duruyordu. Henüz üreme mevsimi değildi, ona büyük somon balıklarının akıntıya karşı yüzerek Pitloclıry'deki baraja tırmandıkları söylenmişti ama arada sırada balıklar suyun üstüne çıkıp ileri fırlamadan önce kalbini durduran bir hızla gümüşi bir parlaklık oluyordu. Oda, penceresi su yosunu kaplı, balıkların göç yolu üzerinde yer alan küçük ve beyaz bir bölmeydi. Baraja gitmeden önce düşüncelerini toplamak için orada durmuştu ya da daha çok bir kısmını bastırmak için.

Olmuş bitmiş bir şey için üzülmek çok saçmaydı. Ayrıca, ailesinin iyi olduğunu da biliyordu. En azından Ticoıideroga Kalesi'nden sağ salim kurtulduklarını biliyordu, çünkü henüz okunmamış bir sürü mektup vardı.

Her an bu mektupları okuyup ne olduğunu öğrenebilirdi. Bunu saçma yapan şey de buydu. Gerçekten de *üzülmediğini* düşündü. Sadece… kafası meşguldü. Mektuplar muhteşemdi. Ancak aynı zamanda, en kusursuz mektubun bile ne kadar çok şeyi atlamak zorunda kaldığının farkındaydı. Roger'ın kitabına göre, General Burgoyne haziran ayının başlarında Kanada'dan ayrılmıştı, planı güneye doğru ilerleyip General Howe'un birliklerine katılarak Kolonileri ikiye bölmekti. Ve 6 Haziran 1777'de Ticonderoga Kalesi'ne saldırmak için durmuştu. Ne-

"Şuraya bak," dedi arkasından bir ses. Arkasına dönüp baktığında Rob Cameron'ın orada durmuş heyecanlı bir şekilde

balık izleme penceresini gösterdiğini görünce şaşırmıştı. Sırtı siyah benekli kocaman gümüş renkli bir balığın akıntının içinde kaybolmadan önce hızla yukarı fırladığını görmek için tam zamanında bakmıştı.

"*Naclı e sin an rud as breagha a chutınak tlıu riamh*?" Yüzünde hâlâ hayret dolu bir ifade vardı. *Bu gördüğün en müthiş şey değil mi?*

"*Cha mhor\n* diye yanıtladı dikkatle ama gülümseyerek karşılık verememişti. *Neredeyse!*

Adamın yüzündeki gülümseme kaybolmamıştı ama Bree'ye odaklandıkça daha samimi bir hal almıştı. "Alı, demek *Galce* biliyorsun! Kuzenim söylemişti fakat ona pek inanmamıştım, sen ve şu Bah-ston aksanın," dedi, Boston aksam olduğunu zannettiği şekilde heceleri uzatıyordu.

"Evet, ağ-abanı Hağ-vard Bahçesine pağ-k et," dedi Bree, gerçek ama biraz abartılmış bir aksanla. Rob büyük bir kahkaha patlattı.

“Bunu nasıl yapıyorsun? Galceyi bu tür bir aksanla konuşmuyorsun. Aslında senin Galce konuşurken başka bir aksanın var ama… daha farklı. Daha çok Britanya’da konuşulan aksan-lara benziyor. Bara, belki de Uist.”

“Babam İskoçtu,” dedi Bree. “Ondan aldım.”

Rob ona farklı bir gözle bakmaya başlamıştı.

“Öyle mi? Buralardan mı? Adı ne?”

“James Fraser,” diye yanıtladı Bree. Yeterince güvenliydi; nasıl olsa bu isimden düzinelerce vardı. “Ama… artık yaşamıyor.”

“Ah, çok yazık,” dedi Rob anlayışlı bir biçimde ve hafifçe koluna dokundu. “Ben de babamı geçen sene kaybettim. Çok zor, değil mi?”

“Evet,” dedi Bree kısaca ve yanından geçti. Rob hemen dönüp yanında ilerlemeye başladı. “Çocukların var, değil mi? Roger söylemişti.” Bree’niı şaşırdığını görünce ona yan yan gülümsedi. “Locada tanıştık. İyi adanı.”

“Evet, öyledir,” dedi dikkatli bir şekilde. Roger, Rob’daıı söz etmediği için nedenini merak etti. Anlaşılan, Roger’ın onun kocası olduğunu ve çocukları olduğunu öğrenecek kadar ıztın konuşmuşlardı. Rob konuyu daha fazla uzatmayıp gerinerek başını arkaya attı.

“Ah… barajda geçirilmeyecek kadar güzel bir gün. Keşke suda olsaydım.” Akarsuya doğru işaret etti, dalgaların arasında yarım düzine uzun bacaklı kuş, balıkçıllara özgü yırtıcılıklarıyla bekliyordu. “Sen ve Roger balık tutar mısınız?”

“Ben tutardım,” dedi Bree, ellerini zorlayan sopa aklına gelmişti. “O halde, sen de balık tutuyorsun?”

“Evet, Rothemurchus’tan iznim var.” Bununla gurur duyu-yormuş gibi bir hali vardı, Bree onayladığını belirten bir ses çıkardı. Rob yan yan ona bakarak gülümsedi. “Sopanı alıp gelmek istersen, söylemen yeterli. Patron.” Genç adam umursamaz ve etkileyici bir biçimde aniden ona doğru sırıtıp ıslık çalarak baraj ofisine doğru gitti.

Ley hattı, eski bir anıt ya da kalıntıdan oluşan iki coğrafi yapı arasında gözlemlenen bir yoldur. Ley hatları hakkında birçok teori bulunmaktadır ve gerçekten var olup olmadıklarına dair birçok tartışma söz konusudur.

Bununla, eğer insanları ilgilendiren iki nokta seçerseniz, bu noktalar her ne olursa olsun, aralarından geçen bir yol olması çok muhtemeldir demek istiyorum. Örneğin, Londra ve Edinburgh arasında uzun bir yol var, çünkü insanlar sık sık birinden diğerine gitmek istiyor ama buna bir ley hattı denilemez. Genellikle insanlar bu terimi, eski bir mabedin olduğu yere inşa edilen dikili bir taşla bir manastır arasındaki antik yolu tanımlamak için

kullantr.

Bu tür hatların varlıklarım destekleyen kanıt olmadığından, bu konu hakkında çok fazla konuşulmaktadır. Bazı insanlar hatların, yani yolların sihirli ya da mistik değerleri olduğuna inanıyor. Kendi açımdan konuşmak gerekirse, bu fikri destekleyen bir şey göremiyorum ve bir

bilim insanı olan anneniz de aynı görüşte. Diğer yandan, bilim arada sırada jikrini değiştirebilir ve ilk başta sihir gibi görünen şeyin aslında bilimsel bir açıklaması olabilir.

Ancak ley hatları hakkındaki teoriler arasında en azından bir tanesi olası bir Jiziksel temele dayanıyor. Belki de bunu okuduğunuz zaman çubukla yeraltını aramanın ne olduğunu biliyor olacaksınız. Yine de açıklayayım, bazı kişiler ellerinde tuttukları çubukla su ya da bazen maden cevherleri gibi metalleri saptayabilirler. Kimileri ucu Y şeklinde bir çubuk kullanır, metal bir sopa ya da suyu "hisseden " başka bir nesne de olabilir; kimileri ise sadece duyularını kullanır: *Bu yeteneğin esas kökeni bilinmiyor. Yeraltı araştırması yapan insanları daha önce gördüm ve bundan daha fazlası olduğuna eminim.*

Yeraltını araştırma işinin nasıl yürüdüğü hakkındaki teorilerinden biri, suyun ya da metalin manyetik bir alanı olduğu ve yeraltını araştıran insanların bu alana duyarlı olduğu yönünde. Anneniz bunun ilk bölümünün doğru olduğunu ve ayrıca yerkabuğunda zıt yönlere doğru hareket eden geniş dalgalar halinde bulunan jeomanyetik güçler olduğunu söylüyor. Bunun dışında, bu dalgaların önemli miktarda algılanabildiklerini ama yine de sürekli olmadıklarını söylüyor; gerçekten de dünya bazen (her birkaç milyon yılda bir sanırım, hangi sıklıkla olduğunu tam olarak bilmiyormuş) kutuplar yer değiştirerek jeomanyetik gücünün tersine maruz kalıyor - kimse bunun nedenini bilmiyor ama esas şüphelenilen şey güneş.

Başka bir ilginç nokta ise posta güvercinleri (ve muhtemelen diğer kuş türleri) bariz bir biçimde jeomanyetik hatları sezebiliyor ve bunları yönlerini bulmakta kullanıyorlar fakat bunu nasıl yapabildiklerini henüz kimse anlayamadı.

Ben ve anneniz ise -rahatlıkla yanılıyor olduğumuzu ımrgulamam gerekir- ley hatlarının var olduğunu ve bu hatlartn jeomanyetik (ya da bunlarla ilişkili) güç dalgalan olduğunu, birbirlerini kestiklerinde ya da birleştiklerinde, bu manyetik gücün daha… farklı bir nokta oluşturduğunu düşünüyoruz. Bu birleşmelerin -ya da bazılarının- bu tiirgüçlere duyarlı olan insanların (sanırım güvercinlerin de) bir zamandan Ihişka

bir zamana geçebileceği yerler yarattığım sanıyoruz (anneniz, ben ve sîzlere olduğu gibi). Eğer bunu okuyan kişi henüz doğmamış bir çocuksa (ya da torun), bu tür bir duyarlılığa, yeteneğe ya da her ne derseniz ona sahip olup

olmadığım bilmiyorum ancak bunun gerçekten var olduğunu size garanti edebilirim. Büyükanneniz bunun dilinizi kıvırmaktan farksız genetik bir özellik olduğunu düşünüyordu; eğer sizde böyle bir yetenek yoksa bu özelliğe sahip birinde gözlemleyebilseniz bile "nasıl" bir şe)> olduğunu aklınız almayabilir. Eğer sizin için geçerli olan durum buysa, sizden özür dilemem mi yoksa sizi tebrik etmem tni gerekir bilemiyorum fakat sanırım ebeveynlerin çocuklarına çarpık dişler ya da miyopluk gibi bilmeden geçirdiği şeylerden daha kötü bir şey değil. Her koşulda bilerek yapmadık, lütfen buna inanın.

Özür dilerim, konudan saptım. Esas söylemek istediğim şey, zamanda yolculuk yapabilme ley hatlarına dayanan genetik bir duyarlılık sayesinde olabilir.

Britanya Adaları nm tuhaf jeolojik tarihi sebebiyle, burada birçok ley hattı ve aynı şekilde, bu hatlarla ilişkisi varmış gibi görünen birçok sit alanı bulabilmeniz mümkün. Anneniz ve ben, tehlikeli olmadıkça geçiş kapısı olabilecek bu tür alanları saptamak niyetindeyiz - bu konuda hiç şüpheniz olmasın; bu çok tehlikeli bir şey. Açıkçası, belli bir alanın geçiş kapısı olup olmadığını anlamanın kesin bir yolu yok.*

Dipnot: Anneniz aslında birçok şey söyledi ama ben sadece "Birleşmiş Alan Teorisi" kelimelerini yakalayabildim. Anladığını kadarıyla henüz var olmayan bir şe)> bu ama eğer var olsaydı, birçok şeyin nasıl oluştuğunu açıklayabilirdi ve bunların arasında jeomanyetik dalgaların birleşmesinin, birleşmenin yaşandığı noktadaki zamanı neden etkilediğine dair bir yanıt olabilirdi. Bu açıklamadan şahsen anladığım tek şey, zaman ve mekânın bazen aynı şey olabildiği düşüncesi ve buna çekim gücü de bir şekilde dahil. Bu bana bu fenomen hakkında duyduğum her şey kadar mantıklı geliyor.

Dipnot 2: Antik dünyanın güneş ya da ateş festivallerinin tarihlerim denk gelen günlerde "açdıyormuş" gibi görünen alanların varlığı

(en azından diğer zamanlara oranla biraz daha açık olduğu) -eğer bu hipotez doğruysa-güneş ve aytn çekim gücüyle bir ilgisi olabilir.

"Sence mantıklı mı?" diye sordu Roger. "En azından buraya kadarı?"

"Buraya kadarki her şey mantıklı, evet." Bree bundan her söz ettiklerinde hissettiği huzursuzluğa rağmen kocasına gülümsemesine engel olamadı; Roger çok hevesliydi, ayrıca yanağında mürekkep lekesi vardı ve saçları bir tarafa doğru havaya kalkmıştı.

"Profesörlük kanında olmalı," dedi ve cebinden çıkardığı mendille kocasının yüzünü sildi. "Tükenmez kalem diye mükemmel bir icat var, bilmem farkında mısın…"

"Tükenmez kalemlerden nefret ediyorum," dedi Roger, gözlerini kapatarak

kendisini temizlemesine katlandı. “Ayrıca tüy kaleme kıyasla dolmakalem çok büyük bir lüks.”

“Evet, bu doğru. Babam her mektup yazdığında mürekkep fabrikasında patlama olmuş gibi görünürdü.” Bree gözlerini sayfaya çevirmişti, ilk dipnotu okuyup küçük bir kahkaha atınca Roger gülümsedi.

“Bu yeterli bir açıklama mı?”

“Bunun çocuklar için olduğunu düşünürsek, fazlasıyla yeterli,” deyip sayfanın alt kısmına indi. “İkinci dipnotta ne yazıyor?”

“Ah.” Roger sandalyesine yaslandı, huzursuz görünüyordu. “Şu.”

“Evet, o,” dedi Bree, birdenbire endişelenmişti. “Örnek 1 gibi bir şey mi eklemeyi düşünüyorsun?”

“Şey, evet,” dedi Roger isteksizce ve gözlerini eşine dikti. “Geillis Duncan’ın not defterleri. Bayan Graham’m kitapları Örnek 2 olacak. Annenin batıl inançları da dördüncü dipnotta olacak.”

Kanın beynine gitmediğini hisseden Briaıına, her ihtimale karşı sandalyeye oturdu.

“Bunun iyi bir fikir olduğundan emin misin?” diye kararsız bir şekilde sordu. Geillis Dtıncan’ın kitaplarının nerede olduğunu bilmiyordu ve bilmek de istemiyordu. Bayan Graham’ın torunu Fiona Gralıam’ın verdiği küçük kitap güvenli bir şekilde İskoç Kraliyet Bankası’nda bir emanet kasasında duruyordu. Roger nefesini vererek başını iki yana salladı.

“Hayır, değilim,” dedi dürüstçe. “Ama bak. Çocukların bunu okudukları zaman kaç yaşında olacaklarını bilmiyoruz. Bu da bana bir çeşit hazırlık yapmamız gerektiğini düşündürüyor. Her şeyi öğrenmek için yeterince büyümeden önce bize bir şey olma ihtimaline karşın.”

Bree, bir buz küpü yavaşça ensesinden sırtına doğru kayıyor gibi hissetti. Ama Roger haklıydı. Annesinin ailesi gibi her ikisi de bir araba kazasında ölebilirlerdi. Ya da ev yanabilirdi-

“Hayır,” dedi yüksek sesle. “*Bu* evin yanacağını hiç sanmıyorum.”

Bunu duyan Roger gülümsedi.

“Hayır, ben de bundan pek endişe etmiyorum. Ama not defterlerine gelince, evet, ne demek istediğini anlıyorum. Onlara bir göz atıp tüm bilgilerin özetini çıkarmayı düşünmüştüm. Geillis hangi taş yığınlarının aktif olabilecek gibi göründüğüne dair çok fazla şey yazmış ve bunlar oldukça faydalı. Çünkü gerisini okumak…” Doğru kelimeyi bulmaya çalışırken elini salladı.

“Tüyler ürpertici mi?” diye yardımda bulundu Bree. “Birinin gözlerinin

önünde yavaşça delirdiğini izlemek gibi bir şey diyecektim ama ‘tüyler ürpertici’ de olur.” Sayfaları ondan alıp hafifçe vurarak bir araya getirdi. “Sanırım bu sadece akademik bir alışkanlık. Orijinal kaynağı görmezden gelmeyi doğru bulmuyorum.”

Geillis Duncan’ı orijinal bir kaynak olarak değil de barda olay çıkaran biri gibi gördüğünü belirten bir kahkaha attı. Yine

de…

“Galiba haklısın,” dedi Bree gönülsüzce. “Gelecek nesillerden birinin *gerçekten* meraklanma ihtimaline karşın belki bir özet çıkarıp kitapların nerede olduğundan bahsedebilirsin.” “Hiç fena bir fikir değil.” Roger kâğıtları not defterinin arasına koyup ayağa kalkarken defteri kapattı. “Belki okullar kapandığında Kasabaya gidip onları alırım. Jem’i alıp ona DA şehri gösterebilirim; Royal Mile’da yürüyebilecek kadar büyüdü VE ayrıca şatoya da bayılacaktır.”

Bree birdenbire, “Onu Edinburgh Zindanı’na sakın *götürme*!” deyince Roger sırıtmaya başladı.

“Ne yani, işkence gören balmumundan insan heykellerinin eğitici olmadığını mı düşünüyorsun? Hepsi tarihi gerçeklere dayalı, tamam mı?”

“Tarihi gerçeklere dayalı olmasaydı çok daha az korkunç olurdu,” dedi Bree arkasını dönerek ve gözünün ucuyla duvardaki saati yakaladı. “Roger saat ikide okulda Galce dersi vermen gerekmiyor muydu?”

Roger şaşkınlıkla saate baktı, masasındaki kitap yığınını ve kâğıtları kapıp odadan dışarı fırladı.

Brianna koridora çıktığında, kocasının aceleyle Mandy’yi öptüğünü ve kapıya yöneldiğini gördü. Mandy antrede durup arkasından hevesli bir şekilde el salladı.

“Hoşça kal baba!” diye bağırdı. “Bana donduyma geriyi” “Unutursa, akşam yemeğinden sonra köye gidip alırız,” diye söz verdi Brianna ve eğilip kızını kucağına aldı. Mandy kucağında, kapıda durmuş Roger’m eski turuncu Morris’inin tıkanmasını, silkelenip küçük mavi bir duman çıkararak çalışmaya başlamasını seyretti. Bree bu manzaraya kaşlarını çatıp ona yeni bir buji almasının zamanı geldiğini düşündü ve araba yolun köşesini döndüğünde Roger el sallayarak onlara gülümsedi.

Mandy annesine sokularak Roger’ın Galce şarkılarından birini mırıldandı, ezberlemeye çalıştığı anlaşılıyordu. Bree başını eğip pasaklı kızının ve bebek şampuanının hoş kokusunu içine çekti. Halâ huzursuz hissetmesine neden olan şey, hiç şüphesiz Geillis Dııncan’dan söz etmiş olmalarıydı. Evet, kadın

ölmüştü ama ne de olsa… Rogeı'ın birkaç nesil öncesinden büyiikanne-siydi. Ve belki de taşların arasından seyahat etmek kan bağıyla geçen tek şey değildi.

Bazı şeylerin zamanla seyreldiği doğruydu. Örneğin Roger'ın, Geillis'in Dougal MacKenzie'den olan -Roger ın asılmasından sorumlu olan adam- William Buccleigh MacKenzie ile hiçbir ortak yönü yoktu.

"Cadının oğlu," dedi ağzının içinde. "Umarım cehennemde çürürsün."

"Bu kötü bir kelime anne," dedi Mandy onu azarlarcasına.

Ders Roger'ın umduğundan daha güzel geçmişti. Sınıf kalabalıktı, bir sürü çocuk ve hatta duvarların etrafına dizilen birkaç ebeveyn bile vardı. Bir an sersemlediğini sandı -panikten ya da topluluk içinde konuşmaktan korktuğundan değil, dibini göremediği bir uçuruma bakıyormuş gibi hissettiğinden başı dönmüştü- sahneye çıktığı günlerden bu duyguya alışkındı. Derin bir nefes alarak kitaplarını ve kâğıtlarını masaya bırakıp onlara gülümsedi ve, "*Feasgar mathl*" dedi. *İyi günler!*

Hepsi bu kadardı; ilk birkaç kelime -şarkı söylediğinde de aynı şekilde- içinden elektrik akımı geçen bir teli tutmak gibiydi. Kendisi ve dinleyicileri arasında bir akım oluşmuştu ve Bree'nin devasa türbinlerinden birinden üzerine su akıyormuş-çasına sonraki kelimeler kendiliğinden gelmişti.

Bir-iki kelimelik girişten sonra, çocukların çoğunun neden geldiğini bildiği için Galce küfretme konusuyla başladı. Ebeveynlerden birkaçının kaşları çatılmıştı ama yaşı daha büyük olan ebeveynlerin yüzlerinde gülümsemelerin belirdiğini görebiliyordu.

"Galce'de İngilizce'deki gibi küftirler yok," dedi ve ikinci sırada oturan cesur görünümlü sarışın çocuğa sırıttı. Jem'e ce-

hetıneme gideccğini söyleyen Glasscock denen küçük haylaz bu olmalıydı. "Üzgünüm Jınınıy."

"Ama tabii, bu hiç kimseye haklarında ne düşündüğümüzü sertçe söyleyemeyeceğimiz anlamına gelmiyor." Kahkahalar dindiğinde devam etti. "Galce küfretmek kabalık değil beceri gerektirir." Bunun üzerine yaşlılardan da kahkaha atanlar olunca, birkaç çocuk şaşkınlıkla ailelerine doğru dönmüştü.

"Örneğin, bir keresinde, bira yapmak için ezilmiş arpayla su karışımına domuzu giren bir çiftçinin, ona bağırsaklarının karnından dışarı patlamasını ve kargalar tarafından yenilmesini umduğunu söylediğini duymuştum."

Etkilenen çocuklardan, "Ooo!" sesleri yükselince gülümseyerek, kayınpederinin ara sıra söylediği şeylerden özenle derlediği örnekler vermeye

devam etti. Gerçekten kötü bir şey söylemek istediğinizde, birine “orospu çocuğu” demenin mümkün olduğunu eklemeye gerek yoktu. Çocuklar eğer Jem’in Bayan Glenndenning’e ne söylediğini bilmek istiyorlarsa, kendisine sormak zorundaydılar. Tabii şimdiye dek sormamışlarsa.

Buradan, daha ciddi ama çabuk bir şekilde Galce’ye, İskoç-ya’nın Galce konuşulan bölgesine ve gençken Minch’teki balıkçı teknelerinde Galce öğrenmesine dair birkaç hikayeye değindi

- buna fırtınanın ıstakoz sepetlerini alıp götürmesi üzerine yaptığı Kaptan Taylor’m tüm konuşması da dahildi (bu etkileyici konuşmayı denize, gökyüzüne, mürettebata ve ıstakozlara doğru yumruklarını sıkarak yapmıştı). Tekrar kahkaha fırtınası oldu ve arkada dikilen yaşlı velilerden bazıları da benzer durumlarla karşılaştıklarını söyledi.

Kahkahalar dindiğinde, “Ama Galce bir dil,” dedi. “Esas amacı da insanların birbirlei iyle konuşmasını sağlamak. Kaçınız daha önce dizeler halinde tekrarlayarak şarkı söylemeyi dıiydu? Peki ya örme şarkılarını?”

Meraklı mırıldanmalar duyuldu; bazıları duymuş, bazıları duymamıştı. Roger, Waulking’iıı ne olduğunu açıklamaya başladı: “Kadınlar ıslak yün kumaşı sıkılaştırıp su geçirme? lulc

getirmek için hep birlikte çalışarak çekiştirip yoğururdu, çünkü

o zamanlar yağmurluk ya da çizmeler yoktu ve insanların gece gündüz, her türlü hava şartlarında dışarıda olup hayvanlarıyla ya da tarlalarıyla ilgilenmeleri gerekiyordu.” Sesi iyice ısınmıştı; küçük bir örme şarkısını söyleyebileceğini düşündü. Dosyayı açıp ilk kıta ve nakaratı söyledi ve sonra onlara da söyletti. Dört kıtayı da söylemişlerdi, Roger boğazındaki gerginliği hissedince şarkıyı sonlandırdı.

Birdenbire annelerden biri, “Büyükannem eskiden bunu söylerdi,” dedi ve herkes ona bakınca kıpkırmızı oldu.

“Büyükanneniz hâlâ yaşıyor mu?” diye sordu Roger ve kadının utanarak başını salladığını görünce ekledi: “İyi öyleyse, size bunu öğretmesini isteyin, siz de çocuklarınıza öğretirsiniz. Bu tür bir şey unutulmamalı, değil mi?”

Hafif bir şaşkınlıkla mırıldanarak ona katıldıklarını belirttiklerinde tekrar gülümsedi ve yanında getirdiği yıpranmış ilahi kitabını çıkardı.

“Pekâlâ. Dizeler halinde şarkı söylemekten bahsetmiştim. Adalardaki kiliselerin pazar ayinlerinde bunu hâlâ duyabilirsiniz. Örnek vermem gerekirse, Stornaway’e giderseniz duyarsınız. İnsanların ellerinde çok fazla kitap olmadığı -ya da cemaatin büyük bir bölümünün okuma bilmediği- zamanlarda ilahilerin söylenme biçimine dayanıyor. Bu nedenle, görevi

ilahiyi mısralar halinde söylemek olan bir kilise korosu şefi bulunurdu ve sonra cemaat mısraları tekrarlardı. Bu kitap…” Roger ilahi kitabını kaldırdı. “Bu kitap babama, Papaz Efendi Wakefıeld’a aitti; bazılarınız onu hatırlıyor olabilir. Ama esasen başka birine aitti, Papaz Efendi Alexander Carmichael’a. O şimdi…” Onlara on dokuzuncu yüzyılda dolaşarak insanlarla konuşup ona şarkılarını söylemeleri ve kendi adetlerini anlatmaya teşvik eden Papaz Efendi Carmichad’dan bahsetmeye devam etti. Papaz Efendi Carmichael bulabildiği her yerden sözlü geleneklere dayalı “ilahileri, tılsımları ve büyüleri” toplayarak *Carmina Gadelica* adını

verdiği muhteşem bilgiler içeren bu kitabını birkaç cilt halinde bastırmıştı.

Roger tek cildini getirmişti, örme şarkılarını içeren bir broşürle birlikte eski ilahi kitabını sınıfın içinde dolaştırırken, onlara yeni ay büyülerinden birini, Geviş Getirme Büyüsünü, Hazımsızlık Büyüsünü, Böceğin Şiirini ve “Kuşların Konuşmasından küçük bir bölüm okudu.

Ilık bir sabahın erken saatlerinde Güvercin dışarı çıkınca Gölün kenarında
uGal, gaal”

Ağıt yakan,

“Gal, gaal”

Beyaz bir kuğu gördü,

((Gal, gaal”

Yaralı bir dişi kuğuydu İncinmiş bir dişi kuğuydu İki şekilde görünen beyaz bir kuğu “Gal, gaal”

İki uğursuzluğa işaret eden bir kuğu “Gal, gaal”

Yaşam ve ölüme “Gal, gaal”

Yolculuğun ne zaman Acılı kuğu?

Diye sordu aşkın güvercini,

“Gal, gaal”

İrlanda ’dan yüzerek geldim “Gal, gaal”

Beni öldürecek kadar,

“Gal, gaal”

Derin yaraladı askerin biri,

“Gül, gaal”

“Gal, gaal”

İrlanda'lt beyaz kuğu Beti düşkünlerin dostuyum Isa'nın gözü yaratım üstünde olsun "Gal, gaal"

Şejkat ve merhametin gözü "Gal, gaal"

İyilik ve sevginin gözii "Gal, gaal"

Seni iyileştirsin,

"Gal, gaal"

"Gal, gaal"

İrlandalı kuğu,

"Gal, gaal"

Sana hiç zarar gelmesin "Gal, gaal"

Yaraların iyileşsin,

"Gal, gaal"

Dalgaların Kadını,

"Gal, gaal"

Ağıtların Kadım,

"Gal, gaal"

Ezgilerin Kadım,

"Gal, gaal"

Şanlı İsa adına "Gal, gaal"

Bakire'nin oğlu adına,

"Gal, gaal"

Göklerin görkemli Kral't adına,

"Gal, gaal"

Senin şarkın O olsun,

"Gal, gaal"

Senin şarkın O olsun,

"Gal, gaal"

"Gal, gaal"

Yaralı kuğunun hafif iniltisinden son kıtadaki zafer dolu bağ-rışa gelene kadar kuğu sesi çıkarmak boğazını dayanılmaz şekilde ağrıtmış ve en sonunda sesi

çatlamıştı ama yine de sınıftan büyük bir alkış kopmuştu.

Hem boğazı acıdığından hem de duygulandığından birkaç dakika konuşamamış, bunun yerine birkaç kez eğilerek selam vermiş ve gülümsemiş, dinleyicileri onu tebrik etmek için etrafına üşüşürken Jimmy Glasscock'u es geçerek sessizce kitapları ve dosyaları göstermeye devam etmişti.

"Dostum, bu *harikaydtl"* dedi yarı tanıdık bir ses, dönüp baktığında gözlerinin içi coşkuyla parlayan Rob Cameron'ın elini sıktığını gördü. Roger'ıı şaşkınlığı yüzünden okunuyor olmalıydı, çünkü Rob yanındaki küçük çocuğa doğru başını eğmişti: Çocuk Roger'ıı korodan çok iyi tanıdığı Bobby Hıırraglvdı. Dikkat edilmediğinde küçük bir şeytana dönüşen yürek parçalayıcı sesi olan bir sopranoydu.

"Küçük Bobby'yi getirdim." dedi Rob, Roger sıkıca çocuğun elinden tuttuğunu fark etmişti. "Kız kardeşimin bugün çalışması gerekiyordu ve izin alamadı," dedi çocuğun annesinin yerine kendisinin gelmiş olmasını açıklamak istercesine. "O bir dul,** diye ekledi.

"Teşekkür ederim," Roger boğuk bir ses çıkarmayı başarmıştı ama Cameron elini tekrar sıkıp tebrik etmek isteyen sıradaki kişiye bırakmıştı. Etrafına toplananlar arasında onu taıuyor gibi görünen ama kendisinin tanımadığı orta yaşlı bir kadın vardı "Kocamla birlikte bir keresinde sizi Inverness'ta şark» soy

Icrken izlemiştik,'' dedi eğitimli bir aksanla, "ama o zamanlar merhum babanızın adını kullanıyordunuz, değil mi?"

"Evet," dedi Roger, boğuk bir kurbağa sesine benzer bir ses çıkarmıştı ve sesini yitirmek üzereydi. "Sizin- sizin bir torununuz mu var?" Yaşlı kadının etrafında vızıldayarak dönen çocuklara hafifçe elini salladı.

"Evet," dedi kadın ama boğazındaki yara dikkatini dağıtmıştı. "Boğazınıza ne oldu?" diye anlayışlı bir şekilde sordu.

"Bir kaza," dedi. "Ne yazık ki."

Kadının gözlerinin etrafı endişeyle kırıştı ve başını salladı.

"Oh, *çok* yazık," dedi. "Sesiniz çok güzeldi. Çok üzüldüm."

"Teşekkürler," dedi Roger, çünkü söyleyebileceği tek şey buydu ve sonra kadın daha önce onu şarkı söylerken duymayanların tebrik etmesi için yanından ayrıldı.

Ardından, gözlerinin içi gülerek kapıda durmuş insanları geçiren Lionel Menzies teşekkür etti.

"Harikaydı," diyen Menzies içtenlikle elini sıktı. "Tahmin ettiğimden daha

iyiydi. Bunu tekrar yapmayı düşünür müydünüz?”

“Tekrar mı?” Tam kahkaha atacaktı ki öksürmek zorunda kalınca yarım kaldı. “Bunun bile zar zor üstesinden geldim.”

“Ah.” Menzies ona aldırış etmedi. “Bir yudum içkiyle boğazınızda hiçbir şey kalmaz. Benimle bara gelmez miydiniz?”

Roger teklifini geri çevirmek üzereydi ama Menzies’in yüzü öylesine büyük bir mutlulukla ışıldıyordu ki vazgeçti. Aslında terden sırılsıklam olmuştu, şarkı söylemek her zaman vücut ısısının birkaç derece artmasına neden olurdu - Gobi Çölümdeymişçesine susamış olmasının bununla hiçbir ilgisi yoktu, elbette.

“Sadece bir içki, öyleyse,” dedi Roger ve gülümsedi.

Otoparktan geçerlerken yanlarında duran eski mavi bir kamyonetin penceresinden sarkan Rob onlara seslendi.

“Hoşuna gitti, değil mi Rob?” diye sordu Menzies, hâlâ gözlerinin içi gülüyordu.

“Bayıldım,” dedi Cameron büyük bir içtenlikle. “Rog iki şey diyeceğim, elindeki eski şarkılardan bazılarına bakmama izin verir misin? Siegfried MacLeod onun için bulduklarını bana göstermişti.”

Roger biraz şaşırmış olsa da bunu duyduğuna sevinmişti. “Elbette,” dedi. “Bunlardan hoşlandığını bilmiyordum,” diye şaka yaptı.

“Eski olan her şeye bayılırım,” dedi Cameron, bir kez olsun ciddiydi. “Gerçekten, çok hoşuma gider.”

“Peki, öyleyse. Önümüzdeki hafta sonu bize gelirsin belki?” Rob sırıtarak onu kısaca selamladı.

“Bekle, az önce iki şey demiştin?” Menzies sordu.

“Ah, evet.” Cameron, Bobby ve kendisinin arasındaki koltuktan bir şey almak için uzandı. “Bu dağıttığın Galce broşürlerin arasındaydı. Yanlışlıkla aralarına girmiş gibi görünüyordu ben de aldım. Roman mı yazıyorsun, yoksa?”

Kara not defterini, ‘Otostopçu Rehberi’ni ona uzatınca Roger’ın boğazı sanki idam ediliyormuşçasına kasılmıştı. Tek kelime etmeden başıyla onaylayarak not defterini aldı.

Cameron gelişigüzel bir şekilde, “Bitirdiğinde belki okumama izin verirsin,” deyip kamyonetini vitese geçirdi.

Kamyonet ilerledi ve sonra aniden durup geri gelmeye başladı. Roger not defterini daha sıkı tutmuştu ama Rob deftere bakmıyordu.

“Hey,” dedi. “Söylemeyi unuttum. Brianna sizin evin civarında eski taş yığını gibi bir şeyin olduğunu söylemişti?”

Roger boğazını temizleyerek başını salladı.

“Arkeolog bir arkadaşım var. Bir ara gelip bakmasının bir mahsuru var mı?”

“Evet.” Roger yine boğuk bir ses çıkarmıştı, sonra boğazını temizleyerek net bir şekilde konuşmaya çalıştı. “Evet, çok iyi olur. Teşekkürler.”

Neşeli bir şekilde ona gülümseyen Rob motoru çalıştırdı. “Sorun değil dostum,” dedi.

Yüksek Yerler •

Rob’un arkeolog arkadaşı Michael Callahan, saman rengi seyrek saçları olan ellili yaşlarında bir adam çıkmıştı. Güneşten

o kadar kötü yanmıştı ki pembe derisinin altından çıkan kara çilleriyle yüzü hastalıklı görünüyordu. Eski kiliseden kalan taşların arasında merakla gezindi ve duvarlardan birinin dış tarafına çukur kazmak için Roger’ın iznini istedi.

Rob, Brianna ve çocuklar da gelmiş onu izliyordu ama arkeolojik iş, seyircileri olan bir spordan çok farklıydı. Jem ve Mandy sıkılınca Brianna, Roger ve Mike’ı kazma işiyle baş başa bırakarak hep birlikte öğle yemeği hazırlamak için eve gittiler.

“Sana ihtiyacım yok,” dedi Callahan bir süre sonra Roger’a bakıp. “Yapman gereken işler varsa gidebilirsin.”

“Merak ettim,” dedi. “Sana engel olmuyorsam kalmak isterim.”

“Engel olmuyorsun,” dedi Callahan neşeli bir şekilde. “Şimdi gel de şunu kaldırmama yardım et.”

Callahan çalışırken ıslık çalıyor, arada sırada kendi kendine mırıldanıyordu ama ne aradığı hakkında pek yorum yapmamıştı.

Callahan, arada molozları temizlemeye yardım etmesi ya da meşaleyle altına bakarken dengesiz bir taşı tutması için Roger’ı çağırıyordu fakat işin büyük bölümü boyunca Roger bir duvarın üstünde oturup rüzgârı dinlemişti.

Issız yerlerde olduğu gibi bu tepe de sessizdi, göze çarpmayan sürekli bir hareket vardı. Bunun böyle olması gerektiğini düşünmesi ona tuhaf gelmişti. İnsanların yaşadığı yerlerde genelde böyle bir duyguya kapılmak mümkün olmazdı ama Cal-lahaıı’ın kazdığı çukurun derinliğine bakılırsa, anlaşılan insanlar çok uzun bir zamandır bu tepede bir şekilde dolaşıyorlardı.

Brianna onlara sandviç ve limonata getirmişti, eşi kendi sandviçini yemek için duvarda Roger’ın yanına oturdu.

Kamyonetin avludan dönüğünü fark eden Roger, “Rob gitti mi?” diye sordu.

“Ufak tefek birkaç işi olduğunu ve Mike’ın işini hemen bi-tirebilecekmiş gibi görünmediğini söyledi,” dedi Bree, Calla-han’ın neşeyle girdiği çalıdan çıkmış olan pantolonlu poposuna bakıyordu.

“Belki de,” dedi Roger ve gülümseyerek eğilip hafifçe eşini öptü. Bree hoşuna gittiğini belirten küçük bir ses çıkarıp geri çekilerek bir süre elini tuttu.

“Rob, Sandy MacLeod için hazırladığın eski şarkıları sordu,” dedi eve doğru yan yan bakarak. “Ona şarkıları görebileceğini mi söyledin?”

“Ah, evet, bunu unutmuşum. Elbette. Eğer döndüğünde evde değilsem, ona sen gösterebilirsin. Orijinalleri en alttaki dosya dolabındaki *Ceolas* etiketli dosyada.”

Bree başını sallayıp duvardan indi. Spor ayakkabılı iri ayakları taşlık yoldaki bir geyiğin toynaklarını andırıyordu ve sırtında sallanan saçının kuyruğu da geyik postu reıigindeydi.

Öğle saatleri ilerledikçe, Roger kendinden geçmek üzere olduğunu fark etti. Zihni uyuşuk bir biçimde işliyordu ve bedeni de yavaşlamıştı, istenildiğinde acele etmeden yardım ediyordu ama neşesinden bir şey kaybetmeyen Callahan’la mümkün olduğunca basit kelimeler kullanarak konuşuyordu. Sabahın hafif sisi yoğunlaşmıştı ve taşların ortasındaki soğuk gölgeler ışıkla birlikte yok olmuştu. Hava serindi fakat yağmurun yağacağına dair bir işaret yoktu.

Aşağıda, evde sürekli bir faaliyet olduğunu görebiliyordu. Kapılar açılıp kapanıyor, Brianna çamaşırları asıyor, çocuklar ve komşu çiftlikten geccyi Jem ile geçirmek için gelen küçükler sebze bahçesi ve ek binaların arasında gürültüyle oynuyorlardı

- çığlıkları balık kartalları gibi tiz ve aniydi. Tekrar aşağı baktığında Çiftlik ve Ev Aletleri mağazasının kamyonunun gelmiş olduğunu fark etti. Muhtemelen krema makinesinin pompasını getirmişlerdi, çünkü Roger taşıdığı kocaman koli yüzünden etrafını göremeyen şoföre Brianna’nın ahıra doğru yol gösterdiğini görmüştü.

Saat beş civarında güçlü bir esintinin başlamasıyla hafif sis dağıldı. Sanki bu Callahan’ı rüyasından uyandıran bir işaretmiş gibi, arkeolog doğrulup bir süre baktıktan sonra başını salladı.

Çukurdan dışarı çıkarken, “Burası eskiden kalma bir yerleşim yeri olabilir,” dedi, öne ve arkaya doğru eğilip sırtını esneterek inledi. “Ama eski değil. Son birkaç yüzyıl içinde inşa edilmişe benziyor ancak her kim yaptıysa inşasında

eski taşlar kullanmış. Onları buraya başka bir yerden getirmiş olmalı fakat bazıları daha önce burada bulunan bir yapıdan kalmış olabilir.” Roger’a gülümsedi. “İskoç halkı tutumludur, geçen hafta temelinde Piktler’den kalma bir taşın kullanıldığı, Dornoch’taki umumi tuvaletten alınan tuğlalarla zemini döşenmiş bir ahır gördüm.”

Callahan elini gözlerine siper ederek batıya, sisin biriktiği uzaktaki kıyıya doğru baktı.

‘“Yüksek yerler,” dedi sakin bir şekilde. “Eskiler hep yüksek yerleri seçmiş. İster kale olsun ister mabet, her zaman yukarılara çıkmışlar.”

“Eskiler mi?” diye soran Roger, ensesindeki tüylerin diken diken olduğunu hissetti. “Hangi eskiler?”

Callahan kahkaha atarak başını salladı.

“Bilmem. Piktler belki -onlar hakkında bildiğimiz tek şey sağa sola bıraktıkları taş parçaları- ya da onlardan önce yaşamış

olan insanlar. Bazen insanlar tarafından yapıldığını, en azından yerleştirildiğini, bildiğim bir parça görüyorum ama hangi medeniyete ait olduğunu çözemiyorum. Kimse onları kimin ve hangi amaçla diktiğini bilmiyor.”

“Bilmiyorlar mı?” diye mırıldandı Roger. “Buranın ne tür bir yerleşim alanı olduğunu söyleyebilir misin? En azından, savaşmak amacıyla mı yapılmış, ibadet etmek amacıyla mı?” Callahan başını iki yana salladı.

“Hayır, yüzeyden gördüklerime dayanarak bir şey söyleyemem. Belki altındaki alanı kazarsak olur. Ancak dürüst olmam gerekirse, herhangi birinin bunu yapmak istemesi için bir sebep göremiyorum. Yüksek yerlerde bunun gibi yüzlerce eski yerleşim yerleri var, aynı şekilde tüm İngiliz Adaları ve Britanya’da da - birçoğu Keklerden kalma ve Demir Çağı’ndan bile eskiler.” Yıpranmış azizenin kafasını yerden alıp şefkat gösterircesine okşadı.

“Bu hanım daha yeni, on üç ya da on dördüncü yüzyıldan kalmış olabilir, belki de kuşaktan kuşağa geçen ailenin koruyucu meleğidir.” Elinde tuttuğu kafaya çekinmeden küçük bir öpücük kondurup Roger’a verdi.

“Yine de ne olursa olsun -bu bilimsel bir şey değil sadece kendi düşüncem, buna benzer birçok yer gördüğümden- eğer modern yapı küçük bir kiliseye aitse, altında kalan eski yerleşim yeri de büyük ihtimalle mabettir. Bu bölgenin insanları böyle hareket eder. İki-üç yüzyılda bir yeni ahır yaparlar ve yeni ahırı da bir öncekinin oluğu yere yapma ihtimalleri çok fazladır.” Roger kahkaha attı.

“Çok haklısın. Bizim ahırımız hâlâ evle birlikte 1700’lcrde ilk yapılan haliyle

duruyor. Ama yeni bir su borusu yerleştirmek için ahırın zeminini kazdığımda daha önce yapılmış küçük bir çiftliğe ait gömülü taşlar buldum.”

“1700’ler mi? O halde, en az bir asır daha yeni bir çatıya ihtiyacınız olmayacak.”

Saat neredeyse altı olmuştu ama hava hâlâ aydınlıktı. Sis yine gizemli bir şekilde gözden kaybolmuştu ve solgun güneş ortaya çıkmıştı. Roger azizenin alnındaki küçük haçın üstünde parmağını gezdirip onun için yapılmış gibi duran duvardaki oyuğa yerleştirdi. İşlerini bitirmişlerdi ama ikisinin de ayrılmak ister gibi bir hali yoktu. Arkadaşlıklarının rahatlatıcı bir yanı vardı, bu yerin büyüsünü paylaşıyorlardı.

Aşağıda, Rob Cameron’ıı eski kamyonetini avluya park ettiğini ve Rob’un kamburunu çıkararak oturduğunu gördü. Mandy, Jem ve Jem’in arkadaşları etrafına üşiişmüşlerdi, anlaşılan tüm dikkatini elindeki sayfalara yermişti. Acaba orada ne yapıyordu?

“Şarkı söylendiğini mi duyuyorum?” Kuzeye doğru bakan Callahan hafifçe ona dönerek sorduğunda Roger da duymuştu. Hatif ve hoştu, ses belli belirsizdi ama “Crimond” ezgisi olduğunu anlayacak kadar duyuluyordu.

İçine saplanan kıskançlığın kuvveti onu nefessiz bırakmıştı ve sanki güçlü eller boğazını sıkıyormuş gibi hissetmişti.

Tutku ölüler diyarı kadar katıdır. Alev alev yanar; *yakıp bitiren ateş gibi.*

Bir an gözlerini kapatıp yavaş ve derin bir nefes alarak küçük bir çabayla alıntının ilk dizesini hatırlamayı başardı: *Sevgi ölüm kadar güçlü.*

Boğazını tıkayan duygunun hafiflediğini ve mantığın ona geri döndüğünü hissediyordu. Elbette Rob Cameron, şarkı söyleyebilirdi, ne de olsa erkekler korosundaydı. Roger’ın yazdığı eski şarkılardan bazılarının temel bestelerini görünce şarkı söylemesi çok doğaldı. Ve çocuklar da müziğe bayılırdı.

“Rob’u uzun bir süredir mi tanıyorsun?” diye sorduğunda sesinin normal çıktığını duymak onu memnun etmişti.

“Ah, Rob mu?” Callahan biraz düşündü. “Aşağı yukarı on beş senedir… Hayır, bu doğru değil, onu yirmi seneden fazladır tanıyorum. Orkney adalarından biri olan Shapinsay’de yaptığım bir kazıya gönüllü olarak gelmişti. O zamanlar çok gençti, yirmi yaşında bile yoktu.” Roger’a kurnaz bir bakış attı. “Neden sordun?”

Roger omuzlarını silkti.

“Hidroelektrik Kurumu’nda karımla birlikte çalışıyor. Kendisini pek tanımıyorum. Kısa bir süre önce locada tanıştık, o kadar.”

“Alı.” Callahan bir süre sessizce aşağıdaki manzarayı izledi ve sonra Roger’a bakmadan, “Fransız bir kızla evliydi. Birkaç yıl önce karısı onu boşadı ve oğlunu alıp Fransa’ya döndü. O zamandan beri hiç mutlu değil,” dedi.

“Ah.” Bu, Rob’un dul kız kardeşinin ailesine olan düşkünlüğünü ve ayrıca Jem ve Mandy ile birlikte vakit geçirmekten hoşlanmasını açıklıyordu. Bir kez daha rahatça nefes aldığında içindeki küçük kıskançlık alevi sönmüştü.

Bu konuşma günü sonlandırmışçasına, öğle yemeğinden geriye kalanları toplayıp Callahan’ın sırt çantasını alarak samimi bir sessizlik içinde tepeden aşağı indiler.

“Bu ne?” Tezgâhta iki şarap kadehi duruyordu. “Bir şey mi kutluyoruz?”

“Evet,” dedi Bree kesin bir şekilde. “İlk olarak, çocukların yatmaya gidişini.”

“Ah, çok mu yaramazlık yaptılar?” Çocukları sebze bahçesinden kovalamak yerine, Callahan’la birlikte tüm öğleden sonrayı yıkılan kilisenin sükûnetinde geçirdiği için küçük de olsa suçlu hissetti.

“Çok hareketlilerdi.” Bree koridora açılan kapıya doğru şüpheli bir bakış attı, ön taraftaki büyük salondan üstü kapalı bir şekilde televizyonun gürültüsü duyuluyordu. “Umarım geceyi yatakların üstünde zıplayarak geçirmeyecek kadar yorulmuşlardır. Altı yetişkin adamı komaya sokmaya yetecek kadar pizza yediler.”

Roger bunu duyunca kahkaha attı - büyük boy biberli pizzanın çoğunu kendisi yemişti ve çoktan üstüne bir uyuşukluk çökmüştü.

“Başka?”

“Başka neyi mi kutluyoruz?” Bree ona mutlu bir bakış attı. “Şey, benimle ilgili…”

“Evet?” dedi devam etmesini ister bir şekilde.

“Geçici görevlendirilme dönemini tamamladım, artık daimi olarak orada çalışıyorum ve işe parfüm sürüp gitsem bile benden kurtulamazlar. Ve *sen*,” dedi Bree, çekmeceye uzanıp çıkardığı mektubu önüne koydu, “önümüzdeki ay beş ayrı okulda Galce başarını tekrar etmen için resmi olarak davet ediliyorsun!”

Roger şoke olmuştu, ne olduğunu çıkaramadığı bir sıcaklık dalga dalga vücuduna yayılıyordu ve yüzünün kızardığını hissetti.

“Gerçekten mi?”

“Böyle bir konuda sana şaka yapacağımı düşünmüyorsun, değil mi?” Bree cevap vermesini beklemeden kadehine morumsu ve hoş kokulu şaraptan doldurarak ona uzattı. Roger resmi bir şekilde kadehini onun kadehine

tokuşturdu.

“Şerefimize. Söylesene, bizim gibi kim var?”

“Çok az kişi,” diye yanıtladı Bree, “ve hepsi de göçüp gitti.”

Çocukları yatmaya gönderdikten sonra üst katta gürültü yapmaya devam etmişlerdi ama Roger’ın yanlarına gitmesi gürültüyü sonlandırmış ve pijama partisi hikâye anlatmalarla küçük küçük kıkırdamalara dönüşmüştü.

“Ayıp fıkralar mı anlatıyorlar?” diye sordu Bree, Roger aşağı indiğinde.

“Muhtemelen. Mandy’yi aşağı getirmemi ister misin?”

Bree hayır dercesine başını iki yana salladı.

“Çoktan uyumuştur. Uyumadıysa bile, dokuz yaşındaki çocukların anlattığı şeyler onu etkilemez. Can alıcı noktaları hatırlayacak kadar büyük değil.”

“Doğru.” Roger yenilenen kadehini alıp yudumladı, kuş üzümü ve çay kokulu şarap ağzında yumuşak bir tat bırakıyordu. “Jem şaka yapmayı öğrendiğinde kaç yaşındaydı? Şaka yapabilmesine rağmen asıl amaçlarının ne olduğunu anlamayışını hatırlıyor musun?”

“Düğme ve… ve… çorap arasındaki fark nedir?” Jem’in nefes nefese heyecanlanmış halini düzgün bir şekilde taklit etti. “KULLANIŞLI OLMASI! HAHAHAHA!”

Roger kahkaha patlattı.

“Neden gülüyorsun?” diye sordu. Gözkapakları çökmeye başlamıştı, dudakları ise kapkara lekelenmişti.

“Anlatış biçimine,” deyip kadehini ona doğru kaldırdı. “Şerefe.”

“Slâinth

Roger gözlerini kapatıp içerken şarabın kokusunu içine çekti. Ondan birkaç metre uzakta olsa da karısının vücudunun sıcaklığını hissedebildiğine dair hoş hayaller kurmaya başlamıştı. “Uzaktaki yıldızları bulmaya ne diyorlardı?”

“Tadı harika olsa da yarım şişe şarapla sarhoş olamazsın,” dedi Brianna.

“Hayır, demek istediğim bu değil. Bunun için bir terim kullanılıyor, ısı izi miydi? Kulağa doğru geliyor mu?”

Bree tek gözünü kapatıp düşündü, sonra omuzlarını silkti. “Olabilir. Neden sordun?”

“Sende bir tane var.”

Bree gözlerini kısarak kendisine baktı.

“Kesinlikle var.”

İkisi de çok sarhoş değillerdi ama her ne durumdaysalar bu çok eğlenceliydi.

“Isı izi,” dedi Roger ve uzanıp elini tuttu. Bree’nin elleri kendi elinden daha sıcaktı ve nabzıyla birlikte yavaşça artıp azalan parmaklarının sıcak titreyişini hissedebildiğinden emindi. “Gözlerim kapalı bir şekilde seni kalabalığın içinden seçebilirim, karanlıkta parlıyorsun.”

Kadehini masaya koyup sandalyesinden aşağı kayarak dizlerinin arasında durdu, vücutları birbirlerine değmiyordu. Evet, *parlıyordu.* Roger gözlerini kapatırsa, üstündeki beyaz gömleğin içinde parladığını görebilirdi.

Kadehini alıp başına dikti.

“Şarap harika. Nereden aldın bunu?”

“Ben almadım. Rob getirdi, şarkıların kopyasını çıkarmasına izin verdiğin için teşekkür ettiğini söyledi.”

“İyi çocuk,” dedi Roger cömertçe. O an gerçekten de böyle düşünüyordu.

Brianna şarap şişesine uzanıp dibinde kalanı Roger’m kadehine doldurdu. Sonra boş şişeyi göğsüne yaslayıp topuklarının üstünde oturarak ona dik dik baktı.

“Hey. Bana borçlusun.”

“Hem de nasıl,” dedi Roger ve onu doğrularcasına gülümsedi.

“Hayır,” dedi Bree toparlayarak. “Kaskımı eve getirirsem, şampanya şişesiyle ne yaptığını bana söyleyeceğine söz vermiştin. Tüm o şişeyi öttürme falan.”

“Ah.” Roger bir an düşündü, söylerse boş şarap şişesini kafasına indirme ihtimali vardı ama sonuçta anlaşma anlaşmaydı.

“Sevişirken çıkardığın inlemeyle mırıldanma arasında kalan sesin aynısını çıkarıp çıkaramayacağımı görmek istiyordum.” Bree’nin ağzı açık kalmış, gözleri ise büyümüştü.

“Sanırım Do’dan önceki Fa notası,” diye aceleyle lafını tamamladı Roger.

Bree gözlerini kırpıştırdı. “Şaka yapıyorsun.”

“Hayır, yapmıyorum.” Roger yarı dolu kadehini alıp kenarı dudağına dokunacak şekilde hafifçe eğdi. Bree de gözlerini kapatıp yavaşça şarabını içti. Roger saç tutamına uzanıp kulağının arkasına doğru yerleştirdi, sonra parmakları yavaşça Bree’nin boynunda ilerledi. Karısının şarabı yudumlarken boynunun hareket edişini izledi ve parmak uçlarını güçlü köprücük kemiğinin üstünde gezdirdi.

“Isınıyorsun,” diye fısıldadı Brianna, gözlerini açmadan. “Termodinamiğin ikinci kuralı.”

“Ne?” diye sordu, Roger’m da sesi kısılmıştı.

“Dengede olmayan kapalı bir sistemdeki enerji yönelimi, maksimum dengeye ulaşana kadar artış göstermeye meyillidir.” “Ah, öyle mi?”

“Hı-hı. Bu yüzden sıcak bir vücut soğuk bir vücudun yanında aynı sıcaklığa varana dek ısı kaybeder.”

“Bunun bir nedeni olduğunu biliyordum.” Üst kattan gelen tüm sesler kesildiğinden, fısıldıyor olmasına rağmen Roger’ın sesi çok yüksek çıktı.

Bree aniden gözlerini açtı, Roger’dan sadece birkaç santim uzaktaydı kuşüzümü kokan nefesinin sıcaklığını yanağında hissetti. Şişe oturma odasının halısına yumuşak bir *pat* sesi çıkararak düştü.

“Mi bemolü denemek ister misin?”

Henry

14 Haziran 1777

Dottie’ye kendisine eşlik etmesini yasaklamıştı. Ne bulacağından emin değildi. Ve bulacağı şey yüzünden çok şaşırabilirdi. Ona verilen adres Germantown’da kendi halinde bir caddeydi ama ev geniş olmasa da ferah ve bakımlıydı.

Kapıyı çaldığında onu güzel yüzlü, genç bir Afrikalı kadın karşıladı ve Lord John Grey’i görünce gözleri büyümüştü. Sokaklarda İngiliz üniforması giyen tek tük adam olsa da -bunlar kefaletle serbest bırakılan esirler ya da resmi mesaj ileten askerler olabilirlerdi- üniforma giymemenin en iyisi olduğuna karar vermişti. Grey üniforma yerine, üzerine kelebekler işlenmiş altın rengi Çin ipeğinden en güzel yeleğiyle koyu yeşil bir takım elbise giymişti. Gülümseyince kadın da gülümseyerek karşılık verdi ve bunu saklamak için eliyle ağzını kapadı.

‘‘Yardımcı olabilir miyim beyefendi?”

“Efendin evde mi?”

Kadın içinden gelen yumuşak bir kahkaha attı.

“Çok yaşayın beyefendi ama benim bir efendim yok. Ev bana ait.”

Grey şaşkın bir şekilde gözlerini kırpıştırdı.

“Belki de yanlış adrese gönderildim. İngiliz bir askeri arıyorum. Yüzbaşı Vikont Asher, ismi Henry Grey. Kendisi İngiliz bir savaş esiri?”

Kadın elini ağzından çekip gözlerini kocaman açarak ona baktı. Kısa bir süre sonra gülümsemesi geri dönmüştü, ağzını arkadaki iki altın kaplama dişini görülebilecek kadar açmıştı. “Henry! Neden daha önce söylemediniz? Gelin, içeri girin!” Grey bastonunu kenara koymadan içeri dalıp dar merdivenlerden yukarı çıkmıştı, derli toplu küçük bir yatak odasında yeğeni Henry’yi belden yukarısı çıplak bir şekilde sere serpe uzanmış bir halde bulmuştu. Karga burunlu siyah takım elbiseli bir adam, çapraz halde birbirini kesen korkunç yaraların olduğu karnına bakıyordu.

“İzin verir misiniz?” dedi koca burunlu adamın omzunun üstünden. “Nasılsın Henry?”

Gergin bir şekilde gözlerini tavana diken Henry amcasına bir bakış attı ve gözlerini kaçırdı, tekrar baktığında aniden yatakta doğruldu. Bu hareket kısa boylu, koca burunlu adamın karşı çıktığını belirtircesine haykırmasına ve Henry’nin acı acı bağırmasına neden oldu.

“Ah, Tanrım. Ah, Tanrım. Ah, Tanrım.”

“Henry, canım. Özür dilerim. Seni rahatsız etmek istememiştim-”

“Siz kimsiniz bayım?” diye bağırdı karga burunlu adam öfkeyle, yumruklarını sıkarak ayağa kalkıp Grey’le yüzleşti.

“Ben onun amcasıyım,” dedi Lord John Grey. “Siz kimsiniz? Doktoru mu?”

Kısa boylu adam gururla dikleşti.

“Hayır değilim efendim. Ben yeraltını araştırırım. İsmim Jo-seph Hunnicut efendim, profesyonel bir araştırmacıyım.” Henry hâlâ nefes nefese ve iki kat olmuş bir haldeydi ama nefesi biraz düzeliyor gibiydi. Grey onun çıplak sırtına hafifçe dokundu. Teni sıcak ve biraz terliydi ama ateşi varmış gibi görünmüyordu.

“Özür dilerim Henry,” dedi. “Dayanabilecek misin?”

Her şeye rağmen Henry nefes nefese bir kahkaha attı. “Geçer,” diyebildi. “Bir… dakika… sonra.”

Güzel yüzlü siyahi kadın bir gözü Grey’in üstünde, kapının önünde dolanıp duruyordu.

“Bu adanı senin amcan olduğunu söylüyor Henry. Bu doğru mu?”

Henry başını salladı, hızlı hızlı nefes alıp veriyordu. “Lord John… Grey. Bayan Mercy Woodcock’ı… takdim edebilir… miyim?”

Grey gülünç hissederek titizlikle eğilip selam verdi.

“Hizmetinizdeyim hanımefendi. Sizin de Bay Hunnicut,” diye kibarca ekledi

ve tekrar eğilerek selam verdi.

“Mahsuru yoksa,” dedi dikleşerek, “*neden* bir yeraltı araştırmacısının karnına baktığını sorabilir miyim Henry?”

“Zavallı genç adamı rahatsız eden metal parçasını bulabilmek için elbette,” dedi Bay Hunnicutt, Grey’den beş on santim kısa olduğu için uzun burnunun üstünden ona bakıyordu.

“Beyefendiyi ben çağırdım efendim- lordum.” Bayan Woo-dcock artık odaya girmişti ve özür dilercesine bakıyordu. “Doktorlar bir türlü bulamadı ve ben de bir sonraki denemelerinde onu öldürmelerinden korktum.”

Henry gevşemeyi başarmıştı. Başını yastığa koyana dek Grey yavaşça onu yatırdı, rengi solmuştu ve ter içindeydi.

“Tekrar aynı şeye katlanamam,” dedi gözlerini kapatarak. “Yapamam.”

Henry’niıı karnı açık olduğundan fazlasıyla inceleme fırsatı olmuştu, Grey iki kurşun yarasının bıraktığı buruşuk izleri ve onları bulmak için uzun, temiz kesikler atan doktorların bıraktığı izleri görebiliyordu. Uç adet iz vardı. Grey’in de göğsünün sol tarafında kesişen buna benzer beş yara izi vardı, içinde bulunduğu durumu anladığını gösterircesine yeğeninin eline dokundu.

“Kurşunu -ya da kurşunları- çıkarmak gerçekten gerekli mi?” diye sordu Bayan Woodcock’a bakarak. “Eğer şimdiye kadar dayandıysa, belki de kurşun yerleşebileceği uygun bir yer buldu-”

Ama Bayan Woodcock kararlı bir şekilde başını iki yana sallıyordu.

“Yemek yiyemiyor,” dedi açıkça. “Çorba dışında hiçbir şey yutamıyor ve onu da doğru düzgün içebildiği söylenemez. Onu bana getirdiklerinde bir deri bir kemikti,” dedi Heıry’yi işaret ederek. “Gördüğünüz gibi o halinden bu yana çok fazla bir şey değişmedi.”

Bu doğruydu. Henry, Hal’den çok annesine çekmişti, normalde de al yanaklı ve güçlü yapılıydı. Şu an bu iki özelliği de ortada yoktu; kaburgaları sayılıyordu, karnı o kadar göçmüştü ki kalça kemiklerinin sivriliği çarşafın üstünden anlaşılıyordu ve gözlerinin altındaki mor halkaları saymazsa yüzü hemen hemen çarşafla aynı renkteydi.

“Anlıyorum,” dedi Grey yavaşça. Bay Hunnicat’a baktı. “Herhangi bir şey saptayabildiğiniz mi?”

“Evet,” dedi araştırmacı ve Henry’nin vücuduna doğru eğilerek uzun, ince parmağını genç adamın karnına yavaşça yerleştirdi. “En azından birini. Diğerinden henüz emin değilim.”

“Sana söylemiştim Mercy, yararı yok.” Henry’nin gözleri hâlâ kapalıydı ama

biraz kaldırdığı elini Bayan Woodcock öylesine doğal bir şekilde tutmuştu ki Grey gözlerini kırpıştırmış». “Emin olsa bile tekrar yapamam. Ölmeyi tercih ederim.” Zayıf bir halde olsa da çok kesin bir şekilde konuşmuştu ve Grey aileden gelen inatçı tınıyı hemen tanıdı.

Bayan Woodcock’ın hoş yüzü endişeli bir şekilde kırıştı ve Grey’in gözlerini üzerinde hissetmiş gibi ona küçük bir bakış attı. Grey’in yüz ifadesi değişmeyince. Bayan Woodcock Henry’nin elini bırakmadan hafifçe çenesini kaldırıp gözlerinde sert bir ifadeyle ona baktı.

Demek öyle, diye düşündü Grey. *Pekâlâ.*

Öksürünce Henry gözlerini açtı.

“Ne olursa olsun Henry,” dedi, “kız kardeşin gelip sana veda etmeden ölmezsen memnun olurum.”

Endişeler

1 Temmuz 1777

Kızılderililer William’ı endişelendiriyordu. Ancak General Burgoyne onları büyüleyici buluyordu, ne de olsa tiyatro oyunları yazan biriydi.

William, endişelerini dile getirmek için uygun kelimeleri bulmaya çalışıp babasına mektup yazıyordu: *Onun bir hayalperest olduğunu düşündüğümden ya da iş yaptığı yerlilerin adetlerini takdir etmediğinden şüphelendiğimden değil. Onlara fazlasıyla değer veriyor ancak bir keresinde, Londra’da Bay Garrick ile olan konuşmamızı ve onun oyun yazarlarının yarattıkları karakterlerin davranışlarım küçük birer Tanrı gibi kontrol ettiğini söylediğini hatırlıyorum. Bay Cowley, karakterlerin davranışlarını yaratıcının kontrol ettiğini düşünmenin bir çılgınlık olduğunu ve karakterlerin doğasım görmezden gelerek böyle bir kontrol uygulamanın başarısızlıkla sonuçlanmaya mahkûm olduğunu söyleyerek, bu düşünceye karşı çıkmıştı.*

Tüy kalemini ısırarak durdu, konunun can alıcı noktasına yaklaştığını hissediyordu ama henüz değildi.

Sanırım General Burgoyne düşünce ve amaçların bağımsız olması gerektiğini tam olarak anlamıyor… Hayır, durum tam olarak böyle değildi. Cümlenin üstünü çizerek, tekrar denemek için kalemini mürekkebe batırdı. Aklından bir cümle geçirdi ama sonra vazgeçti, başka bir tane daha düşündü ve en sonunda içini boşaltmak için süslü kelime arayışından vazgeçti. Geç olmuştu,

gün boyunca neredeyse otuz kilometre yürümüştü ve uykusu vardı.

Kızılderililer’i bir araç olarak kullanabileceğine inanıyor anıa bence yanılıyor. Bir süre cümleye bakıp sonra patavatsızlığına başını salladı, aklına daha güzel bir şey gelmiyordu ve ne daha fazla zaman ne de çaba

harcayabilirdi; mumu neredeyse sönmek üzereydi. Ne de olsa babasının yerlileri -ve muhtemelen General Burgoyne'yi- kendisinden daha iyi tanıdığı düşüncesiyle rahatlayarak, hızla imzasını atıp mürekkebi kurutup mektubu mühürledi ve sonra yatağına uzanıp rüya görmeden uyudu.

Ama Kızılderililer hakkındaki endişesi onu henüz terk etmemişti. Onlardan nefret etmiyordu; aslında onlarla birlikte vakit geçirmekten çok hoşlanırdı, arada sırada bazılarıyla ava çıkardı, geceleri onlarla ateşin etrafında oturup bira içerek anlattıkları hikâyeleri dinlerdi.

Bir gece generalin kurmay subayları için düzenlediği bolca içilen bir yemekten dönerken Balcarres'e, "Sorun şu ki Incil okumuyorlar," demişti.

"Kim okumuyor? Lafını unutma." Balcarres altıncı Kontu, Binbaşı Alexander Lindsay bir ağacın arkasına geçip dengesini korumak için bir eliyle ağaca tutunup diğeriyle pantolonunun düğmelerini açtı.

"Kızılderililer."

Karanlıktı ama Sandy başını ona çevirmişti ve William bir gözünü ona odaklayabilmek için diğerini kapadığını görebiliyordu. Yemekte çok fazla şarap içilmişti ve eğlenceye ek olarak birkaç tane hanım da vardı.

Balcarres çişini yapmaya konsantre olmuş, rahatlama duygusuyla nefesini verip gözlerini kapatmıştı.

"Evet," demişti. "Çoğu okumaz." Konuyu burada bırakmaktan memnunmuş gibi bir hali vardı ama her zamankinden daha dikkatsizce düşünen William, ne demek istediğini yeterince izah edemediğini sanmıştı.

%

"Denıck istediğim…" Ağaçların arasından gelen güçlü bileşimiyle sendeledi. "Anlarsınız ya, bir adam git deyince gider. Bir Kızılderili'ye git dediğinizde belki gider belki gitmez, her §ey o an ne düşündüğüne bağlı."

Balcarres şimdi de düğmelerini iliklemeye konsantre olduğundan cevap vermedi.

"Demek istediğim," dedi William sesini yükselterek, "onlar emir almıyor."

"Alı. Kesinlikle almıyorlar."

"Ama siz kendi Kızılderililerinize emir veriyorsunuz?" Düz bir cümle olmasına özen göstermişti ama ağzından öyle çıkmamıştı. Balcarres hafif piyadelerden oluşan bir birlikten sorumluydu ama ayıı zamanda büyük bir grup savaşçısı da vardı ve bunların çoğunu Kızılderililer oluşturuyordu; binbaşı da genellikle onlar gibi giyiniyordu.

"Ama ne de olsa siz Iskoçsunuz."

Balcarres düğmelerini iliklemeyi başarmış, yolun ortasında durmuş gözlerini kısarak William'a bakıyordu.

"Sen sarhoşsun Willie." Bunu suçlarcasma bir ses tonuyla söylemişti; güzel bir çıkarım yapmaktan memnun olan biri gibiydi daha çok.

"Evet ama ben sabah ayılmış olacağım ve siz *hâlâ* bir Iskoç olarak kalacaksınız." Bu ikisine de çok komik gelmişti ve ikide bir aynı şeyi tekrarlayarak birbirlerine çarpıp bir süre yalpalayarak ilerlemişlerdi. Tesadüfen, ilk William'ın çadırına ulaşmışlardı ve William yatmadan önce bir kadeh içmeleri için Balcarres'i içeri davet etmişti.

"Midenizi… ra-ahatlatır," demişti William, kadehleri ve şişeleri elinde tutarken sandığın üstüne kafa üstü düşmekten kıl payı kurtulmuştu. "Daha iyi uyumanızı sağlar."

Balcarres mumu yakmayı başardı ve eline alıp oturdu, parlaklığı nedeniyle kocaman gözlerini kırpıştırıyordu. William'ın dikkatle ona uzattığı içkiyi yudumladı, tadına varmak istercesine gözlerini kapatmıştı ve sonra aniden açtı.

"İskoç olmanın İncil okumakla ne ilgisi var?" diye sordu, anlaşılan bu cümle birdenbire akima gelmişti. "Bana dinsiz mi demek istiyorsun? Büyükannem de İskoç ama her zaman İncil okur. Ben de okudum. Bir kısmını," diye ekleyip kadehinin geri kalanını başına dikti.

William birdenbire bunun nereden çıktığını anlamaya çalı-şırcasına kaşlarını çatmıştı…

"Ah," dedi. "Sorun İncil değil. Kızılderililer. İnatçı herifler. Yerlerinden kımıldamıyorlar. Her zaman olmasa da İskoçlar da onlara bir şey yapmaları söylendiğinde yerlerinden kımıldamazlar. Bu yüzden Kızılderililerin seni dinlediklerini sanıyorum," diye ekledi sonradan aklına gelen düşüncesini.

Balcarres de bunu komik bulmuştu ama iyice düşündükten sonra gülmeyi kesip yavaşça başını öne ve arkaya salladı.

"Atı bilirsin değil mi?"

"Birçok at biliyorum. Hangisinden bahsediyorsunuz?"

Balcarres'in çenesinden aşağıya doğru birkaç damla viski damladı, hemen sildi.

"Bütün atları," diye tekrarladı ellerini pantolonuna silerken. "Bir ata istediğini yaptıramazsın. Ne yapacağını görürsün ve sonra ondan bunu yapmasını istersin, o da bunu kendi fikri olduğunu sanır, bu nedenle daha sonra ona bir şey söylediğinde büyük olasılıkla senin istediğini yapacaktır."

‘Ya.” William bunu dikkatlice düşündü. “Evet.” Bir süre bu derin konuya kafa patlatarak sessizce içtiler.

Uzunca düşündükten sonra Balcarres bakışlarını kadehinden kaldırdı.

“Sence kimin memeleri daha güzel?” diye ciddi bir şekilde sordu. “Bayan Lind’inkiler mi yoksa baronesinkiler mi?”

Göç

Tıcotıderoga Kalesi

27 Haziran 1777

Bayan Raven beni endişelendirmeye başlamıştı. Gün ağarırken onu barakaların önünde beklerken buldum, üstündeki kıyafetlerle uyumuş gibi görünüyordu, gözleri çökmüştü ama yine de güçlü bir şekilde parıldıyorlardı. Adeta bana yapışmış gibiydi, bütün gün ayaklarımın dibinden ayrılmıyor, sürekli konuşup duruyordu. Anlattığı şeyler sözde ilgilendiğimiz hastaları içerse de kaçınılmaz olarak kaledeki günlük hayata ve oradan elimizdeki imkânların ne kadar kısıtlı oluşuna sapıyordu.

Başlangıçta, Boston’daki evliliğinden hatırladığı rastgele şeylerden bahsediyordu; ilk kocası balıkçıymış ve sokaklarda sütlerini sattığı iki keçisi varmış. Patsy ve Petunia adındaki keçilerden söz etmesini dinlemek benim için sorun değildi; ben de hatırlanmaya değer birkaç keçi biliyordum, özellikle de kırık ayağını iyileştirdiğim Hiram adındaki erkek keçiyi.

İlk kocası hakkında anlattığı rastgele şeylerle ilgilenmediğimden değil, aslında hayli ilginç şeylerdi. Merhum Bay Evans, karadayken geçimsiz bir sarhoştu -bunda anormal bir şey yoktu- ama onun canını sıkan insanların kulaklarını ya da burnunu kesmeye meyilliydi ki bu fazlasıyla kendisine özgü bir davranıştı.

“Kestiği kulakları keçi ahırımın üst eşiğine çivilerdi,” dedi

Bayan Raveıı, kahvaltıda ne yediğinden bahsedermişçesine normal bir ses tonuyla konuşuyordu. “İyice yukarıya çivilerdi ki keçiler erişemesin. Güneşte kurumuş mantarlar gibi büzüşür-lerdi.”

“Ah,” dedim. Kopan kulağı tütsülemenin bu sorunu önlediğini söyleyecektim ama vazgeçtim. Ian’ın kikinin kürk torbasında hâlâ avukatın kulağını taşıyıp taşımadığını bilmiyordum ama taşıyor olsa bile Bayan Raven’ın görmek için can atmasını hoş karşılamazdı. Sanki vebalıymışçasına, kadının geldiğini görünce Jamie ve lan ortalıktan kayboluyordu.

“Kızılderililer’in kurbanlarını parçalara ayırdıklarını söylüyorlar,” dedi, sır veriyormuş gibi sesini alçaltmıştı. “Eklemlerini tek tek keserek önce parmaklardan başlıyorlarmış.”

“Ne kadar iğrenç,” dedim. “Revire gidip bana temiz iplik tiftiği getirir misin?”

Her zamanki gibi itaatkâr bir şekilde gitmişti ama bu kez giderken ağzının içinde bir şeyler söylediğini duyduğumu sandım. Günler geçip kaledeki gerginlik tırmandıkça, bundan emin olmuştum.

Konuşkanlığı giderek artıp şiddetli bir hal aldı. Artık geçmişte kalan Maryland’deki çocukluğundan, hepimizin İngiliz ordusu tarafından öldürüldüğü ya da Kızılderililer tarafından kaçırıldığı ve tecavüze uğramaktan paramparça edilmeye uzanan -ona birçok erkeğin bunu becerebilecek konsantrasyona ya da koordinasyona sahip olmadığını söylesem de dinlememişti- bir

o kadar uzak ve vahşi geleceğe geçmişti. Uzun süre olmasa da yine de önünde duran bir şeye bir süre dikkatini verebiliyordu.

“Kocasıyla konuşman mümkün mü?” diye sordum Jamie’ye, az önce tören meydanının yanındaki su deposunun etrafında onu daireler çizerek yürürken sayı saydığını gördüğünü söylemek için gelmişti.

“Sence karısının delirdiğini fark etmemiş midir?” diye yanıtladı. “Eğer fark etmediyse, ona bundan bahsedilmesini hoş

w

karşılayacağını sanmıyorum. Ve eğer fark ettiyse,” diye ekledi mantıklı bir şekilde, “bu konuda ne yapmasını bekliyorsun ki?” Gerçekten de gözümüzü üstünde tutmak ve onu yatıştırmak ya da en azından çabuk etkilenebilecek hastalara hayallerinden bahsetmesini önlemek dışında kimsenin yapabileceği bir şey yoktu.

Ama günler ilerledikçe Bayan Raven’ın tuhaflıkları, kale sakinlerinin birçoğunun kaygıları arasında pek de göze çarpmamaya başlamıştı. Özellikle de çocuklarıyla ilgilenip, büyük bir koruma çemberi altında gölün kıyısında ya da kaynayan kazanın etrafında küçük gruplar halinde çamaşır yıkayan ve bekleyen kadınlar arasında.

Ağaçlıklar güvenli değildi; birkaç gün önce iki nöbetçi asker kaleden bir kilometre kadar uzakta kafa derileri yüzülmüş halde bulunmuştu. Bu korkunç keşfin Bayan Raven’ın üzerinde çok kötü bir etkisi olmuştu ama benim dayanıklılığıma da iyi geldiğini söyleyemem. Eskiden olduğu gibi topların oradan uçsuz bucaksız yeşilliği keyifle izleyemiyordum; ormanın gücü artık bir tehdit gibi görünüyordu. Hâlâ temiz çarşafa ihtiyacım oluyordu ama her kaleden ayrılışımda tenim karıncalanıp ürpe-riyordu.

“On üç gün,” dedim başparmağımı odamızın kapı dikmesinden aşağı

indirerek. Jamie her gece yatağa girmeden önce, hiçbir şey söylemeden, gönüllü askerlik süresini,gösteren her gün için bir çentik atıyordu. “Hapishanedeyken de direklere çentik atar miydin?”

“William Kalesi’nde ya da Bastille’deyken atmazdım,” dedi düşünerek. “Ardsmuir’deykeıı… evet, o zaman yapardık. Sadece haftanın günü bile olsa, herhangi bir şeye tutunmak çok önemli gelirdi.”

Gelip yanımda durarak kapı dikmesindeki çentiklere baktı, “lan gitmemiş olsaydı,” dedi sessizce, “sanırım kaçmaya çalışırdım.”

Bu aklıma gelmeyen bir şey değildi. Kalenin ilerlemekte olan birliklerin saldırısına dayanamayacağı her geçen gün daha çok anlaşılıyordu. Casuslar Burgoyne’nin ordusuyla ilgili raporlar vermek için daha sık gelir olmuşlardı, hızla komutanın ofisine dalıp aceleyle kaleden çıktıklarında, herkes bir saat içinde ne tür haberlerle döneceklerini biliyordu - şu ana kadar çok az haber getirebilmişlerdi ama bu bile yeterince korku vericiydi. Ve buna rağmen, Arthur St. Clair kalenin tahliye edilmesi için emir vermiyordu.

“Bu mesleki kariyerinde bir leke demektir,” dedi Jamie, öylesine dürüstlükle söylemişti ki öfkesi gölgesinde kalmıştı. “Ti-conderoga’yı kaybettiğinin söylenmesine dayanamaz.”

“Ama nasıl olsa kaybedecek,” dedim. “Kaybedecek, değil mi?”

“Evet, kaybedecek. Ama mücadele ederek kaybetmesi ayrı bir şeydir. Kalenin bir savaş sonunda daha güçlü olanın eline geçmesi onurlu bir durumdur. Ama çarpışma olmadan kaleyi düşmana terk etmek? Buna razı olmaz,” dedi düşünceli bir şekilde. “Onunla tekrar konuşurum. Hepimiz konuşuruz.”

“Hepimiz” derken sözünü sakınmayan milis subaylarını kastetmişti. Muvazzaf subayların büyük bir bölümü milis subaylarıyla aynı görüşü paylaşıyordu ama disiplinli olmaları St. Clair ile açık bir şekilde konuşmalarını engelliyordu.

Arthur St. Clair’in kötü bir adam olduğunu düşünmüyordum ve kesinlikle aptal da değildi. Savaşmanın ya da teslim olmanın bedelinin ne olacağını biliyor olmalıydı.

“Whitcomb’u bekliyor,” dedi Jamie konuşma sırasında. “Burgoyne’nin elinde hiç ağır silahın olmadığını söylemesini umuyor.” Kale sahiden de standart kuşatma taktiklerine dayanabilirdi; kırsal bölgelerden bolca yiyecek ve erzak getiriliyordu. Ayrıca Ticonderoga hâlâ topla savunma yapabilecek durumdaydı, Muhalefet Dağı’ndaki küçük tahta kalenin yanı sıra yeterince tüfek ve barutu olan bir garnizonu da vardı. Ne var ki kale,

Muhalefet Dağı‘na yerleştirilecek toplara karşı dayanamazdı. Ja-mie oraya çıkmıştı, bana kalenin içinin tamamen göründüğünü ve bu nedenle saldırının tamamen düşmanın takdirine kaldığını söylemişti.

“Gerçekten mi?”

“Emin olmak istiyor ve olana kadar da bir karar vermeyeceği bir gerçek. Casuslardan hiçbiri henüz kesin bir haber getirmedi.”

İçimi çekip bir elimi göğsüme koyarak, tenimi gıdıklayan ter damlasını sildim.

“Burada uyuyamam,” dedim aniden. “Cehennemde uyumaya çalışmaktan farksız.”

Bunu duymak Jamie’yi şaşırtmış ve kahkaha atmasına neden olmuştu.

“Senin için bir mahsuru yok tabii,” dedim kızgın bir şekilde. 4rYarın çadırın altında yatmak zorunda kalacaksın.” Garnizonun yarısı kalenin dışındaki çadırlara taşınıyordu, dışarıda olup daha kolay hareket etmek ve Burgoyne’nin yaklaşmasına karşın hazır olmak en iyisiydi.

İngilizler geliyordu; ne kadar yakında oldukları, ellerinde kaç adamları olduğu ya da nasıl silahlandıklarıysa bilinmiyordu.

Benjamin Whitcomb bunu öğrenmeye gitmişti. Whitcomb uzun boylu, yüzünde çiçek bozuğu izleri olan otuzlu yaşlarında, haftalar boyunca vahşi doğada kalabilen adamlardan biriydi. Medeniyet bir işlerine yaramadığından bu tür adamlar dost canlısı olmazdı ama çok değerliydiler. Whitcomb, St. Clair’in casuslarından en iyisiydi; yanına beş adam alarak Burgoyne’nin ana savunma kuvvetinin nerede olduğunu bulmaya gitmişti. Gönüllü askerlik süresi bitmeden dönmelerini umuyordum; Jamie de ben de bir an önce gitmek istiyorduk fakat lan olmadan gidemezdik.

Jamie hızla dönüp odada etrafa bakınmaya başladı.

“Ne arıyorsun?” Kaleye geldiğimizde aldığımız birkaç yedek

kıyafet ve diğer eşyalarımızın olduğu küçük dolabı karıştırıyordu

“Kiltimi. Eğer St. Clair’in karşısında açıklama yapacaksam, en azından resmi görüneyim.”

Ona giyinmesi için yardım ettim ve saçlarını fırçalayıp ördüm. Düzgün bir ceketi yoktu ama en azından temiz bir gömleği ve kaması vardı; ceketsizken bile etkileyici görünüyordu.

“Haftalardır kiltini giydiğini görmemiştim,” dedim ona hayranlıkla. “Pembe bir kuşak takmadan da generali etkileyebileceğinden eminim.”

Jamie gülümseyip beni öptü.

“İşe yaramayacak,” dedi, “ama denemeliyim.”

Tören alanından geçerek St. Clair’in evine doğru onunla yürüdüm. Gölün üstünde fırtına bulutları geziniyordu, kızıl gökyüzünde kömür kadar karaydılar ve havadaki ozon kokusunu alabiliyordum - bu çok uygun bir işaret gibi geldi.

Yakında. Her şey *yakında* diyordu. Güvercinler gibi kalenin içinde uçuşan bölük pörçük raporlar ve dedikodular, bunaltıcı hava, ara sıra uzaklardan duyulan, Eski Fransız Hattı denilen gözcü noktasından deneme amaçlı atıldığını umduğumuz top gümbürtüsü…

Herkes huzursuzdu, kimse sarhoş olmadıkça bu sıcakta uyuyamıyordu. Sarhoş değildim ama huzursuzdum. Jamie gideli iki saat olmuştu ve onu istiyordum. St Clair’in milislere ne söyleyeceği umurumda değildi. Sıcaktan ve yorgunluktan, bir haftadan fazladır sevişmiyorduk ve zamanın giderek kısaldığından şüphelenmeye başlamıştım. Önümüzdeki birkaç gün içinde savaşmak ya da kaçmak zorunda kalırsak, tekrar baş başa kalana kadar Tanrı bilir ne kadar zaman geçecekti.

Bir gözüm St. Clair’in evinin üstünde tören alanında dolaşıyordum, nihayet Jamie’niıı dışarı çıktığını görünce ona doğru gittim. Jamie ile birlikte dışarı çıkan diğer subayların yanından

m

ayrılması için ona zaman vererek yavaşça yürüdüm. Bir süre baş başa verip durdular, düşük omuzları ve kızgın bir şekilde yana eğdikleri başlan itirazlarının etkisinin tam da Jamie'niı tahmin ettiği gibi olduğunu söylüyordu.

Jamie elleri arkasında, başını düşünceli bir şekilde yere doğru eğmiş durumda yavaşça aralarından ayrıldı. Sessizce yanına gidip elimi dirseğinin kıvrımına soktum, bana baktı, şaşırmış ama gülümsüyordu.

"Bu saatte hâlâ dışarıdasın Sassenach. Bir şey mi oldu?"

"Hayır," dedim. "Bahçede dolaşmak için güzel bir gece olduğunu düşündüm sadece."

"Bahçede," diye tekrarladı, bana yan yan bakıyordu.

"Özellikle de komutanın bahçesinde," diyerek önlüğümün cebini düzelttim. "Şey… anahtarım var." Kalenin içinde çoğu sebze üretimi için elverişli olan bir sürü küçük bahçe vardı. Komutanın karargâhının arkasındaki düzgün bahçe yıllar önce Fransızlar tarafından tasarlanmıştı ama o zamandan beri ihmal edilmiş ve yabani bitkilerle işgal edilmiş olsa da oldukça ilginç bir yanı vardı - etrafını çeviren yüksek duvarlara ve kilitli bir kapıya sahipti. Günün daha erken saatlerinde, boğazını temizletmek için gelen St. Clair'in aşçısından anahtarı dikkatlice aşırmıştım. Ertesi gün şişen boğazım kontrol etmeye gittiğimde anahtarı geri koyacaktım.

Dalgın bir halde, "Ah," diyen Jamie yardımsever bir şekilde komutanın konutunun arkasına doğru yöneldi.

Kapı evin arkasında ve gözden uzaktaydı. St. Clair'in evinin dışındaki gözcüler yoldan geçen biriyle konuşurken alelacele bahçe duvarına giden ağaçlık yola saptık. Kapıyı arkamızdan çabucak kapatıp kilitledim ve Jamie'nin kollarına atıldım.

Yavaşça öpüştük, sonra başını kaldırıp bana baktı.

"Biraz yardıma ihtiyacım olabilir."

"Hallederim," dedim. Kikinin katlarının arasından görünen dizine elimi koydum. Bacağındaki tüylerin dokunuşundan hoşlanarak başparmağımı yavaşça teninde gezdirdim. "Özellikle yardım etmemi istediğin bir şey var mıydı?"

Özenle yıkanmasına rağmen tenindeki kuruyan toz ve odunun kokusunu alabiliyordum. Tadı tatlı, tuzlu ve misk kokuluydu.

Elimi kiltinin altından yukarı doğru kaydırınca kımıldayıp parmaklarımın

altındaki kaslarının aniden kasıldığını hissettim. Ama kumaşın üstünden elimi yakalayıp beni durdurdu.

“Yardım etmemi istediğini sanmıştım,” dedim.

“Kendine dokun *a nighean,”* dedi yavaşça.

Bu biraz sürpriz olmuştu, özellikle de sessizce sarhoş olabilecekleri bir yer arayan yedek erlerden altı metre uzakta, her tarafını otların sardığı bir bahçede olduğumuzu düşününce. Yine de sırtımı duvara yaslayıp yardıma hazır bir şekilde eteğimi dizlerimin üstüne çektim. Eteğimi orada tutup yavaşça bacaklarımın iç kısmına dokundum - gerçekten de çok yumuşaktı. Diğer elimi korsemin üstüne, ince ve nemli kumaşın dışına taşan göğüslerime doğru çıkardım.

Gözleri ağırlaşmıştı; yorgunluktan hâlâ sarhoş gibiydi ama giderek ayılıyordu. Soru sorarcasına küçük bir ses çıkardı.

“Hiç kadına uygun olanın erkeğe de uyacağını söyleyen bir atasözü duydun mu?” dedim, elbisemin yakasını tutan bağcığa dalgın bir şekilde parmaklarımı dolamıştım.

“Ne?” Bu onu hayal âleminden çıkarmıştı; artık tamamen uyanıktı ve kan çanağına dönmüş gözlerini kocaman açmıştı.

“Beni duydun.”

“Benden şey… yapmamı mı… ”

“Evet.”

“Yapamam! Karşında mı?”

“Eğer ben *senin* karşında yapabiliyorsam, sen de yapabilirsin. Tabii eğer durmamı istemiyorsan…” Elimi yavaşça korsemin bağlarından çektim. Durdum, başparmağım halâ göğsümün üstünde hafifçe ileri geri hareket ediyordu. Kurşun kadar sert

nb

göğüs ıcunıu hissedebiliyordum; loş ışıkta bile kumaşın üstünden görülebiliyor olmalıydı.

Jamie’nin yutkunduğunu duydum.

Gülümseyip elimin biraz daha aşağı inmesine izin vererek eteğimin ucundan tuttum. Ve tek kaşımı kaldırarak durdum.

Hipnotize olmuşçasına uzanıp kiltinin ucunu kaldırdı.

“İşte böyle delikanlı,” diye mırıldanıp bir elimden destek alarak uzandım.

Dizimi kaldırıp duvarın üstüne yerleştirerek eteğimi çıkardım. Yere eğildim.

Jamie ağzının içinde Galce bir şeyler söylüyordu. Gözünün önündeki manzaraya mı yorum yapıyordu yoksa ruhunu Tan-rı'ya mı teslim ediyordu anlamamıştım. Yine de kiltini kaldırdı.

'Yardıma ihtiyacın olduğunu söylediğinde ne demek istedin?" diye sordum ona bakarak.

Devam etmemi istediğini belirten küçük ve ısrarcı bir ses çıkardı, ben de ettim.

Büyülenmişçesine, "Ne düşünüyorsun?" diye sordum bir süre sonra.

"Düşünmüyorum."

"Evet, düşünüyorsun; yüzünden anlaşılıyor."

"Bilmek istemezsin." Elmacık kemiklerinde terler parıldıyordu, gözlerini iyice kısmıştı.

"Ah, evet, bilmek istiyorum ama bir saniye. Eğer benden başka birini düşünüyorsan, hayır, bilmek *istemiyorum"*

Bunu duyunca gözlerini açtı, titreyen bacaklarımın arasından yüzüme doğru çıkan bir bakış attı. Durmamıştı.

"Ah," dedim, biraz nefesim kesilmişti. "Peki… tekrar konuşabildiğinde, ne düşündüğünü bilmek *istiyorum*."

Tombul bir koyunu süzen bir kurt gibi bana bakmaya devam etti. Duvara doğru hareket edip sivrisinek sürüsünü elimle kovaladım. Jamie hızla nefes alıp veriyordu, terini, ekşi ve misk kokusunu alabiliyordum.

"Sen," dedi, yutkunurken boğazının hareket edişini görebiliyordum. Serbest elinin başparmağıyla bana işaret etti.

"Buraya gel."

"Ben-"

"Hemen."

Biiyülenmişçesine duvardan uzaklaşıp ona doğru iki adım attım. Kikinin dalgalanmasıyla birlikte kocaman sıcak eli beni ensemden yakaladı. Upuzun otların ve tütünlerin üstünde sırtüstü yatıyordum, Jamie içimdeydi ve eliyle ağzımı kapamıştı

- bunu iyi düşünmüştü, çünkü dalgın bir şekilde dar yoldan bahçe duvarının diğer tarafına doğru gelen sesler olduğunu fark etmiştim.

"Ateşle oynarsan yanarsın Sassenach," diye fısıldadı kulağıma. Beni bir

kelebek gibi mıhlamıştı, çaresizce altında kıvranmama rağmen bileğimi sıkıca tutarak hareket etmeme engel oluyordu. Yavaşça üzerime çıkıp tüm ağırlığını bana verdi.

“Ne düşündüğümü mü bilmek istiyordun?” diye mırıldandı kulağıma.

“Hı-hı!”

“O halde söyleyeyim *a rıighean* ama- ” Kulakmememi yalamak için duraksadı.

“Mmm!”

Beni uyarırcasına eliyle ağzımı daha da sıkı kapattı. Sesler kelimelerin anlaşılacağı kadar yakına gelmişti; genç yedek erlerden oluşan yarı sarhoş küçük bir grup fahişe arıyordu. Jamie yavaşça dişlerini kulağıma geçirdi ve dikkatle küçük ısırıklar almaya başladı, sıcak nefesi beni gıdıklıyordu. Deli gibi debelendim ama onu hareket ettiremiyordum.

Adamlar uzaklaşırken kulağımı da dişleyip burnumun ucunu öptü ve en sonunda elini ağzımdan çekti.

“Ah. Ne diyordum? Evet, ne düşündüğümü duymak istiyordun.”

“Fikrimi değiştirdim.” Hem üstümdeki ağırlıktan hem de arzudan nefes nefese kalmıştım. İkisi de oldukça fazlaydı.

Halimin hoşuna gittiğini belirten İskoçlar’a özgü bir ses çıkardı ve bileklerimi biraz daha sıkı tuttu.

“Scıı başlattın Sassenach ama ben bitireceğim.” Bunun üzerine dudaklarını kulağıma yaklaştırıp ne düşündüğünü *kelimesi kelimesine* yavaşça fısıldayarak söyledi. Ona küfretmeye başladığımda eliyle tekrar ağzımı kapatmak dışında bir santim bile kımıldamadı.

Jamie nihayet hareket ettiğinde derin bir nefes aldım ama ani bir hareketle üzerimden kalkıp sert bir şekilde içime girip çıkmaya başladı.

Gözlerimi açabildiğimde hâlâ üzerimde olduğunu ve güldüğünü fark ettim.

“Acına son verdim, değil mi Sassenach?”

“Sen…” Sesim boğuktu. Kelimeler yetersiz kalıyordu ama bu oyunu iki kişi oyalayabilirdi. Bana eziyet etmek için yerinden kımıldamamıştı ama diğer bir açıdan düşününce, işini bitirmeden zaten kımıldayamazdı. Yumuşak ve kaygan kaslarımı erkekliğinin etrafında yavaşça ve dikkatle kastım ama sonra aynısını üç kez sert bir şekilde yaptım. Hoşuna gittiğini belirten bir ses çıkarıp inleyerek boşaldı, titreyişini kendi tenimde hissedebiliyordum. Çok yavaş bir şekilde, havası boşaltılmış bir balon gibi içini çekerek üzerimden kalkıp yanıma uzandı. Gözlerini kapatmış yavaşça nefes alıyordu.

“Şimdi uyuyabilirsin,” dedim saçlarını okşayarak. Gözlerini açmadan gülümsedi, derin bir nefes alıp vücudunu rahatlatarak toprağın üstüne yerleşti.

“Bir sonrakinde, ben de sana ne düşündüğümü söylerim zalim Iskoç,” diye kulağına fısıldadım.

“Ah, Tanrım,” deyip sessizce kahkaha attı. “Seni ilk öptüğüm zamanı hatırlıyor musun Sassenach?”

Tenimdeki teri ve çimenlerin üstünde kıvrılarak uyuyan güven verici ağırlığını hissederek bir süre uzandım ve en sonunda hatırladım.

“Bakirim dedim, keşişim demedim. Yardıma ihtiyacım olursa, isterim. ”

Borazan sesini duyan lan Murray derin uykusundan uyanmıştı. Yanında uyuyan Rollo, şaşkın bir şekilde ayağa fırlayıp boğuk bir *hav* sesi çıkararak, boynundaki tüyleri dikip tehlikenin geldiği yönü bulmak için etrafa göz gezdirdi.

lan da ayağa kalkmış, bir eli bıçağında diğeri köpeğinin üstündeydi.

“Sus,” dedi usulca, köpek biraz olsun rahatlamıştı ama du-yulamayacak bir şekilde boğuk bir sesle homurdanmaya devam etmişti - elinin altındaki kocaman vücuttan gelen sürekli titreşimler sayesinde lan bunu hissedebiliyordu.

lan uyandığından onları artık rahatça duyabiliyordu. Sanki su altındaymışçasına ağaçların arasında gizli bir hareketlilik vardı ve Rollo’nun homurdanması kadar kolay fark ediliyordu. Çok fazla uzakta olmayan büyük bir birlik, belki de bir kamp uyanmaya başlamıştı. Gece bunu nasıl fark etmemişti? Etrafı koklamıştı ama rüzgâr tersten esiyordu ve burnuna duman kokusu gelmemişti ancak şimdi sabahın solgun gökyüzüne doğru ince tutamlar halinde yükselen dumanı görebiliyordu. Bir sürü kamp ateşi vardı. Bu çok büyük bir kamp olmalıydı.

Sesleri dinlerken battaniyesini topladı. Kendi kampına çok uzakta değildi, birkaç saniye içinde battaniyesini sırtına bağlayıp tüfeğini eline alarak çalıların arasında gözden kayboldu, kocaman köpeği Rollo da kendi ayakları kadar sessizdi.

m

Ingilizler Geliyor

3 Mil Noktası, Neıv York Kolonisi

3 Temmuz 1777

Tuğgeneral Fraser’ın geniş omuzlarının arasındaki ter lekesi, evdeki eski okul haritasındaki Man Adası’nm şeklini andırıyordu. Üsteğmen Greenleaf’in tüm

ceketi tamamen terle ıslanmıştı ve gömleğinin solmuş kolları kıpkırmızıydı.

William'm ceketi daha az solgundu -aslında, utanç verici bir şekilde yeni ve rengi parlaktı- ama diğerlerininki gibi vücudundaki terden ağırlaşarak sırtına ve omuzlarına yapışmıştı. Gömleği buruşmuştu; önceki gün harcadığı güç nedeniyle teri kumaşta kristalleşmiş ve birkaç saat önce giydiğinde tuzdan kaskatı kesilmişti ama güneşin yükselmesiyle tekrar terleyince kumaşın sertliği yok olmuştu.

Tuğgeneralin tırmanmayı önerdiği tepeye bakarken dorukta biraz serinlemeyi ummuştu fakat tırmanmanın getireceği yorgunluk, yüksekliğin avantajını sıfıra indirmişti. Kamptan şafakta ayrılmışlardı, havanın tazeliği o kadar güzeldi ki Kızılderililer gibi ağaçların arasında çırılçıplak koşmak ve kahvaltıda, gölden balık tutup mısır ununda kızartıp yemek istemişti.

Ticonderoga'nın üç mil güneyinde kaldığı için buraya Uç Mil Noktası adı veriliyordu. Öncü kuvvetleri yönlendiren tuğgeneral birliklerini burada durdurup daha fazla ilerlemeden, mühendis olan Üsteğmen Greenleaf ile birlikte araziyi gözden geçirmek için yukarı tırmanmayı önermişti.

William bir hafta önce tugay komutanlığına atanmıştı. Tuğgeneral güler yüzlü ve dost canlısıydı ama General Burgoyne gibi değildi. Gerçi adam geçimsiz olsa bile William'ın umurunda olmazdı; o ön saflarda yer alacaktı ve önemli olan da buydu.

Birkaç matara su ve tuğgeneralin evrak çantasının yanı sıra mühendislik ekipmanlarından bazılarını taşıyordu. Topografya aletini kurmaya yardım etti, hatta belli bir mesafe uzaklıkta ölçüm çubuklarını tuttu. En sonunda her şey tamamlandı ve kaydı alındı, tuğgeneral de Greenleaf ile bir süre görüştükten sonra mühendisi kampa geri gönderdi.

Acil işin tamamlanmasının ardından, hemen aşağıya inmeye gönülsüz olan tuğgeneral hafif esintinin tadını çıkararak yavaşça yürüyüp bir kayanın üstüne oturarak memnun bir şekilde matarasının tıpasını açtı.

"Otursana William," dedi kendi kayasına doğru işaret ederek. Bir süre ormanın sesini dinleyerek çıt çıkarmadan oturdular.

Tuğgeneral birdenbire, "Babanı tanırım," deyip gülümsedi, çekici bir gülümsemeydi. "Sanırım herkes sana böyle söylüyordur."

"Evet, herkes söylüyor," diye itiraf etti William. "Onu tanımıyorlarsa da amcamı tanıdıklarını söylüyorlar."

General Fraser kahkaha attı. "Aile tarihi bazen büyük bir yük olabilir," diyerek derdini paylaştı. "Ama bununla baş edebileceğinden eminim."

William ne söyleyeceğini bilmiyordu, karşılık verircesine kibarca belirsiz bir

ses çıkardı. Tuğgeneral gülümseyerek matarayı ona uzattı. Su o kadar sıcaktı ki boğazından geçtiğini zar zor hissedebilmişti ama tadı tazeydi ve susuzluğunu diıidirmişti.

“Abraham Ovası’nda birlikteydik. Baban ve ben demek istedim. Sana o geceden hiç bahsetti mi?”

“Pek değil,” dedi William, üzerinde James Wolfe ile o ovada savaşan her askerle tanışmak gibi bir lanetinin olup olmadığını merak etmeye başlamıştı.

IU

‘‘Bilirsin, o gece nehrin aşağısına inmiştik. Hepimiz çok korkuyorduk. Özellikle de ben.” Tuğgeneral göle doğru baktı, hatırladığı şeyler yüzünden hafifçe başını salladı. “St. Lawrence öylesine muhteşem bir nehirdi ki. General Burgoyne senin Ka-ııada’ya gittiğini söylemişti. Nehri gördün mü?”

*Çok fazla değil efendim. Quebec’e giden yolun büyük bir kısmını karadan tamamladım ve sonra Richelie’ye ulaştım. Ama babam St. Lavvreıice’dan söz etmişti.” William bunu eklemek zorunda hissetmişti. “Harika bir yer olduğunu söylemişti.” “Sana neredeyse elini kıracağımdan bahsetti mi? Teknede yanımda oturuyordu, sesimin çatlamamasını umarak Fransız nöbetçi ere seslenmek için eğildiğimde beni elimden yakalayıp tuttu. Kemiklerinin çıtırdadığını hissedebiliyordum ama o şartlar altında pek fark etmediğimden ancak elini bıraktığımda nefesinin kesildiğini anlamıştım.”

William, tuğgeneralin bakışlarının kendi ellerine kaydığını ve kaim kaşlarının hafifçe hareket ettiğini gördü. Pek şaşkın bir hali yoktu, sadece hatırladıklarını şimdiki zamana uyarlamaya çalışan biri gibi görünüyordu. Babasının uzun ince ve zarif kemikli elleri vardı. William’ın da parmakları uzundu ama elleri kaba bir şekilde büyüktü, geniş avuç içi ve eklemleri zarif değildi.

“Ah, Lord John… benim üvey babamdır,” deyiverdi William. Hemen yüzü kızarmıştı, hem itirafından hem de bunu söylemek zorunda kalmasından utanmıştı.

“Ya? Ah, evet,” dedi tuğgeneral belli belirsiz bir şekilde.

I “Evet, elbette.”

William’ın tek tesellisi sıcaktan yüzünün kızardığının belli olmamasıydı - tuğgeneralin yüzü için de aynı şey geçerliydi. Tuğgeneral serinlemek için ceketini çıkarmaya çalıştı, sonra yeleğinin düğmelerini açıp silkeledi. Başıyla isterse William’ın da aynı şeyi yapabileceğini işaret etti - o da üstünü çıkarıp rahatlayarak içini çekti.

Konuşma gelişigüzel bir şekilde eski savaşlara dönmüştü: William’ıı daha

önce (çoğunu) duyduğu tuğgeneralin savaşlarına. Tuğgeneralin giderek tecrübesini ve davranışlarını ölçüp biçtiğini fark ediyordu. Rahatsız edici bir şekilde adamın utandığını görüyordu; General Fraser, Long Island savaşı sırasında ne olduğunu biliyor muydu? Askeriyede haber hızlı yayılırdı.

En sonunda konuşmaya ara verip, üzerlerinde sadece gömlekleriyle ağaçların hışırtısını dinleyerek oturdular.

“General Howe istihbarat işlerinden ve cesaretinden çok memnun, William,” dedi tuğgeneral, sanki az önceki konuşmalarına devam ediyormuş gibi, “ama henüz yönetme yeteneğini gösterecek bir fırsatın eline geçmediğini söyledi.”

“Ah… hayır, efendim,” diye yanıtladı William, terlemişti.

Tuğgeneral gülümsedi.

“Bu eksikliği kapattığımızdan emin olmalıyız, değil mi?” Tuğgeneral ayağa kalktı, gerinip ceketini giyerken hafifçe inle-mişti. “Daha sonra akşam yemeği yeriz. Bu konuyu Sör Francis ile görüşmeliyiz.”

Yangın

Ticonderoga Kalesi

i Temmuz 1777

Whitcomb geri dönmüştü. Dedikodulara bakılırsa birkaç tane İngiliz kafa derisiyle birlikte. Benjamin Whitcomb ve avcıların birkaçıyla daha önce tanışmış olduğumdan, buna inanmaya hazırdım. Yeterince kibar konuşuyorlardı, ayrıca kalede onlardan başka kaba deri ve yırtık pırtık sade kıyafetler giyen, eti kemiğine yapışmış bir sürü adam vardı. Ama sadece bu adamların bakışları hayvanların bakışlarına benziyordu.

Ertesi gün Jamie komutanın evine çağrılmış ve hava kararana kadar geri dönmemişti.

St. Clair’in karargahının yakınında bahçedeki ateşlerden birinin yanında adamın biri şarkı söylüyordu, Jamie’nin ateşin diğer tarafından geçerek barakamıza doğru gittiğini gördüğümde boş bir fıçının üstüne oturmuş adamı dinliyordum. Hızla yerimden kalkıp ona yetiştim.

“Buraya gel,” dedi yavaşça ve beni komutanın bahçesine doğru götürdü. Vücudunun, gerginliğinin ve kalp atışlarının fazlasıyla farkında olsam da bu bahçede daha önceki karşılaşmamızdan eser yoktu. O halde haberler kötü olmalıydı.

“Ne oldu?” diye sordum sesimi alçaltarak.

“Whitcomb İngiliz erlerden birini yakalayıp buraya getirmiş. Tabii ki hiçbir şey söylemiyor ama St. Clair, casuslukla suçlan-

dığını söylediği Andy Tracy ile adamı aynı hücreye koymayı akıl edecek kadar kurnaz biri. Demek istediğim Tracy zaten casus.”

“Bu çok zekice,” dedim onaylayarak. Üsteğmen Andrew Hodges Tracy İrlandalı’ydı. Açık sözlü, çekici ve doğuştan yalancıydı ve eğer şiddet kullanmadan birinden bilgi almak gerekiyorsa, Tracy benim ilk tercihim olurdu. “Onun bir şeyler öğrenebildiğini sanıyorum?”

“Öğrenmiş. Aynı zamanda Ingiliz ordusundan kaçan üç kişi var elimizde - üçü de Alman. St. Clair onlarla konuşmamı istedi.”

Jamie de konuşmuştu. Ele geçirilen İngiliz askerinden sızdırılan bilgilerle bağdaşmadığından orduyu terk eden askerlerin verdiği bilgiler şüpheli sayılırdı. Ancak St. Clair üç haftadır doğru düzgün bilgi almayı bekliyordu.

General Carleton küçük bir birlikle Kanada’da kalmıştı; büyük ordudan sorumlu olan kişi gerçekten de General Burgoy-ne’ydi ve kaleye doğru ilerliyordu. Yedi Brunswick birliği, ayrıca hafif piyade taburu ve dört bölük ağır süvariyi komuta eden General von Riedesel ile güçlerini birleştirmişti. Ve öncü kıtası dört günlük yürüyüş mesafesindeydi.

“Hiç iyi değil,” dedim derin bir nefes alarak.

“Değil,” diyerek bana katıldı. “Daha da kötüsü Burgoyne’nin elinde tuğgeneral olarak Simon Fraser var. Öncü birlikleri o komuta ediyor.”

“Senin akraban mı?” Gereksiz bir soruydu, bu isme sahip olduğuna göre elbette akrabasıydı ve Jamie’nin yüzünde hatif bir gülümseme geçtiğini gördüm.

“Evet, akrabam,” dedi ilgisizce. “İkinci dereceden kuzenim sanırım. Ve çok da iyi bir savaşçıdır.”

“Eh, öyle olmalı, değil mi? Kötü haberlerin en sonuncusu bu muydu?”

Hayır dercesine kafasını salladı.

“O iiç asker kaçağı Burgoyne’nin çok fazla erzakı olmadığım söyledi. Dıiıç atları olmadığı için ağır süvariler yaya geliyormuş, gerçi atları yemediklerinden emin değilim.”

Sıcak ve boğucu bir geceydi ama kollarımdaki tüyler diken diken olmuştu. Jamie’ıiin bileğine dokunduğumda onun da aynı durumda olduğunu fark ettim. Birden bu gece rüyasında yine Culloden’ı göreceğini düşündüm ama bunu o an için aklımdan çıkardım.

“Bu iyi bir haber değil mi? Sorun ne?”

Bileğini çevirip elimi tuttu, parmaklarımızı sıkıca birbirine doladık.

“Çünkü kuşatma yapacak kadar erzakları yok. İstila edip bizi zorla ele geçirecekler ve büyük ihtimalle bunu başaracaklar.”

Üç gün sonra ilk İngiliz gözcüleri Muhalefet Dağı’nda görüldü.

Ertesi gün, herkes Muhalefet Dağı’na yerleştirilen ağır silahları görebiliyordu. Kaçınılmazın karşısında eğilen Arthur St. Clair, en sonunda Ticonderoga Kalesi’nin tahliye edilmesini emretti.

Garnizonun büyük bölümü en değerli erzakları ve mühimmatı alarak Bağımsızlık Dağı’na çıkacaktı. Koyunlarm ve sığırların bir kısmını kesmek zorunda kalmıştık, kalanlar ise ormana gönderilmişti. Milis birliklerinin bir kısmı ormana dalıp takviye kuvvetler olarak bekleyecekleri Hubbarton’a giden yolu bulacaktı. Kadınlar, çocuklar ve hastalar müfrezeyle birlikte tekneyle göl üzerinden gönderilecekti. Yüzebilen her şeyin karanlık bastıktan sonra gölün kıyısına getirilmesi haberiyle hazırlıklar düzenli bir şekilde başlamıştı, adamlar ekipmanlarını toplayıp kontrol ediyordu ve taşınamayacak her şeyin sistemli bir şekilde yok edilmesi emrediliyordu.

Bu düşmanın kalan teçhizatı kullanmasını engellemek her zamanki prosedürdü. Ama bu kez durum biraz daha acildi,

çünkü asker kaçaklan Burgoyne’nin malzemelerinin çoktan tükenmeye başladığını söylemişti ve Ticonderoga’nın imkânlarından mahrum kalması onu durdurabilirdi - en azından adamları Kanada’dan gelecek yardımı beklerken kırsal kesimi yağmalamaları onu hayli yavaşlatacaktı.

Tüm bunlar -paketleme, yükleme, hayvanları kesme, canlı hayvanları ormana salma ve yıkım- İngilizler’in burnunun dibinde büyük bir gizlilikle tamamlanmalıydı. Eğer geri çekilmek üzere olduğumuzu görürlerse kurt gibi üzerimize üşüşüp kalenin güvenliğinden ayrılan garnizonu yok ederlerdi.

Öğle saatlerinde kocaman fırtına bulutları gölün üstünü kaplamıştı, kilometrelerce yükseklikte şimşek yüklü kara bulutlar dolaşıyordu. Bazı geceler gölün, dağların, gözcü hatlarının ve kalenin üstüne bardaktan boşanırcasına yağmur yağardı ama bazen de sadece uğursuzca geçip giderdi.

Bu gece ise bulutlar alçakta ve kızgın görünüyorlardı, gökyüzünü örten bulutların arasında şimşekler damarlar oluşturuyordu. Ara sıra ucu çatallı mavi beyaz bir ışık gök gürültüsüyle birlikte aniden parlayınca herkes korkuyla yerinden sıçrıyordu.

Toplanmak için çok az zaman olduğu gibi toplanacak şey de çok azdı. Çalışırken barakalardaki telaşı duyabiliyordum; kaybolan eşyalarını arayan insanları, kaybolan çocuklarım arayan anneleri, tahta merdiven boşluğunda yankılanan yağmur kadar düzenli bir biçimde sürtünen ve gümbürdeyen ayak seslerini.

Dışarıdan, ağıllarından çıkarıldıkları için rahatsız olan ko-yunların telaşlı melemelerini ve korkup kaçmaya çalışan bir ineğin böğürmesini işittim. Şaşılacak bir şey değildi, havada kesilen hayvanların taze kanının kokusunu almak mümkündü.

Elbette, garnizonu resmigeçit halindeyken görmüştüm ve kaç adamdan oluştuğunu biliyordum. Ama üç dört bin kişivi itişip kakışarak alışılmamış emirleri aceleyle yerine getirmeye çalışırken görmek, bir karınca yuvasını izlemek gibiydi. İçinde yedek kıyafetlerin, birkaç tıbbi gerecin, minnettar bir hastamın

verdiği yedek iç etekliğime sarılı büyük bir parça jambonun olduğu çuvalla kalabalığa doğru ilerledim.

Birkaç hastayla ilgilenerek teknedeki birlikle gidecektim ama Jamieyi görmeden ayrılmak istemiyordum.

O kadar uzun bir süredir yüreğim ağzımdaydı ki güçlükle konuşabiliyordum. Uzun boylu bir adamla evli olmanın ne kadar iyi olduğunu içimden bir kez daha geçirdim. Jamie'yi kalabalığın içinden seçmek her zaman çok kolaydı ve onu birkaç dakika içinde görebilmiştim, topların birinin üstünde duruyordu.

Topun kenarına ulaştığımda gördüğüm manzara pek de rahatlatıcı değildi. Kalenin dibindeki gölün kıyısındakiler, hayal kırıklığına uğrayarak avdan eli boş dönen balıkçı kayıklarını andırıyordu. *Bir sürü* tekne vardı. Kanodan kayığa, küçük sandallardan kaba sallara kadar her çeşidinden. Bazıları kıyıya çıkarılmıştı, bazı tekneleri ise suda ellerinden kaçırmışlardı. Bir şimşek çaktığında, kaçan teknelerin peşlerinden yüzen adam ve çocukların suyun içinde batıp çıkan bedenlerini gördüm. Geri çekilme planımızın anlaşılmaması için kıyıda çok az ışık vardı ama tek tük yanan meşalelerin ışıklarından tartışmalar ve kavgalar olduğu seçilebiliyordu.

Jamie, *Ördek*'in esas tayfalarından biri ve onun onbaşısı olan Bay Anderson ile el sıkışıyordu.

'"Yolun açık olsun," dedi. Bay Anderson başıyla selamladı ve dönüp küçük bir grup yedek ere yol göstererek gitti. Jamie'ye yaklaştığım sırada yanımdan geçtiler, içlerinden birkaçı başıyla beni selamladı.

"Nereye gidiyorlar?" diye sordum Jamie'ye.

"Hubbarton'a doğru," diye yanıtladı, gözleri hâlâ aşağıdaki gölün kıyısmdaydı. "Bunun kendi tercihleri olduğunu söyledim, ne kadar erken giderlerse o kadar iyi olacağını düşünüyorum." Çenesiyle Muhalefet Dağı'nın kambur kara şekline doğru işaret etti, doruğuna yakın bir yerlerde kamp ateşlerinin parıldadığı görülüyordu. "Eğer burada neler döndüğünü bilmiyorlarsa, bu çok büyük bir aptallık demektir. Ben Simon Fraser

olsaydım, ilk ışığı görmeden yola düşerdim.”

“Adamlarınla gitmeyecek misin?” İçimde küçük bir umut yeşermişti.

Topların çevresinde lıafıf bir ışık vardı. Merdivenlerdeki meşalelerden yansıyan kızıllık ve kalenin içindeki büyük ateşlerin saçtığı ışıktı sebebi. Bu kadarı bana dönüp baktığında yüzünü net bir şekilde görmem için yeterliydi. Ciddiydi ama yola çıkmaya hazır asker bakışını tanımıştım.

“Hayır,” dedi Jamie. “Ben seninle geleceğim.” Birden gülümseyince elini tuttum. “Bir grup hastalıklı yarım akıllıyla birlikte gitmen için seni bırakacağımı mı düşündün yoksa? Bir tekneye binecek bile olsam bunu yapmam,” diye ekledi küçük bir hoşnutsuzlukla.

Her şeye rağmen kahkaha attım.

“Hiç hoş bir tanım değildi,” dedim. “Ama sözlerinle Bayan Raven’ı kastettiysen hiç de yanlış sayılmaz. Onu hiç görmedin, değil mi?”

Jamie başını iki yana salladı. Saçları rüzgârla bağından çıkmıştı, deri ipi çıkarıp dişlerinin arasına yerleştirerek saçlarını tekrar topladı.

Topun aşağısında biri bir şey söylemişti, sesinden korkmuş olduğunu anlayınca Jamie ile irkilerek dönüp baktık. Bağımsızlık Dağı yanıyordu.

“YANGIN VAR! YANGIN VAR!”

Bağırışlar, ürkmüş bıldırcın sürüsü gibi barakalardan kaçışan telaşlı ve üzgün insanları bir araya toplamıştı. Yangın Bağımsızlık Dağı’mn zirvesinin hemen altında, General Fermoy’un adamlarıyla inşa ettiği karakoldaydı. Rüzgârın esmesi alevleri güçlendirmişti, sanki biri sobanın gazını kısmışçasma alev bir anda çöktü ve sonra daha büyük bir alev parlayarak çadırları toplayan, yüklerini yükleyen yüzlerce insanın ufak karaltılarıyla birlikte tüm dağı aydınlattı.

“Fermoy’un kışlası yanıyor,” dedi yanımda duran asker ina-ıamayarak. “Değil mi?”

“Evet,” dedi diğer tarafımda duran Jamie, sesi ümitsizdi. “Ve eğer biz buradan geri çekilmeyi görebiliyorsak, Burgoyne’nin öncü kolları da görüyor olmalı.”

Böylece karışıklık başlamış oldu.

Telepati gibi bir şeyin varlığından şüphe etseydim, içinde bulunduğumuz durum herhalde tüm şüphelerimi bastırmaya yeterdi. St. Clair’in gecikmesi ve çoğalan söylentiler gerginliği artırıyordu. Bağımsızlık Dağı’ndaki yangının etkisiyle, kırmızı ceketlilerin ve Kızılderililerin her an üstümüze üşüşecekleri söylentisini hızla insanlar arasında yaydı. Korku serbest bıra-kılmışçasına kocaman kara kanatlarını açarak kalenin üstünde uçarken, gölün kıyısındaki

karışıklık gözümüzün önündeki kargaşaya eşti.

“Benimle gel,” dedi Jamie. Ne olduğunu anlayamadan dar merdivenlerinden aşağı koşmaya başlamıştım. Birkaç ahşap baraka yanıyordu -bunlar işgalcilere işe yarar şey bırakmamak için kasten yakılmıştı- ve alevler cehennemden bir manzara gibiydi. Kadınlar çığlık atan çocuklarını adeta arkalarında sürüklüyordu, erkekler ise eşyaları pencerelerden fırlatmakla meşguldü.

Arkamdan nefes nefese bir ses duyuldu. “Biri aptal Fransız’ın evi kendisinin ateşe verdiğini söylüyor.”

“Seninle bu konuda bahse girmeyeceğim,” diye yanıtladı Jamie kısaca. “Umarım ateşin ortasında kalmamıştır.”

Büyük bir şimşek kaleyi gündüz gibi aydınlatınca her taraftan yükselen çığlıklar gök gürültüsünün sesiyle bastırıldı. İnsanların yarısı, muhtemelen Tanrı’nın gazabının üzerimize çökmek üzere olduğunu düşünüyordu -hem de birkaç gündür aynı şiddette gök gürültülü sağanaklara şahit olmamıza rağmen diye sinirli bir şekilde içimden geçirdim- pek fazla dindar olmayanlar ise alevlerin aydınlatmasıyla dış hatlarda geri çekilmekle meşgul olan milis birliklerinin net bir şekilde Muhalefet

Dağı’ıdaki İıgilizler’in görüş alanında olduğunu bildikleri için dalıa çok korkmuştu.

“Hastalanma bakmalıyım!” diye Jamie’niı kulağına bağırdım. “Sen git ve barakalardan bir şeyler al.”

Başını salladı. Çakan şimşek uçuşan saçlarını aydınlatınca çok ürkütücü görünmüştü.

“Seni bırakamam,” deyip sıkıca kolumdan kavradı. “Seni tekrar bulamayabilirim.”

“Ama-” Etrafıma bakınca itiraz etmeyi kestim. Haklıydı. Binlerce insan koşuyor, itişiyor ya da ne yapacakları bilemeyecek kadar sersemlediklerinden sadece oldukları yerde duruyorlardı. Ayrılırsak beni *bulamayabilirdi* ve kalenin aşağısındaki kırmızı ceketlilerin yanı sıra, kana susamış Kızılderililer ile dolu ormanda yalnız kalmak on saniyeden fazla üzerinde düşünmek istemediğim bir konuydu.

“Haklısın,” dedim. “Gel hadi.”

Hasta barakalarının içindeki manzara, hastaların birçoğu pek fazla hareket edemediği için o kadar telaşlı değildi. Yine de içeri girip çıkan insanlardan ancak bölük pörçük bilgi alabildiklerinden dışarıdaki insanlardan daha tedirgindiler. Aileleri tarafından sürüklenerek dışarı çıkarılanlar zar zor kıyafetlerini giymişti; kimsesiz olanlarsa ya karyolaların arasında tek

ayaklarının üstünde hoplayarak pantolonlarını giymeye çalışıyordu ya da kapıya doğru sendeleyerek ilerliyorlardı.

Elbette, Kaptan Stebbiıgs bunlardan hiçbirini yapmıyordu. Başının üstündeki duvarda sakin sakin bir mum yanarken ellerini göğsünde birleştirmiş karyolasında uysalca yatarak merakla etrafındaki karışıklığı izliyordu.

“Bayan Fraser!” Beni neşeli bir şekilde karşıladı. “Sanırım kısa bir süre içinde tekrar özgür bir adam olacağım. Umarını ordu bana biraz yiyecek getirir, akşam yemeğini burada yeme şansım pek yok gibi görünüyor.”

“Sanırını öyle,” dedim, gülümsememe engel olamamıştım.

“Diğer İngiliz esirlerle ilgilenirsiniz, değil mi? General St. Clair onları burada bırakacak.”

Böyle söylediğimi duyunca biraz gücenmişti.

“Onlar benim adamlarım,” dedi.

“Elbette öyleler.” Loş ışıkta, taş duvarın önünde neredeyse fark edilmeyen Gineli Dick kaptanın karyolasının yanında çömelmişti, elinde bir baston tutuyordu - yağmacıları kovmak için olabileceğini düşündüm. Yüzü solgun ama heyecanlı bir şekilde karyolasında oturan Bay Ormiston bacağındaki sargıyı didikliyordu.

“Gerçekten de geliyorlar, değil mi hanımefendi? Ordu yani?”

“Evet, geliyorlar. Yarana iyi bakıp temiz tutmalısın. İyileşiyor ama en az bir ay daha kendini zorlamamalısın ve bacağına tahta taktırmak için en az iki ay geçmesini bekle. Ordu doktorlarının kanını akıtmasına *izin verme,* senin şu an tüm gücüne ihtiyacın var.”

Başını salladı fakat karşısına İngiliz bir doktor çıkar çıkmaz neşter ve kan alma kâsesi için sıraya gireceğini biliyordum; kan vermenin faydasına öylesine inanıyordu ki ara sıra sülük kullanarak bacağından kan aldığımda biraz sakinleşiyordu.

Elini sıkarak ona veda ettim, tam gitmek üzereydim ki elimi daha sıkı bir şekilde tuttu.

“Bir dakikanızı alabilir miyim hanımefendi?” Elimi bıraktı, boynunu yokladı ve ipe takılı bir şey çıkardı. Loş ışıkta ne olduğunu zar zor görebiliyordum fakat elime koyunca vücudunun sıcaklığını taşıyan metal diski hissettim.

“Eğer olurda Abram’ı tekrar görürseniz hanımefendi, bunu ona verirseniz sevinirim. Bu benim uğurlu kolyem, otuz iki sene üzerimde taşıdım; tehlike olduğunda onu koruyacağını söylersiniz.”

Jamie yanımdaydı, karanlıkta belli belirsiz görünüyordu ama etrafına

sabırsızlık ve telaş saçıyordu. Beraberinde küçük bir grup hastası vardı, hepsi buldukları rastgele eşyalarına sıkı sıkıya tutunmuştu. Uzaklardan Bayan Raven'ın tiz sesi geliyordu, ağlıyordu. Bana seslendiğini sandım. Başımı eğerek Bay Ormis-ton'ın uğurlu kolyesini boynuma taktım.

"Ona söylerim Bay Ormiston. Teşekkür ederim."

Biri Jeduthan Baldwin'in güzel köprüsünü ateşe vermişti. Bir ucunda için için yanan çöp yığını vardı, karanlık siluetlerin ellerindeki keski ve levyelerle ileri geri koşuşturarak döşeme tahtalarını koparıp suya attıklarını görebiliyordum.

Diğerlerinin arasından Jamie omzuyla yol açarak ilerliyordu, ben de arkasından takip ediyordum. Kadınlar, çocuklar ve hastalardan oluşan küçük topluluğumuz telaşla Ötüşen kaz yavruları gibi hemen yanımızda koşturuyorlardı.

"Fraser! Albay Fraser!" Sesi duyup dönmemle Jonah'ı, yani Bili Marsden'i kıyıdan aşağı koşarken buldum.

"Sizinle geleceğim," dedi nefes nefese. "Tekne kullanmayı bilen birine ihtiyacınız var."

Jamie bir saniye bile tereddüt etmemişti. Başıyla kıyıya doğru işaret etti.

"Peki, acele et. Onları mümkün olduğunca çabuk toplarım."

Bay Marsden karanlığın içinde gözden kayboldu.

"Adamlarının geri kalanı?" diye sordum, dumandan öksürmeye başlamıştım.

Karanlıkta geniş omuzlu silueti omuzlarını silkti.

"Gittiler."

Eski Fransız Hattı'nın olduğu taraftan deli gibi çığlıklar geliyordu. Çığlıklar da alevler gibi hızla ormana ve gölün kıyısına yayılırken, insanlar, "Ingilizler geliyor!" diye bağırıyordu. Korku kanatlarını çırpıyordu. Öylesine güçlü bir duyguydu ki çığlık atmak üzere olduğumu hissetmiştim. Neyse ki kıyıya oldukça yakındık ve insanlar teknelere öylesine akın ediyorlardı ki bazıları alabora oluyordu.

Ingilizler'in yaklaştığını *sanmıyordum* ama pek bir şey bildiğim de yoktu. Ticonderoga Kalesi'nde birden çok savaş yapıldığını biliyordum… ama bunlar ne zaman olmuştu? Bunlardan biri bu gece mi gerçekleşecekti? Hiçbir şey bilmiyordum ama oğlundan kabakulak kapan ve bu nedenle çok zor durumda olan zavallı Bay Wellman'a yardım etme hissi beni hızla kıyıya doğru götürdü.

Neyse ki büyük bir kanoya el koyan Bay Marsden istila edilmesini önlemek için kıyıdan biraz açıkta kürek çekiyordu. Ja-mie'nin yaklaştığını görünce

kıyıya yanaştı ve kanoya toplamda on sekiz kişiyi bindirmeyi başardık - aralarında Wellmanlar ile Ophelia kadar solgun ve hareketsiz olan Bayan Raven da bulunuyordu.

Jamie arkamızda kalan kaleye hızlı bir bakış attı. Ana kapıları ardına kadar açıktı ve alevler aralarından parlıyordu. Sonra kısa bir süre önce birlikte durduğumuz topa doğru baktı.

‘‘Köprüde top eğitimi almış dört adam var,” dedi, gözleri hâlâ kalenin içinden yükselen kızıl duman bulutlarına kilitliydi. “Gönüllüler. Onlar arkada kalacak. İngilizler, en azından bazıları, mutlaka köprüye kadar gelecektir. Top atışıyla hemen hemen hepsini öldürüp kaçabilirler… tabii kaçabilirlerse.”

Sonra başını çevirdi, tüm gücüyle kürek çekerken omuzları kasılıp gevşiyordu.

Bağımsızlık Dağı

Öğle saatleri, 6 Temmuz

Tuğgeneral Fraser’ın adamları, Amerikalıların ironik bir biçimde “Bağımsızlık” adını verdiği dağın tepesindeki gözcü kulesine yaklaşıyordu. Öncü gruplardan biri William’ın önder-liğindeydi ve yaklaşırken adamları süngülerini çekmişti. Derin sessizliği çıtırdayan dallar, yaprak yığınlarının üstünde hışırdayan botlar ve tüfeklerin dipçiğindeki fişekliklerin tıkırtısı bölüyordu.

Amerikalılar yaklaştıklarını anlamamış olamazdı. Asiler ağaçların arasından göremediği derme çatma ama dayanıklı bir tahkimattan ateş açmak için çalıların arasında pusu mu kurmuştu?

Müdafaacılara dair bir işaret yakalamayı umarak, adamlarına zirveden iki yüz metre kadar uzakta durmaları için işaret verdi.

“Durun!” diye bağırdı ve bağırır bağırmaz sesinin Amerikalı bir piyade eri için en az kırmızı üniforması kadar iyi bir hedef olduğunu fark etti. Adamlarının bir kısmı durmuştu ama arkalarından gelenlerle birkaç saniye içinde tüm yamaçta kıpkırmızı bir küme oluşmuştu. Yerlerinde daha fazla dururlarsa çiğneneceklerdi ve eğer müdafaacılar ateş açacaklarsa bundan daha iyi bir fırsat olamazdı - buna rağmen kale tüm sakinliğini koruyordu.

“Yürüyün!” William kollarını savurarak kükreyince adamla-

n süngüleri hazır bir şekilde ağaçların arasından hızla hücum ettiler.

Kalenin kapıları açıktı, tehlikeye aldırış etmeden adamlar hemen içeri daldılar ancak ortalıkta tehlikeli herhangi bir şey yoktu. Adamlarıyla birlikte içeri giren William kalenin terk edildiğini gördü. Üstelik şaşırtıcı bir aceleyle terk edildiği anlaşılıyordu.

Amerikalılarin şahsi eşyaları sanki uçaktan atılmışçasına her yana dağılmıştı: Sadece yemek pişirme aletleri gibi ağır şeyler değil, kıyafetleri, ayakkabıları, kitapları, battaniyeleri… ve korkuyla düşürdükleri paraları bile her yerdeydi. William'ın anladığı kadarıyla beraberlerinde götüremeyecekleri cephane ya da barutu havaya uçurmamışlardı; fıçılara istiflenmiş en az iki yüz kilo barut olmalıydı! Erzaklar da geri de bırakılmıştı ve bu kesinlikle hoş bir görüntüydü.

İşgalcilerin yerleşmesi için adeta hazır bekleyen, hâlâ karyolaları, yatak takımları ve lazımlıkları olduğu görülen barakalara şaşkınlıktan gözlerini açarak bakan Üsteğmen Hammond sordu: "Neden burayı ateşe vermediler?"

"Tanrı bilir," diye yanıtladı William, odalardan birinden kolları ayakkabılarla dolu paralı askerlerden birinin çıktığını görünce ileri atıldı. "Hey, sen! 'Yağmalamak yok! Beni duydun mu?"

Asker onu duymuş ve kollarına doldurduğu ayakkabıları yere bırakıp aceleyle kaçmıştı. Ama askerlerin birçoğu aynı şeyin peşindeydi ve William, Hammond ile birlikte bunun önüne geçemeyeceğini anlamıştı. Artan gürültünün arasında sesini duyurarak bir asteğmen istediğini söyledi ve adamın sırtında aceleyle bir not karaladı.

"Bunu General Fraser'a götür," dedi asteğmenin eline tutuşturarak. "Mümkün olduğunca çabuk!"

Şafak

7 Temmuz 1777

"Bu korkunç düzensizliğe izin vermeyeceğim!" General Fraser'ın yüzünde hem yorgunluktan hem de sinirden derin kırışıklıklar oluşmuştu. Generalin çadırındaki küçük seyyar saat sabahın beşini gösteriyordu ve William kafasının sol omzunun üstünde bir yerde süzüldüğüne dair tuhaf bir hisse kapılmıştı. "Yağmacılığa, hırsızlığa ve giderek artan bu disiplinsizliğe izin vermeyeceğimi söylüyorum. Hepiniz ne dediğimi anlıyor musunuz?"

Yorgun subaylardan oluşan küçük grup homurtular çıkararak generali onaylamıştı. Eski Fransız Hattı'ndaki terk edilen karakolu hızla gözden geçirerek, kalenin müdafaacılarının -kaleyi ele geçirdiklerinde bunlardan dördü aşağıdaki köprüde, atışa hazır bir topun yanında körkütük sarhoş halde bulunmuştu- bıraktığı erzak ve cephanenin beklenmedik cömertliğinin çetelesini tutarak bütün gece uyumamışlardı.

"Şu esir alınan adamlar. Aranızda onlarla konuşabilen oldu mu?"

"Hayır efendim," dedi Yüzbaşı Hayes esnemesine engel olmaya çalışarak. "Hâlâ baygınlar, neredeyse ölmüş gibiler ama doktor yaşayacaklarını

söyledi.”

“Korkudan altlarına yapmışlar,” dedi Hammond yavaşça William’a. “Tüm bu süre içinde bizim gelmemizi bekliyorlarmış.”

“Sıkıntıdan olması daha olası,” diye ağzını oynatmadan mırıldandı William. Buna rağmen tuğgeneralin kan çanağına dönen gözleri onu yakalayınca bilinçsizce dikleşti.

“Eh, bize anlatabilecekleri çok fazla şey yok ne de olsa.” General Fraser içeride süzülen dumanı dağıtmak için elini salladı ve öksürdü. William derin bir nefes aldı. Karnı açlıktan düğümlenmişti ve havadaki et kokusunu alabiliyordu. Jambon muydu yoksa sosis ini?

“General Burgoyııe’ye Ticonderogaiuı -tekrar- bizim olduğuna dair bir not gönderdim,” diye ekledi tuğgeneral, subayların alçak sesli tezahüratıyla yüzü gülmüştü. “Ve General S. Legeı‘a da. Sayım yapılması ve ortalığın toplanması için burada küçük bir garnizon bırakacağız ama geri kalanımız… Yakalanması gereken asiler var beyler. Dinlenmeniz için size çok fazla süre veremeyeceğim ama güzel bir kahvaltı için kesinlikle vaktimiz var. *Bon appetit!”*

Kızılderili Dönüyor

7 Temmuz gecesi

lan Murray sorunsuzca kaleye girmişti. Bir sürü korucu ve Kızılderili vardı. Bir kısmı tembellik ediyordu, birçoğu ise sarhoştu ve terk edilen barakaları talan eden diğerlerini ise kalenin beklenmedik cömertliğini korumakla görevlendirilen, canından bezmiş askerler kovalıyordu.

Havada hayvan katliamına dair bir iz yoktu ve rahatça nefes alabiliyordu. Etrafta biraz karışıklık olsa da kan ya da barut dumanı kokusu da yoktu. Son bir gün içinde burada top atışı yapılmamıştı.

Birden aklıma gelen bir düşünceyle hastane barakalarına gitti, içeride işe yarar bir şey olmadığından kimse onu durdurmamıştı. Hastaların birçoğu geri çekilen Amerikalılar ile gitmiş olmalıydı; sidik, dışkı ve kurumuş kan kokusu azalmıştı. İçeride birkaç kişi vardı, yeşil ceketlinin doktor olduğunu düşündü, diğerlerinin ise emir eri olduklarını tahmin etti, izlediği sırada sedye taşıyan iki kişi gelmişti, küçük taş basamaklarda botlarından çıkan sesler duyuluyordu. Fark edilmemek için kapı boşluğuna saklandı, yamyamlar gibi sırıtan uzun boylu Gineli Dick sedyeyi takip ediyordu.

Bunu gören Iaıı kendi kendine gülümsedi; o halde Kaptan Stebbings hâlâ hayatta olmalıydı -ve Gineli Dick de artık özgür bir adamdı. İsa’ya ve Meryem’e şükürler olsun, cüssesinin ya-

LN

ıında çelimsiz kalan bir çift askerin iki tarafından desteklediği Bay Ormiston koltuk değnekleriyle yavaşça adım atarak geliyordu. Bunu yengesi Claire'e söyleyebilirdi - iyi olduklarını duymak hoşuna giderdi.

Yengesi Claire'i tekrar bulabilirse elbette ama bu konuda pek endişeli değildi. Büyük felaketler olsa, yangın çıksa ya da tüm İngiliz ordusu hücum etse bile dayısı Jamie onun başına bir şey gelmesine izin vermezdi. Onları nerede ve ne zaman göreceği ise başka bir konuydu ama Rollo'yla birlikte bir ordudan daha hızlı ilerleyebilir ve onlara yakında yetişirdi.

Hastanede kalan başka birinin olup olmadığını görmek için merakla bekledi fakat ya hiç kimse yoktu ya da şimdilik burada değillerdi. Avcılar da St. Clair'in birlikleriyle mi gitmişti? Bir açıdan gitmiş olmalarını umuyordu - hatta Hudson Vadisi'n-de Ticonderoga mültecileriyle birlikte olmaktansa İngilizler ile daha iyi geçineceklerini biliyordu. Quakerlar'a gelince, onların idare edebileceğini düşünüyordu; İngilizler büyük ihtimalle onlara rahatsızlık vermezdi. Rachel Hunter'ı bir ara tekrar görmenin hoşuna gideceğini düşündü ve eğer erkek kardeşiyle birlikte asilerle gittilerse onu görme şansı daha yüksekti.

Etrafa biraz daha bakınmak iki şeyden emin olmasını sağlamıştı: Avcılar sahiden de gitmişti ve Ticonderoga'nın tahliyesi korku ve karışıklık içinde gerçekleşmişti. Biri aşağıdaki köprüyü ateşe vermişti ama köprünün sadece bir kısmı yanmıştı, belki de yağmur söndürmüştü. Gölün kıyısında büyük bir yüklemeye işaret eden geniş bir çöküntü vardı - istemsizce göle doğru baktığında iki gemi gördü, her ikisinde de İngiliz bayrağı dalgalanıyordu. Toplarda tüneği yerden, kırmızı ceketlilerin hem Muhalefet Dağı'nda hem de Bağımsızlık Dağı'nda cirit attığını görebiliyordu ve onlara karşı içinde küçük bir kin duygusu beslediğini fark etti.

"Çok uzun sürmeyecek," dedi ağzının içinde. Neyse ki Galce konuşmuştu, bu iyi bir şeydi çünkü yanından geçen bir asker sanki gerginliğini hissetmişçesine kaygısızca ona bakmıştı.

Burada yapabileceği ya da bekleyebileceği bir şey yoktu. Bir şeyler yiyip yanına biraz erzak alarak Rollo'yu bulup çekip gidecekti.

Yakınından gelen büyük bir *bom* sesiyle irkildi. Sağ tarafındaki toplardan biri köprüye doğru nişan almıştı ve hemen arkasında ise korkudan ağzı açık kalmış sarhoş bir Huron elindeki içkisini sallıyordu.

Aşağıdan bir sürü bağırış geliyordu, birlikler kaleden üstlerine ateş açıldığını sanmıştı ama neyse ki üstlerinden geçen top zararsız bir şekilde göle düşmüştü.

Huron kıkırdadı.

“Ne yaptın öyle?” diye sordu lan Algonkian dilinde, adamın bu dili bileceğini düşünmüştü. Adam anlamış mıydı yoksa anlamamış mıydı bilmiyordu ama daha büyük bir kahkaha atmaya başladı, gözlerinden yaşlar süzülüyordu. Yakındaki dumanı tüten fıçıya işaret etti.

“Bom,” dedi Huron, fıçıdan çektiği barutlu fitili kızgın bir yılan gibi taşların üstüne uzattı. “Bom,” diye tekrar etti Huron topa işaret ederek ve sonra yere oturmak zorunda kalana kadar kahkaha attı.

Askerler toplara doğru koşuyordu, dışarıdan gelen haykırışlar kalenin içindeki bağırışlara eklenmişti. Gitmek için kesinlikle en uygun zamandı.

Geri Çekilme

… asilerin peşindeyiz, birçoğu teknelerle göle sığınmış durumda. İki küçük yelkenli gölden onları takip ediyor, ayrıca esir alma şansımızın yüksek olduğunu düşündüğüm bir noktaya dört birlik gönderiyorum

- Tuğgeneral Simon Fraser’dan, TümgeneralJ. Burgoyne’ye

8 Temmuz 1777

William, tuğgeneralin kahvaltı teklifini kabul etmemiş olmayı diliyordu. Teğmenlere ayrılan yiyeceklerden memnun olsaydı, hâlâ aç ama en azından mutlu olabilirdi. Kızarmış sosis, tereyağlı tost ve tuğgeneralin fazlasıyla düşkün olduğu ballı yulaf lapasıyla iyice doymuştu ve şimdi de Burgoyne’den bir mesaj gelmişti. Mesajda ne yazdığını bilmiyordu; tuğgeneral kahvesini yudumlarken okumuş, hafifçe kaşlarını çatıp içini çekerek tüy kalem ve mürekkep getirilmesini istemişti.

“Küçük bir gezintiye ne dersin William?” diye sormuştu masanın diğer ucundan gülümseyerek. Böylece Kızılderililer geldiğinde kendisini General Burgoyne’nin karargâhında bulmuştu. Wyandot adındaki asker onları pek tanımadığını ama Deridudak adını verdikleri bir liderleri olduğunu duyduğunu ve bu ismin nereden geldiğini merak ettiğini söylemişti. Belki de adam usanmadan konuşup duran biriydi?

Beş kişiydiler, cılız görünümlü serserilerdi. William onların

ne tür kıyafetler giydiklerini ya da neyle silahlandıklarını anlamamıştı; tüm dikkati içlerinden birinin taşıdığı kafa derileriyle süslenmiş kazığın üstündeydi. Yeni yiizülmüşlerdi. Bunlar beyazlara ait kafa derileriydi. Havada miskle karışık nahoş bir kan kokusu vardı ve sinekler Kızılderililerin etrafında yüksek sesle vızıldayarak uçuşuyorlardı. William zengin kahvaltısını çıkaracak gibi olmuştu.

Kızılderililerden biri şaşırtıcı şekilde kulağa hoş gelen bir İngilizce ile

veznedarın nerde olduğunu soruyordu. General Burgoyne gerçekten de yerlileri serbest bırakıp av köpekleri gibi asilerin peşine düşmeleri için ormana göndermişti.

William kafa derilerine bakmak istemiyordu ama kendisine engel olamadı; bir kısmı dehşete kapılmış bir kısmı sevinçle bağıran meraklı askerlerin oluşturduğu kalabalığın arasında kazık inip çıktıkça gözleriyle kafa derilerini takip etti. Tanrım. Bu bir *kadtna* mı aitti? Öyle olmalıydı; herhangi bir adamın saçından çok daha uzun ve her gece yüz kez fırçalanıyormuşçasına parlak bal rengi karman çormaıı bir saç yığını vardı. Kuzeni Dottie de her gece saçlarını fırçaladığını söylerdi ve onun saçlarına benziyordu ama biraz daha koyuydular.

Kusmamayı umarak başını çevirdi ama çığlığı duymasıyla başım çevirip bakması bir olmuştu. Daha önce böyle bir ses duymamıştı, o kadar büyük bir dehşet ve üzüntü içeriyordu ki sanki bir an için kalbi durmuştu.

“Jane! Jane!” David Jones adında çok az tanıdığı İskoç bir teğmen yumruklarını ve dirseklerini kullanarak kalabalığı yararken, haykırarak şaşkın Kızılderililere doğru atılıyordu.

“Ah, Tanrım,” diye fısıldadı yanındaki asker. “Nişanlısının adı Jane. Bu olamaz-”

Jones kendisini kazığa doğru atıp bal rengi saçların ucundan yakalayarak, “JANE!” diye avazı çıktığı kadar bağırdı. Rahatsız olmuş gibi görünen Kızılderililer kazığı uzaklaştırdılar. Jones içlerinden birinin üstüne atlayıp şaşkına dönen adamı var gücüyle yumrukladı.

Adamlar ileri doğru çıkıp Jones’u yakalamaya çalıştı ama bunu yapmaya pek de hevesli görünmüyorlardı. Gözlerini kısıp ellerini baltalarına götürerek bir araya toplanan Kızılderililer dehşete kapılmışçasına bakıyorlardı. Toplantının tüm amacı bir anda unutulmuş, saf öfkeye dönüşmüştü ve yerlilerin de bunu hissettiği çok açıktı.

Williamin tanımadığı bir subay öne çıkıp sert bir bakışla Kı-zılderililer’e meydan okuyarak sarı saçları olan kafa derisini kazıktan çekip aldı. Elinde tutarak bekledi, sinirlenmişti. Ellerinin arasındaki saç yığını hâlâ canlı gibiydi.

En sonunda Jones’u Kızılderilinin üstünden alabilmişlerdi; arkadaşları onu geri çekilmeye ikna etmeye çalışarak omuzlarına vuruyordu ama o olduğu yerde hiç kımıldamadan duruyordu. “Jane,” dedi sessizce dudaklarını kıpırdatarak. Adam yalvarırcasına ellerini uzattı ve kafa derisini elinde tutan subay yavaşça onun ellerine bıraktı.

Hâlâ Hayattayken

Üsteğmen Stactoe bir cesedin yanında büyütenmişçesine duruyordu. Yavaşça yere çömeldi, gözleri bir şeyin üstüne odaklandı ve içgüdüsel bir şekilde bir eliyle ağzını kapattı.

Gerçekten bakmak istemiyordum.

Ama ayak seslerimi duymuş ve elini ağzından çekmişti. Boynundan aşağı süzülen ter damlalarını görebiliyordum, kapkara olan gömleğinin yakası tenine yapışmıştı.

“Bunun hâlâ hayattayken yapıldığını mı düşünüyorsun?” diye sıradan bir ses tonuyla sordu.

İsteksizce omzunun üstünden baktım.

“Evet,” dedim, sesim onunki kadar duygusuz çıkmıştı. “Hayattayken yapılmış.”

“Ah,” dedi. Durup bir an cesedi inceledi, sonra birkaç adım uzaklaşıp kustu.

“Boş ver,” dedim yavaşça ve kolundan tuttum. “Artık yaşamıyor. Gel ve yardım et.”

Teknelerin birçoğu gölün sonuna varmadan esir alınmışlardı. Bizimkiyle birlikte birkaç kano kaçmayı başarmıştı, bir gün bir gece boyunca ve ertesi günün büyük bir bölümünde de kaleden kara yoluyla kaçan birliklerle karşılaşana kadar ormanda ilerlemiştik. Esir düşenlerin şanslı olduklarını düşünmeye başlamıştım.

Az önce karşılaştığımız küçük gruba Kızılderililerin saldır-

masının üzerinden ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordum ama cesetler taze değildi.

Nöbetçiler geceleri etrafı turluyoı du. Nöbet tutmayanlar ise tüm gün süren kaçıştan -bu kadar külfetli ve zorlu bir iş böy-lesine hoş bir kelimeyle tarif edilebilirse tabii- yorgun düşmüş, ölü gibi yatıyordu. Gün doğumundan kısa bir süre sonra kar beyazı ağaçlar gördüğüm rüyamdan uyandığımda, Jamie’yi ağzı açık ve kolumu sıkıca tutmuş bir halde yanımda çömelirken bulmuştum.

“Gelsen iyi olur *a tıighean”* dedi yavaşça.

Bayan Raven çakıyla kendi boğazını kesmişti.

Mezar kazacak vaktimiz yoktu. Kollarını ve bacaklarını uzatıp gözlerini kapadım, ıssızlığın ortasında üzerini kayalar ve dallarla örttük.

Karanlık ağaçların üstüne çöktüğünde, onları duymaya başlamıştık. Avlanmaya çıkan kurtlar yüksek sesle uluyorlardı.

“Yürümeye devam edin, yürümeye devam edin! Kızılderililer geliyor!” diye

bağırdı erlerden biri.

Sanki bu bağırışa karşılık verircesine yakınlarda bir yerden insanın kanını donduran bir çığlık karanlığın içinden yükselince, korkudan paldır küldür koşturmaya başladık. Birbirlerini iterek hızla kaçmaya çalışan insanlar ellerindeki bohçalarını düşürüyordu.

Çığlıklar yükseliyordu ama bunlar çok çabuk bastırılıyordu.

“Yoldan çekilin,” dedi Jamie boğuk ve öfkeli bir sesle. “Yerimizi henüz tam olarak bilmiyor olabilirler.”

Ama biliyor da olabilirlerdi.

“Ölüm şarkın hazır mı dayı?” diye fısıldadı lan. Önceki gün bize yetişmeyi başarmıştı ve şimdi gizlendiğimiz devrilmiş büyük ağaç kütüğünün arkasında Jamie ile birlikte beni ortalarına almışlardı.

“Sıra ona gelirse ben onlara ölüm şarkısı söylerim,” diye ağzının içinde homurdanan Jamie, kemerindeki silahlardan birini çıkardı.

“Sen şarkı söylemeyi beceremezsin ki,” dedim. Komik olmak gibi bir amacım yoktu -o kadar korkmuştum ki istemsizce aklıma gelen ilk şeyi söyleyivermiştim- ve Jamie gülmemişti.

“Haklısın,” dedi. “Peki, o halde.”

Silahını kemerine soktu.

“Korkma *a nighean*diye fısıldadı Jamie, yutkunurken boğazının hareket ettiğini görebiliyordum. “Seni benden almalarına asla izin vermem.” Kemerinde duran silahına dokundu.

Önce ona sonra silahına baktım. Bundan daha fazla korkmamın mümkün olacağını sanmıyordum.

Birdenbire omuriliğim kopmuş gibi hissettim; kollarım ve bacaklarım hareket etmiyordu ve bağırsaklarım kelimenin tam anlamıyla suya dönüşmüştü. O an Bayan Raven’ı kendi boğazını kesmeye iten şeyin ne olduğunu anlamıştım.

Iaıı, Jamie’ye bir şey fısıldayıp bir gölge gibi sessizce uzaklaştı.

Sonradan aklıma gelmişti, eğer olur da yerlilerle karşılaşırsak bana ateş etmekle vakit harcayacağı için Jamie’nin canlı canlı Kızılderililer’in eline düşmesi daha olasıydı. Ona bunu yapmamasını söyleyemeyecek kadar dehşete düşmüştüm.

“Git!” dedim. “Muhtemelen kadınlara zarar vermeyeceklerdir.” Eteğim ve ceketim parçalanmıştı ve tüm grup çamur, yapraklar ve sivrisineklerin bıraktığı kanlı beneklerle kaplıydı ama yine de kadın olduğum hâlâ fark

ediliyordu.

“Tabii ki gideceğim,” dedi kısaca.

“Dayı.” Karanlığın içinde lan’ın sesi yumuşak bir şekilde çıkmıştı. “Kızılderililer gelmiyor.”

“Ne?” Hiçbir şey anlamamıştım ama Jamie aniden doğrul-muştu.

“Gelen kırmızı cekctliler, Kızılderililer gibi çığlık atarak koşuyorlar ve bizi yönlendiriyorlar.*’

Jamie usulca küfretırıişti. Artık hava tamamen kararmıştı, sadece belli belirsiz birkaç şekil görebiliyordum ve bunlar muhtemelen bizimle birlikte olan insanlardı. Bir inleme duydum, neredeyse ayağımın altından gelmişti ama baktığımda kimseyi göremedim.

Çığlıklar tekrar duyuldu, bu kez diğer taraftan geliyorlardı. Eğer bizi yönlendiriyorlarsa, nerede olduğumuzu da biliyorlar mıydı? Eğer öyleyse neden bizi yönlendiriyorlardı? Ne tarafa gitmemiz gerektiğini düşünen Jamie’nin kararsızlığını hissedebiliyordum. Ama bir-iki saniye geçmeden beni kolumdan tutup ormanın iyice içine doğru çekti.

Birkaç dakika içinde aniden bir grupla karşılaşmıştık; herhangi bir yöne hareket edemeyecek kadar korktuklarından durmuşlardı. Birbirine sokulan kadınlar çocuklarını sıkı sıkı tutuyordu, ufaklıkların ağızlarını elleriyle kapatmışlardı ve rüzgâr gibi bir fısıltıyla, “Sessiz olun,” diyorlardı.

“Gidelim,” dedi Jamie kulağıma ve kolumu biraz daha sıkı tuttu. Onunla gitmek için döndüğümde birdenbire başka bir el diğer kolumu tutmuştu. Çığlık attığımı duyan etrafımdaki herkes istemsizce çığlık atmaya başladı ve etrafımızdaki ağaçlık aniden hareket eden bedenler ve bağırışlarla canlandı.

Asker -bu bir Ingiliz askeriydi; artık iyice yaklaştığından üniformasındaki düğmeleri görebiliyordum- yüzüme bakmak için eğilip sırıttı, nefesi leş gibi kokuyordu.

“Kımıldama tatlım,” dedi. “Hiçbir yere gitmiyorsunuz.”

Kalbim o kadar hızlı atıyordu ki diğer kolumu tutan elin kaybolduğunu ancak bir dakika sonra anlayabildim. Jamie ortadan yok olmuştu.

Düzenli bir grup halinde gecenin içinde yavaşça hareket ederek geriye doğru yürüdük. Sabah bir akarsudan su içtik ama öğlenin ilk saatlerine kadar durmamıza izin vermediler, bu yüzden aramızdaki en güçlü kuvvetliler bile yere serilmek üzereydi.

Pek de kibar olmayan bir şekilde sürü gibi güdülüyorduk. Bir çiftçi karısı olduğum için ayaklarımızın altında çiğnediğimiz tarlayı incelemek için

gözlerimi kıstım -hasat zamanına birkaç hafta kalmıştı- buğdayın narin altın rengi kara çamurun içinde ezilmişti. Tarlanın diğer ucunda ağaçların arasında bir kulübe vardı. Bir kızın koşarak verandaya çıktığını gördüm, dehşetle eliyle ağzım kapayıp içeri kayboldu.

Ne yapacağını bilmeden karınca gibi yürüyen hastaları, kadınları ve çocukları görmezden gelen üç İngiliz subayı kulübeye doğru ilerledi. Başlığımın ucuyla gözlerime giren terimi silip sorumlu olabilecek birini görmek umuduyla etrafıma bakındım.

Bizim subaylarımız ya da güçlü kuvvetli erkeklerimiz esir alınmış gibi görünmüyordu; hastalarla ilgilenen iki doktor vardı ve iki gündür onları görmemiştim. İkisi de burada değildi. Ümitsizce, gözlerini kısıp önündeki karışıklığı izleyen silahlı İngiliz subayına doğru gittim.

“Suya ihtiyacımız var,” dedim herhangi bir giriş cümlesine gerek duymadan. “Şu ağaçların hemen arkasında bir akarsu var. Üç dört kadınla birlikte gidip hasta ve yaralılar için su getirebilir miyim?”

Subay da terliyordu; rengi solan kırmızı ceketinin koltuk altları kapkara olmuştu, saçlarında eriyen pirinç tozu alnında katmanlar oluşturacak şekilde akmıştı. Benimle uğraşmak istemediğini belirtircesine yüzünü buruşturdu ama olabildiğince yaklaşıp gözlerimi ona dikmiştim. Beni gönderebileceği birini bulmak umuduyla etrafına bakındı ama üç subay kulübenin içinde kaybolmuştu. Uzaklara bakarak teslim olurcasma bir omzunu kaldırdı.

“Peki, gidin getirin,” diye homurdanıp arkasını döndü, yeni gelen esirlerin yönlendirildiği yolu gözlemeye başladı.

Tarlayı bir uçtan bir uca dolaşıp üç kova ve üç endişeli ama histerik olmayan, aklı başında kadın bulabilmiştim. Onları

akarsuya gönderip endişemi olabildiğince aklımdan uzaklaştırmak için tarlayı gözlemleyerek hızlı bir durum değerlendirmesi yaptım.

Burada uzun bir süre tutulup tutulmayacağımızı merak ediyordum. Su geliyordu; bir süre durmaksızın akarsuya nöbetleşe gitmemiz gerekecekti. Korunak… Gökyüzüne baktım; biraz bulutlu olmasına rağmen açıktı. Hareket edebilenler, hasta ve yaralıların tarlanın kenarlarındaki ağaçların gölgesine çekilmesi için yardım etmeye başlamıştı bile.

Jamie nerede? Sağ salim kaçabildi mi?

Seslenişler ve telaşlı konuşmaların arasında, arada sırada uzaktan gelen gök gürültüsünü duyabiliyordum. Nemli hava yapış yapıştı. Bizi başka bir yere götürmek zorundaydılar -en yakın yerleşim yerine, neresi olursa olsun- ama bu birkaç gün alabilirdi. Nerede olduğumuz konusundaysa hiçbir fikrim

yoktu.

Büyük ihtimalle kadınları doyurmak istemeyecekleri için serbest bırakacaklardı. Eşleri hasta olan kadınlar ise onlarla kalır -en azından çoğu kalır- ve yiyecek ne varsa paylaşılırdı.

Kulübenin verandasında bir hareket yakaladığımda hasta sınıflandırması yaparak yavaşça tarlada yürüyordum - ilerideki sedyede yatan adam muhtemelen akşam olmadan ölecekti; hırıltılı bir şekilde nefes alışını iki metre öteden duyabiliyordum.

İki kadın, iki genç, üç çocuk ve kollarında tuttukları bir bebekten oluşan aile taşıyabilecekleri ev gereçlerini, battaniyelerini ve sepetlerini tutmuş kulübeyi terk ediyorlardı. Subaylardan biri yanlarındaydı; onları tarlanın diğer tarafına götürüp gözcülerden biriyle konuştu, anlaşılan kadınların geçmesi için izin istiyordu. Kadınlardan biri yolun kenarında durup bir kez arkasına baktı. Diğerleri arkalarına bile bakmadan yürüdüler. Erkekleri neredeydi?

Peki ya benim erkeklerim nerede?

Ayağı yeni kesilmiş bir adama gülümseyerek, “Merhaba,” dedim. Adını bilmiyordum ama yüzünü tanımıştım; bir marangozdu vc Ticonderoga’daki siyahilerden biriydi. Yanında diz çöktüm. Sargıları yamulmuştu ve bacağındaki kesikte kötü bir akıntı vardı. “Bacağın hariç nasıl hissediyorsun?” Teni soluk griydi, ıslak bir çarşaf kadar soğuk ve nemliydi, yine de bana dermansızca gülümsedi.

“Sol elim artık çok fazla ağrımıyor.” Göstermek için kaldırdı ama güçsüzlükten kolu pat diye düştü.

“Bu harika,” dedim, kaldırmak için parmaklarımı kalçasının altına soktum. “Dur da şunu düzelteyim, sana birazdan su da getiririm.”

“Çok iyi olur,” diye mırıldanıp güneşten korumak için gözlerini kapadı.

Gevşek sargı bezinin serbest ucu üzerinde kuruyan kandan sertleşmişti. Sargı keten tohumu ve terebentin lapasından yapılmıştı, sızan kanla ıslanıp pembeleşmişti. Ama sargıyı tekrar kullanmaktan başka şansım yoktu.

“Adın ne?”

“Walter.” Gözleri hâlâ kapalıydı, kesik kesik nefes alıyordu. Benim durumum da farklı değildi; sıcak ve boğucu hava göğsümün etrafına sarılı bir sargı bezi gibiydi. “Waltеı … Woodcock.”

“Tanıştığımıza memnun oldum Walter. Benim adım Claire Fraser.”

“Sizi tanıyorum,” diye mırıldadı. “Siz Koca Kızılin karışısınız. O kaleden çıkmayı başardı mı?”

“Evet,” dedim ve terin gözlerime girmemesi için yüzümü omzuma sildim. “İyi durumda.”

Yüce Tanrını, lütfen iyi olsun.

Bir-iki metre ötemden geçen İngiliz sıubay kulübeye geri dönüyordu. Ona doğru bakınca ellerim dondu.

Uzun boylu ve inceydi ama geniş omuzları vardı, attığı o uzun adımları, çekingen olmayan nezaketini ve kibirli bir şekilde eğdiği başım nerede görsem tanırdım. Durup kaşlarını çattı ve darmadağın olan tarlayı gözden geçirdi. Burnu bir bıçak ağzı kadar düzdü, sadece birazcık uzundu. Bir an sersemlemiş ve hayal gördüğümden emin bir şekilde gözlerimi kapattım ama hayal görmediğimin farkında olarak birden gözlerimi açtım.

“Wılliam Ransom?” deyiverince şaşkınlıkla başını çevirdi. Gözleri maviydi, koyu mavi, Fraserlar’a özgü kedi gözlerini güneşten sakınmak için kısmıştı.

“Ben, şey… pardon.” *Tanrım, ne demeye onunla konuştun ki?* Ama kendime engel olamamıştım. Sargıyı tutan .parmaklarım Walter’ın bacağını sıkıca kavramıştı; parmak uçlarımda benimki kadar düzensiz atan nabzını hissedebiliyordum.

“Sizi tanıyor muyum hanımefendi?” diye sordu William hafifçe kaşını kaldırarak.

“Evet, tanıyorsunuz,” dedim özür dilercesine. “Uzun zaman önce bir süre ailemle birlikte kaldınız. Fraser Tepesi adında bir yerde.”

tsmi duyar duymaz yüz ifadesi değişmiş, bakışları keskinleşmişti ve tüm dikkatini bana vermişti.

“Evet,” dedi yavaşça. “Hatırlıyorum. Siz Bayan Fraser’sınız, değil mi?” Zihnini zorladığını ve meraklandığını görebiliyordum; Jamie’den ne düşündüğünü saklayabilirle yeteneğini almamıştı - aldıysa bile şu an bu özelliğini kullanmıyordu. Hoş ve iyi huylu bir çocuktu, bu tuhaf duruma düzgün bir şekilde nasıl cevap vermesi gerektiğini düşündüğünü görebiliyordum.

Kararlı bir şekilde omuzlarını dikleştirdi ama o herhangi bir şey söyleyemeden atıldım.

“Su getirmek için birkaç kova bulmamız mümkün mü? Ve biraz sargı bezi?” Kadınların birçoğu bu amaçla kullanmak için iç etekliklerinden parçalar yırtınıştı ve bu durum biraz daha devam ederse yarı çıplak kalacaktık.

“Evet,” dedi yavaşça ve önce Walter’a sonra yola doğru baktı. “Kovalar, evet. Arkamızdaki tümende bir doktor var, vaktim olduğunda sargı bezi alması için birini gönderirim.”

“Peki ya yiyecek?” diye umutla sordum. İki gündür sadece

bir avıiç dolusu böğürtlen yiyebilmiştim. Henüz açlık sancıları çekmiyordum ama gözlerimin önünde noktalar uçuşuyordu ve başım dönmeye başlamıştı. Kimse benden daha iyi durumda değildi; kısa bir süre içinde sığınabileceğimiz bir yer ve yiyecek sağlanmadığı takdirde hastaların birçoğunu sıcaktan ve zayıflıktan kaybedecektik.

William duraksadı, bakışlarının tarlanın üstünde gezindiğini görebiliyordum; muhtemelen kaç kişi olduğumuzu hesaplamaya çalışıyordu.

“Olabilir… erzak trenimiz-” Dudaklarını bastırıp başını salladı. “Ne yapabileceğime bakacağım. Hizmetinizdeyim hanımefendi.” Kibarca selamlayarak döndü ve yola doğru uzun adımlar attı. Islak sargı bezi elimde, ağzım açık kalmış bir halde gidişini izledim.

Saçları koyu renkti ama güneşte başının tepesinde hafif bir kızıllık ortaya çıkıyordu; saçına toz sürmemişti. Sesi kalınlaşmıştı -elbette kalınlaşacaktı, onu son gördüğümde henüz on iki yaşındaydı- belirsiz durumumuza ve Jamie ile lan için endişelenmeme rağmen başımı sallayıp işime döndüm.

Üsteğmen Randomia konuşmamdan bir saat sonra, bir İngiliz askeri dört kovayla birlikte geldi ve kovaları yanıma bırakıp hiçbir şey söylemeden geri döndü. Yaklaşık iki saat sonra ter içinde bir er, sargı bezleriyle dolu iki büyük sırt çantasıyla ezilmiş buğdayların arasından yuvarlanarak geliyordu. İlginç bir şekilde asker doğruca bana doğru geldiğinden, Williamin beni nasıl tarif ettiğini merak ettim.

“Teşekkür ederim.” Minnettarlıkla sargı bezlerinin olduğu çantaları ondan aldım. ‘Yakında yiyecek bir şeyler gelir mi sizce?”

Asker yüzünü buruşturarak tarlaya baktı, sonra bana döndü, kibardı ama oldukça yorgun olduğu anlaşılıyordu.

“Sanmıyorum hanımefendi. Erzak treni iki günlük mesafede, birlikler taşıyabildikleri kadarıyla ya da yolda ne bulurlarsa onlarla besleniyor.” Yola doğru başıyla işaret etti; diğer tarafta bir sürü İngiliz askerin kamp kurduğunu görebiliyordum. “Oziir dilerim,” diye resmi bir biçimde ekledi ve dönüp gitti.

“Ah.” Durdu, matarasının kayışını çıkarıp bana uzattı. “Üsteğmen Ellcsmere size bunu vermemi söyledi.” Hafifçe gülümseyince yüzündeki yorgunluk çizgileri azalmıştı. “Bunalmış gibi göründüğünüzü söyledi.”

“Üsteğmen Ellesmerc.” Williamin unvanının bu olduğunu düşündüm. “Teşekkür ederim. Teğmeni görürsen lütfen ona da teşekkürlerimi ilet.” Gitmek üzereydi ama kendime engel olamadım. “Kim olduğumu nasıl bildin?”

Bana doğru bakarken askerin gülümsemesi derinleşti.

“Üsteğmen, başçavuş gibi emirler veren kıvırcık saçlı bir kadın olduğunuzu söyledi.” Bir kez daha tarlaya doğru bakıp kafasını salladı. “İyi şanslar hanımefendi.”

Güneş batmadan önce üç adam ölmüştü. Walter Woodco-ck hâlâ hayattaydı ama durumu kötüydü. Tarlanın kenarındaki ağaçların gölgesine mümkün olduğunda çok kişiyi taşımaya çalıştık, ağır yaralıları küçük gruplara böldüm, her gruba bir kova ve onlarla ilgilenmeleri için iki-iiç kadın ya da yürüyebilen hastalar verdim. Ayrıca bir tuvalet alanı belirledim ve enfeksiyonlu hastaları, ateşli ve sıtmalı hastalardan ayrı tutmak için elimden geleni yaptım. İçlerinden üçünün sadece “yaz sıtması” olduğunu umuyordum, korktuğum diğeri ise difteri olabilirdi. Yanına oturdum -New Jersey’den genç bir tamirciydi- ve aralıklarla boğazını kontrol ederek ona mümkün olduğunca su verdim. Kendi mataramdan vermemiştim tabii.

William Ransom matarayı konyakla doldurmuştu.

Matarayı açıp bir yudum aldım. Her grup için küçük bir fincan dolusu konyağı kovalardaki suya eklemiştim ama kendim için de biraz ayırmıştım. Bu bencillik değildi; öyle ya da böyle, esirlerden ben sorumluydum ve ayakta durmak zorundaydım.

Ya da bu durumda kıçımın üstünde, diye düşündüm meşe ağacının gövdesine sırtımı yaslarken. Ayaklarım dizlerime kadar ağrıyordu, sırtını ve kaburgalarım her nefes alışımla sızlıyordu ve başımın dönmesini kontrol altına almak için arada sırada gözlerimi kapatmak zorunda kalıyordum.

Yolun diğer tarafındaki askerler yetersiz yemeklerini pişiriyorlardı; ağzım sulanmıştı, kızarmış etin ve unun kokusunu alınca karnım şiddetli bir şekilde kasıldı. Bayan Wellmaıı’ın küçük oğlu başını annesinin kucağına koyup açlıktan sızlanmaya başlamıştı. Kadın biraz ötede yatan kocasının cansız bedenine bakıp durmadan oğlunun saçlarını okşuyordu. Üzerini örtebileceğimiz çarşaf ya da battaniyemiz yoktu ama yüzünü örtmek için birisi Bayan Wellman’a mendil vermişti.

Neyse ki hava serinlemişti ama yağmur tehdidiyle hâlâ kapalıydı; büyük ihtimalle gece yağmur yağacaktı. Terden sırılsıklam olan kumaşı göğsümden çektim, hepimiz yağmurdan sırılsıklam olmadan kuruyacağını pek sanmıyordum. Yolun diğer tarafında çalılıklarla korunan küçük çadırların dizildiği kampı kıskançlıkla süzdüm. Subaylardan birkaçı el koyulan kulübede geçici olarak karargâh kurmuş olsa da diğerlerinden biraz daha büyük bir subay çadırı da vardı.

Oraya gitmeliyim, diye düşündüm. Gidip en kıdemli subayla görüşmeli ve en

azından çocuklara yiyecek bir şeyler vermeleri için yalvarmalıydım. Uzun çam fidanının gölgesi ayağıma ulaştığında karar vermiştim. Gidecektim. Bu arada matarayı açıp küçük bir yudum daha aldım.

Gözüme bir hareket ilişince kafamı kaldırıp baktım. Üsteğmen Ransom'ın kolay tanınan silueti uzun adımlar atarak çadırların arasından yola çıkıyordu. Onu görmek beni biraz rahatlatmış ama aynı zamanda Jamie için duyduğum endişemi artırmıştı - ve ani bir sancıyla aklıma Briaıına'yı getirmişti. En azından *o* güvende, diye içimden geçirdim. Roger, Jeınım ve Amanda da. Kendimi avutmaya çalışarak isimlerini savdım, öördti de güvendeydi. Willianı atkısını açmıştı, saçları dağınıktı, ceketinde ter ve toprak lekeleri vardı. Görünen o ki, kovalamaca Ingiliz ordusunu da yormaya başlamıştı.

Tarlaya bakınıp beni buldu ve emin bir şekilde benim olduğum tarafa doğru yöneldi. Bataklıktan çıkmaya çalışan bir hipopotam gibi, yerçekiminin kuvvetine karşı mücadele ederek ayağa kalktım.

Nihayet ayağa kalkıp saçımı düzeltmek için bir elimi kaldırdığımda başka birinin elinin sırtımı dürttüğünü fark ettim. Çok korkmuştum ama neyse ki çığlık atmamıştım.

Arkamdaki gölgeden, "Benim yenge," diye fısıldadı lan. ‘‘Benimle gel-Tanrım!"

William benden on adım uzaklıktaydı ve başını kaldırınca Iani görmüştü. Öne doğru atılıp beni kolumdan yakalayarak ağaçların diğer tarafına çekti. Diğer elimden de aynı şiddetle lan yakalayıp kendine doğru çekince acıyla bağırdım.

"Bırak onu!" diye bağırdı William.

"Bırakmayacağım," diye öfkeyle yanıtladı lan. " *Asilsen* bırak!"

Bayan Wellmanin küçük oğlu gözlerini kocaman açmış, ağzı açık bir şekle ormana bakıyordu.

"Anne, Anne! *Kızılderilileri"*

Yakınımızdaki kadınlardan çığlıklar yükseldi ve herkes yaralıları kendi kaderlerine terk ederek deli gibi ormanda kaçmaya başladı.

Çekişmeden bıkan lan, "Alçak herifi" diyerek kolumu bıraktı. Ama William bırakmamıştı, beni öylesine güçlü bir şekilde kendisine doğru çekmişti ki üstüne düşmüştüm, hemen kollarını belime dolayıp tarlaya doğru beni sürükledi.

Ağaçların arasından çıkarak, ‘Yengemi bırakır mısın?" diye öfkeli bir şekilde sordu lan.

“Sen!” dedi William. “Burada ne işin- neyse bunu boş verelim. \fengen olduğunu mu söylemiştin?” Bana baktı. “Yengesi misiniz? Onun yengesi? Bir dakika- evet, elbette, yengesisiniz.”

“Öyleyim,” dedim kolunu iterek. “Bırak beni.”

Eiini biraz gevşetmişti ama beni bırakmamıştı.

“Orada başka kaç kişi var?” diye sordu çenesiyle ormanı işaret ederek.

“Başkaları olsaydı çoktan ölmüştün,” dedi lan ona. “Sadece ben varım. Onu bana ver.”

‘Yapamam.” William’ın sesinde kararsız olduğunu gösteren bir tını vardı ve başını çevirip kulübeye baktığını hissettim. O ana kadar kimse dışarı çıkmamıştı ama yolun kenarındaki nöbetçi erlerden bazılarının sorunun ne olduğunu merak edercesine ileri geri yürüdüğünü görebiliyordum. Esirler koşmayı bırakmıştı ama korkudan titriyorlardı ve hâlâ deli gibi ağaçların arasındaki gölgelere bakınıyorlardı.

William’ın bileğine eklemlerimle hafifçe vurunca beni bırakıp bir adım geri çekildi. Yine başım dönmeye başlamıştı, vücudu bana fazlasıyla tanıdık gelen bir yabancının bana sarılmasının tuhaflığından değil. Jamie’den zayıftı ama-

“Bana hayatını borçlusun, değil misin?” Cevap vermesini beklemeden, lan parmağıyla bana işaret etti. “O halde, borcunu ona öde.”

William başıyla beni işaret ederek, “Hayatının söz konusu olduğu yok,” dedi öfkeyle, bunu görünce bu sohbetin ilgimi çekeceğini düşündüm. “Kadınlan öldürdüğümüzü düşünmüyorsun, değil mi?”

“Hayır,” dedi lan düz bir şekilde. “Sandığım falan yok. Sizin bildiğinizden fazlasını biliyorum.”

“Bizim bildiğimizden mi?” William onu tekrarladı. Şaşırmış görünüyordu, birden yanakları kızardı.

“Biliyor,” diye doğruladım. “General Howe örnek alınması amacıyla New Jersey’deki ordusunda üç kadını astı.”

William bunu duyunca hayrete düşmüştü.

“Eh… ama onlar casustu!”

“Peki sence casus gibi gözükmüyor muyum?” diye sordum. “Hakkımdaki iyi düşüncelerin için sana borçluyum ama General Howe’un aynı görüşte olacağını sanmıyorum.” Bu kadar resmi bir şekilde olmasa da İngiliz ordusunun elinde ölen başka kadınlar da vardı elbette fakat şu an onlardan bahsetmek için uygun bir zaman değildi.

“General Bıırgoyne gerçek bir beyefendidir,” dedi Williaın dimdik bir şekilde. “Ve ben de öyleyim.’”

“Güzel,” dedi lan kısaca. “Otuz saniyeliğine arkanı dönersen seni bir daha rahatsız etmeyiz.”

Bu işte Iaıiin parmağının olup olmadığını bilmiyordum ama tam o sırada yolun ucundan duyulan Kızılderili çığlıkları havada yankılandı. Esirlerden ise daha büyük bir çığlık koptuğunda çığlık atmamak için dilimi ısırdım. Subayların çadırının tepesinden eflatun gökyüzüne doğru büyük bir alev yükseldi. Ağzım açık bir şekilde izlerken, gökyüzünden iki kuyruklu yıldız daha geçmişti. Kutsal Ruh yeryüzüne iniyormuş gibi bir manzara vardı, bu ilginç gözlemimi paylaşamadan, lan ayaklarımı yerden kcsercesine beni kolumdan tutup çekti.

Son sürat ormana doğru koşarken yanından geçtiğimiz matarayı yakalamayı başarmıştım. lan matarayı elimden aldı, aceleden neredeyse beni yerde sürükleyecekti. Arkamızdan silah ve çığlık sesleri duyuluyordu.

“Bu taraftan.” Bastığım yere aldırış etmeden akşam karanlığında bileklerimi burkup sendeleyerek onu takip ettim, her an sırtımızdan vurulmayı bekleyerek apar topar kendimizi çalıların arasına attık.

Beynin insanı eğlendirebilme kapasitesi çok ilginçti, yaralanmayı, esir alınmayı, enfeksiyon kapıp kan zehirlenmesi geçirmeyi ve -hem Jamie hem de Ian’ın yakalanıp idam edilmesini izlemeye zorlandıktan sonra- can çekişmeyi en ince ayrıntısına kadar gerçekçi bir şekilde hayal etmiştim. Böğrüme ani bir sancı saplanıp nefes alamayınca mecburen yavaşladığımızda başka şeyleri düşünmeye başladım. Geride bıraktığım hasta ve yaralıları. Kıpkırmızı boğazı olan genç tamirciyi. Uçurumun kenarında sendeleyen Walter Woodcock’ı.

Ian’ın peşinden topallayarak giderken kendi kendime, *onlara tutacaktan bir elden fazlasını veremezsin,* diye öfkeyle söylendim. Ama karanlıkta uzatılan bir elin ölüm meleğinin şiddetle esen rüzgarı karşısında hastaların umutlarını korumalarına yardımcı

olduğunu da biliyordum. Bazen bu yeterli olurdu; bazen de olmazdı. Ama arkada bıraktıklarım için duyduğum üzüntü beni taş gibi ağırlaştırmıştı, yüzümdeki ıslaklığın terden mi yoksa gözyaşlarından mı kaynaklandığını bilmiyordum.

Hava tamamen kararmıştı, ayın üstünü örten koca bulutlar ara sıra ayın parlak ışığını görmemize izin veriyordu. Ona ayak uydurabilmem için lan biraz daha yavaşlamıştı, kayaların ya da derelerin üstünden atlamam için arada sırada kolumdan tutarak yardım ediyordu.

“Ne kadar… kaldı?” Güçlükle soluyordum, bir kez daha durup nefes aldım.

Yanımda beliren Jamie’nin yumuşak sesi, “Çok değil,” diye yanıtladı. “İyi misin Sassenach?”

Elimi tutup beni kendisine doğru çekince, kalbim yeniden göğüs kafesimdeki yerini aldı. Sıkıntım öylesine hafiflemişti ki kemiklerimin eridiğini sandım.

“Evet,” dedim göğsüne doğru ve büyük bir çaba harcayarak başımı kaldırdım. “Sen?”

“Artık yeterince iyiyim,” dedi, eliyle önce başımı sonra yanağımı okşadı. “Biraz daha yürüyebilir misin?”

Biraz sendeleyerek doğruldum. Yağmur yağmaya başlamıştı; düşen soğuk ve sert damlalarla kafa derim irkiliyordu.

“lan matara sende mi?”

Küçük bir *pop* sesinin ardından lan ağzı açık matarayı elime koydu. Dikkatle ağzıma doğru kaldırdım.

“O konyak mı?” diye sordu Jamie, sesinden şaşırdığı anlaşılıyordu.

“Hı-hı.” Mümkün olduğunca yavaşça yutkunup matarayı ona uzattım. Sadece birkaç yudum kalmıştı.

“Nereden buldun bunu?”

“Oğlun verdi,” dedim. “Nereye gidiyoruz?”

Karanlıkta uzun bir sessizlik oldu ve sonra konyağı yudumladığını duydum.

“Güneye,” dedi en sonunda, elimden tutarak ağaçların ar.ısında bcıii yönlendirdi, yağmur etrafımızdaki yapraklara fısıldıyordu.

Gün doğumundan kısa bir süre önce sırılsıklam ve tir tir titreyerek küçük bir milis birliğine yetişebilmiştik. Neredeyse tedirgin bir gözcü tarafından vuruluyorduk fakat o an vurulmamız pek umurumda değildi. Ölmek bir adım daha atma düşüncesinden daha tercih edilesi bir hal almıştı.

İyi niyetli olduğumuz anlaşılınca, Jamie bir an ortadan kaybolmuş ve kısa bir süre sonra bir battaniye ve üç taze mısırla geri dönmüştü. Kendi payıma düşen lezzetli yiyeceği birkaç saniye içinde bitirdim, battaniyeyi etrafıma dolayıp nemli ama ıslak olmayan bir ağaç altına uzandım, ağaçlardan o kadar çok yaprak dökülmüştü ki uzandığım yer çok yumuşaktı.

“Birazdan dönerim Sassenach,” diye fısıldadı Jamie “Hiçbir yere kaybolma, tamam mı?”

“Merak etme, burada olacağım. Noel’den önce kılımı kıpırdatacağımı

sanmıyorum.” Titreyen kaslarıma hafif bir sıcaklık yayılmaya başlamıştı ve uyku bir bataklığın acımasızlığıyla beni kendine doğru çekiyordu.

Küçük bir kahkaha atıp battaniyeyi omuzlarıma iyice örttü. Şafağın ışığı yüzünün derin çizgilerini, güçlü kemiklerini kirleten lekeleri ve halsizliğini gözler önüne seriyordu. Uzun bir süredir sıktığı ağzı bir anlık güven duygusuyla rahatladığından, artık tuhaf bir şekilde genç ve hassas görünüyordu.

“Sana benziyordu,” diye fısıldadım. Jamie bana baktı ama uzun kirpikleri gözlerini saklıyordu.

“Biliyorum,” dedi yavaşça. “Bana ondan bahset fakat daha sonra, vakit bulduğumuzda.”

Nemli yaprakların üstünde hışırdayan ayak seslerini duyabiliyordum, uykuya daldığımda Walter Woodcock için okuduğum dua yarım kalmıştı.

Asker Kaçağı Oyunu

Fahişe dişleriyle sıkıştırdığı bezin arasından homurdandı.

“Neredeyse bitti,” diye mırıldandım, ayağındaki berbat yarayı temizlemeye dönmeden önce onu rahatlatmak için elimin tersiyle baldırına dokundum. Geri çekilme sırasında bir sürü insan ve hayvanla bir derede itişip kakışarak su içerlerken, bir subayın atı ayağına basmıştı. Ayağının üstündeki kırmızı şişlikte nalın çivilerinin siyah izlerini rahatlıkla görebiliyordum. Kenarı kâğıt kadar ince olan ayakkabısında derin bir kesik vardı ve ayak tarağı boyunca uzanıp dördüncü ve beşinci ayak parmaklarının arasında kayboluyordu.

Sadece ince bir deri parçasının tuttuğu serçe parmağını kesmek zorunda kalacağımdan korkmuştum ama yarayı daha yakından incelediğimde, röntgen çekilmeden anlayabildiğim kadarıyla mucizevi bir biçimde tüm kemiklerinin sağlam olduğunu gördüm.

Bana atın toynağının ayağını akarsuyun kıyısındaki çamurun içine gömdüğünü söylemişti, herhalde kemiklerinin ezilmesini bu önlemişti. Eğer enfeksiyonu durdurup ayağını kesmek zorunda kalmazsam, belki tekrar normal bir şekilde yürüyebilirdi. Belki.

Küçük bir umutla, neşterimi bırakıp kaleden ayrılırken yanıma aldığım içinde penisilin olmasını umduğum şişeye uzandım. Evin yangınından Doktor Rawlings’in mikroskobunun

canımı kurtarabilmiştim ve ateş yakma konusunda çok işe yaradığını görmüştüm - göz merceği, çalışma mekanizması ya da ayna olmadan mikroorganizmaların türünü belirlemekte işime yaramazdı. Yetiştirdiğim ve süzdüğüm şeyin sadece yiyecek küfü olduğundan emin olabilirdim…

İç çekmemi engelleyerek ayağının üstüne sıvıdan bolca döktüm. İçinde alkol yoktu ama yarası *açıktı*. Fahişe dişlerinin arasındaki bezden tiz bir ses çıkardı, buharlı motor gibi burnundan nefes alıp veriyordu. Lavanta çiçeği ve karakafes otuyla kompres yapıp ayağını sardığımda, yüzü kıpkırmızı olsa da sakinleşmişti.

"İşte," dedim hafifçe bacağına vurarak. "Sanırım şimdilik bununla idare edebilirsin." İstemsizce, "Temiz tut," demek üzereydim ki vazgeçtim. Ayağında ayakkabısı ya da çorabı yoktu, her gün vahşi doğada yürüyordu ve hem insanlara hem de hayvanlara ait dışkı yığınlarıyla kirlenmiş pis bir kampta yaşıyordu. Ayaklarının altı boynuz kadar sert, günah kadar karaydı.

Bunun yerine, "Bir-iki gün içinde gelip beni bul," dedim. *Gelebilirsen*, diye içimden geçirdim. "Ayağını kontrol edip sargını değiştiririm." *Tabii değiştirebilirsem*, diye içimden geçirdim ve giderek azalan ilaç stoğumla köşede duran çantama baktım.

"Çok teşekkür ederim," dedi fahişe, doğrulup ayağını yavaşça yere koydu. Bacaklarının ve ayağının teninden anladığım kadarıyla gençti ama yüzünden kaç yaşında olduğunu anlamak mümkün değildi. Cildi yıpranmıştı, açlıktan ve yorgunluktan yüzünde derin çizgiler oluşmuştu. Zayıflıktan elmacık kemikleri belirginleşmişti ve -çürüyüp düşen ya da bir müşterinin döktüğü- ağzı dişlerinin eksik olduğu tarafta doğru çekilmişti.

"Bir süre daha burada olacak mısın?" diye sordu. "Kaşıntısı olan bir arkadaşım var."

Ayağa kalkarken inleme isteğimi bastırarak, "En azından bu gece buradayım," dedim. "Arkadaşını gönder, ne yapabileceğime bakarım."

Diğerleriyle karşılaşan milis grubumuz büyük bir ekip oluş-tıırmuştu ve birkaç giin içinde pek çok asi gruplarıyla yollarımız kesişmişti. General Schuyler ve General Arnold'm ordularından küçük bölüklerle karşılaşıyorduk, onlar da güneydeki Htı-dsoıı Vadisi'ne gidiyordu.

Hâlâ tüm gün boyunca yürüyorduk ama artık geceleri uyumak için yeterince güvende hissetmeye başlamıştık, ayrıca düzensiz bir şekilde de olsa ordu bize yiyecek sağlıyordu, sonuçta yiyecek yiyecekti ve gücümü kazanmaya başlamıştım. Yağmur genellikle geceleri yağıyordu ama bugün şafakta başlamıştı ve sığınabileceğimiz bir yer görüş alanımıza girene kadar saatlerce çamurun içinde yürümüştük.

General Arnold'ıı birlikleri çiftliği boşaltmış ve evi yakmıştı. Ahırın bir tarafı harap olmuştu ama alevler tüm binayı yutmadan yangın sönmüştü.

Ahırın içinden esen rüzgâr yanmış samanlarla ve toprağı sürükleyerek iç etekliklerimizi bacaklarımızın etrafına doladı. Ahırın döşemesi tahtaydı ve bir

zamanlar toprağın içine oturan tahtaların bıraktığı izleri görebiliyordum. Baskıncılar yakmak için tahtaları götürmüştü, neyse ki ahırı tamamen yıkmak fazla zahmetli gelmişti.

Ticonderoga'dan kaçan sivillerden bazıları buraya sığınmıştı ve akşam olmadan daha da fazlası gelmiş olacaktı. İki küçük ve yorgun çocuğuyla birlikte bir anne ilerideki duvarın kenarına kıvrılırken, onları buraya yerleştiren kocası yiyecek bir şeyler bulmaya gitti.

Fahişeniıı peşinden kapıya kadar gidip arkasından baktım. Güneş ufuk hizasındaydı, belki de bir saatlik giinışığı kalmıştı ama batan güneşin esintisi çoktan ağaçların üst dallarını hareketlendirmeye başlamıştı. Hava hâlâ yeterince sıcak olsa da birden ürpermiştim. Eski ahır serindi ve geceleri çok soğuk olmaya başlamıştı. Her an, çiğ düşen bir sabaha uyanabilirdik.

Peki ya sonra, diye sordu karnımın içinde yaşayan küçük kaygılı ses.

"O zaman bir çift çorap daha giyerim," diye homurdanarak yanıtladım. "Şimdi kes sesini!"

Gerçek bir Hıristiyan fazla çoraplarım hiç şüphesizfahişeye verirdi, dedi vicdanımın dindarlık taslayan sesi.

"Sen de kes sesini," dedim. "İçimden gelirse daha sonra Hıristiyan olmak için yeterince fırsatım olacak." Herhalde kaleden kaçan insanların yarısının çoraba ihtiyacı vardı.

Fahişenin arkadaşı gelirse, onun için ne yapabileceğimi düşündüm. "Kaşıntı" egzamadan çiçek hastalığına ya da kadının mesleği göz önüne alınırsa, bel soğukluğuna kadar her şey olabilirdi. Aslında zührevi hastalık olması en güçlü ihtimaldi. Boston'da olsaydık, büyük ihtimalle mantar derdim, tuhaf bir şekilde burada mantar olan neredeyse kimseyi görmemiştim. İç çamaşırlarının yaygın bir şekilde kullanılmayışından kaynaklandığını tahmin ediyordum.

Geriye ne kadar ilacımın kaldığını ve kalan ilaçları nasıl kullanacağımı düşünerek sırt çantama baktım. Bir sürü sargı bezi ve iplik tiftiği. Sıyrıklara ve ufak yaralara iyi gelen bir kavanoz gentiyan merhemi. Alkole karıştırmak ve kompres yapmak için aralarında lavanta, karakafes otu, nane ve hardal tohumu olan az miktarda şifalı ot. New Bern'deyken aldığım kınakına kabuğu kutusu da mucizevî bir şekilde hâlâ duruyordu - Tom Christie'yi düşününce haç çıkardım ama sonra onu zihnimden uzaklaştırdım; onun için yapabileceğim hiçbir şey yoktu, burada ise düşünülmesi gereken çok fazla şey vardı. Üsteğmen Sta-ctoe'nun üstünden aldığım iki neşter -yoldayken yüksek ateşe yenik düşmüştü- ve benim gümüş ameliyat makasım yanımdaydı. Bir de Jamie'nin altın akupunktur iğneleri vardı; bunları başkalarını tedavi etmekte kullanabilirdim ama deniz tutması dışında iğneleri nereye yerleştirmem

gerektiğini bilmiyordum.

Ağaçların arasında dolaşan baskın ekiplerinin seslerini duyabiliyordum, arada sırada yolda kaybettiği arkadaşını ya da ailesini arayan birileri sesleniyordu. Siviller geceyi geçirmek için yerleşmeye başlamıştı.

Yakınlarda bir yerde dallar çatırdadı ve adamın biri ağaçların arasından çıktı. Onu tanımamıştım. Hiç şüphesiz, "kokmuş çoraplı düzenbaz" milislerden biriydi; bir elinde tüfeği, kemerinde ise barutluğu vardı. Başka pek bir şey yoktu üstünde. Ve evet, yalın ayaktı ama ayakları çoraplarımı giyemeyecek kadar büyüktü - olur da cömert bir şekilde davranmam için beni zorlamaya çalışırsa diye vicdanımın dikkatini bu gerçeğe çekmeye çalıştım.

Kapıda durduğumu görünce elini kaldırdı.

"Büyücü kadın sen misin?"

"Evet." Hekim bir yana, insanlara doktor olduğumu söylet-meye çalışmaktan bile vazgeçmiştim.

"Ayağı çok iyi sarılmış bir fahişeyle karşılaştım," dedi adam gülümseyerek. "Bana ahırda ilaçları olan büyücü bir kadın olduğunu söyledi."

"Evet," dedim tekrar ve onu hızla süzdüm. Görünürde bir yarası yoktu ve hasta da değildi - renginden ve.dimdik yürüyüşünden hasta olmadığını anlayabiliyordum. Belki de karısı ya da çocuğu hastaydı veya arkadaşı.

"Hepsini bana ver bakalım," dedi, hâlâ gülümsüyordu ve tüfeğin namlusunu bana doğrultmuştu.

"Ne?" dedim şaşkınlıkla.

"Elindeki ilaçları bana ver." Tüfeği dürter gibi küçük bir hareket yaptı. "İstersem seni şuracıkta vurup her şeyi alabilirim ama boşu boşuna barut harcamak istemiyorum."

Bir süre kıpırdamadan gözlerimi ona diktim.

"İlaçları neden istiyorsun?" Daha önce de ilaçlarımı almak isteyen olmuştu - Boston'da bir acil serviste. Donuk bakışlı, ter içinde ve silahlı genç bir bağımlıydı. İlaçları hemen vermiştim. Ama şu an, buna pek hevesli değildim.

Homurdanarak tüfeğin horozunu kaldırdı. Ama korkma fırsatım olamadan, barut dumanı kokusuyla birlikte ani bir gürültü koptu. Oldukça şaşırmış görünen adamın elindeki tüfek aşağı sarktı ve sonra adam ayaklarımın dibine düştü.

"Tut şunu Sasseıiach." Jamie az önce ateş alan tüfeği elime tutuşturup adamın ayaklarını tuttu. Adamı yerde sürükleyerek ahırdan yağmurun altına çıkardı. Yutkunup çantama uzandım ve yedek çoraplarımı çıkardım. Çorapları kenarda

duran kadının kucağına bırakıp tüfeği yere, çantamı da duvarın kenarına koydum. Annenin ve çocukların gözlerinin benim üzerimde olduğunun farkındaydım ve hızla açık kapıya doğru hareket ettiklerini gördüm. Dönüp baktığımda Jamie'nin sırılsıklam olduğunu gördüm, yüzü yorgunluktan asılmıştı.

Ahırda yürüyüp yanıma oturdu, başını dizlerine yaslayıp gözlerini kapattı.

"Teşekkür ederim efendim," dedi kadın hafifçe. "Hanımefendi."

Kımıldamadığı için bir an aniden uykuya daldığını sanmıştım. Ama bir süre sonra aynı yumuşak ses tonuyla "Bir şey değil hanımefendi," dedi.

Bir sonraki köyde avcıları bulmamıza çok sevinmiştim; karanlıkta ormanın içinde kestirmeden giderek kaçmayı başarmışlardı. Onları esir alan askerler esirleri sayma zahmetine girmediklerinden kimse gittiklerini fark etmemişti bile.

Genel anlamda işler iyiye gidiyor gibiydi. Yiyeceğimiz gittikçe artıyordu ve artık Kıta Ordusu askerlerinin arasındaydık. Ama Burgoyne'nin ordusunun sadece birkaç kilometre ötesin-deydik ve zorlu kaçışın belirtileri artık kolayca görülebiliyordu. Askerden kaçmak sık yaşanan bir durumdu ama kimse ne kadar sık olduğunu bilmiyordu.

Jamie'nin aklına bir firar etme oyunu gelmişti. Asker kaçakları İngiliz kamplarınca iyi karşılanıyordu, karınları doyuruluyor, kıyafet veriliyor ve bilgi almak için ifadeleri alınıyordu.

"Yani onlara bir şeyler anlatacağız, değil mi?" dedi. "Karşılığında bizim de bir şeyler almamız çok doğal."

Bu fikri sunduğu subayların yüzleri gülüyordu. Birkaç gün

içinde, özenle seçilen "asker kaçakları" düşman kamplarına doğru gizlice ilerlemeye başlamış ve İngiliz subaylar için dikkatli bir şekilde hazırladıkları hikâyelerini birbirleriyle paylaşmışlardı. Güzel bir akşam yemeğinden sonra, bizi takip eden İngiliz birlikleriyle ilgili edindikleri faydalı bilgilerle beraber ellerine geçen ilk fırsatta Amerikan tarafına geri döneceklerdi.

lan, arada sırada güvenli olup olmadığını görmek için Kızılderililerin kamplarına uğrardı ama kolay akılda kalan biri olduğundan bu oyunu hiç denememişti. Hem drama duygusuna hem de çok güçlü olan macera duygusuna hitap edeceğinden, Jamie'nin asker kaçağı kılığına girmekten hoşlanacağını düşünmüştüm. Ama cüssesi ve çarpıcı görünümünü hatırlayınca bu fikirden hemen vazgeçtim; asker kaçaklarının hepsi daha sonra tanınma ihtimali düşük olan sıradan görünümlü adamlar olmalıydı.

"Çünkü er ya da geç İngilizler ne döndüğünü anlayacaktır. Aptal değiller. Ve

bunu fark ettiklerinde hiç de nazik davranma-yacaklardır.”

Geceyi geçirmek için başka bir ahır bulduk. Bu ahır yanmamıştı, erzaklar çoktan ortadan kaybolmuş olsa da küf kokulu samanları hâlâ duruyordu. Yalnızdık ama muhtemelen bu çok uzun sürmeyecekti. Komutanın bahçesindeki mola sanki başka birisinin hayatında verilmişti, yine de başımı Jamie’nin omzuna yaslayıp vücudunun güven veren sıcaklığında rahatladım.

“Sence-”

Jamie birden durdu, bacağıma koyduğu eli gerginleşmişti. Kısa bir süre sonra, onun dikkatini çeken küçük hışırtıyı duyduğumda ağzım kurumuştu. Sinsice dolaşan bir kurttan pusu kuran bir Kızılderili’ye kadar her şey olabilirdi ama her ne ise irice bir şeydi, Jamie’nin bana verdiği bıçağı mümkün olduğunca sessiz bir şekilde sakladığım cebimde yokladım.

Kurt değildi; insan büyüklüğünde bir gölge açık kapıdan geçerek gözden kayboldu. Jamie kalçamı sıkıp ses çıkarmadan

boş ahırda gizlice ilerledi. Bir süre onu karanlıkta seçemedim ama gözlerim karanlığa çabuk uyum sağlardı ve birkaç saniye içinde kapının yanındaki duvara dayanmış olan uzun gölgesini görebildim.

Gölge geri döndü; gecenin solgun ışığında bir anlığına kapının orada bir kafa silueti gördüm. Korkudan tenim karıncalan-mıştı, ayaklarımı altıma topladım. Kapı dışarı çıkan tek yoldu ve belki de kendimi yere atıp bir duvarın dibine doğru yuvarlanmalıydım. Böylece gözden kaçabilirdim ya da şansım yaver giderse, davetsiz misafiri ayak bileklerinden yakalayabilir veya onu ayağından bıçaklayabilirdim.

Tam bu planımı gerçekleştirmek üzereydim ki karanlıkta titrek bir fısıltı duyuldu.

“Kardeş-James kardeş?”

Bir süredir tuttuğum nefesimi verdim. “Sen misin Denzell?” dedim sesimin normal çıkmasına çalışarak.

“Claire!” Büyük bir rahatlıkla kapıdan geçmesiyle ayağı takılıp gürültüyle baş aşağı düşmesi bir oldu.

“Hoş geldin Hunter kardeş,” dedi Jamie, sesinden gülmek üzere olduğu anlaşılıyordu. “Yaralandın mı?” Duvardan ayrılıp ziyaretçimizi ayağa kaldırmak için yere eğilmişti.

“Hayır, hayır, sanmıyorum. Aslında bilmiyorum… James, başardım!”

Kısa bir sessizlik oldu.

“Ne kadar yakındasınız *a charaid?”* diye sordu Jamie sessizce. “Hareket

halindeler mi?”

“Hayır, Tanrıya şükür.” Birdenbire yanıma oturan Den-zelPın titrediğini hissedebiliyordum. “Vagonların gelmesini bekliyorlar. Erzaklarını bitirmeyi göze alamıyorlar, ayrıca yollan berbat hale getirdiğimiz için çok fazla sorun yaşıyorlar.” Sesinden gurur duyduğu anlaşılıyordu. “Ve yağmur da onlara pek yardımcı olmuyor.”

“Bu durumlarının ne kadar süreceğini biliyor musun?”

Denzellin hevesli bir şekilde başını salladığını gördüm.

“Çavuşlardan biri, iki-üç gün sürebileceğini söyledi. Vagonlar gelene kadar başka bir yerden bulamayacakları için un ve bira konusunda askerlerden bazılarına tutumlu davranmalarını söylüyordu.”

Jamie nefesini verdiğinde sıkıntısının bir ölçüde azaldığını hissettim. Benimki de azalmıştı ve şükran duyuyordum. Gerginliğim su gibi vücudumdan öyle hızla akıp gidiyordu ki Den-zellin başka ne söylediğini fark etmemiştim. Jamie’nin mırıldanarak onu tebrik ettiğini duydum, sonra Denzellin omzuna vurup ahırdan dışarı çıktı. Şüphesiz öğrendiklerini diğerlerine söyleyecekti.

Denzell yüksek sesle nefes alarak hareketsiz bir şekilde oturdu. Konsantrasyonumdan geriye kalanı toplayıp dostça davranmak için çaba gösterdim.

“Sana yemek verdiler mi Denzell?”

“Ah.” Denzellin sesi değişmişti, cebini yoklamaya başladı. “İşte. Bunu senin için getirdim.” Elime bir şey tutuşturdu; kenarları hafifçe yanmış ezilmiş küçük bir ekmek parçasıydı -kül kokusundan ve sertleşmiş kabuğundan anlayabiliyordum. Kontrol edilemez bir şekilde ağzım sulanmıştı.

En sonunda geri vermeye çalışarak, “Alı, hayır,” diyebilmeyi başardım. “Sende kalsın-”

“Ben yedim,” dedi. “Yahni gibi bir şeydi. Yiyebileceğim kadar yedim. Cebimde kız kardeşim için bir ekmek parçası daha var,” dedi ısrarla. “Bunu çalmadım.”

Kendimi kontrol ederek, “Teşekkür ederim,” diyebildim ve ekmeği ikiye bölüp bir parçasını Jamie için cebime koydum. Diğer parçayı ise avından kocaman kanlı bir parça koparan bir kurt gibi ısırarak ağzıma attım.

Denny’nin midesi büyük bir gurultu çıkartarak benim midemi taklit ediyordu gibiydi.

“Yemek yediğini söylediğini sanıyordum!” dedim suçlaıva-sına.

“Yedini. Ama yahni mideme oturdu sanırım,” dedi küçük acıklı bir kahkaha

atarak. Kollarını karnının üstünde kavuşturarak öne doğru eğildi. “Elinde arpa suyu ya da nane var mı acaba Claire kardeş?”

“Var/’ dedim, çantamda hâlâ işe yarar bir şeylerin olması tarif edilemez biçimde beni rahatlatmıştı. Çok fazla şeye sahip değildim ama nanem vardı. Sıcak suyumuz yoktu fakat çiğnemesi için ona bir avuç dolusu nane ve yutması için mataradaki suyu verdim. Kana kana içip geğirdi ve durdu, ne olduğunu anlamamı sağlayacak şekilde nefes alıp veriyordu. Hızla onu kenara doğru çektim, yahniyi ve naneyi kusarken başını tuttum.

“Besin zehirlenmesi mi?” diye sordum alnını yoklamaya çalışırken ama ellerimden kayıp saman yığınının üstüne düştü, başını dizlerinin arasına almıştı.

“Beni asacağını söyledi,” diye fısıldadı birden.

“Kim?”

“İngiliz subay. Sanırım adı Yüzbaşı Bradbury’ydi. Asker numarası yaparak casusluk yaptığımı söyledi ve eğer suçumu hemen itiraf etmezsem beni asacağını söyledi.”

“Ama asmadı,” dedim yavaşça ve elimi koluna koydum.

Bütün vücudu titriyordu, çenesinin ucunda bir damla terin sallandığını gördüm; loş ışıkta yarı saydamdı.

“Sanırım ona beni asabileceğini söyledim. İsterse. Bunu gerçekten yapacağını sandım. Ama yapmadı.” Kesik kesik nefes alıyordu, sessizce ağladığını fark ettim.

Kollarımı etrafına dolayıp onu tutarak sakinleştirmeye çalıştım. Kısa bir süre sonra durmuştu. Birkaç dakika hiçbir şey söylemedi.

“Ölmek için hazır olduğumu sanıyordum,” dedi yavaşça. “Ne zaman isterse Tanrı’nın yanına mutlu bir şekilde gideceğimi sanıyordum. Bunun doğru olmadığını anladığım için utanç duyuyorum. O kadar çok korktum ki.”

Derin bir nefes alarak yanma oturdum.

“Şehitlerin ne hissettiğini hep merak etmişimdir,” dedim. “Kimse onların korkmadığını söylemez, sadcce gidip ne olursa olsun onu yapmaya gönüllüdürler. Ve sen de gittin.”

“Ama ben şehit olmak için gitmemiştim,” dedi bir süre sonra yavaşça.

“Pek çok insanın bunu düşünerek gittiğini sanmıyorum,” dedim. “Böyle yapan bir kişi gerçekten de kötü olmalı. Geç oldu Denzell, kız kardeşin endişelenmiş ve acıkmıştır.”

Jamie geri döndüğünde bir saat kadar geçmişti. Şalımla örtünüp samanların üstüne uzanmıştım ama uyumuyordum. Yanıma sokulup uzandı ve içini çekerek kolunu üzerime attı.

Sesimin sakin çıkmasına özen göstererek, “Neden o?” diye sordum bir süre sonra. İşe yaramamıştı; Jamie herkesin sesine ama özellikle de benimkine karşı çok hassastı. Hızla başını bana doğru çevirdiğini ve cevap vermeden önce bir süre duraksadığım gördüm.

“Kendi gitmek istedi,” dedi, sakinmiş gibi konuşmakta benden daha iyiydi. “Ben de becerebileceğini sandım.”

“Gerçekten mi? O bir oyuncu değil! Yalan söyleyemediğini biliyorsun, kekelemiş olmalı ya da dili siirçmüştür! Ona inanmış olmalarına şaşıyorum, inandılarsa tabii,” diye ekledim.

“İnandılar, tamam mı? Gerçek bir asker kaçağının korkmadığını mı sanıyorsun Sassenach?” dedi, sesinden eğlendiği anlaşılıyordu. “Onun ter içinde kekeleyerek karşılarına çıkmasını istedim. Ona söylemesi gereken şeyleri ezberletmeye çalışsaydın!, onu oracıkta vururlardı..”

Bu düşünce ekmek parçasının midemden boğazıma çıkmasına neden olmuştu. Geri gitmesi için zorladım.

“Evet,” deyip birkaç kez nefes aldım. Genç Denny Hıınter’ı bir İngiliz subayının soğuk bakışları önünde ter döküp kekelerken hayal ederken soğuk ter yüzüme hücum etti.

“Evet,” dedim yeniden. “Ama… başka biri gideme/ mıydı?

Sadece Denny Hunter iyi biri olduğu için değil, o bir doktor. Ona ihtiyacımız var.”

Jamie tekrar başını bana doğru çevirdi. Gökyüzü aydınlanmaya başlamıştı; yüz hatlarını görebiliyordum.

“Az önce gitmek istediğini söylediğimi duymadın mı Sas-senaclı?” diye sordu. “Ondan gitmesini ben istemedim. Hatta onu vazgeçirmeye çalıştım, hem de senin söz ettiğin nedenlerden ötürü. Ama beni dinlemeyip geri dönmezse sadece kız kardeşine göz kulak olmamı istedi.”

Rachel. Ondan bahsedince tekrar karnım kasılmaya başladı. “Aklından *ne* geçiyordu acaba?”

Jamie derin bir şekilde içini çekip sırt üstü döndü.

“O bir Quaker Sassenach. Ve bir erkek. Eğer inandıkları uğruna savaşmayacak türden bir adam olsaydı, küçük köyünde kalır ve kız kardeşine bakardı. Ama öyle biri değil.” Kafasını sallayıp bana baktı. “Savaşa gitmeyip

evde kalmamı ister miydin Sassenach?”

“İsterdim,” dedim, gerginliğim yavaşça öfkeye dönüşüyordu. “Hem de hiç tereddüt etmeden. Ama asla kalmayacağını biliyordum.”

Bunu duyunca kahkaha attı.

“Demek anlıyorsun,” deyip elimi tuttu. “Denzell Hunter için de aynı şey geçerli, tamam mı? Eğer hayatını tehlikeye atmak istiyorsa, bu kumar oyunundan mümkün olduğunca karlı bir şekilde döndüğünden emin olmak da benim işim.”

“Kumardan karlı dönme ihtimalinin kocaman bir sıfır olduğunu aklından çıkarma,” dedim elini tekrar tutmaya çalışarak. “Kimse sana her zaman kasanın kazandığını söylemedi mi?” Elimi bırakmamıştı, başparmağını yavaşça parmak uçlarımda gezdiriyordu.

“Evet. Ama ihtimalleri hesaba katıp kartları kesiyorsun. Her şey *şanstan* ibaret değil, anlıyor musun?” Şafaktan önceki o belli belirsiz haliyle hava aydınlanmıştı. Hiçbir şey güneş ışığı kadar arsız değildi; nesneler giderek belirginleşirken etraflarına düşen gölgeleri siyahtan, maviye ve griye dönüyordu.

Jamie’nin başparmağı avucumun içine kayınca istemsizce parmaklarımı etrafında kapattım.

“Neden “solmak” kelimesinin zıt anlamına sahip bir kelime yok?” diye sordum gecenin gölgesinden kopan yüz hatlarını izlerken. Başparmağımla sık kaşlarından birinin biçimini takip ederken kısa sakallarının sertliğini avucumda hissettim.

“Buna ihtiyaç olduğunu sanmıyorum, tabii ışığı kastediyorsan,” dedi. Bana bakıp gülümseyince gözlerinin yüz hatlarımı takip ettiğini fark ettim. “Eğer ışık solarsa akşam olur ve tekrar gün doğduğundaysa bu kez de gecenin rengi solar, anladın mı?” Gecenin rengi soluyordu. Uyumalıydık, kısa bir süre sonra ordu etrafımızda hareketlenmiş olacaktı.

“Kadınların neden savaşmadığını merak ediyorum.”

“Sizler savaşmaya uygun değilsiniz Sassenach.” Sert ve pürüzlü elini yanağımın üstüne koydu. “Hem bu doğru olmazdı; siz kadınlar gittiğinizde beraberinizde çok fazla şey götürüyorsunuz.”

“Ne demek istiyorsun?”

Uygun kelimeyi ya da düşünceyi aradığını belirtircesine hafifçe omuzlarını silkti, sanki ceketi çok darmış gibi farkında olmadan yaptığı bir hareketti.

“Bir adam öldüğünde, sadece bir kişi ölmüş olur,” dedi. “Erkekler

birbirlerinden pek farklı değillerdir. Hem onları doyurması ve koruması için her ailenin bir erkeğe ihtiyacı vardır. Ve doğru düzgün her adam bunu yapabilir. Kadınlara gelince…” Parmaklarımın ucundaki dudaklarını kıpırdatıp hafifçe gülümsedi. “Bir kadın öldüğünde beraberinde tüm canlılığı götürür. Bir kadın… sonsuz olasılıklarla doludur.”

“Aptal,” dedim yavaşça. “Erkeklerin birbirinden farksız olduğunu düşünüyorsan aptalsın.”

Bir süre gökyüzünün aydmlanışını izleyerek uzandık.

U\S

“Bunu kaç kez yaptın Sassenach?” diye sordu birdenbire. ‘‘Sabaha kadar otıırıp bir adamın korkusunu avucunun içinde kaç kez tuttun?”

“Birçok kez,” dedim ama bu doğru değildi ve öyle olmadığını o da biliyordu. Hafifçe gülerek nefesim verdiğini duydum. Elimi çevirdi, kocaman başparmağı tepeleri, vadileri, eklemleri, nasırları, yaşam çizgisini, kalp çizgisini ve “J” harfi şeklindeki yaranın hafif izinin hâlâ belli olduğu Venüs Tepesiiiin yumuşak dolgunluğunu takip etti. Hayatımın en güzel döneminde bu yarayı elimde taşımıştım.

“Bu da işimin bir kısmı,” dedim küstahlık yapmamaya çalışarak.

‘İşimi yaparken benim korkmadığımı mı sanıyorsun?” diye sordu sessizce.

“Ah, elbette korkuyorsun,” dedim. “Ama yine de yapıyorsun. Lanet olası bir kumarbazsın ve tüm kumarların en büyüğü hayattır, öyle değil mi? Belki senin hayatın, belki de bir başkasının.”

“Evet,” dedi yavaşça. “Bunu bildiğini düşünmüştüm.”

“Ben kendim için endişe etmiyorum,” dedi dalgın bir şekilde. “Sonuçta her şeye şöyle bir bakınca, tek tük iyi şeyler de yaptım. Çocuklarım büyüdü, torunlarım da büyüyor ve her şeyden önemlisi bu, değil mi?”

“Öyle,” dedim. Güneş doğmuştu, uzaklarda bir yerlerde bir horozun öttüğünü duydum.

“Pekâlâ. Eskisi kadar korktuğumu söyleyemem. Elbette, ölme düşüncesi hoşuma gitmiyor ama bu yine de rahatlatıcı. Diğer yandan…” Bana baktığı sırada ağzının bir kenarı yukarı doğru kıvrıldı. “Kendi adıma daha az korkarken, henüz hayatlarım doğru düzgün yaşayamamış genç adamları ölüme yollamaya biraz isteksizim.” Söylediklerinin Denny Hunter adına özür dilemeye en yakın şey olduğunu fark ettim.

“Şimdi de sana ateş eden insanların kaç yaşında olduğunu

mu talimin edeceksin?” diye sordum ve doğrulup saçlarıma dolanan samanları

ayıkladım.

“Zor olır,” diye itiraf etti.

“Sırf seninki kadar dolu dolu bir hayat yaşamadığı için küçük bir çocuk tarafından öldürülmezsin umarım.”

Jamie de doğrulmuştu, ciddi bir şekilde bana baktı, saçında ve kıyafetlerinde samanlar vardı.

“Hayır,” dedi. “Onları öldürürüm. Sadece daha çok kafama takılır, hepsi bu.”

Bağımsızlık Günü

. Philadelphia 4 Temmuz 1777

Grey daha önce Philadelphia'ya hiç gelmemişti. Dar sokakları dışında güzel bir şehir gibi görünüyordu. Yaz mevsimi, şehirdeki kocaman ağaçları yemyeşil donatmıştı ve küçük bir yürüyüş yapmasıyla yaprak kalıntılarıyla botlarının topukları yapış yapış olmuştu. Karamsar bir şekilde, Henry'nin durumundan havanın sıcaklığının sorumlu olabileceğini düşündü.

Yeğenini suçlamıyordu. Güzel bir yüzü ve cana yakın bir karakteri olan Bayan Woodcock çevik ama yuvarlak yapılıydı. Ve yerel hapishane yetkilisi Henry'yi getirdiğinde onu ölümden döndürmüştü, kazançlı bir esirin ürün vermeden ölmesinden endişe etmiş olmalıydı. Bu tür hadiselerin insanlar arasında bir bağ oluşmasına neden olduğunu biliyordu ama Tanrı'ya şükür, hastayken kendisiyle ilgilenen hiçbir kadına karşı bu tür *bir sevgi* hissetmemişti. O hariç…

Farkında olmadan, "Lanet olsun," deyince yanından geçen rahip ona dik dik baktı.

Her şeye burnunu sokan bir sinek gibi, aklında uçuşan bu düşüncenin üstünü hayali bir çay fincanıyla örttü. Ama kendisine engel olamıyordu, dikkatle fincanı kaldırdığında altında Claire Fraser'ı buldu. Biraz rahatladı.

Aralarındaki şey kesinlikle *sevgi* değildi. Diğer taraftan, ne

olduğunu söylerse lanetleneceğine inanıyordu. En azından, çok tuhaf ve rahatsızlık verici bir yakınlıktı - bu hiç şüphesiz Clai-re'in Jamie Fraser'ın karısı olmasından ve onun Jamie'ye karşı hissettiklerini bilmesinden kaynaklanıyordu. Claire Fraser'ı aklından çıkarıp yeğeni için endişe etmeye kaldığı yerden devam etti.

Bayan Woodcock'ın hoş biri olduğu, evli bir kadına göre Henry'ye biraz fazla düşkün olduğu gerçeğini inkâr edemezdi

- gerçi Henry kocasının bir asi olduğunu söylemişti, adamın ne zaman geri döneceğini ya da dönüp dönmeyeceğini ancak Tanrı bilebilirdi. Her neyse, en azından Henry'nin aklını kaybedip onunla evlenmesi gibi bir tehlike yoktu. Karanlık ve büyüleyici bir kadın olmasına rağmen, Henry'nin eve bir marangozun dulunu getirdiğinde çıkabilecek skandali ancak hayal edebiliyordu. Grey bu düşünceye gülümseyerek, Mercy Woodcock'a karşı merhamet hissetti. Ne de olsa Henry'nin hayatını kurtarmıştı.

Şimdilik. Çay fincanını üzerine kapatamadan hoşuna gitmeyen düşünce vızıldamaya başlamıştı bile. Bundan uzun bir süre kaçamayacaktı…

Henry'nin bir kez daha ameliyat olmaya yanaşmamasını anlıyordu. Ayrıca

ameliyata dayanamayacak kadar zayıf olma ihtimali de vardı. Ama yine de şu anki durumunda kalmasına izin veremezdi; eğer kalırsa hastalık ve ağrısı tüm enerjisini tükettiğinde yorgun düşüp ölecekti. Böyle bir şey olduğunda. Bayan Woodcock'm balıketli çekiciliği bile onu hayatta tutmaya yetmezdi.

Evet, bir an önce ameliyat olmalıydı. Grey, Doktor Franklin ile olan konuşmalarından birinde, çok başarılı bir doktor olduğunu söylediği Doktor Benjamin Rush adında bir arkadaşından söz etmişti. Doktor Franklin, onunla görüşmesi için Grey[1] e ısrar etmişti - hatta Grey'e bir tavsiye mektubu bile vermişti. Doktor Ruslı'ın ameliyat konusunda deneyimli olduğunu ya da olan birini tavsiye etmesini umarak bu mektubu kendisine

vermek üzere yola çıkmıştı. Çünkü Henry istese de istemese de ameliyat olmak zorundaydı. Bu haldeyken, Grey onu İngiltere ye, evine götüremezdi. Ancak hem Minnie'ye hem de kardeşine, eğer hâlâ yaşıyorsa, oğullarını geri getireceğine dair söz vermişti.

Ayağı çamurlu bir taşın üstünde kaydı, küçük bir çığlık atıp yana doğru sendeledi. Kendisine hâkim olup onu izleyen iki sütçü kızın kıkırdamasına aldırış etmeden büyük bir ciddiyetle silkelenerek kıyafetlerini düzeltti.

Lanet olsun, akima yine Claire Fraser gelmişti. Ama neden? Tabii ya. Eter. Claire ondan bir tür asit istemiş ve bunu eter yapımında kullanacağını söylemişti. Ameliyatın ağrısız olması için insanların bilinçlerini yitirmelerini sağlayan kimyasal bir maddeydi bu.

Sokağın ortasında durdu. Jamie, başarılı bir şekilde ameliyat ettiği küçük bir çocuktan bahsederek karısının bu maddeyle ilgili yaptığı deneyleri anlatmıştı. Dediğine göre karnını açıp onu rahatsız eden organı çıkardıktan sonra karnını dikerken bile çocuk tamamen bilinçsizmiş.

Kızgın bir şekilde düşünerek daha yavaş yürümeye başlamıştı. Çağırsa gelir miydi? Fraser Tepesi'nden herhangi bir yere gitmek oldukça zahmetli bir yolculuktu. Ama dağdan kıyıya doğru yolculuk etmek o kadar da zor olmayabilirdi. Yaz mevsimiydi ve hava güzeldi; yolculuk iki haftadan kısa sürerdi. Eğer Wilmin-gton'a gelebilirse, onu Philadelphia'ya getirmek için bir şeyler ayarlayabilirdi - Grey'in donanmada tanıdıkları vardı.

Gelmesi ne kadar sürerdi? Daha mantıklı düşünürse: Hen-ry'nin ne kadar zamanı vardı?

Sokakta kendisine doğru yaklaşan gürültülü küçük bir grubun etkisiyle canını sıkan bu düşüncelerden sıyrıldı. Davranışlarına bakılırsa çoğu sarhoş olan birkaç kişi mendiller sallayıp bağırarak ona doğru ilerliyordu. Oldukça yeteneksiz genç bir adam hevesli bir şekilde trampet çalıyordu, iki çocuk da üzerinde yazı yazmayan kırmızı beyaz çizgili tuhaf bir pankart açmıştı.

Geçmeleri için onlara yol vererek bir eve sırtını yasladı. Ama insanlar geçip gitmek yerine, sokağın diğer tarafındaki bir evin önüne toplanarak İngilizce ve Almanca sloganlar atmaya başlamışlardı. “Özgürlük,” dediklerini anlamıştı, trampetle ise süvari taarruzu marşı çalınıyordu. Ve sonra “Rush! Rush! Rush!” diye bağırdıklarım fark etti.

Aman Tanrım, aradığı Doktor Rush’ın ev bu olmalıydı. Kalabalık iyi niyetli gibi görünüyordu; doktoru katran ve tüye bir doz bulamak için dışarı sürükleyeceklerini sanmıyordu. Bu sadece halk eğlencelerinden biriydi ya da Grey’e öyle olduğu söylenmişti. Temkinli bir şekilde yaklaşıp genç bir kadının omzuna dokundu.

“Affedersiniz.” Sesini duyurmak için biraz daha yaklaşıp kulağına bağırmak zorunda kalmıştı; kadın şaşkın bir şekilde gözlerini kırpıştırarak döndü ve Grey’in kelebek desenli yeleğini görünce kocaman gülümsedi. Grey de ona gülümseyerek karşılık verdi.

“Doktor Benjamin Rush’ı arıyorum,” diye bağırdı. “Burası onun evi mi?”

“Evet, onun evi.” Genç kadının yanında duran bir adam onu duyunca dönüp kaşlarım kaldırarak Grey’e bakmıştı. “Doktor Rush ile bir işiniz mi var?”

“Ortak dostumuz Doktor Franklin’den doktora getirdiğim bir tavsiye mektubum var-”

Genç adam gülmeye başlamıştı ama herhangi bir şey söyle-yemeden evin kapısı açıldı ve iyi giyimli, otuz yaşlarında boylu poslu bir adam verandaya çıktı. Kalabalıktan büyük bir gürültü kopunca, kuşkusuz Doktor Rush olması gereken adam gülerek ellerini onlara doğru uzattı. Gürültü bir süreliğine dinmişti, adam kalabalığın içinden biriyle konuşmak için eğildi. Sonra eve girdi, tekrar dışarı çıktığında üzerinde ceketi vardı. Alkış tufanı eşliğinde merdivenlerden inmesinin ardından tüm kalabalık yenilenen bir coşkuyla birlikte hareket etti.

Genç adanı, Grey’in kulağına, “Bizimle gel!” diye bağırdı. “Bedava bira olacak!”

Böylece Lord John Grey kendisini güzel bir hanın meyhanesinde, Bağımsızlık Bildirgesiiiin yayınlanmasının ilk yıldönümünü kutlarken buldu. Pek anlamlı ya da farklı olmasa da ateşli politik konuşmalar yapılıyordu ve bu konuşmalar sırasında Grey, Doktor Rushin sadece varlıklı ve nüfuzlu bir asi sempatizanı olmadığını, aynı zamanda kendisinin de önde gelen bir asi olduğunu anladı. Hatta yeni edindiği arkadaşları hem Rush’ın hem de Doktor Franklin’in kışkırtıcı belgeyi ilk imzalayanlar arasında olduklarını söylemişti.

Grey’in Franklin’in bir arkadaşı olduğu haberi etraflarına yayılınca birçok kişi onu selamladı ve kalabalığın içinde farkında olmadan ilerlerken en sonunda

kendisini Benjamin Rush ile karşı karşıya buldu.

Grey ilk kez bir suçlunun yakınında bulunmadığından kendisine hâkim olabilmişti. Bunun yeğeninin durumundan Rush'a bahsetmesi için hiç de uygun bir zaman olmadığı açıktı, Grey sadece Franklin ile olan bağlantısından bahsederek genç doktorun elini sıkmakla yetindi. Rush oldukça içtendi, Grey'e belki sabahleyin evine uğrayabileceğini söyledi.

Grey mutlaka uğrayacağını belirtip Rushin Henry'yi muayene etmeden Kral'ın onu asmamasını umarak kalabalığın içine doğru çekildi.

Sokaktan gelen gürültü kutlamayı bir anlığına durdurmuştu. Çok fazla bağırış ve binaya atılan cisimler vardı. Bunlardan biri -çamurlu bir taştı- hanın penceresine isabet edince camı paramparça edince, "Vatan hainleri! Dönekler!" Sesleri daha net duyulur hale gelmişti.

"Kapa çeneni yalaka!" diye bağırdı hanın içinden biri. Fırlatılan çamur topakları ve taşlardan bazıları "Tanrı Kral'ı korusun!" bağırışlarıyla birlikte açık kapı ve kırılan pencereden içeri giriyordu.

Grey'in kısa bir süre önce tanıştığı adam karşılık olarak, "Kral'ın hayvanlarını hadım edin!" diye bağırınca hanın yarısı sokağa fırladı, kalan yarısı ise kullanmak için taburelerin bacaklarını kırmaya başladı.

Grey daha çok Kral yanlılarının Henry'ye yardım edemeden Rushin üzerine saldırmalarından endişe ediyordu ama Rush ve önde gelen asilerden olduklarını sandığı birkaç kişi karışıklığa katılmayıp kısa bir fikir alışverişinden sonra hanın mutfağından çıkıp gitmeyi tercih etmişti.

Grey, kendisini Paine adında Norfolkiu, doğru düzgün bes-lenememiş, kötü giyimli, koca burunlu, özgürlük ve demokrasi hakkında güçlü fikirlere sahip, Kral ile ilgili çok ilginç yakıştırmaları ve canlı bir kişiliği olan bir adamın yanında bulmuştu. Bu konudaki karşıt görüşlerini mantıklı bir şekilde dile getiremediği için sohbet etmeyi güç bulan Grey, arka kapıdan çıkan Rush ve arkadaşlarının peşinden gitme niyetiyle adamın iznini istedi.

Şiddeti giderek artan dışarıdaki kargaşa, Kral yanlılarının kaçmasıyla doğal olarak son bulmuştu ve insanlar tekrar hana akm ediyordu. Bu insanların arasında, konuşurken etrafına bakınıp Grey ile göz göze gelip aniden duran uzun boylu ve esmer bir adam da vardı.

Grey, sokakta dinen seslere kıyasla kalp atışlarının duyula-madığım umarak ona doğru yürüdü.

"Bay Beachaump," dedi ve içten bir selamlama gibi görülse de aslında alıkoymak istercesine Percy Wainwrighti elinden ve bileğinden tuttu. "Biraz konuşabilir miyiz efendim?"

Kendisi ve Dottie için tuttuğu eve Percy'yi götürmeyecekti. Percy, Grey'in hayatından çıktığında Dottie henüz doğmamış olduğu için onu tanımazdı ve küçük bir çocuğa oynaması için zehirli bir yılan vermeye de niyeti yoktu.

Gerekçesi her neyse Percy, Grey'i *kendi* kaldığı yere götür-

meyi tic öncrnıcmişti, muhtemelen gizlice kaçıp gitmesi gerekirse diye Grey'in nerede kaldığım öğrenmesini istememişti. Grey geliri pek bilmediğinden kısa bir duraksamanın ardından, Pcrcy'nin Güneydoğu Meydanı adı verilen halka açık alana yürüme önerisini kabul etti.

"Yıbaııcıları oraya gömerler," dedi Percy rehberlik ederek.

"Ne kadar da uygun," dedi Grey ama Percy ya duymadı ya da duymamış gibi davrandı. Meydan biraz uzaktaydı ve caddeler insanlarla dolu olduğu için yol boyunca konuşmadılar. Oraya buraya asılan çizgili afişlere -hepsinde bir sürü yıldız vardı ama yıldızların dizilişinin aynı olduğunu hiç görmemişti, ayrıca çizgilerin rengi ve boyutları farklılık gösteriyordu, bazıları kırmızı, beyaz ve maviydi, bazılarıysa sadece kırmızı ve beyazdı- ve tatil ruhuna rağmen, sokaklarda tehlikeli bir hal vardı. Philadelphia asilerin başkenti olabilirdi ama kesinlikle güvenli bir yer değildi.

Açık alan, bir mezarlıktan beklenebileceği gibi daha sessizdi. Ve bu şaşırtıcı bir şekilde hoştu. Sağda solda defnedilmiş kişiyle ilgili küçük bilgiler veren sadece birkaç tane tahta mezar işareti vardı; yardımsever biri mezarlığın ortasına taştan büyük bir haç diktirmişse de kimse mezar taşı yaptıracak kadar masrafa girmemişti. Hiçbir şey-konuşmadan mezarlıktan geçen küçük dereyi takip ederek haça doğru ilerlediler.

Grey'in aklına, Percy'nin buraya gelmeyi istemesinin nedeninin yolda düşünmek için olabileceği geldi. Sorun değildi

- kendisinin de düşünme fırsatı olmuştu. Percy haçın altına oturup beklentiyle ona döndüğünde Grey zaman kaybetmedi.

"Bana Baron Amandine'in diğer kız kardeşinden bahseder misin?" dedi Percy'nin önünde durarak.

Percy şaşırmış bir şekilde gözlerini kırpıştırdı ama gülümsedi.

"John gerçekten beni çok şaşırtıyorsun. Claude'un sana Amelie'den bahsettiğinden eminim."

Grey cbvap vermedi, ellerini ceketinin kenarında kavuşturup bekledi. Percy bir süre düşünüp omuzlarını silkti.

"Pekâlâ. Kendisi Claude'ıın ablasıydı; karım Cecile ise en küçükleri."

"Ablasıydı," diye tekrarladı Grey. "Ama hayatta değil."

“Kırk sene önce öldü. Onunla neden ilgileniyorsun?” Percy şakaklarını hafifçe silmek için kolundan bir mendil çıkardı; sıcak bir gündü ve çok yürümüşlerdi. Grey’in gömleği de terden ıslanmıştı.

“Nerede öldü?”

“Paris’te bir genelevde.” Grey’in düşünceleri aniden durmuştu. Bunu gören Percy alaycı bir şekilde gülümsedi. “Bilmek istiyorsan John, onun oğlunu arıyorum.”

Grey bir süre ona baktı ve sonra yavaşça yanına oturdu. Kalçalarının altındaki sütun tabanının gri taşları sıcaktı.

“Pekâlâ,” dedi bir süre sonra. “Bana anlatır mısın?”

Percy hoşuna gitmişçesine ona yan yan baktı, fazlasıyla temkinliydi ama yine de neşeli bir hali vardı.

“Sana söyleyemeyeceğim şeyler var John ve beni anlayacağını sanıyorum. Bu arada, önceki teklifim hakkında İngiliz devleti bakanlarının arasında hararetli bir tartışma yaşandığını duydum. Sanırım bu işte senin parmağın var. Teşekkür ederim.”

“Konuyu değiştirme. Sana önceki teklifin hakkında bir şey sormuyorum.” En azından henüz değil. “Sana Amelie Beauc-hamp ve oğlu hakkında soru soruyorum. Diğer konuyla nasıl bir bağlantı içinde olduklarını bilmiyorum ama baronun kız kardeşiyle ilgili bu gizem nedense çok daha kişiselmiş gibi görünüyor.”

“Öyle.” Percy bir şeyler düşünüyordu. Grey gözlerinde bunu görebiliyordu. Gözlerinin kenarları kırışmış ve altlarında torbalar oluşmuştu ama yine de her zamanki gibi, İspanyol şarabını andıran sıcak ve canlı bir kahverengiydi. Parmaklarını dizlerine vurdu ve sonra durup kararlı bir şekilde Grey’e doğrıı döndü.

“Pekâlâ. Bir bulldog olduğundan, sana *söylenuzsan* burada olma amacımı keşfetmeye çalışarak muhtemelen Plıiladelp-hia’nıı her yerinde peşimde dolaşırsın.”

Bu tam da Grey’in ne olursa olsun yapmayı düşündüğü şeydi ama yine de sormadan önce cesaretini toplamaya çalıştı. “Neden buradasın?”

“Fergus Fraser adında bir matbaacıyı arıyorum.” Grey bunu duyunca gözlerini kırpıştırdı; net bir cevap vermesini beklemiyordu.

“Kim…?”

Percy elini kaldırdı ve konuşmaya başladığı sırada parmaklarını büktü.

“Eski bir II. James yanlısı ve şu anda bir asi olan James Fra-ser’m oğlu. Az

önce de söylediğim gibi bir matbaacı, ayrıca babası gibi bir asi olduğundan ve Amelie Beauchamp'm oğlu olduğundan fazlasıyla şüphelenmekteyim."

Derenin üstünde mavi ve kırmızı renkli yusufçuklar uçuşuyordu; böceklerden biri sanki birdenbire burnuna kaçmış gibi hissetmişti Grey.

"Bana James Fraser'ın Fransız bir fahişeden gayri meşru bir çocuğu olduğunu mu söylüyorsun? Aynı zamanda çok eskilere dayanan asil bir aileden gelen bir kadından?" Şok hissettiklerini açıklamaya yetmezdi ve Percy haline bakıp kahkaha attı.

"Hayır. Fraser'ın oğlu ama evlatlık. Çocuğu yaklaşık otuz sene önce Paris'teki bir genelevden almış." Percy boynundan akan bir damla teri sildi. Günün sıcağı tenine sürdüğü kolonyayı belirginleştirmişti; Grey akamber, karanfil, baharat ve misk kokularını alabiliyordu.

"Söylediğim gibi Amelie, Claude'un ablası. Gençken oldukça yaşlı evli bir asilzade onu baştan çıkarıp hamile bırakmış. Normalde yumuşak başlı bir adamla alelacele evlendirilmesi gerekirdi ama asilzadenin karısı aniden ölünce Amelie olay çıkartarak adamın artık özgür olduğunu ve *kendisiyle* evlenmesi gerektiğini iddia etmiş."

"Adam evlenmeye pek hevesli değil miymiş?"

"Hayır. Ama Claude'un babası istekliymiş. Sanırım böyle bir evliliğin ailenin varlığını artıracağını düşünmüş; kont çok zengin bir adammış ve pek politik olmasa da belli bir duruşa sahipmiş."

Yaşlı Baron Amandine başta her şeyi sessiz tutmak istemişti ama durumun getireceği olasılıkları görmeye başladıkça daha cesur davranıp, oğlunun aksine sarayda oldukça aktif olan yaşlı Amandine kontu Kral'a şikayet etmekten, verdiği zarar nedeniyle dava açmaya, hatta Kilise'den aforoz edilmesi için başvuruda bulunmaya kadar tehdit etmişti.

"Gerçekten bunu yapabilir miydi?" diye sordu Grey, Per-cy'nin dürüstlüğü karşısında ağzı açık kalmıştı. Percy hafifçe gülümsedi.

"Kral'a şikayet edebilirdi. Ancak şikâyet etme fırsatı olmamış, çünkü Amelie ortadan kaybolmuş."

Gecenin bir yarısı mücevherlerini alarak kız evden kaçmıştı. Evlenmeye razı olması umuduyla aşığına kaçtığı düşünülmüştü ama kont bu konuda hiçbir şey bilmediği iddiasında bulunmuş ve kimse ortaya çıkıp kızı ne *Trois Fleches'tz*n çıkarken ne de St. Germain Kontu'nun Paris'teki malikânesine girerken gördüğünü söylememişti.

"Bir şekilde Paris'teki, bir geneleve düştüğünü mü düşünüyorsun?" diye sordu Grey kuşkuyla. "Ama nasıl? Eğer böyle bir şey olduysa bile, bunu nasıl

öğrendin?”

“Onun evlilik belgesini buldum.”

“Ne?”

“Amelie Elise LeVigne Beauchamp ve St. Germain Kontu Robert-Franoise Quesnay’in evlilik belgesini. Rahip ve her ikisi tarafından da imzalanmış. *Trois Fleches’ui* kütüphanesindeki aile Incili’niıı içindeydi. Korkarım, Claude ve Cecile pek dindar değiller,” dedi Percy kafasını sallayarak.

“Peki ya sen?” Bunun üzerine Percy bir kahkaha attı; Grey’iu din hakkııdaki görüşlerini çok iyi bildiğinden emindi.

“Sıkılmıştım,” dedi mazeret göstermeden.

“Seni İncil okumak zorunda bıraktığına göre *Trois* F/«fe’teki havat gerçekten de çok sıkıcı olmalı. Bahçıvan işten mi ayrıldı?”

“Hayır… ah, Emilie.” Percy gülümsedi. “Ama o ay çok kötü bir gribe yakalanmıştı. Zavallı adam burnundan nefes alamıyordu.”

Grey’in içinden yine büyük bir kahkaha atmak gelmişti ama kendisini tuttu ve Percy devam etti.

“Aslında okumuyordum; ne de olsa en kötü cehennem cezalarını ezbere biliyorum. Daha çok kapağıyla ilgileniyordum.”

“Değerli taşlarla mı süslüydü yoksa?” diye sordu Grey ilgisizce ve Percy ona biraz giicennıişçesine bir bakış attı.

“Her zaman parayla ilgili olmak zorunda değil John.”

“Özür dilerim,” dedi Grey. “Peki neden İncili eline aldın öyleyse?”

“Kötü şöhreti olmayan bir ciltçi olduğumu bilmeni isterim,” dedi Percy hafifçe saçlarını düzelterek. “İtalya’dayken geçinmek amacıyla ciltçilik yapmıştım. Sen cesur bir şekilde hayatımı kurtardıktan sonra. Bu arada teşekkür ederim,” dedi, aniden öylesine ciddi bir şekilde gözlerini ona dikmişti ki Grey bakışlarından kaçınmak için yere doğru baktı.

“Rica ederim,” dedi alçak bir sesle ve eğilip cilalanmış botunun ucunda ilerleyen küçük yeşil bir tırtılı dikkatle parmağının üzerine aldı.

“Her neyse.” Percy tek bir saniye kaybetmeden devam etti. “O ilginç belgeyi böylece keşfettim. Elbette, aile skandalından haberini olduğu için isimleri görür görmez tanımıştım.”

“Şu anki barona bu konu hakkında herhangi bir şey sordun mu?”

“Evet. Bu arada, Claude hakkında ne düşünüyorsun?” Grey, Percy’nin civa

gibi olduğunu düşündü, yaşlandıkça bile değişkenlik özelliğinden hiçbir şey kaybetmemişti.

“Kötü bir kâğıt oyuncusu. Yine de sesi çok güzel, şarkı söylüyor rnu?”

“Evet, söylüyor. Ayrıca kâğıt oyunu konusunda haklısın. İstediği zaman sır tutabiliyor ama yalan söylemeyi kesinlikle beceremiyor. Bazı durumlarda dürüstlüğün ne kadar güçlü olduğuna şaşarsın,” diye ekledi Percy dalgın bir biçimde. “Neredeyse sekizinci emirde bir şeyler olduğunu düşünmemi sağlayacak.” Grey gözlerini devirse de öksürerek Percy’nin devam etmesini istedi.

“Evlilik belgesinden haberinin olmadığından eminim. Görünce gerçekten şaşırmıştı. Ve bir süre duraksadıktan sonra bana konuyu araştırmam için izin verdi.”

Grey başını sallayıp tırtılı bir çalının yapraklarının üstüne dikkatle bıraktı.

“Rahibi aradın mı?” dedi kesin bir şekilde.

Percy içtenlikle gülünce Grey, küçük bir şokla birlikte Percy’nin aklından neler geçtiğini bildiğini düşündü ve Percy de onun aklından geçenleri biliyordu; uzun yıllardır devlet idaresinin gizlilik perdesi altında görüşüyorlardı. Tabii ki Percy kiminle konuştuğunu büyük ihtimalle en başında öğrenmişti.

“Evet, aradım. Ölmüş, daha doğrusu öldürülmüş. Kilise cemaatinin ölmek üzere olan bir üyesine son duasını ettirmek için gece yarısı sokakta aceleyle yürürken öldürülmüş. Amelie Bea-uchamp’ın kaybolmasından bir hafta sonra.”

Bir yanı hâlâ temkinli olsa da Grey’in mesleki merakı artmaya başlamıştı.

“Sırada kont vardı ama sırrını korumak için rahibi Öldiirtebi-liyorsa, ona doğrudan yaklaşmak tehlikeli olabilirdi,” dedi Grey. “Peki ya hizmetçileri?”

Percy başını salladı, Grey’in zekâsını takdir edermişçesine ağzının bir tarafı kıvrılmıştı

“Kont da öldü ya da en azından ortadan kayboldu; işin tuhaf yanı, büyücü olduğu söyleniyordu. Amelie’den neredeyse on sene sonra öldü. Ama eski hizmetçilerini aradım. Ve evet, birkaçını bulabildim. Bazı insanlar için mesele sadece paradan

“Sıkılmıştım,” dedi mazeret göstermeden.

“Seni İncil okıımak zorunda bıraktığına göre *Trois Flecltes*’teki hayat gerçekten de çok sıkıcı olmalı. Bahçıvan işten mi ayrıldı?”

“Hayır… ah. Emilie.” Percy gülümsedi. “Ama o ay çok kötü bir gribe

yakalanmıştı. Zavallı adam burnundan nefes alamıyordu.”

Grey’in içinden yine büyük bir kahkaha atmak gelmişti ama kendisini tuttu ve Percy devam etti.

“Aslında okumuyordum; ne de olsa en kötü cehennem cezalarını ezbere biliyorum. Daha çok kapağıyla ilgileniyordum.”

“Değerli taşlarla mı süslüydü yoksa?” diye sordu Grey ilgisizce ve Percy ona biraz göçenmişçesine bir bakış attı.

“Her zaman parayla ilgili olmak zorunda değil John.”

“Özür dilerim,” dedi Grey. “Peki neden İncili eline aldın öyleyse?”

“Kötü şöhreti olmayan bir ciltçi olduğumu bilmeni isterim,” dedi Percy hafifçe saçlarını düzelterek. “İtalya’dayken geçinmek amacıyla ciltçilik yapmıştım. Sen cesur bir şekilde hayatımı kurtardıktan sonra. Bu arada teşekkür ederim,” dedi, aniden öylesine ciddi bir şekilde gözlerini ona dikmişti ki Grey bakışlarından kaçınmak için yere doğru baktı.

“Rica ederim,” dedi alçak bir sesle ve eğilip cilalanmış botunun ucunda ilerleyen küçük yeşil bir tırtılı dikkatle parmağının üzerine aldı.

“Her neyse.” Percy tek bir saniye kaybetmeden devam etti. “O ilginç belgeyi böylece keşfettim. Elbette, aile skandalından haberim olduğu için isimleri görür görmez tanımıştım.”

“Şu anki barona bu konu hakkında herhangi bir şey sordun mu?”

“Evet. Bu arada, Claude hakkında ne düşünüyorsun?” Grey, Percy’nin civa gibi olduğunu düşündü, yaşlandıkça bile değişkenlik özelliğinden hiçbir şey kaybetmemişti.

“Kötü bir kâğıt oyuncusu. Yine de sesi çok güzel, şarkı söylüyor mu?”

“Evet, söylüyor. Ayrıca kâğıt oyunu konusunda haklısın. İstediği zaman sır tutabiliyor ama yalan söylemeyi kesinlikle beceremiyor. Bazı durumlarda dürüstlüğün ne kadar güçlü olduğuna şaşarsın,” diye ekledi Percy dalgın bir biçimde. “Neredeyse sekizinci emirde bir şeyler olduğunu düşünmemi sağlayacak.” Grey gözlerini devirse de öksürerek Percy’nin devam etmesini istedi.

“Evlilik belgesinden haberinin olmadığından eminim. Görünce gerçekten şaşırmıştı. Ve bir süre duraksadıktan sonra bana konuyu araştırmam için izin verdi.”

Grey başını sallayıp tırtılı bir çalının yapraklarının üstüne dikkatle bıraktı.

“Rahibi aradın mı?” dedi kesin bir şekilde.

Percy içtenlikle gülünce Grey, küçük bir şokla birlikte Percy'nin aklından neler geçtiğini bildiğini düşündü ve Percy de onun aklından geçenleri biliyordu; uzun yıllardır devlet idaresinin gizlilik perdesi altında görüşüyorlardı. Tabii ki Percy kiminle konuştuğunu büyük ihtimalle en başında öğrenmişti.

"Evet, aradım. Ölmüş, daha doğrusu öldürülmüş. Kilise cemaatinin ölmek üzere olan bir üyesine son duasını ettirmek için gece yarısı sokakta aceleyle yürürken öldürülmüş. Amelie Bea-uchamp'ın kaybolmasından bir hafta sonra."

Bir yanı hâlâ temkinli olsa da Grey'in mesleki merakı artmaya başlamıştı.

"Sırada kont vardı ama sırrını korumak için rahibi öldürebiliyorsa, ona doğrudan yaklaşmak tehlikeli olabilirdi," dedi Grey "Peki ya hizmetçileri?"

Percy başını salladı, Grey'in zekâsını takdir edermişçesine ağzının bir tarafı kıvrılmıştı

"Kont da öldü ya da en azından ortadan kayboldu; işin tuhaf yanı, büyücü olduğu söyleniyordu. Amelie'den neredeyse oıı sene sonra öldü. Ama eski hizmetçilerini aradım. Ve evet, birkaçını bulabildim. Bazı insanlar için mesele sadece paradan

ibarettir, tıpkı faytoncusu gibi. Amelie ortadan kaybolduktan iki güıı sonra, Rue Fauborg yakınlarındaki bir geneleve bir halı götürmüş. Afyon koktuğunu fark ettiği çok ağır bir halıymış." "Sen de geneleve gittin. Para…"

"Suyun evrensel temizleyici olduğunu söylerler," dedi Percy kafasını sallayarak, "ama değil. Bir adamı bir tıçı dolusu buz gibi suya sokup bir hafta orada bırakabilirsin fakat bununla küçük bir miktar altınla yapabileceğinden çok daha az şey başarırsın." Grey, "buz gibi" tanımına dikkat ederek sessizce başını salladı ve Percy'ye devam etmesi için başıyla işaret etti.

"Biraz zaman aldı, sürekli ziyaretler, farklı girişimler - hanımefendi gerçek bir profesyoneldi, ondan önceki kişiye kim para ödediyse çok fazla bir miktar ödemişti ve oldukça yaşlı olan kapıcısının gençken dili koparılmıştı. O yüzden pek bir faydası olmadı. Elbette bahsi geçen halı teslim edildiğinde orada fahişe-lerde varmış ama bu çok uzun bir zaman önceydi."

Ancak bazı meslekler aileden geldiğinden, Percy sabırlı bir şekilde şu an orada bulunan fahişelerin ailelerinin izini sürmüştü, birkaç aylık uğraşın sonunda eskiden genelevde çalışan ve *Trois Fleches**ten getirdiği Amelie'nin minyatürünü tanıyan yaşlı bir kadını bulmuştu.

Kız gerçektende hamileliğinin orta evrelerinde geneleve getirilmişti. Bu tür zevklere sahip müşteriler olduktan sonra bunun pek bir önemi yoktu. Birkaç

ay sonra bir erkek çocuk doğurmuştu. Doğumu atlatabilmiş ama doğumdan bir sene sonra grip salgını sırasında ölmüş.

“Paris’te bir genelevde kırk sene önce doğan bir çocuğu bulmaya çalışmanın zorluklarını sana anlatmaya *başlamayacağım* Percy içini çekerek tekrar mendilini eline aldı.

Grey oldukça sakin bir şekilde, “Ama senin adm Perseveran-ce,” diye dikkatini çekince Percy aniden ona baktı.

“Biliyor muydun?” dedi hafifçe. “Sanırım yeryüzünde bunu bilen tek kişi sensin.” Gözlerindeki ifadeye bakılırsa, bir kişinin bilmesi bile onun için çok fazlaydı.

“Merak etme, sırrın güvende,” dedi Grey. “En azından, bu sırrın. Peki ya Denys Randall-Isaacs?”

İşe yaramıştı. Percy bir saniyeliğine tamamen boş bir ifadeyle bakakaldı ama artık çok geçti, Grey’in gözünden kaçmamıştı. Grey neşesiz bir şekilde kahkaha atarak ayağa kalktı. “Teşekkür ederim Perseverance,” deyip zavallıların yattığı isimsiz mezarların üzerinde yürüyerek uzaklaştı.

O gece tüm ev uyuduğunda Grey kalemini ve mürekkebini alarak Arthur Norrington’a, Harry Quarry’ye ve kardeşine birer mektup yazdı. Şafağa doğru, son iki senedir ilk kez Jamie Fra-ser’a mektup yazmaya başlamıştı.

Bennington Savaşı

General Burgoyne’nin kampı

11 Eylül 1777

Yanmış ve yanmakta olan tarlaların dumanı günlerdir kampın üstünde geziniyordu. Amerikalılar kırsal bölgede önlerine gelen her şeyi yok ederek geri çekiliyordu.

Mektup geldiğinde, William hindiyi en iyi nasıl pişirebilecekleri hakkında Sandy Lindsay ile konuşuyordu - Lindsay’nin keşif erlerinden biri az önce ona bir hindi getirmişti. Kampın üstüne korkunç bir sessizliğin çökmesi Williamin hayal gücünün bir parçası olmalıydı. Yine de bir şey olduğu anlaşılabili-yordu.

Havada fark edilir bir değişiklik vardı, etraflarını saran adamların konuşma ritimlerinde ve hareketlerinde bir şeyler eksikti. Balcarres de hissetmişti, hindinin kanadını incelemeyi bırakıp kaşlarım çatarak William’a baktı.

“Ne oldu?” dedi William.

“Bilmiyorum ama iyi bir şey değil.” Balcarres hindiyi emir erinin eline tutuşturup şapkasını alarak, William peşinde Burgoyne’nin çadırına doğru

ilerledi

Burgoyne’yi dudakları gerilmiş ve öfkeden bembeyaz olmuş bir halde buldular. Kıdemli subayları etrafına toplanmış, şaşkın bir şekilde birbirleriyle konuşuyorlardı.

Generalin yaveri, Yüzbaşı Sör Francis Clerke, başı yerde,

yüzü gölgelenmiş bir şekilde aralarından çıktı. Yanından geçtiği sırada Balcarres onu dirseğinden yakaladı.

“Fraıicis ne oldu?”

Yüzbaşı Clerke fark edilir biçimde tedirgin görünüyordu. Arkasını dönüp çadırın içine baktı ve sonra Balcarres ve Willi-anı’ı alarak kenara çekildi

“Howe,” dedi. “Gelmeyecek.”

“Gelmeyecek mi?” dedi William şaşkınlıkla. “Ama New York’tan ayrılmayacak mıydı?”

“Ayrılacak,” dedi Clerke, dudakları o kadar gerilmişti ki hâlâ konuşabiliyor olması bir mucizeydi. “Pennsylvania’yı işgal etmek için.”

“Ama-” Balcarres afallamış bir şekilde önce çadırın girişine sonra da Clerke’ye baktı.

“Gerçekten.”

Felaketin gerçek boyutu William’ın gözleri önüne serilmeye başlamıştı.

General Howe, sadece General Burgoyne’nin planına aldırış etmeyerek saygısızlık yapmıyordu ki bu bile Burgoyne’nin bakış açısından yeterince kötüydü, Hudson’a gelip Burgoyne’nin birliklerine katılmak yerine Philadelphia’ya ilerlemeyi seçerek, erzak ve takviye anlamında Burgoyne’yi tamamen kendi kaderine terk etmişti.

Diğer bir deyişle, erzak trenlerinden kopmuş bir halde kendi başlarınaydılar. Tüm Issızlığa çekilen Amerikalıların peşlerinden gitmek ya da utanç içinde Kanada’ya gitmek gibi iki can sıkıcı seçeneğin arasında kalmışlardı.

Balcarres, eliyle yüzünü ovalayıp başını sallayan Sör Fran-cis’e bu konuda karşı çıktı.

“Biliyorum,” dedi. “İzninizle beyler-”

“Nereye gidiyorsun?” diye sordu William ve Clerke ona baktı.

“Bayan Lind’e söylemeye,” dedi Clerke. “Onu uyarmanın

iyi olacağını düşündüm.” Bayan Lind baş ikmal subayının karısıydı ve aynı zamanda General Burgoyne’nin metresiydi.

Bayan Lind karşı konulmaz cazibesini kullandığından mı, yoksa generalin karakterinin doğal dayanıklılığının ortaya çıkmasından mıdır bilinmez, Howe'un mektubunun indirdiği darbenin üstü hızla örtülmüştü. *Onun hakkında ne söylersen söyle,* diye yazdı William, Lord John'a gönderdiği haftalık mektubunda, *kendisi kesin kararların ve htzla harekete geçmenin faydalı olduğunu biliyor. Amerikalılar'm takibini büyük bir birlikle sürdürüyoruz. Atlarımızın biiyiik bölümü ya çalındı ya da yenildi ve bir çift botumun topuklarını oldukça eskittim.*

Bu arada, keşif erlerinden birinden pek uzakta olmayan Bennington kasabasını Amerikalıların ikmal için toplanma yeri olarak kullandığı bilgisini aldık. Gelen haberlere göre, çok az korunuyormuş ve bu nedenle General ihtiyacımız olan erzakları ele geçirmesi için paralı askerlerden biri olan Albay Baum'u beş yüz kişilik bir birlikle oraya gönderiyor. Yarın sabah yola çıkacağız.

William, Balcarres ile yaptığı konuşmasının bundan sorumlu olup olmadığını bilmiyordu, ama artık kendisinden "Kızılderililer ile arası iyi," diye söz ediliyordu. Bu şüpheli yeteneğinden mi yoksa biraz olsun Almanca konuşabilmesinden mi bilinmez, 12 Ağustos sabahı kendisini tayin edildiği General Baum'un baskın seferine eşlik ederken bulmuştu. Bu ekibe atsız kalan birkaç Brunswick süvarisi, iki üç librelik toplar ve yüz kadar Kızılderili de dahildi.

Gelen haberlere göre, Amerikalılarin, New England'dan gönderilen büyükbaş hayvanları Bennington'da toplamalarının yanı sıra mısır, un ve diğer gerekli malzemelerle dolu vagonları da vardı.

\bla çıktıklarında yağmur yağmıyor olması bir mucizeydi, bu bile sefere iyimser bir hava katmıştı. Yiyecek bulma beklentisi de bu iyimserliği oldukça artırmıştı. Uzun bir süredir

istihkakları azalmış gibi görünüyordu ama aslında sadece bir haftadır durum böyleydi. Yme de yeterince yiyecekleri olmadan ilerledikleri bir gün bile oldukça uzun bir zamandı ve William bunu çok iyi biliyordu.

Kızılderililerin birçoğunun hâlâ atları vardı; bölüğün etrafında yola gözcülük etmek için biraz ilerden gidiyorlardı. Ben-nington kasabası, Walloomsac adında bir nehrin kenarındaydı, ilerledikleri sırada William üsteğmenlerden biriyle eşyaları sallara yükleyerek akıntının aşağı tarafındaki buluşma yerine taşımanın mümkün olup olmayacağını konuşuyordu.

İkisi de Walloomsac'ın nereye doğru aktığını bilmediğinden konuşma tamamen teorikti ama bu durum her iki adama da birbirlerinin dilleriyle alıştırma yapma imkanı vermiş, aynı zamanda uzun ve sıcak yürüyüş boyunca zamanın geçmesini sağlamıştı.

William dikkatli ve yavaş Almancasıyla, “Babam Almanya’da çok uzun bir süre kaldı,” dedi Üsteğmen Gruenwald’a. “Han-nover’in yemeklerini çok sever.”

Hannover’den bahsedince Hesse-Cassel’li Gruemvald’m alaycı bir şekilde bıyığı seğirmişti ama bir Hannoverli’nin bile bir ineği kızartabileceği ve belki de yanına birkaç haşlanmış patates koyabileceği düşüncesiyle kendisini avuttu.

Ter ve toz Gruenwald’ın yüzünde iz bırakarak açık mavi ceketinin yakasına damlıyordu. Uzun başlığını çıkartarak daha önce birçok kez kullandığı için ıslak ve kocaman lekeleri olan bir mendille yüzünü sildi

“Sanırım bugün tarçın bulamayabiliriz,” dedi Willie. “Ama belki domuz bulabiliriz.”

“Eğer bulursak, onu senin için kızartacağım,” dedi Gru-enwald. “Elmalara gelince…” Elini ceketinin içine daldırıp bir avuç dolusu küçük, kırmızı yaban elması çıkardı. “Elimde bunlardan kırk kilo var. Ayrıca-”

Askerlere doğru gelen bir yerlinin heyecanlı çığlıklarıvhı cümlesi yarıda kalmıştı, Williaıı kafasını kaldırıp baktığında atlının koluyla arkasını işaret ederek, “Nehir!” diye bağırdığını tark etti.

Bu haber çökmüş askerleri neşeleıidirmişti. William atları olmamasına rağmen uzun botlarını giyip palalarını takmakta ısrar eden ve bu nedenle güçlükle ilerleyen süvarilerin dikleşip büyük bir gürültü çıkararak umutla yürümeye başladıklarını gördü.

Ön saflardan başka bir bağırış daha duyuldu.

“İnek pislikleri!”

Bu bütün adamların keyiflenerek kahkaha atmasına ve adımlarını hızlandırmasına neden oldu. William atının üzerindeki Albay Baum’un askerlerin arasından çıkıp yolun kenarında beklediğini ve yanından geçtikleri sırada eğilerek subaylarla konuştuğunu gördü. Williamin yanına yaklaşan yaveri ona karşıdaki küçük tepeyi işaret ediyordu.

Gruenwald’a dönerek, “Ne düşünüyorsun-” dedi, üsteğmenin ona ağzı açık ve boş bir ifadeyle baktığını görünce şaşırdı. Adamın elleri gevşedi ve yana doğru düştü, yere düşen sivri başlığı toprağın üstünde yuvarlandı. Gözlerini kırpıştıran William, kalın kırmızı bir yılanın yavaşça Gruenwaldin saçlarının altından çıktığını gördü.

Yüzü bembeyaz kesilen Gruenwald aniden sırtüstü yola düştü.

“Lanet olsun,” dedi William ve az önce ne olduğunu fark ederek birdenbire irkildi. Avazı çıktığı kadar, *“Tuzak!”* diye bağırdı.

Bölükten korku dolu bağırışlar yükselirken ağaçların arasından ateş ediliyordu. William, Gruenwald'ı kollarının altından tutarak çam ağaçlarının altına doğru aceleyle sürükledi. Ceketi terden ve kandan sırılsıklam olsa da üsteğmen hâlâ hayattaydı. William kendi silahını eline alıp, üzengi kemiğinin üstünde doğrulmuş, tiz ve kulak tırmalayıcı bir Almanca ile emir veren

Baıını'a doğru atılmadan önce, Alman'ın silahının dolu ve elinde olduğundan emin oldu.

Sadece tek tük kelimeleri anlayabiliyordu, paralı askerlerin hareketlerinden albayın emîrcrinin ne olduğunu anlamaya çalıştı. Küçük bir grup gözcünün yoldan aşağı, kendisine doğru koştuklarını görünce onlara doğru gitti.

"Lanet olsun, çok fazla asi var," dedi arka tarafı gösterip güçlükle nefes alan erlerden biri. "Geliyorlar."

"Nerede? Ne kadar uzaktalar?"

İki belki de üç kilometre uzaktaydılar. Wılliam derin bir nefes alarak kaç kişi olduklarını sormayı başardı. Belki iki yüz, belki daha fazlaydılar. Tüfeklerle silahlanmışlardı ama yanlarında topları yoktu.

"Pekâlâ. Geri dönün, gözünüz üstlerinde olsun." Ayaklarının altındaki zeminin tuhaflaştığını hissederek Albay Baum'a doğru döndü.

Aceleyle ama etkili bir şekilde kazmaya başlamışlardı, dökülen yapraklardan yaptıkları eğreti barikatların ve sığ siperlerin ardına saklanıyorlardı. Silahlan küçük tepeye taşımış ve yola doğru nişan almışlardı. Ama asiler, elbette, yola aldırış etmeyip her iki taraftan da akın etmişlerdi.

İlk gelen dalgada iki yüz kadar adam olmalıydı; sık ağaçların arasından çıktıkları için kaç kişi olduklarını saymak mümkün değildi. Hareketi gören William atışının isabetli olmayacağını bildiği halde ateş etti. Dalga sadece kısa bir an için duraksadı.

Sonra asilerin cephesinin arkalarında bir yerden güçlü bir ses kükredi. "Onları ya şimdi haklarız ya da bu gece Molly Stark bir dul olur!"

"Ne?" dedi William inanamayarak. Bağıran adam her ne demek istediyse, teşvik edici sözü güçlü bir etki yaratmıştı, bir sürü asi ağaçların arasından fırlayarak nişan almış silahlara doğru deli gibi koşuyordu. Silahları tutan askerler diğer birçoğu gibi anında kaçtı.

Asiler geri kalanları bir çırpıda alt etmişti ve William oturmuş, sıra ona gelmeden ne yapabileceğini kara kara düşündüğü sırada ortaya çıkan iki Kızılderili, onu kollarının altından tutarak hızla uzaklaşmaya zorlamıştı.

Böylece Bennington'daki fiyaskodan General Burgoyne'ye bahsederken,

Üsteğmen Elleşme re bir kez daha kendisini Cas-sandra rolünü oynarken bulmuştu, insanlar ölmüş ya da yaralanmıştı ve silahlar kaybolmuştu - buna rağmen tek bir inekle bile dönememişlerdi.

Heniiz tek bir asi bile öldürmedim, diye yorgun bir şekilde içinden geçirip yavaşça çadırına doğru yürüdü. Öldüremediği için pişman olması gerektiğini düşünüyordu ama bundan emin değildi.

Asker Kaçağı Oyunu, İkinci Bölüm

Jamie vücudundaki ter ve kiri bol suyla nehirde yıkadığı sırada oldukça tuhaf bir şekilde Fransızca küfredildiğini duydu ama dile getirilenler kesinlikle tuhaf değildi. Meraklanarak sudan çıkıp üstünü giyindi ve biraz ötedeki kıyıya doğru gitti. Telaşlı bir şekilde kollarını savuran genç bir adamı izleyen bir grup işçinin eğlendiğini gördü. Etrafındakilerin yarısı Alman yarısı da Amerikalı olduğundan, adamın onlarla Fransızca iletişim kurmaya çalışması sadece eğlenmelerine neden olmuştu.

Jamie kendisini tanıtıp tercümanlık yapabileceğini söyledi. Her günün büyük bir bölümünü birlikte geçirdiği, bir türlü telaffuz edemediği soyadını “Kos” olarak kısalttığı genç Polonyalı mühendisle böyle tanışmıştı.

Kos’u hem zeki hem de işinde oldukça hevesli buluyordu - ve Ko[]ciuszko’nun (ismini doğru söyleyebildiği için kendisiyle gurur duyuyordu) inşa ettiği tahkimatla ilgilenmişti. Kos’a gelince, Jamie dil konusunda yardımcı olduğu için ona minnettardı ve arada sırada yapabildiği gözlemleri ve önerileriyle de ilgileniyordu.

Vektörlerden ve gerilme çizgilerinden bahsetmek, Jamie’ıin kızı Brianna’yı özlemesine neden olmuş ve kendisini genç Po-lonyalı ile giderek daha fazla zaman geçirirken bulmuştu. Jamie onun dilini öğrenirken, Kos da İngilizce konuşmayı ilerletiyordu.

“Neden buraya geldin?” diye sordu Jamie bir gün. Çok a?

IS?

ödeme yapılmasına rağmen, bir sürü Avrupalı subay Kıta Or-dıısıı‘na katılmak için gelmişti -ya da katılmaya çalışmıştı- anlaşılan meclisi general rütbesi almak için kandırabilcccklerini düşünüyorlardı ve böylece Avrupa’ya döndüklerinde başka işlerde bundan faydalanabileceklerdi. Bu güvenilmez gönüllülerden bazıları gerçekten de işe yarıyordu ama işe yaramayanlar hakkında çok fazla homurdanma vardı. Matthias Fermoy’u düşününce, Jamie de homurdanmasına engel olamıyordu.

Ama Kos işe yarayanlardan biriydi.

Amerika’ya neden geldiği sorulunca, “Öncelikle para için elbette,” dedi

dürüstçe. “Polonya’da lord olan erkek kardeşimin parası var ama ailemin yok, bana verecek hiçbir şeyleri kalmadı. Param olmadan hiçbir kız bana bakmaz.” Omuzlarını silkti. “Polonya ordusunda da yer yok ama nasıl bina inşa edebileceğimi biliyorum ve ben de bunu yapabileceğim yere geldim.” Sonra sırıttı. “Belki kızlar da olabilir. İyi aileleri ve parası olan kızlar.”

Jamie düz bir sesle, “Eğer para ve kızlar için geldiysen dostum, yanlış orduya katıldın,” dedi ve Ko[jciuszko kahkaha attı.

“*Öncelikle* para demiştim,” diye düzeltti. “Philadelphia’ya geldiğimde *La Declaration’u* okudum.” Fransızca telaffuz etmiş ve sonra isme olan saygısını göstermek için ter lekeli şapkasını çıkarıp göğsüne bastırdı. “O şey, o yazı… büyülenmiştim.”

O yüce bildirideki düşüncelerden o kadar etkilenmişti ki derhal bunu yazan kişiyi araştırmaya başlamıştı. Aniden karşısına çıkan genç Polonyalı muhtemelen şaşırtıcı olsa da Thomas Jefferson onu hoşça karşılamıştı, iki adam günün büyük bir bölümünü (Fransızca) felsefeden bahsederek geçirmiş ve böylece hızla arkadaşlık kurmuşlardı.

“O çok iyi bir adam,” dedi Jamie’ye ağırbaşlı bir şekilde ve şapkasını takmadan önce haç çıkardı. “Tanrı onu korusun.”

“Dieu accorde-lui la sagesse” diye karşılık verdi Jamie. *Tanrı ona akıl versin.* Asker olmadığından Jefferson’m güvende olacağını

düşünüyordu. Bu da rahatsız cdici bir şekilde aklına Benedi-ct Arnold’ı getirmişti ama bu konuda elinden herhangi bir şey gelmezdi.

Kos ağzına giren koyu renk saç telini çıkarıp başını salladı.

“Tanrı’nın izniyle, günün birinde bir karım olması için geldim. Ama burada yaptığımız şey, bir kadından daha önemli.’’

İşlerine geri dönmüşlerdi amajamie kendisini az önceki konuşmaya kafa yorarken buldu. Yüce bir amacın peşine düşerek hayatını geçirme fikrinin güvenli bir yer aramaktan daha iyi olduğuna tamamen katılıyordu. Ama herhalde böylesine masum bir amaç, aileleri olmayan erkeklerin ilgi alanına girer miydi? Burada bir çelişki vardı: Kendi güvenliğini isteyen adam bir korkak olurken, ailesinin güvenliğini tehlikeye atan bir adam alçak oluyordu.

Bu daha biçimsiz düşünce yollarına sapmasına ve daha ilginç çelişkilere saplanmasına yol açmıştı. Kadınlar, özgürlük ve diğer düşüncelerin gelişimi konusunda, kendileri için mi yoksa çocukları için mi endişe ettikleri için çekiniyorlardı? Yoksa uğruna savaşılacak şeyler sağlayarak aslında bu tür şeylere ve bunlara ulaşmak için aşılması gereken tehlikelere ilham mı veriyorlardı? Bir erkek sadece savunmak amacıyla değil, ileri gitmek

amacıyla da savaşır, çünkü bir erkek her zaman çocukları için verebileceğinden daha fazlasını ister.

Claire'e bu konuda ne düşündüğünü sormak zorundaydı. Aklına *gelebilecek* bazı şeyleri düşününce kendi kendine gülümsedi, özellikle de kadınların yaratılış itibarıyla toplumsal gelişimden çekinip çekinmedikleri kısmı. Ona Büyük Savaş'ta -başka bir ismi olduğunu söylese de Jamie daha uygun bir isim düşünemiyordu- yaşadığı bazı deneyimlerden bahsetmişti. Arada sırada kahramanlar hakkında kötüleyici şeyler söylüyordu ama sadece Jamie yaralandığında; yine de erkeklerin amacının ne olduğunu çok iyi biliyordu.

Claire olmasaydı burada olur muydu? Galibiyet garantisi verilmese de bunu yapar mıydı? Sadece bir delinin, bir idealistin ya da tamamen çaresiz bir adamın burada olabileceğini kabul etmek zorundaydı. Askerlik hakkında herhangi bir şey bilen aklı başında bir insan, olanlardan dehşete kapılarak kafasını sallar ve yönünü değiştirirdi. Jamie de birçok kez dehşete kapıldığını hissetmişti.

Ama yalnız başına olsa da bunu yapardı. Bir adamın hayatında her gün karnını doyurmaktan daha fazla amacı olması gerektiğine inanıyordu. Bu çok asil bir amaçtı, belki de bu uğurda savaşan herkesin sandığından daha asil bir amaçtı. Ve eğer uğrunda hayatını kaybederse… bu tabii ki hoşuna gitmezdi ama işe yaradığını bilerek ölmek onu teselli ederdi. Ne de olsa karısını çaresiz bir şekilde bırakmıyordu. Diğer kadınların aksine, eğer başına bir şey gelirse, Claire'in gidebileceği bir yer mutlaka olurdu.

Yine nehre girmişti ve bunları düşünüp sırt üstü yüzdüğü sırada nefes nefese kalmış birini duydu. Bu bir kadındı, hemen ayaklarının üstünde doğruldu, ıslak saçları yüzüne dağılmıştı. Saçlarını yüzünden çektiğinde iki eliyle gözlerini kapamış, rahatsız olduğu için vücudunun her noktası gerilen Rachel Hun-ter'ın kıyıda durduğunu gördü.

"Beni mi görmek istemiştin Rachel?" diye sordu, kıyafetlerini nehrin kıyısında nereye bıraktığını görebilmek için gözlerine giren suyu sildi. Rachel tekrar derin bir nefes alarak ona doğru döndü, elleri hâlâ gözlerinin üstündeydi.

"James kardeş! Karın seni burada bulabileceğimi söyledi. Rahatsız ettiğim için özür dilerim! Lütfen hemen buraya gel!" Birdenbire telaşlanarak ellerini gözlerinden çekti ama yalvararak ona doğru yaklaştığı sırada gözleri hâlâ sımsıkı kapalıydı.

"Ne-"

"Denny! İngilizler onu aldı."

Birden içini bir ürperti kapladı, bu çıplak ve ıslak tenine değen rüzgârdan

daha soğuktu.

“Nerede? Nasıl? Artık gözlerini açabilirsin,” diye ekledi aceleyle pantolonunun düğmelerini iliklerken.

“Asker kaçağı numarası yapan başka bir adamla gitmişti.” Jamie gömleği kolunda, Rachel’ın yanında kıyıda dururken önlüğünün cebinde erkek kardeşinin gözlüğünün olduğunu gördü; eli sürekli gözlüğe gidiyordu. “Ona gitmemesini söyledim, gerçekten söyledim!”

“Ben de söylemiştim,” dedi Jamie suratını asarak. “Emin misin kızım?”

Başını salladı, rengi bembeyaz, gözleri kocaman olmuştu ama -henüz- ağlamıyordu.

“Diğer adam yeni döndü ve hemen beni buldu. Bunun bir talihsizlik olduğunu söyledi; karşısına çıkarıldıkları binbaşı daha önce Denny’yi asmakla tehdit eden adammış. Diğer adam kaçmayı başarmış ama Denny’yi yakalamışlar ve bu kez, bu kez…” Genç kızın nefes almaya çabaladığını ve korkudan güçlükle konuşabildiğini gördü. Jamie elini onun kolunun üzerine koydu.

“Diğer adamı bulup çadırıma gönder ki erkek kardeşinin nerede olduğunu bana söylesin. Gidip Ian’ı bulayım, onu geri getiririz.” Ona bakması için Rachelin kolunu hafifçe sıktı, Rachel bakıyordu ama düşünceleri dikkatini o kadar dağıtmıştı ki onu görebildiğinden emin değil.

“Canını sıkma. Sana onu geri getireceğiz,” diye yavaşça tekrarladı. “İsa ve Meryem adına yemin ederim.”

“Yemin etmemelisin!” diye bağırdı Rachel ve sonra eliyle ağzını kapadı. Gözlerini kapatıp yutkundu ve elini çekti. “Teşekkür ederim.”

“Rica ederim,” dedi Jamie batan güneşe bakarak. İngilizler suçluları güneş batarken mi yoksa şafakta mı asmayı tercih ediyordu? “Onu geri getireceğiz,” dedi bir kez daha emin bir şekilde. *Ölii ya da diri.*

Kampın komutanı kampın ortasında bir darağacı yaptırmıştı.

Kabuklu kütükler ve sert kerestelerden basit bir şeydi, çivilerin etrafında birkaç kez sökülüp takıldıklarını belli eden delikler ve oyuklar vardı. Yine de yeterince etkili görünüyordu, sallanan ilmik buzlu su gibi Jamie’nin içini iirpertmişti.

“Asker kaçağı oyununu fazla abarttık,” diye fısıldadı Jamie yeğenine. “Ya da sadece üç kez.”

“Sence bunu hiç kullanmış mıdır?” diye mırıldandı lan, meşe fidanlarının arasından görünen uğursuz şeyi kastediyordu.

‘‘Birini korkutmak için bu kadar zahmete girmez.”

Onu çok korkutmuştu. Darağacının altına yakıı duran ana direkten, birinin - ya da birilerinin- çaresizce debelenen ayaklarının sıyırdığı tahtaları Ian'a göstermedi. Derme çatma darağacı, düştüğünde bir adamın boynunu kıracak kadar yüksek değildi; üzerine asılan bir adam ancak yavaş yavaş boğulurdu.

İsteksizce kendi boynuna dokundu, Roger Mac'in ezilen boynunu ve çirkin yarasını hâlâ net bir şekilde hatırlıyordu. Roger Mac'i astıkları ağaçtan indirmek için gittiğinde öldüğünü ve dünyanın sonsuza dek değiştiğini düşündüğünde üzerine çöken üzüntüyü de hatırlıyordu. Her şey değişmişti ama o öl-memişti.

Ama Rachel Hunter için herhangi bir şey değişmeyecekti. Çok geç kalmamışlardı ve önemli olan da buydu. Ian'a da böyle söylediğinde, yeğeni ona cevap vermemiş sadece şaşkın bir şekilde bakmıştı.

Nereden biliyorsun, diyordu bu bakış. Bir omzunu kaldırıp başıyla, tepenin biraz ilerisinde yosun ve ayıüziimü kaplı bir kaya çıkıntısını işaret etti. Kafalarını eğerek sessizce o tarafa doğru gittiler, hareketlerinin ritmi ağaçlar kadar yavaştı. Alacakaranlık olmuştu, etrafları gölgelerle doluydu; iki kişiden fazla görünmeleri kolaylaşmıştı.

Daha önce asılan adamları gördüğünden, Denny Hunter'ı henüz asmadıklarını biliyordu. İdam havada bir leke bırakır ve buna tanık olanların ruhuna damgasını vururdu.

Kamp sessizdi. Aslında pek sessiz değildi -askerler çok gürültü çıkartıyorlardı ve bu da iyi bir şeydi- ama yine de havada bir sessizlik vardı. Ortalıkta ne korkunç bir baskı ne de rahatsızlık verici bir heyecan vardı; ne de olsa bu tür şeyler kolaylıkla hissedilebilirdi. O halde Denny Hunter ya burada ve hayattaydı ya da başka bir yere gönderilmişti. Ama eğer buradaysa, tam olarak neredeydi?

Muhtemelen bir yere kapatılmıştı ve gözetim altında olmalıydı. Ama burası kalıcı bir kamp değildi; etrafta askeri cezaevi yoktu. Yine de oldukça büyük bir kamptı, Hunterin açık bir yerde bir ağaca bağlı ya da bir yük arabasına kelepçelenmiş olup olmadığım görmek için kampın etrafında dolaşması biraz zamanını almıştı. Ne var ki görünürde yoktu. Geriye çadırlar kalmıştı.

Dört büyük çadır vardı. Bunlardan birinin ikmal subayına ait olduğu anlaşılıyordu, diğerlerinden ayrı duruyordu ve yanında küçük bir yük arabası vardı. Ayrıca un ya da kurunılmuş bezelye çuvalları taşıyan adamlar sürekli içeri girip çıkıyordu. Kamp ateşlerinden bazılarında pişirilen tavşan ve sincapların kokusunu alsa da Jamie et görememişti. O halde Alman asker kaçakları haklıydı; ordu mümkün olduğunca bulunduğu yerden geçinmeye çalışıyordu.

“Komutanın çadırı mı?” diye hafifçe fısıldadı lan. Flaması ve girişin hemen önünde duran adamlarla çadır gözlerinin önündeydi.

“Umarım değildir.” Görünen o ki Denny Hunteri sorguya çekmek için komutanın çadırına götürmüşlerdi. Eğer Hunterin *doğruyu* söylediğinden emin değilse, daha fazla sorgulamak için adamı yanında tutuyor olmalıydı.

Ama çoktan kararını verdiyse -Rachel bundan emindi- onu elinde tutmazdı. Denny cezasını beklemek üzere gözetim altında tutulduğu bir yere gönderilmiş olmalıydı. Gözetim altında ve gözden uzakta olsa da Jamie İngiliz komutanın herhangi bir kurtarma girişiminden korktuğunu hiç sanmıyordu.

“O piti piri,” diye ağzının içinde homurdanırken, geriye kalan iki çadırın arasında seçim yapmak için bir parmağını oynatıyordu. Elinde tüfeği olan bir gözcü ise hemen hemen çadırların arasında duruyordu; hangi çadırı kolladığını anlamak mümkün değildi. “Şıı çadır.” Çenesiyle sağ taraftaki çadırı işaret etti ama işaret ettiği anda bile yanında duran Ian’m kaskatı kesildiğini hissetti.

“Olmaz,” dedi lan yavaşça, gözlerini dikmişti. “Diğeri.”

Iaıı’ın sesinde tuhaf bir şey vardı, Jamie şaşkınlıkla önce ona sonra da çadıra baktı.

İlk başta sadece kafasının karıştığını düşünmüştü fakat sonra, tüm dünyası değişti.

Alacakaranlıktı ama sadece kırk beş metre kadar uzaktaydılar; bundan emindi. Çocuğu on iki yaşından beri görmemişti ve birlikte geçirdikleri her dakikayı hafızasına kazımıştı: Hızlı ve zarif bir şekilde yürüyüşü -*bunu annesinden almış*, diye içinden geçirdi- sırtının, başının ve kulaklarının biçimi, kalınlaşarak bir erkeğe ait olduğu belirginleşen ince omuzları. Aniden gözünün önünde beliren William kadar onu şaşırtan bir gururla, *o benim*, diye düşündü. *Her şeyi bana ait.*

Sarsıcı olsalar da bu düşüncelerin aklından geçip gitmesi bir saniyeden az sürmüştü. Yavaşça nefes alıp verdi. William ile yedi sene önce karşılaşan lan onu hatırlıyor muydu? Ya da bu benzerlik sıradan bir gözün fark edebileceği gibi miydi?

Şu an bunun önemi yoktu. Kamp akşam yemeği hazırlıklarına başlamıştı ve birkaç dakika içinde herkes yemek yemekle meşgul olacaktı. O zaman harekete geçmek daha iyiydi.

“Ben gitmeliyim, tamam mı?” lan dikkatini çekmek için bileğini tuttu. “Şaşırtmacayı önce mi sonra mı yapmak istersin?”

“Sonra.” Kampa doğru ilerledikleri süre boyunca bunu düşünüp durmuştu ve şimdi sanki başka biriymiş gibi kararını vermişti. “Onu sessizce kaçırmak en iyisi. Dene, eğer işler ters giderse bağır.”

Iaıı başını salladı ve başka bir şey söylemeden çalılıkların arasında karnının üstünde sinsice sürünmeye başladı. Günün kavurucu sıcağının ardından akşam serindi ve Jamie’nin elleri üşümüştii, ellerini küçük ateş çömleğinin etrafına koydu. Kendi kamplarından getirmişti ve yol boyunca kuru çubuklar atarak ateşi beslemişti. Kurumuş ceviz parçası atınca yavaşça tıslamaya başladı. Hem görüntüsü hem de kokusu, ağaçların arasında dolaşan kamp ateşinin dumanlarıyla gizlenmişti. Tanrı’ya ve annesine şükür tatarcık ve kana susamış sivrisinekleri uzakta tutuyordu.

Terebentin şişesinin tıpasının çıkmadığını bilse de, emin olmak için eteğinin kürk torbasına dokundu, tıpa gevşeseydi kokusunu alırdı.

Kımıldadığı sırada ok kılıfındaki oklar da kımıldayıp hışır-damıştı. Komutanın çadırından rahatlıkla kendisine ok atılabilecek bir mesafedeydi, lan bağırırsa çadır birkaç saniye içinde daha iyi aydınlatılabilirdi.

Jamie tekrar hareket etmeye başladı, işine yarayacak bir şeyler arayarak bakışları zeminin üzerinde geziniyordu. Her tarafta bolca kurumuş çimen vardı ama sadece kuru çimenle alev çok çabuk yükselirdi.

Askerler civardaki ormanı ateş odunu bulmak için çoktan silip süpürmüşlerdi ama en sonunda taşıyamayacağı kadar ağır, düşmüş bir köknar budağı gördü. Baskıncılar alçaktaki dalları kesmişlerdi fakat kurumuş iğnelerini rüzgârın henüz alıp götürmediği çok fazla dal vardı. Kucak dolusu kuru ot, bir kütükten aceleyle kopardığı ağaç kabuğu ve alev alacak her şeyi toplayıp hızlı hareket edebilmek için görüş alanından çıkarak yavaşça geriledi.

Komutanın çadırına yanan oklar atmak kuşkusuz dikkat çekerdi ve alabildiğine panik yaratırdı; askerler saldırganları bulmak için eşekarıları gibi kamp çevresine akın ederlerdi. Çimenleri yakmak da olmazdı. Bu tür şeyler çok sık olurdu, dikkatle

rini mutlaka dağıtacak olsa da bir kez önemli bir şey olmadığını gördükten sonra kimse daha fazla araştırmazdı.

Birkaç dakika içinde şaşırtmacası hazırdı. O kadar meşguldü ki kendi oğluna bakmak aklına gelmemişti.

“Yalan söylediğin için Tanrı seni lanetleyecek Jamie Fraser,” dedi ağzının içinde ve baktı.

Ama William gitmişti.

Askerler akşam yemeklerini yiyordu; neşeli konuşmaları ve yemek gürültüsü,

soldaki çadırın yan tarafına doğru hareket eden Ian'ın çıkardığı küçük sesleri bastırıyordu. Eğer biri onu görürse Molıawk dilinde konuşacak, Burgoyne'nin kampından bir gözcü olduğunu ve bilgi getirdiğini iddia edecekti. Onu komutanın karşısına çıkarana kadar güzel ve etkili bir bilgi düşünmüş olurdu ya da bağırıp yanan oklardan dikkatleri dağıldığı sırada kaçmaya çalışırdı.

Bunun Denny Hunter'a bir yararı olmazdı gerçi, bu yüzden çok dikkatliydi. Gözcüler tetikteydi ama Jamie Dayı ile birlikte adamları uzun bir süre izlediklerinden, düzenlerini ve gözcülerin görüş alanını kapatan ağaçların oluşturduğu ölü noktaları çoktan keşfetmişlerdi. Ağaçların arasına işemek için giden biri ona takılıp düşmedikçe, çadırın arkasında görülmeyeceğini biliyordu.

Çadırın altında bir açıklık vardı ve içeriyi mum aydınlatıyordu. Açıklığı izledi ve hareket eden hiçbir gölgenin olmadığını fark etti. O halde, sağ taraftaki çadırdı.

Yere uzanıp dikkatle elini yerleştirdi, toprak zemini elleriyle yokluyor, içerdekilerden birinin elinin üstüne basmamasını umuyordu. Eğer bir yatak bulabilirse, kıvrılıp altına girebilirdi. Eğer- bir şey eline dokununca sert bir şekilde dilini ısırdı.

"Kardeş?" diye fısıldadı Denny'nin sesi, lan, Quaker'ın çadıra düşen gölgesini görebiliyordu; çömelmiş bir karaltıydı. Denny'nin eli sıkıca elini tutmuştu.

"Evet, benim," diye fısıldadı lan. "Sessiz ol, geri çekil."

Denny kımıldayınca lan bir metal çınlaması duydu. Lanet olsun, alçak herifler ayağına zincir vurmuştu. Dudaklarını bastırarak çadırın kenarının altından içeri süzüldü.

Denny sessizce onu selamladı, yüzü umut ve korkuyla ışıldıyordu. Ufak tefek Quaker ellerini kaldırıp başıyla ayaklarını işaret etti. Ayağında kalın demirler vardı. Tanrım, *onu gerçekten* de asmak niyetindeydiler.

lan, Denny'nin kulağına fısıldamak için eğildi.

"Senden önce çıkacağım. Sakin bir şekilde yere uzan, mümkün olduğunca yere yakın ol." Çenesiyle çadırın arka çeperini işaret etti. "Sen sakın hareket etme, ben seni taşırım." Sonra Denny'yi ölü bir geyik yavrusu gibi omzuna alarak ağaçlara doğru koşacak, bu sırada dayısı Jamie'ye yangın çıkarma zamanının geldiğini belirtmek için baykuş gibi ötecekti.

Ayağına zincir vurulan bir adamı tamamen sessizce taşımak pek mümkün değildi ama eğer şansları varsa, sefer taslarından çıkan kaşık sesleri ve askerlerin konuşmaları zincirlerin şıkırdamasını bastırabilirdi. Çadırı mümkün

olduğunca dışarı doğru çekerek altına ulaştı ve Denny'nin omuzlarını sıkıca kavradı. Adam göründüğünden daha ağırdı ama lan, Denny'nin vücudunun üst kısmını fazla zorlanmadan çadırın dışına çekebilmişti. Ter içinde diğer tarafa doğru kayarak Denny'nin ayak bileklerinden tuttu ve ağırlığı yüklenmek için zinciri kendi bileklerinin etrafına doladı.

Hiç ses yoktu ama beyni ona yanında biri duruyormuşça-sıiıa etrafındaki havanın hareketlendiğinden lan başını yukarı kaldırdı.

"Sessiz ol!" dedi istemsizce, bunu Denny'ye mi yoksa arkasındaki ağaçların arasından çıkan uzun boylu askere mi söylediğini bilmiyordu.

Asker şaşkın bir şekilde, "Ne oluyor burada-" derken, sorusunu tamamlamadan hızla üç adım atıp Ian'ı bileklerinden yakaladı.

"Kimsin ve ne yapıyor- Yüce Tanrım, *sen* de nereden çıktın böyle?" William suratına bakarken, lan diğer bileğinin Den-ny'niıı zinciri nedeniyle hareketsiz kaldığı için Tanrı'ya şükretti, yoksa William çoktan ölmüş olurdu. Ve Jamie Dayı'sına *bundan* bahsetmek zorunda olmayı hiç istemezdi.

"Kaçmam için bana yardım etmeye geldi William kardeş," dedi Denny Hunter, Ian'ın arkasındaki gölgelerin arasından. "Onu işinden alıkoymazsanız çok sevinirim ama göreviniz sizi buna mecbur bırakıyorsa anlayışla karşılarım."

William hızla etrafına bakınıp başını yere indirdi. Bu kadar zor şartlar altında olmasalardı lan onun yüzünün haline gülerdi, çünkü bir saniye içerisinde yüzünün bir sürü farklı ifadeye büründüğünü görmüştü.

William bir an gözlerini kapatıp açtı.

"Hiçbir şey söyleme," dedi kısaca, "Bilmek istemiyorum." Ian'm yanına, aralarına çömeldi, Denny'yi birkaç saniye içinde dışarı çıkarmışlardı. lan derin bir nefes alıp elini ağzına götürdü ve baykuş sesi çıkarmaya başladı, sonra bir an durup tekrar aynı sesi çıkardı. William şaşkınlık ve öfkeyle karışık bir duyguyla ona bakıyordu. lan omzunun ucunu Denny'nin diyaframına gelecek şekilde eğdi, William'ın yardımıyla zincirlerden çıkan çok az bir şıkırtıyla doktoru omuzlarına aldı.

William, Ian'm kolunu ve başını tuttu.

"Soldan gidin," diye fısıldadı. "Sağ tarafta tuvalet çukurları var. Yüz metre kadar ileride de iki gözcü." Kolunu sıkıp gitmesine izin verdi.

"Tanrı'nın ışığı üzerinde olsun William kardeş." lan, Denny'nin sessizce fısıldadığını duydu ama çoktan harekete geçmişti ve William'ın duyup duymadığını bilmiyordu.

Birkaç dakika sonra, arkasındaki kamptan, 'Yangın var!" bağırışlarını duydu.

Tüfekten Daha İyi Dost Olmaz ***15 Eylül 1111***

EylüPün başlarında, Saratoga köyünün yakınlarındaki Hu-dson bölgesinde kamp kuran ana orduya ulaşmıştık. General Horatio Gates komuta ediyordu, mültecileri ve milisleri neşeyle karşılamıştı. Bu defa bizlere kıyafetlerle yiyecekler ve hiç adamı olmamasına rağmen Jamie'nin milis albayı olmasını onurlandırmak amacıyla küçük bir çadırın hatırı sayılır lüksü verilmişti.

Jamie'yi tanıdığımdan, bunun geçici bir süre devam edecek bir ilişki olduğundan oldukça emindim. Kendi açımdan konuşmam gerekirse, üzerinde uyuyabileceğim bir karyola ve yemek yiyebileceğim -ve düzenli bir şekilde üzerine yiyecek koyabileceğim- bir masanın olmasına çok sevinmiştim.

"Sana bir hediye getirdim Sassenach." Jamie masanın üstüne çantasını bırakırken dolu olduğunu belli eden tok bir ses çıkarmıştı - kan kokusu da vardı. İçinde et olduğunu düşündüğümden ağzım sulanmaya başladı.

"İçinde ne var? Kuş mu?" Ördek ya da kaz değildi, onların kendilerine has, misk kokulu vücut yağları, tüyleri ve çürüyen su otu kokusu olurdu. Keklik ya da orman tavuğu olabilirdi… güvercin turtası olabileceğini düşününce yutkundum.

"Birkaç tavuk ve… bir kitap." Kabarık çantadan parçalanmış bir muşambaya sarılı küçük bir paket çıkarıp gururla ellerime bıraktı.

W

"Kitap mı?" dedim şaşkın şaşkın.

Teşvik edici bir şekilde başını salladı.

"Evet. Kâğıdın üstüne basılan kelimeler, böyle bir şey hatırlıyor musun? Çok uzun zaman oldu, farkındayım."

Ona ters ters bakıp paketi açtım. *Centilmen Tristram Shandy'nin Hayatı ve Fikirleri - Birinci Cilt*'in oldukça yıpranmış cep boy bir kopyasıydı ve ilgimi çekmişti. Elime doğru düzgün bir kitap alalı çok uzun zaman olmuştu ve bu duyduğum ama hiç okumadığım bir hikâyeydi.

"Sahibi kitabı çok sevmiş olmalı," dedim ve küçük cildin sayfalarım yavaşça çevirmeye başladım. Kitabın sırtı neredeyse kopmak üzereydi, deri kapağının kenarları sürekli dokunulmaktan parlıyordu. Birden aklıma kötü bir fikir geldi.

"Jamie… bunu… bir *cesetten* almadın, değil mi?" Ölen düşmanlardan silah, teçhizat ve giyilebilir kıyafetler almak yağmacılık olarak algılanmıyordu; bu pek hoş olmayan bir gereklilikti. Yme de…

Jamie hâlâ çantayı karıştırırken kafasını sağa sola salladı.

“Hayır, onu küçük bir derenin kenarında buldum. Biri kaçarken düşürmüş olmalı.”

içimden bunun daha iyi olduğunu geçirdim ama kitabı düşüren adamın böylesine değerli bir arkadaşını kaybettiği için üzgün olduğundan emindim. Kitabı rastgele bir yerinden açarak küçük harflere doğru gözlerimi kıstım.

“Sassenach.”

“Hmm?” Kafamı kaldırıp ona baktığımda, Jamie’nin beni anlayışlı bir ifadeyle incelediğini fark ettim.

“Gözlüğe ihtiyacın var, değil mi?” dedi. “Bunu fark etmemiştim.”

“Saçmalama!” dedim ama kalbim hızla atmaya başlamıştı. “Çok iyi görüyorum.”

“Öyle mi?” Yanıma gelip kitabı elimden aldı. Tam ortadan açarak önümde tuttu. “Şunu okusana.”

Ben geriye çekildikçe Jamie bana doğru yaklaşıyordu.

“Kes şunu!’’ dedim. “Bu kadar yakından okumamı nasıl beklersin?”

“Kımıldama öyleyse,” deyip kitabı yüzümden uzaklaştırdı. “Şimdi görebiliyor musun?”

“Hayır,” dedim kızgın bir şekilde. “Daha uzağa, daha uzağa, lanet olsun daha uzakta tut!”

En sonunda, en az kırk beş santimetre mesafeden okuyabildiğimi kabul etmek zorunda kaldım.

“Ama yazı *çok* küçük!” dedim, kızmış ve mağlup olmuştum. Elbette görme gücümün eskisi kadar keskin olmadığının far-kındaydım, bir yarasa kadar kör olmasam da hipermetrop köstebeklerle yarışıyor olduğumla kaba bir biçimde yüzleştirilmek biraz üzücüydü.

“Caslon, on iki punto,” dedi Jamie, kitaba profesyonel bir şekilde bakıyordu. “Başlangıcın çok kötü olduğunu söylemeliyim,” diye ciddiyetle ekledi. “Ve cilt payı olması gerekenin yarısı kadar. Yine de-” Kitabı kapatıp tek kaşını kaldırarak bana baktı. “Gözlüğe ihtiyacın var *a nigheatı”* diye yavaşça tekrarladı.

“Hıh!” dedim. Gayri ihtiyari kitabı alıp açtım ve ona verdim. “Kendin oku öyleyse, olur mu?”

Şaşırmış ve biraz da çekingen görünerek kitabı alıp sayfaya baktı. Sonra biraz uzaklaştırdı. Biraz daha. Aynı anlayışla ifadeyle onu izlerken, en sonunda kitabı kol mesafesinde tutarak okumaya başladı. “*Bir yazarın hayatı, isteğinin*

aksine, pek de düzenli değildir. Daha çok savaş halinde şartlı tahliye edilişi andırır ama kendisi yeryüzündeki herhangi bir savaşçıdan farksızdır.”

Kitabı kapatıp bana baktığında ağzının kenarları geriye doğru kıvrılmıştı.

“Tamam, peki,” dedi. “En azından hâlâ nişan alabiliyorum.” “Ben de otları kokularından ayırt edebiliyorum sanırım,’’ dedim ve kahkaha attım. “Ayrıca Philadelphia’nıı bu tarafında gözlükçü olduğunu sanmıyorum.”

“Ben de sanmıyorum,” dedi üzgün bir şekilde. “Edinbur-glı’ta bu konuda yardım edebilecek adamı tanıyorum. Sana her gün için kaplumbağa kabuğundan farklı bir gözlük çerçevesi alacağım Sassenach ve pazar günleri için de altın çerçeveli bir gözlük.”

“O gözlükle Incil’i okumamı bekliyorsun, değil mi?” diye sordum.

“Ah, hayır,” dedi Jamie, “sadece hava atmak için. Ne de olsa…” Dere otu ve kişniş kokan elimi tutup ağzına yaklaştırdı ve dilinin ucunu avucumun içindeki hayat çizgisinin üstünde yavaşça gezdirdi. “Önemli olan şeyleri dokunarak yapıyorsun.”

Konuşurken çadırın girişinde bir öksürme sesi duydum, dönüp baktığımda uzun gri saçları omuzlarına düşen iri yarı bir adam gördüm. Üst dudağına yara izi olan hoş bir yüzü ve anında masanın üstündeki çantaya kayan yumuşak ama keskin bakışları vardı.

Hafifçe doğruldum; çiftliklerin yağmalanmasına karşı katı kurallar vardı. Jamie masadaki çantanın içinde olan yabani tavukları açık alanda yakalamış olsa da bunu ispat etmenin bir yolu yoktu ve bu beyefendi sıradan bir avcı gömleği giymişse de subay otoritesine sahipti.

“Albay Fraser olmalısınız?” dedi ve Jamie’yi başıyla selamlayıp elini uzattı. “Daniel Morgan.”

Bu ismi tanıyordum ama Daniel Morgan hakkında bildiğim tek şey - Brianna’nın sekizinci sınıftayken tarih kitabının kenarına yazdığı bir nottüfek kullanmasıyla ünlü bir piyade askeri olduğuydu. Bunun bize pek bir yararı olmadığının herkes farkındaydı ama ağustos sonunda birkaç adamıyla birlikte geldiğinde tüm kamp meraklanmıştı.

Şimdi ise ilgiyle önce bana, sonra da benekli tavukların durduğu masadaki çantaya baktı.

“Müsaadenizle hanımefendi,” dedi ama müsaade etmemi

beklemeden çantayı alıp içinden ölü bir tavuk çıkardı. Boynu gevşek bir şekilde sarkıyordu, bir zamanlar bir gözünün -iki gözünün- olduğu yerde kocaman kanlı bir delik olduğu görülüyordu. Yaralı ağzını büzüştürerek sessiz bir ıslık çalarak Jamie’ye keskin bir bakış attı.

“Bunu bilerek mi yaptınız?” diye sordu.

“Her zaman gözlerinden vururum,” diye kibarca yanıtladı Jamie. “Etlerini ziyan etmek istemiyorum.”

Albay Morgan’ın yüzünde küçük bir gülümseme belirdi ve başını salladı. “Benimle gelin Bay Fraser. Tüfeğinizi de alın.”

O gece Daniel Morgan’ın ateşinin etrafında arkadaşlarıyla birlikte -karnımızı tıka basa tavuk yahnisiyle doyurup- seçkin topluluklarına katılan yeni üyelerinin şerefine kadeh kaldırdık. Öğleden sonra, Morgan onu alıp götürdüğünden beri Jamie ile konuşma şansım olmamıştı ve ne düşündüğünü merak ediyordum.

Kendi açımdan son derece memnundum. Doğal olarak piyade erleri belli bir mesafeden, genelde misket tüfeklerinden daha uzak bir mesafeden savaşırlardı. Çok değerli olduklarından komutanlar yakın muharebeye girmelerini göze almazdı. Elbette hiçbir asker güvende değildir ama bazı işler diğerlerinden daha fazla ölüm oranına sahiptir - Jamie’nin doğuştan bir kumarbaz olduğunu kabul etsem de en iyi olasılığın onun elinde olmasını istiyordum.

Piyade erlerinin büyük bir bölümü avcılardandı, diğerleri ise onlara “dağcı” adını veriyordu ve bu nedenle eşleri yanlarında değildi. Bazılarının ise oradaydı ve genç bir kadının bebeğine hayran hayran bakınca oradaki kadınlarla hemen arkadaşlık kurdum.

Yaşlı bir kadın, “Bayan Fraser?” deyip yanıma gelerek kütüğün üstüne oturdu. “Büyücü kadın siz misiniz?”

“Benim,” dedim nazikçe. “Bana Beyaz Cadı derler.” Bunu duyunca biraz çekindi ama yine de olsa yasak olan şeylerin kendine has bir çekiciliği vardı. Hem etrafımda tepeden tırnağa silahlı kocalan ve oğulları dururken, askeri kampın ortasında onlara ne yapabilirdim ki?

Birkaç dakika içinde, kendimi adet sancısından bağırsak sancısına kadar birçok konuda tavsiye verirken buldum. Gözümün ucuyla sırıtan Jamie’yi gördüğümde, ona hafifçe el sallayıp dinleyicilerime döndüm.

Elbette adamlar gürültülü bir şekilde kahkaha atarak içmeye devam ediyorlardı, içlerinden biri bir anısını anlatmaya başladığında sesleri kesiliyor ve sonra aynı döngü tekrarlanıyordu. Ortamın havası aniden değişince, hararetli bir şekilde tartıştığımız bebek bezi isiliği konusunu yarıda bırakıp ateşe doğru baktım.

Daniel Morgan güç bela ayağa kalkıyordu ve onu izleyen adamlar gözle görülür bir beklenti içerisindeydiler. Jamie’yi karşılamak için bir konuşma mı

yapacaktı?

Yanımda oturan Bayan Graham ağzının içinde, “Ah, yüce Tanrım,” dedi. “Yine aynı şeyi yapacak.”

Ne yapacağını sormaya fırsat bulamadan, Bay Morgan başlamıştı.

Ayaklarını sürüyerek kalabalığın ortasında gidip durdu, yaşlı bir ayı gibi sallanıyordu ve uzun gri saçları ateşin rüzgârında savrulurken gözlerinin etrafı kırışmıştı.

“Size bir şey göstermek istiyorum Bay Fraser,” dedi, hâlâ konuşmakta olan kadınların seslerini bastırarak. Uzun yün gömleğinin ucundan tutarak başından çıkardı. Gömleğini yere atıp ellerini balet gibi yanlara açarak yavaşça etrafında döndü.

Herkes nefesini tutmuştu ama Bayan Graham’ın sözüne bakılacak olursa, birçoğu bu gösteriyi daha önce görmüş olmalıydı. Sırtında, boynundan beline kadar yara izleri vardı. Eski yaralardı ama kocaman sırtında yara izi olmayan tek bir yer yoktu. Ben bile şoke olmuştum.

“İngilizler yaptı,” dedi konuşma sırasında, arkasını dönüp

kollarını indirdi. “Beni dört yüz doksan dokuz kez kırbaçladılar. Saydım.” Kalabalık kahkaha patlatınca Bay Morgan gülümsedi. “Beş yüz defa kırbaçlaması gerekiyordu ama bir tanesini unuttu. Ben de söylemedim.”

Daha fazla kahkaha koptu. Anlaşılan bu sık sık yaptığı vc izleyicilerinin sevdiği bir gösteriydi. Bitirdiğinde onu alkışlayıp kadeh kaldırdılar, gidip Jamie’nin yanına oturdu, belden yukarısı hâlâ çıplaktı ve rahat bir şekilde gömleğini elinde tutuyordu.

Jamie’nin yüzü hiçbir şeyi ele vermiyordu ama omuzlarının rahatladığını görebiliyordum. Görünen o ki Daniel Morgan hakkında kararını vermişti.

Jamie, yüzünde ihtiyat ve umut arası bir ifadeyle küçük demir çanağımın kapağını kaldırdı.

“Yemek değil,” dedim gereksiz bir şekilde, çünkü sinüslerine yanlışlıkla yaban turpu çeken biri gibi hırıldıyordu.

“Umarım değildir,” dedi öksürüp gözlerini silerken. “Tanrım, bu her zamankinden de kötü Sassenach. Zehirlemek istediğin biri mi var?”

“Evet, *Plaznıoâyum vivaks.* Kapağı kapat. Kınakına kabuğu ve salkımsöğütü kaynatıyorum, sıtma hastalarını tedavi etmek için kullanacağım.”

“Hiç yiyeceğimiz var mı?” diye hüzünlü bir şekilde sordu ve kapağı kapattı.

“Aslında var.” Kenardaki üstü örtülü tepsiye uzanıp zafer kazanmışçasına etli

böreği çıkardım, altın rengi kabuğu domuz yağıyla parlıyordu.

Keyifle ellerini uzattı ve çok değerli bir şeymiş gibi saygıyla böreği aldı.

Şevkle çiğnedikten birkaç dakika sonra, “Nereden buldun bunu?” diye sordu. “Başka var mı?”

“Var. Daisy adında oldukça kibar bir fahişe getirdi.”

Durup dikkatle böreğe baktı, sonra omuzlarını silkerek bir ısırık daha aldı.

“Mıımı hakctmek için ne yaptığını hilııcli iniyim Sassena-

vll?”

“1 lavır, yemek yorkcıı bilmek isteyeceğini sanmıyorum, lan’ı gördün mü?”

“1 lavır.” Ağ/ııdaki börek nedeniyle kısa bir cevap vermiş olabilirdi ama tavırlarındaki pişkinliği fark edince durup gözlerimi ona diktim.

“Iaıiin nerede olduğunu *biliyor* musun?”

“lieııen hemen.” Gözlerini börekten ayırmadığı için şüphelerimi doğrulamıştı.

“Iaıiin ne işler çevirdiğini bilmeli miyim?”

“I layır, bilmene gerek yok,” dedi kesin bir şekilde.

“Ah, Tanrım.”

Saçlarına özenle ayı yağı sürüp birkaç hindi tüyü takan lan Murray, gömleğini çıkarıp eski püskü ekose kiltiıi kütüğün altına bıraktı ve Rollo’ya bunlara göz kulak olmasını söyledi ve sonra İngiliz kampına doğru giden küçük açıklıkta yürüdü.

“Dur!”

Bıkkın bir vurdumduymazlıkla ona seslenen nöbetçi ere doğru döndü. On beş yaşlarındaki nöbetçi erin elinde namlusu fark edilir şekilde titreyen bir misket tüfeği vardı. lan yanlışlıkla vıırıılmamayı umdu.

“Gözcüyüm,” dedi kısaca ve kürek kemiklerinin arasında bir örümcek geziniyormıış gibi hissetmesine rağmen arkasına bakmadan nöbetçi erin yanından geçip gitti. *Gözcii*, diye düşünürken içinden kahkaha atmak gelmişti. Sonuçta gözcülük yaptığı doğruydu.

Arada sırada ona doğru atılan bakışları görmezden gelerek aynı tavırla kampın içinde dolaştı - gerçi fark edenlerin çoğu ona baktıktan sonra başlarım çevirmişti.

Burgoyneiiin karargâhını bulmak zor olmamıştı, askerlerin barındığı dizili

küçük beyaz çadırların arasında şapkalı mantar

gibi clııraıı kocaman yeşil bir çadırdı. Biraz ilerideydi -henüz yaklaşmak istemiyordu- içeri girip çıkan kurmay subaylarını ve habercileri… ve nadiren gelen gözcüleri görebiliyordu ama bunlardan hiçbiri Kızılderili değildi.

Kızılderililerin kampı ordu kampının diğer tarafındaydı, dü/eıili ordu ağının dış tarafındaki ormana doğru yayılmışlardı. Thayendanegeainn kabilesinden onu tanıyabilecek birileriyle karşılaşacağından emin değildi. Joseph Braııt'in evine yaptığı ziyaret sırasında siyasete dair hiçbir şey söylemediğinden bu pek sorun yaratmazdı; muhtemelen herhangi bir soru sormadan onu görür görmez kabul ederlerdi.

Ama Burgoyne'nin Kıta Ordusu'na rahatsızlık vermeleri için görevlendirdiği Huron ya da Oneidalar'dan bazılarıyla karşılaşırsa da o zaman durum biraz daha hassas bir hal alabilirdi. Onları Mohavvk kimliğiyle etkileyebileceğinden son derece emindi ama çok şüphelenirlerse ya da çok etkilenirlerse de fazla bir şey öğrenemezdi.

Kamp içindeki yürüyüşünden birkaç şey öğrenebilmişti. Moraller pek yüksek değildi; bazı çadırların arası çöple doluydu ve ordunun gerisinden gelen çamaşırcı kadınların kazanları boş ve soğuktu, çoğu çimenlere oturmuş cin içiyordu. Adamlardan bazıları zar oyunu oynarken içki içiyordu ama birçoğu kurşun eriterek tüfek mermisi hazırlıyor, silahlarını tamir ediyor veya cilalıyordu.

Erzakları azdı; ekmekçinin çadırının dışında sıraya giren adamları görmeden bunu anlamıştı. Hiçbiri dönüp ona bakmamıştı, herkes tüm dikkatini çıkan ekmeklere vermişti - dağıtılmadan önce ikiye bölünüyorlardı. Öyleyse yiyecekler yarım porsiyon veriliyordu ve bu hiç fena değildi.

Yuıe de hiçbir şeyin birlikteki adanı ve cephane sayısı kadar önemi yoktu. Dayısı Jamie, Albay Morgan ve General Gates barut ve cephane stoğunıın ne durumda olduğunu bilmek istiyordu ama topların olduğu alanla barut deposu iyi korunuyor

olmalıydı - yerlilerden bir gözcünün oraya gitmesi için ortada ikna edici hiçbir neden olmazdı.

Görüş alanının köşesinde bir şey belirince gelişigüzel bir şekilde dönüp baktı ve hızla gözlerini önüne dikti, kendisini herhangi bir tuhaflık yokmuşçasına aynı lıızda yürümeye zorladı. Tanrını, bu bataklıktan kurtardığı ve küçük Denny'yi kaçırmasına yardım eden İngiliz adamdı.

Kendisini normal bir şekilde nefes almaya ve endişesizce yürümeye zorladı, çünkü Mohawk bir gözcünün hiçbir endişesi olmazdı. Kahretsin. Günün geri kalanım Kızılderililer ile geçirip mümkün olduğunca bilgi toplamak

niyetindeydi, hava karardıktan sonra da sessizce kampa dönüp Burgoyne'nin çadırını dinleyebileceği bir mesafede dikkat çekmeden duracaktı. Ama bu üsteğmen ortalarda gezinirken bunu denemek çok tehlikeli olabilirdi. İstediği son şey adamla burun buruna gelmekti.

"Hey!" Sesi keskin bir kıymık gibi tenine batmıştı. Sesi tanımıştı ve kendisine seslenildiğinin farkındaydı ama arkasını dönmedi. Altı adım, beş, dört, üç… Çadırlardan oluşan yolun sonuna gelmişti, sağa doğru kayıp gözden kayboldu.

"Hey!" Ses de yaklaşmıştı, neredeyse arkasındaydı ve ağaçlara doğru koşmaya başladı. Sadece bir ya da iki asker onu görmüştü; biri ayağa kalkmış ama sonra ne yapacağını bilemeden durmuştu.

lan, "Plan yattı," diye homurdanarak bir çalılığın arkasına çömeldi. Uzun boylu üsteğmen az önce yanından geçip gittiği adamı sorguluyordu. İkisi de ağaçlığa doğru bakıyordu, asker kafasını sallayarak çaresizce omuzlarını silkti.

Tanrım, ona doğru geliyordu. Dönüp yavaşça ağaçların arasına adım attı, ormanın içine ilerliyordu. İlkbaharda ininden çıkan bir ayı gibi çatırtılar ve hışırtılar çıkararak arkasından gelen İngiliz üsteğmeni kolayca duyabiliyordu

"Murray!" diye bağırıyordu. "Murray sen misin? Bekle!"

"Kurdun Kardeşi? Bu sen misin?"

lan usulca Galce küfretti ve Mohawk dilinde ona kimin seslendiğini görmek için dönüp baktı.

"Serisini Kurdun nerede? Sonunda bir şey onu yedi mi yoksa?" Eski dostu Obur az önce işediğinden üstünü düzeltirken ona gülümsedi.

"Umarım, seni bir şey yer," dedi lan arkadaşına sesini yükseltmeden. "Gitmem gerekiyor. İngilizler'den biri peşimde." Obur'un yüz ifadesi anında değişmişti ama gülümsemesi ve sabırsız ifadesi kaybolmamıştı. Artık gülümsemesi daha genişti, kafasıyla patikaya çıkan bir açıklığa doğru işaret etti. Yüzü aniden durgunlaştı ve lanin geldiği yöne doğru sendeleyerek ilerledi.

lan zar zor gözden kaybolduğunda, William adındaki İngiliz açıklığa geldi ve onu ceketinin yakasından yakalayan Obur'a çarptı. Kızılderili gözlerinin içine bakarak, "Viski?" diye sordu.

"Viskim yok," dedi William kaba olmayan bir şekilde ve Obur'dan kurtulmaya çalıştı. Ancak bunun zor bir iş olduğunu anladı; Obur tıknaz yapısına göre oldukça çevikti ve elini ittiğinde, bir deniz salyangozu gibi hemen başka bir yere yapışıyordu. Obur, üsteğmene Mohavvk dilinde ona ismini kazandıran meşhur avından bahsetmeye başlamıştı ama düzenli

aralıklarla durup “VİSKİİİİİ!” diye bağırarak kollarını İngiliz adamın etrafında da savuruyordu.

lan, Mohavk dile oldukça hakim olan İngiliz’in yeteneğine hayran olmakla vakit kaybetmeyip mümkün olduğunca hızlı bir şekilde batıya doğru dönerek kaçtı. Kampın içinden tekrar geçemezdi. Kızılderili kamplarından birine sığınabilirdi ama Obur’dan kurtulur kurtulmaz Williamin onu orada arama ihtimali vardı.

“Benden ne istiyor bu böyle?” diye homurdandı, artık ses çıkarmamak için özen göstermiyordu ama yine de çalıları elinden geldiğince az kırıyordu. Üsteğmen William, Denny Hunter ve asker kaçağı oyunu sebebiyle onun Kıta Ordusuiıdan oldu-ğıuıu biliyor olmalıydı. Yine de onu gördüğünde ortalığı telaşa vermemişti, sadece şaşkın bir şekilde ve konuşmak istercesine ona seslenmişti.

Belki de bu bir aldatmacaydı. William genç olabilirdi ama kesinlikle aptal değildi. Babasının kim olduğu düşünülünce olamazdı ve şu anda peşindeydi.

lan arkasından gelen seslerin azaldığını duyabiliyordu, tanıştıklarında ateşten yarı baygın bir halde olmasına rağmen Willi-amin belki de Obur’u tanımış olduğunu düşündü. Eğer tanısaydı, Obur’un Ian’ın arkadaşı olduğunu ve çevirdikleri dolabı anında anlardı. Ancak artık önemi yoktu; ormanın derinliklerine sığınmıştı ve burada bir Mohawk kampı vardı.

lan birden durdu. Kampın kokusu ve duruşu gece kelebeği gibi onu kendisine çekiyordu ama girmemeliydi. Henüz değil. Eğer William, Obur’u *tanıdıysa,* Ian’ı arayacağı ilk yer Mohawk kampı olurdu. Ve eğer o da oradaysa…

“Yine mi sen?” dedi pek memnun olmadığı anlaşılan bir Mo-hawk. ‘Asla öğrenemeyeceksin, değil mi?”

Aslında öğrenmişti. En azından ilk vuruşu yapması gerektiğini artık biliyordu. Topuklarının üstünde dönüp dirseğinden güç alarak var gücüyle vurdu. Edinburgh’a tek başına gitmeden, *“Alçak herifin yüzüne doğru indir,”* diyerek eğitmişti dayısı Jamie. Her zamanki gibi güzel bir öğüttü.

Yumruğun etkisiyle eklemlerinden koluna, boynuna ve çenesine doğru bir ağrı ilerledi. Güneş Geyiği ise iki adım geriye uçarak bir ağaca çarpmıştı.

Nefes nefese kalan lan yavaşça eklemlerine dokundu, Jamie Dayı’nın, *“Mümkünse elinin yumuşak kısmıyla vur,”* öğüdünü çok geç hatırlayabilmişti. Önemi yoktu, buna değerdi. Hafif hafif inleyen Güneş Geyiği’nin göz kapakları titriyordu. Ingiliz Wil-liam ağaçların arasından çıktığında, lan saygısız bir şey söyleyip çekip gitmekle adam ayağa kalkamadan kasıklarına tekme indirmek arasında kararsız kalmıştı.

Sanki bir buçuk kilometre yol koşmuş gibi nefes nefese önce Ian'a sonra yerde yatan Güneş Geyiği'ne baktı. Kan adamın yüzünden düşen yaprakların üstüne doğru damlıyordu.

"Aranıza girmek gibi bir niyetim yok," dedi William kibarca. "Ama sizinle biraz konuşabilirsem çok sevinirim Bay Murray." Ian'ın gelip gelmediğine bakmadan arkasını dönüp tekrar ağaçların içine doğru yürüdü.

Ne söyleyeceğini bilmeyen lan, başını sallayıp İngiliz adamı takip ederken son kez bakıp Güneş Geyiği'nin halinin tadını çıkardı.

İngiliz bir ağaca yaslanmış aşağıdaki akarsuyun yanında kurulu Mohawk kampını izliyordu. Kadının biri yeni öldürülmüş bir geyikten et parçaları ayırmış kuruması için bir dala asıyordu.

William koyu mavi bakışlarım ona çevirdiğinde lan tuhaf hissetti.

"Kampta ne aradığını sormayacağım."

"Sormayacak mısın?"

"Hayır. Bıraktığın at ve para için teşekkür etmek istemiştim, ayrıca beni onun ve erkek kardeşinin bakımına bıraktığından Bayan Hunter'ı görüp görmediğini soracaktım."

"Evet, gördüm." Ian'ın sağ elinin eklemleri normal halinden iki kat şişmiş ve zonklamaya başlamıştı. Rachel'ın yanına gidecekti; elini sarardı. Bu düşünce o kadar sarhoş ediciydi ki lan ilk başta Williamin sabırsız bir şekilde açıklamasını beklediğini fark etmedi.

"Ah. Şey, eee… Hunterlar orduyla birlikte. Diğer… orduyla," dedi biraz beceriksizce. "Erkek kardeşi doktorluk yapıyor."

Williamin yüzü değişmemişti ama nedense ifadesi biraz sertleşmişti. lan hayranlıkla onu izliyordu. Jamie Dayı'nın yüzünde de aynı ifadeyi birçok kez görmüştü ve ne anlama geldiğini biliyordu.

"Burada mı?" dedi William.

"Evet, burada." Başıyla Amerikan kampını işaret etti. "Orada, yani."

"Anlıyorum," dedi Williaıı sakince. "O halde onu tekrar gördüğünde, selamımı iletir misin? Erkek kardeşine de elbette."

"Ah… tabii," dedi lan, *ama onu göremeyeceksin, ayrıca zaten onun bir askerle işi olmaz, o yüzden iyi diişün,* diye geçirdi içinden. "Elbette," diye ekledi, sonradan o an William için sadece Rachel Hunter'a haber iletme rolünü üstlendiğini fark ettiğinde bumın değerinin ne olduğunu düşündü.

"Teşekkür ederim." Williamin yüzündeki sert ifade kaybolmuştu, dikkatle

Ian’ı inceledi ve en sonunda başıyla selamladı.

“Hayata karşılık hayat Bay Murray,” dedi sessizce. “Artık ödeştik. Tekrar karşıma çıkmayın. Başka seçeneğim olmayabilir.”

Dönüp gitti, kırmızı üniforması bir süre daha ağaçların arasında görülebiliyordu.

Dürüst Bir Adam

19 Eylül 1777

Güneş davul sesleriyle yükseliyordu. Her iki tarafta da davullar çalıyordu; İngilizler'in uyandırma borusunu duyabiliyorduk ve onlar da aynı şekilde bizimkini duyuyor olmalıydılar. İki gün önce tüfekli erler İngiliz birlikleriyle küçük bir çatışma yaşamıştı. lan ve diğer gözcülerin çabaları sayesinde artık General Gates, Burgoyne'nin ordusunun büyüklüğünü ve konumunu çok iyi biliyordu. Ko[]ciuszko, savunma noktası olarak Bemis Tepesi'ni seçmişti; sarp ve yüksek bir kayalıktı ve nehrin aşağısında bir sürü küçük hendek vardı - adamları tüm hafta boyunca deli gibi kürek ve baltalarla çalışmıştı. Amerikalılar hazırdı. Neredeyse.

Elbette kadınlar generallerin konseyine alınmamıştı. Neyse ki Jamie oradaydı ve bu nedenle, orduyu komuta eden General Gates ve orduyu asıl kendisinin komuta etmesi gerektiğini düşünen General Arnold arasındaki tartışmadan haberim vardı. General Gates Bemis Tepesi'ndeıı ayrılmayıp İngilizler'in saldırmasını beklemekten yanayken, General Arnold ona şiddetle karşı çıkarak ilk hareketin Amerikalılar'dan gelmesini, İngiliz askerlerin düzenlerini bozarak sık ağaçlıklı hendeklerin arasında savaşmaya zorlamaları gerektiğini ve böylece gizlenerek ateş eden tüfekli erler karşısında savunmasız kalarak siperlere geri çekilebileceklerini savunuyordu.

Sisin içinden ekmek almak için çıkan lan, "Arnold kazandı," haberini getirdi. "Jamie Dayı çoktan tüfekli erlerle gitti. Bu gece seıii göreceğini söyledi ve bu arada…" Eğilip yanağımdan öptü ve sonra yılışık bir şekilde gülerek gözden kayboldu.

Korkudan olduğu kadar üzerimize çöken heyecandan da karnım düğümlenmişti. Amerikalılar düzensiz, karmakarışık bir kafileden oluşuyordu ama hazırlanmak için yeterince zamanları olmuştu, neyle karşı karşıya olduklarını ve neyin tehlikede olduğunu çok iyi biliyorlardı. Bu savaş kuzeydeki harekâtı sonuca ulaştıracaktı. Ya Burgoyne galip gelip ilerlemeye devam ederek George Washington'ın ordusunu kendi birlikleri ve General Howe'un birlikleri arasında Philadephia yakınlarında tuzağa düşürecekti ya da işgal ordusu hezimete uğrayıp savaştan çekilecekti, bu durumda Gate'in ordusu güneye doğru ilerleyip Washington'ı destekleyebilirdi. Bütün adamlar bunun farkındaydı ve sis onların beklentileriyle elektrikleniyor gibi görünüyordu.

Güneşten anladığım kadarıyla, sis kalktığında saat neredeyse on olmuştu. Ateş biraz daha önce başlamıştı; kısa, uzaktan gelen, tüfek mermisi seslerini duyabiliyordum. Daniel Morgan'ın adamlarının gözcüleri yerlerinden ettiğini düşündüm - Jamie bir gece önce söylediklerinden gümüş boyunluk takan

askerleri öldürmek için subaylara nişan aldıklarını biliyordum. Üsteğmen Ransomi ve boynundaki gümüş boyunluğu gözümün önüne getirmekten dün gece hiç uyumamıştım. Siste, savaşın dumanında uzakta… Yutkundum ama boğazım inatçı bir şekilde hiçbir şey kabul etmiyordu; su bile içemiyordum.

Askerlere özgü o inatçı tutumuyla Jamie uyumuştu ama havanın serin olmasına rağmen gecenin ilerleyen saatlerinde gömleği terden sırılsıklam olmuş, titrer bir halde uyanmıştı. Rüyasında ne gördüğünü sormadım, biliyordum. Ona kuru bir gömlek çıkarıp başını kucağıma koyarak uzanmasını söyledim, sonra gözlerini kapatana kadar saçlarını okşadım ama tekrar uyuduğunu sanmıyordum.

Hava artık serin değildi, sis kalkmıştı ve düzensiz ama tekrarlanan yaylım ateşi sesleri duyuyorduk. Belli belirsiz uzaktan gelen bağırışlar vardı ama kimin kime bağırdığı ya da ne söylediğini anlamak mümkün değildi. Ve sonra aniden İngilizler topunun gürültüsü geldi, kampı sessizliğe gömen bir gümbürtüydü. Küçük bir duraksamanın ardından geniş çaplı çatışma başlamıştı, silahlar ateşleniyor, çığlıklar atılıyor ve kesik kesik top atışları yükseliyordu. Kadınlar ya bir araya toplanmıştı ya da kaçmamız gerekirse diye ümitsizce eşyalarını toplamaya koyulmuşlardı.

Gün ortasına doğru etrafa sessizlik çökmüştü. Bitmiş miydi? Beklemeye devam ettik. Bir süre sonra çocuklar açlıktan sızlanmaya başlayınca normal hayata geri dönmüştük fakat hiçbir şey olmadı. Yaralı adamların inleyişlerini ve yardım isteyerek bağırdıklarını duyabiliyorduk ancak yaralılardan hiçbiri buraya getirilmiyordu.

Hazırdım. Sargı bezleri ve tıbbi malzemelerle dolu katırın çektiği küçük bir yük arabam ve yağmur yağarken ameliyat etmem gerekirse kurabileceğim bir çadırım da vardı. Yakınlarda bir yerde bağlı olan katır, hem gerginliği hem de ara sıra patlayan tüfek ateşlerine aldırış etmeden uysalca otluyordu.

Öğle saatlerinin ortalarında tekrar çatışma başladığında, bu kez kampın gerisinden gelen siviller ve yemek arabaları geri çekiliyordu. İki tarafta da ağır silahlar vardı, durmayan top atışları gök gürlemesini andırıyordu. Kayalıktan yükselen kocaman kara barut dumanını görebilmiştim. Mantar şeklinde değildi ama yine de aklıma Nagâsaki ve Hiroshima'yı getirdi. Belki onuncu kez bıçağımı ve neşterlerimi keskinleştirdim.

Neredeyse akşam olmuştu, artık görünmeyen güneş, sisi donuk ve iç karartıcı bir turuncuyla lekeliyordu. Nehirden esen akşam rüzgârı sisi yerden kaldırarak dalgalar ve girdaplar oluşturarak sürüklüyordu.

Kara barut dumanı bulutları, lıatıt sis şeritlerinden daha yavaş bir şekilde havaya yükselirken, cehennemi andırmasa da oldukça ürkütücü olan manzaraya yakışır bir kükürt kokusu bırakıyordu.

Sanki savaşın sonucunu gözler önüne sermek için açılan bir perde gibi aniden alanda birkaç boşluk oluştu. Uzakta ileri atılan, birden yere eğilen küçük karanlık siluetler hareket ediyordu, kafalarını leoparın gelip gelmediğine bakan babunlar gibi kaldırmışlardı. Kamptaki siviller; eşler, askerlerin fahişeleri etrafta leş kargaları gibi dolaşıyordu.

Çocuklar da. Çalılığın altında dokuz, on yaşlarında bir çocuk, ata biner gibi kırmızı üniformalı bir askerin üzerine oturmuş, yüzüne büyük bir taşla vuruyordu. Bunu görünce şaşkınlıktan hareket edememiştim, çocuğun askerin kanlı ağzına elini sokup dişlerinden birini zorla kopardığını gördüm. Kanlı ödülünü omzuna asılı çantasına attı, biraz daha aranıp askerin dişlerini çekiştirdi, sallanan başka diş bulamayınca taşını alarak ciddi bir şekilde işine geri döndü.

Midemin ağzıma geldiğini hissettim, yutkunarak acele ettim. Savaşa, ölülere ve yaralılara yabancı değildim. Ama daha önce savaş alanına bu kadar yakın olmamıştım; hâlâ yerde yatan yaralıların ve ölülerin olduğu bir savaş alanında bulunmamıştım.

Yardım isteyenler vardı, arada sırada sisin içinde çınlayan inlemeler ve çığlıklar duyuluyordu, rahatsız edici bir şekilde bana İskoç masallarındaki derelerin lanetlenen ruhlarını hatırlatıyordu. Bu masalların kahramanları gibi durmayıp, seslerine aldırış etmeden küçük tümseklere takılıp ıslak çimenlerin üstünde kayarak yoluma devam ettim.

Amerikan İç Savaşıiıdan Normandiya kıyılarına kadar büyük savaş alanlarının fotoğraflarını görmüştüm. Bu hiçbirine benzemiyordu - yer yarılmamıştı, birbirine girmiş kol ve bacak yığınları yoktu. Etrafa dağılan yaralıların sesleri ve benim gibi,

kaybettiği arkadaşına ya da kocasına seslenenler dışında savaş alanı oldukça sessizce.

Paramparça olan ağaçlar top atışlarıyla yere devrilmişti; bu ışıkta, cesetler karanlık şekiller halinde otların üstünde uzanıyordu. Ara sıra birkaç siluetin zayıf bir şekilde kımıldadığını görüyordum, savaşın kurbanları ölümün cazibesine karşı mücadele ediyordu.

Sisin içinde durup Jamie’nin adını söyleyerek bağırdım. Bana cevap verenler olduğunu duyabiliyordum ama seslerden hiçbiri ona ait değildi. Biraz önümde genç bir adam yatıyordu, kollarını yanlara açmıştı, yüzünde şaşkın bir ifade vardı ve kan vücudunun üst kısmının etrafında birikmişti. Vücudunun alt kısmı iki metre ötedeydi. Eteğimi kaldırıp, kandaki o yoğun demir kokusunu almamak için burnumu sıkıca tıkayarak ceset parçalarının arasında ilerledim.

Günışığı azalıyordu ama bir sonraki bayırın kenarına geldiğimde Jamie’yi

görebildim. Bir kolu vücudunun altında, diğerini yana doğru atmış bir şekilde yüzüstü yatıyordu. Islanan koyu mavi ceketinin omuzları neredeyse kapkara olmuştu, bacaklarını yanlara doğru açmıştı ve ayakları çarpıktı.

Nefesim kesildi, ot yığınlarına, çamura ve böğürtlen çalılarına aldırış etmeden bayırdan aşağı ona doğru koştum. Yaklaştıkça, yakındaki çalıların arkasından çıkıp ona doğru atılan bir siluet gördüm. Jamie'nin yanında dizlerinin üstüne çöküp hiç tereddüt etmeden saçlarından tutarak kafasını yana doğru çevirdi. Siluetin elinde bir şey parıldadı, donuk ışıkta bile parlaktı.

"Dur!" diye bağırdım. "Elindekini bırak, seni lanet herif!"

Son birkaç metrede üstüne atladığım sırada siluet şaşkın bir şekilde kafasını kaldırıp bakıyordu. İs ve pislik izlerinin olduğu yuvarlak yüzündeki kenarlan kızaran gözlerini kısarak bana baktı.

"Çekil!" diye homurdandı kadın. "Onu ilk ben buldum!" Elindeki bir bıçak tutuyordu; beni uzaklaştırmak amacıyla küçük dürtme hareketleri yaptı.

Kendi adıma korkmayacak kadar kızgın ve Jamie için endişeliydim.

"Bırak onu! Ona dokunursan seni öldürürüm!" dedim. Yumruklarımı sıkmıştım, söylediklerimde ciddiymiş gibi görünüyor olmalıydım, kadın Jamie'nin saçlarını bırakıp geri çekilmişti.

"O benim," deyip hırçın bir şekilde çenesini bana doğru işaret etti. "Git kendine başka birini bul."

Sisin içinden çıkan başka bir şekil kadının yanında belirdi. Az önce gördüğüm, kadın gibi pasaklı ve üstü başı dağınık çocuktu bu. Bıçağı yoktu ama mataradan kopardığı basit bir metal parçasını sıkı sıkı tutuyordu. Kenarı ya pastan ya da kandan kapkaraydı.

Bana gözlerini dikti. "O bizim, annem öyle söyledi! Kendi işine bak! Yaylan!"

Kendi işime bakıp bakmayacağımı görmek istemeyerek bir bacağını Jamie'nin sırtına atıp üzerine oturdu ve ceketinin yan ceplerini yoklamaya başladı.

"Hala yaşıyor anne," dedi. "Kalp atışlarını hissedebiliyorum. En iyisi çabucak boğazını kesmek, ağır yaralandığını sanmıyorum."

Çocuğu yakasından tutarak Jamie'nin üstünden çektiğimde elindeki silahını yere düşürdü. Bağırarak kolları ve dirsekleriyle bana vurmaya başlamıştı ama kıçına tekmeyi bastım ve sonra dirseğimi onu boğacakmışçasına boynunun etrafına geçirdim, cılız bileğini diğer elimle tutuyordum.

"Bırak onu!" Kadın gözlerini sansar gibi kısmıştı, hırlarken köpek dişlerinin

parladığını gördüm.

Bakışlarımı kadının üstünden yeterince ayırıp Jamie'ye ba-kamıyordum. Ama gözümün ucuyla onu görebiliyordum, başı yana çevriliydi ve parlak beyaz boynu korunmasızdı.

"Ayağa kalk ve geri çekil," dedim, "yoksa çocuğu boğarım, yemin ederim onu boğarım!"

Elinde bıçağıyla, Jamie'nin vücudunun üstüne eğilmişti, ciddi olup olmadığımı anlamak istercesine dikkatle bana baktı. Ciddiydim.

Boynunu kavradığım çocuk ayaklarıyla kaval kemiğime vurarak mücadele ediyordu. Yaşına göre ufak tefekti ve bir baston kadar inceydi ama yine de güçlüydü; yılaıbalığıyla güreşmek gibiydi. Saçlarının ekşimiş yağ ve pislik kokusu burun deliklerime geliyordu.

Kadın yavaşça ayağa kalktı. Benden daha ufak ve bir deri bir kemikti, yırtık elbisesinin kollarından bileklerinin kemikleri fırlamıştı. Pislikten ve kötü beslenmenin getirdiği şişkinlikten kaç yaşında olduğunu tahmin edemiyordum, yirmi ila elli yaş arasında olmalıydı.

"Kocanı öldü, orada yerde yatıyor," deyip başıyla arkasındaki sise işaret etti. "Üzerinde tüfeğinden başka bir şeyi yok ve çavuşlar onu da alacak."

Bakışları İngiliz birliklerin geri çekildiği uzaktaki ağaçlığa doğru kaydı. 'Yakında başka bir adam bulurum ama bu arada çocuklarımın karınlarını doyurmam gerekiyor ve onun haricinde iki çocuğum daha var." Dudaklarını yaladı, ikna etmeye çalışan bir ses tonuyla konuşuyordu. "Sen tek başmasm; bizden daha iyi idare edebilirsin. Bırak da bu benim olsun, o tarafta daha fazlası var." Çenesiyle ölü ve yaralı asilerin yerde yattığı arkamdaki bayırı gösterdi.

Kadını dinlerken kolum biraz gevşemiş olacak ki, kolumun arasında hareketsiz duran çocuk ani bir hamleyle benden kurtularak Jamie'nin vücudunun üstünden atlayıp annesinin ayaklarının dibine yuvarlandı.

Çocuk kadının yanında doğruldu, beni temkinli ve boncuk gibi parlak sıçan gözleriyle izliyordu. Yere eğilip çimenleri yokladı ve eline aldığı eğreti kamasıyla ayağa kalktı.

'Yaklaşmasına izin verme anne," dedi, boğazı zorlandığı için sesi rahatsız ediciydi. "Adamı ben hallederim."

Gözümün ucuyla çimenlerin arasında parlayan metali fark ettim.

"Dur!" dedim ve bir adım geri çekildim. "Sakın onu öldürmeyin." Yana ve sonra geriye doğru bir adım daha attım. "Sizin olabilir, gidiyorum ama…" Yana doğru ani bir hamle yaparak soğuk metal kabzayı tuttum. Daha önce de

Jamie’nin kılıcını elime almıştım. Normal kılıçlardan daha büyük ve ağır bir süvari kılıcıydı ama şu an önemli değildi.

Yukarı doğru kaldırıp havayı yırtan iki kavis çizdiğimde metalin ellerimde titrediğini hissettim.

Anne ve oğlu hemen geriye kaçtı, yuvarlak pis suratlarında birbirine benzeyen gülünç, şaşkın bir ifade vardı.

“Uzak durun!”

Kadın ağzını açmıştı ama hiçbir şey söylemiyordu.

“Kocan için üzgünüm,” dedim. “Ama burada yatan da benim kocam. Uzak durun dedim!” Kılıcı hava kaldırınca kadın çocuğu kolundan sürükleyerek telaşla geri çekildi.

Omzunun üstünden bana lanetler yağdırarak dönüp gitti fakat ne söylediğine dikkat etmemiştim. Uzaklaştığı sırada, çocuk loş ışıkta kömür gibi gözüken gözlerini benden ayırmamıştı. Beni tekrar görse tanırdı ve ben de onu tanırdım.

Sisin içinde gözden kaybolduklarında taşıyamayacağım kadar ağır gelen kılıcı yere indirdim. Çimenlerin üstüne bırakıp Jamie’nin yanında dizüstü çöktüm.

Kalbim gümbür gümbür atıyordu ve nabzını bulmak için boynunu yoklarken ellerim titriyordu. Başını çevirdiğimde çene kemiğinin biraz aşağısında sabit bir şekilde nabzının attığını gördüm.

“Tanrı’ya şükür!” diye fısıldadım. “Ah, Tanrı’ya şükür!”

Onu hareket ettirmeden önce vücudunun üzerinde hızla ellerimi gezdirip yaralı olup olmadığını anlamaya çalıştım. Leşçilerin geri döneceğini sanmıyordum; arkamdaki tepeden uzaklardan bir grup adamın sesi geliyordu - asilerden oluşan bir müfreze yaralıları almak için yaklaşıyordu.

Kaşının üstünde morarmaya başlayan büyük bir yumru vardı aııa görünürde başka yarası yoktu. Memnuniyetle çocuğun haklı olduğunu düşündüm; kötü yaralanmamıştı. Sonra onu sırt üstü çevirdiğimde elini gördüm.

İskoçyalılar bir elinde kılıçlarını diğer ellerinde kalkanlarını tutarak savaşmaya alışkındırlar, küçük deri kalkanı düşmanın darbesini başka yöne çevirmek için kullanırlar. Ne var ki Jamie’nin bir kalkanı yoktu.

Kılıç sağ elinin üçüncü ve dördüncü parmaklarının arasına isabet etmiş ve elinin içine kadar kesmişti, bileğine doğru avucunun yarısını ayıran derin ve kötü bir yaraydı.

Yaranın korkunç görüntüsüne rağmen çok fazla kan yoktu; eli vücudunun altında kalmıştı ve ağırlığı sargı gibi yarasına baskı uygulamıştı. Gömleğinin

önü kıpkırmızıydı, kalbinin üst kısmı oldukça lekelenmişti. Kanın elinden geldiğinden emin olmak için gömleğini açıp göğsüne baktım. Soğuk göğsü çimenlerden ıslanmıştı ama yaralanmamıştı, soğuktan ürperen göğüs uçları küçüliip sertleşmişti.

“Gıdıklanıyorum…” dedi uykulu bir sesle. Elimi kenara itmek istercesine beceriksizce sol eliyle göğsüne vurdu.

“Özür dilerim,” dedim, hayatta ve bilincinin yerinde olduğunu gördüğümde, içimdeki kahkaha atma isteğini güçlükle bastırdım. Omuzlarının arkasına kolumu atarak doğrulmasına yardım ettim. Şişip yarı kapanan tek gözüyle ve saçlarındaki otlarla sarhoş gibi görünüyordu. Hareketleri de sarhoş gibiydi, endişe verici bir şekilde sağa sola sallanıyordu.

“Nasıl hissediyorsun?” diye sordum.

“Midem bulanıyor,” dedi kısaca. Diğer tarafa doğru eğilerek kustu.

Çimenlerin üstüne onu rahatça yatırıp ağzını sildim vc sonra elini sarma işine koyuldum.

“Az sonra birileri gelecektir,” diyerek ona güven vermeye çalışıyordum. “Seni yük arabasına götürürüz, ben de yaranla ilgilenirim.”

“Hmm.” Sargıyı sıkınca biraz homurdandı. “Ne oldu?”

“Ne mi oldu?” İşimi yarıda bırakıp ona baktım. “*Batta mı soruyorsun*?”

Bana sağlam gözüyle baktı. “Savaşta ne oldu demek istedim,” dedi sabırlı bir şekilde. “Bana ne olduğunun farkındayım, az çok,” diye ekledi ve alnına dokununca irkildi.

“Evet, az çok,” dedim kabaca. “Kendini domuz gibi doğrattın. Yine lanet olası bir kahraman olmaya çalışıyordun, olan bu!”

“Ben-” demeye başladığı sırada lafını kestim, hayatta olduğunu gördüğümde hissettiğim rahatlamanın yerini öfke almıştı.

“Ticonderoga’ya gitmek zorunda değildin! *Gitmemeliydin*! Yazı ve matbaa işiyle uğraşacağını söylemiştin. Mecbur kalmadıkça savaşa gitmeyeceğini söylemiştin. Mecbur *değildin* ama yine de gittin, seni şanslı, dik kafalı, boşboğaz İskoç!”

“Boşboğaz mı?” diye sordu.

“Ne demek istediğimi çok iyi biliyorsun! Oldürülebilirdin!”

“Evet,” dedi hüzünlü bir şekilde. “Süvari üstüme doğru gelirken öleceğimi sandım. Ama haykırıp atım korkuttum,” diye ekledi daha neşeli bir şekilde. “Şaha kalkınca dizi yüzüme geldi.”

“Konuyu değiştirme!” diye sertçe çıkıştım.

“Konu öldürülmemiş olmam değil miydi?” diye sordu Jamie, tek kaşını kaldırmaya çalışıyordu ama bunu denediği anda canı yandı.

“Hayır, konu senin aptallığın ve lanet olası bencil inatçılığın!”

“Ha şu.”

“Evet, o! Seni- seni budala! Bana bunu yapmaya nasıl cüret edersin? Peşinde koşturup parçalarını birleştirmekten daha iyi bir şey yapamayacağımı mı sanıyorsun?” Artık avazım çıktığı kadar bağırmakla meşguldüm.

Artan öfkeme rağmen Jamie bana sırıtıyordu, kapanan gözü nedeniyle yüzündeki ifade daha laubali bir hal almıştı.

“Senden iyi balık satıcısı olur Sassenach,” dedi. “Sesin çok uygun.”

“Kapa çeneni, lanet olası- ”

“Seni duyacaklar,” dedi uysallıkla, eliyle yamaçtan aşağı inerek bize doğru gelen askerlere işaret etti.

“Beni kimin duyduğu umurumda değil! Yaralanmamış olsaydın, seni- seni-”

“Dikkat et Sassenach,” dedi Jamie, hâlâ sırıtıyordu. “Sonra sen birleştirmek zorunda kalıyorsun, değil mi?”

Az önce yere bıraktığım kılıca doğru bir bakış atarak dişlerimin arasından, “Sakın beni kızdırma,” dedim.

Kılıcı gördü ve uzanmaya çalıştı ama pek beceremedi. Koca bir kahkaha atıp vücudunun üstünden uzanarak kamayı yakaladım ve eline bıraktım. Tepeden inen adamlardan birinin bağırdığını duyunca dönüp onlara el salladım.

“Sesini duyan biri beni pek umursamadığını sanacak Sassenach,” dedi arkamdan.

Dönüp ona baktım. Yüzündeki edepsizce sırıtış kaybolmuştu ama hâlâ gülümsüyordu.

Ağzımı açtım fakat bir dakika önce dilimin ucuna gelen tüm kelimeler yükselen sis gibi uçup gitmişti.

Sağlam elini kolumun üstüne koydu. “Şimdilik, hayatımı kurtardığın için teşekkür ederim *a nigfteatı.”*

Ağzımı kapattım. Otların üstünde gürültüyle ilerleyen adamlar neredeyse yanımıza gelmişti, bağırışları ve konuşmaları yaralıların gittikçe zayıflayan inlemelerini bastırıyordu.

“Rica ederim,” dedim.

“Hamburger,” dedim ağzımın içinde ama yeterince sessiz olamamıştım. Tek kaşını kaldırarak bana baktı.

“Doğranmış et,” diye açıklayınca kaşını indirdi.

“Aynen öyle. Durunca kılıç elime girdi. Kalkanımın olmaması çok kötü oldu, darbenin yönünü rahatlıkla değiştirebilirdim.”

“Evet.” Yutkundum. Gördüğüm en kötii yara değildi ama yiıe de biraz midemi bulandırmıştı. Dördüncü parmağının ucu tırnağının hemen dibinden bir yerden temiz bir şekilde kopmuştu. Kılıç, parmağını iç kısmından üçüncü ve dördüncü parmaklarının birleştiği yere kadar derisini soymuştu.

“Kabzaya yakın bir yerden darbe almış olmalısın,” dedim sakin olmaya çalışarak. “Yoksa elinin dış kısmının yarısını koparırdı.”

“Hınm.” Dürtüp ittiğim sırada elini kıpırdatmamıştı ama üst dudağının terlediğini görebiliyordum, ayrıca inlemesini de saklamamıştı.

İstemsizce, “Özür dilerim,” diye mırıldandım.

“Sorun değil,” dedi aynı şekilde. Gözlerini kapatıp açtı.

“Kes şunu/’ dedi aniden.

“Ne?” Geri çekilip ona baktım, şaşırmıştım.

Başıyla elini işaret etti.

“Parmağımı kes Sassenach.”

‘“Yapamam!” Böyle söylerken bile onun haklı olduğunu biliyordum. Parmağının aldığı hasarın yanı sıra, sinirleri çok kötü zedelenmişti; acı duymadan hareket ettirmesi bir yana, parmağını tekrar hareket ettirme ihtimali son derece düşüktü.

“Son yirmi sene içinde yeterince işime yaradı,” derken parçalanan parmağına duygusuzca bakıyordu, “herhalde artık işime yaramaz. Her yere burnunu sokan lanet olası şeyi altı kez kırdım. Kesersen, en azından artık başıma bela olmaz.”

Ona itiraz etmek istiyordum fakat buna zaman yoktu; yaralılar yük arabasından yamaca doğru toplanmaya başlamışlardı. Adamlar milislerdi, daimi ordudan değil ve yakınlarda bir alay varsa, yanlarında doktor da olabilirdi ancak ben daha yakındaydım.

“Bir kere lanet bir kahraman oldunsa, her zaman lanet bir kahraman olarak kalırsın,” diye homurdandım. Jamieiiin kanlı avuç içine sargı bezi tomarı koyup elinin etrafına hızla pamuklu

bir sargı bezi doladım. “Evet, kesmek zorundayım fakat daha sonra.

Kımıldamadan dur.”

uOff,” dedi hafifçe. “Kahraman olmadığımı söylemiştim.”

“Değilsen bile yeterince denemediğinden değil,” dedim ve beze attığım düğümü dişlerimle iyicc sıktım. “İşte, şimdilik bununla idare etmelisin, vaktim olduğunda parmağınla ilgileneceğim.” Sardığım elini tutup içinde su ve alkol bulunan küçük bir leğene batırdım.

Alkol bezin içine sızıp yarasına değince Jamıe’nin rengi bembeyaz oldu. Dişlerinin arasından derin bir nefes aldı ve başka bir şey söylemedi. Tartışmaya yer bırakmayacak şekilde battaniyeyi işaret ettim; yere sermiştim. Uysalca uzanıp sardığım yumruğunu göğsüne doğru bastırarak yük arabasının gölgesinde kıvrıldı.

Dizlerimin üstünde doğrulup bir an duraksadım. Tekrar eğilip yarı kurumuş çamurun ve dökülen yaprakların keçeleştirdiği saçlarını iterek aceleyle Jamie’nin ensesinden öptüm. Kıvrılan yanağım görebiliyordum; gülümserken bir an gerilmiş ve sonra gevşemişti.

Revir vagonunun burada olduğu haberi yayılmıştı; ilgilenil-meyi bekleyen yürüyen yaralılardan oluşan bir grup çoktan toplanmıştı, fenerimin ışığına doğru yaralanan arkadaşlarını taşıyan ya da sürükleyen adamları görebiliyordum. Çok yoğun bir gece olacaktı.

Albay Everett bana iki yardımcı vereceğine söz vermişti ama albayın şu an nerede olduğunu ancak Tanrı bilirdi. Toplanan kalabalığın üzerinde bir an gözümü gezdirerek içlerinden az önce yaralı arkadaşını bir ağacın dibine bırakan genç adamı seçtim.

“Sen,” dedim gömleğinin kolundan çekiştirerek, “kandan korkar mısın?”

Bir an şaşırdı, sonra barut isi ve çamur maskesinin ardından gülümsedi. Benim boyumda, geniş omuzlu, tıknaz, daha az kirli olsa melek gibi denilebilecek bir yüze sahip genç bir adamdı.

“Sadece bana aitse korkarını hanımefendi, Tanrı’ya şükür ki şimdiye kadar kanım akmadı.”

“Öyleyse benimle gel,” dedim gülümseyerek. “Artık bir triaj yardımcısısın.”

“Ne dediniz? Hey, Harry!” diye seslendi arkadaşına. “Terfi ettim. Annene bir sonraki mektup yazışında söyle, Lester’ın en sonunda doğru düzgün bir şey yaptığını söyle!” Gülümseyerek peşimden kasıla kasıla yürüdü.

Yaralıların arasında ona çabucak rehberlik edip yaraların ciddiyetine dikkat çektiğim sırada yüzündeki gülümseme anında kaybolmuş ve kaşlarını çatmıştı.

“Hızla kan kaybeden adamlar önceliklidir,” dedim. Bir kucak dolusu pamuklu sargı bezi ve bir çuval iplik tiftiği verdim. “Bunları onlara ver, arkadaşlarına iplik tiftiğiyle yaranın üstüne sıkıca bastırmalarını ya da yaranın üst tarafından turnike yapmalarını söyle. Turnikenin ne olduğunu biliyor musun?”

“Evet hanımefendi,” diyerek beni temin etti. “Caroline’da bir panter kuzenim Jess’i yaraladığında da yapmıştım.”

“Güzel. Yine de mecbur olmadıkça turnike yaparak zaman kaybetme, bırak arkadaşları yapsın. Kırık kemikleri olanlara gelince, bir süre bekleyebilirler ve onları şu kayın ağacının altına topla. Kanaması olmayan kafa yaralanmalarını, hareket edebili-yorlarsa buraya, kestane ağacının yanına getir. Gelemiyorlarsa ben yanlarına giderim.” Arkama doğru işaret edip etrafımda yarım daire çizerek yere göz gezdirdim.

“Birkaç tane sağlam adam görürsen revir çadırını kurmaları için onları buraya gönder; şuradaki düzlüğe kurulacak. Birkaç kişinin de tuvalet çukuru kazması gerekiyor… şu tarafa sanı-rım.

“Emredersiniz efendim! Hanımefendi demek istemiştim.” Lester kafasını sallayıp iplik tiftiği çuvalını sıkıca tuttu. “Hemen halledeceğim hanımefendi. Ama yerinizde olsam tuvalet çukurları için şimdilik endişe etmezdim,” diye ekledi. “Ödleri kopan çocukların çoğunun bir süre tuvaletlerinin geleceğini sanmıyorum.” Sırıtıp tekrar başıyla selamladı ve işine koyuldu.

Haklıydı; savaş alanlarında her zaman olduğu gibi, keskin kan ve duman kokusunun arasında alt notaları oluşturan havada hafif bir dışkı kokusu vardı.

Lester yaralıları ayırırken, ilaç kutum, dikiş çantam, yük arabasının arka kapağına koyduğum bir şişe alkol ve hastaların -oturabilirlerse- üstüne oturmaları için bir alkol fıçısıyla birlikte işe koyulmuştum.

En kötüleri süngü yaralarıydı ve neyse ki şarapnel yarası yoktu, çünkü top atışı isabet eden adamlar için ise elimden bir şey gelmezdi. Çalıştığım sırada, ilgilenilmeyi bekleyen adamların konuşmalarına kulak kabartmıştım.

“Bu gördüğün en korkunç şeydi, değil mi? Orada kaç tane herif vardı öyle?” diye soruyordu adamlardan biri yanındakine.

“Biliyorsam ne olayım,” diye yanıtladı arkadaşı başını sallayarak. “Bir an gözlerimin önündeki her şey kıpkırmızıydı. Sonra yakınımda bir yere top düşünce uzun bir süre dumandan başka bir şey görmedim.” Eliyle yüzünü ovuşturdu; sulanan gözlerinden akan yaşlar göğsünden alnına kadar tenini kaplayan kara isin üzerinde uzun çizgiler oluşturmuştu.

Başımı çevirip yük arabasına doğru bakındım ama altını göremiyordum.

Elinin haline rağmen şok ve yorgunluktan Jamie'nin uyumuş olmasını umuyordum ancak pek sanmıyordum.

Etrafımdaki herkes bir şekilde yaralanmış olmasına rağmen, moralleri yüksekti ve havada rahatlamayla gelen bir coşku ve sevinç hissediliyordu. Tepenin alt kısımlarında, nehrin civarındaki sisin içinden, zafer çığlıkları, düdük-davul sesleri ve gelişigüzel bir şekilde bağrışmalar geldiğini duyabiliyordum.

Tüm bu seslerin arasında daha yakınlardan bir ses geldi: Doru atının üzerinde üniformalı bir subaydı konuşmuştu.

"Taarruzu bozan o koca kızıl kafalı herifi gören oldu mu?'*

İnsanlar homurdanarak etraflarına bakıyordu ama kimse cevap vermedi. Adam atından inerek dizginleri bir dala dolayıp Yaralıların oluşturduğu kalabalığın arasından bana doğru ilerlemeye başladı.

"Her kimse, on libre büyüklüğünde hayaları olmalı," dedi yanağına dikiş attığım adam.

"Katası da aynı büyüklükte," diye homurdandım.

"Ne?" Şaşkınlıkla yan yan bana baktı.

"Yok bir şey," dedim. "Biraz daha dayan, işim bitti neredeyse."

Berbat bir geceydi. Yaralılardan bazıları, ölülerden farksız bir halde hâlâ hendek ve çukurlarda yatıyordu. Uzaktan gelen çığlıklara bakılırsa, ağaçların arasından sessizce çıkan kurtlar ölü ya da diri ayırt etmiyordu.

Jamie'nin yattığı çadıra geri döndüğümde neredeyse sabah olmuştu. Onu rahatsız etmemek için çadırın eteğini sessizce araladım ama çoktan uyanmıştı bile. Başını katlı battaniyenin üstüne koymuş, yüzünü çadırın girişine doğru dönmüş yatıyordu.

Beni görünce gülümsedi.

"Zor bir gece miydi Sassenach?" diye sordu, soğuk havadan ve uzun süre konuşmadığından sesi biraz boğuk çıkmıştı. Fenerin ışığıyla sarıya boyanan sis, çadırın eteğinin altından içeri sızıyordu.

"Daha kötülerini görmüştüm." Saçlarını yüzünden çektim, dikkatle ona bakıyordum. Rengi solgundu ama terli değildi. Yüzünden acı çektiği anlaşılıyordu, teni soğuktu ancak ateşi olduğuna dair bir belirti yoktu. "Hiç uyumadın, değil mi? Nasıl hissediyorsun?"

"Biraz korkuyorum," dedi. "Biraz da midem bulanıyor," Neredeyse gülümsüyormuşçasına suratını buruşturdu.

Elimi çenesinin altına götürüp parmaklarımı boynuna koy-dunı. Parmak uçlarımda kalp atışlarını düzenli bir şekilde hissedebiliyordum, savaş alanındaki kadını hatırlayınca birden ürperdim.

“Üşümüşsün Sassenach,” dedi ürperdiğimi hissedince. “Ayrıca yorulmuşsun. Git ve yat, olur mu? Biraz daha dayanabilirim.”

Yorgundum. Savaşın ve gecenin adrenalini vücudumu terk etmişti; bitkinlik sırtıma doğru tırmanırken eklemlerimi gevşetiyordu. Ama saatlerce beklemenin ona neye mal olduğunu çok iyi biliyordum.

“Çok uzun sürmez,” dedim. “Bir an önce bitirmek daha iyi olabilir. Sonra rahatça uyursun.”

Başını sallamasına rağmen pek kendinden enıin görünmüyordu. Ameliyat çadırından getirdiğim küçük çalışma masasını açarak kolay yetişebileceğim bir yere kurdum. Sonra benim için çok değerli olan afyon ruhu şişesini alarak kara ve hoş kokulu sıvıdan bir kabın içine bir parmak derinliğinde koydum.

“Yavaşça yudumla,” dedim ve kabı sol eline yerleştirdim. Her şeyin sırayla elimin altında olduğundan emin olarak, ihtiyacım olan aletleri teker teker dizmeye başlamıştım. Lesteri bana yardım etmesi için çağırmayı düşünmüştüm ama ameliyat çadırındaki loş fenerlerin altında sersemlemiş bir halde sallanarak ayakta uyurken bulmuştum ve ona bir battaniye verip ateşin yanında uyuması için göndermiştim.

Gümüşçü Stepheıı Moray’ın yaptığı kısa kavisli ameliyat makasının sapı elimin içine oturacak şekildeydi. Temizlemenin ve dezenfekte etmenin kolay olması için makasın mümkün olduğunca sade olması konusunda ısrar etmiştim. Stepheıı gösterişsiz ve zarif bir tasarım yapmak zorunda kalmış ama küçük bir süs eklemeye karşı koyamamıştı - saplardan birinde, daha fazla güç uygulamak için serçe parmağımın destek alabileceği kanca gibi bir uzantı vardı, bu düz ve esnek uzantının ucu gül goncasına dönüşüyordu. Ağır ve korkunç bıçaklarıyla arasındaki zıtlık, makası kutusundan lıcr çıkardığımda gülümsememe neden oluyordu.

Gazlı ve keten bez parçaları, iplik tiftiği tomarları, yapış yapış kırmızı lekeli plasterler. Çalıştığım sırada dezenfekte etmek amacıyla üstü açık bir kâse alkol, içinde kınakına kabuğu, ezilmiş sarımsak ve sargı için barsama otu kavanozu.

“Hepsi burada,” dedim memnuniyetle ve malzemeleri son kez kontrol ettim. Tek başıma çalıştığım için her şeyin hazır olması gerekiyordu; unuttuğum bir şey olursa elimin altında onu bana yetiştirecek kimse yoktu.

“Adi bir parmak için çok fazla hazırlık,” dedi Jamie arkamdan.

Dönüp baktığımda, elinde içilmemiş afyon ruhu kupasıyla dirseğinin üzerinde doğrulmuş izlediğini gördüm.

“Alay doktorları gibi küçük bir bıçakla koparıp yarayı kızgın demirle kapatamaz mısın?”

“Evet, öyle de yapabilirim,” dedim tarafsız bir tonda. “Ama neyse ki buna mecbur değilim; işi doğru düzgün yapabileceğim kadar vaktimiz var.”

“Hmm.” Parıldayan aletlerin üstünde isteksizce gözlerini gezdirdi, mümkün olduğunca çabuk bitmesini istediği çok açıktı. Bunun ona çok yönlü düşünülmüş bir ameliyattan ziyade, yavaş bir işkence gibi geldiğini fark ettim.

“Elini kullanabileceğinden emin olmak istiyorum,” dedim kesin bir şekilde. “Enfeksiyon kapmanı, yaranın cerahat toplamasını, seni beceriksizce sakatlamamayı ve -Tanrı’mn izniyle-parmağm iyileştiğinde acı hissetmemeni istiyorum.”

Bunu duyunca kaşlarını kaldırdı. Asla söz etmezdi ama Stu-art Ayaklanmasından önce mahkûm olarak kaldığı Wentworth Hapishanesinde ezildiğinden beri, sağ eli ve baş belası dördüncü parmağının senelerdir zaman zaman canını yaktığının far-kmdaydım.

“Anlaşma anlaşmadır,” dedim elindeki kupaya başımla işaret ederek. “İç şunu.”

Kupayı kaldırıp isteksizce burnunu kupanın kenarına götürdü, mide bulandırıcı tatlı koku yüzünden burun delikleri seğirdi. Kara sıvı dilinin ucuna değince suratını buruşturdu.

“Midemi bulandıracak.”

“Hayır, uyumana yardımcı olacak.”

“Ama çok kötü kâbuslar görüyorum.”

“Rüyanda tavşanları kovalamadığın sürece sorun yok,” diye onu ikna ettim. O haline rağmen kahkaha attı ve içmeyi denedi. “Atların toynaklarından kazınan şeylere benzer bir tadı var.” “En son ne zaman bir atın toynağını yaladın peki?” diye sordum ellerimi belime koyarak. İkinci derece bürokratlara ve düşük seviyeli ordu mensuplarına gözdağı vermeye yetecek şekilde ona dik dik baktım.

İçini çekti.

“Ciddi misin?”

“Evet.”

“Peki, öyleyse.” Uzun süredir çektiği acıya boğun eğip si-temkar bir bakışla başını geriye atarak kupadaki sıvıyı tek bir dikişte bitirdi.

Kasılarak titredi, boğulurcasına sesler çıkardı.

“Sana yudumlamanı söylemiştim,” dedim kibarca. “Kusarsan sana yeri yalatırım.”

Ayağımızın altındaki toprak ve ezilmiş çimenler düşünüldüğünde bu oldukça boş bir tehditti, yine de dudaklarını ve gözlerini sımsıkı kapatıp uzandı. Ağır ağı nefes alıyordu ve her birkaç saniyede bir kasılarak yutkunuyordu. Bir tabure çekerek yatağın yanında oturup bekledim.

“Nasıl hissediyorsun?” diye sordum birkaç dakika sonra. “Başım dönüyor,” diye yanıtladı Jamie. Tek gözünü açarak aralıktan bana baktı ve sonra homurdanarak kapattı. “Sanki bir uçurumdan aşağı düşüyormuşum gibi. Hiç hoş bir duygu değil bu Sassenach.”

“Bir dakikalığına başka bir şey düşünmeye çalış,” dedim. “Bu düşünceyi aklından uzaklaştırmak için güzel bir şeyler düşün.”

Bir an kaşları çatıldı aııa sonra rahatladı.

“Biraz ayağa kalkar mısın?” dedi Jamie. Ne istediğini merak ederek itaatkâr bir şekilde ayağa kalktım. Gözlerini açıp sağlam elini uzatarak kalçamdan sıkıca kavradı.

“İşte.” dedi. “Düşünebileceğim en güzel şey Kalçanı sıkıca tutmak beni her zaman sakinleştiriyor.”

Kahkaha atıp alnını kalçalarıma yaslaması için ona biraz daha yaklaştım.

“En azından portatif bir çare.”

Bir dakika sonra yavaşça, “Jamie,” dedim. “Çok üzgünüm.”

Gözlerini açıp yukarı doğru bana bakarak gülümsedi ve hafifçe kalçamı sıktı.

“Peki,” dedi. Gözbebekleri küçülmeye başlamıştı, sanki çok uzağa bakıyor gibi bakışları derindi.

“Söylesene Sassenach,” dedi bir dakika sonra. “Eğer biri karşına bir adam koysa ve sana parmağım kesersen adamın yaşayacağım, kesmezsen adamın öleceğini söylese parmağını keser miydin?”

“Bilmiyorum,” dedim, biraz şaşırmıştım. “Eğer seçeneklerim bunlarsa ve eğer iyi bir adamsa… evet, sanırım keserdim. Tabii hiç hoşuma gitmezdi,” diye eklediğimde gülümsedi.

“Hayır,” dedi. Bakışları yumuşayıp dalgınlaştı. “Biliyor musun,” dedi bir süre sonra, “sen yaralılarla ilgilenirken albaylardan biri benimle görüşmek için

geldi. Albay Johnson, evet ismi MichaelJohnson'dı."

"Bilmiyordum, sana ne söyledi?"

Kalçamı tutan eli gevşemeye başlamıştı, elinin düşmemesi için kendi elimi üzerine koydum.

"Birliğinin bir kısmı ve tepedeki alayın geri kalanı İngiliz-ler'in yolunun üzerindeymiş. Taarruz devam etseymiş, bölüğü büyük ihtimal kaybederlermiş ve geri kalanına da ne olacağını ancak Tanrı bilirdi dedi." Gözlerini eteğime odaklamıştı, yumuşak İskoç aksam giderek belirginleşiyordu.

"Onları sen mi kurtardın?" dedim yavaşça. "Bölükte kaç kişi var?"

"Elli," dedi. "Ama sanırım hepsi ölmezdi." Eli düştü, kendi kendine gülerek tekrar elini kalçamın üzerine koydu. Eteğimin içinde sıcak nefesini hissedebiliyordum.

"İncil'deki gibi olacağını düşünüyordum, anlarsın ya."

"Öyle mi?" Elini kalçamın kıvrımına doğru yerleştirdim. "Peygamber İbrahim'in Tanrı ile anlaşma yaptığı kısım. 'Elli dürüst adam var diye,'" diye alıntıladı, "'bütün şehri kurtaracak mısın?' Ve sonra İbrahim sayıyı yavaş yavaş aşağı çeker, elliden kırka, kırktan otuza, yirmiye ve sonra ona."

Gözleri yarı kapalıydı, sesi huzur dolu ve endişesiz. "Bölükteki adamların maneviyatlarını sorup soruşturacak zamanım yoktu. Peki sence aralarında on tane dürüst ve iyi adam var mıdır?"

"Eminim vardır." Kolunu neredeyse tamamen salmış ve eli ağırlaşmıştı.

"Ya da beş. Ya da bir bile. Bir kişi bile yeterli."

"Mutlaka bir tane dürüst adam vardır."

'Yaralılarla uğraşırken sana yardım eden elma yanaklı genç, o iyi biri mi?"

"Evet, iyi biri."

Derin bir nefes aldı, gözleri neredeyse kapalıydı.

"Ona parmağım yüzünden kın tutmadığımı söyle," dedi.

Bir süre sağlıklı elini sıkıca tuttum. Yavaş ve derin nefesler alıyordu, fazlasıyla rahatladığı için ağzı gevşemişti. Onu yavaşça sırtüstü çevirdim ve elini göğsüne koydum.

"Lanet olası adam," diye fısıldadım. "Beıii ağlatacağını biliyordum."

Güneş yükselip adamları uykularından uyandırmadan önceki o son birkaç dakika sırasında kamp sessizdi. Ara sıra göncülerin seslenişini ve avlanmak için ormana giderken çadırın yanından geçen iki askerin mırıldanarak sohbet

edişini duyabı-liyordıım. Dışarıdaki kanıp ateşleri köze dönüşmüştü fakat üç fenerini vardı.

Kucağıma üzerinde çalışabileceğim yumuşak, ince kare bir çam tahtası yerleştirdim. Jamie kamp yatağında yüzüstü yatıyordu, yüzünü kontrol edebilmem için başını bana doğru çevirmişti. Derin uykudaydı; nefesini yavaşça veriyordu ve iğneyi elinin arkasına batırdığımda kıpırdamadı. Hazırdı.

Eli şişip kabarmış ve rengi solmuştu, güneşte hafifçe bronz-laşan teninin yanında kılıcın yarası kalın siyah bir çizgi gibi duruyordu. Gözlerimi kapatıp bileğinden tutarak nabız atışlarını saydım. *Bir, iki, üç, dört…*

Ameliyata hazırlanırken nadiren bilinçli bir şekilde dua ederdim, genelde tarif edemediğim ama her zaman tanıdığım bir dinginliğe ihtiyaç duyardım. Bıçağın ucunu acımasızlık ve şefkatle dengeler, iyileştirmek adına dokunduğum her şeyi yok edebileceğimi bilerek ellerimin altındaki vücuda büyük bir ilgiyle yaklaşırdım. *Bir, iki, üç, dört…*

Şaşkınlıkla kendi kalp atışımın da yavaşladığını fark ettim; parmak uçlarımdaki nabız atışları Jamie'nin bileğindeki nabız atışlarıyla uyumlu olarak yavaş ve kuvvetliydi. Eğer bir işaret bekleseydim, onun bu olabileceğini düşünürdüm. *Hazır, başla,* diye içimden geçirip neşteri elime aldım.

Dördüncü ve beşinci eklemlerin üzerinde küçük, yatay bir kesik vardı, aşağıya doğru inip deriyi neredeyse bileğine kadar yarıyordu. Makasın ucuyla dikkatle derisini kaldırıp gevşek deri parçasını uzun çelik millerden biriyle tahtaya sabitledim, mil tahtanın yumuşak ağacına iyice girmişti.

Damıtılmış su ve alkol solüsyonuyla dolu küçük bir püskürtücüm vardı. Sterilize etmem mümkün olmadığından, bunu ameliyat yerini hafifçe nemlendirip, ilk akan kanı temizlemekte kullandım. Neyse ki çok fazla kan akmıyordu, ona verdiğim damar daraltan işe yaramıştı.

Vücudunun canlı renkleri arasında gümüş gibi parlayan kemiğini ve üzerini örten sinirleri ortaya çıkarmak için hâlâ sağlam olan kas dokularını yavaşça iterek birbirlerinden ayırdım. Kılıç yanmay kemiğin iki santim üzerinden sinirlerin neredeyse hepsini kopartmıştı. Geriye kalan birkaç tanesini de ben kesince eli şaşırtıcı bir şekilde istemsizce seğirdi.

Dudağımı ısırdım ama sorun yoktu, eli dışında hiçbir yeri hareket etmemişti. Farklıydı, eter ya da Pentotal etkisi altındaki bir adama göre bedeni daha dinçti. Uyuşturulmamıştı, sadece kendinden geçmişti. Tenine dokunduğumda dirençli olduğunu hissedebiliyordum, bin dokuz yüzlerde hastanede geçirdiğim günlerde görmeye alışık olduğum gibi yumuşak ve gevşek değildi.

Yine de ameliyat çadırında ellerimin altında hissettiğim hayat ve korku dolu kasılmalardan oldukça farklıydı ve bu büyük bir rahatlıktı.

Kestiğim sinirleri penseyle kenara ayırdım. Ulnar sinirinin burada derin uçları vardı - dokuların içlerine pek kendini göstermeden yayılırdı. Beşinci parmağa yeterince uzaktı, böylece ana sinir kordonuna zarar vermeden çalışabilirdim.

Asla emin olamazdınız; çizimli ders kitaplarından çok farklıydı ve doktorların ilk öğrendiği şey bedenlerin korkutucu bir şekilde eşsiz olduğuydu. Mide, yaklaşık olarak bulmayı umduğunuz yerde olabilirdi ancak sinirler ve onu besleyen kan damarları o bölgede herhangi bir yerde olabilirdi. Ayrıca şekilleri ve sayıları açısından büyük ihtimalle farklılık gösterirlerdi.

Yine de artık bu elin sırrını biliyordum, işleyişini, biçimini, hareket etmesini sağlayan yapılarını görebiliyordum. Güzelce kavis çizen üçüncü tarak kemiği ve onu besleyen kan damarlarının oluşturduğu hassas ağ karşımda duruyordu. Kanı yavaşça aktı ve küçük koyu kırmızı bir birikinti oluştu; kesilen kemiğini lekeleyen parlak bir kırmızıydı. Ekleminin altında koyu, turku-az renkli küçücük damarı atıyordu ve pıhtılaşan yarasının kenarında kabuk tutmuş bir karaltı vardı.

Dördüncü tarak kemiğinin nasıl parçalandığını biliyordum. Kılıç, kemiğin ucuna yakın bir yere isabet etmiş ve kemiği elinin ortasına yakın bir yerden parçalamıştı.

Onu da almak zorundaydım ve bitişik dokuların rahatsızlık vermelerini önlemek için serbest kalan kemik parçalarını da her ihtimale karşı çıkarmalıydım. El tarak kemiğini çıkarmam üçüncü ve beşinci parmakların birbirlerine yakınlaşarak elinin küçülmesine ve eksik parmağın yarattığı boşluğun ortadan kalkmasını sağlayacaktı.

Eklemlerinin arasındaki oynak yerleri açmak için kesik parmağını sertçe çektim ve sonra bağ dokuyu kesmek için neşterin ucunu kullandım. Kıkırdak küçük ama işitilebilir bir *pop* sesiyle ayrılınca Jamie sıçrayıp homurdandı, ellerimin arasında tuttuğum eli büküldü.

‘‘Sessiz ol.” diye fısıldadım. “Sessiz ol, bir şey yok. Ben buradayım, sakin ol.”

Savaş alanında ölen çocuklar için hiçbir şey yapamazdım ama burada, onun için tutacağını bildiğim bir büyü yapabilirdim. Afyonlu derin uykusunda beni duydu; kaşlarım çatarak anlaşılmaz bir şeyler mırıldadı ve sonra derin bir nefes alıp rahatladı. Elimde tuttuğum bileği tekrar gevşemişti.

Yakınlarda bir yerlerde bir horozun ötmesiyle çadırın kenarına baktım. Hava fark edilir şekilde aydınlanmıştı, arkamdaki aralıktan içeri giren hafif sabah esintisinin ensemdeki serinliğini hissedebiliyordum.

Mümkün olduğunca az zarar vermeye çalışarak alttaki kası koparttım. Parmağının küçük atar damarını ve uğraşabileceğim kadar geniş diğer iki damarını bağladım, son birkaç siniri ve parmağını tutan deriyi keserek kaldırdım. Sallanan tarak kemiği şaşırtıcı bir şekilde fare kuyruğu kadar beyaz ve çıplaktı.

Temiz ve derli toplu bir iş çıkarmıştım ama kestiğim deri parçasını kenara koyduğumda üzerime bir üzüntü çöktü. Yeni doğan Jemmy'yi tutarak yüzünde neşeli ve meraklı bir ifadeyle küçücük el ve ayak parmaklarını sayışı gözümün önüne geldi.

Ona olduğu kadar kendime de, "Geçti," diye fısıldıyordum. "Geçti, iyileşecek."

Gerisini çabucak hallettim. Parçalanan küçük kemik parça-

larmı penseyle çıkardım. Yaradaki ölü dokuyu mümkün olduğunca temizledim - ot, toprak ve etinin içine giren küçük bir parça kumaşı aldım. Yarayı temizlemek, küçük bir parça deri kesmek ve kesiğe dikiş atmak dışında bir işim kalmamıştı. Sarımsak ve akmeşe yaprağı lapasını alkolle karıştırıp elinin üstüne bolca sürüp iplik tiftiği ve gazlı bezle tampon yaptım. Şişliği azaltıp üçüncü ve beşinci parmakların birbirlerine yaklaşmaları için sargı beziyle sıkıca sararak plaster yapıştırdım.

Güneş neredeyse doğmuştu; başımın üstünde duran fenerin ışığı loş ve zayıf görünüyordu. Gözlerim bütün gece yakından çalışmaktan ve ateşin dumanından yanmaya başlamıştı. Dışarıdan, adamların arasında gezinerek onları yeni günle -ve düşmanla- yüzleşmeleri için uyandıran subayların sesleri geliyordu.

Jamie'nin elini karyolanın üstünde yüzüne yakın bir yere yerleştirdim. Rengi biraz solmuştu ve dudakları hafifçe kızarmış ama morarmamıştı. Aletlerimi su ve alkol dolu bir kovanın içine bıraktım, birdenbire onları temizlemekle uğraşamayacak kadar yorgun hissetmiştim. Onunla ne yapacağımı bilmediğimden, kestiğim parmağını pamuklu bir sargı bezine sarıp masanın üstüne bıraktım.

Çavuşların ritmik bir şekilde, "'Kalkın bakalım! Uyanın beyler!" diye bağırışları uyanmaya gönülsüz askerlerin verdiği esprili ya da kaba yanıtlarla bölünüyordu.

Üstümü çıkarmakla uğraşmadım, eğer bugün savaş yapılacaksa hemen ayağa kalkabilirdim. Ama Jamie kalkamazdı. Endişelenmeme gerek yoktu; ne olursa olsun bugün savaşamazdı.

Tokamı açıp saçlarımı omuzlarımın üstüne salınca rahatladığım için derin bir nefes verdim. Sonra ona sokularak karyolaya uzandım. Yüzüstü yatıyordu,

üzerini örten battaniyenin altında kalçalarının küçük kaslı şişkinliğini görebiliyordum. Düşünmeden elimi poposuna üzerine koyup sıktım.

“Tatlı rüyalar,” deyip yorgunluğun beni ele geçirmesine izin verdim.

Dostlarımdan Ve Ailemden Sonsuza Kadar Ayrı

Üsteğmen Lord Ellesmere nihayet bir asi öldürebilmişti. Aslında birkaç tane öldürdüğünü düşünüyordu ama ateş ettiği adamların öldüğünden emin değildi; bazıları yere düşmüştü ve sadece yaralanmış olabilirlerdi. Bir grup asiyle birlikte İngiliz toplarına saldıran adamın öldüğünden emindi. Adamı süvari kılıcıyla ortadan ikiye bölmüştü ve kılıcı tuttuğu elinde birkaç gün boyunca tuhaf bir uyuşma hissetmişti, elini hâlâ kullanabildiğinden emin olabilmek için birkaç dakikada bir sol elini kasıp duruyordu.

Uyuşukluk hissi sadece eliyle sınırlı değildi.

Savaşın ardından İngiliz kampındaki günler yaralı askerleri kurtarma, ölüleri gömme ve birlikleri tekrar bir araya toplamakla geçmişti. Tabii geriye ne kadar birlik kaldıysa. Askerden kaçma durumu çok sık yaşanıyordu; küçük ve gizli, durmak bilmeyen bir asker kaçağı sızıntısı vardı.

Birden fazla defin işlemine tanık olmuştu, tanıdığı adamlar -ve genç adamlar- toprağa verilirken donuk bir ifadeyle izlemişti. İlk birkaç gün boyunca, cesetleri yeterince derine gömmediklerinden, sabaha kadar sığ mezarlardan sürükledikleri cesetler için kavga eden kurtların ulumalarını ve hırlamalarını dinlemek zorunda kalmışlardı. Ertesi gün, cesetlerden geriye kalanları daha derinlere gömmüşlerdi.

Amerikalı nişancılar geceleri yaklaşarak gözcüleri öldürdükleri için kampın etrafında her yüz metrede bir ateş yakılıyordu.

Gündüzleri sıcaktan kavrulurken, geceleri soğuktan donuyorlardı - ve kimse yeterince dinlenemiyordu. Burgoyne, ne subayların ne de askerlerin üzerlerinde kıyafetleri olmadan uyumaması gerektiğine dair bir emir vermişti ve William iç çamaşırını bir haftadan daha uzun bir süredir değiştirmemişti. Nasıl koktuğunun önemi yoktu, nasılsa kendi kokusunu almıyordu. Adamlar gün doğmadan bir saat önce silahlarını alarak kamp sınırlarına yerleşip saldırmaya hazır Amerikalılar’ın sisin içinde saklanmadıklarından emin olmak için güneş sisi yok edene kadar orada kalmak zorundaydı.

Askerlere verilen günlük ekmek azaltılmıştı. Tuzlanmış domuz eti ve un giderek azalıyordu. Askerlere yiyecek satan satıcılarda ise tütün ve konyak kalmamış olması Alman birliklerini üzüyordu. İyi yanından bakılacak olursa, İngiliz savunması müthiş bir düzen içerisindeydi, iki tane oldukça büyük palanka inşa edilmiş ve ağaçları keserek top atışına yer açmak için bin kişi görevlendirilmişti. Ayrıca Burgoyne, General Clinton’ın takviye kuvvetlerle -

ve yiyeceklerle- birlikte on gün içerisinde varacağını duyurmuştu. Tek yapmaları gereken beklemekti.

Benningtoıı Savaşinda aldığı yarası mucizevî bir şekilde iyileşen Üsteğmen Gruemvald, “Yahudiler bizim General Cliı-ton’ı beklediğimiz kadar Mesih’i beklememiştir,” diye şaka yaptı.

“Ha ha,” diye güldü William.

Amerikan kampında moraller yüksekti, başladıkları işi bitirmeye fazlasıyla hazırdılar. Ama ne yazık ki İngilizler erzak sıkıntısı çekerken Amerikalılar cephane ve barut sıkıntısı içersindeydiler. Sonuç olarak, bu huzursuz durgunluk boyunca Amerikalılar sürekli İngiliz kampının çevresinde toplanıyor ama pek ilerleme kaydedeniiyorlardı.

lan Murray bunu çok sıkıcı buluyordu, sis çöktüğünde yapılan bir baskın sırasında dikkatsiz bir asker kazara tüfeğinin tetiğini çekip ayağını delmesinin ardından, bunun revir çadırında erkek kardeşine yardım eden Rachel I Iunteri ziyaret etmek için yeterli sebep olduğuna karar verdi.

Bu düşünce onu o kadar heyecanlandırmıştı ki sisin içinde attığı adımlara dikkat etmediği için baş aşağı bir hendeğe düşüp kafasını bir taşa çarptı. Böylece birbirlerini destekleyen iki adam kampa topallayarak dönmüş ve revir çadırına doğru ilerlemeye başlamışlardı.

Çadırın içi çok yoğundu; savaşta yaralananlar burada yatmıyordu, sadece ufak tefek dertleri olanlar tedavi için buraya geliyordu. Ian’ın kafası kırılmamıştı ama her şeyden ikişer tane görüyordu, Rachelin nerede olduğunu görebilmek umuduyla bir gözünü kapattı.

“Hey,” dedi biri arkasından açık bir şekilde onaylarcasına, “*tno niglıean donn boidheaclıl*” Bir an dayısının konuştuğunu sanarak hızla başını çevirdi ve dayısı Jamie’nin neden burada yengesiyle flört ettiğini merak ederek aptal aptal gözlerini kırpıştırdı ama sonra yengesi Claire’in burada bile olmadığını hatırladı, öyleyse ne…

Bir eliyle gözünü kapatarak dikkatle başını çevirdiğinde çadırın girişinde duran adamı gördü.

Sabah güneşi adamın saçlarını aydınlatıyordu, karnından kuvvetli bir yumruk yemişçesine Ian’ın ağzı açık kalmıştı.

Adam içeri girer girmez onun Jamie Dayı olmadığını görebilmişti, topallayan bir askere yardım ediyordu. Yüzü yanlıştı; kırmızı, yanık ve kırış kırıştı, neşeli ve kendini beğenmiş bir havası vardı. Üstelik saçları kızıl değil açık kızıldı ve şakaklarından sertçe geriye yapıştırılmıştı. Sağlam yapılıydı ama çok uzun boylu değildi ve arkadaşının ağırlığı üstünde bile olsa hareket ediş

şekli… bir yaban kedisini andırıyordu. Bütün bunlara rağmen, her nedense Iaıı, gözlerinin önündeki Jamie Fraserin hayalinden ktırtulaınıyordu.

Açık kızıl saçlı adamın üzerinde kilt vardı, aslında her iki adam da etek giyiyordu. Kuzey İskoçya'dan olmalılar diye düşündü lan, tamamen sersemlemişti. Ama bunu adam konuşmaya başladığında zaten anlamıştı.

"Cn *l\ıu?* diye sordu lan aniden. *Sen kimsin*?

Galce konuştuğunu duyan adam şaşkın bir şekilde ona baktı. Ian'ı baştan aşağı hızla süzdü ve cevap vermeden önce Mohawk elbisesini iyice inceledi.

"Is mise Seausmais Mac Choinnich a Boisdale" diye yeterince saygılı bir şekilde yanıtladı. *Adım Hatnish MacKenzie, Boisda-le'ten. Kim bilmek istiyor*?

"lan Murray," diye yanıtladı, aklını toplamaya çalışıyordu. İsim biraz tanıdık geliyordu fakat neden tanıdık olmasındı ki? Yüzlerce MacKenzie tanıyordu. "Büyükannem bir MacKen-zie'ydi," dedi, her zamanki gibi iyi bir ilişki kurmaya çalışıyordu. "Leoch'tan Ellen MacKenzie."

Adamın gözleri kocaman olmuştu.

"Leochlu Ellen mı?" diye bağırdı, çok heyecanlanmıştı. "Ja-cob Ruaidh'in kızı olan mı?"

Heyecanlandığından, Hamish yanındaki arkadaşını daha sıkı tutunca adam bir çığlık attı. lan, Hamish'in az önce, "Güzel kumral kız," diye selamladığı genç kadının kim olduğunu merak etmişti.

Rachel Hunter, başlığının altından çıkan ceviz tonlarındaki saçlarıyla yanlarında bittiğinde lan hemen anladı.

Rachel onu görünce gözlerini kıstı.

"Eğer maymun gibi sırıtabiliyorsan, çok fazla yaralanmamışsın demektir. Neden-" Aniden durdu, Iaıı Murray'ıiıı sevinçten ağlamakla meşgul kiltli İskoç adamla sarıldığını görünce şaşırıp kalmıştı. lan ağlamıyordu ama son derece mutluydu.

"Jamie Dayı ile görüşmek istersin sanırını," dedi lan ustalıkla adamın kollarının arasından uzaklaşarak. "*Scaumai l\uaidh* diyordun ona değil mi?"

Gözlerini kapatan Jamie Fraser, elindeki ağrıyı değerlendirmeye çalışıyordu. Keskindi, midesinin bulanmasına neden olacak kadar güçlü ve kırık kemiklere özgü o şiddetli, eziyet verici ağrıya benziyordu. Yine de iyileşmekteydi. Claire kemiklerinin birleştiğinden söz etmişti ve bunun kesinlikle mecazi anlamda söylemediğinden emindi; bazen gerçekten de biri kemiğine iğneler batırıp, nasıl hissettiğine aldırış etmeden parçalanan kemik

uçlarını zorla bir şekle sokmaya çalışıyormuş gibi hissediyordu

Eline bakması gerektiğinin farkındaydı. Ne de olsa alışmak zorundaydı. Ancak küçük bir bakış atması başını döndürmüş ve şaşkınlıktan onu kusacak hale getirmişti. Görüntüsünü ve bu tuhaf hissi elinin *eski* haliyle bağdaştıramıyordu.

Bunu daha önce de yaptığını kendisine hatırlattı. Ama yine de… gençken elinin nasıl olduğunu, nasıl göründüğünü hatırlayabiliyordu, rahat ve ağrısız bir şekilde çapanın sapını, kılıcın kabzasını kavrardı. Tüy kalemi tutabilirdi… ah, pek değil. Kendi kendine gülümsedi. Parmakları sapasağlamken bile onun için bu hiç de kolay değildi.

Eli bu haldeyken yazı yazıp yazamayacağını düşündü ve meraktan elini hafifçe sıktı. Ağrı nefesini kesti ama… gözleri açık ve elinin üstündeydi. Orta parmağına yakın duran serçe parmağının oluşturduğu rahatsızlık verici görüntü midesinin kasılmasına neden oluyordu ancak parmaklarını kapatabiliyordu. Bunu denemek çarmıha gerilen Isa gibi canını yakmıştı ama bu sadece ağrıydı, donuk parmağı artık takılıp ona ayak bağı olmuyordu.

“Elini kullanabileceğinden emin olmak istiyorum.” Claire’in kendinden emin sesini zihninde duydu.

Jamnie hafifçe gülümsedi. Tıbbi konularda bu kadınla tartışmanın yararı yoktu.

Çadıra küçük dağlama demirimi almak için girdiğimde, Ja-mie’yi karyolanın üstünde oturmuş yaralı elini yavaşça esnetirken ve yanındaki kutunun içinde duran kesik parmağına bakar-

ken buldum. Aceleyle sargı bezine sarmış olduğumdan mumyalanmış bir solucan gibi görünüyordu.

“Ondan kurtulmayı ister misin?”

“Nasıl?” Dikkatle işaret parmağını uzatıp dokundu ve sanki kopan parmağı aniden kımıldamışçasına geri çekildi. Kahkahaya pek benzemeyen küçük, gergin bir ses çıkardı.

“Yakabilirim?” diye önerdim. Yine de tek bir parmağı yakmak için odun yığını oluşturmak saçma gelmişti - gerçi yemek ateşlerinden birine atıp kimsenin fark etmemesini de umabilir-dim.

Jamie boğazından bu fikirden pek hoşlanmadığını belirten kararsız bir ses çıkardı.

“Şey… kurutabilirsin sanırım,” dedim benzer bir kararsızlıkla. “Ve hatıra olarak eteğinin cebinde saklayabilirsin. Küçük Ian’ın Neil Forbes’un kulağına yaptığı gibi. Kulağın hâlâ onda olup olmadığını biliyor musun?”

“Evet, onda.” Soğukkanlılığını korudukça Jamie’nin rengi normale dönmeye başlamıştı. “Ama hayır, bunu yapmak istediğimi sanmıyorum.”

“Şarap içinde salamura yapabilirim,” diye önerdim. Bunu duyunca belli belirsiz bir şekilde gülümsedi.

“Akşam olmadan birinin içeceği üzerine bahse girerim Sassenach.”

Bunun çok büyük bir olasılık olduğunu düşündüm. Tıbbi alkolü, Ian’m acımasız Kızılderili dostlarından biri sahip çıktığından genelde el değmemiş halde bulabiliyordum - bunun dışındaki zamanlarda fıçıyı yanıma alıp uyuyordum.

“Sanırım geriye gömme seçeneği kalıyor.”

“Fîmm.” Bu ses benimle aynı fikirde olmasına rağmen yine de bazı kuşkuları olduğuna işaret ediyordu, bakışlarımı ona çevirdim.

“Ne?”

“İyi, peki,” dedi umursamaz bir şekilde. “Küçük Fergus’un

elini kestiklerinde biz… bıı, Jenny’nin fikriydi. Küçük bir tören düzenlemiştik, anlarsın ya?”

Dudağımı ısırdım. “Neden olmasın? Aile arasında mı olacak yoksa herkesi davet edelim mi?”

Soruma cevap veremeden dışarıda biriyle konuşan Ianin sesini duydum, bir süre sonra karmakarışık saçlı kafasını çadırın girişinden içeri uzattı. Bir gözü şişmiş ve mosmor olmuştu, ayrıca kafasında oldukça büyük bir yumru vardı ama ağzı kulaklarındaydı.

“Jamie Dayı?” dedi. “Burada seni görmek isteyen biri var.”

“Buraya nasıl geldin *a charaid*?” Jamie üçüncü şişeden sonra nihayet sormayı akıl etmişti. Akşam yemeğini uzun bir süre önce yemiştik ve kamp ateşi hafifçe yanıyordu.

Hamish ağzını silip yeni açılan şişeyi ona geri verdi.

“Buraya,” diye tekrar etti. “Bu ıssızlığa mı demek istedin? Yoksa burada Kral’a karşı savaşmayı mı kastettin?” Masmavi gözlerini Jamie’ye dikmişti, Jamie’nin bakışlarına o kadar benziyordu ki fark eder etmez gülümsedi.

Jamie, “Bu sorulardan İkincisi birincisinin yanıtı,” deyince Hamish belli belirsiz bir şekilde gülümseyerek ona karşılık verdi.

“Evet, olabilir. Her zaman bir sinekkuşu kadar hızlıydın *a Sheaumais*[1]. Hem fıziken hem de zihnen.” Yüzümdeki ifadeden algılama konusunda o kadar

hızlı olmadığımı görünce bana döndü.

“Amcamı Kralin birlikleri öldürdü, kabilenin savaşçılarını Kralin askerleri öldürdü, toprakları mahvettiler, kadınları ve çocukları açlıktan ölmeye terk ettiler, evimi yakıp beni sürgün ettiler, yanımda çalışan insanların yarısının soğuktan, açlıktan ve hastalıktan ölmesine izin verdiler.” Hamish sakin bir şekilde

konuşuyordu ama gözlerinin içinde yanan öfkeyi görebiliyordum.

“Kaleye gelip hepimizi kapı dışarı ettiklerinde on bir yaşındaydım. Bana Kraliıı üzerine yemin ettirdikleri gün ise on iki ve o gün erkek olduğumu söylemişlerdi. Nova Seotia’ya vardığımızda… tam anlamıyla bir erkektim.”

Jamie’ye döndü.

“Sana da mı yemin ettirdiler *a Sheaumais*?”

“Evet,” dedi Jamie yavaşça. “Gerçi zorla ettirilen yemin bir erkeği bağlamaz ya da doğruyu bilmekten alıkoymaz.”

Hamish elini uzatınca Jamie tuttu ama birbirlerine bakmıyorlardı.

“Hayır,” dedi kendinden emin bir şekilde. “Bağlamaz.”

Belki de bağlamazdı fakat her ikisinin de benim gibi o yeminde geçen kelimeleri düşünmeye başladıklarını biliyordum. *Dostlarımdan ve ailemden sonsuza dek ayrılıp kutsanmamış bir mezarda yatabilir miyim*? Benim gibi her ikisinin de böyle bir şeyin başlarına gelme ihtimalini düşündüklerini biliyordum.

Ve benim başıma gelmesinin de.

Boğazımı temizledim.

“Peki diğerleri?” dedim Kuzey Carolina’da tanıdığım onca kişiyi düşününce, aynı şeyin Kanada’daki birçok kişi için geçerli olduğunu da biliyordum. “Peki ya Kral yanlısı olan İskoçlar?

Hamish yavaşça, “Evet,” deyip ateşe baktı, ateşin kızıllığında yüzündeki çizgilerin derinliği görülüyordu. “Cesurca savaştılar ama yürekleri yok edildi. Artık sadece huzur içinde yaşamak ve rahat bırakılmak istiyorlar. Ancak savaş kimsenin peşini bırakmıyor, değil mi?” Birdenbire bana bakınca gözlerinin içinde bir an şaşırtıcı bir şekilde o sabırsız, ters, savaşa hasret duyan Dougal MacKenzie’yi gördüm. Cevap verilmesini beklemeden omuzlarını silkip konuşmasına devam etti.

“Savaş onları tekrar buldu ve savaşmaktan başka seçenekleri yoktu. Ancak Kıta Ordusuiıın ne kadar acınacak halde oldu-ğıınu herkes anlayabilirdi - en azından eskiden öyleydi.” Sanki kendi kendine, kamp ateşlerine, çadırlara,

duman, toz, silah ve dışkı kokusuyla dolu yıldızların aydınlattığı kocaman sis bulutuna hafifçe başını sallayarak kafasını kaldırdı. “İngilizler asileri çabucak alt edebileceklerini düşündüler. Yine de asilere bakınca diyorum ki hangi aklı başında insan böyle riskli bir işe girişir ki?”

içimden, *daha önce eline savaşma şansı geçmemiş bir adam*, diye geçirdim.

Jamie’ye çarpık bir şekilde gülümsedi.

“Yenilmediğimize şaşırıyorum,” dedi, gerçekten de sesi biraz şaşkındı. “Sen de şaşırmıyor musun *a Sheaumais*?”

“Hayret ediyorum,” dedi Jamie yüzünde hafif bir gülümsemeyle. “Ama mutluyum. Senin adına da mutluyum.”

Bütün gece sohbet ettiler. Galce konuşmaya başladıklarında ayağa kalkıp iyi geceler anlamında Jamie’nin omzuna dokundum ve battaniyelerime sarıldım. Tüm gün yorgun düştüğümden, fundalıkların arasında gezinen arıların sesine benzettiğim konuşmaları beni yatıştırınca hemen uykuya daldım. Uykuya yenik düşmeden önce gördüğüm son şey doğar doğmaz ayrıldığı İskoçya’dan bahsedildiğini duyunca mest olan Ian’ın ateşin diğer tarafındaki yüzüydü.

Bir Centilmenin Ziyareti

“Bayan Fraser?” dedi arkamdan hoş bir erkek sesi. Dönüp baktığımda çadırın girişinde kısa boylu, geniş omuzlu, üzerinde gömleği ve yeleğiyle kolunda bir kutu taşıyan bir subay durduğunu gördüm.

“Benim. Size nasıl yardımcı olabilirim?”

Hasta gibi görünmüyordu, hatta ordudaki adamların çoğundan daha sağlıklı görünüyordu, sadece yüzü soğuktan çatlamıştı ama etine dolgun ve kanlı canlıydı. Gülümsedi, o kadar ani ve çekici bir gülümsemeydi ki kocaman burnunu ve kaim kaşlarının görüntüsünü değiştirivermişti.

“Küçük bir iş yapabileceğimizi umuyordum Bayan Fraser.” Kalın kaşlarından birini kaldırdı ve içeri davet ettiğimde başını çok az eğerek çadıra girdi.

“Bu ne istediğinize bağlı sanırım,” dedim, merakla kutuya bakıyordum. “Eğer viskiyse, korkarım size ondan vermem.” O sırada tıbbi durumlarda kullandığım büyük alkol fıçısıyla birlikte gerçekten de masanın altına saklı bu değerli maddeyle dolu küçük bir fıçı daha vardı - ve içinde şifalı otları beklettiğimde havadaki alkol kokusu fazlasıyla belirgindi. Bu beyefendi kokudan etkilenen ilk kişi değildi ve koku her kademeden askeri sinek gibi kendisine çekiyordu.

“Ah, hayır,” dedi ama yine de arkamdaki masanın üstünde duran içinde penisilin yetiştirdiğimi umduğum birkaç büyük

kavanoza meraklı bir bakış atmaktan geri kalmadı. “Sizde bir miktar kınakına kabuğu olduğunu duydum, bu doğru mu?” “Evet, doğru. Lütfen oturun.” Ona hasta taburemi işaret edip karşısına oturdum. “Sıtma hastası mısınız?” Hiç sanmıyordum, gözlerinin akları netti ve sapsan değil.

“Hayır, Tanrı’ya şükür değilim. Emrimde durumu çok kötü olan bir beyefendi var. Kendisi aynı zamanda yakın arkadaşımdır ve doktorumuzun elinde kınakına kabuğundan hiç kalmadı. Sizinle belki takas yapabileceğimizi umuyordum…?”

Kutuyu yanımızda duran masanın üzerine koyup açtı. Küçük bölmelere ayrılan kutunun içinde bir sürü şey vardı; dantel kenar süsleri, ipek kurdele, bir çift kaplumbağa kabuğundan yapılmış tarak, küçük bir kese tuz, biberlik, işlemeli bir eşya kutusu, kalay ve kurşun alaşımından yapılmış zambak şeklinde bir broş, işlemeli birkaç adet parlak ipek mendil, bir demet tarçın çubuğu ve şifalı otlarla dolu olduğu anlaşılan birkaç küçük kavanoz. Ve üzerinde… ‘Afyon Ruhu’ yazan bir şişe! Çığlık atıp farkında olmadan şişeye uzandım. Ama sonra kendime hâkim oldum, subay buyurun dercesine bir hareket yapınca dikkatle şişeyi bulunduğu yerden çıkarıp tıpasını açtım ve tedbirli bir şekilde burnumun önünde gezdirdim. Afyonun keskin, mide bulandırıcı tatlı kokusu şişedeki cin gibi dışarı süzülmüştü. Boğazımı temizleyip şişenin tıpasını taktım.

Beni ilgiyle seyrediyordu.

“Neyin hoşunuza gideceğinden emin değildim,” dedi kutunun içindekileri göstererek. “Eskiden bir dükkânım vardı, gördüğünüz gibi bir sürü eczacı malzemesi var ama genellikle nadir bulunan kuru otlar. Çalıştığım dönemde hanımlara çok fazla seçenek sunmanın her zaman en iyisi olduğunu öğrendim; kadınlar erkeklerden daha seçici olabiliyor.”

Ona sert bir bakış attım ama söyledikleri yanlış değildi. Bana tekrar gülümseyince Jamie gibi görünen aksine kadınlan çok seven sıra dışı erkeklerden biri olduğunu düşündüm.

“O halde, birbirimize yardım edebileceğimizi sanıyorum,” deyip gülümseyerek karşılık verdim. “Sizi alıkoymak istemem, arkadaşınız için ihtiyacınız olan şeyleri verebilirim ama gelecekteki olası alışveriş yapma ihtimalimize karşı sormam gerekir, elinizde daha fazla afyon ruhu var mı?”

Gülümsemeye devam ediyordu fakat bakışları keskinleşmişti. Çok farklı gözleri vardı, ‘tükürük rengi’ diye tarif edilen bir griydi.

“Elbette,” dedi yavaşça. “Biraz var. Çok sık mı ihtiyacınız oluyor?”

Birden bağımlı olup olmadığımı düşündüğünü anladım; afyon ruhunun kolaylıkla bulunabildiği yerlerde bu hiç de nadir rastlanan bir şey değildi.

“Hayır, kendim kullanmıyorum,” diye sakince yanıtladım. “İhtiyacı olanlara ölçülü bir şekilde veriyorum. Bana gelen bazı insanlar için yapabileceğim en iyi şey acılarını dindirmek ve Tanrı biliyor ki çoğunu iyileştirmek gibi bir şansım yok.”

Bunu duyunca kaşlarını kaldırdı. “Bu çok dikkat çekici bir cümle. Sizin mesleğinizi yapan birçok kişi neredeyse herkesi tedavi edebileceğine dair söz veriyor gibi görünüyor.”

“‘Hayal kurmakla sorunlar çözülseydi. fakir insan kalmazdı bu dünyada.” Sanırım böyle diyorlardı?” Gülümsedim ama neşeli bir şekilde değil. “Herkes bir çare istiyor ve elbette doktorlar onlara yardım etmeye çalışıyor. Ama doktorların gücünü aşan çok fazla şey var, bir hastaya böyle söyleyemeseniz de kendi sınırlarınızı bilmenizde fayda var.”

“Öyle mi düşünüyorsunuz?” Başını geriye attı, merakla beni süzüyordu. “Bu tür bir sınırlandırma getirmenin -sadece tıbbi anlamda değil her konuda- başlı başına bir *sınırlandırma* yarattığını düşünmüyor musunuz? Peki bu tür bir beklenti kişinin yapılabilir şeyleri gerçekleşmesini engellemez mi? Çünkü kişi bir şeyin mümkün *olmadığını* düşündüğünde elde etmek için var gücüyle uğraşmayacaktır, değil mi?”

Şaşkın bir şekilde gözlerimi kırpıştırdım.

“Şey… evet,” dedim yavaşça. “Eğer böyle düşünüyorsanız, sizinle aynı fikirde olduğumu söylemeliyim. Sonuçta…” Etrafımızdaki orduyu kastedercesine çadırın eteğine doğru işaret ettim. “Mantıklı beklentilerden fazlasının gerçekleşeceğini dü-şünmeseydim, düşünmeseydik kocam ve ben *burada* olur muyduk?”

Kahkaha attı.

“Bravo hanımefendi! Evet, tarafsız biri sanırım bunun çılgınlık olduğunu düşünürdü. Ve haklı da sayılırlar,” diye ekledi başını hüzünlü bir şekilde eğerek. ‘“Yine de bizi mağlup etmek zorundalar. Vazgeçmeyeceğiz!”

Dışarıdan gelen sesler duyuyordum: Jamie biriyle sohbet ediyordu ve kısa bir süre sonra çadırın girişinden kafasını uzattı.

“Sassenach,” diye başladı, “gelip-” Ziyaretçimi görür görmez durup doğrularak resmi bir şekilde selam verdi. “Efendim.” Şaşkınlıkla ziyaretçime baktım; Jamie’nin hareketinden adamın kıdemli subay olduğu anlaşılıyordu; binbaşı olabileceğini düşündüm. Subay ise çekingen ama dostça bir şekilde selam verdi.

“Eşinizle birlikle gayret gösterme felsefesi üzerine tartışıyorduk albay. Sizce aklı başında bir adam kendi sınırlarını bilir mi? Peki cesur bir adam bu

sınırları reddeder mi? Siz hangi tarafa ait olduğunuzu söylerdiniz?”

Biraz şaşırmış görünen Jamie, bana bir bakış attı; hafifçe bir omzumu kaldırdım.

“Ah, pekâlâ,” dedi ve bakışlarını tekrar ziyaretçimin üzerine çevirdi. “İnsanların sahip olduklarından daha fazlasına ulaşmaya çalışmaları gerektiğini duymuştum ve cennette bu nedenle var, öyle değil mi?”

Subay bir süre ağzı açık bir şekilde ona baktı ve sonra neşeyle kahkaha atıp elini dizine vurdu.

“Eşiniz ve siz aynı türdensiniz efendim! Benim *türümden.* Bu muhteşemdi, nereden duyduğunuzu hatırlıyor musunuz?”

Jamie elbette hatırlıyordu; benden duymuştu, yıllar boyunca birçok kez. Ama sadece gülümseyip omuzlarını silkti.

“Bir şairden duymuştum sanırım ama ismini unuttum.”

“Yine de kusursuzca dile getirilmiş bir düşünce, gidip bunu Büyiikanne’ye söylemek istiyorum ama herhalde gözlüklerinin ardından bana boş gözlerle bakar ve erzaklar konusunda sızlanmaya başlar. İşte *o* sınırlarının farkında olan bir adam,” dedi bana dönüp, hâlâ keyfi yerindeydi ama sesinde fark edilir bir sertlik vardı. “Kendi lanet olası düşük sınırlarını çok iyi biliyor ve kimsenin bunları geçmesine izin vermiyor. Cennet onun gibiler için değil.”

Son sözleri fazla sert olmuştu; yüzündeki gülümseme kaybolmuştu, solgun gözlerinin ardında çok öfkeli olduğunu görebiliyordum. Bir süre hiçbir şey söylemedim; ‘Büyükanne’ derken ancak ‘General Gates’i kastetmiş olabilirdi, bu adamın başkomutanlık karargâhının hoşnutsuz bir üyesi olduğu çok açıktı.

“Vazgeçmediğiniz sürece sizi mağlup edemezler,” dedim hafife almadığımı göstermeye çalışarak.

Bunu duyunca çatılan kaşları rahatladı ve bana gülümsedi, gözleri yine neşeli görünmeye başlamıştı.

“Beni asla yenemeyecekler Bayan Fraser. Bana güvenebilirsiniz!”

“Güveniyorum,” deyip onu ikna ettim ve kutularımdan birini açmak için döndüm. “Kınakına kabuğundan vereyim size… şey…” Rütbesini bilmediğim için duraksadığımı fark etti ve özür dilercesine elini alnına götürdü.

“Özür dilerim Bayan Fraser! Kendisini doğru düzgün tanıtmadan kaba bir şekilde karşınıza geçip ilaç isteyen bir adam hakkında kim bilir ne düşüneceksiniz.”

İçinde doğranmış kabuk olan küçük paketi elimden alırken elimi tutup selam verdi ve eklemlerimden yavaşça öptü.

“Tümgeneral Benedict Arnold. Hizmetinizdeyim, hanımefendi.”

Jamie kaşlarını hafifçe çatarak uzaklaşan generalin arkasından baktı. Bana döndüğünde çatık kaşlarından eser kalmamıştı.

“İyi uiisin Sassenach? Yere yığılacak gibi görünüyorsun.”

“Mümkün,[M] dedim belli belirsiz bir şekilde ve el yordamıyla taburemi aradım. Oturup masanın üstünde duran afyon ruhu şişesine baktım. Şişeyi kaldırdım, şişenin ağırlığı az önce çıkıp giden beyefendiyi hayal etmediğime dair beni ikna ediyordu.

“Bir gün George Washington ya da Benjamin Franklin ile karşılaşmaya ruhen hazırdım,” dedim. “Hatta Johns Adams ile karşılaşmaya bile. Ama karşımda *onu* göreceğimi hiç umıiıaz-dım… ayrıca ondan hoşlandım,” diye kederli bir şekilde ekledim.

Jamie kaldırdığı kaşlarını hâlâ indirmemişti ve kucağımdaki şişeye sanki içki içmişim gibi bakıyordu.

“Neden hoşlanmayasın ki- oh.” Yüzündeki ifade birden değişti. “Onun hakkında bildiğin bir şey mi var?”

“Evet, var. Pek bilmek istediğim bir şey değil.” Yutkundum, hasta gibi hissediyordum. “Henüz değil ama bir gün bir vatan haini olacak.”

Kimsenin bizi duymadığından emin olmak için Jamie omzunun üzerinden bakındı ve sonra gelip hasta taburesine oturup ellerimi ellerinin arasına aldı.

“Anlat,” dedi sesini alçaltarak.

Ona anlatabileceklerim sınırlıydı. Ayrıca Breeiiin tarih kitabına daha fazla ilgi göstermediğim için ilk kez pişman olmuyordum, çünkü o kitap Amerikan Devrimi’ne dair tüm bildiklerimin özünü oluşturuyordu.

“Bir süre bizim, Amerikalıların tarafında savaştı ve çok iyi bir askerdi ama bu konuda pek fazla detay bilmiyorum. Bir noktadan sonra kızıp taraf değiştirmeye karar verdi. John Andre adında bir adam ve aracısı sayesinde İngilizler’e teklifler götürmeye başladı. Sonra Andre yakalanıp asıldı, bu kadarını biliyorum. Ama sanırım Arnold da İngiltere’ye kaçtı. Amerikalı bir^e-

nemlin üniformasına sırtını dönmesi… öylesine dikkat çekici bir vatan hainliğiydi ki ‘Benedict Anıold’ ismi vatan haini kelimesiyle eş anlamlı hale gelmişti. *Gelecek* demek istedim. Eğer biri korkunç bir ihanet suçu işlerse, ona ‘Benedict Arnold’ denilir.”

Mide bulantım geçmemişti. Tam şu anda, John Andre adında bir binbaşı keyifli bir şekilde muhtemelen gelecekte neler olacağına dair hakkında en

ufak bir fikri olmadan bir yerlerde kendi işleriyle ilgileniyordu.

“Ne zaman?” Jamie’nin parmaklarımı sıkıca tutan parmakları dikkatimi Binbaşı Andre’nin yaklaşmakta olan kaderinden daha acil olan konuya çekti.

“Sorun da bu işte,” dedim çaresizce. “Bilmiyorum. Henüz değil, sanırım henüz değil.”

Jamie kaşlarını indirip bir an düşündü.

“Öyleyse gözüm onun üzerinde olacak,” dedi sessizce.

“Hayır,” dedim istemsizce. Charles Stuart’ı hatırlayarak bir süre birbirimize baktık. Tarihe müdahale etmenin istenmeyen çok ciddi sonuçlar doğurabileceği ikimizin de dikkatinden kaçmamıştı - hatta hiçbir şey yapılamazdı. Arnoldi şimdiki vatanseverliğini gelecekte neyin vatan hainliğine dönüştüreceğine dair fikrimiz yoktu. Gates ile olan tartışması hain incinin kalbini oluşturacak olan kum tanesi miydi?

“Birinin küçücük şeylerden nasıl etkilediğini bilemezsin,” diye dikkatini çektim.

Gülümsedi.

“Ekibimi dikkatli bir şekilde oluştururum Sassenach,” dedi. “Gözüm onun üzerinde olacak.”

El Çabukluğu

7 Ekim 1777

…Peki öyleyse, Morgan’a oyunu başlatması emrini verin.

General Horatio Gates

Serin ve altın tonlarında bir sonbahar gecesinde, İngiliz ordusundan kaçan bir asker Amerikan kampına geldi ve Burgoyne’nin keşif kuvvetleri gönderdiğini söyledi. Amerikalıların sağ kanadının ne kadar güçlü olduğunu test etmek için iki bin asker gönderecekti.

“Büyükanne Gates’in gözleri neredeyse gözlüklerinin içinden fırlayacaktı,” dedi Jamie, fişekliğini aceleyle dolduruyordu. “Elbette.”

Haber geldiğinde orada bulunan General Arnold, Gates’i güçlü bir birlik göndermeye cesaretlendirmişti. Kendisinden beklenildiği gibi davranan Gates ise dikkatliydi, Arnold İngilizler’in nerede olduğunu görmeye gitmek için izin istediğinde astına soğuk bir bakış atarak, “Sana güvenmiyorum Arnold,” dedi.

“Ondan sonra her şey kötüye gitmeye başladı,” dedi Jamie hafifçe suratını buruşturarak. “En sonunda Gates ona kelimesi kelimesine şöyle söyledi Sassenach: ‘General Arnold, sizden yapmanızı istediğim hiçbir şey yok.

Burada başka bir işiniz kalmadı.’”

Sabahın serinliğiyle hiç ilgisi olmayan bir ürperti hissettim.

Beklenen an bu muydu? Benedict Arnold’ı uğruna savaştığı şeyden döndürecek neden bu olabilir miydi? Jamie ne düşündüğümü fark etmişti, bir omzunu kaldırarak, “En azından bu kez bizimle hiçbir ilgisi yok,” deyiverdi.

“Büyük bir rahatlık,” dedim, ciddiydim. “Kendine dikkat et, olur mu?”

“Ederim,” dedi ve tüfeğini aldı.

Veda öpücüğünü bu kez kendisi verdi.

İngiliz keşif kuvvetlerinin iki amacı vardı: Amerikalılar’ın tam olarak nerede olduklarını görmek -Amerikan kampından kaçan askerler uzun bir süre önce gelmeyi bıraktığından General Burgoyne’nin nerede olduklarına dair hiçbir fikri yoktu- ve ihtiyaç duydukları binek hayvanlarını toplamaktı. Bu yüzden, ilerleyen birlikler bir buğday tarlasında durdular.

Yağmacılar tahılları kesmeye başlayıp atlara yükledikleri sırada, William piyade erlerini buğdayların arasında ikişer sıra oluşturacak şekilde oturmaları için gönderdi. Süvarilerin üsteğmenlerinden bir İrlandalı, tarlanın diğer tarafından el sallayarak onu akşam çadırında şans oyunu oynamaya çağırdı. William tam derin bir nefes alıp üsteğmene cevap vermek amacıyla sesleneceği sırada, yanında duran adamın nefesi kesildi ve yere yığıldı. Mermi sesi duymamıştı ama adamlarına seslenerek hemen yere yattı.

Ama başka bir şey olmadı, birkaç dakika sonra temkinli bir şekilde ayağa kalkıp işlerine geri döndüler. Yine de yaklaşan küçük asi gruplarını görebiliyorlardı ve Williaırı giderek etraflarının sarıldığını düşünmeye başlamıştı. Ancak bu düşüncesinden başka bir subaya bahsettiğinde, adam asilerin ilk saldırının karşı taraftan gelmesini beklemek için savunma hattında kalmaya karar verdiklerini söyledi.

Kısa bir süre sonra, öğlenin ilerleyen saatlerinde, Amerika-lılar’daıı oluşan büyük bir grup sol taraflarındaki ağaçlıkların arasında belirince bıı konuda kandırıldıklarını fark ettiler. Amerikalılar ağır toplarla ateş açmaya başlamışlardı, ağaçlar engel olmasaydı altı ve 011 iki librelik toplar çok büyük zarar verebilirdi.

Subayların gürültülü emirlerine rağmen, piyade erleri çil yavrusu gibi etrafa dağılmıştı. William, İrlandalı üsteğmenin buğdayların arasında bir grup adamının arkasında koşturduğunu ve dönüp kendi birliğinden bir onbaşıyı ensesinden yakaladığını gördü.

“Topla şunları!’’ dedi ve cevap vermesini beklemeden yağmacıların atlarından birinin dizginlerini yakaladı. Amerikalılar bütün kuvvetleriyle karşılarında

olduklarından, üsteğmenin niyeti destek almak amacıyla ana kampa geri dönmekti.

Ama asla gidemedi.

Jamie Fraser, Morganin adamlarından oluşan bir grupla birlikte buğday tarlasının aşağısındaki bir ağaçlıkta çömelmiş, elinden geldiğince nişan almaya çalışıyordu. Gördüğü en şiddetli savaşlardan biriydi bu, toplardan ağaçlara yükselen duman tarlaya doğru giden ağır ve boğucu bulutlar oluşturuyordu. Atının üstünde bulunan, kordonundan anladığı kadarıyla yüksek rütbeli olan İngiliz subayı gördü. Yanında iki ya da üç kıdemsiz asker vardı ve onlar da atlarının üstündeydiler fakat Jamie'nin gözleri sadece birinin üstündeydi.

Ürken çekirgeler, dolu taneleri gibi tarlada uçuşuyorlardı; biri vızıldayarak yanağına çarpınca çekirgeye tokat attı, sanki misket tüfeğinden fırlayan bir kurşunmuş gibi kalbi gümbür gümbür atmaya başlamıştı.

Jamie adamı tanıyordu ama sadece general üniformasından. Balnain'deıı Simon Fraser ile iki ya da üç kez karşılaşmıştı ancak o zamanlar Kuzey İskoçya'daydılar ve her ikisi de gençti. Simon birkaç yaş daha küçüktü ve Jamie kendinden daha uzun sopayla büyük çocukların peşinden koşturan ufak tefek, tombul, neşeli küçük bir çocuk olduğunu hayal meyal hatırlıyordu. Şimdi

ise korkan birliklerini sadece kişiliğinin gücüyle bir araya toplamaya çalışan, bağırıp çağırarak kılıcını savuran tıknaz, iri yarı adamla hiçbir ortak noktası olmadığını fark ediyordu.

Emir erleri onu korumak amacıyla atlarıyla birlikte etrafına toplanmıştı ve görünen o ki onu uzaklaşmaya ikna etmeye çalışıyorlardı ama o hiçbirine aldırış etmiyordu. Jamie'nin gözüne ağaçhğa doğru başını çeviren beyaz bir yüz ilişti - ağaçlıkların piyadelerle dolu olduğunu ya da olabileceğini bildikleri ve piyadelerin gözlerden ırak kalmaya çalıştıkları anlaşılıyordu.

"İşte orada!" Arnold sık çalılıklara aldırış etmeden küçük kahverengi kısrağını sürerken yüzü gülüyordu. Üzengilerinin üstünde doğrularak, "Generali!" diye bağırıp kolunu ileri uzattı. "Generali vurun! Şişko herifi vurup eyerinden düşürene beş dolar veririm!"

Rasgele açılan ateş ona anında cevap vermişti. Jamie, Ar-nold'un sesini duyan Daniel Morganin başını sertçe çevirdiğini ve gözlerinin kısıldığını gördü, adam iki büklüm olan bacakları ona izin verdiğince hızlı bir şekilde Arnold'a doğru ilerledi.

"Tekrar! Tekrar deneyin!" Kendi kalçasına bir yumruk atan Arnold, Jamie'nin onu izlediğini gördü. "Sen vur şunu, tamam mı?"

Jamie omuzlarını silkip tüfeğini omzuna aldı ve kasıtlı bir şekilde yükseğe, açıklığa doğru nişan aldı. Rüzgârın esmesiyle ateşin dumanı gözlerini yakmıştı ama Simonin yanında duran kıdemsiz subaylardan birinin irkilerek elini başına götürdüğünü ve eyerinde dönüp baktığında şapkasının buğdayların arasına yuvarlandığını gördü.

Jamie'nin içinden kahkaha atmak gelmişti ama tamamen tesadüfi bir şekilde adamı neredeyse başından vurduğunu fark edince midesi kasıldı. Genç adam - evet genç, uzun boylu ve zayıftı- üzengilerinin üstünde doğrularak ağaçlıklara doğru yumruğunu salladı.

"Bana bir şapka borçlusunuz efendim!" diye bağırdı.

Bağrışmaların arasında net bir şekilde duyulan Arnoldin tiz ve kulak tırmalayan kahkahası ağaçlıklara doğru yayılırken, yanındaki adamlar baykuş gibi ötmeye ve kargalar gibi çığlık atmaya başladılar.

Arnold piyadelere dönüp kükrerken atıyla huzursuz bir şekilde daire çiziyordu. "Gözlerinize lanet olsun kör herifler, kimse şu lanet generali benim için öldürmeyecek mi?"

Dalların arasından bir ya da iki kez ateş edildi, adamların çoğu Daniel Morgan'ın Arnold'a doğru geldiğini görünce suratlarını asıp ateşi kestiler.

Arnold da onu görmüş olmalıydı ama aldırış etmedi. Kemerinden silahını çekip, bu mesafeden isabet ettirmeyi ummasa da tam karşısındaki Fraser'a ateş etti - kulaklarını geriye atan atı sesten irkilmişti. Neredeyse yanına ulaşan Morgan çiğnenmekten kurtulmak için geriye kaçmak zorunda kaldığında sendeleyerek yere düştü.

Arnold hiç tereddüt etmeden atından inerek yaşlı adamı kaldırmak için yere eğildi, samimi bir endişeyle özür diliyordu. Ama Morgan'ın özrünü kabul etmediğini Jamie görmüştü. Rütbesine ve romatizmasına aldırış etmeden yaşlı Dan'in Arnold'a bir tekme geçireceğini sanmıştı.

Generalin atı olduğu yerde durmak için eğitilmişti ama kulaklarının dibinden geçen kurşunun sesinden korkmuş, huzursuz bir şekilde sıçrıyordu.

Jamie dizginlerinden tutup kısrağın burnunu kendisine doğru çekti ve dikkatini dağıtmak için burun deliklerine nefesini üfledi. At kişneyerek kafasını salladı ama kıpırdanmayı kesmişti. Jamie diliyle ses çıkararak atın boynunu okşayınca hayvan kulaklarını biraz dikleştirdi; elinin yine kanadığını gördü ama sargı bezinden gelen küçük bir sızıntıydı, önemli bir şey yoktu. Kısrağın boynunun sağlam kıvrımının üzerinden Morgan'ı gördü, artık ayaktaydı, Arnoldin üzerine yapışan yaprakları silkme çabasına karşı çıkıyordu.

“Görevinize son verildi efendim! Adamlarıma emir vermeye nasıl cüret edersiniz?”

“Onu boş ver, askerliğin saçmalıkları işte! ” dedi Arnold sabırsızca. “Ben bir beyefendiyim. O da bir general…” Başıyla uzakta atının üstünde duran silueti işaret etti. “Ve onun ölmesini istiyorum. Bu iş bittiğinde siyasetten konuşmak için yeterince zamanımız olacak, lanet olsun bu bir savaş!” Jamie ağır bir rom kokusu alıyordu, duman ve ezilen buğdayların keskin kokusunun yanında tatlı ve hoştu. Belki de kokunun bununla bir ilgisi vardı ama Arnold’ı tanıdığı kadarıyla sarhoş ve ayık hali arasında çok fazla fark yoktu.

Duman ve seslerle dolu rüzgâr şiddetle esince sıcaklığını kulaklarında hissetti Jamie. Tüfek sesleri sol taraftan gelen top atışlarıyla bölünüyordu ve bu seslerin içinde Simon Fraser ve kıdemsiz askerlerinin Ingilizler’e bir araya toplanmaları için bağırmaları vardı. Ancak uzaklarda, General Enoch Poor’un ilerleyen adamlarını yarıp geçmek için mücadele eden paralı askerlerin olduğu bölgede patlamaları takip eden acı dolu çığlık sesleri de geliyordu.

General Ebenezer Learned’ün kıtası, paralı askerlere üstten baskı yapıyordu; Jamie bir araya toplanan Almanlar’a ait yeşil üniformaların, Kıta Ordusu askerlerinin ortasında mücadele etmelerine rağmen tarlanın kenarlarına doğru çekildiklerini görebiliyordu. Bazıları kaçıp tarlanın ucundaki General Fraser’a doğru gitmeye çalışıyordu. Gözüne utak bir hareket takılmıştı; az önce şapkasından ettiği genç adam, başını atının boynuna doğru eğip kılıcını çekmiş bir halde tarlanın üst tarafına dört nala koşuyordu.

General ağaçlıktan biraz uzaklaşmıştı. Neredeyse Morganin adamlarının çoğunun görüş alanı dışındaydı ama Jamieiiin konumu iyiydi ve olduğu yerden çok net görebiliyordu. Yere baktı. Atma bindiğinde silahı doluydu ve silahına ağız otu kovması sadece bir saniyesini alırdı.

Ata, “*Slıeas a nigheatı,”* diye mırıldanıp, zonklamaya başlayan eline rağmen kendisini sakinleştirmeye çalışarak derin bir nefes aldı. “C//<7 *chlıtiun thu an c[\rr a chıiirreas eagal orî*dedi sessizce. *Artık setti korkutacak bir ses duymayacaksın.*

Fraseri ıskalamak için ateş ettiğinde bu aklına bile gelmemişti. Savaş alanında o hariç herhangi bir adamı öldürebilirdi. Sonra atının üstünde, yeşil ve mavi gösterişsiz üniformaların arasında kılıcını çekmiş kırmızı ceketi parlayan genç subayı görünce dudakları seğirdi. Onu da öldüremezdi.

Anlaşılan genç adam şanslı günündeydi. Dört nala daldığı Learned’iin kıtasını yarmayı başarmış ve Kıta askerlerinin çoğunu hazırlıksız yakalamıştı, geldiğini görenler ise ya dövüşmekle meşguldüler ya da silahlarını bırakıp süngülerini çektikleri için ona ateş etme şansları yoktu.

Jamie, dişlerinin arasından hafifçe ıslık çalarak dalgın dalgın atı okşayarak olan biteni izliyordu. Genç subay paralı askerlere ulaşıp birkaçının dikkatini çekmişti ve şimdi de peşinden koyu yeşil üniformalılar gelirken savaşarak ilerliyordu. Paralı askerler Poor'un adamları sol taraftan akın edince daralan boşluğa doğru hızla yöneldiler.

Jamie bu eğlenceli manzarayı izlemeye öylesine dalmıştı ki Daniel Morgan ve Arnold arasındaki bağrışmayı kaçırmıştı. Yukarıdan gelen bir haykırış ikisinin de sesini kesmişti.

"İsa adına, onu vurdum!"

Jamie kafasını kaldırıp şaşkınlıkla baktığında meşe ağacının dalları arasında pişmiş kelle gibi sırıtan Tim Murphy'yi gördü.

Jamie hızla başını çevirdiğinde, Simon Fraseri kollarını vücuduna dolayıp eyerinin üstüne çöktüğünü gördü.

Arnold da ona benzer bir şekilde haykırdı, Murphy'ye bir bakış atan Morgan ise kıskanç bir şekilde başını salladı.

"İyi atış," dedi.

Oturduğu yerde sallanan Simon Fraser yere düşmek üzereydi. Emir erlerinden biri ona yetişti, çaresizce yardım edilmesi

için bağırıyordu, bir başka asker ise atının dizginlerinden tutmuş nereye gideceğini ve ne yapacağını bilmez bir halde hayvanı bir ileri bir geri çekiştiriyordu. Jamie yumruğunu sıkmıştı, sakatlanan eline keskin bir acı saplanınca parmaklarını açarak elini dümdüz eğerin üstüne koydu. Simoıı ölmüş müydü?

Anlayamıyordu. Erleri korkularını üstlerinden atmıştı; ağaçların arasından gelen sevinç çığlıklarına aldırış etmeyen iki emir eri Simon Fraser'ın bedenine destek olup eyerinin üstünde kalması için mücadele ederek ona yakın bir şekilde atlarını sürüyordu.

Jamie elinde kılıcı olan genç adamı görebilmek için bakışlarını tarlanın üzerinde gezdirdi. Onu bulamayınca küçük bir boşluk hissetti ama sonra onu kalabalığın arasında seçebildi; atının üzerindeki milis yüzbaşılarından biriyle göğüs göğse çarpışıyordu. Bu tür bir dövüşte hile yapmak mümkün değildi, adamın becerisi kadar atın hareketleri de önemliydi ancak etraflarına toplanan askerler yüzünden atlar birbirinden ayrıldı. Ingiliz subay atını geri çevirmeye çalışmadı; bir fikri vardı. Yukarıdaki meydan savaşından az önce ayırdığı paralı askerlerden oluşan küçük birliği çağıran birkaç hareket yapıp bağırdı. Sonra ağaçlara dönüp baktığında neler olduğunu anladı: General Fraserin atı uzaklaştırılıyordu, ayaklar altında çiğnenen buğdayların arasında generalin

sarsılan bedeni kırmızı bir leke gibi görünüyordu.

Genç adam bir an üzengilerinin üstünde doğruldu, sonra oturdu ve paralı askerleri kendi başlarına bırakarak atını generale doğru sürdü.

Jamie, Simon Fraserin vücudunun orta kısmını boyayan koyu kırmızı kan lekesini görebilecek kadar yakındı. Simon çoktan ölmediyse bile pek uzun süre yaşayacağını sanmıyordu. Hissettiği öfke ve üzüntü boğazının düğümlenmesine neden olmuştu. Dumandan kızaran gözlerinden akan yaşlar yanaklarından süzülüyordu; gözlerini kırpıştırıp görüşünü netleştirmek için sert bir şekilde kafasını salladı.

Biri saygısız bir şekilde atın dizginlerini parmaklarının arasından çekti, Arıioldiıı tıknaz bedeni ardında rom kokulu bir esinti bırakarak onu kısrağın yanından itti. Heyecandan ve zafer coşkusundan yüzü akça ağaç yaprakları gibi kızaran Arnold eyerine yerleşti

“Beni takip edin!” diye bağırınca, Jamie, Arnold’ın savaş alanına getirmek için deli gibi topladığı milislerin hızla akın ettiğini gördü. “Palankaya gidiyoruz!”

Bağrışan adamlar heyecandan tökezleyerek peşinden gidiyordu.

Morgan kısaca, “O lanet olası aptalı takip edin bakalım,” deyince Jamie şaşkın bir halde ona baktı. Morgan, Arnold’ın arkasından kaşlarını çatarak bakıyordu.

“Askeri mahkemeye çıkacak, bu sözümü bir kenara yazın,” dedi yaşlı piyade. “En iyisi doğru düzgün bir tanığı olsun. O sensin James. Hadi git!”

Jamie hiçbir şey söylemeden tüfeğini yerden alıp altın ve kahverengi yapraklar yağan ağaçları arkasında bırakarak koşmaya başladı. Çığlık atan Arnold’ın geniş omuzlu bedenini ve havada salladığı şapkasını takip ediyordu.

Bağrışan silahlı askerler onu takip ediyordu. Arnold atının üzerindeydi ama atı ağır ilerliyordu ve peşinden giden adamlar ona yetişmekte zorlanmamıştı. Jamie, Arnoldin mavi ceketinin terden karardığını ve iri yarı omuzlarının şeklini aldığını görebiliyordu. Arkadan bir el ateş edilse ortalık karışırdı… Ama bu sadece akimdan geçip giden öylesine bir düşünceydi.

Arnold bağırarak gitmişti, kısrağını palankaya doğru mah-muzluyordu. Jamie ön taraftan içeri gireceğini düşünüyordu fakat bölge Alman bombacılarla dolu olduğu için bu intihar etmekten farksız olurdu; sivri şapkalarını palankanın duvarlarının üst kısmından görebiliyordu. Belki de Arnoldin amacı intihar etmekti ya da adamların ön taraftan palankaya saldırabilmesi için karşılığında kendisini feda ederek dikkat dağıtmayı umuyordu

Palanka dört buçuk metre yüksekliğindeydi. Çit şeklinde yerleştirilen kütüklerle ve sıkıştırılmış toprakla önüne bir duvar oluşturulmuştu, kütüklerin sivrileştirilmiş uçları öne bakacak şekilde dışarı doğru yerleştirilmişti.

Palankanın önüne toplar yağıyordu ve Jamie nereden geldiğini göremediği mermilerden koşarak kaçıyordu.

Barikatın kütüklerini kavrayabilmek için uzandı, bir elini kütüklerin arasındaki boşluğa sokabildi ama kütük ince ince parçalanınca dengesini kaybederek sert bir şekilde tüfeğinin üstüne düştü. Yanındaki adam kütüğün arasındaki boşluktan ateş edince duman görüş alanını kapladı ve bir an için yukarıdaki askerden gizlenmesini sağladı. Jamie duman dağılmadan önce yerde yuvarlanıp mümkün olduğunca hızlı bir şekilde sürünmeye başladı.

“Uzaklaşın!” diye omzunun üzerinden bağırdı, ateş eden adam zıplayarak şansını zorlamaya devam etti. Adam yerinden fırlar fırlamaz boşluktan bir el yapımı bomba düştü ve göğsüne çarparak patladı.

Jamie ağzına gelen safrayı yutup ellerini gömleğine sildi. Ağaç kabuğu kıymıkları saplanan avucunun içi acıyordu. Metal ve tahta parçaları havada uçuşurken bir şey Jamie’nin yüzüne çarpmıştı, sıcak kanın yanağından aşağı indiğini hissedebiliyordu. Kaçmadan evvel bombayı atan askeri görebilmişti, ağaç barikatındaki boşluktan üniformasının yeşil olduğunu seçmişti.

Çantasından bir fişeklik çıkarıp dişleriyle açtı ve saydı. Tüfeğini on iki saniye içinde doldurabileceğini biliyordu, daha önce süre tutmuştu. *Dokuz… sekiz.…* Bree çocuklara nasıl sayı saymayı öğretiyordu? Hatırlamıştı, hipopotam diyordu, evet. *Aîtt hipopotam.… beş hipopotam.…* Gözünün önünde, ciddi bir şekilde onu izleyip eleştiriler yapan bir grup hipopotam canlanınca içinden deli gibi gülmek gelmişti. *İki hipopotam.…* Henüz ölme-mişti, vücudunu ağaç barikatın dibine yaslayıp tüfeğiyle boşluktan içeri nişan aldı ve ağaç olması muhtemel bir yeşilliğe ateş etti ama çığlık attığına göre ateş ettiği şey bir ağaç değildi.

Tüfeği sırtına atıp, parmaklarıyla çaresizce bir kütüğü yakalamaya çalıştı. Elleri kayıyor, tırnaklarının içine kıymıklar batıyor ve hissettiği acı elinden tüm vücuduna yayılıyordu. Ancak sağlam eliyle kütüğü sıkıca tuttu ve bir anlığına ağaç dalında sallanan bir sincap gibi serbest kaldı. Serbest kalan bacağını kuvvetli bir şekilde savurup kütükler ve topraktan yapılmış duvara tutundu. Tutunduğu kütükten çatırtılar gelmeye başladı; kütüğün titrediğini hissedebiliyordu.

Aşağıdan biri, “Kımıldama kızıl kafa!” diye bağırınca Jamie doıiup kaldı. Çatırdama sesini tekrar duyduğunda, bir şey kütüğün üstünde parmaklarına iki santim kala çarptı - bu bir balta mıydı? Korkmaya harcayacak zamanı yoktu. Aşağıdaki adam ateş etti ve omzunu ıskaladı -merminin kızgın bir eşek

arısı gibi vızıldayarak yanından geçtiğini duydu- aceleyle kendisini kütüğün ortasına doğru çekti. Jamie bir elini diğerinin üstüne atarak mümkün olduğunca hızla hareket etmeye çalışıp kütüklerin arasında hareket ederek ilerlemeye başladı.

Uç metre ileride bir diğer asker, aralıklardan Jamie'nin başını görür görmez bıyıklarının altındaki dişlerini ortaya sererek çantasına uzandı. Ancak askerin arkasından insanın kanını donduran bir çığlık duyuldu; Morgan'ın adamlarından biri adamın kafatasına küçük bir balta indirmişti. Her yerde çatışma vardı ve kimse durmuyordu.

Jamie arkasında ne olduğunu göremeden boylu boyunca yere serildi, yaprakların ve ezilen toprağın üstünde yuvarlandı. Yavaşça ayağa kalkarken kemerindeki silahlardan birini alıp hazır duruma getirdi ve kenarda saldırmaya hazırlanan bir askerin beynini uçurdu.

Birkaç el silah sesinin, inlemelerin ve patırtının ardından savaşın şiddeti azalmaya başlamıştı. Her yer cesetlerle doluydu - birçoğunun üzerinde yeşil üniformalar vardı. Gözüne Arnoldin beyaz gözlü, topallayan, binicisi üzerinde olmayan kısrağı ilişti. Arnold ise yerdeydi, ayağa kalkmaya çalışıyordu.

Jamie zorlukla ayakta duruyordu ve sağ eli uyuşmuştu ama Arıiold'a doğru sendeledi ve düşercesine yanma uzandı. General vurulmuştu; bacağı kan içindeydi, yüzü bembeyaz ve yapış yapıştı, şokun etkisiyle gözleri yarı kapanmıştı. Jamie uzanıp Arnoldin elini tuttu ve onu kendine getirmek için ismini söyledi, bunu yaptığı sırada bile yaptığının çılgınlık olduğunu düşünüyordu; kamasını adamın kaburgalarına saplamalı ve böylece hem onu hem de ihanetinin kurbanlarını kurtarmalıydı. Ama kararını vermişti ve düşünmek için zamanı yoktu. Arnold elini sıkıca tuttu.

"Nereden?" diye fısıldadı Arnold. Dudakları bembeyaz olmuştu. "Nereden vuruldum?"

"Bacağınızdan efendim," dedi Jamie. "Daha önce vurulduğunuz yerden."

Gözlerini açan Arnold yüzüne baktı.

"Keşke kalbimden vurulmuş olsaydım," diye fısıldayıp yeniden gözlerini kapadı.

[1]

Galce James anlamına gelmektedir. (E.N.)

Ölüm Döşeği

Havanın kararmasının ardından İngiliz bir asteğmen ateşkes bayrağıyla belirmişti. General Gates onu bizim çadırımıza göndermişti; Tuğgeneral Simon Fraser, Jamie'nin karşı safta olduğunu öğrenmiş ve onu görmek istemişti.

"Çok geç olmadan sizi görmek istedi efendim," dedi asteğmen hafif bir sesle. Çok gençti ve bitkin görünüyordu. "Gelecek misiniz?"

Jamie ayağa kalkmaya başlamıştı bile ama ancak iki denemeden sonra ayağa kalkabildi. Birkaç çürük ve incinen omzu dışında yara almamıştı fakat savaştan döndükten sonra yemek yiyebilecek kadar bile hali yoktu. Yüzünü ellerimle yıkamış ve ona bir bardak bira vermiştim. Bir yudum almadığı ve hâlâ elinde tuttuğu bardağını bıraktı.

"Karımla birlikte geleceğiz," dedi boğuk bir sesle.

Pelerinime ve her ihtimale karşı tıbbi alet çantama uzandım.

Çantamı almama gerek yokmuş. General Fraser ahşap bir kulübenin yemek odasındaki uzun bir masada yatıyordu -Barones von Riedesel'in evi olduğunu söyledi genç asteğmen- göz atar atmaz yardım edemeyeceğim bir halde olduğunu anlamıştım. Yuvarlak yüzü mum ışığında kansız görünüyordu, vücudu sarılıydı ve bu sargı bezleri kandan sırılsıklam olmuştu. Taze kandı; ıslak lekelerin yavaşça yayıldıklarını ve kurumuş kan lekelerinden daha koyu renkte olduklarını görebiliyordum.

Dikkatimi ölmek üzere olan adama öylesine vermiştim ki odadaki diğer insanların varlığını zorlukla fark ettim. Üstlerindeki giysileri kan lekeli olan yorgunluktan renkleri solmuş iki doktor yatağın yanında duruyorlardı. Bir tanesi bana bakış attıktan sonra hafifçe doğruldu. Gözlerini kısarak arkadaşını dürtünce, adam bakışlarını General Fraser'dan ayırarak kaşlarını çattı. Bana boş gözlerle baktıktan sonra ölmek üzere olan hastasına geri döndü.

Bana bakan ilk doktora, açıkça meydan okuduğumu belli etmemeye çalışarak ciddi bir bakış attım. Kendi bölgesine izinsiz girmek istemiyordum ama doktorların bezgin tavırlarından anlaşıldığı üzere kimsenin yapabileceği hiçbir şey yoktu. İkinci doktor henüz vazgeçmemişti ve bu yüzden ona hayranlık duyuyordum ama havadaki çürüme kokusu aşikârdı ve generalin nefes alışını duyabiliyordum - aralarında sinir bozucu sessizliklerin olduğu uzun, hırıltılı soluklardı.

Bir doktor olarak General Fraser için yapabileceğim hiçbir şey yoktu ve etrafımda onu benden daha iyi rahatlatabilecek insanlar vardı. Jamie belki de bu kişilerden biriydi.

“Pek vakti yok,” diye fısıldadım Jamie’ye. “Ona söylemek istediğin bir şey varsa…”

Başını sallayıp yutkundu ve ona doğru ilerledi. İdareten yapılan ölüm döşeğinin diğer tarafında bir İngiliz onbaşı duruyordu, başka bir subayın emri üzerine gözlerini taşarak Jamie’nin yaklaşması için biraz geri çekildi.

Oda küçük ve çok kalabalıktı. İnsanlara engel olmamak için geride durmaya çalışıyordum.

Jamie ve İngiliz subay bir süre konuştular. Muhtemelen generalin yaverlerinden biri olan genç bir subay masanın gölgesinde diz çökmüş generalin elini tutuyordu, üzgün bir şekilde başını eğmişti. Pelerinimin başlığını omuzlarımın üzerine indirdim. Dışarısı ne kadar soğuksa, içeride de bir o kadar sıcak, sağlıksız ve boğucu bir hava vardı, sanki gözümüzün önünde

General Fraseri kavuran ateş, güçsüz düşen kurbanıyla yetinmeyerek yataktan yükselip kulübeye yayılıyor gibiydi. Çürümüş bağırsaklar, geçkin ter ve adamların kıyafetlerine sinmiş barıut kokusuyla dolu mikroplu bir havaydı.

Jamie, Fraseriıı kulağına yaklaşmak için eğilip diz çöktü. Generalin gözleri kapalıydı ama bilinci yerindeydi; Jamie’nin sesini duyduğunda yüzünün seğirdiğini gördüm. Başını çevirip gözlerini açtı, onu görünce gözlerindeki donukluk bir anlığına aydınlandı.

“Ciamar a that ihu, a charaid?” diye sordu Jamie yavaşça. *Nasılsın kuzen?*

Generalin dudakları hafifçe kıpırdadı.

“77w *aııa-cnâmhadh an Diabhail orm*,” diye boğuk bir sele yanıtladı. *“Feumaidh gun do dlı’îth mi rudegitı ıiach rohh dol leam.” Çok fena hazımsızlık çekiyorum. Mideme dokunan bir şey yemiş olmalıyım. ”*

Galce konuşulduğunu duyan Ingiliz subaylar yavaşça kıpırdandı, yatağın diğer tarafında duran genç subay şaşkın bir şekilde başını kaldırdı.

Ama benim kadar şaşırmış olamazdı.

Loş oda etrafımda hareket ediyor gibiydi, duvara doğru sendeledim ve tutunabilecek sağlam bir şey bulmak umuduyla ellerimi tahtalara bastırdım.

Uykusuzluk ve üzüntü genç adamın yüzünde çizgiler oluşturmuştu, hâlâ is ve kanla kaplıydı. Yine de hiçbiri en ufak bir değişiklik yaratmıyordu. Saçları koyu ve yüzü inceydi ama o düzgün burnunu ve kedi gibi çekik mavi gözlerini nerede görsem tanırdım. Generalin ölüm döşeğinin iki yanında Jamie ve o karşılıklı diz çökmüşlerdi, aralarında en fazla bir buçuk metre vardı. Eğer dikkatli bakacak olurlarsa, bu benzerlik kimsenin gözünden kaçmazdı…

“Ellesnıere.” Piyade yüzbaşılarından biri öne çıkıp genç adamın omzuna dokunarak bir şey mırıldadı ve başıyla işaret etti, muhtemelen General Fraser’ı yalnız bırakması için yatağın kenarından uzaklaşmasını istemişti.

Baktnal Jamie’ye doğru bakarak içimden var gücümle geçiriyordum. *Tanrı aşkına sakıtı kafanı kaldırıp baktnal*

Jamie ona bakmamıştı. İsmi tanıdığından mı yoksa yatağın diğer tarafındaki is içindeki surata küçük bir bakış attığından bilinmez, başını hiç kaldırmamıştı. Jamie biraz daha eğildi, çok alçak bir sesle kuzeni Simon ile konuşuyordu.

Genç adam, soğuk sabahlarda Dan Morgan’ın yaptığı gibi yavaşça ayağa kalktı. Uzun ve ince gölgesi arkasında duran kabaca kesilmiş kütüklerin üzerine düşmüştü. Jamie’ye hiç dikkat etmemişti; tüm dikkatini ölmek üzere olan generale vermişti.

“Seni tekrar gördüğüme çok sevindim *Seaumais tnac Briatı”* diye fısıldadı Fraser ve Jamie’nin elini tutmak için her iki elini güçlükle bir araya getirdi. “Sevdiğim dostlarımın arasında ölüyor olmaktan memnunum. Ama Iskoçya’daki bizim kanımızdan gelenlere şunu söyler misin? Onlara de ki…”

Subaylardan biri konuşunca, William yataktan isteksizce başını çevirip alçak bir sesle yanıtladı. Ellerim terden ıslanmıştı ve ter damlalarının ensemden süzüldüğiinü hissedebiliyordum. Pelerinimden kurtulmayı çok isterdim ama yapacağım herhangi bir hareketle Williamin dikkatini bana ve dolayısıyla Jamie’ye yöneltmesinden korkuyordum.

Jamie hâlâ çalılıkların altına saklanan tavşanlar gibi duruyordu. Terden ıslanan koyu renk ceketinin altındaki omuzlarının gerildiğini görebiliyordum, generalin ellerini tutmuştu ve kızıl saçlarında titreyen şöminenin ışığı dışında hiçbir hareket yoktu.

“Nasıl istersen, *Shinıi tnac Slıitni*.” Fısıldamasını güçlükle duydum. “Ne istersen, ben hallederim.”

Yanımda duran biri yüksek sesle burnunu çekti, gözümün ucuyla baktığımda saate ve ortama rağmen porselen bir bebek kadar narin ufak tefek bir kadın olduğunu gördüm. Gözleri dolmuştu ve parlıyordu. Başını çevirip gözlerini sildi, ona bak-tığımı görünce ürkek bir şekilde gülümsemeye çalıştı.

“Kocanızın gelmesine çok sevindim hanımefendi,” diye fısıldadı yumuşak bir Alman aksaııyla. “Belki de bir çeşit rahatlama ama sevgili dostumuz akrabalarından biriyle teselli bulmuş olacak.”

ikisiyle, diye düşünüp dilimi ısırdım ve Williamin olduğu tarafa bakmamaya çalıştım. Aniden Williamiıı beni tanıyabileceği ve gelip benimle konuşmaya çalışacağı düşüncesi aklıma geldi. Bu felaket demek olurdu…

Barones -von Riedescl'in eşi olmalıydı- sallanıyor gibi görünüyordu ama bu sadece hareket eden şömine ışığının ve dip dibe duran insanların bir etkisi de olabilirdi. Koluna dokundum.

"Biraz temiz hava almaya ihtiyacım var," diye fısıldadım. "Benimle dışarı gelin." Doktorlar akbabalar gibi tekrar yatağa üşüşmeye başlamışlardı ve Galce fısıltılar Simon Fraser'dan gelen korkunç bir inlemeyle aniden kesilmişti.

Sert bir şekilde, "Mum getirin!" diyen doktorlardan biri hızla yatağa yaklaştı.

Barones yine gözlerini sıkıca kapatmıştı, yutkunurken boğazının hareket ettiğini gördüm. Elinden tutup onu aceleyle dışarı çıkardım.

Çok fazla sürmemişti ama adamlar dışarı çıkana kadar bana bir asır geçmiş gibi geldi, sonunda herkes başlarım eğdi.

Kulübenin dışında ölüye saygı göstermek amacıyla seslerini alçaltan adamların arasında sert ama ateşli bir tartışma yaşanıyordu. İyice aşağıya çektiği başındaki şapkasıyla Jamie bir tarafta duruyordu, ara ara İngiliz subaylardan biri ona dönerek fikrini soruyordu.

Üsteğmen William Ransom nam-ı diğer Lord Ellesmere, bu ekibe kıyasla rütbesi düşük olduğundan kendisine yakışır bir şekilde sessizdi. Generalin ölümünden çok etkilenmiş gibi görünüyordu. Daha önce tanıdığı birinin ölümüne tanık olup olmadığını merak ettim ve sonra bu düşüncenin ne kadar saçma olduğunu fark ettim.

Ne kadar vahşi olurlarsa olsunlar, savaş meydanındaki ölümler bir dostun ölümüne benzemezdi. Genç Williamin haline bakılacak olursa, Simon Fraser onun için hem bir dost hem de bir komutan olmuştu.

Aklım bu gizli gözlemlerle meşgul olduğundan, tartışmanın konusunun ne olduğuna -konu General Fraser'ın cesedinden nasıl mümkün olduğunca çabuk kurtulabilecekleriydi- ve kulübeden çıktıktan sonra yan yana durup fısıldaşan iki doktora hiç dikkat etmemiştim. Gözümün ucuyla birinin elini cebine atıp diğerine tütün verdiğini ve diğeri ona teşekkür ettiğinde aldırış etmeyip başını çevirdiğini gördüm. Ama söylediği şey sanki kafası alev almışçasına etkili bir şekilde dikkatimi çekmişti.

"Birazdan görüşürüz o haîde Doktor RaıvUtıgs," demişti.

Farkında olmadan, "Doktor Rawlings mi?" der demez doktor bana döndü.

"Evet hanımefendi?" dedi kibarca ama tüm dünyaya cehenneme gitmesini söyleme dürtüsüyle mücadele eden bitkin bir adam edasıyla konuşmuştu ancak bir kez ağzını açtığı için devam etmekten başka seçeneği yoktu.

"Özür dilerim," dedim, yüzüm kızarmıştı. "Sadece isminizi duyunca şaşırdım,

eskiden Doktor Rawlings adında birini tanırdım.”

Bu sıradan cümlenin etkisi beklenmedik olmuştu. Aniden omuzlarını dikleştirmiş ve donuk bakışları dikkatle keskinleşmişti.

“Tanır mıydınız? Nerede?”

“Şey…” Bir an bocalamıştım, çünkü gerçekte Daıiiel Raw-lings ile hiç karşılaşmamıştım -yine de kesinlikle onu tanıyor-muş gibi hissediyordum- ama zaman kazanmaya çalışarak, “Adı Daniel Rawlings’ti. Sizin bir akrabanız olabilir mi?”

Birdenbire yüzü gülmüştü ve beni kolumdan tuttu.

“Evet! Evet, kendisi erkek kardeşim. Lütfen söyleyin hanımefendi, nerede olduğunu biliyor musunuz?”

Karın boşluğumda berbat bir duygu hissettim. Aslında Daniel Rowlings’in nerede olduğunu çok iyi biliyordum ama bu haber kardeşi tarafından pek de hoş karşılanmayacaktı. Ne var ki başka seçeneğim yoktu; ona söylemek zorundaydım.

“Size onun hayatta olmadığını söylemek zorunda olduğum için çok üzgünüm,” dedim mümkün olduğunca kibar bir şekilde. Elimi elinin üstüne koyup sıktım, gözlerindeki ışık sönerken boğazım tekrar kasılmaya başlamıştı.

Birkaç kez nefes alarak kıpırdamadan durdu, gözleri benden uzakta bir yere odaklanmıştı. Bakışları yavaşça tekrar bana odaklandılar, bir kez daha derin bir nefes alarak dudaklarını gerdi.

“Anlıyorum. Ben de bundan korkmuştum. Nasıl- bu nasıl oldu, biliyor musunuz?”

Albay Grant’in gitmeleri gerektiğini belirtircesine sabırsızca ağırlığını bir ayağından diğerine verdiğini görünce aceleyle, “Biliyorum,” dedim. “Ama bu çok uzun bir hikâye.”

“Ah.” Baktığım tarafa doğru başını çevirdi. Tüm adamlar hareket halindeydiler, son cümlelerini ederken paltolarını giyiyor ve şapkalarını takıyorlardı.

“Sizi bulacağım,” dedi aniden bana dönerek. “Eşinizin generalin bir akrabası olduğunu söylemişlerdi sanırım?”

Bir an gözlerinin arkamdaki bir yere takıldığını fark edince, korku bir sürü küçük iğne gibi vücuduma saplanmaya başladı. Rawlings’in kaşları hafifçe çatılmıştı, sanki “akraba” kelimesi aklında bir şeyi tetiklemişti ve William’a doğru bakıyor gibi geldi.

“Evet. Albay Fraser,” dedim telaşla ve tıbbi alet çantamı karıştırarak aradığım katlanmış kâğıt parçasını buldum.

“Bu yazı erkek kardeşinize mi ait?”

Rawlings kâğıdı elimden aldı ve küçük, düzgün el yazısını yüzünde sabırsız, umut dolu ve çaresiz bir ifadeyle hızla okudu. Bir süre gözlerini kapattı ve sonra açtı, kabızlık ilacını İncil kadar kutsalmış gibi tekrar tekrar okudu.

“Bu sayfa yanmış,” dedi sararan kenarına dokunarak. Sesi boğuktu. “Daniel… yangında mı öldü?”

“Hayır,” dedim. Hiç vaktimiz yoktu; İngiliz subaylardan biri arkasında dikilmiş sabırsızca bekliyordu. Sayfayı tutan eline dokundum. “Sizde kalsın. Eğer kamp sınırlarını geçmeyi başarabilirseniz -ki artık bir sorun olacağını sanmıyorum- beni top meydanının yanındaki çadırımda bulabilirsiniz. Bana… Beyaz Cadı diyorlar,” diye çekingen bir şekilde ekledim. “Herhangi birine sorabilirsiniz.”

Bunu duyunca kan çanağına dönen gözleri büyüdü ve sonra gözlerini kısarak beni dikkatle inceledi. Ama daha fazla soru sormak için vakit yoktu; subay öne doğru çıkıp Ra\vlings’in kulağına bir şeyler fısıldarken bana sadece gelişigüzel bir bakış atmıştı.

“Evet,” dedi Rawlings. “Evet, elbette.” Başını eğerek içtenlikle beni selamladı. “Hizmetinizdeyim hanımefendi. Size çok minnettarım. Acaba…?” Kâğıdı kaldırınca başımı salladım.

“Evet, lütfen sizde kalsın.”

Subay arkasını dönmüştü, kendi birliğinden başıboş dolaşan başka birini sıkıştırıyordu, Doktor Rawlings arkasına küçük bir bakış atarak bana yaklaşıp elimi tuttu.

“Geleceğim,” dedi kısık bir sesle. “En kısa zamanda. Teşekkür ederim.” Sonra başını kaldırıp arkamda duran birine baktığında, Jamie’nin işini bitirmiş olduğunu ve beni almaya geldiğini anladım.

Doktoru başıyla selamlayıp öne çıktı ve elimi tuttu.

“Şapkan nerede Üsteğmen Ransom?” diyordu arkamdaki albay hafifçe azarlayarak, beş dakika içinde ikinci kez ensemdeki tüylerin diken diken olduğunu hissettim. Albayın sözü yüzünden değil, fısıldayarak verdiği yanıt yüzünden.

“…aşağılık bir asi şapkam kafamdaykeıı vurdu,” dedi bir ses. Bu ses içine attığı üzüntüden boğuklaşmış ve ötkcıiin izini taşıyan genç bir İngiliz’e aitti. Ama bunların dışında, ses .ulcu

Jamieiiiı sesiydi ve Jamie aniden elimi o kadar sıkmıştı ki neredeyse parmaklarımı kırıyordu.

Nehre giden patikanın başındaydık ve iki adım attığımızda sisle örtülü ağaçların güvenli korunağına girmiş olacaktık. Bu iki adımı atmak yerine, Jamie bir an duraksadı ve elimi bıraktı, şapkasını çıkararak topuklarının üstünde dönüp Üsteğmen Ransom'a doğru hızlı adımlar atarak kendi şapkasını ellerine tutuşturdu.

"Size bir şapka borçluyum sanırım efendim," dedi kibarca ve hemen arkasını döndü. Dönüp küçük bir bakış attığımda Jamie'nin arkasından bakan Williamin yüzünde şaşkın bir ifade olduğunu gördüm ama Jamie, sanki peşimizden Kızılderililer geliyormuş gibi beni patikaya doğru itiyordu ve neyse ki köknar fidanları birkaç saniye içinde üsteğmeni görüş alanımızdan çıkarmıştı.

Jamie'nin gerilmiş bir keman teli gibi titrediğini hissedebiliyordum, nefes nefeseydi.

"Aklını mı kaçırdın?" diye sordum konuşma sırasında.

"Büyük ihtimalle."

"Hangi akla hizmet-" diye başladım ama sadece başını sallayıp kulübenin hem görüş hem işitme alanından uzaklaşana kadar beni çekiştirerek götürdü. Oduncuların şimdiye kadar gözünden kaçmayı başarmış bir kütük yolun üstünde devrilmişti, Jamie aniden kütüğün üstüne oturdu ve titreyen elini yüzüne koydu.

"İyi misin? Sorun ne?" Yanma oturup sırtını sıvazladım, endişelenmeye başlıyordum.

"Gülsem mi ağlasam mı bilmiyorum Sassenach," dedi. Elini yüzünden çektiğinde her ikisini de yapıyor gibi göründüğünü gördüm. Kirpikleri ıslanmıştı ama dudaklarının kenarları seğiriyordu.

"Bir akrabamı kaybettiğim anda başka bir tanesini buldum ve bir dakika sonra hayatında ikinci kez kendi oğlumu vurmak

üzere olduğumu fark ettim." Bana bakarak kafasını iki yana salladı, oldukça çaresiz bir şekilde gülmekle ağlamak arasında kalmıştı.

"Biliyorum, o hareketi yapmamalıydım. Sadece birden düşündüm: *Ya üçımciisünde ıskalamazsam*? Ben… sadece onunla konuşmam gerektiğini düşündüm. Bir erkek olarak. Bir daha elime böyle bir fırsat geçmezse diye, anlıyorsun ya?"

Albay Grant, asi ve karısının yanından geçip gittiği patikadaki kımıldayan dallara doğru meraklı bir şekilde baktıktan sonra bakışlarını Williamin elinde

tuttuğu şapkaya çevirdi.

“Bu da neydi böyle?”

William boğazını temizledi. “Anlaşılan, dünkü savaş sırasında beni şapkasız bırakan asi Albay Fraser’dı. Az önce… bunu telafi etti.”

Grantin gergin suratında neşeli bir ifade belirdi.

“Gerçekten mi? Çok nazikmiş.” Bahsi geçen nesneye kuşkuyla bakıyordu. “Sence bitli midir?”

Başka bir yerde başka bir adam bunu söylemiş olsaydı, hakaret olarak nitelendirilebilirdi. Ama Grant, albayın cesaretine, yeteneğine ve tavrına çamur atmaya her an hazır olsa da soruyu gerçeği öğrenmek amacıyla sorduğu açıktı: Askerlerin çoğunda ve subaylarda bit vardı.

William şapkayı çevirip loş ışıkta mümkün olduğunca inceledi. Şapka sıcaktı ama dikiş yerlerinde hiçbir şey kımıldamıyordu.

“Sanmıyorum.”

“Öyleyse kafana tak Yüzbaşı Ransom. Biliyorsun ki askerlere örnek olmalıyız.”

‘ William şapkasını taktı, başının üzerinde hissettiği sıcaklık ona biraz tuhaf geldiğinden Grantin ne söylediğini tam olarak anlayamamıştı.

“Yüzbaşı ını…?” dedi belli belirsiz bir şekilde.

“Tebrik ederim,” dedi Grant, yüzündeki hafif gülümseme tüm yorgunluğunu aydınlatıyordu. ‘Tuğgeneral…” Pis kokulu. sessiz kulübeye dönüp baktığında yüzündeki gülümseme kaybolmuştu. “Ticoıderogaiın ardından seni yüzbaşı yapmak istemişti, keşke o zaman yapsaydı ama… neyse.” Dudakları gerildi ama sonra rahatladı. “Savaş hakkında birkaç rapor duyduktan sonra General Burgoyne dün gece emri verdi. Anladığım kadarıyla kendini göstermişsin.”

William utangaç bir şekilde başını eğdi. Boğazı tıkanmıştı ve gözleri yanıyordu. Tuğgenerali kurtarmayı başaramamış olması haricinde ne yaptığını pek hatırlayamıyordu.

“Teşekkür ederim,” diyebildi, kendisini kulübeye dönüp bakmaktan alıkoyamıyordu. Kapıyı açık bırakmışlardı. “Acaba o… neyse, önemi yok.”

“Haberi var mıydı mı demeye çalışıyorsun?” dedi Grant yavaşça. “Ben söyledim. Emri ben getirmiştim.”

Konuşamayacak halde hisseden William başını salladı. Şaşırtıcı bir şekilde şapka ona uymuştu.

“Tanrını, çok soğuk,” dedi Grant alçak bir sesle. Paltosunu iyice etrafına

sardı, ağaçlara ve etraflarında toplanan yoğun sise doğru bakındı. İşlerinin başına dönen diğerleri onları yalnız bırakmıştı. “Ne kadar ıssız bir yer. Ayrıca çok da kötü bir gün.” “Evet.” William kendi yalnızlığını kabullenince bir an rahatlama hissetti ama saatin ve yerin bununla hiçbir ilgisi yoktu. Yutkunup kulübeye baktı. Açık kapı onu rahatsız ediyordu; sis ormanda yoğun olsa da kulübenin etrafındaki buğu yükselerek pencerelerin önünde hareket ediyordu ve içinde, sisin tuğgeneral için *geldiğine* dair huzursuz bir his vardı.

“Kapıyı… kapatayım mı?” Kulübeye doğru yönelmişti ki Grant’ın hareketiyle durdu.

“Hayır, kapatma.”

Wîlliam ona şaşkın bir ifadeyle bakıyordu, yüzbaşı hafife almaya çalışarak omuzlarını silkti.

“Sana şapkayı veren adanı kapıyı açık bırakmamız gerektiğini söyledi. Iskoç inanışlarından biri olmalı, ruhun çıkıp gidebileceği bir yere ihtiyacı olmasıyla alakalı,” dedi özenle. “Neyse ki sinekler için hava çok soğuk,” diye ekledi kibarlıktan uzak bir şekilde.

Williamin karnı kasıldı ve boğazında yükselen acı tadı geçiştirmeye çalıştı.

“Ama herhalde- Ne kadar süre açık tutmamız gerekiyor?” diye sordu.

“Çok değil,” dedi Grant. “Sadece defin edecek askerlerin gelmesini bekliyoruz.”

William dilinin ucuna gelen itirazı bastırdı. Tabii ya, başka ne yapabilirlerdi ki? Ama tepelerde kazdıkları hendekleri düşününce… Son on gündür, bu tür şeyleri kolayca düşünemez olmuştu. Ama ölenleri ve ölmek üzere olanları yemek için gelen kurtların sesi aniden karın boşluğunda yankılandı.

Homurdanarak izin isteyip, ıslak çalıların içine doğru adım atarak elinden geldiğince sessiz bir şekilde kustu. Sessizce biraz ağladı ve sonra bir avuç dolusu nemli yaprakla yüzünü silip geri döndü.

Nazik ve anlayışlı bir şekilde Grant, William sadece tuvaletini yapmak için gitmiş gibi davrandı ve hiç soru sormadı.

“Çok etkileyici bir beyefendi,” dedi gelişigüzel bir şekilde. “Generalin akrabası demek istedim. İlk bakışta akraba olduklarını anlamak çok zor, değil mi?”

Tüm o üzüntünün arasında, ona birdenbire şapkasını verene kadar William Albay Fraseri pek fark etmemişti. Grant’a katıldığını belirtircesine başını salladı, ateşin ışığı başının üst kısmına kızıl bir şekilde aydınlatıyordu.

Grant düşüncesizce, “Tuğgeneralden çok sana benziyordu;’ diye ekledi ve

zayıf bir şekilde kahkaha attı. “Ailenizde İskoç-ya’ya uzanan bir kol olmadığından emin misin?”

“Hayır, Fransız bir büyükanne dışında, her iki tarafta York-shire’dan,” diye yanıtladı William, bir anlığına olsa da havadan sudan bahsediyor olmaları onu sevindirmişti. “Üvey babamın annesi yarı Iskoç, sence bu sayılır mı?”

Karanlığın içinden meşum bir ses geldiğinden Grant ne cevap verdiyse duymadı. Her iki adam da donup kalmış, sesi dinliyorlardı. Balcarres ve birkaç gözcüsüyle birlikte Tuğgeneralin gaydacısı geliyordu. Defin müfrezesi.

Güneş doğmuştu ama bulutlar ve ağaçlarla örtüldüğünden henüz görünmüyordu. Grant’in soluk ve nemden parlayan yüzü sisle aynı renkteydi.

Ses çok uzaktan ama yine de ormanın içinden geliyor gibiydi. Sonra gaydacının ağıtına Balcarres ile Kızılderililer’in ağlamaları ve çığlıkları katıldı. Tüyler ürpertici seslere rağmen, William bunun saygısızca ve aceleyle yapılacak bir tören olmayacağını anlayınca biraz olsun rahatlamıştı.

“Kurt gibi uluyorlar, değil mi?” diye homurdandı Grant. Eliyle yüzünü ovuşturdu ve sonra ıslak elini titizlikle kalçalarına sildi

“Evet,” dedi William. Ağıtçıların gelmesini bekledi ve tüm bu süre boyunca kapısı siste sessizce açık duran kulübenin varlığının son derece farkındaydı.

Yağdan Daha Yağlı

Teslim olmanın her zaman çok kolay olduğunu düşünmüştüm. Kılıcını teslim edip, el sıkışarak şartlı tahliyeye, hapishane ya da bir sonraki savaşa gitmek gibi olacağını sanıyordum. İki gün sonra sınırı geçerek benimle erkek kardeşi hakkında konuşmak için gelen Doktor Rawlings ne kadar yanıldığımı gösterdi. Ona anlatabileceğim her şeyi anlattım, kardeşinin tuttuğu seyir raporlarına hayranlık duyduğumu ve bu şekilde Doktor Raw-lings’i tanıyormuş gibi hissettiğimi söyledim. Doktor Rawlings -isminin David olduğunu söylemişti- ile rahat bir şekilde konuşmaya başlayarak oyalandığımız anda sohbet başka konulara kaymıştı. .

Teslim olma merasiminin bir kerede bitmediğinden bahsettiğinde, “Tanrım, olamaz,” diyerek onu şaşırtmıştım. “Öncelikle teslim olma şartları görüşülmeli, bilirsiniz ve bu çok karışık bir mesele.”

“Görüşmek mi?” dedim. “General Burgoyneiiin bu konuda başka seçeneği var mı?”

Bunu komik bulmuş gibi görünüyordu.

“Alı, aslında var,” dedi. “Binbaşı Kingtonin bu sabah General Gates’in incelemesi için getirdiği teklifleri gördüm. Çok kesin cümlelerle başlıyorlar, Gates ile iki kez savaşmış olan Burgoyne bunu üçüncü kez yapmaya hazır

gibi görünüyordu. Tabii aslında değil," diye ekledi doktor, "ama asilerin sayıca daha

üstiin olduklarını fark ettiğini söylemek yerine, cesur adamların hayatlarını onurlu bir biçimde kurtarmak için teslim olmayı kabul etmesi başını dik tutmasını sağlıyor. Bu arada, savaş henüz resmi bir şekilde sonlandırılmadı."

"Alı, gerçekten mi?" dedim ama keyfim yerine gelmişti. "General Gates'ıı bunu kabul etmeye hazır olup olmadığını merak ediyorum."

"Hazır değil," dedi sert bir İskoç sesi ve Jamie onu takip eden' kuzeni Hamish ile birlikte kafasını eğerek çadıra girdi. "Burgoyne'nin teklifini okudu ve sonra elini cebine atıp kendi teklifini çıkarıverdi. Kayıtsız şartsız teslim olmalarını ve hem İngiliz hem de Alman birliklerinin silahlarını kampta bırakarak esir olarak buraya gelmelerini istiyor. Ateşkes günbatımına kadar sürecek, Burgoyne'nin o zamana kadar bir cevap vermiş olması gerekiyor. Binbaşı Kingston'a inme inecek sanırım." "Sence blöf mü yapıyor?" diye sordum. Jamie, Galce homurdanıp bunun düşmanın önünde konuşmak için uygun olmadığını belirtircesine gözlerini Doktor Rawlings'e dikti. Doktor Rawlings'in İngiliz başkomutanlık karargahına olan yakınlığı düşünülünce, haklı olabilirdi.

David Rawlings düşünceli bir şekilde konuyu değiştirip yanında getirdiği çantasının kapağını açtı.

"Bu daha önce gördüğüm çantanız mı Bayan Fraser?"

"Evet o." Hemen fark etmemiş olsam da ona bakmak hoşuma gitmemişti. Nedense benim çantamdan daha yıpranmış bir haldeydi ve üzerinde pirinç bir isim etiketi iliştirilmişti ama bunun dışında aynıydı.

"Kardeşimin nasıl olduğuna dair olumlu beklentilerim yoktu," dedi ve hafifçe içini çekti, "ama bu tüm endişelerimi sona erdirdi. Doktorluk yapmaya başladığımızda, çantalarımızı kendisi de doktor olan babamız bize vermişti."

Ona şaşkın bir şekilde baktım.

"Bana ikiz olduğunuzu söylemeye çalışmıyorsun, değil mi?"

"Evet, öyleydik." Bunu bilmediğimi görünce o da şaşırdı.

"Tek yumurta ikizi mi?"

Gülümsedi.

"Annemiz bizi her zaman ayırt edebiliyormuş ama onun dışında sadece birkaç kişi."

Ona bakakalmıştım, tuhaf bir sıcaklık hissediyordum - ve neredeyse utanç. Elbette, Daniel Rawlings'in hasta seyir raporlarını okurken görünümüne dair

aklımda bir resim oluşturmuştum ancak onunla birdenbire yüz yüze gelmek beni şaşkına çevirmişti.

Jamie kaşlarını kaldırmış, kafası karışmış bir şekilde bana bakıyordu. Öksürdüm, yüzüm kızarmıştı, yavaşça başını salladı ve başka bir Galce homurtu çıkartarak oyun kâğıdı destesini alıp Hamish ile birlikte dışarı çıktı.

“Tıbbi anlamda özellikle ihtiyaç duyduğun herhangi bir şey var mı merak ediyorum.” David Rawlings’in de yüzü kızarmıştı. “Elimdeki ilaçlar çok sınırlı ama bazı aletlerden ikişer tane var ve oldukça güzel bir neşter takımı. Kabul edersen çok onur duyarım…”

“Alı.” Bu çok cömertçe bir teklifti, utancım anında açgözlülük dalgasının altında kalmıştı. “Fazla cımbızınız var mıydı acaba? Ya da küçük pense?”

“Ah, evet, elbette.” Alt çekmeceyi çekip cımbızı bulmak için küçük aletlerin oluşturduğu dağınıklığı bir kenara itti. Cımbızı aradığı sırada gözüme tuhaf bir şey ilişince ona işaret ettim.

“O da ne öyle?”

“Jugum penisi,” diye açıkladı Doktor Rawlings, gözle görülür bir şekilde yüzünün rengi değişmişti.

“Ayı kapanına benziyor. Nedir bu- sünnet etmek amacıyla kullanılan bir alet olamaz herhalde, değil mi?” Aleti elime aldığımda Doktor Rawlings’in soluğu kesilmişti, merakla ona bakıyordum.

“O- şey, lütfen, hanımefendi…” Aleti neredeyse elimden çekip almış ve çantanın içindeki bölmesine geri koymuştu.

“Ne işe yarıyor?” diye sordum, tepkisi beni gücendirmek-teıise eğlendirmişti. “İsmine bakılırsa, anlaşılan- ”

“Gece… şişkinliğini önlüyor.” Yüzü koyu, sağlıksız bir kırmızıya dönüşmüştü ve gözlerime bakamıyordu.

“Evet, bunu yapabileceğini hayal edebiliyorum.” Bahsi geçen nesne iç içe iki metal yuvarlaktan oluşuyordu, iç taraftaki esnekti ve her ikisinin de uçları örtüşüyordu, ayrıca anahtarlı bir tür düzenek sıkılaştırılmasını sağlıyordu. Dış taraftakinin testere gibi dişleri vardı, söylediğim gibi ayı kapanına benziyordu. Belli ki kendisi için neyin en iyisi olacağını bilen yumuşak bir penisin o şekilde kalması için etrafına takılmak amacıyla yapılmıştı.

Öksürdüm. “Hmm… peki *neden* böyle bir şeye ihtiyaç duyuluyor?”

Utancının yerini biraz şaşkınlık almıştı.

“Neden mi… çünkü sıvı kaybı erkekleri takatsizleştirir. Erkeği güçsüzleştirip her türlü hastalığa maruz bırakmasının yanı sıra zihnen ve ruhen fena halde

zayıflatır.”

“İyi ki kimsenin aklına bundan kocama bahsetmek gelmemiş,” dedim.

Rawlings mahcup olmuş bir şekilde bana bakıyordu, konu daha uygunsuz yerlere gelmeden neyse ki dışarıdaki bir hareket konuşmamızı böldü. Eline geçen bu fırsatta aleti çantasına atıp aceleyle kolunun altına sıkıştırdı ve benimle birlikte çadırın girişine geldi.

Yaklaşık seksen metre ötede kampın içinden geçen küçük bir geçit töreni vardı. Üzerinde merasim üniforması olan, gözleri kapalı İngiliz bir binbaşının yüzü o kadar kızarmıştı ki patlayacağını sanmıştım. Kendisine iki Amerikan askeri eşlik ediyordu, peşlerinde ise belli etmeden onları takip eden bir adam flütüyle, Yankee Müsvettesi’ni çalıyordu. Jamie’nin inme inmesi hakkında söylediklerini göz önünde bulundurunca, bu kişinin Burgoyne’nin teslim şartlarını iletmek için seçilen zavallı Binbaşı Kingston olduğundan hiç şüphem yoktu.

“Olur şey değil,” diye mırıldadı Doktor Rawlings gördükleri karşısında kafasını sallayarak. “Korkarım bu iş biraz zaman alacak.”

Gerçekten de uzun sürmüştü. Bir hafta sonra bile, günde bir-iki mektup tüm haşmetleriyle iki kamp arasında gidip gelirken hâlâ elimiz kolumuz bağlı bir şekilde oturuyorduk. Amerikan kampına genel bir rahatlık hâkimdi; diğer tarafta işlerin hâlâ biraz daha gergin olduğunu düşünüyordum. Doktor Rawlings geri gelmemişti, o nedenle ortalıkta dönüp duran dedikodular teslim şartlarındaki gelişmelerden -ya da olmayan gelişmelerden- bir anlam çıkarmanın tek yoluydu. Görünen o ki General Gates blöf yapıyordu ve Burgoyne bunu anlayacak kadar kurnazdı.

Vurulma, kafa derimin yüzülmesi ya da başka bir şekilde rahatsız edilme tehlikesi olmadan kıyafetlerimi yıkadığım sürece bir yerde kalmaktan memnundum. Ayrıca, iki savaştan sağ kurtulmuş ve ilgilenilmeyi bekleyen çok fazla yaralı vardı.

Bir şekilde, bizim çadırın etrafında gezinen bir adam olduğunu fark etmiştim. Onu birkaç kez görmüştüm ama benimle konuşacak kadar hiç yaklaşmamıştı, belsoğukluğu ya da basur gibi utanmasına neden olan bir hastalığı olduğunu sanmıştım. Bu tür adamların cesaretlerini toplamaları ya da çaresizlikten yardım istemeleri genelde biraz zaman alırdı, nihayet bunu yapabildiklerinde bile benimle yalnız konuşmak için beklerlerdi.

Onu üçüncü ya da dördüncü kez fark ediyordum, bana yaklaşması ve böylece onu yalnız başına muayene edebileceğime ikna etmek için bakışlarını yakalamaya çalışıyordum fakat her defasında gözlerini kaçırıp yere bakıyor ve karınca gibi gezinen milislerin, askerlerin ve orduyla birlikte kalan

sivillerin arasında gözden kayboluyordu.

Ertesi gün günbatımına doğru, bir hastamın verdiği iki kurumuş yer elması, bir avuç dolusu tahıl, bir avuç dolusu fasulye ve biraz bayat ekmekle birlikte haıigi hayvana ait oldıığıı anlaşılamasa da oldukça taze ve etrafında hâlâ ct parçaları bulunan kemiği kullanarak bir tür çorba yaptığım sırada, oldukça ani bir şekilde tekrar karşıma çıkmıştı.

Şaşırtıcı bir şekilde eğitimli Güney İskoç aksanıyla "Siz Bayan Fraser mısınız?" diye sordu. Edinburgh'tan olabileceğini düşündüm ve Tom Christie'nin benzer aksanını hatırlayınca içime küçük bir ağrı saplandı. O da bana her zaman resmi bir şekilde "Bayan Fraser" demekte ısrar ederdi.

Ama bir saniye içinde Tom Christie ile ilgili düşüncelerim uçup gitti.

"Size Beyaz Cadı diyorlar, değil mi?" dedi adam ve gülümsedi. Yüzünde hiç de hoş bir ifade yoktu.

"Bazıları öyle diyor. Ne olmuş?" dedim, kepçemi iyice kavramıştım ve ona dik dik bakıyordum. Uzun boylu ve zayıftı, ince, esmer bir yüzü vardı ve Kıta Ordusu üniforması giyiyordu. Neden kendi alayının doktoruna gitmeyip bir cadıyı tercih ettiğini merak etmiştim. Bir aşk iksiri mi istiyordu yoksa? Ama adamın böyle bir tipi yoktu.

Küçük bir kahkaha atıp eğilerek selam verdi.

"Sadece doğru yere geldiğimden emin olmak istemiştim hanımefendi," dedi. "Sizi kırmak istememiştim."

"Kırmadınız." Bana biraz fazla yakın durmak dışında gözle görülür endişe verici bir şey yapmıyordu ama ondan hoşlanma-mıştım. Ve kalbim atması gerektiğinden daha hızlı bir şekilde atıyordu.

"Anlaşılan adımı biliyorsunuz," dedim sakin olmaya çalışarak. "Peki sizin adınız ne?"

Tekrar gülümsedi, bana biraz saygısızca gelen bir dikkatle beni gözden geçiriyordu.

"Benim adımın önemi yok. Kocanız James Fraser mı oluyor?"

İçimden aniden ona kepçeyle vurmak gelmişti fakat yapma-dini; bu onu kızdırabilirdi ancak ondan kurtulmamı sağlamazdı. Sorduğuna cevap vermek istemiyordum ve nedenini kendime sormakla uğraşmadım. Sadece, "İzninizle," dedim, kazanı ateşin üstünden alıp yere koydum ve uzaklaştım.

Bunu beklemiyordu ve hemen peşimden gelmedi. Hızla yürüdüm ve New Hampshire milislerine ait küçük bir çadırın ve başka bir ateşin etrafında toplanan bir grup insanın -bazıları eşleriyle olan milislerdi- arkasında gözden

kayboldum. Aniden beni karşılarında gören bir-iki kişi şaşırmış göründü ama hepsi beni tanıyordu ve saygıyla selam vererek aralarında yer açtılar.

Bu sığınaktan arkama baktığımda batan güneşle gölgelenen adamın terk ettiğim ateşimin yanında dikildiğini ve akşam rüzgârının birkaç tutam saçını havaya savurduğunu görebiliyordum. Hiç şüphesiz hayal gücüm onun kötü niyetli biri gibi göründüğünü düşünmemi sağlamıştı.

“O kim yenge? Reddettiğin taliplerinden biri mi?” Kulağımın dibinde konuşan lan’ın sesinden sırıttığını anlayabiliyordum.

“Kesinlikle reddedildi,” dedim gözümü adamın üstünde tutarak. Ben takip edeceğini sanmıştım fakat yüzünü benim tarafıma çevirip olduğu yerde kaldı. Yüzü karanlıkta kalmıştı ama bana baktığını biliyordum. “Dayın nerede biliyor musun?”

“Alı, evet. Kuzeni Hamish ile birlikte o tarafta, kâğıt oynadıkları Albay Martin’in parasını alıyorlar.” Başıyla, Vermont milislerinin kampındaki sarı bir patiskayla yamalanmış tepesindeki büyük yırtıktan tanınan Albay Martin’in çadırının olduğu yönü işaret etti.

“Hamish kâğıt oyunlarında iyi mi?” diye sordum merakla çadıra doğru bakarken.

“Hayır ama Jamie Dayı iyi ve Hamisliin ne zaman hata yapacağını biliyor, bu da onun doğru şeyi yapınası kadar iyi bir şey, değil mi?”

“Sana inanıyorum. O adamı tanıyor musun? Benim ateşimin yanında duranı?”

lan batan güneşe doğru gözlerini kısarak baktı ve aniden kaşlarını çattı.

“Hayır ama az önce çorbanın içine tükürdü.”

“Ne yaptı? Lanet olası pislik *herif.”* Topuğumun üstünde döner dönmez isimsiz beyefendinin sırtı dimdik bir şekilde uzaklaştığını gördüm.

lan boğazını temizleyip milislerden birinin eşinin beni büyük bir hoşnutsuzlukla izlediğini belirtircesine beni hafifçe dirseğiyle dürttü. Ben de boğazımı temizleyip bu konuda söyleyebileceklerimin hepsini yuttum ve kadına özür dilercesine gülümsedim. Ne de olsa eğer akşam yemeği bulamazsak, ondan bizi ağırlaması için yalvarmak zorunda kalacaktım.

Dönüp ateşimizin olduğu yere baktığımda adam gitmişti. “Sana bir şey söyleyebilir miyim yenge?” dedi lan, ağaçların ardınca uzayan boş gölgelere düşünceli bir şekilde kaşlarını çatmıştı. “O geri dönecek.”

Jamie ve Hamish akşam yemeği için dönmeyince kâğıt oyununun onlar için iyi gittiğini düşündüm. Benim açımdan da her şey oldukça iyi gidiyordu; milis askerlerden birinin karısı olan Bayan Kebbits misafirperver bir şekilde

taze mısır ekmeği ve soğanlı tavşan yahnisiyle lan ile benim karnımızı doyurmuştu. Her şeyden iyisi, kötü niyetli ziyaretçim geri dönmemişti.

lan, Rollo'yu yanına alarak kendi işine dönünce, ben de ateşi söndürüp gece için revir çadırına gitmeye koyuldum. Ağır yaralıların birçoğu savaştan sonraki ilk iki üç gün içinde ölmüştü; geri kalanlardan karısı, arkadaşları ya da akrabaları olanlar ise kendi kamplarına götürülmüştü. Geride hayati tehlikesi olmasa da yavaş yavaş iyileşen yaraları ve hastalıklarıyla, kendi başlarına yaklaşık kırk kişi kalmıştı.

Bir çift çorap daha giydim, kalın yün pelerinimi etrafıma sardım ve soğuk hava için Tanrı'ya şükrettim. Eylül ayının sonlarına doğru serinleyen hava ağaçlan kızıl ve altın tonlarına bürümüştü vc aynı zamanda yardımsever bir şekilde böcekleri öldürmüştü. Sinekler olmadan kampta yaşamak harikaydı. Ne yazık ki bitler hâlâ bizimleydi ama sinekler, pireler ve sivrisineklerin yokluğuyla bulaşıcı hastalık riski fazlasıyla azalmıştı.

Yine de revir çadırına her gelişimde, havayı kokladığım sırada, kolera, titüs, ya da salmonella salgınına işaret edebilecek dışkı kokusuna karşı kendimi tetikte buluyordum. Ama bu gece, yıkanmamış bedenlerin, kirli çarşafların ve havaya sinen eski kan kokusunun üzerini örttüğü foseptik çukurunun her zamanki kokusu dışında bir şey almamıştım. Hepsi rahatlatıcı bir şekilde tanıdıktı.

Yan taraftaki büyük çadıra yaslanmış brandanın altında üç er kâğıt oynuyordu ve oyunlarını ateşi akşam rüzgârında yükselip titreyen bir mum aydınlatıyordu. Soluk renkli brandanın üzerine düşen gölgeleri ktiçülüp büyüyordu ve yanlarından geçtiğim sırada kahkaha seslerini duydum. Bu, alay doktorlarından hiçbirinin civarda olmadığı anlamına geliyordu.

Birçoğu ne bulurlarsa onunla yetinmeyi bildiklerinden beni kendi halime bırakıyorlardı. Ama her zaman bir-iki tanesi ciddiyetle karşımda dikilip otoritenin kendi ellerinde olduğuna dair ısrar ederlerdi. Genelde çok fazla rahatsız etmezlerdi fakat acil durumlarda bu çok tehlikeli olabiliyordu.

Tanrı'ya şükür bu gece acil bir durum yoktu. Çadırın dışındaki bir kâsede birkaç mum dibi ve farklı uzunluklarda sigara izmariti vardı; ateşi kullanarak bir mum yaktım ve kafamı eğerek içeri girdim. Yaşarrçsal belirtilerini kontrol ederek vc uyanık olan adamlarla sohbet edip durumlarını değerlendirerek iki büyük çadırın içinde ilerledim.

Çok kötü bir şey yoktu ama büyük palankaya yapılan saldırı sırasında üç ayrı yerinden süngülenen Onbaşı Jebediah Sho-rediteh için endişelenmiştim. Şans eseri, hiçbiri hayati önem taşıyan bir organına isabet etmemişti. Süngülerden biri sol kalçasından yukarı doğru girdiğinden onbaşı fazlasıyla rahatsız bir durumda olsa da yüksek ateşe dair hiçbir belirti taşımıyordu. Ama

kalçasındaki yarada enfeksiyon belirtileri vardı.

““Yaranı temizleyeceğim,” derken bir yandan da alkolle cen-tiyam karıştırdığını yarı dolıı şişeme bakıyordum. Bu neredeyse soıiıincusuydu ama şansım varsa tekrar karışım hazırlayana kadar ihtiyacım olmayacaktı. “İltihaptan kurtarmak için yıkayacağını demek istedim. Bu nasıl oldu?” Temizleme işlemi hiç kolay olmayacaktı; en iyisi detayları anlatırken biraz dikkatinin dağılnıasıydı.

“Kaçmıyordum hanımefendi, sakın öyle bir şey düşünmeyin,” dedi, ben battaniyeyi kaldırıp katran ve terebentinle sardığım yarasının kabuk tutan parçalarını temizlerken ot yatağının kenarına sıkıca tutunmuştu. “Sinsi Alman heriflerden biri ölü taklidi yapıyormuş, gidip üzerine bastığımda dirildi ve elindeki süngüyle birlikte yılan gibi yükseldi.

Yanında yatan arkadaşlarından biri, “Süngü *senin* elinde değil miydi Jeb?” diye takıldı.

“Hayır, o daha sonra oldu.” Shoreditch sargı bezine sarılı sağ eline gelişigüzel bir şekilde bakarak arkadaşının şakasını umursamadı. Bana, askerlerden birinin elini süngüyle yere çaktığını söylemişti Shoreditch, sonra ikinci bir asker onu baldırından yaraladığındaysa adamın baldırlarına tekme atıp düşürüp boğazını kesmişti.

“Bu arada hanımefendi, albayın eli iyileşiyor mu?” Fenerin ışığında terli alnı parlıyor ve önkol tendonları belirginleşmişti ama kibar bir şekilde konuşuyordu.

“İyileşiyor olmalı,” dedim, yavaşça yarayı temizlemekte kullandığını şırıngama basıyordum. “Öğleden beri Albay Martin ile kâğıt oynuyor ve elinin durumu kötü olsaydı şimdiye kadar bana gelmiş olurdu.”

Bıı kelime oyununa hem Shoreditch hem de arkadaşı gülmüştü ama elimi yeni sargıdan çektiğimde derin bir nefes vermiş ve sağlam tarafına dönmeden önce bir süre alnını yatağın üstüne dayamıştı.

“Çok teşekkür ederim hanımefendi,” dedi. Gözler karanlığın içinde kımıldayan figürlerin üzerinde kayıtsızca geziniyordu. “Munter kardeşi ya da Doktor Tolliver’ı görürseniz bir dakikalığına yanıma uğramalarını söyler misini?”

Bunu duyunca tek kaşımı kaldırmıştım ama başımı sallayarak ona bir bardak bira doldurdum. Güneyden gelen ikmal hattı yetiştiğinden elimizde fazlasıyla vardı, hem ona bir zararı olmazdı.

Dizanteri hastası arkadaşı Neph Brewster için de bira doldurdum ama bardağı ona vermeden önce Doktor Rawlings’in kabızlığa iyi gelen karışımından

küçük bir avuç ekledim.

Neph içkisine uzanırken gizlice yaklaşarak, “Jeb size saygısızlık etmek niyetinde değil hanımefendi,” diye fısıldadı. “Sadece, yardım almadan tuvalete gidemiyor ve bu bir kadından isteyebileceği türden bir şey değil. Bay Denzell ya da doktor hemen gelemez ama ben ona yardım ederim.”

“Erlerden birini getireyim mi?” diye sordum şaşkın bir şekilde. “Hemen dışarıdalar.”

“Alı, hayır hanımefendi. Güneş batar batmaz görevlerinin bittiğini düşünüyorlar. Kavga çıkmadıkça ya da çadır ateş almadıkça içeri girmezler.”

“Hmm,” dedim. Anlaşılan revir erlerinin davranışları her zamankinden farklı değildi.

“Doktorlardan birini bulurum,” diyerek onu temin ettim. Bay Brewster zayıftı ve rengi sapsarıydı, eli o kadar titriyordu ki içebilmesine yardımcı olmak için ellerimle parmaklarını tuttum. Onbaşı Shoreditclı’e yardım etmek bir yana, kendi işini görmek için yeterince ayakta durabileceğinden şüpheliydim fakat Bay Brevvster gözü pekti.

“Kendi başıma tuvaletimi yapmak, yetenekli olduğumu iddia edebileceğim şeylerden biri,” dedi bana gülümseyerek. Titreyen eliyle yüzünü sildi ve her yudum arasında ağır bir şekilde nefes almak için duraksadı. “Elinizde yemek pişirmede kullanılan yağdan biraz var mıydı acaba hanımefendi? Makatım derisi yeni yüzülmüş tavşan gibi soyuldu. *Yardım* etmek istemezseniz elbette ama kendim sürebilirim.”

“Doktor Hunter’a söylerim,” diye ilgisizce yanıtladım. “Çok hoşuna gideceğinden eminim.”

Adamların çoğu uyuduğundan kontrollerimi çabucak bitirmiştim. Denny Hunter’ı aramaya koyuldum ve onu buldum; çadırının dışında, soğuktan korunmak için boynuna atkısını dolamış, dalgın bir şekilde yakındaki bir kamp ateşinden gelen şarkıyı dinliyordu.

“Kim o?” Beni görünce düşüncelerinden sıyrılmıştı, yine de dünyaya dönmek biraz zamanını aldı.

“Kaz ya da ayı yağın var mı?”

Denny gözlüğünü burnunun üstüne iyice yerleştirip bana tuhaf bir bakış attı.

“Jebediah kardeş kabızlık çekmiyor, değil mi? Fizyolojik olmaktan çok teknik bir sorunu var anladığım kadarıyla.” Kahkaha attıktan sonra açıklamaya koyuldum.

“Pekala. Elimde biraz yağ *var*,” dedi kuşkulu bir şekilde. “Ama mentollü, grip

ve akciğer zarı iltihabını tedavi etmek için kullanıyorum, biliyorsunuz. Korkarım bu Jebediah kardeşin makatına pek iyi gelmez.”

“Sanmam,” diyerek onunla aynı fikirde olduğumu belirttim. “Neden gidip Bay Shoreditch’e yardım etmiyorsunuz? Ben de bu arada bir miktar sade yağ bulup size getiririm.” Yağ »herhangi bir çeşit yağ- başlıca yemek malzemelerinden olduğundan kamp ateşlerinin etrafında iki kişiye sorduktan sonra bir kap yağ bulabilmiştim. Yağı veren kişi eritilmiş keseli sıçan yağı olduğunu söylemişti. “Normal yağdan daha yağlıdır,” demişti kadın. “Tadı da lezzetlidir.” Bu sonuncu özellik muhtemelen Bay Brewster’ı pek ilgilendirmeyecekti -en azından ilgilendirmemesini umuyordum- ama kadına teşekkür ettim ve küçük revir çadırına doğru karanlığın içinde yola koyuldum.

En azından o yöne doğru gittiğimi *umuyordum.* Ama ay henüz yükselmemişti ve beş dakika içinde kendimi sık ağaçlarla kaplı hatırlayamadığım bir yamaçta ağaç kökleri ve düşen dallara takılarak ilerlerken buldum.

Kendi kendime homurdanarak sola döndüm- herhalde bu taraf… Hayır, değildi. Durdum, sessizce lanet ediyordum. Kıta Ordusu’nun en az yarısının, üstelik milis birliklerinin de bulunduğu bu kampın ortasında kaybolmuş olamazdım. Ama kamp alanının tam olarak neresindeydim… Ağaçların arasından birkaç ateşin parıldadığını görebiliyordum ancak düzenleniş biçimleri tanıdık gelmiyordu. Kafam karışmış bir şekilde diğer tarafa döndüm, gözlerimi kısarak karanlıktan fark edilebilecek en belirgin işaret olduğundan Albay Martin’in tepesi yamalı büyük çadırını görmeye çalışıyordum.

Bir şey ayağımın üstünden geçince istemsizce irkilip eritilmiş keseli sıçan yağını elime döktüm. Dişlerimi gıcırdatarak elimi titizlikle önlüğüme sildim. Keseli sıçan yağı son derece *yağlıydı* ve en büyük dezavantajı ise ölü bir sıçan gibi kokmasıydı.

Kalbim korkudan hızla atıyordu, sağ tarafımdaki ağaçlıktan karşıma bir baykuş çıktı ve bir metre uzaklıktan sessizce uçtu. Sonra birdenbire çıtırdayan bir dal ve birkaç adamın fısıldaşarak yakındaki çalılıkların arasında hareket ettiklerini duydum.

Dişlerimi alt dudağıma geçirmiş kıpırdamadan duruyordum, içimi ani ve mantıksız bir korku kaplamıştı.

Sorun yok, dedim kendi kendime öfkeli bir şekilde. *Sadece kestirme bir yol arayan askerler. Tehlikeli bir şey yok, kesinlikle yok!*

Belli belirsiz küfürler, itişmeler, kuru yaprakların çıtırtısına, kırılan dallara ve sert bir şeyle aniden birinin kafasına vurulduğuna işaret eden sese, *sen onu benim külahıma anlat,* diye karşılık verdi beynim. Atılan çığlığın ardından

yere düşen beden sesine, kurbanının ceplerini aceleyle boşaltan hırsızların çıkardıkları hışırtılar eşlik etti.

Kıpırdayamıyordum. Kaçmak istiyordum ama olduğum yere çakılmıştım; bacaklarım tepki göstermiyordu. Tam anlamıyla korkunç bir şeyin bana doğru yaklaşmasına rağmen hareket edemediğim bir kâbus gibiydi.

Ağzım açıktı, bir yandan çığlık atmamak için var gücümle mücadele ederken diğer yandan çığlık atamayacağımdan korkuyordum. Kafamın içinde yankılanan nefes alıp verişimi duyabiliyordum. Birdenbire kan yutmuşçasına boğazımda buruk bir tat hissettim, burun deliklerim tıkanmıştı, rahat nefes alamıyordum. Üzerimde bir ağırlık vardı, taşlar ve yere düşmüş çam kozalaklarının üstünde beni sertçe itiyordu. Kulağımın dibinde birinin sıcak nefesini hissettim.

İşte oldu, üzgüniitn Martha ama bunu kabul etmelisin. Sana bunu vermek zorundayım. Evet, işte böyle… oh, Tanrım, evet…evet…

Yere düştüğümü hatırlamıyordum. Yerde yusyuvarlak olmuş, dizlerimle yüzüme doğru çekmiş, öfke ve korkuyla titriyordum. Birkaç adam, benden bir-iki metre uzaktaki çalılıklara dalıp şakalaşarak geçti.

Ve sonra mantığımın küçük bir parçası zihnimin derinliklerinde sakin ve duygularına kapılmadan konuşmaya başladı. *Ah, bu sadece bir jleşbek. Ne kadar da ilginç.*

“Ben sana neyin ilginç olduğunu gösteririm şimdi,” diye fısıldadım - ya da fısıldadığımı düşündüm. Çıt çıkardığımı sanmıyordum. Kıyafetlerim üstümdeydi -soğuğa karşı sarmalanmıştım- soğuğu yüzümde hissedebiliyordum ama pek fark etmiyordu. Göğüslerimde, kalçalarımda ve kalçalarımın arasında soğuk havayı hissedebiliyordum…

Bacaklarımı mümkün olduğunca sıkı bir şekilde birleştirmiş ve sertçe dudaklarımı ısırmıştım. Şimdi kanın tadım gerçekten alabiliyordum. Her şeyi net bir şekilde hatırlıyordum. Ama bu bir *hatıraydı.* Tekrar olmamıştı.

Yavaşça kendime geldim. Dudağım acıyordu, ağzımdan kan akıyordu ve dudağımın içinde kopan eti hissedebiliyordum. Sanki ağzım bozuk paralarla doluymuşçasına kanın tadı gümüş ve bakıra benziyordu.

Sanki bir kilometre koşmuş gibi nefes alıp veriyordum ama en azından nefes alabiliyordum; burnum açılmıştı, boğazım yumuşak ve temizdi, tahriş olmamış ya da aşınmamıştı. Terden sırılsıklam olmuştum ve kaslarım uzun süre kasılmaktan ağrımaya başlamıştı.

Sol tarafımdaki çalılıktan gelen inleme seslerini duyabiliyordum. *O halde onu öldürmediler,* diye düşündüm belirsizce. Gidip ona yardım etmem gerektiğini

düşünüyordum. Ama istemiyordum, bir adama dokunmayı, bir adamı görmeyi ya da bir adamın yakınında bulunmayı istemiyordum. Gerçi önemi yoktu, çünkü hareket edemiyordum.

Artık korkudan donmuş bir halde değildim; nerede ve -yeterince- güvende olduğumun farkındaydım. Ne var ki hareket edemiyordum. Çömelmiş bir haldeydim, ter döküp titriyor ve etrafımı dinliyordum.

Adam birkaç kez daha inledi ve sonra çalıları hışırdatarak aniden yuvarlandı.

“Ah, lanet olsun,” diye geveledi. Ağır ağır nefes alarak hareketsizce yattı ve sonra birdenbire, *“Ah, lanet olsun,”* diye bağırarak doğruldu. Hareketin verdiği acıdan mı yoksa soygunun verdiği üzüntüden mi böyle söylediğinden emin değildim. Homurdanarak küfretti, içini çekti, sessizleşti… ve sonra omur iliğimi elektrik şoku veriliyormuşçasına korku dolu bir çığlık attı.

Adam ayağa kalkmaya çalıştığı sırada deli gibi çabalayarak sesler çıkarıyordu - neden, ne oluyordu? Kaçma sesleri ve tıkırtılar. Korku bulaşıcıydı, ben de koşmak istemiştim, ayağa kalkmıştım, yüreğim ağzımdaydı ama nereye gideceğimi bilmiyordum. O aptalın çıkardığı sesler dışında hiçbir şey duyamıyordum. Ne vardı orada öyle?

Kuru yaprakların hafifçe hışırdamasını duyunca aniden başımı çevirdim - Rollo ıslak burnunu elime değdirince az kılsın kalp krizi geçirecektim.

“Jesus H. Roosevelt Christ!” diye bağırdım ve kendi sesimi duyunca büyük bir rahatlama hissettim. Hışırtılar çıkaran ayak sesleri yaprakların arasında bana doğru geliyordu.

“Ah, işte buradasın yenge.” Karşımda uzun boylu bir karaltı belirdi ve lan koluma dokundu. “İyi misin yenge?” Sesinde endişeli bir hava vardı.

“Evet,” dedim oldukça zayıf bir şekilde ve sonra daha kararlı bir sesle, “Evet. İyiyim. Karanlıkta yolumu kaybettim,” dedim.

“Ah.” Uzun boylu siluet rahatlamıştı. “Ben de yolunu kaybetmiş olabileceğini düşünmüştüm. Denny Hunter geldi, yağ bulmak için gidip geri dönmediğini ve senin için endişelendiğini söyledi. Bu yüzden Rollo’yla birlikte seni bulmaya geldik. Rollo’nun ödünü patlattığı o taraftaki adam da kimdi?”

“Bilmiyorum.” Yığdan bahsedince keseli sıçan yağının olduğu kabı aramaya başlamıştım. Yerdeydi, boş ve tertemiz. Şapırtı seslerinden Rollo’nun kabın içinde kalanı bitirdiğini çıkarmıştım, şimdi de kabı elimden düşürdüğümde yere dökülen yağı derli toplu bir şekilde kuru yaprakların üstünden yalıyordu. Bu şartlar altında, şikâyet etmemem gerektiğine karar verdim, lan eğilerek kabı yerden aldı.

“Ateşin yanma gel yenge. Ben yağ bulurum.”

Karşı çıkmamıştım, etrafımdaki şeylere dikkat etmeden yamaçtan aşağıya doğru onu takip ettim. Ruh halimi bir düzene sokmakla, duygularımı yatıştırmakla meşguldüm, dengemi geri kazanmaya çalışıyordum.

“Fleşbek” kelimesini altmışlı yıllarda Boston’dayken sadece kısaca duymuştum. Daha önce anımsama adını vermezdik ama bunu duymuştum. Ve görmüştüm. Birinci Dünya Savaşı sırasında savaş bunalımı diyorlardı. İkincisinde ise harp yorgunluğu. Başımdan geçmemesi gereken şeyleri görüp geçirdiğimde ve bunları gerçekle bağdaştırmaya çalıştığımda böyle oluyordu.

Gördüm ama, dedim kendime küstah bir biçimde. *O halde alışmayı deneyebilirsin.* Bir an -oldukça ciddi bir şekilde- kiminle konuştuğumu ve aklımı kaçırıp kaçırmadığımı merak ettim.

Yıllar öncc kaçırıldığım sırada bana ne olduğunu kesinlikle hatırlıyordum. Hatırlamamayı tercih ederdim elbette fakat hatıralarımı bastırmayı denemeyecek kadar psikoloji hakkında bilgim vardı. Hatırladığımda onlara dikkatle bakarak derin nefes egzersizleri yapar, sonra geldikleri yere geri sokup Jamie’yi bulmaya giderdim. Bir süre sonra sadece bazı detayları net bir şekilde görebildiğimi keşfetmiştim: Şafak ışığında mor ve egzotik bir mantar türüne benzeyen kurumuş kulağı; Harley Boble burnumu kırdığında gördüğüm parlak ışık demetini; bana tecavüz etmeye çalışan aptal çocuğun nefesindeki mısır kokusunu; tecavüz eden adamın yumuşak ağırlığını… Gerisi tamamen bulanıktı.

Ara sıra kabuslar da görüyordum ama iniltiler çıkardığımda genelde Jamie hemen uyanır, rüyayı yok edecek kadar sıkı bir şekilde beni tutar, kendisine doğru çeker, ben tekrar huzur bulup uyuyana kadar saçımı ve sırtımı okşayarak yarı uykulu halde bir şarkı mırıldanırdı.

Bu ise farklıydı.

lan yağ bulmak için ateşleri teker teker dolaşmış ve en sonunda küçük bir tenekenin içini bir santim dolduracak kadar karakafes otuyla karışık kaz yağı bulabilmişti. Fazlasıyla küflenmişti ama Denny Hunter ona yağın ne için olduğunu söylediğinden, yağın ne durumda olduğunun pek önemli olmadığını düşünüyordu.

Yengesinin durumu onu daha çok ilgilendiriyordu. Bazen neden küçük bir çekirge gibi kıpırdadığını ve uykusunda neden inlediğini çok iyi biliyordu. O aşağılık heriflerin elinden onu kurtardıkları zamanki halini görmüştü ve ona neler vapnuş olabileceklerini de biliyordu. Kan beynine sıçramıştı, onu geri aldıklarında çıkan kavgayı hatırladığında şakaklarındaki damarlar şişti.

Yengesi kurtulduğunda intikam almak istememişti; lan omıı bir şifacı olduğunu vc öldürmemeye yemin ettiğini bilse de bunun bir hata olduğunu

düşünüyordu. Sorun şu ki bazı adamların öldürülmesi gerekiyordu. Kilise, savaş dışındaki durumlarda bunu kabul etmiyordu ama Mohawklar bunun gerekli olduğunu anlıyordu. Jamie Dayı da.

Quakerlar da…

lan inledi.

Yağı bulur bulmaz adımlarının yönü değişmişti, büyük ihtimalle Denny Hunter'ın olduğu revir çadırına değil, Hunter-lar'ın çadırına doğru yönelmişti. Revir çadırına gidiyormuş gibi yapabilirdi ve iki çadır da yeterince birbirine yakındı. Ama kendini kandırması faydasızdı.

Gittiklerinden beri Brianna'yı ilk kez özlemiyordu. Ona her şeyi anlatırdı, o da Ian'a - bazen Roger Mac'e anlatabildiğinden daha çok şey anlattığını düşünürdü.

Mırıldanarak farkında olmadan haç çıkardı. *"Gum biodh ia sabhailte, a Diha." Güvende olsunlar Tanrım.*

Roger Mac burada olsaydı ne söyleyebileceğini merak etti. Presbiteryen olsa da sessiz ve dindar bir adamdı. O geceki yolculukta o da vardı ve aralarına katılmıştı ancak sonrasında tek kelime bile etmemişti.

lan, bir dakika ayırarak Roger Mac'i gelecekteki cemaatiyle gözünün önüne getirmeye çalıştı. Tüm bu düşünceler, aslında onu gördüğünde ne söyleyeceğini hayal etmesine engel olmak içindi ve bu çok anlamsızdı. Ona tek bir şey söylemek istiyordu ama bu asla söyleyemeyeceği bir şeydi.

Çadırın eteği kapalıydı fakat içeride bir mum yanıyordu. lan çadırın girişinde kibar bir şekilde öksürünce nerede olduklarını gören Rollo, kuyruğunu sallayıp sıcak bir şekilde havladı.

Çadırın eteği hemen açılmıştı. Rachel karşısında duruyordu, bir elinde onarılacak çamaşırlar vardı, gözlerini kısarak karanlığa bakıyordu ama köpeği duyduğundan çoktan yüzüne bir gülümseme yerleşmişti. Başlığını çıkarmıştı, tokalarından çıkan saçlarıysa dağınıktı.

"Rollo!" dedi ve eğilip kulaklarını kaşıdı. "Görüyorum ki arkadaşını da yanında getirmişsin."

lan küçük tenekeyi kaldırarak gülümsedi.

"Biraz yağ getirmiştim. Yengem kardeşinin makatı için ihtiyacı olduğunu söyledi." Bir saniye kadar geç de olsa hatırlayıp düzeltti. *"Birinin* makatı için demek istemiştim." Küçük düşme hissi göğsünü tutuşturmuştu ama muhtemelen makat kelimesini sıradan bir sohbet konusuymuşçasına ele alacak kamptaki tek kadınla konuşuyordu. Yengem hariç tek kadın, diye düzeltti kendini. Bir de fahişeler belki.

“Ah, çok sevinecektir; teşekkür ederim.”

Teneke kutuyu elinden almak için uzandığında parmakları birbirine değdi. Kutuya yağ bulaşmıştı ve kaygandı; yere düşünce ikisi de almak için eğildi. Rachel doğrulurken sıcak ve kokusunu taşıyan saçı Ian’ın yanağına değdi.

Hiç düşünmeden iki eliyle Rachel’ın yüzünü tutup ona doğru eğildi. Gözlerinin parıldayıp koyulaştığını gördü, dudakları dudaklarına, elleri ellerine değdiğinde lan bir belki iki kalp atışı kadar kusursuz ve sıcak bir mutluluk hissetti.

Sonra o ellerden biri yanağına vurdu ve lan uykusunda korkan bir sarhoş gibi geriye doğru sendeledi.

“Ne yapıyorsun?” diye fısıldadı. Gözlerini fal taşı gibi açmış ve geri çekilerek çadırın brandasına yaslanmıştı. “Bunu yapmamalısın!”

lan söyleyecek bir şey bulamıyordu. Bildiği tüm diller aklında dönüp duruyordu. Yine de zihnindeki karmaşadan yüzeye çıkmayı başaran ilk kelime Galce oldu.

“*Mo cridhe,*” dedi ve ona dokunduğu andan beri ilk defa nefes aldı. Sonra boğuk ve içten gelen Mohawk dili yüzeye çıktı. *Sam ihtiyacım var.* Ve en sonunda özür dilemek için en uygun olan dil, İngilizce gelmişti. “Özür dilerim.”

Rachel kukla gibi başını salladı.

“Evet. Ben- evet.”

Gitmeliydi; Rachel korkmuştu. Bunu görebiliyordu. Ama görebildiği başka bir şey daha vardı. Rachel kendisinden kork-mamıştı; yavaşça elini ona uzattı, sanki eliyle alabalık yakalıyor-ıuuş gibi parmakları yavaş ve istemsizce hareket ediyordu.

Beklenen mucize gerçekleşmiş ve Rachel’ın titreyen eli onunkine doğru uzanmıştı. lan parmak uçlarına dokundu, soğuktular. Ian’ın kendi parmak uçları sıcaktı, onu ısıtacaktı… Aklında kendi tenine değen soğuk tenini hayal ediyordu; elbisesinin altında, avuçlarında buz gibi olan göğüs uçlarının sertliği ve göğüslerinin yuvarlak ağırlığını.

lan elinden tutup onu kendine çekti. Rachel sıcaklığına doğru yakınlaşmış çaresizce geliyordu.

“Yapmamalısın,” dedi genç kadın ama sesi güçlükle duyuluyordu. ‘Yapmamalıyız.”

Bu kadar basit bir şekilde onu yere yatırıp, kıyafetlerinden kurtulup oracıkta onunla olamayacağı aklına geldi, yine de vücudundaki tüm hücreleri bunu

yapmayı istiyordu. Ama belli belirsiz bir medenilik duygusu kendisini gösterdi ve büyük bir isteksizlikle Rachel'ın elini bıraktı.

"Hayır, elbette yapmamalıyım," dedi lan düzgün bir İngilizceyle. "Elbette, yapmamalıyız."

"Ben- sen-" Rachel yutkundu ve elinin tersiyle dudaklarının üzerinden geçti. Öpücüğünü silmeye çalışır gibi görünmüyordu, lan şaşkınlıktan böyle yaptığını düşündü. "Biliyor musun-" Rachel duraksadı, çaresizce ona bakıyordu.

"Beni sevip sevmemenin önemi yok," dedi lan ve gerçeği söylüyordu. "Artık yok. Beni seviyorsun ama ben hayatını kaybetmenden endişe ediyorum."

"Ne kadar küstahsın. Seni sevdiğimi söylemedim ki." lan ona bakıyordu, göğsünde bir şeyin kıpırdadığını hissetti. Kahkaha olabilirdi. Olmayabilirdi de.

"Sevmiyorsan çok daha iyi tabii," dedi lan alçak bir sesle. "Ama ikimiz de aptal değiliz."

Rachel ona doğru ileri çıkınca lan bir tüy gibi hızla geri çekildi.

"Bana dokunmazsan iyi edersin kadın," dedi lan, rengi sute-resini andıran gözlerinin içine dikkatle bakıyordu. "Çünkü eğer bana şimdi dokunursan, burada seninle birlikte olurum. Sonra ikimiz için de çok geç olur, öyle değil mi?"

Rachel'ın eli havada asılı kalmıştı, vurmak istediği belliydi ama elini geri çekemiyordu.

lan arkasını dönüp dışarı çıktı ve gecenin içine karıştı, teni o kadar ısınmıştı ki gecenin serinliği tenine değdikçe buharlar çıkartıyordu.

Rachel bir dakikalığına hiç kımıldamadan, kalp atışlarını dinleyerek durdu. Başka bir düzenli ses araya girdi -yumuşak bir şapırtı sesiydi- gözlerini kırpıştırarak aşağı baktığında, elinden düşürdüğü tenekenin içinde kalan son kaz yağı damlalarını Rollo'nun titizlikle silip süpürdüğünü ve şimdi de boş tenekeyi yaladığını gördü.

"Ah, Tanrım," dedi ve elini ağzına kapattı, gülmeye başlarsa histeri krizine girebileceğinden korkuyordu. Köpek başını kaldırıp ona baktı, mum ışığında gözleri sarı görünüyordu. Uzun kuyruğunu yavaşça sallayıp ağzını yaladı.

"Şimdi ben ne yapacağım?" diye sordu köpeğe. "Senin için sorun yok, bütün gün onun peşinde dolaşıp gece yatağını paylaşabilirsin ve sana tek bir kelime bile etmez."

Dizlerinin güçsüzleştiğini hissediyordu, tabureye oturup köpeğin ensesindeki

gür tüyleri sıkıca tuttu.

“Ne demek istedi?” diye ona sordu. “‘Beni seviyorsun ama ben hayatını kaybetmenden endişe ediyorum.’ Benim Abigail Miller gibi aşk uğruna sararıp solan, ayılıp bayılan aptallardan biri olduğumu mu sanıyor? O bile zavallı kocası bir yana, birinin uğruna ölebileceğini gerçekten düşünmüyordun” Köpeğe bakıp başını okşadı. “Beni bağışla Tanrım ama gerçeği göz ardı ctnıenın hiçbir faydası yok, o küçük kızı öptükten üç saat sonra gelip beni öperek ne yapmaya çalışıyor? Bana bunu söyle! Bununla *ne* demeye çalışıyordu?”

Köpeği bıraktı. Rollo kibar bir şekilde Rachel’ın elini yaladı ve sonra çadırın eteğinin arasından geçerek sessizce gözden kayboldu, sorularını sinir bozucu sahibine ileteceğinden Rachel’ıı hiç şüphesi yoktu.

Kahveyi ve akşam yemeğini hazırlaması gerekiyordu; Denny birazdan revir çadırından aç ve üşümüş bir halde dönmüş olacaktı. Ama gözlerini mum ışığına dikip, elini içinden geçirse hisseder miyim diye merak ederek oturmaya devam etti.

Hissedeceğinden emin değildi. lan ona dokunduğunda, terebentine batırılmış bir meşale gibi birdenbire tüm vücudu tutuşmuştu ve hâlâ alevler içindeydi.

Ian’ın nasıl biri olduğunu biliyordu, Rachel’dan bunu hiç saklamamıştı. Şiddetle yaşayan ve içinde bu duyguyu taşıyan bir adamdı.

“Ben de gerektiğinde bu şiddeti kullandım, değil mi?” diye sordu Rachel muma. Bir Quaker’ın yapacağı türden bir davranış değildi bu. “Ama eğer burada gerçeklerden bahsediyorsak,” dedi muma, hâlâ meydan okur gibi bir hali vardı, “onun bunu benim için olduğu kadar Denny için de yaptığına şahitlik ederim.”

“Kim ne yaptı?” Kardeşi kafasını eğerek çadırın içine soktu ve doğrulup gözlerini kırpıştırarak ona baktı.

“Benim için dua eder misin?” diye sordu Rachel aniden. “Çok büyük bir tehlike içindeyim.”

Erkek kardeşi gözlüğünün ardından gözlerini kırpıştırarak ona bakıyordu.

“Gerçekten de öylesin,” dedi yavaşça. “Ama duanın pek işe yarayacağını sanmıyorum.”

“Ne yani, Tanrıya hiç inancın kalmadı mı?” Rachel sert bir şekilde konuşmuştu, son bir ay içinde kardeşinin gördüğü şey-lcrdcn etkilendiğini düşünerek daha da gerilmişti. Kendi inancını da fazlasıyla sarsmış olduklarından korkuyordu ama kardeşinin inancına olan güveni tamdı. Eğer o da olmasaydı…

“Ah, Tanrı’ya olan inancım sonsuz,” deyip gülümsedi Denny. “Sana olan inancıma gelince, pek fazla olduğunu söyleyemem.” Şapkasını çıkarıp çadırın direğine çaktıkları çiviye yerleştirdi ve çadırın eteğinin iyice kapalı olduğundan emin oldu.

“Geri dönerken arkamdan kurtların uluduğunu duydum,” dedi. “İnsanın huzurunu bozacak kadar yakından geliyordu sesler.” Yanına oturup doğruca Rachelin yüzüne baktı. “lan Murray mi?” diye sordu açık açık.

“Bunu nereden biliyorsun?” RachePm elleri titriyordu, sinirli bir şekilde ellerini önlüğüne sildi.

“Az önce köpeğiyle karşılaştım.” Kız kardeşini ilgiyle süzüyordu. “Sana ne söyledi?”

“Şey- hiçbir şey”

Denny ona inanmadığını belirtircesine kaşlarını kaldırınca Rachel alındı.

“Pek fazla şey söylemedi. Bana- ona âşık olduğumu söyledi.” “Aşık mısın?” Denny hiç de şaşırmamış bir tonda konuşmuştu.

“Öyle bir adama nasıl âşık olabilirim?”

“Âşık olmasaydın, sanırını benden senin için dua etmemi istemezdin,” dedi Denny, mantıklı bir noktaya dikkatini çekerek. “Sadece gitmesini söylerdin. Bunu ‘nasıl’ yapabileceğine muhtemelen ben cevap verememe - gerçi beni etkilemek için söylediğini düşünüyorum.”

Tüm gerginliğine rağmen Rachel bir kahkaha attı.

“Hayır,” dedi dizlerinin üstündeki önlüğünü düzelterek. “Seni etkilemek için söylemedim.” “Eyüp peygamber Tann’va ne düşündüğünü sorduğunda, sence onu etkilemek için mi böyle söylemiştir? Ben de o anlamda sormuştum.”

“Tanrı’yı sorgulamak uygunsuz bir iştir,” dedi kardeşi ciddi bir şekilde. “Herhangi bir cevap alamazsın ve bu durum seni olmadık yerlere sürükler.” Denny tekrar gülümsedi ama bu kez tatlılıkla ve gözlerinin içinde derin bir anlayışla.

Rachel oturmuş parmaklarının arasında önlüğünü kıvırırken, kampta her gece çıkan bağrışları ve sarhoşların seslerini dinledi, içinden, o tür yerlerin bu durumdan -ordunun ortasında ve ordunun bir parçası olan iki Quaker- daha garip olmayacağını söylemek geçiyordu. Onları bu noktaya getiren şey aslında Denıy’nin Tanrı’yı sorgulamasıydı ama bu yüzden Rachel onu suçladığını düşünmesini istemiyordu.

Böyle söylemek yerine başını kaldırıp ciddiyetle, “Hiç âşık oldun mu Denny?” diye sordu.

“Ah,” dedi Denny ve dizlerinin üstüne koyduğu ellerine baktı. Hâlâ gülümsüyordu ama ifadesi değişmiş, sanki zihninde bir şeyler görüyormuş gibi daha içe dönük bir hal almıştı. “Evet, sanırım oldum.”

“İngiltere’deyken mi?”

Başını salladı. “Evet. Ama yürümemişti.”

“O… Quaker değil miydi?”

“Hayır,” dedi Denny alçak bir sesle. “Değildi.”

Bu bir bakıma teselli ediciydi; Rachel onun İngiltere’yi terk etmeyecek bir kadına âşık olmasından ve sırf kendisinin hatırına Amerika’ya dönmek zorundaymış gibi hissetmesinden korkmuştu.

“Yağ için üzgünüm,” dedi aniden.

Denny gözlerini kırpıştırdı.

“Yağ mı?”

“Birinin makatı için gerektiğini söyledi Murray kardeş. Ama köpeği yaladı.”

“Köpeği yaladı mı… Ah, köpeği yağı yaladı.” Denny’nin dudakları seğirmişti, yavaşça sağ başparmağıyla parmaklarını ovdu. “Sorun değil, ben biraz bulmuştum.”

“Aç olmalısın,” dedi Rachel aniden ve ayağa kalktı. “Ellerim yıka, ben kahveyi hazırlarım.”

“İyi olur. Teşekkür ederim Rachel. Rachel…” Duraksadı ama lafı dolandıracak bir adam değildi. “Murray kardeş sana, senin onu sevdiğini söyledi ama seni sevdiğini söylemedi mi? Bu oldukça tuhaf, sence de öyle değil mi?”

“Evet, öyle,” dedi Rachel, lan Murray’nin tuhaflıklarından bahsetmek istemediğini belirtir bir ses tonuyla söylemişti. Etrafındaki hava az önceki açıklamanın etkisiyle yumuşak ve titrek bir ışıkla parıldıyordu. Yine de…

“Belki de söylemiştir,” dedi yavaşça. “Bana bir şey söylemişti ama İngilizce değildi, ben de anlamadım. ‘Mo *cree-ga*’ ne anlama geliyor biliyor musun?”

Denny bir süre kaşlarını çattı ve sonra yüzü rahatladı. “İskoçya’da konuşulan Galce bir kelime olmalı, sanırım. Ne anlama geldiğini bilmiyorum ama Jamie kardeşin çok derin bir… sevgi duyduğunu belirtmek istediği durumlarda karısına böyle dediğini duymuştum.” Öksürdü.

“Rachel, onunla konuşmamı ister misin?”

Teni hâlâ yanıyordu, yüzü sanki ateşi yükselmişçesine parlıyordu ama bunu

duyunca keskin bir buz parçası kalbini delmiş gibi hissetti.

Rachel, “Onunla konuşmak,” diye tekrarlayıp yutkundu. “Peki ne söyleyeceksin?” Kahve cezvesini, közlenmiş meşe palamudu ve hindibağın olduğu keseyi buldu. Kararmış karışımdan bir avuç dolusu havana döktü ve sanki kabın içi yılanlarla doluymuş gibi dövmeye başladı.

Denny aldırış etmeden ilgiyle onu izlemeye devam etti. “Havanı kıracaksın,” dedi. “Ne söyleyeceğime gelince, bana sen söylemelisin Rachel.” Gözleri hâlâ Rachel’ın üzerindeydi ama artık ciddi görünüyordu, şaka yapar gibi bir hali yoktu. “İstersen, ona senden uzak durmasını ve bir daha seninle konuşmamasını söylerim. Ya da eğer istersen, ona karşı sadece arkadaşça duygular barındırdığını ve bundan sonra tıhat şeyler yapmamasını söylerim.”

Rachel kahvenin telvesini kaba koyup, sonra da çadırın diğer tarafında asılı duran mataradan biraz su ekledi

Sesinin normal çıkmasına özen göstererek, “Aklına başka bir seçenek gelmiyor mu?” diye sordu.

“Rachel,” dedi Denny yavaşça, “böyle bir adamla evlenirsen Quaker olarak kalamazsın. Hiçbir cemaat böyle bir evliliği kabul etmez, bunu biliyorsun.” Bir süre bekledikten sonra, “Senin için dua etmemi istemiştin,” diye ekledi.

Rachel ona cevap vermedi, dönüp bakmadı, sadece çadırın eteğini kaldırıp dışarı çıktı ve kahve cezvesini kömürlerin ortasına koydu. Durup ateşi karıştırdı ve biraz daha odun ekledi. Gökyüzündeyse gece simsiyah, bulutsuz ve uçsuz bucaksız bir şekilde uzanıyor, yıldızlar kendi soğuk ateşleriyle yanıyorlardı.

Tekrar içeri girdiğinde Denny yarı yatağın altındaydı ve homurdanıyordu.

Rachel, “Ne oldu?” diye sorduğunda yiyecekleri bulundurdukları küçük kasayla birlikte Denny geri çıktı - artık içinde hiçbir şey yoktu. Sadece çiğ meşe palamudu parçaları ve yarısını farenin kemirdiği bir elma vardı.

“Ne oldu?” diye tekrarladı Rachel, şoke olmuş bir şekilde. ‘“Yiyeceklere ne oldu?”

Denny’nin kıpkırmızı ve kızgın olduğu görülebiliyordu, cevap vermeden önce eklemleriyle dudaklarını ovuşturdu.

“Oro- iblisin çocuğu… biri çadırı kesip her şeyi götürmüş.”

Rachel kardeşinin Öfkesinin dikkatini dağıttığı için fazlasıyla memnundu.

“O- o alçak-”

“Şüphesiz,” dedi Denny derin bir nefes alıp kendisini tekrar kontrol etmeye çalışarak, “açtı. Zavallı,” diye ekledi ama merhametli bir ses tonuyla

söylemediği anlaşılıyordu.

“Açsa karnını doyurmamızı isteyebilirdi,” diye çıkıştı Rachel. “O kişi her kimse bir hırsız, bu kadar basit.” Burnundan soluyarak ayağını yere vurdu. “Pekâlâ. Öyleyse gidip biraz yiyecek dileneyim. Sen de kahveyle ilgilen.”

“Beıiını için gitmene gerek yok,” diye karşı çıktı Denny aırıa itirazı çok cansızdı. Rachel, kardeşinin sabahtan beri bir şey yemediği vc açlıktan gözünün karardığını biliyordu.

“Kurtlar…” dedi Denny ama Rachel çoktan pelerinini etrafına dolayıp başlığını takmıştı.

“Yanıma meşale alırım,” dedi. “Seıii temin ederim, içinde bulunduğum ruh haliyle karşıma çıkacak olan kurt çok şanssız olur!” Denny ona nereye gitmeyi düşündüğünü soranıadan Rachel büzgülü çantasını alıp hızla dışarı çıktı.

Civardaki bir düzine çadıra gitmiş olmalıydı. Denny’nin asker kaçağı maceralarının ardından Hunterlar hakkındaki şaşkınlık ve şüpheleri azalmıştı, üstelik Rachel’ın yakınlarında kamp kuran bir çok milis eşiyle samimi bir ilişkisi vardı.

Geç bir saatte rahatsız ettiği için tereddüt ettiğini söyleyebilirdi ya da teslim olma konusundaki son haberleri duymak istediğini -Jamie kardeş görüşmelere her zaman yakın olduğundan ona anlatabileceği her şeyi anlatırdı. Ya da yiyecek bir şeyler ararken sırf muhabbet olsun diye ayak başparmağındaki küçük ama çok acı veren siğil için Claire Fraser’a akıl danışabilirdi.

Ama o dürüst bir kadındı ve sanki bir mıknatıs tarafından çekiliyormuşçasına Fraserlar’ın çadırına doğru yürüyordu - bu mıknatısın adı lan Murıay’ydi. Bunu net bir şekilde görebiliyordu, davranışlarının çılgınca olduğunu düşünmüştü ama ne yaparsa yapsın göz rengini değiştiremeyecekse, bu konuda da elinden bir şey gelmiyordu.

Onu görürse ne söyleyeceğini ya da ne düşüneceğini hayal edemiyordu, yine de sanki pazara gidiyorrnuşçasına istikrarlı bir şekilde yürüyordu. Çiğnenmiş toprağın üstüne deniz feneri gibi düşen meşalesinin ışığı kendi gölgesini, yanlarından geçip gittiği soluk renkli çadırların üstüne büyük ve tulıat bir karaltı halinde düşürüyordu.

M’

Çapulcu

Yavaş yavaş yaklaşan ayak seslerini duyduğumda ateşin ba-şındaydım. Dönüp baktığımda ay ve benim aramda kocaman bir şeklin hızla bana doğru geldiğini gördüm. Kaçmak istedim ama bacaklarıma söz geçiremedim. Her

muhteşem kâbusta olduğu gibi çığlık atmaya çalıştığımda boğazımın engellendiğini fark ettim. Nefesim kesilmişti, ancak boğuk bir ses çıkarabildim.

insana benzeyen ama kambur ve başsız olan korkunç şekil önümde durarak homurdandı, birden bir yığın eteklerimi uçuşturacak kadar güçlü bir rüzgârla önüme düşüverdi.

“Sana bir hediye getirdim Sassenach,” dedi Jamie, gülümseyip çenesindeki teri sildi.

“Hediye mi?” dedim hafifçe, kocaman yığına bakıyordum… Neydi bu böyle ayağımın dibine bıraktığı şey. Kısa bir süre sonra kokusunu alabilmiştim.

“Bufalo postu!” diye bağırdım. “Ah, Jamie! Bu gerçek bir bu-falo postu mu?”

Bundan pek şüphem yoktu. Tanrı’ya şükür taze değildi ama yine de esas sahibinin kokusunu soğuk havada bile almak mümkündü. Dizlerimin üstüne çöküp ellerimi üzerinde gezdirdim. Çok iyi işlenmişti, esnek ve oldukça temizdi, ellerimin altındaki tüyler sert olsa da üzerinde çamur, kozalak parçaları, gübre topakları ve bufalolara genelde eşlik eden şeylerden yoktu. Çok büyüktü. Ve sıcak. Kusursuz bir şekilde sıcak.

Jamie’nin vücut sıcaklığını hâlâ koruyan derinliklerine soğuktan donan elimi soktum.

“Oh!” Derin bir nefes aldım. “Bunu kazandın mı?”

“Evet,” dedi Jamie gururla. “İngiliz subaylardan birinden. Kâğıt oynarken çok dürüst bir adam ama şanssız,” diye ekledi adil bir şekilde.

“Ingiliz subaylarla mı kâğıt oynuyorduıı?” Buradan görü-lemese de İngiliz kampının olduğu yöne doğru huzursuz bir bakış attım.

“Sadece biriyle. Yüzbaşı Mansel ile. Burgoyne’den son haberleri getirmişti ve Büyükanne Gates düşünüp taşındığı sırada beklemek zorunda kaldı. Dönene kadar tepeden tırnağa soyul-mazsa çok şanslı,” diye ekledi umursamadan. “Kâğıt oyununda gördüğüm en şanssız insan.”

Tüm dikkatimi posta verdiğim için ona aldırış etmiyordum. “Bu harika bir şey Jamie! Çok büyük!”

Gerçekten de büyüktü. Neredeyse iki buçuk metre uzun-luğundaydı ve iki kişinin -birbirlerine yakın uyumayı sorun etmeyecekleri sürece- sıcaklığının altında kıvrılıp yatabileceği kadar genişti. Geceler boyunca eski püskü battaniyelerin altında titredikten sonra her tarafı kaplayan bu sıcak ve rahat barınağa sığınma düşüncesi…

Jamie de aynı şeyi düşünüyor gibi görünüyordu.

“İkimizin sığabileceği kadar geniş,” dedi ve hafifçe göğsüme dokundu.

“Sahiden mi?”

Bana yaklaşınca bufalo postunun pis kokusuna rağmen kendi kokusunu alabilmiştim. Kuru yapraklar, tatlı konyakla iç içe geçmiş acı palamut kahvesi, üst notalarda teninin erkeksi kokusu vardı.

“Karanlık bir odada bir düzine erkeğin içinde seni bulabilirim,” dedim, gözlerimi kapatıp keyifli bir şekilde kokusunu içime çektim.

“Sanırını billursun, bir haftadır yıkanmıyorum.” Ellerini omzuma koydu ve ahularımız birbirine dokunana kadar eğildi.

“Elbisenin bağcıklarını çözmek istiyorum,” diye fısıldadı, “ve sen küçük bir karides gibi kıvrılana dek göğüslerini emmek istiyorum. Sonra hızlı ve sert bir şekilde seninle sevişmek ve başımı çıplak göğüslerinin üzerine yaslayıp uyumak istiyorum. Gerçekten,” diye ekledi doğrularak.

“Ah,” dedim. “Ne kadar güzel bir fikir.”

Teklifinden yana olsam da güç harcaması gereken bir şeye girişmeden önce Jamie’nin beslenmeye ihtiyacı olduğu görebiliyordum, karnının gurultusunu on metre öteden duyabilmiş-tirn.

Altı ısırıkta üç elmayı yiyişini izlerken, “Kâğıt oynamak bütün gücünü tüketiyor, değil mi?” dedim.

“Evet, tüketiyor,” dedi kısaca. “Ekmek var mı?”

“Hayır ama bira var.”

Sanki kelime onu çağırmış gibi lan yoktan var olmuştu.

“Bira mı?” dedi ümitle.

Köpekler gibi koklayarak, “Ekmek mi?” dedik Jamie ile birlikte. Ian’ın kıyafetlerinden gelen mayalı koku, ceplerindeki iki küçük yarı yanık somuna aitti.

“Bunları nereden buldun lan?” diye sordum ona bira dolu matarayı verirken.

Büyük bir yudum aldıktan sonra matarayı indirdi ve bir süre bana boş gözlerle baktı.

“Ha,” dedi dalgın bir şekilde.

“İyi misin lan?” lan gözlerini kırpıştırdı ama bir süre sonra yüzünde idrak ettiğine dair bir ifade belirdi.

“Evet yenge, iyiyim. Sadece… ah… bira için teşekkür ederim.” Boş matarayı bana geri verip bana sanki bir yabancıymışım gibi gülümsedi ve karanlığın

içinde kayboldu.

“Bunu gördün mü?” Dönüp baktığımda Jamie’yi kucağına dökülen ekmek kırıntılarını ıslak parmağıyla toplarken buldum.

“Hayır, ne oldıı? Al Sassenach.” İkinci somunu bana verdi, “lan aptal gibi davranıyor. Yarısı senin olsun, benden daha fazla ihtiyacın var.”

Jamie karşı çıkmadı.

“Bir tarafı kanamıyordu ya da sendelemiyordu, değil mi? O halde, bir kıza âşık olmuştur.”

“Öyle mi düşünüyorsun? Belirtilere uyuyor aslında. Ama…” Hemen bitmesin diye ekmeği azar azar ısırdım, kıtır kıtır ve tazeydi, ateşten yeni alındığı belliydi. Aşık olan genç erkekleri görmüştüm elbette ve Ian’ın davranışları da belirtilere uyuyordu. Ama ondan beri… Ian’da bu belirtileri gözlemlememiştim. “Kime âşık oldu acaba?”

“Kim bilir. Umarım fahişelerden biri değildir.” Jamie içini çekip eliyle yüzünü ovuşturdu. “Gerçi başka birinin karısına âşık olmasından daha iyidir.”

“Ah, o öyle şey yapmaz-” diye başlamıştım ama yüzündeki alaycı ifadeyi gördüm. “Yapmadı, değil mi?”

“Hayır, âşık olmamıştı,” dedi Jamie, “ama ona yakın bir şey yapmıştı. Ayrıca söz konusu kadınlar olduğunda ona hiç güven olmaz.”

“Kimdi?”

“Albay Millerin kadını.”

“Olur şey değil.” Abigail Miller yirmili yaşlarında hayat dolu genç bir sarışındı, oldukça iri yarı ve suratsız kocasından da yaklaşık yirmi yaş küçüktü. “Peki… aşık olmaya *ne kadar* yakındı?” ‘Yeterince,” dedi Jamie suratını asarak. “Ian’ı bir ağaca yaslamış çiftleşme dönemindeki küçük bir kedi gibi sürtünüyordu. Ama sanırım kocası davranışlarına şimdiye kadar bir çekidüzen vermiştir.”

“Onları *gördü* mü?”

“Evet. Birlikte yürüyorduk, bir çalılığın yanına gelmiştik ve tam oradaydılar. Bana Ianin fikri değilmiş gibi geldi ama karşı çıkıyormuş gibi bir hali de yoktu.”

Albay Miller bir an için donup kalmış ve sonra hızlı adımlarla onlara yaklaşıp karısını kolundan tutup Jamie’ye, “İyi günler, etendim,” diye homurdandıktan sonra kendi kampının olduğu tarata doğru söylenerek onu sürüklemişti.

“Ulu Tanrım… bu ne zaman oldu?” diye sordum.

Jamie hesaplamaya çalışırcasına yükselen aya baktı.

“Herhalde beş altı saat kadar önce.”

“Ve bu arada çoktan *başkasına* âşık olmayı başardı mı yani?”

Jamie bana gülümsedi.

“Hiç yıldırım aşkı diye bir şey duydun mu Sassenach? Sana ufak bir bakış atmam benim için yetmişti.”

“Hmm,” dedim memnun bir şekilde.

Küçük bir çabayla, ağır bufalo postunu kesilen köknar dallarının üstüne çekerek yatağımızın tabanını oluşturdum ve iki battaniyemizi postun üstüne serip hepsini birden hamur gibi katlayarak içine girebileceğim geniş, su geçirmez ve rahat bir cep yarattım.

Çadırın eteğini açık bırakmıştım, dedikodu yapmaya gelen iki milisle konuşup kahvesini içerken Jamie’yi seyrediyordum.

Son bir aydır ayaklarım ilk defa ısındığı için sonsuz bir rahatlık duyuyordum. Sonbaharda dışarıda yaşamak zorunda kalan birçok insan gibi, genelde üzerimdeki her şeyle yatardım. Orduyla birlikte hareket eden kadınlar bazen korselerini çıkarırlardı -eğer yağmur yağmıyorsa sabahları uçmak için hazırlanan kocaman pis kokulu kuşlar gibi bazen ağaç dallarına astıklarını görmek mümkündü- ama genelde sadece bağcıklarını gevşetip aldırış etmeden yatarlardı. Ayaktayken korse giymek oldukça rahat olsa da yatak kıyafeti olarak tercih edilmeyecek şeylerden biri.

Bu gece elimizin altında sıcak ve su geçirmez bir sığınağımızın olması nedeniyle, sadece başımın altına yastık olarak katlayıp koyduğum korsemi çıkarmakla kalmayıp, ayrıca eteğimi, bluzumu, ceketimi ve atkımı da çıkararak üzerimde sadece iç etekliğim ve çoraplarımla yatağa girmiştim. Tamamen yoldan çıkmış hissediyordum.

Rahat bir şekilde gerinip ellerimi vücudumda gezdirdim ve sonra Jamieiiin yapmayı planladığı şeyleri düşünerek dalgın bir şekilde göğüslerimi avuçladım.

Bufalo postunun sıcaklığı uykumu getiriyordu. Uykuya karşı mücadele etmeme gerek olmadığını düşündüm; ne de olsa Jamie beni uykumdan uyandırmaya çekinecek kadar kibar bir ruh halinde değildi.

Tesadüfen eline geçen bu bufalo postu mu ona ilham vermişti? Dalgın bir halde göğüs uçlarımdan birinin etrafında daireler çizerek düşünüyordum. Yoksa cinsel açıdan gözü dön-müşlük mü onu bunun üzerine bahse girmeye itmişti? Peki ya yaralı eli… kaç gün olmuştu? içimden boş boş günleri sayarken ateşin yanından yeni bir sesin geldiğini duyunca içimi çektim.

lan ve Jamie yalnızdı. Onu gördüğüme sevinmediğimden değil ama… En azından sevişmeye başladığımızda çıkıp gelmemişti.

Başını yere eğmiş, ateşin yanındaki taşların üzerinde oturuyordu. Eteğinin kürk cebinden bir şey çıkarıp konuştuğu sırada dalgın bir şekilde parmaklarının arasında döndürüyordu. Uzun, cana yakın suratı endişeli görünüyordu ama tuhaf bir ışık yayıyordu.

Ne kadar garip, diye düşündüm. Yüzündeki bu ifadeyi daha önce de görmüştüm.

Bu bir kız, diye geçirdim içimden, hem hoşuma gitmişti hem de üzülmüştüm. İlk defa birlikte olduğu kadın olan genç fahişe Mary'ye de aynen bu şekilde bakardı. Peki ya Eııily?

Evet… Ona da öyle baktığını düşünüyordum ama o zaman sevdiği herkes ve her şeyden ayrılmak üzere olduğunu bildiği için tüm mutluluğu gölgelenmişti.

Cruimnich, demişti Jamie ona ve veda ederken kendi tarta-

mm Ian'm omuzlarına örtmüştü. *"Hatırla."* Ondan ayrılmanın kalbimi kırdığını hatırlıyordum, Jamie'nin kalbinin de kırıldığını biliyordum.

Hâlâ aynı eskimiş tartanı giyiyordu, omzundaki geyik derisinin üstüne iliştirilmişti.

"Rachel *Hunter* mı?" dedi Jamie, benim duyabileceğim kadar yüksek sesle söyleyince şaşkın bir şekilde doğruldum.

"Rachel Hunter mı?" diye tekrarladım. "Rachel Hunter'a mı âşık oldun?"

Sürpriz kutusundan çıkar gibi ortaya çıktığımdan lan şaşkınlıkla bana baktı.

"Demek oradasın yenge. Ben de nereye gittiğini merak etmiştim," dedi tatlılıkla.

"Rachel Hunter mı?" diye yineledim, sorudan kaçmasına izin vermeyecektim.

"Şey… evet. En azından, ben… şey, evet. Ona aşığım." İtirafı kanın yanaklarına hücum etmesine neden olmuştu; ateşin ışığında bile bunu görebiliyordum.

"lan, belki Denzell ile konuşabileceğimizi düşünüyor Sassenach," diye açıkladı Jamie. O da neşeli ama biraz endişeli görünüyordu.

"Konuşmak mı? Neden?"

lan kafasını kaldırıp önce Jamie'ye sonra bana baktı. "Sadece… Bu Denny Hunter'm hoşuna gitmeyecektir. Ama o Claire Yenge'ye çok değer veriyor ve elbette, sana da saygı duyuyor Jamie Dayı."

“Neden hoşuna gitmesin ki?” diye sordum. Bu noktada artık postun altından çıkmış, şalımı omuzlarıma dolamış ve yanındaki bir taşın üstüne oturmuştum. Beynim hızla çalışıyordu. Rachel Hunter’ı çok seviyordum. Ve Ian’ın doğru düzgün bir kadın bulmasına çok sevinmiştim, üstelik rahatlamıştım da. Ama… Ian bana ters ters baktı.

“Onların Quaker olduklarını fark etmişsindir herhalde yenge-”

“Evet, fark ettim,” dedim ve bende ona ters bir şekilde baktım. “Ama-”

“Ben değilim.”

“Evet, bunu da fark ettim. Ama-”

“Benimle evlenirse cemaatten çıkarılır. Muhtemelen her ikisi de. Denny orduya katıldığı için bir kez çıkarıldılar zaten ve bu Rachel için çok fazla olur.”

“Ah,” dedi Jamie ve ekmeği parçalamak için durdu. Bir an kaşlarını çatarak elinde tuttu. “Evet, sanırım haklı.” Ekmeği ağzına atıp yavaşça çiğnediği sırada düşünmeye başladı.

“Onun da seni sevdiğini düşünüyor musun Ian?” diye sordum mümkün olduğunca nazik bir şekilde.

“Ben- şey… sevdiğini sanıyorum. Umarım seviyordun” “Ona *sormadın* mı?”

“Hayır… tam olarak sormadım. Pek *konuşmadık*, tamam mı?”

Jamie ekmeğini yutup öksürdü.

“Ian,” dedi. “Lütfen bana Rachel Hunter’la yatmadığını söyle.”

Ian ona gücenmişçesine bir bakış attı. Jamie kaşlarını kaldırmış ona bakıyordu. Ian bakışlarını elindeki şeye çevirdi, hamur topu gibi parmaklarının arasında yuvarlıyordu.

“Hayır,” diye homurdandı. “Ama keşke yatsaydım.”

“Ne?”

“Eh… eğer onunla yatsaydım, o zaman benimle evlenmek zorunda kalırdı, değil mi? Bunu düşünmüştüm ama hayır, yapamadım, bana durmamı söyleyince ben de durdum.” Güçlükle yutkundu.

“Çok centilmence bir davranış,” diye homurdandım ama aslında ne demek istediğini anlayabiliyordum. “O da çok akıllıca davranmış.”

Ian içini çekti. “Ne yapacağım Jamie Dayı?”

Tereddüt ederek, “Quaker olmayı düşündüğünü sanmıyorum?” diye sordum.

Hem Jamie hem de lan kafalarını çevirip bana baktı. Birbirlerine hiç benzemiyorlardı ama her ikisinin yüzündeki o alaycı ifade aynıydı.

“Kendi hakkımda pek fazla şey bilmiyorum yenge,” dedi lan üzüntülü bir şekilde gülümseyerek, “ama Quaker olmak için doğmadığımın farkındayım.”

“Ve sanırım, hayır, o da değişemez.”

Aniden, Ian’a olan sevgisinin onu kendi insanlarından ayırmasının Rachel için neye mal olacağını herkesten çok Ian’ın anlayabileceğini fark ettim. Rachel’m da bu tür bir bedel ödeyeceği düşüncesinin onu tereddüt ettirmesi hiç de garip değildi. En iyisi ilk önce Rachel ile konuşmaktı, lan hâlâ elindeki şeyi çevirip duruyordu. Yakından bakınca, küçük, siyah, deriye benzer bir şey olduğunu gördüm. Herhalde o olamazdı-

“Bu Neil Forbes’ın kulağı olamaz, değil mi?”

“Bay Fraser?”

Sesi duyunca ensemdeki tüyler diken diken olmuş bir halde ayağa fırladım. Lanet olsun, yine mi *bu* adam? Gerçekten de çorbamı mahveden o Amerikalı askerdi. Koyu gözlerini Jamie’nin üzerinden ayırmadan yavaşça ateşin ışığına doğru yaklaşmıştı.

“Evet, ben James Fraser’ım,” dedi Jamie, fincanını bırakıp kibar bir şekilde boş bir kayaya oturması için işaret etti. “Bir fincan kahve alır mıydınız? Ya da başka bir şey?”

Adam konuşmadan kafasını salladı. At satın almak üzere olan ama huyunu bilmeyen bir adam gibi Jamie’ye değer biçerek bakıyordu.

“Belki de sıcak bir fincan tükürük istersiniz?” diye sordu lan düşmanca bir sesle. Bunu duyan Jamie şaşkınlıkla ona baktı.

“Seo mac m muice a thâinig na bu thrâithegad shiubhal. Chan eil e ag iarraidh matlı dhut idir ‘dayı ” diye ekledi lan. Gözlerini yabancının üzerinden ayırmamıştı. “Daha önce seni arayan aşağılık herif buydu. İyi niyetli değil dayı.”

“Tapadh leat Iain. Cha rohh fıos air a bhith agaim,” diye aynı dilde yanıtladı Jamie, sesini hoş bir şekilde sakin tutmuştu. *Teşekkür ederim lan. Asla akltma gelmezdi.* “Benden bir şey mi istiyorsunuz?” diye sordu İngilizce’ye geçerek.

Ian’a saygısız bir bakış atarak, “Sizinle konuşacağım, evet. Baş başa,” diye ekledi adam. Anlaşılan ben sayılmıyordum.

“O benim yeğenim,” dedi Jamie, hâlâ saygıyı elden bırakmamıştı ama temkinliydi. “O varken de konuşabilirsiniz.”

“Söyleyeceklerimi duyduğunuzda daha farklı düşünebileceğinizden

korkuyordum Bay Fraser. Bir kez söyledikten sonra bu tür şeyler geri alınamaz. Git genç adam," dedi Ian'a bakmaya gerek duymadan, "yoksa ikiniz de pişman olursunuz."

Hem Jamie hem lan fark edilir şekilde dikleşmişti. Jamie bir süre ciddi bir şekilde adama baktı, sonra başıyla hafifçe Ian'a işaret etti. lan hiçbir şey söylemeden ayağa kalkıp karanlığın içine karıştı.

Adam, Ian'm ayak sesleri azalıp gece küçük ateşin etrafında iyice sessizleşene kadar bekledi. Sonra ateşin etrafında yürüyüp yavaşça dikkatle incelemeye devam ederek Jamie'nin karşısına oturdu. Sinirimi bozmuştu ama Jamie sadece fincanını kaldırıp bir dikişte içti, sanki kendi mutfak masasında oturuyormuşça-sına sakindi.

"Eğer söylemeniz gereken bir şey varsa söyleyin. Geç oldu, yatacağım."

"İçinde karınızın olduğu bir yatak sanırım. Çok şanslısınız." Adamdan şiddetli bir şekilde nefret etmeye başlamıştım. Jamie hem adamın söylediklerine hem de dalga geçercesine ses tonuna aldırış etmeyip son kahveyi fincanına dökmek için eğildi. Bufalo postunun kokusu üzerime sinmiş olsa da kahvenin acı kokusunu alabiliyordum.

"Willie Coulter ismi size tanıdık geliyor mu?" diye sordu adam aniden.

"O isme sahip ve o türde birkaç adam tanırdım," diye yanıtladı Jamie. "Genellikle İskoçya'dayken."

"Evet, İskoçya'daykcn. Culloden'daki büyük katliamdan önceki gündü. Ama o gün sizin kendi küçük katliamınız vardı, değil mi?"

Willie Coıılter'a dair herhangi bir şey hatırlamak için hafızamı zorluyordum ancak Culloden'dan bahsedince karın boşluğuma yumruk yemiş gibi hissettim.

O gün Jamie, amcası Dougal MacKenzie'yi öldürmek zorunda kalmıştı. Ve bu olaya benim dışımda bir kişi daha tanık olmuştu: MacKenzie boyundan Willie Coulter adında bir adam. Ya Culloden savaşında ya da savaşın ardından yaşanan zorluklar sırasında ölmüş olduğunu düşünüyordum ve Jamie'nin de böyle düşündüğünden emindim.

Ziyaretçimiz oturduğu kayanın üzerinde biraz geriye kaydı, acı dolu bir şekilde gülümsüyordu.

"Bir zamanlar Jamaika adasında büyük bir şeker tarlasında kâhyalık yapardım. Afrika'dan gelen bir sürü zenci kölemiz vardı ama doğru düzgün zenci köleler giderek pahalılaşmaya başlamıştı. Efendim, bir kese dolusu gümüşle bir gün beni yeni köleler bulmak için pazara gönderdi - çoğu oraya nakliye edilen suçlulardı. Iskoçya'dan geliyorlardı."

Kâhyanın seçmeye çalıştığı iki düzine bakımsız, bir deri bir kemik, bitli adamın arasından Willie Coulter da vardı. Savaştan sonra esir alınmış, hızla mahkemeye çıkarılıp cezası verilmiş ve bir daha Iskoçya'yı görmemek üzere bir ay içinde Batı Hint Adaları'na gönderilmek için gemiye yüklenmiş.

Jamie'nin yüzünün sadece yan tarafını görebiliyordum ve çenesindeki bir kasın gerildiğini fark ettim. Ardsmuir'deki adamlarının çoğu aynı şekilde gönderilmişti, John Grey'in ilgisi onu benzer bir kaderden kurtarmıştı ve olaydan bunca yıl sonra bile bu konuda karışık duygulara sahipti. Yine de sadece başını salladı, hayal meyal ilgileniyormuş gibi bir hali vardı, sanki bir handa bir gezginin hikâyesini dinliyormuş gibiydi.

"Hepsi iki hafta içinde öldü," dedi yabancı, dudakları bü-

külmüştii. "Zenciler de. Lanet heriflerden biri gemiden pis bir mikrop kapmış. Bana işimi kaybettirdiler. Ama beraberimde götürebileceğim değerli tek bir şeyim vardı. Willi Coulterin son sözleri."

Bay X oturduğundan beri Jamie fark edilir bir şekilde hareket etmemişti ama giderek gerildiğini hissedebiliyordum; yay kirişine yerleştirilmiş bir ok gibi gerilmişti.

"Ne istiyorsun?" diye sakince sordu ve öne eğilip teneke kahve fincanını aldı.

"Llmm." Adam boğazından hoşuna gittiğini belirtircesine bir ses çıkarıp biraz daha geriye doğru yaslanarak başını salladı.

"Aklı başında bir adam olduğunuzu biliyorum. Ben alçakgönüllü bir adamım efendim - yüz dolar diyelim mi? İyi niyetinizi göstermek için," diye ekleyip enfiyeden renk değiştiren kırık dişlerini göstererek sırıttı. "Sizi itiraz etme zahmetinden kurtarmak için paranın cebinizde olduğunu bildiğimi söyleyebilirim. Öğlen o parayı kazandığınız beyefendiyle konuşmuştum, anlarsınız ya?"

Bunu duyunca gözlerimi kırpıştırdım; anlaşılan şu sıralar Jamie'nin şansı çok yaver gidiyordu. En azından kâğıt oyununda.

"İyi niyetimi göstermek için," diye tekrarladı Jamie, elindeki fincana baktı, sonra da İskoçyalf nın sırıtan suratına ama görünen o ki fincanı adamın suratına fırlatmak için arada fazla mesafe olduğunu düşünüyordu. "Peki bununla nereye varacağız…?"

"Ah. Bunu daha sonra konuşabiliriz. Oldukça varlıklı bir adam olduğunuzu duydum Bay Fraser."

"Ve bir sülük gibi benim sırtımdan geçinmeyi planlıyorsun, değil mi?"

"Biraz sömürmenin kimseye zararı olmaz albay. Ruh halinizi dengede tutar." Bana doğru pis pis gülümsedi. "Güzel eşinizin de bunu bildiğinden eminim."

“Ne demek istiyorsun, seni iğrenç küçük solucan?” dedim ayağa kalkarak. Jamie ona bir fincan kahve atmaktan vazgeçmiş olabilirdi ama ben cezveyi denemekten yanaydım.

“Terbiyeli ol kadın,” dedi ve eleştirircesine bir bakış attıktan sonra gözlerini Jamie’ye çevirdi. “Onu hiç dövmez misin be adam?”

Jamie’nin vücudundaki gerginliğin zarif bir şekilde hareket ettiğini görebiliyordum; ok çekilmişti.

“Yapma-” dedim Jamie’ye dönerek ama cümlemi tamamlama fırsatım olmamıştı. Yüzündeki ifadeyi ve adama doğru atılışını görmüştüm - dönüp baktığımda, karanlığın içinden aniden beliren Ian’ın adaleli kollarından birini şantajcının boğazına doladığını gördüm.

Bıçağı görmemiştim ama görmeme gerek de yoktu - Ian’ın yüzünü gördüm. O kadar yoğunlaşmıştı ki neredeyse ifadesizdi

- adamın da yüzünü görebiliyordum. Çenesi düşmüş, gözlerinin akları ortaya çıkmıştı, kaçabilmek için boşu boşuna sırtını kamburlaştırıyordu.

lan adamı bıraktığında yere düşerken Jamie yakalamıştı, adamın bedeni aniden gevşemişti.

“Yüce Tanrım!”

Bağrış tam arkamdan gelmişti, tekrar dönüp baktığımda bu kez karşımda bir dakika önceki Bay X gibi ağızları açık bir şekilde duran Albay Martin ve iki yaverini gördüm.

Jamie şaşkın bir şekilde kafasını kaldırıp onlara baktı. Ve sonra dönüp omzunun üstünden sessizce “*Ruith*.” *Koş*, dedi.

“Cinayet işleniyor!” diye bağırdı yaverlerden biri öne çıkarak. “Dur, hain!”

lan, Jamie’nin tavsiyesine uymak için hiç vakit kaybetmemişti; uzaktaki ağaçların kenarına doğru atıldığını görebilmiştim ama etrafta kaçtığını belli edecek kadar çok kamp ateşi yanıyordu. Ayrıca Martin ve yaverlerinin bağrışları civardaki herkesi ayağa kaldırıyordu, insanlar karanlığa bakınıp bir şeyler soruyordu. Jamie kâhyanın bedenini ateşin yanma bırakarak Ian’ın peşinden koştu.

Yaverlerden genç olanı hızla yanımdan geçti, öfkeli bir şekilde bacaklarını çırparak peşlerine düşmüştü. Albay Martin de peşlerinden atılmıştı ama ayağımı önüne uzatarak onu düşürmeyi başarmıştım. Ateşe doğru sere serpe uzanınca etrafa kıvılcımlar ve küller saçıldı.

Diğer yaver alevlere vurmakla meşgul olduğu sırada, şalımı kapıp lan ve Jamie’nin gittiği tarafa doğru mümkün olduğunca hızla koşmaya başladım.

Kamp alanı Dante’nin *Cehennemi*’ne benziyordu; kara siluetler parlak alevlere doğru bağrışıyordu, karışıklık ve dumanların arasında birbirlerini itiyorlardı, giderek daha fazla insan haberi duydukça her taraftan, “Cinayet! Cinayet!” sesleri yükseliyordu.

Göğsüme bir ağrı saplanmıştı ama taşlara, çukurlara ve ezilmiş toprağa takılarak koşmaya devam ediyordum. Sol taraftan daha güçlü sesler duyuluyordu - soluk soluğa durup elimi yan tarafıma koyduğumda Jamie’nin uzun boylu vücudunun birkaç takipçiden kaçmaya çalıştığını gördüm. Onları lan’dan uzaklaştırmaya çalışıyor olmalıydı - bu da… dönüp diğer tarafa doğru koşmam anlamına geliyordu.

Ian’ı gördüm, ağaçların iç kısmına doğru hızla yürüyordu.

“Katil!” diye bağırdı bir ses arkamdan. Bu Martin’di, lanet olsun, biraz yanmış olsa da yılmamıştı. “Dur, Murray! Sana dur diyorum!”

Kendisine seslenildiğini duyan lan, tekrar koşmaya başladı, kamp ateşinin arasında zikzaklar çiziyordu. Ateşin önüne geçtiğinde ayaklarının dibinde bir gölge olduğunu tark ettim - Rollo da onunlaydı.

Albay Martin bana yetişmişti ve telaşla elinde silahı olduğunu gördüm.

Tam seslenmek üzereydim ki birine çarpıp onunla birlikte dümdüz yere serildim.

Gözleri kocaman olmuş, ağzı bir karış açık Rachel Hun-

terdi. Aceleyle ayağa kalkıp onu görür görmez olduğu yerde donup kalan Ian’a doğru koşmaya başladı. Albay Martin silahını hazır duruma getirip lan’a doğru nişan almıştı ama bir saniye içinde Rollo havaya fırlayarak çenesini albayın koluna geçirdi.

Kargaşa daha da büyüdü. İki üç silah daha ateş aldı ve Rollo acı acı havlayarak yere düştü. Albay Martin yaralı bileğini tutup küfrederek geri çekilirken Jamie onun karnına bir yumruk indirdi. Iaıı çoktan Rollo’ya doğru koşmaya başlamıştı; aralarında taşıdıkları köpeği iki ayağından tutan Jamie, lan ile birlikte karanlığa doğru ilerledi, Rachel ve ben de peşlerinden gittik.

Nefes nefese ağaçların sonuna vardığımızda hemen Rol-loiıun yanında dizlerimin üstüne çöküp yarasının nerede olduğunu bulmak için tüylü kocaman vücudunun üstünde deli gibi ellerimi gezdirdim.

“Ölmemiş,” dedim nefes nefese. “Omzu… kırılmış.”

“Ah, Tanrım,” dedi lan, peşimizdekilerin geldiği yöne dönüp baktığını hissettim. “Ah, Tanrım,” Sesinden ne kadar üzgün olduğunu anlayabiliyordum, belindeki kemerine uzandı.

“Ne *yapıyorsun*?” diye bağırdım. “İyileştirilebilir!”

“Onu öldürürler,” dedi vahşice. “Eğer onları engellemek için burada olmazsam, onu öldürürler! Bunu benim yapmam daha iyi.”

“Ben-” diye başladı Jamie ama Rachel onun önüne geçip dizlerinin önüne çökerek Rollo’yu ensesinden yakaladı.

“Köpekle ben ilgilenirim,” dedi, nefesi kesilmiş ama kararlı bir halde. “Siz kaçın!”

lan son kez önce Rachel’a, sonra da Rollo’ya çaresizce baktı. Ve sonra kaçtı.

Teslim Olma Şartları

Sabah General Gates'ten mesaj geldiğinde Jamie ne hakkında olabileceğini tahmin etmişti, lan kurtulmuştu ve bu pek şaşırtıcı değildi. Ormanda ya da bir Kızılderili kampında olmalıydı, nerede olursa olsun, kendisi istemedikçe kimse onu bulamazdı.

Ayrıca haklıydı; köpeği öldürmek istemişlerdi - özellikle de Albay Martin. Ancak Jamie'nin uğraşlarının yanında, köpeğin tüylü bedeninin üstüne kapanıp önce onu öldürmeleri gerektiğini söyleyen Rahel Hunter sayesinde de buna engel olunmuştu.

Bunu duyan Martin biraz gerilemişti fakat insanların büyük bir bölümü Rachel'ın kenara çekilerek köpeğin öldürülmesinden yanaydı. Jamie araya girmeye hazırlandığı sırada Ilaclıcl'ın kardeşi karanlığın içinden intikam meleği gibi belirmişti. Denny, Rachel'ın önünde durup masum bir hayvandan intikam almak isteyen kalabalığa, korkak, alçak ve insan dışı yaratıklar olduklarını, üstelik kendi güvensizlikleri ve kötülükleri yüzünden genç bir adamı uzaklara kaçmaya itmenin lanet olası bir adaletsizlik olduğunu söylemişti - evet, gerçekten de büyük bir coşkuyla "lanet olası," demişti. Biraz sonra gideceği görüşmeye rağmen Jamie hatırladıkça gülüyordu.

Gates'in karargâhına ulaşan Jamie bu güzel anıları düşünmeyi bırakıp kendisini toplayarak zorlu durumlara uygun olan tavrını takındı.

Gates fazlasıyla yorulmuş gibi görünüyordu - gerçekten de öyleydi. Ağırbaşlı, yuvarlak suratı az haşlanmış yumurta gibi sarkmıştı, tel çerçeveli gözlüğünün arkasından Jamie'ye bakan küçük gözleri kocaman ve kıpkırmızıydı.

"Oturun Albay," dedi Gates ve bir bardakla birlikte içki sürahisini ona doğru uzattı.

Jamie içki içerek başlamaması gerektiğini bilecek kadar yüksek rütbeli subaylarla kötü geçen görüşme yapmıştı. Yine de içkiyi kabul edip dikkatli bir şekilde yudumladı.

Gates kendi içkisini bitirip bardağını masasına koymuş ve derin bir şekilde içini çekmişti.

"Sizden küçük bir iyilik yapmanızı istiyorum Albay."

"Memnun olurum efendim," diye yanıtladı biraz daha temkinli bir şekilde. Bu şişman herif ondan ne istiyor olabilirdi ki? Eğer Ian'm nerede olduğunu bilmek ya da cinayetle ilgili bir açıklama yapmasını istiyorsa, avucunu yalardı. Ama başka bir şeyse…

"Teslim olma görüşmeleri neredeyse tamamlanmak üzere." Gates elle yazılmış kâğıtlardan oluşan yığına hoşnutsuz bir bakış attı, belki de görüşme

taslağıydı.

“Burgoyne’nin birlikleri savaş rütbesiyle kampı terk edip kendi subaylarının komutasında Hudson kıyısına gideceklei. Tüm subayların kılıçlarına, cephanelerine ve askerlerin sırt çantalarına el koyulacak. Ordu Boston’a ilerleyecek, karınlarını doyurup kendilerine geldikten sonra İngiltere’ye yol alacaklar. Tek şart, şu anki savaş süresince Kuzey Carolina’da tekrar hizmet etmemeleri olacak. Güzel şartlar, sizin de hoşunuza gideceğini sanıyorum Albay?”

“Gerçekten de şartlar çok güzel efendim.” Şaşırtıcıydı. İnkâr edilemeyecek bir şekilde üstün olan Gates’in böylesine olağanüstü şartlar sunmasına neden olan şey neydi?

Gates acı acı gülümsedi.

“Şaşırdığınızı görüyorum Albay. Belki de Sör Henry Clin-

ton’ın kuzeye doğru hareket ettiğini söylersem şaşkınlığınız azalır.” Gates, güneyden gelecek saldırıya hazırlanmak amacıyla teslim görüşmelerini tamamlayarak Burgoyne’den kurtulmak için acele ediyordu.

“Evet efendim, anlıyorum.”

“Evet, pekâlâ.” Gates bir an gözlerini kapatıp tekrar içini çekti, bitkin görünüyordu. “Bu anlaşmayı kabul etmeden önce Burgoyne’nin bir isteği daha var.”

“Evet, efendim?”

Gates tekrar gözlerini açtı ve bakışlarını yavaşça ona çevirdi. “Bana Tuğgeneral Simon Fraser’ın kuzeni olduğunuzu söylediler.”

“Öyleyim efendim.”

“Güzel. O halde ülkeniz için küçük bir hizmette bulunmaya karşı çıkmazsınız.”

Simon ile ilgili küçük bir hizmet mi? Herhalde…

“Bir keresinde birkaç yaverine vatanından uzakta ölürse derhal gömülmek istediğini söylemiş - onlar da öyle yaptılar ve onu Büyük Palanka’ya gömdüler ama mümkün olduğunda İskoç-ya’ya geri götürülmek istediğini, orada huzur içinde yatabileceğim söylemiş.”

“Bedenini İskoçya’ya götürmemi mi istiyorsunuz?” diye soruverdi Jamie. Bundan daha fazla şaşıramazdı.

“Çok zekisiniz albay. Evet. Burgoyne’nin son isteği bu. Tuğgeneralin adamları tarafından çok sevildiğini ve isteğinin yerine getirildiğini bilirlerse

mezarını terk ediyormuş gibi hissetmeyecekleri için teslim olmaya razı olacaklarını söylüyor.”

Jamie, bunun kulağa çok romantik geldiğini ve tam da Burgoyne’den beklenecek bir davranış olduğunu düşündü. Burgoyne etkileyici hareketleriyle tanınırdı. Ayrıca Simon’a hizmet etmiş adamların duygulan konusunda da büyük ihtimalle yanılmıyordu - Simon iyi bir adamdı.

Jamie bu ricanın nasıl gerçekleşeceğini sormak çok sonradan akima geldi…

“Bedeniyle birlikte İskoçya’ya ulaşabilmem için herhangi bir hazırlık var mı efendim?” diye kibarca sordıı. “Kuşatma var.”

“İsterseniz Kral’ın gemilerinden biriyle karınız ve hizmetkârlarınızla birlikte nakledileceksiniz ve İskoçya’ya vardığınızda da tabutun nakledilmesi için size bir miktar para verilecek. Kabul ediyor musunuz Bay Fraser?”

Jamie o kadar şaşırmıştı ki nasıl yanıtladığının tam farkında değildi ama Gates yorgun bir şekilde gülümseyip gidebileceğini söylediğine göre anlaşılan cevabı yeterli olmuştu.

Charles Stuart gibi Genç Ian’ı karısının hizmetçisi olarak saklayıp saklayamayacağııı düşünerek koştura koştura çadırına döndü.

Önceki günler gibi 17 Ekim’de karanlık ve sisli bir şekilde doğmuştu. General Burgoyne özenle giyinmişti, üzerinde altın rengi şeritleri olan göz kamaştırıcı kırmızı bir ceket ve başında kuş tüyüyle süslenmiş bir şapka vardı. William, son acılı toplantıları için diğer subaylarla birlikte Burgoyne’nin çadırına gittiğinde onu görmüştü.

Baron von Riedesel de onlarla konuşmuştu; tüm alay bayraklarını o almıştı. Onları bir yastığın içine dikmesi için karısına vereceğini ve böylece gizlice Bruswick’e geri götüreceğini söylemişti.

Bunların hiçbiri William’ın umurunda değildi. Daha önce savaş alanında arkadaşlarım bırakıp gitmediği için derin bir üzüntü duyuyordu. Biraz da utanç duyuyordu - ordunun büyük bir kısmını kaybetmeden bir sonraki saldırıya dayanamayacaklarını söyleyen general haklıydı, berbat haldeydiler.

Sessizce sıraya girerlerken bitkin görünüyorlardı, yine de gayda ve davul çalınmaya başlandığında her alay sırayla kendi renklerini takip etmeye başladı, yırtık pırtık üniformaları ya da bulabildikleri herhangi bir kıyafetin içinde başları dikti. General, düşmanın Gates’in emriyle geride duracağını söylemişti.

Williatn uyuşmuş bir halde bunun düşünceli bir hareket olduğunu düşündü; Amerikalılar orada olup küçük düşmelerine tanık olmayacaktı.

Önce kırmızı ceketliler, sonra da mavi üniformalı süvariler ve el bombacıları,

Hesscl-Cassel’den yeşillere bürünmüş piyadeler ile topçulardan oluşan Alman birlikleri ilerliyordu.

Nehir düzlüğüne vardıklarında yerde yatan at leşlerini gördüler, pis koku içinde bulundukları hüzünlü durumu daha da kötü bir hale getiriyordu. Topçular toplarını buraya bıraktılar ve piyadeler ise bitmek tükenmek bilmeyen sıralar halinde fişekliklerini ve tüfeklerini istiflediler. Bazı adamlar o kadar öfkeliydi ki silahlarının dipçiklerini kırıp yığınların arasına o şekilde fırlatıyorlardı; William arkasına dönmeden önce davulculardan birinin ayağını davulunun içine geçirdiğini gördü.

Şu an tek istediği babasını tekrar görmekti.

Kıta Ordusu ve milis birlikleri Saragota’daki buluşma noktasına ilerlemiş ve nehir yolunun her iki tarafına dizilmişlerdi. Kadınların bir kısmı gelmişti, uzaktan izliyorlardı. Kampta kalıp iki general arasındaki tarihi teslimi görebilirdim ama onun yerine birlikleri takip ettim.

Son birkaç haftadır her gün olduğu gibi güneş yükselmiş ve sis dağılmıştı. Havada hafif bir duman kokusu vardı ve gökyüzü ekim ayına özgü o uçsuz bucaksız koyu maviye bürünmüştü.

Topçular ve piyadeler aralarında eşit mesafeler bırakarak yolda duruyorlardı ve bu onlara dair düzenli olan tek şeydi. Tek bir üniforma giymiyorlardı ve herkesin teçhizatı hem görünürde hem de tutuş şekliyle fark edilir biçimde kendisine aitti ama her adamın elinde birer misket tüfeği ya da yivli tüfek vardı veya bir topun yanında duruyorlardı.

Kelimenin tam anlamıyla karmakarışık bir orduydu. Her birinin sağ ayağı önde, sağ elleri silalılarındaydı ve düşmanın düzenli adımlarla yürüyüşünü izlerken çıt çıkarmadan duruyorlardı.

Jamie’nin biraz arkasında ağaçların arasındaydım, omuzlarının hatifçe dikleştiğini gördüm. William boylu poslu ve dimdik bir şekilde geçip gitmişti, yüzünde sanki şu an burada olan o değilmiş gibi bir ifade vardı. Jamie başını yere indirmemiş ya da görünmemek için herhangi bir çaba harcamamıştı ama hafifçe başını çevirip William’m adamlarıyla birlikte gözden kayboluşunu izlediğini görmüştüm. Ve sonra sanki omzundan bir yük kalkmışçasına omuzları yere inmişti.

Bu hareketi *artık güvende* diyordu ancak tüfeği yanında olduğundan hâlâ dimdik duruyordu. *Tanrı’ya şükür. O artık güvende.*

İbadethane

Lallybroch

Roger, ortama hâkim olan huzur dışında, bunu yapmaya onu neyin ittiğini tam

olarak bilemiyordu ama eski kiliseyi yeniden inşa etmeye başlamıştı. Elleriyle, tek başına, taşları teker teker üst üste koyarak…

Sorduğunda Bree'ye açıklamaya çalışmıştı.

"Onlar yüzünden," dedi en sonunda çaresizce. "Bu bir tür… Onlarla orada tekrar bağ kurmam gerekiyormuş gibi hissediyorum."

Bree'nin ellerinden birini avucunun içine alıp parmaklarını açarak başparmağını yavaşça eklemlerinin üzerinde gezdirmişti.

"Onlar," diye tekrarladı dikkatle. "Ailemi mi kastettin?"

"Evet ve diğer şeyler de." Sadece Jamie ve Claire'i değil, ailelerinin kurduğu hayatı da kastetmişti. Koruyucu ve ailesine bakan bir erkek olarak bunu yapmalıydı. Buna rağmen, ona -hem de papazlığa atanma töreninin arifesinde- Hıristiyanlık kurallarını bıraktıran şey tüm benliğinde hissettiği bu korumacı dürtüydü ve sonra da zaten Stephen Bonnet'in peşinden gitmişti.

"Sanırım… bazı şeyleri anlamayı umuyorum," dedi Roger acı bir gülümsemeyle. "O zamanlar bildiğimi sandığım şeylerle şimdi olduğumu düşündüğüm şeyi nasıl uzlaştıracağımı bulmayı umut ediyorum."

Bree sesinde fark edilir bir sertlikle, "Karını tecavüze uğra-

maktan kurtarmak vc köle olarak satılmasını önlemeyi istemek Hıristiyanlık değil mi?" diye sordu. "Eğer değilse, o zaman çocukları alıp Yahudiliğe, Şintoizm'e ya da o tür bir dine geçeceğim."

Rogerin gülümsemesi daha samimi bir hal almıştı.

"Orada bir şeyler buldum." Doğru kelimeyi bulmaya çalışıyordu.

"Bu arada bazı şeyleri de kaybettin," diye fısıldadı Bree. Gözlerini Roger'dan ayırmadan soğuk parmak uçlarını onun boğazına götürdü. Halatın bıraktığı yara izi biraz kaybolmuştu ama hâlâ belirsizce fark edilebiliyordu; artık saklamak için çaba harcamıyordu. Roger bazen insanlarla konuşurken gözlerini yarasının üzerine diktiklerini görebiliyordu; boyu göz önüne alınınca, erkeklerin kendisine bakmaktan ziyade direk yaraşma doğru konuşması onun için alışılmadık bir durum değildi.

Bir erkek olarak kendisini ve kendisine yapılan bir çağrı olduğunu düşündüğü şeyi sonunda bulmuştu.

Tanrı onun için bir kapı mı açıyordu, ona artık bir öğretmen olması gerektiğini mi gösteriyordu? Bu Galce dersler aslında yapması gereken şey miydi? Sessizliğin yanı sıra soru sormak için yeterince yeri ve zamanı vardı. Ama cevaplar çok kısıtlıydı. Tüm öğleden sonra bunları düşünüp durmuştu ve susayıp yorgun düştüğünden artık bir bira içmeye hazırdı.

Gözüne kapı girişindeki bir gölge ilişince döndü - Jem ya da Brianna, çay için onu eve götürmeye gelmiş olabilirdi. Ne var ki ikisi de değildi.

Roger bir süre gelen kişiye bakıp kim olabileceğini düşünerek durdu. Adamın üzerinde eski püskü bir kot pantolon ve eşofman üstü vardı, kumral saçları karmakarışıktı. Açık kahverengi kirli sakallarının altında gizlenmiş olsa bile yakışıklı ve kemikli yüzü tanıdık geliyordu.

'Yardımcı olabilir miyim?" Roger, kullanmakta olduğu küreği sıkıca tutarak sordu. Adamın tehdit edici bir yanı yoktu ama pasaklı vc kötü giyimliydi - belki de bir evsizdi- ve Roger i huzursuz eden bir havası vardı.

"Bu bir kilise, değil mi?" dedi adanı ve sırıttı ama gözlerinde en ufak bir sıcaklık yoktu. "Sanırım ibadet etmeye geldim." Aniden ışığa doğru geçtiğinde Roger gözlerini daha net görebilmişti. Soğuk ve göz kamaştırıcı koyu bir yeşildi.

"İbadethane," diye tekrarladı William Bucclcigh MacKenzie. "Vc sonra, papaz efendi, bana kim olduğunuzu, kim *olduğumu* ve Tanrı'nın gözünde *bizim* ne olduğumuzu söylemenizi istiyorum."

ALNNCI BÖLÜM l>Yİ- DÖNÜfj

Çatışma Hali

10 Eylül 1777

John Grey, kendisini bir çıkmazın kaç tane boynuzu olabileceğini merak ederken buldu. İki olduğunu düşündü, standart sayı buydu ama teorik açıdan daha tuhaf bir çıkmazla karşılaşmanın mümkün olduğunu düşünüyordu - bir keresinde Ispanya'dayken gördüğü dört boynuzlu koyun gibi.

Altında en çok baskı yapan boynuz şu an için Henry'yi içeriyordu.

Jamie Fraser'a yazdığı mektubunda Henry'nin durumundan bahsetmiş ve mümkünse Bayan Fraser'ın gelip gelemeyeceğini sormuştu. Kibar bir şekilde ona yolculuğun tüm masraflarını karşılayacağını, geliş gidişini hızlandırmak için (savaşın getirdiği zorunluluk nedeniyle kraliyet donanmasının koruması altında) deniz yoluyla seyahat edebileceğini ve ihtiyacı olabilecek her şeyi, her aleti sağlayabileceğini belirtmişti. Hatta, eter yapımında kullandığını hatırladığı için bir miktar sülfürik asit temin edecek kadar ileri gitmişti.

Percy'nin matbaacı Fergus Fraser hakkında ona anlattığı inanılmaz hikâyeye dair herhangi bir şey ekleyip eklememesi gerektiğini düşünerek, elinde tüy kalemiyle sayfanın üzerinde uzun bir süre oyalanmış». Bir yandan, bu durum meseleyle ilgilenmek isteyen Jamie Fraser'ı Kuzey Caroliıia'dan buraya getirebilir ve böylece Bayan Fraser'ın da onunla birlikte gelme ih-

tınıalini artırabilirdi. Diğer yandan ise… Percy Beauchamp ile ilgili herhangi

bir konuyu hem kişisel hem mesleki sebeplerden ötürü Jamie Fraser'a açmak istemiyordu.

Grey, bir ay boyunca yeğenini yüksek ateşten ve bitkinlikten acı çekerken izleyerek endişeli bir şekilde beklemişti. Bu bir ayın sonunda, mektubunu Kuzey Carolina'ya götürmesi için verdiği kişi çamur içinde, terden sırılsıklam olmuş bir halde ve ceketinde iki kurşun deliğiyle birlikte Fraserlar'ın İskoçya'ya gitmek amacıyla Fraser Tepesi'nden ayrıldığı haberiyle geri dönmüştü ama yardımsever bir şekilde bu yolculuğun temelli oraya yerleşmekten ziyade sadece ziyaret amacıyla olduğunu eklemişti.

Elbette Grey, mektubun cevabını beklerken Henry ile ilgilenmesi için hemen bir doktor bulmuştu. Benjamin Rush ile tanışmayı başarmış ve beyefendiyi yeğenini muayene etmesi ikna etmişti. Doktor Rush ciddi ama ümit vericiydi, kurşunlardan en az birinin yara oluşturduğunu, bunun Henry'nin bağırsaklarını kısmen engellediğini, böylece kan zehirlenmesine ve dolayısıyla ateşinin sürekli yüksek olmasına neden olduğunu söylemişti.

Henry'nin kanını aldıktan sonra ateş düşürücü ilaç yazmıştı ama Grey'e durumunun çok hassas olduğunu, aniden kötüye gidebileceğini ve tek çarenin ameliyat olduğunu açıklamıştı.

Aynı zamanda, Henry'nin böyle bir ameliyatı kaldırabilecek kadar güçlü olduğuna inandığını söylemişti ancak iyi bir sonucu garanti etmesi mümkün değildi. Grey, Doktor Rush'a teşekkür edip Bayan Fraser'dan bir haber almak umuduyla biraz daha beklemeyi tercih etmişti.

Chestnut Caddesi'ndeki kiraladığı evin penceresinden, rüzgarın kahverengi ve sarı yaprakları kaldırımda bir ileri bir geri sürükleyişini izliyordu.

Eylül ayının ortalarıydı. İngiltere'ye giden son gemiler, Atlantik'in şiddetli rüzgârından biraz daha önce, ekim ayının sonunda kalkacaktı. Henry'yi onlardan birine bindirmeyi denemeli miydi?

Philadelphia'daki savaşta esir alman askerlerden sorumlu Amerikan subayıyla tanışmış ve şartlı tahliye başvurusunda bulunmuştu. Hiç zorluk yaşamadan isteği yerine getirilmişti, esir düşen subaylar, sıra dışı ya da tehlikeli bir durumları olmadıkça, genelde kefaletle serbest bırakılırdı ve Henry'nin kaçmaya kalkışacak, isyan çıkaracak ya da ayaklanmaları destekleyecek gibi bir hali yoktu.

Ama henüz Henry'yi mübadele etmeyi başaramamıştı, Grey, onu ancak bu şekilde İngiltere'ye götürebilirdi. Elbette, Henry'nin sağlığının yolculuğa dayanabileceğini ve Henry'nin de gitmeyi isteyeceğini farz ederse. Muhtemelen Henry böyle bir yolculuğa dayanamazdı, ayrıca Bayan Woodcock'a bu kadar bağlıyken gitmek istemeyebilirdi. Grey, kadını da

İngiltere’ye götürmeye dünden razıydı ama kocasının New York’ta esir alındığını duyduğu için buradan ayrılmayı kabul etmezdi.

Grey içini çekerek iki parmağıyla kaşlarının arasını ovuşturdu. Henry’yi gemiye zorla bindirebilirdi -belki ilaçla uyutarak?- Ingiltere’de bu durumla Doktor Rush’tan daha iyi baş edebilecek bir doktor bulma varsayımıyla Henry’nin kariyerini mahvetmiş ve hayatını tehlikeye atmış olurdu. Böyle bir durumda, Henry’nin bu uzun yolculuğu tamamlayana kadar dayanıp ailesine veda etmesi umulacak en iyi şeydi.

Ama bu zorlu adımı atmaya *yanaşmazsa,* Henry’yi o çok korktuğu ve büyük ihtimalle hayatına mal olacağı -ya da kendisini çocuğun yavaş yavaş ölmesini izlemek zorunda bırakacak- berbat ameliyatı olmaya zorlamaktan başka bir seçeneği kalmıyordu. Çünkü ölüyordu; Grey bunu açık ve net bir şekilde görebiliyordu. İnatçılık ve Bayan Woodcock’ın ilgisi onu hayatta tutan tek şeydi.

Hal ve Minnie’ye bir mektup yazıp bunları söyleme düşüncesi… Hayır. Daha fazla kararsızlığa dayanamayarak birden doğruldu. Derhal Doktor Rush’ı ziyaret edecek ve hazırlıklara başlayacaktı-

On kapı aniden ardına kadar açıldı, rüzgâr esintisiyle birlikte içeri giren kuru yapraklarla solgun yüzlü, gözleri kocaman olmuş yeğeni karşısındaydı.

“Dottie!” İlk aklına gelen ve kalbini durduran düşünce, her zamanki gibi öğle saatinde kardeşini ziyarete gittiğinden, Henry’nin öldüğünü söylemek için Dottie’nin aceleyle eve gelmiş olmasıydı.

Dottie nefes nefese, “Askerler!” deyip onu kolundan tuttu. “Sokakta askerler var. Atlı askerler. Biri Howe’un ordusunun geldiğini söyledi! Plıiladelphia’ya yaklaşıyormuş!”

Howe, 11 Eylül’de şehrin biraz güneyinde kalan Brandywi-ne Deresi’nde Washington’m ordusuyla karşılaşmıştı. Washin-gton’m birlikleri geri çekilmişti ama birkaç gün sonra düşmana direnmek için tekrar bir araya toplanmışlardı. Savaşın tam ortasında büyük bir yağmur fırtınasının çıkması düşmanlığa son vermiş ve Paoli’deki General Anthony Wayne’in emrine küçük bir birlik bırakan Washington’ın, ordusuyla birlikte Reading Furnace’a kaçmasına olanak tanımıştı.

Howe’un komutanlarından biri, -Grey’in uzak kuzenlerinden- Tümgeneral Lord Charles Grey, birliklerine tüfeklerinden çakmaktaşlarını çıkarmaları emri vermesinin ardından Paoii’de-ki Amerikalılar’a gece saldırmıştı. Böylelikle tüfeklerin yanlışlıkla ateş almasını önlemiş olsa da adamlarını süngü kullanmaya mecbur bırakmıştı. Amerikalılar’ın birçoğu uykularında süngü-lenmişlerdi, çadırları yakılmıştı, yaklaşık yüz kişi esir alınmıştı

- ve Howe 21 Eylül'de zaferle Philadelphia'ya çıkmıştı.

Grey, Bayan Woodcock'ın verandasından davul eşliğinde sıra sıra ilerleyen kırmızı üniformalıları izliyordu. Dottie, şehri terk etmeye zorlanan asilerin evleri yakmasından ya da İngiliz esirleri öldürmesinden korkuyordu.

"Saçmalık," dedi Grey. "Onlar isyankâr İngilizler, barbar değiller." Yine de üniformasını giyip kılıcını kuşanmış, kemerine

iki silah sıkıştırmıştı ve -gece elinde bir fenerle- Bayan Wood-cock'm verandasında yirmi dört saat oturmuştu. Ayrıca durumla ilgili haber almak ve evin rahatsız edilmeyeceğinden emin olmak için gelen geçen tanıdığı subaylardan herhangi biriyle konuşmak amacıyla yolu gözetlemişti.

Ertesi gün, pencereleri paramparça olmuş evlerin olduğu sokakların arasından kendi evine dönmüştü. Plıiladelphia saldırgandı, etrafındaki kırsal kesim de öyle. Yine de şehrin her zamanki işleyişi huzur doluydu - daha doğrusu bir şehir işgal altındayken ne kadar huzur dolu olabilirse o kadar. Howe'uıı yaklaştığını duyan Kongre kaçmıştı ve Doktor Benjamin Rush'ıı dahil olduğu önde gelen asilerin bir çoğu da.

Ve Percy Beauchamp da.

Azizler Bayramı

Lallybroch 20 Ekim 1980

Brianna mektubu burnuna yaklaştırıp derin bir nefes aldı. Bu kadar zaman sonra, aldığını sandığı şeyin kokudan çok hayal gücü olduğunu düşünüyordu ama yine de sayfalardan hayal meyal duman kokusu vardı. Belki de hayal gücünün olduğu kadar anılarının da etkisiydi; kızarmış et, tütün ve bunların yanı sıra olgunlaşmış bira kokusu olan bir lokantanın nasıl koktuğunu biliyordu.

Roger'ın önünde mektupları koklarken aptal gibi hissettiğinden, yalnız başına kalıp onları tekrar okuduğunda mektupları koklama alışkanlığı edinmişti. Bu mektubu geçen gece açmış ve birlikte birkaç kez okuyup tartışmışlardı fakat şimdi Brianna mektubu tekrar çıkarmış, bir süre elinde tutarak ailesiyle baş başa kalmak istemişti.

Belki de mektup gerçekten kokuyordu. Kokuların genelde görmüş olduğumuz şeyler gibi hatırlanamayacağını düşündü. Sadece o koku tekrar koklanıldığında ne olduğunu anlamak mümkün olabilirdi ve koku genelde beraberinde birçok hatıra taşırdı. Bir sonbahar günü, olgunlaşmış elmalar ve fundalıklar, eski ahşap kaplamanın tozu, ıslak taşların kokusu -Annie Mac-Donal koridoru yeni silmişti- ile etrafı sarılmış halde orada otururken, Brianna on sekizinci yüzyıl lokantalarından birinin ön salonunu gözlerinin önüne

getirmiş kokusunu içine çekiyordu.

1 Kasım 1777 New York

Sevgili Bree ve diğerleri -

Wall Street'e gittiğin lisedeki okul gezini hatırlıyor musun? Şu an IVall Street'in dibinde bir lokantada oturuyorum, borsa fiyatlarını kaydeden cihaz bir yana, etrafta ne alıcı ne de satıcı spekülatörler var. Duvar da yok. Birkaç keçi ve yaprakları dökülmüş büyük bir çınar ağacının altında baş başa vermiş pipo içerek sohbet eden küçük bir grup adam var. Şikâyetçi Kral yanlıları mı, uluorta komplo kuran asiler mi yoksa sadece tüccar mı olduklarını anlayamıyorum, tek bildiğim işin halledildiği; eller sıkıldı ve bir şeyler karalanan küçük kâğıt parçaları el değiştirdi. Savaş sırasında işlerin iyiye gitmesi çok şaşırtıcı; sanırım bu normal kuralların -normalde her neyseler- bir süreliğine askıya alınmasından kaynaklanıyor.

Bu arada, bahsettiğim durum insanlar arası birçok alışverişte geçerli. Böylelikle savaş sırasında aşk serüvenleri çiçek açıyor ve savaşların ardından ise büyük servetlerin temelleri atılıyor. Belki de mantıklıdır ama insanların hayatlarını böylesitıe tüketen bir şeyin daha sonra bebek ve iş patlamasına yol açması çok çelişkili görünüyor (Roger'a mantıklı çelişki gibi bir şey var mı yok mu diye sor, tamam mı?).

Savaştan bahsetmişken, hepimiz hayattayız ve sağlamız. Baban, Saratoga'daki ilk savaş sırasında (her ikisi de oldukça kanlı geçti) hafif bir şekilde yaralanınca sağ elinin dördüncü parmağım -kaskatı parmağını hatırlarsın- kesmek zorunda kaldım. Elbette, çok sarsıcıydı (onun için de öyle olmalı sanırım) ama büyük birfelaket değildi. İyice iyileşti, eli hâlâ ona oldukça acı verse de artık daha esnek ve sanırım bu haliyle ilerde daha çok işine yarayacak.

Nihayet, oldukça tuhaf şartlar altında, İskoçya'ya giden bir gemiye binmek üzereyiz. Tuğgeneral Simon Fraser'ın bedenine refakat ederek yarın KraVın gemisi Ariadne *ile yola çıkıyoruz. Tuğgeneral ile ölmeden kısa bir süre önce karşılaştım -o sırada ölüyordu- ama gördüğüm kadarıyla çok iyi ve adanılan tarafından çok sevilen bir askerili, Sarato-*

'da ki Ingiliz komutan John Burgoyne, tuğgeneralin isteği üzerine bahanın (tuğgeneralin akrabası olduğu ve Kuzey İskoçya'da ailesinin nerede olduğunu bildiği için) bedenini İskoçya'ya götürmesini teslim olma şartlarına ekledi. Bu çok beklenmedik ve eti hafif deyimiyle tesadüfiydi. Baban bir şeyler düşüneceğini söylemiş olsa da İskoçyaya gitmeyi başka türlü nasıl becerirdik bilemiyorum.

Bu seferin lojistiği tahmin edebileceğin gibi biraz hassas. Bay İC[]s-*ciuszko*

(arkadaşları arasında "Kos" olarak biliniyor, bunlara baban da dahil - aslında baban dışında kimse ismini telaffuz edemediğinden ya da denemeye kalkmadığından herkes onu "Kos" diye çağırıyor. Baban ona çok düşkün, aynı şekilde o da babana) General Burgoyne'nin uşağının yardımıyla (herkes savaşa uşağını götürür, değil mi?) ki savaşta bolca şarap senns etti (şartlar böyleyken içki içmekten hoşlanıyorsa General Bur-goyne'yi suçlayamayız, genel görüşümü soracak olursan her iki tarafta da herkes, o anki askeri durumlara aldırış etmeden sünger gibi sürekli içki içiyor), ortaya bir mühendislik harikası çıkardı: Sökülebilir tekerlekleri olan kurşun kaplama bir tabut (tabut bir ton ağırlığında olmalı, gerçi baban sadece yedi yüz ya da sekiz yüz kilo olduğunu söylüyor ama henüz kaldırmayı denemediğinden tahmin edebileceğini sanmıyorum).

General Fraser gömüleli yaklaştk bir hafta olmuştu ama nakliye nedeniyle mezardan çıkarılması gerekiyordu. Bu pek hoş değildi fakat daha kötü de olabilirdi. Birçoğu ona değer veren Kızılderililerden oluşan bir sürü gözcüsü vardı; bunların bir bölümü mezardan çıkarma işlemine yanlarında bir büyücüyle geldiler (kısa boylu ve kiloluydu, yüzünde de bir kuş maskesi vardı; sanırını erkekti ama emin olamadım), büyücü generalin bedenini adaçayı ve tatlı otla tütsüleyip (neyse ki duman cesedin üstünü örterek ortaya berbat kokuların çıkmasını engelledi) bir süre ona doğru şarkı söyledi. Ian'a Kızılderilinin ne söylediğini sormak isterdim ama burada detaylandırmak istemediğim pek hoş olmayan sebeplerden ötürü o an bizimle birlikte değildi.

Başka bir mektupta her şeyi açıklarını; çok karışık, ayrıca bu mektubu yola çıkmadan önce bitirmeliyim. lan ile ilgili asıl mesele şu, Rachel Hunter'a âşık oldu (kendisi çok hoş genç bir kadın ama Quaker olması bazı zorluklar çıkarıyor) ve teknik olarak lan bir katil, bu nedenle Kıta Ordusu'nun yakınına yaklaşamıyor. Cinayetin bir sonucu olarak (seni temin ederim, insanlık için hiç de büyük bir kayıp sayılmayan son derece kaba biriydi), Rollo şu an yaralı (yüzeysel kurşun yarasının haricinde kürek kemiği kırıldı; iyileşebilir ama rahatlıkla hareket ettirilebilecek halde değil. Biz İskoçya'ya giderken Rachel, lan için köpeğe bakacak).

Tuğgenerale yerli dostları tarafından saygı gösterildiği bilindiğinden, cesede sadece yakın akrabası (ve eşinin) eşlik etmekle kalmayıp aynı zamanda çok az İngilizce konuşan bir Mohaıvk'm da eşlik edeceğini duyunca Ariadn*c'nin kaptanı biraz şaşırmış ama bundan çok rahatsız olmamıştı (Kraliyet donanmasındakiler Mohaıvk ve Galce arasındaki farkı anlarsa çok şaşırırım).*

Umarım bu denememiz ilk yolculuğumuz kadar olaylı geçmez. Her şe}' yolunda giderse, bir sonraki mektubu İskoçya'da yazıyor olacağım. Bize şans dile.

Sevgilerle,

Annen

Dipnot: Baban birkaç kelime eklemek için ısrar etti. Sakatlanan eliyle ilk kez yazı yazmayı deneyecek, elini nasıl kullandığım görme)>i çok istiyordum ama bana kesinkes yalnız kalmak istediğini söyledi. Bunun yazacağı şeylerle mi yoksa onu mücadele ederken görmemi istemediğiyle mi ilgili olduğunu bilmiyorum. Sanırım her ikisi de.

Mektubun üçüncü sayfası diğerlerinden oldukça farklıydı. Yazı her zamankinden daha büyük ve genişti. Yine de babasının el yazısı olduğunu anlayabiliyordu ama harfler nedense biraz gevşek ve daha az sivri görünüyordu. Bree kalbinin burkuldu-ğunu hissetti ancak babasının sakatlanan eliyle her harfi yavaşça yazdığını gözlerinin önüne getirdiği için değil, yazmaya çalışmasının ne kadar değerli olduğunu düşündüğü için.

Canım,

Kardeşin hayatta ve yaralı değil. Onu Saratoga'dan birlikleriyle uzaklaşırken gördüm, Boston'a yönelmişlerdi, oradan da İngiltere'ye gidecekler. Bu savaşta tekrar savaşamayacak. Çok şükür.

Seni çok seven baban,

JF

Dipnot: Bugün Azizler Bayramı. Benim için dua et.

Rahibeler onlara hep söylerdi ve Claire da Jamie'ye söylemişti. Azizler Bayramı'nda, Babamız, Nurlu Meryem ve Nam Olsun dualarını okuyarak ruhlardan birinin araftan serbest bırakılmasını sağlayabileceğinizi söylerlerdi.

"Lanet olası adam," diye homurdandı Claire, hırçın bir şekilde burnunu çekerken eliyle masasının üzerini yoklayarak bir mendil arıyordu. "Beni *yine* ağlatacağını biliyordum."

"Brianna?"

Roger'ın mutfaktan gelen sesi onu şaşırtmıştı. Bree onun eski kilisenin yığınlarından bir-iki saat daha dönmesini beklemiyordu, aceleyle burnunu silip sesinden ağladığının belli olmamasını umarak, "Geliyorum!" diye bağırdı. Koridora çıkıp mutfağa açılan yeşil çuha kapının yarı açık olduğunu fark ettiğinde kocasının sesinde tuhaf bir şey olduğunu anladı.

"Ne var?" dedi adımlarını hızlandırarak. "Çocuklar-"

"Onlar iyi," diye araya girdi. "Annie'ye dondurma yemeleri için onları köydeki pastaneye kadar götürmesini söyledim." Roger kapıdan bir adım uzaklaşarak içeri girmesi için ona işaret etti.

Bree içeri girer girmez donup kalmıştı. Adamın biri kollarını kovuşturarak

eski taş lavaboya doğru eğilmişti. Brianna'yı görünce doğrulup ona oldukça tuhaf, aynı zamanda bir o kadar da tanıdık bir şekilde selam verdi. Brianna bunun nedenini anlayamadan adam tekrar dikleşerek, kibar bir İskoç aksanıyla, "Hizmetinizdeyinı hanımefendi," dedi.

Roger'ın gözlerine tıpa tıp benzeyen gözlerin içine baktı ve sonra emin olmak için bakışlarını deli gibi Roger'a çevirdi. Evet, tıpa tıp aynıydılar.

"Kim-"

"William Buccleigh MacKenzie'yi sana takdim etmeme izin ver," dedi Roger, sesinde fark edilir bir gerginlik vardı. "Nucke-lavee olarak da biliniyor."

Bree bir an hiçbir şey anlamamıştı. Ama sonra şaşkınlık, kızgınlık ve hayret öylesine hızlı bir şekilde zihnine hücum etmişti ki konuşamamış, sadece ağzı açık bir şekilde adama bakakalmış-tı.

"Çocuklarınızı korkuttuğum için üzgünüm hanımefendi," dedi adam. "Sizin çocuklarınız olduklarını bilmiyordum. Çocukların nasıl olduğunu bilirim, ben sadece bana ne olduğunu anlamadan keşfedilmek istememiştim."

"Sana *ne* olduğunu mu?" Brianna nihayet birkaç kelime edebilmişti.

Adam hafifçe gülümsedi.

"Evet. Ne olduğuna gelince, sanırım siz ve kocanız benden daha iyi bilirsiniz."

Brianna bir sandalye çekip aniden oturdu ve adama da oturması için işaret etti. Adam pencereden içeri giren ışığa yaklaşınca, elmacık kemiğinde bir sıyrık olduğunu gördü. Çıkık bir elmacık kemiğiydi, şakakları ve göz çukurlarıyla birlikte fazlasıyla tanıdık geliyordu; adamın kendisi de tanıdık geliyordu. Bree sersemlemiş bir şekilde elbette tanıdık geleceğini düşündü.

Roger'a dönerek, "Kim olduğunu biliyor mu?" diye sordu.

Roger başını salladı ama Bree parmak eklemlerinde kan olduğunu gördü.

"Ona anlattım. Gerçi bana inandığından emin değilim.*

Mutfak her zamanki güvenilir, sıcak yerdi, içeri giren sonbahar güneşi huzur veriyordu ve kenarda mavi ekoseli bulaşık havluları asılıydı. Bree şeker kavanozuna uzandığında elinin içinden geçtiğini görse hiç şaşırmazdı.

Kulaklarında hayal meyal babasının sesi yankılanırmışçasına, "Üç ay önce bildiğimden daha fazla şey bilmiyorum," dedi adam tatsız bir tonlamayla.

Bree yankıdan kurtulmak umuduyla şiddetle başını sallayarak, televizyon dizilerindeki evli kadınlarınkine benzeyen kibar bir sesle, "Kahve ister misiniz?" diye sordu.

Bunu duyan adamın yüzü aydınlanmıştı, gülümsüyordu. Dişleri lekeli ve biraz da çarpıktı. Dikkate değer bir dürüstlükle elbette öyle olacaklar, diye geçirdi içinden. On sekizinci yüzyılı hatırlaması aniden ayağa fırlamasına neden olmuştu.

“Sen!” diye bağırdı. “Roger’ın asılmasına sen sebep oldun!” “Evet, ben sebep oldum,” dedi adam, pek kafası karışmış gibi görünmüyordu. “Ama öyle olmasını istememiştim. Ayrıca bu yüzden bana tekrar vurmak istiyorsa, ona izin veririm. Ama-” “O çocukları korkuttuğun içindi,” dedi Roger aynı tatsız tonlamayla. “Asılma meselesine gelince… bunu belki sonra konuşuruz.”

Biraz neşelenmiş görünen adam, “Bir papaz için yeterince iyi bir konuşma,” dedi. “Çoğu papaz bir adamın karısına saldırmak için ortalarda dolaşmaz tabii.”

“Seni-” Brianna, Roger’ın lafını yarı da kesti ve, “Sana ben vuracağım,” dedi adama bakarak. Adam gözlerini sımsıkı kapatarak Brianna’ya yaklaştı, tüm yüzü kasılmıştı.

“Pekâlâ,” dedi birbirine kenetlediği dudaklarının arasından. “Vur bakalım.”

“Yüzüne vurma,” diye tavsiyede bulundu Roger, incinen eklemlerine göz gezdirerek. “Ayağınla hayalarına vur.”

Gözlerini kocaman açan William Buccleigh sitemkâr bir şekilde Roger’a bakıyordu.

“Tavsiyeye ihtiyacı olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Senin patlak bir dudağa ihtiyacın olduğunu düşünüyorum asıl,” dedi Bree ama sonra adamı süzerek yavaşça yerine oturdu.

“Pekâlâ,” dedi olabildiğince sakin bir şekilde. “Konuşmaya başla.”

Adam temkinli bir şekilde başını sallayıp hafifçe yüzünü buruşturarak elmacık kemiğindeki bereye dokundu.

Cadının oğlu, diye düşündü birdenbire. Bunu *biliyor* mu acaba?

“Kahve dememiş miydiniz?” diye sordu adam, biraz sabırsızca. “Yıllardır doğru düzgün kahve içmedim.”

Adam gazlı ocaktan büyülenmiş gibi görünüyordu, poposunu ocağa dayayıp keyiften hafifçe titriyordu.

“Ah, yüce Meryem,” dedi fısıltıyla, sıcaklığın tadını çıkarırken gözlerini kapatmıştı. “Ne kadar güzel bir şey böyle.”

Hafifçe kaynatılmasından ziyade kahvenin ateşin üstünde genelde birkaç saat boyunca kaynamasına alışkın olduğunu bildiğinden, Brianna adamın içtiği

kahvenin güzel ama oldukça yumuşak olduğunu düşündü. Uzun bir süredir yemek yemediğini söyleyerek davranışları için özür de dilemişti.

Fıstık ezmeli sandviçleri durmaksızın yutan adamı izleyen Roger, “Nasıl karnını doyuruyordun?” diye sordu.

Buccleigh dürüstçe itiraf etti. “En başta kulübelerden çalıyordum. Bir süre sonra, Inverness’a ulaştım. Kaldırıma oturmuştum, yanımdan geçen kocaman ve gürültülü şeylerden ser-semlemiştim - kuzey yolunda arabaları görmüştüm elbette ama burnumun dibinden geçtiklerini görmek daha farklıydt. Her neyse, en azından orayı tanıdığım için High Street Kilisesiiıin dışında oturuyordum, biraz daha kendime geldiğimde içeri-girip papazdan biraz ekmek vermesini isteyecektim. Çok şaşkındım. anlarsınız ya,” dedi Brianna’ya sır verircesine yaklaştı.

“Muhtemelen,” diye homurdandı Bree ve tek kaşını kaldırarak Roger’a doğru baktı. “Old Fîigh St. Stephen mı?”

“Evet, Higlı Kilisesi -Anglikan olmayanı, High Caddesi’n-dekini kastediyorum- Eski High Kilisesi olmadan ya da St. Stepheıı ile cemaatleri birleştirilmeden önceki tabii.” Roger dikkatini William Buccleigh’e verdi. “Ekmek istedin mi peki? Papazla konuştun mu?”

Buccleigh ağzı dolu bir şekilde kafasını salladı.

“Beni orada otururken görünce dışarı çıktı, çok kibar bir adamdı. Yoksul olup olmadığımı sordu, ona yoksul olduğumu söyleyince bir şeyler yemek ve uyumak için nereye gitmem gerektiğini söyledi. Ben de gittim. Yardım derneği diyorlar ve kesinlikle öyleydi.”

Yardım demeğini yönetenler ona giysi vermiş ve kasabanın dışındaki bir mandırada iş bulmasına yardım etmişlerdi.

“O halde neden mandırada değilsin?” Roger bu soruyu sorduğu sırada Brianna, “Peki İskoçya’ya nasıl geldin?” diye sormuştu. Cümleleri birbirine girince susup ikisi de devam etmesi için bir diğerine işaret etti ama William Buccleigh her ikisine de aldırış etmeden bir süre ağzındakileri hızla çiğneyip, birkaç kez yutkunduktan sonra biraz daha kahve yudumladı.

‘Yüce Tanrım, bu çok lezzetli ama çok sinir bozucu. Pekâlâ, Kuzey Carolina’da bir derede boğulmayıp neden burada, mutfağınızda yemeğinizi yediğimi bilmek istediğinizin farkındayım.”

“Hazır sen de bahsetmişken, evet,” diyen Roger sandalyesinde arkasına yaslandı. “Kuzey Carolina’dan başla, olur mu?” Buccleigh bir kez daha başını salladı, rahat bir şekilde ellerini karnının üstünde birleştirerek arkasına yaslanıp anlatmaya başladı.

Culloden savaşından sonra birçok insan gibi o da aç bırakılarak İskoçya'yı terk etmek zorunda bırakılmış, en sonunda güçlükle bir yerlerden para bularak karısı ve küçük oğluyla birlikte kaçmıştı.

"Biliyorum," dedi Roger. "Gemideyken onları kurtarmamı benden sen istemiştin. Kaptanın hastaları küpeşteden attığı gece."

Buccleigh şaşkın bir şekilde yeşil gözlerini kocaman açarak kafasını kaldırıp baktı.

"Öyle mi? Öylesine çaresiz bir haldeydim ki karanlıkta sen olduğunu fark etmemişim bile. Eğer bilseydim…" Cümlesini tamamlamayıp başını salladı. "Her neyse, olan oldu."

"Evet," dedi Roger. "Ben de seni karanlıkta görememiştim. Onun sen olduğunu sonradan karın ve çocuğunla tekrar karşılaşınca anladım, Alaman-" Ağzından çıkan son kelime Roger'ın boğazına takılıp gırtlağından bir ses çıkarınca çok sinirlenmişti. Boğazını temizleyip tüm sakinliğiyle yineledi. "Alamance'tay-ken"

Buccleigh yavaşça başını salladı, gözlerini ilgiyle Roger'ın boğazına dikmişti. Adamın gözlerinde gördüğü pişmanlık mıydı? Muhtemelen olmadığını düşündü Roger. Ona karısını ve çocuğunu kurtardığı için teşekkür de etmemişti.

"Evet. Tarla alıp sürmeyi düşündüm ama… uzun lafın kısası, çiftçilik yapacak biri değildim. Doğa hakkında hiçbir şey bilmiyordum, ekinler hakkında da pek bir şey bildiğim yoktu. Avcılıktan da anlamazdım. Morag ve Jem'le - oğullarımızın adları aynı, bu çok tuhaf değil mi?- dağlara döndük ve küçük bir plantasyonda çalışmaya başladım."

"Sandığından daha tuhaf," dedi Bree alçak bir sesle. Ve sonra biraz daha yüksek bir sesle, "Eee?" diye sordu.

"Beni çalıştıran adam Düzenleyicileri katılmak için işi kapatınca herkes orayı terk etti. Morag'ı orada bırakmalıydım ama çalıştığım yerde ona gözünü diken bir adam vardı - tek bacaklı bir nalbanttı ve bu yüzden bizimle birlikte savaşa gelmeyecekti. Morag'ı onunla bırakamazdım, bu nedenle o ve çocuk benimle birlikte geldi. Sonra da karşısına çıkan ilk kişi *sen* oldun,"

"Sana kim olduğumu söylemedi mi?" diye sordu Roger tersleyerek.

"Dalıa sonra söyledi," diye itiraf etti Buccleigh. "Gemide olanlardan bahsetti vc onları kurtaranın sen olduğunu söyledi. Öyle olsa bile," diye ekledi Roger'a dik dik bakarak, "başkalarının karılarıyla sık sık yatmaya kalkar mısın yoksa sadece Morag mı hoşuna gitmişti?"

"Morag benim beş -belki de dört- nesil öncesinden büyükannem oluyor," dedi

Roger düz bir şekilde. Buccleigh'e adamın kendisine baktığı şekilde bakıyordu. "Senin kim olduğuna gelirsek, sen de benim büyükbabamsın. Beş ya da altı nesil öncesinden. Oğluma babamın ismini vermiştim, Jererniah, o da zamanında büyükbabasının ismini almış - *senin* oğlunun adını alan kişi o. Sanırım," diye ekledi. "Bu arada bir-iki Jeremiah'yı atlamış olabilirim."

Buccleigh ona bakıyordu, kirli sakalları olan suratı ifadesizdi. Bir-iki kez gözlerini kırpıştırıp başını sallayan Brianna'ya baktı ve sonra bakışlarını Roger'a çevirdi.

"Gözlerine bak," dedi Brianna yardımsever bir şekilde. "Sana bir ayna getireyim mi?"

Buccleigh sanki cevap verecekmişçesine ağzını açmıştı ama tek kelime edemiyordu, etrafına üşüşen sinekleri kovalarmış gibi kafasını salladı. Bir süre içine baktığı elindeki fincanın boş olduğunu görünce hayrete düşmüş gibi göründü, fincanı masaya bıraktı. Sonra Brianna'ya döndü.

"Evde kahveden daha sert bir şeyiniz yok mu *a-bhana-mha-igsîir*?"

Çalışma odasının altını üstüne getiren Roger'ın Papaz Efen-di'nin yıllar önce çizdiği soyağacını bulması fazla uzun sürmemişti. O bu işle meşgul olduğu sırada, Bree viski şişesini bulup William Buccleigh'e koca bir bardak doldurmuştu. Hiç tereddüt etmeden kendisi ve Roger için de birer bardak doldurdu ve masaya bir sürahi su koydu.

"Biraz su alır mısınız?" diye sordu kibarca. "Ybksa sek mi içersiniz?"

Bucclcigh, Bree'yi şaşırtarak hemen sürahiye uzanıp viskisine biraz su kattı. Roger karısının yüzündeki ifadeyi görünce gülümsedi.

"Kalitesiz bir içki olsaydı susuz içerdim. Bu viski içilmeye değer, biraz su tadını yumuşatır. Ama sen bunu zaten biliyorsun, değil mi? Iskoç olmasan da."

"Ben İskoç'um," dedi Bree. "Baba tarafından. İsmi James Fraser'dı, Lallybroch'lu. Ona Bozbere diyorlardı."

Buccleigh gözlerini kırpıştırıp mutfağa doğru bakındı sonra bakışlarını ona çevirdi.

"Peki… sen de başka bir şey misin?" dedi. "Kocan ve benim gibi. Başka bir-bu her neyse işte?"

"Her neyse," diye yineledi Bree. "Evet, öyleyim. Babamı tanır miydin?"

Buccleigh kafasını sallayıp gözlerini kapatarak içkisini yudumladı ve cevap vermeden önce viskinin yerine ulaşmasını bekledi.

"Ulu Tanrını, bu çok güzel," dedikten sonra gözlerini açtı. "Hayır, Cıılloden

savaşından bir yıl kadar önce doğdum. Ama gençken Bozbere'yi duymuştum."

"Çiftçilikle uğraşmadığını söylemiştin," dedi Bree merakla. "İskoçya'yı terk etmeden önce ne yapıyordun?"

Buccleigh derin bir nefes alıp burnundan verdi, tıpkı babasının yaptığı gibi. *MacKenzieler'e özgü*, diye düşündü Bree.

"İşte işe yarar bir açıklama," dedi tam içeri girdiği sırada bunu duyan Roger. Dalgın bir şekilde Buccleigh'i süzdü, sonra başını sallayıp MacKenzie soyağacını masanın üstüne serdi.

"İşte buradasın," dedi parmağını kağıdın üstüne koyarak, sonra parmağını aşağıya doğru indirdi. "Ve ben de buradayım." Buccleigh gözlerini kırpıştırıp sessizce incelemek için daha yakından baktı. Brianna, adamın bir-iki kez yutkunurken boğazının kıpırdadığını gördü. Başını kaldırıp baktığında kirli sakallarının altındaki yüzü solmuştu.

"Evet, bunlar benim ailem. Ve işte küçük Jem -benim Jeıif ııı- burada olmalı. Ama bir çocuğum daha var," dedi aniden Bree'ye dönerek. "Ya da olduğunu sanıyorum. Ben- ben gittiğimde Morag hamileydi."

Roger oturdu. Yüzündeki kızgın ifade biraz kaybolmuştu, William Buccleigh'e anlayışlı bir şekle bakıyordu.

"Biraz anlatır mısın?" dedi. "Yani nasıl gittiğinizi?" Buccleigh boş viski bardağını kenara itti ama yeniden doldurulması için beklemedi.

Alamancein ardından çalıştığı tarlanın sahibi mahvolmuş, Düzenleyiciler arasında yer aldığı için hapse atılmış ve mal varlığına el konulmuş. MacKenzieler, parasız pulsuz, evsiz ve onlara yardım edebilecek bir akrabaları olmadığından bir süre oradan oraya sürüklenmişler.

Brianna ve Roger birbirlerine hızlı bir bakış attı. Buccleigh yakın -üstelik de zengin- bir akrabasından çok fazla uzakta olmadığını biliyor muydu? Jocasta Cameron, Dougal MacKen-zie'nin kız kardeşiydi ve bu adamın ise halası oluyordu. Eğer bunu biliyorsa tabii.

Bree sessizce soru sorarcasına kaşlarını kaldırdı ama Roger hafifçe başını salladı. *Daha sonra* demek istiyordu.

En sonunda Buccleigh, Iskoçya'ya dönmeye karar verdiklerini söyledi. Morag'ın ailesi oradaymış, Inverness'ta hali vakti yerinde bir erkek kardeşi varmış, varlıklı bir mısır üreticisiymiş. Morag ona mektup yazınca, o da onlara İskoçya'ya dönmelerini, William için bir iş ayarlayabileceğini söylemiş.

"O zamanlar, büyükbaş hayvan taşıyan gemilerin ambarlarında kürekle dışkı

temizlemeye bile razıydım,” diye itiraf etti Buccleigh içini çekerek. “Moragin kardeşi Ephraim Gunn bir katibin işine yarayabileceğini söylemiş. Ben de oldukça iyi yazı yazar ve hesap yapardım.”

İşin cazibesi ve yaşayabilecekleri bir yer bulmuş olmaları, küçük aileyi bir kez daha zahmetli Atlantik yolculuğu uğruna

gemiye binmeye heveslendirmiş. Ephraim yolculuklarını karşılamak için bankasından bir çek göndermiş ve böylece İskoçya’ya geri dönebilmişler, Edinburgh’a ayak bastıktan sonra da kuzeye doğru yol almışlar.

“Yolun büyük bir bölümünü yük arabasında gittik.” Buccleigh üçüncü viskiyi içiyordu, Brianna ve Roger da pek geride kalmamıştı. Boş bardağına biraz su doldurup yutmadan önce boğazını temizlemek için suyu ağzında gezdirdi ve sonra öksürüp devam etti.

“Craigh na Dun denilen yerde yük arabası tekrar bozuldu. İkinizin de o yeri bildiğini sanıyorum?” Roger ve Bree’ye baktı, evet dercesine kafalarını salladılar. “Peki. Morag kendisini iyi hissetmiyordu, çocuk da sersemlemişti, tekerlek tamir edildiği sırada biraz kestirmek için çimenlere uzandılar. Sürücünün yanında bir arkadaşı olduğundan benim yardımıma ihtiyacı olmamıştı, ben de bacaklarımı açmak için biraz dolaşmak istedim.” Düşündükçe nefesi darlaşan Brianna ona sordu. “Ve taşların olduğu tepeye tırmandın, değil mi?”

“Tarihi hatırlıyor musun?” diye araya girdi Roger.

‘Yaz mevsimiydi,” dedi Buccleigh yavaşça. ‘Yaz dönümü arifesine yakındı ama tam olarak hatırlamıyorum. Neden sordun?”

‘Yaz gündönümü,” dedi Brianna yavaşça hıçkırarak. “Bu… bizim açık olduğunu düşündüğümüz zaman. O her neyse işte-güneş ve ateş bayramı sırasında açık olmalı.”

Eve doğru yaklaşan arabanın belli belirsiz sesini duyunca üçü birden sanki gizli bir iş çevirirken yakalanmışçasına birbirine baktı.

“Annie ve çocuklar geldi. Ne yapacağız?” diye sordu Roger’a. Roger bir süre gözlerini kısarak Buccleigh’e baktı ve sonra kararını verdi. “Sana açıklamamız gereken bir şey var,” dedi ayağa kalkarak. “Kısa bir süreliğine benimle gelir misin?”

Buccleigh hemen ayağa kalkarak bulaşıkhaneye doğru giden

Rogeri takip etti. Brianna, Roger in homurdanarak açıklamasını dinleyen Buccleiglıin sesinin şaşkınlıkla yükseldiğini ve sonra papaz bölmesinin girişini saklayan kapağı kaldırdıklarında çıkan gıcırtıyı duydu.

Hızla hareket eden Brianna, telaşla ayağa fırlayıp üç içki bardağını yıkadıktan

sonra viski ve suyu kaldırdı. On kapının tıklatıldığmı duyunca yerinde sıçradı. Çocuklar değildi. Kimdi öyleyse?

Kapının koluna uzanırken birdenbire, *kaç yaşında olabilir,* diye düşündü. *Otuzlu yaşlanntn sonunda gibi görünüyor ama -*

"Merhaba," dedi Rob Cameron, Breeiıin yüzündeki ifadeye görünce endişeleıımişçesine sordu: "Kötü bir zamanda mı geldim?"

Rob, Rogeriıı ona ödünç verdiği kitapla birlikte bir davette bulunmak için gelmişti: Acaba Jem cuma günü Bobby ile birlikte sinemaya gittikten sonra geceyi onlarda geçirir miydi?

"Çok hoşuna gideceğinden eminim," dedi Brianna. "Ama şu an evde- ah işte orada." Annieiiin kullandığı araba geliyordu, vitesten büyük bir gürültü kopunca araba yolunda motor durdu. Annieiiin arabasını almadığı için memnun olan Brian-na'nın tüyleri ürperdi.

Çocuklar arabadan indiler, kibarca Bay Cameron'ın elini sıktıkları sırada Roger evin arkasından çıkıp gelmiş ve hemen eski kiliseyi yeniden inşa etme çabalarıyla ilgili bir sohbete dalmışlardı. Ancak sohbet o kadar uzamıştı ki akşam yemeği vaktinin geldiği anlaşılınca Rob'ı yemeğe davet etmemenin ayıp olacağını düşünmüşlerdi…

Böylece Brianna yumurtaları çırpıp, fasulyeleri ısıtıp dalgın bir şekilde patatesleri kızartırken, kendisini bulaşıkhanenin altında muhtemelen yemek kokusunu almış ve açlıktan kıvranan davetsiz misafirlerini düşünürken bulmuştu. Onunla *ne* yapacaklardı?

Yemeklerini yiyip güzel güzel sohbet ettiler -Roger ile Rob'ın Pikt taşlarından ve Orkney adalarındaki arkeolojik kazılardan bahsettiler- ve nihayet çocukları yatağa gönderme zamanı geldiğinde Bree zihninin William Buccleigh MacKenzie'ye odaklandığını fark etti.

Orkney adaları, diye düşündü. *Roger, Nuckelavee'nin Ork-tıey'den olduğunu söylemişti. Buccleigh Orkney adalartna hiç gitmiş miydi? Ne zaman gitmişti? Peki neden tüm bu süre boyunca kulemizin etrafında dolaşıp durdu? Ne olduğunu anladığında, neden geri gitmedi? Buccleigh'in burada ne işi var?*

Rob yemek için teşekkür edip, cuma günkü sinema randevusunu hatırlatarak -başka bir kitapla birlikte- gittiğinde Bree, William Buccleigh MacKenzie'yi ensesinden tutarak papaz bölmesinden çıkarıp onu doğruca Craigh na Dun'a götürüp bir taşın içine sokmaya hazırdı.

Ama yüzü bembeyaz ve aç olduğu belli bir halde güçlükle dışarı tırmandığında, Bree gerginliğinin azaldığını fark etti. Sadece biraz. Onun için çabucak taze yumurta hazırladı ve Roger pencereleri ve kapıları kontrol

ederken onunla birlikte oturdu.

“Sanırım bu konuda endişe etmemize gerek yok,” dedi Bree sertçe, “artık *içeride* olduğuna göre.”

Buccleigh yorgun ama ihtiyatlı bir şekilde kafasını kaldırıp baktı.

“Üzgün olduğumu söylemiştim,” dedi alçak bir sesle. “Gitmemi mi istiyorsunuz?”

“Evet, dediğimi farz etsek bile *nereye* gidebilirsin ki?” dedi kaba bir şekilde.

Buccleigh başını mutfak lavabosunun üstündeki pencereye doğru çevirdi. Pencere gün ışığında, sessizliğe, eski ahşap kapısı olan sebze bahçesine ve arkadaki manzaraya bakıyordu. Şimdi ise dışarıda, aym görünmediği karanlık Kuzey İskoçya gecesinden başka bir şey yoktu. Çalılıkların arasında ve yüksek yerlerde gezinen şeyler genelde kutsal olmadıklarından, Hıristiyanlar’m

evlerinden çıkmayıp kapı önlerine kutsal su koydukları türden bir geceydi.

Hiçbir şey söylemeden yutkundu, Bree kollarındaki tüylerin ürperdiğini gördü.

“Gitmek zorunda değilsin,” dedi huysuz bir şekilde. “Sana bir yatak ayarlarız. Ama yarın…”

Buccleigh ona bakmayarak başını eğdi ve yerinden kalkmaya yeltendi. Bree kolundan tutarak onu durdurunca Buccleigh ona şaşkınlıkla baktı, loş ışıkta gözleri kararmıştı.

“Tek bir şey bilmek istiyorum,” dedi. “Geri gitmek ister misin?”

“Ah, Tanrım, elbette isterim,” deyip başını çevirdi fakat sesi boğuk çıkmıştı. “Morag’ı istiyorum. Küçük oğlumu görmek istiyorum.”

Bree bileğini bırakıp ayağa kalktı ama aklına başka bir şey gelmişti.

“Kaç yaşındasın?” diye sordu aniden, Buccleigh bileğinin tersiyle gözlerini silerek omuzlarını silkti.

“Otuz sekiz,” dedi. “Neden?”

“Sadece… merak ettim,” dedi. “Benimle gel, sana oturma odasında yatak hazırlayacağım. Yarın duruma bakarız.”

Karnında adeta bir buz kütlesi varmış gibi hissederek Roger’ın çalışma odasının önünden geçip onu koridorun sonuna götürdü. Işık yanıyordu, Rogerin William Buccleigh’a göstermek için çıkardığı ve Bree’nin kaldırdığı soyağacı hâlâ masanın üzerindeydi. Tarihi görmüş müydü? Gördüğünü sanmıyordu ve gördüyse bile fark etmemişti. Soyağacmda bulunan herkesin

doğum ve ölüm tarihleri yazmıyordu ama onunkiler yazıyordu. O tabloya göre William Buccleigh MacKenzie otuz sekiz yaşında ölmüştü.

İçindenden *dönemeyecek*, diye geçirince karnındaki buz kütlesi kalbine doğru yükseldi.

Alçalan gökyüzünün altında Loch Errochty tüm sakinliğiyle uzanıyordu. Alt Ruighe nan Saoeach'ın karşısındaki üst geçitte durmuş, düz tepelerin arasındaki insan yapımı körfeze bakıyorlardı. Onu Amerika'dayken Buck diye çağırdıklarını ve buna alıştığını söylemişti - adamın yüzünde şaşkınlık ve karamsarlık arasında gidip gelen bir ifade vardı.

"Şurası," dedi Buck yavaşça parmağıyla işaret ederek. "O küçük derenin birleştiği yeri görüyor musun? Yengem Ross'un evi oradaydı. Derenin otuz metre kadar aşağısında."

Gölün şimdiki seviyesinden on metre aşağıdaydı.

"Bu çok üzücü olmalı," dedi Bree anlayışlı bir biçimde. "Her şeyin böylesine değişmiş olduğunu görmek."

"Evet, üzücü." Bree'ye baktı, gözleri huzursuz edici bir şekilde Roger'ın gözlerine benziyordu ve dikkatinden hiçbir şey kaçmıyordu. "Değişmeyen şeyler de bir o kadar fazla. Şurası, mesela." Uzaktaki dağlara doğru çenesiyle işaret etti. "Her zamanki gibiler. Çimenlerin üstündeki küçük kuşlar, nehirde atlayan somon balıkları. Şuradaki kıyıya ayak bassam…" Üst geçidin bitimine doğru işaret etti. "Sanki daha dün orada yürümüş gibi hissederim. Aslında, dün orada yürüyordum! Ama yine de… artık kimse yok."

"Hiçbiri yok," diye yavaşça bitirdi cümlesini. "Morag. Çocuklarım. Geriye dönemezsem hepsi benim için artık ölmüş sayılır."

Brianna ona herhangi bir şey sormayı planlamamıştı. Ama bu fırsat kendiliğinden karşısına çıkmıştı. Roger, Buck'ı arabayla Lallybroch'un yakınlarındaki Loch Burnu boyunca akan Büyük Dere'den geçerek dağlık araziye götürüp en sonunda Brianna'nın bugün çalışması gereken Errochty barajında onu indirmişti ve akşam yemeğinde onunla birlikte dönecekti.

Önceki gece bu konu hakkında fısıldaşarak tartışmışlardı. Böylece Buck, Roger'ın kısa bir ziyaret için gelmiş olan bir akrabası olacaktı. Ne de olsa bu doğruydu ama Bree onu tünele sokup sokmaması gerektiğini bilmiyordu. Roger onu tünele sokmasından yanayken, keskin bir elektrik kablosu gibi içinden geçen şoku hatırlayan Bree şiddetle karşı çıkmıştı. Bu konuda hâlâ karar vermiş değildi.

Ama şimdi, tek başına geri dönme konusunu o açmıştı. "İçinden… geçtikten sonra kendine geldiğinde ve ne olduğunu fark ettiğinde," diye merakla sordu,

“neden tekrar dairenin içine girmedin?”

Buck omuzlarını silkti.

“Gittim. Ama *ne* olduğunu hemen anladığımı pek söyleyemem. Birkaç gün boyunca anlamadım. Ancak çok kötü bir şey olduğunun ve taşların bununla bir ilgisi olduğunun farkınday-dım. Ben de taşlardan uzak durdum, nedenini anlayabileceğini tahmin ediyorum.” Ona doğru tek kaşını kaldırınca Bree isteksizce başını salladı.

Evet, anlayabiliyordu. Ailesinden herhangi birini böyle korkunç bir kaderden kurtarması gerekmedikçe, dikili taşlara en az bir kilometre uzakta durmaktan yanaydı. O zaman bile iki kez düşünmesi gerekebilirdi. Yine de bu düşünceyi akimdan uzaklaştırıp soruşturmasına geri döndü.

“Ama geri gittiğini söylemiştin. Peki ne oldu?”

Buck çaresizce ellerini açarak ona baktı.

“Sana nasıl tarif edeceğimi bilmiyorum. Daha önce başıma böyle bir şey hiç gelmemişti.”

Bree sesini sertleştirerek, “Dene,” diye öneride bulununca Buck içini çekti.

“Peki. Taşların oluşturduğu çembere doğru gittim ve bu kez onları duyabiliyordum - taşları. Bir kovan dolusu arı gibi vızıldayarak ensemdeki tüylerimi diken diken eden bir sesle kendi kendilerine konuşuyorlardı.”

O an arkasını dönüp kaçmak istemişti ama Morag ve Jem-my’yi düşününce denemeye karar vermişti. Seslerin her yönden üzerine saldırdığı çemberin ortasına kadar ilerlemişti.

“Aklımı kaybedeceğimi sandım,” dedi Buck dürüstçe. “Kulaklarımı tıkamak işe yaramıyordu; sesler sanki içimdeydi, kemiklerimden geliyor gibilerdi. Sana da böyle mi olmuştu?” diye sordu birdenbire merakla bakarak.

“Evet, öyle olmuştu,” diye yanıtladı Bree. “Ona yakın bir şeydi. Devam et. Sonra ne yaptın?”

İçinden geçtiği büyük taşı gördüğünde, tutabileceği kadar derin bir nefes alarak taşa doğru atılmıştı.

“İstersen inanma,” dedi, “ama daha sonra ne olduğunu sana anlatabilmem mümkün değil, bittiğinde taşlarında ortasındaki çimenlerin üstünde yatıyordum ve tutuşmuştum.”

Bree ona şaşkınlıkla baktı.

“Kelimesi kelimesine mi? Demek istediğim kıyafetlerin mi tutuşmuştu yoksa mecazi anlamda mı- ”

“‘Kelimesi kelimesine’ ne anlama geliyor biliyorum,” dedi Buck, sesinde hafif bir sertlik vardı. “Senin gibi olmayabilirim ama ben de *eğitimliyim*.”

“Özür dilerim.” Bree hafifçe başını eğip devam etmesi için işaret etti.

“Her neyse, gerçekten de tutuşmuştum. Gömleğim alev almıştı. İşte-” Ceketinin önünü aralayıp Rogerin mavi keten gömleğinin düğmelerini beceriksizce açtı ve göğsünde iyileşmekte olan geniş yanık izini gösterdi. Gömleğin düğmelerini hemen ilikleyecekti ama Bree daha yakından bakabilmek için iliklememesini söyledi. Yanık izi kalbinin üzerindeymiş gibi duruyordu. Bunun bir öneminin olup olmadığını merak etti.

“Teşekkür ederim,” dedi doğrulurken. “İçinden geçtiğinde ne düşünüyordun?”

Buck gözlerini ona dikti.

“Geri dönmeyi istediğimi düşünüyordum elbette, başka ne düşünebilirdim ki?”

“Evet, elbette. Ama özellikle düşündüğün biri var ınıvdı? Morag ya da oğlun Jem gibi?”

Buck yüzüne utanç ve şaşkınlık arası görülmemiş bir ifade hâkim olunca başını çevirdi.

“Evet, vardı,” dedi kısaca, Bree yalan söylediğini görebiliyordu ama nedenini anlayamamıştı. Öksürüp telaşla anlatmaya devam etti.

“Alevleri söndürmek için çimenlerin üstünde yuvarlandım, sonra kustum. Ayağa kalkabilecek gücü kendimde bulamadığım için orada uzunca bir süre yattım. Yaz dönümüne yakın dönemlerde buraların nasıl olduğunu bilir misin? Güneş tam olarak batmamıştır fakat güneşi göremezsin ve etraf süt gibi aydınlıktır.”

“Yaz bulanıklığı,” diye mırıldandı Bree. “Evet, nasıl olduğunu biliyorum. Peki tekrar denedin mi?”

Artık adamın yüzündeki ifadenin yerini utanç almıştı. Güneş alçalmıştı, bulutlar gölü, tepeleri ve köprüyü donuk bir turuncuyla aydınlatıyor olsa da geniş elmacık kemiklerini kaplayan koyu kırmızılık yine de seçilebiliyordu.

“Hayır,” diye homurdandı. “Korkmuştum.”

Bree’nin ona olan güvensizliği ve Roger’a yaptıkları için hâlâ duyduğu öfkeye rağmen, itirafı üzerine bir an için istemeden ona acımıştı. Ne de olsa, hem kendisi hem de Roger, ne yapmak üzere olduklarını az çok biliyorlardı. Buck olanları beklemiyordu ve hâlâ neredeyse hiçbir şey bilmiyordu.

‘Yerinde olsam ben de korkardım,” dedi Bree. “Peki-”

Arkadan gelen bir ses cümlesini yarıda bırakmasına neden oldu, dönüp baktığında Rob Cameron'ı nehrin kıyısında gördü. Rob el sallayarak köprüye çıktı, koşmaktan nefes nefese kalmıştı.

"Merhaba patron, dedi Bree'ye gülümseyerek. "Çıkarken seni gördüm. Vaktin varsa eve giderken bir içki içmek ister misin? Arkadaşın da gelebilir elbette," diye ekledi ve William Buccleigh'i içtenlikle selamladı.

Bree'nin daha önce kararlaştırdıkları hikâyeye bağlı kararak

Buck'ı tanıştırmaktan başka seçeneği yoktu: Buck, Roger'm bir akrabasıydı ve kısa bir süreliğine onlarla kalacaktı. Çocuklara akşam yemeği hazırlaması gerektiğini söyleyerek nazik bir şekilde içki teklifini geri çevirdi.

"Başka zaman öyleyse," dedi Rob neşeyle. "Tanıştığımıza sevindim dostum." Tekrar sekerek uzaklaştı ve Bree dönüp baktığında William Buccleigh'in gözlerini kısarak Rob'un arkasından baktığını gördü.

"Ne oldu?" diye sordu.

"O adam senden hoşlanıyor," dedi birdenbire dönerek. "Kocanın bundan haberi var mı?"

"Saçmalama," dedi Bree en az onun kadar ani bir şekilde. Söylediklerini duyunca kalbi hızla atmaya başlamış ve bu hiç hoşuna gitmemişti. "Onunla birlikte çalışıyorum. Roger ile birlikte locada, bazen eski şarkılardan bahsediyorlar. Hepsi bu." Buck her türlü kaba anlam çıkarılabilecek İskoçlar'a özgü o seslerden birini çıkarıp kafasını salladı.

"Senin gibi olmayabilirim," diye yineledi hoşnutsuz bir şekilde gülümseyerek, "ama aptal değilim."

Sürüye Geri Dönen Kuzu

24 Kasım Î777

Philadelphia,

Lord John Grey'in bir uşağa çok ihtiyacı vardı. Bu tanıma uyan birini tutmuştu ama adamın hiç işe yaramadığını, üstüne üstlük hırsızın teki olduğunu fark etmişti. Onu pantolonunun içine çay kaşıklarını gizlerken yakalamış ve kaşıkları zorla çıkarttırdıktan sonra adamı kovmuştu. Adamı tutuklatması gerektiğini düşünmüştü ama İngiliz bir subay tarafından çağırılan yerel polisin ne yapacağından pek emin değildi.

Savaşta esir alınan İngilizleri değiş tokuş etmek isteyen Amerikalılar, Howe'un ordusu yaklaştığı için çoğunu şehrin dışına çıkarmışlardı. Henry hariç.

Suratını asarak düşündüğü sırada üniformasını fırçalıyordu. Dottie ve

Henry’yi korumak için üniformasını artık her gün giyiyordu. Yıllardır aktif bir biçimde askerlik yapmıyordu ama bu konumda olan birçok adamın aksine, yarbaylık görevinden ayrılmamıştı.

Düğmelerinden biri gevşemişti. Çantasından dikiş kutusunu çıkarıp gözlerini kısmadan iğnenin içinden ipliği geçirdi ve düğmeyi paltosuna sıkıca dikti. Bu hareketi ona küçük bir tatmin yaşatmıştı fakat bu, aynı zamanda son günlerde ne kadar az şeyi kontrol edebildiğini fark etmesine sebep olmuştu.

Aynadaki görüntüsüne kaşlarını çattığında, paltosunda bazı

kısımları matlaşmış sırmalı şeride gözü takıldı. Bundan kur-tulmak için ne yapması gerektiğini biliyordu ama idrara batırılmış ekmek parçasıyla oturup yaldızlı kısmı parlatmaya kalkarsa kendisinden nefret ederdi. General Sör William Howe’u tanıdığından, kafasına bir türban dolayıp Hovve’un karargâhına tahtırevanla gitse bile dış görünümünün karşılanması üzerinde pek etkisi olacağını sanmıyordu. Howe sık sık banyo yapmazdı ve savaşta olmadığı zamanlarda dahi iç çamaşırlarını ayda bir değiştirirdi.

Ne olursa olsun. Orada askeri bir doktor olmalıydı ve Grey içlerinden en iyisini seçmek istiyordu. Bunu düşününce suratını buruşturdu. Çok fazla askeri doktor tanıyordu, hatta bazılarını fena halde yakından. Ama Howe’un ordusu eylül sonunda şehre gelmişti. Şimdi ise kasım ayının ortalarındaydılar ve savaşla birlikte vatandaşların arasına genel bir düşmanlık yayılmıştı.

İsyana eğilimli doktorlar ya şehri terk etmişti ya da Grey gibi bir İngiliz subayıyla hiçbir alakalarının olmasını istemiyordu. Kral yanlısı olan doktorlar ona yardım etmekten daha çok memnuniyet duyardı -şehrin varlıklı Kral yanlıları tarafından bir sürü partiye davet edilmiş ve bu partilerde iki-üç doktorla tanıştırılmıştı- ama hiçbirinin ameliyat konusunda çok tecrübeli olduklarını duymamıştı. Bir tanesi genelde cinsel yolla bulaşan hastalıklarla ilgileniyordu, diğeri doğum doktoru ve üçün-cüsü ise gördüğü muhtemelen en kötü sahte doktordu.

Bu nedenle Grey yardım istemek için Hovve’un karargâhına gitmek üzereydi. Daha fazla zaman kaybedemezdi; Henry yeterince beklemiş ve hatta havanın serinlemesiyle biraz gücünü toplar gibi görünmeye başlamıştı. En iyisi, kışm soğuğu gelip kapalı evlerin pis kokusuna kalmadan iyileşmesine yeterince zaman tanınabilmesi için ameliyatın derhal yapılmasıydı.

Hazırdı, kılıcını kemerine iliştirip evden çıktı. Ağır sırt çantasının altında iki büklüm olmuş bir asker evlere bakınarak sokakta yavaşça ona doğru yürüyordu. Merdivenlerden aşağı

inerken adama doğru düzgün bakmasa da küçük bir bakış bile yeterliydi. Gözlerine inanamayarak tekrar baktı ve sonra şapkasına, sırmalı şeridine,

kılıcına ya da itibarına aldırış etmeden sokakta koşup uzun boylu genç askeri kollarına aldı.

“Willie!”

“Baba!”

Tarifi mümkün olmayan bir şekilde mutlu olmuştu; bu kadar mutlu olduğu anları çok nadir hatırlıyordu. Yine de Willie’yi erkeklere yakışmayan bu aşırı sevgi gösterisiyle utandırmak istemiyordu. Oğlunu bırakmamıştı ama biraz geri çekilerek onu baştan aşağı süzmeye başladı.

“Çok… kirlisin,” dedi, yüzünde beliren o kocaman, aptal gülümsemeye engel olamamıştı. “Gerçekten de çok kirlenmişsin.” Kirliydi. Ayrıca üstündeki kıyafetler berbat haldeydi. Subay boyunluğu hâlâ üzerindeydi ama silahı yoktu, birkaç düğmesi eksikti ve paltosunun da bir manşeti yırtılmıştı.

“Bitlendim de,” dedi Willie kaşınarak. “Yiyecek bir şeyler var mı?”

“Evet, elbette. İçeri gel, içeri gel.” Sırt çantasını Willie’nin omzundan aldı ve kendisini takip etmesi için ona işaret etti. Kapıyı iterek açtığı sırada merdivenlere doğru, “Dottie!” diye bağırdı. “Dottie! Aşağı gel!”

Kahvaltı etmeye alışık olduğu oturma odasından çıkan yeğeni arkasından, “Zaten *aşağıdayım,*” dedi. “Ne istiyor- oh, *Willie*\”

Kirine ve bitlerine aldırış etmeyerek William kuzenini havaya kaldırdığında Dottie tostunu yere düşürdü.

Kiraladıkları evin halısının üstüne düşen yağlı tostu ayaklarının altında iyice çiğnenmiş olmasına rağmen, Grey durmuş bu manzarayı büyük bir mutlulukla seyrediyordu. Kibarca öksürmesi onları birbirlerinden ayırmamıştı ama en azından Dottie omzunun üzerinden boş gözlerle ona bakmıştı.

“Gidip William’a kahvaltı getirmelerini söyleyeyim, değil mi?” dedi Grey. “Onu oturma odasına götür ve bir fincan çay ver.”

“Çay,” dedi William, sanki bir mucize gerçeğe dönüşüyor-muş gibi yüzüne mutlu bir ifade yerleşmişti. “Haftalardır çay içmedim. Hatta aylardır!”

Grey mutfağa gitti, burası bir şey alev alır da tüm evi küle çevirir diye binanın biraz arkasında kalıyordu. İçerden iştah açıcı kızarmış et, haşlanmış meyveler ve taze ekmek kokulan yayılıyordu.

Bayan Figg adında yusyuvarlak bir zenci kadın, yemeğin iyisinden anlamasa ve güzel yemekler pişirmeyi bilmese böyle bir vücuda sahip olamayacağı varsayımıyla aşçı olarak tutulmuştu. Grey’in bu tahmini doğru çıkmıştı, hatta kadının sağının solunun belli olmaması ve ağzının bozuk olması bile onu bu kararı verdiğine pişman etmemiş ama ona temkinli bir şekilde yaklaşmasına

sebep olmuştu. Kadın haberleri alınca, çay tepsisi hazırlamak için yaptığı etli turtayı bir kenara koydu.

Grey hazırlanan tepsiyi kendisi götürmek için beklerken, bu sırada William ve Dottie'nin biraz yalnız kalmalarına fırsat tanıdı. Her şeyi öğrenmek istiyordu - Philadelphia'daki herkes Burgoyne'nin Saratoga'daki talihsiz görüşmesini biliyordu elbette ama Grey, özellikle William'dan John Burgoyne'nin daha önce neler bildiğini duymak istiyordu. Ordudan tanıdığı birkaç kişiye göre, Sör George Germain, Burgoyne'yi planının kabul edildiğine ve Hovve'un, Amerikan kolonilerini ikiye bölerek onunla buluşmak için kuzeye doğru ilerleyeceğine ikna etmişti. İçlerinde Hovve'un kurmaylarından birkaç kişi bulunan diğerlerine göre ise, Hovve'un bu plana razı olması bir yana, hiçbir zaman bu plandan haberi dahi olmamıştı.

Peki bu durum Burgoyne'nin kibri ve küstahlığından, Hovve'un dik kafalılığı ve gururundan, yoksa Germain'in aptallığı ve beceriksizliğinden mi kaynaklanıyordu? Ya da üçünün bir tür bileşiminden mi? Seçmek zorunda kalsa, sonuncu olasılık üzerine bahse girerdi, yine de Germain'in makamının ne tür bir rol oynadığını çok merak ediyordu. Percy Beaıichanıp, ardında tek bir iz bırakmadan Philadelphia'dan ayrıldığı için, bundan sonraki hareketleri başka biri tarafından gözlemlen-meliydi, ayrıca Arthur Norrington bulduğu şeyleri Grey'e ilet-mektense muhtemelen Germain ile iletişim kuracaktı.

Dikkatle tepsiyi taşırken, açık saçları omuzlarına dökülen William'ı kanepede oturmuş çayını içerken buldu.

Elindeki gümüş tarağıyla Dottie şöminenin önündeki berjerde oturuyordu, yüzündeki ifadeyi gören Grey neredeyse tepsiyi elinden düşürecekti. Grey içeri girdiğinde Dottie şaşkın bir şekilde yüzünü çevirdi, yüzünde o kadar boş bir ifade vardı ki amcasının zar zor farkında olduğu anlaşılıyordu. Sonra sanki fersahlar öteden bir pırıltı görmüşçesine ifadesi değişti.

"İşte," diyen Dottie hemen ayağa kalkarak tepsiye doğru uzandı. "Ben alırım."

Grey bakışlarını iki gencin arasında gezdirdi. Gerçekten, Willie'de de bir tuhaflık vardı. Nedenini merak etti. Birkaç dakika önce mutluluktan havaya uçuyorlar ve birbirlerine fazlasıyla sevgi gösteriyorlardı. Şimdi ise Dottie'nin yüzü solmuştu, çayları dökmeye başladığında heyecandan titrediği için fincanların tıkırdamasına neden oluyordu. Williamin ise yüzü kızarmıştı, Grey bunun cinsellikle ilgisi olmadığına -neredeyse- emindi. Yüzünde sanki… evet. Bu kızarıklık cinsellikle ilgili diye karar verip meraklandı -ne de olsa bu ifadeyi çok fazla görmüş ve erkeklerde de fazlasıyla gözlemlemişti- ama heyecanının Dot-tie'yle ilgisi yoktu. Hem de hiç.

Bu ikisi ne işler çeviriyor böyle, diye düşündü. Bu çılgınlığı görmezden

geliyormuş gibi yaparak çayını içerken, William'ın tecrübelerini dinlemek için oturdu.

Bir şeyler anlatmak Williami biraz sakinleştirmişti. Grey, konuştukça Williamin suratındaki değişimi izliyordu, duraksayarak anlattığını görünce içine büyük bir acı saplanıyordu. Gurur, evet çok büyük bir gurur duyuyordu; William artık erkek olmuştu ve çok da iyi bir asker. Ama Grey, Williamin masumiyetinin son izlerinin de kaybolduğu için aynı zamanda pişmanlık duyuyordu; gözlerine küçük bir bakış atmak, artık içinde masumiyete dair hiçbir şey olmadığını görmek için yeterliydi.

Savaşa, politikaya ve Kızılderililer'e dair anlattığı her şeyin Dottie üzerinde tam anlamıyla zıt bir etki yarattığını görebiliyordu. Sakinleşmek ya da mutlu olmak bir yana, giderek fark edilir şekilde heyecanlanıyordu.

"Sör William'ı görmeye gidecektim ama sanırım önce Hen-ry'yi ziyaret edeceğim," dedi Grey en sonunda, ayağa kalkıp kucağına dökülen tost kırıntılarını silkeledi. "Benimle gelmek ister misin Willie? Ya da her ikiniz de gelmek ister misiniz? Yoksa biraz dinlenmek mi istersin?"

Birbirlerine öylesine planlı bir bakış atmışlardı ki Grey şaşırdı. Willie öksürerek ayağa kalktı.

"Evet baba. Elbette, Henry'yi görmek istiyorum. Dottie de bana az önce durumunun ne kadar ciddi olduğunu ve onunla ilgilenmesi için bir askeri doktor bulmak istediğini söylüyordu. Düşünüyordum da… tanıdığım bir askeri doktor var. Çok iyi bir adam. Çok becerikli, oldukça kibar ve neşterini kullanırken bir yılan kadar hızlı," diye ekledi. Bunları söylediği sırada yüzüne gözle görülür bir şekilde renk gelmişti ve Grey hayranlıkla onu izliyordu.

"Gerçekten mi?" dedi Grey yavaşça. "Tam da aradığım kişiye benziyor. Adı ne? Sör William'dan- "

"Ah, kendisi Sör William ile birlikte değil," dedi Willie telaşla.

"Burgoyne'nin adamlarından biri mi yoksa?" Burgoyne'nin yenik düşen ordusundan -William gibi istisnalar hariç- bırakılan tüm askerler İngiltere'ye gitmek için Boston'a doğru yola çıkmıştı. "Elbette onun Henry'yle ilgilenmesini isterim ama yılın bu zamanı ve olasılıklar düşünülünce, Boston'a mesaj gönderebileceğimizden ve onun buraya zamanında varabileceğinden emin değilim."

"Hayır, o Boston'da değil." Willie ve Dottie tekrar planlı bir şekilde birbirlerine baktılar. Bu kez Grey'in onları izlediğini fark eden Dottie'nin yüzü çay fincanlarının üstündeki güller kadar kızarmış ve büyük bir gayretle gözlerini ayak parmaklarına dikmişti. Willie boğazını temizledi.

“Aslında kendisi Kıta Ordusu’nda doktorluk yapıyor. Ama Washington’m ordusu Valley Forge’daki kış karargâhına çekildi ve orası sadece bir günlük mesafede. Eğer kendim gidip rica edersem geleceğinden eminim.”

“Anlıyorum,” dedi Grey, hızla düşünüyordu. Bu her neyse anlamadığından emindi ama şartlar düşünüldüğünde bu teklifle en sonunda duası kabul olmuş gibi görünüyordu. Howe’dan Willie için bir ateşkes bayrağı ve ona eşlik edecek birilerinin yanı sıra doktor için de güvenli bir yolculuk garantisi vermesini istemesi çok zor bir iş değildi.

“Pekâlâ,” dedi, karar vermişti. “Öğleden sonra bu konuda Sör William ile görüşeceğim.”

Dottie ve William aynı şekilde nefeslerini verdi - rahatlamışlar mıydı? *Bu da ne böyle,* diye düşündü yeniden.

“İyi öyleyse,” dedi Grey hareketli bir şekilde. “Aklıma gelmişken, yıkanıp üstünü değiştirmek isteyeceksindir Willie. Ben Howe’un karargâhına gidiyorum, Henry’yi öğleden sonra görmeye gideriz. Sör William’dan geçiş izni yazmasını istemem gereken Kıta Ordusu’nun şu ünlü doktorunun adı nedir?”

“Hunter,” diyen Willie’nin güneşten yanan yüzü parlıyor-muş gibi görünüyordu. “Denzell Hunter. Sör William’dan iki kişilik geçiş izni yazmasını iste; Dr. Hunter’m kız kardeşi onun hemşiresi ve onun yardımına ihtiyacı olacaktır.”

Yirmi - Yirmi

20 Aralık 1777

Edinburgh

Sayfanın üzerindeki yazı net ve simsiyah bir şekilde birden gözümün önüne gelince korkuyla nefes verdim.

“Çok mu yakın?” Gözlükçü Bay Lewis, kendi gözlüğünün üzerinden bana göz kırptı. “Bunu deneyin.” Örnek gözlüğü yavaşça çıkarıp başka bir gözlük verdi. Gözlüğü takıp önümde duran kitabın sayfasına göz gezdirdikten sonra başımı kaldırdım.

Şaşkınlık ve mutlulukla, “Asla tahmin edemezdim,” dedim. Yeniden doğmak gibiydi; gördüğüm her şey taptaze, canlı ve renkliydi. Neredeyse unuttuğum kitaplann dünyasına birdenbire geri dönmüştüm.

Jamie elinde bir kitap ve burnunun üstüne çelik çerçeveli şık bir gözlükle dükkânın vitrininin önünde duruyordu. Gözlükler ona, tuhaf, akademik bir hava vermişti, dönüp camların ardında biraz büyümüş gözleriyle bana bakana dek bir an için seçkin bir yabancı gibi görünmüştü.

“Bunlar hoşuma gitti,” dedi onaylarcasına. “Yuvarlak olanlar yüzüne yakışıyor Sassenach.”

Etrafımdaki dünyanın yeni fark ettiğim detaylarıyla o kadar meşguldüm ki nasıl göründüğümü düşünmek aklıma bile gelmemişti. Merakla ayağa kalkıp duvarda asılı küçük aynaya baktım.

“Tanrını,” dedim biraz geri çekilerek. Bay Lewis anlayışla gülümserken Jamie kahkaha attı.

“Size çok yakıştı hanımefendi,” dedi.

“Olabilir,” dedim, dikkatle aynadaki yabancının yansımasını inceliyordum. “Sadece biraz şaşırtıcı.” Elbette, neye benzediğimi unutmamıştım. Sadece, beni mumyalanmış gibi gösteren gri renkli eski giysiler haricinde, aylardır nasıl göründüğümü düşünmemiştim.

Bugün üzerime sıkı bir korsesi olan koyu kahverengi yeni ipek elbisemi ve kenarlarında altın rengi kurdele bulunan su-kamışı renginde kahverengi kadife bir ceket giymiştim. Tuğgenerali acilen ebedi istirahatına kavuşturmamız gerektiğinden ve Jamie’nin de bir an önce Kuzey İskoçya’ya gitmek istediğinden, Edinburgh’ta fazla kalmayacaktık ama burada da halletmemiz gereken işlerimiz vardı. Jamie paçavralar içinde görünmememiz gerektiğini net bir şekilde söylemiş ve kaldığımız yere varır varmaz bir kadın bir de erkek terzisi getirtmişti.

Saçımı düzelterek biraz geri çekildim. Dürüst olmam gerekirse, bu kadar güzel göründüğüm için şaşırmıştım. Seyahat ettiğimiz ve Amerikan ordusuyla birlikte savaşa girdiğimiz uzun aylar boyunca sadece en gerekli konulara odaklanmıştım: Hayatta kalmak ve işe yaramak. Yanımda bir aynam olsaydı bile nasıl göründüğümün hiçbir önemi olmazdı.

Aslında, bilinçaltımda aynada bir cadı görmeyi umuyordum, sert ifadeli, yorgun görünümlü, dağınık gri saçları olan bir kadın. Çenesinde belki bir, iki uzun kıl da çıkmış olabilirdi.

Ama bunun yerine… aynadaki tanınabilir bir biçimde hâlâ bendim. Saçımı - başlık yerine küçük bir hasır şapkam vardı-arkadan toplamıştım. Ancak şakaklarımda küçük saç tutamları çıkmıştı ve yeni gözlüğümün ardından beklenti ve şaşkınlıkla bakan gözlerim parlak, canlı bir bal rengiydi.

Elbette yaşımın getirdiği çizgiler ve kırışıklıklar vardı fakat yüzüm kocaman bir gıdı oluşturarak boynuma doğru sarkmak

yerine, sakince kemiklerimin üzerine oturmuştu. Ve küçük bir gölgeyle göğüslerimin şişkinliği görülüyordu - Ticondero-ga’dan çekildikten sonra kaybettiğim kiloların bir kısmını geri almıştım.

“O kadar da kötü değil,” dedim, öyle şaşırmıştım ki hem Jamie hem de Bay Lewis gülmeye başladılar. Gözlüğü küçük bir pişmanlıkla çıkardım. Jamie’nin gözlüğü basit, çelik çerçeveliydi, bu yüzden hemen alınabilirdi ama Bay Levis, benim altın çerçeveli gözlüğümün ancak bir sonraki öğleden sonra hazır olacağına dair söz vermişti ve biz de bir sonraki işimize koyulmak üzere dükkândan çıktık: Jamie’nin matbaa makinesini alacaktık.

Princess Caddesi’ne doğru yürürken, “lan sabah sabah nereye gitti?” diye sordum. Uyandığımda arkasında hiçbir iz bırakmadan gitmiş olduğunu fark etmiştim. “Eve gitmek yerine kaçtığını düşünmüyorsun, değil mi?”

“Eğer kaçtıysa, onu bulacağımı ve ondan muhallebi yapana kadar onu döveceğimi çok iyi biliyor,” dedi Jamie dalgın bir şekilde, parkın karşısında kayaların üstünde yükselen büyük şatoya baktı ve sonra herhangi bir fark yaratıp yaratmayacağını görmek için gözlüğünü taktı. “Hayır, büyük ihtimalle bir geneleve gitmiştir.”

“Sabah on birde mi?” diye ağzımdan kaçırdım.

“Bu konuda bir kural yok,” dedi Jamie tatlılıkla, gözlüğünü çıkarıp mendiline sararak kikinin cebine koydu. “Ara sıra bunu sabah yaptığımla bilinirdim. Ama onun şu an cinsellik peşinde koştuğunu pek sanmıyorum,” diye ekledi. “Ona Madam Jen-ny’nin hâlâ oranın sahibi olup olmadığına bakmasını söyledim, eğer öyleyse, kısa zamanda bana Edinburgh’taki herkesten daha çok şey anlatabilir. Oradaysa, öğleden sonra gidip onu göreceğim.”

MAh,” dedim, bir zamanlar viski kaçakçılığı işinde ona ortak

m

olaıı zarit Fransız kadınla samimi bir şekilde baş başa görüşmesi fikrinden pek hoşlanmamıştım fakat planının vakitten tasarruf etmemize yardımcı olacağını kabul ettim. “Peki sabahın onunda Andy Bell nerede olabilir sence?”

“Yataktadır,” dedi Jamie hiç vakit kaybetmeden. Yüzümdeki ifadeyi görünce sırıtarak, “Uyuyordur,” diye ekledi. “Matbaacılar genelde dost canlısı insanlar olur ve geceleri tavernalarda bir araya gelirler. Hasta çocukları olanlar dışında hiçbirinin tarlaku-şuyla birlikte sabahın köründe uyandığını görmedim.”

“O halde, onu yatağından kaldırmayı mı öneriyorsun?” diye sordum ona yetişmek için adımlarımı hızlandırırken.

“Hayır, onu yemek vakti Mowbray’de buluruz,” dedi. “Çok miskindir, o yüzden öğleden önce uyanmaz. Ve genelde yemeğini Mowbray’de yer. Sadece dükkânının yanıp yanmadığını ve herifin benim makinemi kullanıp kullanmadığını görmek istiyorum.”

Ümitsiz bir şekilde söylediği son cümlesini duyunca, “Adam sanki karını kullanıyormuş gibi bahsediyorsun,” dedim.

Eğlendiğini belirten Iskoçlar’a özgü ufak bir ses çıkardı. Matbaa makinesine bu kadar düşkün olduğunu hiç fark etmemiştim ama ne de olsa, yirmi senedir makinesinden ayrı kalmıştı. En sonunda onunla bir araya gelen sevgilisinin kalbi atmaya başlarsa hiç şaşırmam, diye düşündüm kendi kendime eğlenirken.

Belki de sadece Andy Bell’in dükkânının yanmış olmasından korkuyordu. Bu hiç de yersiz bir korku değildi. Kendi matbaacı dükkânı on iki yıl önce yanmıştı; hem basma harflerini eritmek ve yeniden dökmek için üstü açık bir demirci ocağı bulundurduklarından, hem de kâğıt, mürekkep ve benzeri kolay tutuşan maddelerin miktarı sebebiyle bu tür iş yerlerinde yangın çıkması daha olasıydı.

Mowbray’de yiyeceğimiz öğle yemeğini düşününce kamım hafifçe guruldadı; orada yediğimiz enfes istiridye yahnisinin,

hatta ondan daha lezzetli soğuk beyaz şarabın ve başka şeylerin olduğu en son -ve tek- yemeğe dair çok hoş anılarım vardı.

Ama yemek için hâlâ vakit erkendi; işçiler yemek kovalarını öğlen açardı ama sosyetik Edinburgh’ta öğle yemekleri saat üçte yenirdi. Ancak Jamie’nin arkasından acele ederken, şimdilik idare etmek için sokak satıcılarından birinden etli börek alabileceğimizi düşündüm.

Neyse ki Andrew Bell’in dükkânı hâlâ ayakta duruyordu. İçeri rüzgâr girmesin diye kapı kapalıydı ama kapının üzerinde küçük bir zil asılıydı, zilin sesini duyan üzerinde gömleği ve önlüğü olan orta yaşlı bir adam harf dizilerini ayırdığı sepetten başını kaldırarak bize baktı.

“Günaydın efendim,” dedi içtenlikle ve bizi başıyla selamlar selamlamaz onun İskoç olmadığını anladım. En azından İskoç-ya’da doğmamış olduğundan emindim, çünkü aksam yumuşaktı, Güney kolonilerindeki İngilizler gibi ağır ağır konuştuğunu duyan Jamie gülümsedi.

“Bay Richard Bell siz misiniz?” diye sordu.

“Benim,” dedi adam, oldukça şaşırmış görünüyordu.

“James Fraser, memnun oldum efendim,” dedi Jamie kibarca selam vererek. “Sizi karım Claire ile tanıştırayım.”

“Ben de memnun oldum efendim.” Bay Bell de onu selamladı, çok şaşırmış olmasına rağmen nezaketi elden bırakmamıştı.

Jamie ceketinin cebine uzanıp pembe bir kurdeleyle bağlı küçük bir deste mektup çıkardı.

“Karınız ve kızlarınızdan size haber getirdim,” diyerek mektupları ona verdi. “Sizi onların yanma geri göndermeye çalışacağım.”

Bay Bell’in yüzü ifadesizleşmiş ve bembeyaz olmuştu. Bir an bayılacağını sandım ama bayılmadı, sadece destek almak için tezgâhın kenarına tutunmuştu.

“Siz- siz- eve mi?” dedi nefes nefese. Göğsüne bastırdığı mektupları aşağı indirip onlara baktı, gözleri dolmuştu. “Nasıl- o nasıl… Karım. İyi mi?” diye sordu aniden başını kaldırıp Jamie’ye bakarak, gözlerinde birdenbire bir korku belirmişti. “Hepsi iyi mi?”

“Onları Wilmington’da gördüğümde bir deri bir kemiktiler,” dedi Jamie. “Sizin yokluğunuzda çok perişan olmuşlar ama iyiler. ”

Çaresizce yüz ifadesini ve sesini kontrol etmeye çalışan Bay Bell, harcadığı çaba yüzünden susup kalmıştı. Jamie tezgâhın üstüne eğilerek yavaşça koluna dokundu.

“Mektuplarını oku dostum,” dedi. “Diğer işimiz bekleyebilir.”

Bay Bell birkaç kez ağzını açtı fakat hiçbir şey söyleyememişti, sonra aniden başını sallayıp etrafında dolandıktan sonra kapının önünde sendeleyerek arka odaya geçti.

İçimi çekince Jamie gülümseyerek bana baktı.

“İyi bir şey olduğunda çok hoşuna gidiyor değil mi?” dedim.

“Henüz iyi bir şey olmadı,” dedi, “ancak olacak.” Sonra eteğinin cebinden yeni gözlüğünü çıkarıp burnunun üstüne yerleştirdi, tezgâhın kenarını kaldırıp emin adımlarla yürüdü.

“Bu *benim* makinem!” diye bağırdı suçlarcasına, kurbanının üstünde uçuşan bir atmaca gibi kocaman şeyin etrafında daire çiziyordu.

“Sana inanıyorum fakat nasıl anladın?” Dikkatle peşinden gittim, eteklerimin mürekkep lekeli makineye değmemesi için uğraşıyordum.

“Çünkü üzerinde adım var,” dedi ve eğilip makinenin altına doğru işaret etti. “Bir kısmı en azından.” Baş aşağı eğilip gözlerimi kısarak *Alex* yazısını seçebildim, alt kısmına da *Malcolm* oyulmuştu

“Anlaşılan hâlâ çalışıyor,” dedim, doğrulup odanın etrafında asılı posterlere, şarkılara, matbaacılık ve oymacılık işine ait diğer eserlere bakındım.

“Hmm.” Jamie gerçekten de iyi durumda göründüğünü isteksizce kabul etmeden önce hareketli parçalan kurcalayıp makineyi dikkatle inceledi - yine de ters ters bakıyordu.

“Ben de bunca senedir makineye benim için saklasın diye alçak herife *para* ödüyordum!” diye homurdandı. Doğruldu, hiddetle makineye bakıyordu. Bu sırada ön duvarın yanındaki satılık kitapların ve broşürlerin olduğu masaları inceliyordum. Üzerinde “*Britannica Ansiklopedisi*” başlığı ve altında da “*Loda-num”* yazan sayfalardan birini aldım.

Afyon ruhu ya da, diğer adıyla tebaik ruhu olarak da bilinen sim lodanum şu şekilde hazırlanır: Elli gram afyon, birer dirhem tarçın ve karanfil, yarım litre beyaz şarap alın ve ısı kullanmadan demlenmeleri için bir hafta bekletin, sonra kâğıt kullanarak süzün.

Günümüzde afyonun çok büyük bir önemi vardır ve tüm ilaçlar arasında en değerli olanlardan biridir. Harici uygulandığında ağrıyı dindiren, rahatlatıcı, diskutyent ve iltihap geçirici etkisi bulunur. Deri üzerinde uzun bir süre tutulduğu takdirde tüylerin dökülmesine ve kaşıntıya sebep olur. Hassas bir noktaya uygulandığı bazı durumlarda, derinin aşınarak su toplamasına sebep olabilir. Bazı harici uygulamalarda acı verebilir ve bazen de uykuya sebep olabilir. Ancak ne olursa olsun baş kısmına, özellikle de kafatası dikişlerine uygulanmamalıdır, çünkü bu tür kullanımlarda çok kötü etkisi olduğu ve ölüme dahi yol açtığı bilinmektedir. Dahili olarak alınan afyon üzüntüyü yok eder, acıyı hafifletir ve bir çok hususta iç kanamayı yok eder.

Makul kullanım ölçüsü genelde…

Matbaanın makinesinin üstündeki kâğıda yerleştirilmiş harfleri kaşlarını çatarak okuyan Jamie’ye, ‘“Diskutyent ne anlama geliyor biliyor musun?” diye sordum.

“Evet. Çözücü olarak kullanılabilir demek. Neden sordun?”

“Ah. Kafatasına atılan dikişlerde afyon ruhu kullanmak belki de bu yüzden iyi bir fikir değil.”

Bana şaşkın bir şekilde baktı.

“Bunu neden yapasın ki?”

“Hiçbir fikrim yok.” Büyütenmişçesine bakmaya devam ettim. Sayfalardan bir tanesinin başlığı “Rahim”di, üzerinde parçalara ayrılmış kadın leğen kemiği ve farklı açılardan iç organları gösteren baskıların yanı sıra, fetüsün gelişim evrelerini gösteren baskılar da mevcuttu. Eğer bunları Bay Bell hazırladıysa, hem muhteşem bir zanaatkar hem de çok dikkatli bir gözlemci olmalıydı.

“Bir penin var mı? Bunu almak istiyorum.”

Jamie elini eteğinin cebine sokup tezgâhın üstüne bir peni bıraktıktan sonra elimdeki broşüre göz gezdirip geri çekildi.

“Yüce Meryem,” dedi haç çıkararak.

“Muhtemelen değildir,” dedim tatlılıkla. “Gerçi, *bir* anne olduğu kesin.” Jamie bana cevap veremeden Richard Bell arka odadan çıkıp gelmişti, gözleri kıpkırmızıydı ama sakindi, hemen Jamie’nin elini sıktı.

“Benim için ne kadar büyük bir iyilik yaptığınızı asla tahmin edemezsiniz Bay Fraser,” dedi ciddiyetle. “Eğer gerçekten ailemin yanma dönebilmem için bana yardımcı olabilirseniz, ben- ben- aslına bakarsanız size minnettarlığımı nasıl gösterebileceğimi bilmiyorum fakat sonsuza kadar sizin için dua edeceğimden emin olabilirsiniz.”

“Düşünmüş olmanız bile yeterli efendim,” dedi Jamie gülümseyerek. “Benim için küçük bir iyilik yapabilirseniz çok sevinirim ancak yapamazsanız bile hayır duanız için şimdiden minnettarım.”

“Sizin için yapabileceğim herhangi bir şey varsa hiç çekinmeyin efendim!” Bell tutkulu bir biçimde onu inandırmaya çalışıyordu. Ve sonra yüzüne belirsiz bir ifade yerleşti - karısının mektubunda Jamie hakkında yazdığı şeyleri hatırlamıştı muhtemelen. “Hainlik dışında… her şeyi yaparım demeliyim.”

“Ah, hayır. Hainlikle ilgili değil,” diyerek Jamie onu ikna etti ve dükkandan ayrıldık.

İstiridye güvecinden bir kaşık dolusu alıp tadını çıkarırken gözlerimi kapadım. Pencere kenarında caddeye bakan bir masa bulabilmek için biraz erken gelmiştik ama Mowbray çok çabuk dolmuştu, çatal bıçak sesleri ve insanların konuşmaları neredeyse kulaklarımızı sağır edecek kadar yoğundu.

Sesimi duyurmak için masanın üzerinden eğilerek, “Burada olmadığından emin misin?” diye sordum. Jamie kafasını sallayıp büyük bir mutlulukla soğuk Moselle şarabından bir yudum aldı.

“Gördüğünde anlarsın,” dedi yutkunurken.

“Pekâlâ. Bay Bell’i evine geri gönderme karşılığında zavallı adama ne tür ‘haince olmayan’ bir şey yaptırmayı planlıyorsun?”

“Onu matbaa makinemle birlikte göndermeyi planlıyorum,” diye yanıtladı.

“Ne yani, biricik sevgilini bir yabancıya mı emanet edeceksin?” diye sordum. Karşılığında bana bir bakış attı ama cevap vermeden önce yağlı rulo köfteden bir ısırık aldı.

“Onu kötü emellerine alet edeceğini sanmıyorum. Sonuçta, gemide olduğu süre boyunca kızımı kullanarak *Clarissa**nın bin kopyasını basacak değil.”

“Ah, demek makinen bir kadın?” dedim, fazlasıyla hoşuma gitmişti. “Peki, bir

mahsuru yoksa ismini öğrenebilir miyim?”

Jamie yüzü kızarınca bakışlarını kaçırdı, dolgun bir istiridyeyi kaşığına almak için çaba gösteriyordu ama en sonunda istiridyeyi yutmadan önce, “Bonnie,” diye homurdandı.

Kahkaha attım fakat başka bir soru soramadan gürültüye yeni bir ses katılmış, pencerelerden dışarıyı görmeye çalışan insanlar kaşıklarını bırakarak ayağa kalkmaya başlamıştı.

“Bu Andy olmalı,” dedi Jamie.

Caddeye baktığımda bir grup çocuk ve aylağın alkışlayıp tezahürat ettiklerini gördüm. Gelen şeyin ne olduğunu görmek için caddenin üst tarafına baktığımda hayatımda gördüğüm en büyük atlardan birinin yaklaştığını fark ettim. Yük beygiri değil.

kısırlaştırılmış kocaman bir attı ve net görmeyen gözlerimle anladığım kadarıyla yaklaşık boyu yüz yetmiş santimetreydi.

Üzerinde ufak tefek bir adam vardı, dimdik oturmuş kalabalığın bağrışlarını görmezden geliyordu. Tam önümüzde durup döndü, arkasındaki eyerden kare şeklinde bir tahta çıkardı. Tahtayı silkeleyince katlanabilen bir merdiven olduğu ortaya çıktı. Bay Bell -başka biri olamazdı- gelen geçenlerin arasında inerken, sokak çocuklarından biri merdivenin kenarından tutmak için ileri atıldı. Merdiveni tutan çocuğa bir bozukluk fırlattı, atının başını tutan çocuğa da bir tane fırlatıp gözden kayboldu.

Birkaç dakika sonra kapıdan ana yemek odasına girdi, yanları kalkık şapkasını çıkarıp seslenerek onu selamlayan müşterileri zarif bir şekilde başıyla selamladı. Jamie elini kaldırıp konuşmaları kesen çınlayan bir sesle, “Andy Bell!” diye bağırınca ufak tefek adam şaşkın bir şekilde başını hızla bizim bulunduğumuz yöne doğru çevirdi. Bize doğru yürüdüğü sırada yüzüne yavaşça yayılan gülümsemeyi hayranlıkla izledim.

Bir tür cücelik hastalığından mı yoksa gençliğinde kötü beslendiği için mi veya omur eğriliği yüzünden mi boyunun kısa kaldığını anlayamamıştım ama vücudunun üst kısmına oranla bacakları kısa ve omuzları çarpıktı. Boyu ancak yüz yirmi santim kadardı ve masaların arasında ilerlediği sırada sadece -şık bir peruk takılı olan- kafasının üst kısmı görünüyordu.

Bize yaklaştıkça, en çok göze çarpan özelliğini keşfedince görünüşünün bu yanının hiçbir önemi kalmamıştı. Hayatım boyunca bir sürü ilginç insan görmüş olmama rağmen Andrew Bell gördüğüm en büyük buruna sahipti. Kaşlarının arasında başlayıp sanki doğa onun Roma imparatoruna benzer bir profile sahip olmasını istemişçesine hafifçe kıvrılıyordu. Ama bu güzel başlangıç küçük bir patatese benzer bir şekilde sonlandırıldığına göre, yapımı

sırasında bir şeyler ters gitmiş olmalıydı. Yumru yumru ve kırmızı burnuna dikkat etmemek mümkün değildi.

Masamıza yaklaştığı sırada birkaç kişi dönüp ona bakmıştı;

yakınımızda oturan genç bir hanım onu görünce işitilebilir şekilde soluğunu tutup bir eliyle ağzını kapatmış olsa da bu önlem kıkırdamasını gizlemeye yetmemişti.

Onu duyan Bay Bell, adımlarını bozmadan elini cebine atıp mor yaldızlarla süslü kocaman bir takma burun çıkararak burnu suratına yaklaştırıp genç kadına buz gibi bir bakış attı.

“Hayatım,” dedi Jamie, ayağa kalkmış, küçük oymacıya elini uzattığı sırada gülümsüyordu, “seni arkadaşım Bay Andrew Bell ile tanıştırayım. Bu karım, Andy. İsmi Claire.”

“Memnun oldum hanımefendi,” dedi ve takma burnu çıkarıp elimi tutarak selamladı. “Böylesine nadir bir yaratığı ne zaman buldun Jamie? Ayrıca bu denli güzel bir hanımın senin gibi kocaman, kaba bir herifle ne işi olur merak ediyorum.” Kuru bir sesle, “Matbaa makinemin güzelliğinden bahsederek onu benimle evlenmesi için kandırdım,” dedi Jamie ve oturduğu sırada Andy Bell’in de bize katılması için işaret etti.

“Ah,” dedi Andy, kaşlarını kaldırıp gözlerini kocaman açan Jamie’ye sert bir bakış attı. “Görüyorum ki dükkâna uğramışsınız.” Başıyla, ucu el çantandan dışarı çıkan dükkândan aldığım broşüre işaret etti.

“Evet, gittik,” dedim ve aceleyle broşürü çıkardım. Matbaa makinesini kendi malı gibi kullandığı için Jamie’nin Andy Bell’i böcek gibi ezeceğini *sanmıyordum* ama “Bonnie” ile olan ilişkisi benim için çok yeniydi ve hakarete uğrayan mal sahibi hissinin ne kadar kuvvetli olduğundan emin değildim.

“Bu oldukça iyi bir iş,” dedim Bay Bell’e dürüstçe. “Kaç farklı model kullandığınızı bana söyler misiniz?”

Adam biraz şaşırmıştı ama cevap verdi ve sonra sıcak havada dokuları kesip ayırma işleminin zorluklarına ve maden tuzu çözeltisine karşı alkolün daha iyi koruyup korumadığına dair biraz dehşet verici de olsa çok hoş bir sohbet yaptık. Konuşmamız yan masadaki insanların yemeklerini aceleyle bitirip lokantadan Çıktıkları sırada, üstü kapalı korku dolu bakışlar atmalarına se-hep oldu. Jamie sandalyesine yaslanmıştı, halinden memnun görünüyordu ama Andy Bell’e dik dik bakmayı da ihmal etmiyordu.

Dik bakışlarının altındaki küçük adam rahatsız olduğunu belli etmeksizin ansiklopedinin ciltlenmiş baskısını yayınladığında aldığı tepkileri anlatıyordu

-Kral nasıl olmuşsa “Rahim” bölümünün kalıplarını görmüş ve o sayfaların kitaptan çıkarılmasını istemiş, cahil Alman geveze!- ve garson siparişini almaya geldiğinde hem çok pahalı bir şarap hem de büyük bir şişe viski sipariş etti.

Şaşıran garson, “Güveçle birlikte viski mi istiyorsunuz?” diye ağzından kaçırdı.

Bay Bell, “Hayır,” deyip içini çekerek peruğunu geriye itti, “ikisini çılgınca arzuluyorum.”

Garson şaşkın bakışlarını bana çevirdi, sonra kıpkırmızı oldu ve geri çekilirken hafifçe öksürdü.

Gözlerini kısarak arkadaşına bakan Jamie, soğukkanlılıkla köftesine yağ sürüyordu.

“Viskiden fazlası gerekecek Andy.”

Andy Bell derin bir nefes verip burnunu kaşıdı.

“Peki, öyleyse,” dedi. “Söyle.”

Iani küçük otelin önünde bir grup arabacıyla sokakta sohbet ederek beklerken bulduk. Bizi görünce adamların yanlarından ayrılıp -ceketine küçük bir paket gizlemişti- bizimle birlikte geldi. Çay saatiydi, baş başa kalabilmemiz için Jamie çayların odamıza getirilmesini istedi.

Konaklama için çok para harcayıp geçişli odalar tutmuştuk. Çay tepsisi oturma odasına getirilmişti; kızarmış mezgit balığı, haşlanmış yumurtalar, marmeladı tost, reçelli ve kaymaklı küçük ekmeklerin yanında kocaman bir çay demliği olan iştah açıcı bir tepsiydi. Masadan yükselen hoş kokulan içime çekip mutlu bir şekilde nefesimi verdim.

“Çay bulamadığımızda çok üzücü olacak,” dedim herkese birer fincan doldururken. “Sanırım en az üç dört sene daha Amerika’da çay bulamayacağız.”

“O kadar süreceğini sanmam,” dedi Jamie mantıklı bir şekilde. “Geri döneceğimiz yere bağlı, değil mi? Philadelphia ya da Charleston gibi güzel yerlerde çay bulabilirsin. Sadece bir-iki tane işini bilen kaçakçı tanıman yeterli ve eğer dönene kadar Kaptan Hickman batırılmamış ya da asılmamışsa…”

Fincanımı masaya bırakıp ona dik dik baktım.

“Eve, Tepe’ye geri dönmemeyi planlamıyorsun, değil mi?” Yeni ev için yaptığımız planlan, balsam kokusunu ve sessiz dağları düşününce karnımda aniden büyük bir boşluk hissetmiştim. Gerçekten de Boston ya da

Philadelphia'ya taşınmak mı istiyordu?

"Hayır," dedi şaşırmış bir şekilde. "Elbette, oraya geri gideceğiz. Ama matbaacılık işinde olmak istiyorsam Sassenach, bir süreliğine bir şehirde kalmamız gerekecektir, değil mi? Sadece savaş bitene kadar," diye cesaretlendirmek istercesine ekledi.

"Ah," dedim kısık bir sesle. "Evet. Elbette." Çayın tadını almadan içmeye devam ettim. Nasıl bu kadar aptal olabilmiştim? Bir kez olsun bunu aklıma getirmemiştim, Fraser Tepesi'nde matbaacılık çok saçma olurdu. Bir açıdan matbaa makinesini geri alırsa ne yapacağı bir yana, aslında makineyi geri alacağına hiç inanmamıştım.

Ama Bonnie'sini arttk geri aldığına göre, gelecek birdenbire rahatsız edici bir hal almıştı. Şehirlerin çok önemli avantajları olmadığından değil, dedim kendime. Nihayet kendime doğnı düzgün bir tıbbi alet seti alabilir, ilaçlanmı tazeleyebilirdim -hatta yeniden penisilin ve eter yapabilirdim! İştahım biraz geri gelmiş şekilde yumurtalarından birini aldım.

"Kaçakçılardan bahsetmişken," diyordu Jamie Ian'a, "ceketinin içinde ne var öyle? Madam Jeanne'in yerindeki hanımlardan biri için hediye mi yoksa?"

lan dayısına soğıık bir bakış atarak küçük paketi cebinden çıkardı.

"Küçük bir parça Fransız danteli. Annem için."

"İyi çocuk," dedi Jamie onaylayarak.

"Ne güzel düşünmüşsün lan," dedim. "Madam Jeanne hâlâ *yerinde* mi?"

Paketi ceketinin içine sokarken başını salladı.

"Evet, yerinde. Ayrıca *seni* tekrar görmek için can atıyor dayı," diye ekledi küçük şeytanca bir gülümsemeyle. "Bu gece biraz eğlenmek için uğramak isteyip istemeyeceğini sordu."

Bana bir bakış atan Jamie'nin burnu seyirdi.

"Sanmıyorum lan. Ona yarın sabah on birde ziyaret edeceğimizi belirten bir not gönderirim. Ama istersen davetini kabul etmekte sen serbestsin." Sadece takıldığı belliydi ama lan kafasını salladı.

"Hayır, Rachel ile aramdaki konu bir sonuca bağlanmadan bir fahişeyle düşüp kalkmam," dedi ciddiyetle. "Öyle ya da böyle. O bana öyle yapmam gerektiğini söylemeden başka bir kadınla birlikte olmayacağım."

İkimiz de çay fincanların üstünden ona şaşkınlıkla baktık.

"Ciddisin yani," dedim. "Onunla… nişanlanmış gibi mi hissediyorsun?"

"Elbette, öyle hissediyor Sassenach," dedi Jamie ve uzanıp bir dilim kızarmış

ekmek daha aldı. “Ne de olsa, ona köpeğini bıraktı.”

‘ Ertesi sabah geç bir vakitte kalktım, Jamie ve lan muhtemelen kendi işleriyle ilgilenirken üzerimi giyinip alışverişe gittim. Edinburgh ticaret şehri olduğundan, Jamie altınları -hâlâ büyük bir kısmı duruyordu- banka çeki ve nakit para karşılığında bozdurabilmiş, ayrıca Ticonderoga Kalesi’nden bu yana gizlice biriktirdiğimiz mektupları saklamak için bir yer ayarlamıştı. Kullanmam için de dolgun bir kese bırakmıştı, ben de yeni gözlüğümü aldıktan sonra günü alışveriş yaparak geçirmeyi planlıyordum.

Gözlükleri gururla burnumun üstüne yerleştirip, Haugh Eczanesi’nden aldığım ilaçlar ve şifalı otlardan oluşan bir çantayla birlikte büyük bir iştahla Howard Oteli’ne çay saatinde geri dönebilmiştim.

Ama otelin baş kâhyası özel odasından üzgün bir ifadeyle çıkıp, “Biraz konuşabilir miyiz hanımefendi?” dediğinde iştahım küçük bir engelle karşılaşmıştı.

Küçük, dar merdiven boşluğuna doğru bana rehberlik ederken, “General Fraser’ın varlığından… onur duyuyoruz,” dedi özür dilercesine. “Muhteşem bir adam ve çok da iyi bir savaşçıydı, kahramanca… ölmüş olmasının elbette farkındayız. Sadece… söylemeye dilim varmıyor hanımefendi ama kömürcülerden biri bu sabah bir *koku* aldığından bahsetti.”

Bu kelimeyi o kadar büyük bir gizlilikle söylemişti ki adeta kulağıma tıslamıştı ve Kuzey Iskoçya’ya gidene kadar Howard Oteli’nin kömür deposunda generalin onurlu bir şekilde istirahat etmesi için hazırladığımız yere inen merdivenlerde bana eşlik etmişti. Ancak koku pek gizli değildi, cebimden bir mendil çıkarıp burnumu tıkadım. Duvarların birinin üst kısmında küçük bir pencereden loş, hafif bir ışık bodruma sızıyordu. Işığın altında kömür yığınından oluşan küçük bir dağın durduğu geniş bir boşaltma oluğu vardı.

Pencereden sızan ışığın aydınlattığı generalin tabutu bunlardan ayrı bir yerde, tek başına asaletle duruyordu. Tabutun altında küçük çamurlu su birikintisinden bir ışık parıldadı. General sızıntı yapıyordu.

“Ve görmüştü kafatasını derinin altında ” diye alıntılarken terebentine batırılmış bezi başımın etrafına, burnumun biraz aşağısında kalacak şekilde doladım, *“vegöğüssüz yaratıklar yerin altında dudaksız bir sırıtmayla yaslandılar arkalarına”*

“Çok uygun,” dedi Andy Bell bana yan yan bakarak. “Sen mi yazdın?”

“Hayır, Eliot adında bir beyefendi yazmış,” dedim. “Ama senin de söylediğin gibi çok uygun.”

Otel çalışanlarının endişesini görünce Jamie ve Ianin dönmelerini beklemeden işe koyulmam gerektiğini anladım ve bir süre düşündükten sonra, tıbbi açıdan gelip gözlemlemek istediği bir şey var mı diye Bay BelFe sorması için ayakkabıları silen çocuğu gönderdim.

Tabutun içini görebilmek için ayak parmaklarının ucunda duran Bell, “Işık çok kötü,” dedi.

“Birkaç fener getirmelerini söyledim,” dedim ona. “Ve kova da.”

“Evet, kovalar,” diyerek benimle aynı fikirde olduğunu belirtti, dalgın görünüyordu. “Peki ne düşünüyorsun, uzun vadede ne yapacaksın? Onu Kuzey Iskoçya’ya götürmek biraz uzun sürebilir, yılın bu zamanı düşünülürse belki de birkaç hafta.” “Eğer biraz toparlayabilirsek, gelip astara yama yapabilecek iyi bir demirci bulabileceğini düşünmüştüm.” Tabutu kaplayan kurşun açılmıştı, belki de gemiden indirildiği sırada itip kakarken olmuştu ama basit bir tamir işi gibi görünüyordu - tabii, midesi sağlam ve cesetlerle ilgili çok az batıl inancı olan bir demirci olması kaydıyla.

“Hmm.” Bay Bell eskiz defterini çıkarmış, ışığa rağmen kaba taslak çizimler yapıyordu. Düşünürken, kurşun kaleminin ucuyla patatese benzeyen burnunu kaşıyordu. “Bunu yapabilirim, evet. Ama başka yöntemler de var.”

“Evet, onu geride sadece kemikleri kalana dek kaynatabiliriz,” dedim biraz tersleyerek. “Gerçi, çamaşır kazanlarını ödünç vermelerini istersem otel çalışanlarının ne düşüneceğini düşünmek bile istemiyorum.”

Birden elinde iki fenerle merdivenlerde beliren, korkusunu gizlemeye çalışan uşağa rağmen kahkaha attı.

Fenerleri alırken, “Canını sıkma evlat,” dedi Andy Bell. “Bizim gibi hortlaklardan başka kimse yok burada.”

Merdivenleri üçer üçer çıkan uşağın çıkardığı sesi duyunca sırıttı ama sonra dönüp şüpheli bir şekilde beni süzdü.

“Bu sadece bir düşünce ama onu dükkânıma götürebilirim. Ondan kurtulmuş olursun, hem aklı başında kimse bu ağır şeyi götürmeye kalkmaz. Demek istediğim, gitmesi gerektiği yere vardığınızda, kimse merhumun yüzüne bakmayacak nasıl olsa, değil mi?”

Önerisine gücenmemiştim ama kafamı hayır anlamında salladım.

“Birimizin ya da her ikimizin de ceset hırsızı olarak ele alınmamız bir yana, zavallı adam kocamın akrabası. Ve burada olmayı bile istememişti.”

“Herhalde kimse istemez,” dedi Bell gözlerini kırpıştırarak. “Ama yapılabilecek bir şey yok. Adamın Eliot’m da dokunaklı bir şekilde söylediği *ğb’ı; görmüştü kafatasını derinin altında*.” “Edinburgh’u kastetmiştim, tabutu

değil,” diye düzelttim. Neyse ki Haugh Eczanesi’nden aldıklarım arasında büyük bir şişe ispirto vardı ve oda hizmetçilerinden birinden aldığım kabı önlüğe gizlice sarıp aşağıya getirmiştim. “Amerika’da gömülmek istemişti.”

“Öyle mi?” diye mırıldandı Bell. “İlginç bir fikir. Her neyse, o halde aklıma iki seçenek geliyor. Sızınttyı tamir edip tabutu beş on litre ucuz cinle doldurmak - elindekinden daha ucuz, merak etme,” dedi yüzümdeki ifadeyi görünce. “Ya da… Edin-burgh’ta daha ne kadar kalabileceğinizi düşünüyorsun?”

“Bir haftadan fazla kalmak gibi bir niyetimiz yoktu ama belki bir-iki gün uzatabiliriz,” dedim dikkatli bir şekilde baş kâhyanın verdiği bez yığınını açarken. “Neden?”

Bay Bell başını öne ve arkaya eğdi, fenerin ışığında dikkatle kalıntıları inceliyordu. “Kalıntılar,” gerçekten de çok uygun bir kelimeydi.

“Kurtçuklar,” dedi kısa ve öz bir biçimde. “Çok temiz bir iş çıkarıyorlar ama biraz zaman alıyor. Yine de eğer etin büyük bir kısmından kurtulabilirsek - hmm. Bıçağın var mı?” diye sordu.

Elimi cebime götürürken başımı salladım. Ne de olsa Jamie, bu bıçağı ihtiyacım olabileceğini düşündüğü için bana vermişti.

“Peki, kurtçukların var mı?”

Deforme olan kurşun küreyi çay tabağına bıraktım. Metalik bir ses çıkarıp durana kadar yuvarlanışını hepimiz sessizce izledik.

“Onu öldüren bu,” dedim en sonunda. Jamie haç çıkarıp Galce bir şeyler mırıldarken lan ciddiyetle başını salladı. “Huzur içinde uyusun.”

Terebentine ve otelin küvetinde sabun ve dayanabileceğim kadar sıcak suyla yıkanmadan önce alkolle temizlenmiş olmama rağmen, boğazımda cesedin çürüme kokusunu hâlâ alabildiğimden, çayla birlikte pek fazla şey yiyememiştim.

“Pekâlâ,” deyip boğazımı temizledim. “Madam Jeanne nasıldı?”

Gözlerini kurşundan alan Jamie’nin yüzü aydınlanmıştı.

“Ah, çok iyi,” dedi sırıtarak. “Fransa’daki son durumlar hakkında birçok şey anlattı. Ve Percival Beauchamp adında bir adamdan da yeterince bahsetti.”

Bunu duyunca biraz dikleştim.

“Onu tanıyor muymuş?”

“Evet, tanıyormuş. Adam arada sırada mekânına uğrarmış ama iş için değil. Daha doğrusu,” diye ekledi Ian’a yandan bir bakış atarak, “işini görmek

amacıyla değil.”

“Kaçakçılık mı yapıyormuş?” diye sordum. ‘Yoksa casusluk mu?”

“Muhtemelen ikisi de ama ikinci kısımdan Madam Jeanne bundan bahsetmedi. Gerçi adam Fransa’dan bir sürü şey getirirmiş. General kendi halinde takılırken, lan ile birlikte oraya gi-

debileceğimizi düşünüyordum - Andy de daha iyi duruma gelmesi için ne kadar süre geçmesi gerektiğini merak ediyordu?” “Üç dört gün ile bir hafta arası, kurtçukların ne kadar aktif olduğuna bağlı.” lan ve Jamie istemsizce ürperdi. “Yeraltında olan şeyden farksız,” diye dikkatlerini çekmek istedim. “Eninde sonunda *hepimizin* başına gelecek.”

“Evet, doğru,” diye kabul etti Jamie, küçük bir ekmek daha alıp üzerine bolca kaymak sürdü “Ama genelde gizlilik içinde olur ve insanlar bunu düşünmek zorunda kalmaz.”

“General yeterince gizli,” dedim hafif bir terslikle. “Üzeri kepek katmanıyla iyice örtüldü. Kimse burnunu sokmadığı sürece hiçbir şey görmez.”

“Bu da bir düşünce, değil mi?” Parmağını reçele daldıran lan lafa karıştı. “Edinburgh’tayız. Tüm doktorlar cesetleri incelemek amacıyla kesip biçtikleri için bu şehrin ceset hırsızlığı konusunda kötü bir şöhreti var. Kuzey İskoçya’ya tek parça halinde döndüğünden emin olmak istiyorsan, en iyisi generalin başına bir gözcü dikmek.” Parmağını ağzına sokup tek kaşını kaldırarak bana baktı.

“Aslında bir gözcü var,” diye itiraf ettim. “Andy Bell sırf bu yüzden önermişti.” Andy’nin generalin cesedini elde etmeye çalıştığını eklemedim elbette ve general esrarengiz bir şekilde kaybolursa Bay Bell’e neler olacağını söylediğimi de eklemedim.

“Andy’nin bu konuda sana yardımcı olduğunu mu söylüyorsun?” diye sordu Jamie merakla.

“Evet, yardım etti. Çok iyi anlaşıyoruz. Aslında…” Jamie bir bira ya da bir kadeh viski içmeden bundan bahsetmeyi düşünmüyordum ama uygun anı yakalayınca konuya giriverdim.

“Çalıştığımız sırada ona bazı şeyleri tarif ediyordum. İlginç ameliyatlar ve tıbbi ıvır zıvırlarla ilgili şeyleri, bilirsin.”

lan kanatlı hortlaklarla ilgili bir şeyler homurdandı ama ona aldırış etmedim.

“Eee?” Jamie temkinli görünüyordu; önemli bir şey söylemek üzere olduğumu biliyor ama ne söyleyeceğimi kestiremi-yordu.

“Şey,” dedim derin bir nefes alarak, “uzun lafın kısası bir kitap yazmamı

önerdi. Sağlıkla ilgili bir kitap.”

Yavaşça kaşlarını kaldıran Jamie, devam etmemi istercesine başıyla işaret etti.

“Doktorlar için değil, sıradan insanlara hitap eden bir tür el kitabı gibi bir şey Düzgün beslenme ve temizlik kurallarını anlatan, sık rastlanan hastalıklar hakkında bilgi veren, basit ilaçların nasıl hazırlandığını, yaralar ve çürümüş dişler için ne yapılması gerektiğini gösteren bir kitap.”

Kaşlarını henüz indirmemişti ama ekmeğin son parçasını yerken başını sallamaya devam ediyordu. Yutkundu.

“Güzel. Kulağa güzel bir kitap olacakmış gibi geliyor, herhalde kitabı sen yazacaksın. Peki, böyle bir şeyi basıp ciltlemenin kaça mal olacağını da ‘önerdi’ mi?”

“Ah.” Bir süredir tuttuğum nefesimi verdim. “Üç yüz kopya basacak ve en fazla yüz elli sayfa uzunluğunda olacak, telayla ciltlenecek *ve* makineni kullandığı için sana borçlu olduğu on iki yıllık kiranın karşılığında kitabın dağıtımını dükkânı aracılığıyla yapacak.”

Jamie’nin gözleri kocaman ve yüzü kıpkırmızı olmuştu. “Hem kurtçukları da bedava veriyor. Gözcüyü de,” diye aceleyle ekleyip cevap veremeden önünde duran şarabı ona doğru ittim. Kadehi alıp bir dikişte içti.

“Küçük fırsatçı!” dedi Jamie tekrar konuşabildiğinde. “Hiçbir şey imzalamadın, değil mi?” diye sordu tedirgin bir şekilde. Hayır dercesine kafamı salladım.

“Ona pazarlık yapmak isteyebileceğini düşündüğümü söyledim,” dedim uysalca.

“Ah.” Yüzünün rengi normale dönmeye başlamıştı.

“Bunu yapmak istiyorum*” dedim kucağımda birbirine kenetlediğim ellerime bakarak.

“Daha önce kitap yazmak istediğinden hiç bahsetmemiştin yenge,” dedi lan meraklı bir şekilde.

“Çünkü daha önce hiç düşünmemiştim,” dedim kendimi savunarak. “Ayrıca, Tepe’deyken kitap yazmak hem çok zor hem de çok pahalı olurdu.”

Jamie, “pahalı” diye homurdanarak bir kadeh şarap daha doldurup bu kez daha yavaş yudumlayıp düşünürken, şarabın tadı nedeniyle suratını buruşturdu.

“Bunu yapmayı gerçekten istiyor musun Sassenach?” dedi en sonunda ve başımı salladığımı görünce içini çekerek kadehini masaya bıraktı.

“Tamam,” dedi razı olmuşçasına. “Ama kenarları yaldızlı deri ciltli özel bir baskın da olacak. Ve beş yüz kopya. Bir kısmını Amerika’ya götürmek istersin, değil mi?” diye ekledi şaşkın halimi görünce.

“Ah. Evet. Bu çok iyi olur.”

“Peki, öyleyse.” Hizmetçiyi çağırmak için zili çaldı. “Genç kadına bu berbat şeyi götürüp doğru düzgün bir viski getirmesini söyle. Kitabını kutlayacağız. Ve sonra gidip o küçük kötü adamla konuşacağım.”

Yirmi dört tabakalık kaliteli bir kâğıt destesi almıştım. Altı sağlam kaz tüyü kalemim, onları keskinleştireceğim gümüş bir çakım hazırdı ve ayrıca otelden mürekkep hokkası almıştım -oldukça yıpranmış olmasına rağmen baş kâhya en kaliteli mazı mürekkebiyle dolu olduğunu söylemişti. Jamie ve lan, Madam Jeanne’in söz ettiği birkaç şeyi araştırmak için bir haftalığına Fransa’ya gittiklerinden kendi halimdeydim ve kitabıma başlamıştım.

Dümdüz ve kaygan bir sayfa alıp önüme yerleştirdim ve kalemimi mürekkebe batırdım, hissettiğim heyecan nedeniyle parmaklarım zoıikluyordu.

İstemsizce bir an gözlerimi kapattım ve sonra açtım. Nereden başlamalıydım?

En başındatı başlayıp sonuna kadar git, sonra dur. Alice Harikalar Diyarmda’da geçen bir cümle aklıma gelince gülümsedim. Bunun güzel bir tavsiye olduğunu düşünmüştüm - tabii başlangıcın neresi olduğunu bildiğiniz sürece ve ben pek emin değildim.

Düşünürken kalemi çevirip duruyordum.

Belki de bir taslağım olmalıydı. Mantıklı görünüyordu, ayrıca direk yazmaya başlamaktan daha az göz korkutucuydu. Kalemi eğip bir süre kâğıdın üstünde tuttum ve sonra tekrar kaldırdım. Sonuçta taslak da bir başlangıç sayılırdı, değil mi?

Mürekkep kalemin ucunda kurumaya başlamıştı. Kızgın bir şekilde sildim, tam kalemi tekrar mürekkebe batıracaktım ki oda hizmetçisi kibarca kapıyı tıklattı.

“Bayan Fraser? Aşağıda sizi görmek isteyen bir beyefendi var,” dedi. Kadının saygılı tavrından gelen kişinin Andy Bell olmadığını düşündüm. Ayrıca, eğer o gelmiş olsaydı söylerdi; Edinburgh’taki herkes Andy BelPi tanırdı.

“Hemen geliyorum,” dedim ve ayağa kalktım. Belki de ben bu beyefendi her kimse, onunla ilgilenirken bilinçaltım bir tür başlangıç konusunda karara varırdı.

Her kimse, gerçekten de tam bir beyefendi olduğunu görür görmez anlamıştım. Kendisi Percy Beauchamp idi.

Ayak seslerimi duyup bana döndüğünde yüzünde bir gülümseme belirtmişti, “Bayan Fraser,” dedi. “Hizmetinizdeyim *madam”*

“Bay Beauchamp,” dedim ve elimi tutup dudaklarına götürmesine izin verdim. Dönemin zarif insanlarından biri hiç şüphesiz, mağrur ama kur yapar gibi bir tavırla, “*Korkarım, benden faydalanmaya çalışıyorsunuz efendim*,” gibi bir şey söylerdi. Zarif bir insan olmadığımdan sadece, “Burada *ne* yapıyorsunuz?” dedim.

Diğer yandan Bay Beauchamp’da her türlü zarafet vardı.

“Sizi arıyordum sevgili hanımefendi,” diye yanıtlayıp bırak-

madan önce elimi hafifçe sıktı. Elimi elbiseme silme dürtüsünü güçlükle bastırıp, pencerenin kenarına yerleştirilen bir çift koltuğa işaret ettim.

“Hoşuma gitmediğinden değil elbette,” dedim eteklerimi düzelterek. “Ama kocamla görüşmek istemez misiniz? Ah!” dedim, aklıma başka bir şey gelmişti. “Yoksa bana tıbben mi danışmak istiyorsunuz?”

Sanki bu gülünç bir fikirmişçesine dudakları kıpırdadı ama saygiyla kafasını salladı. “Kocanız Fransa’da ya da Jeanne LeG-rand öyle söyledi. Sizinle konuşmak için gelmiştim.”

“Neden?”

Bunu duyunca düzgün koyu renk kaşlarını kaldırdı fakat hemen cevap vermedi, bunun yerine otelin kâtibine içecek bir şeyler getirmesi için işaret etti. Hazır tekrar karşılaşmışken, kibar olmaya mı yoksa kendisini ifade etmek için zaman kazanmaya çalıştığını mı anlamamıştım. Ne olursa olsun, acele etmiyordu.

“Kocanıza bir teklifim var *madam.* Onunla konuşabilirdim,” dedi sormama fırsat vermeden, “ama Edinburgh’ta olduğunu öğrendiğimde çoktan Fransa’ya geçmişti ve o geri dönmeden ben gitmiş olacağım. Kendimi mektup aracılığıyla ifade etmektense gelip sizinle konuşmanın daha iyi olacağını düşündüm. Kelimelere dökülmemesi gereken şeyler vardır, bilirsiniz,” diye ekledi, aniden gülümsemesi onu çok çekici bir hava katmışu. “Pekâlâ,” deyip yerime yerleştim. “Sizi dinliyorum.”

Konyak bardağını elime alıp küçük bir yudum aldım ve sonra bardağı kaldırıp düşünceli bir şekilde içine baktım.

“Hayır, bu sadece konyak,” dedim. “Afyon değil.” “Anlayamadım?” Her ihtimale karşı istemsizce kendi bardağına bakınca güldüm.

“Demek istediğim,” diye düzelttim, “güzel olmasına rağmen böyle bir hikâyeye inanmamı sağlayacak kadar iyi değil.’ Üstüne alınmamıştı ama başını yana eğdi.

“Neden böyle bir hikaye uydurmuş olabileceğime dair aklınıza herhangi bir sebep geliyor mu?”

“Hayır,” dedim, “ama inanmam gerekmiyor, değil mi?” “Size anlattığım şey imkânsız değil, öyle değil mi?”

Bir süre düşündüm.

“ *Teknik* olarak imkânsız değil,” diye itiraf ettim. “Ama kesinlikle inanılmaz.”

“Hiç devekuşu gördünüz mü?” diye sordu ve bana sormadan bardağıma biraz daha konyak doldurdu.

“Evet, gördüm. Neden?”

“O halde, devekuşlarının inanılmaz olduğunu kabul ediyor olmalısınız,” dedi. “Ama hiç de imkânsız değiller.”

“Bir sıfır,” dedim. “Ama Fergus’un, St. Germain Kontu’nun kayıp varisi olması bir devekuşundan biraz daha inanılmaz. Özellikle de evlilik belgesini göz önüne alırsanız. Demek istediğim. .. kayıp ama *meşru doğmuş* bir varis mi? Fransa’dan bahsediyoruz, öyle değil mi?”

Bunu duyunca Bay Beauchamp kahkaha attı. Yüzü konyağın ve neşesinin etkisiyle kızarmıştı, gençliğinde ne kadar yakışıklı olduğunu tahmin edebiliyordum. Şimdi de kötü göründüğü söylenemezdi.

“Sakıncası yoksa ne işle meşgul olduğunuzu sorabilir miyim?” diye merakla sordum.

Biraz huzuru kaçmıştı, cevap vermeden önce eliyle çenesini ovuşturup gözlerime baktı.

“Zengin kadınlarla birlikte oluyorum,” dedi, sesinde hayal meyal huzursuzluk verici bir karamsarlık vardı.

“Umarım beni bir iş fırsatı olarak görmüyorsunuzdur. Altın çerçeveli bir gözlük takıyor olmama rağmen, gerçekten de hiç param yok.”

Gülümseyerek konyak bardağının ardına gizlendi.

“Hayır ama herhangi bir kadından çok daha eğlenceli olurdunuz.”

“Çok gururlandım,” dedim kibarca. Bir süre ikimiz de nasıl devam edeceğimizi düşünerek sessizce konyaklarımızı yudumladık. Her zamanki gibi yağmur yağıyordu, yağmurun sokaktaki patırtısı ve yanımızdaki ateşin sessizce tıslaması son derece rahatlatıcıydı. Bu adamla birlikteyken tuhaf bir şekilde rahat hissediyordum ama bütün gün burada oturamazdım; yazmam gereken bir kitabım vardı.

“Pekâlâ,” dedim. “Neden bana bu hikâyeyi anlattınız? Bir saniye, aslında iki sorum olacak. Birincisi neden Fergus’a değil de bana anlattınız? İkincisi, farz edelim ki *doğru,* peki siz neden bu konuyla ilgileniyorsunuz?

“Bay Fraser’a -Fergus Fraser’a- anlatmayı denemiştim, aslında” dedi yavaşça. “Benimle konuşmayı reddetti.”

“Ah!” dedim hatırlar hatırlamaz. “Kuzey Carolina’da onu kaçırmaya çalışan siz miydiniz?”

“Hayır, ben değildim,” dedi hemen büyük bir içtenlikle. “Olayı duydum ama saldırganların kim olduğunu bilmiyorum. Büyük ihtimalle yazılarıyla kızdırdığı biridir.” Omuzlarını silkip devam etti. “Neden ilgilendiğime gelince… kocanıza söyleyeceklerimle ilgili ve size söyleme nedenim de kocanızın müsait olmayışı.”

“Peki nedir?”

Kimsenin bizi dinlemediğinden emin olmak için çabucak etrafına bakındı. Yakınımızda kimse yoktu, ama yine de sesini alçalttı.

“Fransa’da temsil ettiğim kişilerle birlikte Amerika’daki ayaklanmanın başarılı olmasını diliyoruz.”

Ne duymayı beklediğimi bilmiyordum ama beklediğim bu değildi, ona aval aval baktım.

“Amerikalı bir vatansever olduğunuza inanmamı mı bekliyorsunuz?”

“Hiç de öyle değilim,” dedi. “Politikayla alakam yoktur. Ben bir işadamıyım.” Değer biçercesine beni süzdü. *‘Hortalez ve Ortaklan** adında bir şirket duydunuz mu?”

yn

“Hayır.”

“Görünürde Ispanya’dan yönetilen bir ithalat ihracat şirketi. Asıl amacı, Fransız hükümetinin işin içinde olduğunu fark ettirmeden Amerikalılar’a para aktarmak amacıyla kullanılan bir paravan. Şimdiye kadar, genellikle silah ve cephane alınabilmesi için binlerce dolar aktardık. *Madam* LeGrand kocanıza şirketten bahsetti ama gerçekte ne olduğunu söylemeden. *Hortatez*’in esas amacını ona söyleyip söylememe kararını bana bıraktı.”

“Bana bir Fransız istihbarat ajanı olduğunuzu mu söylemeye çalışıyorsunuz?” dedim en sonunda dayanamayarak.

Beni başıyla selamladı.

“Ama sanırım Fransız değilsiniz,” diye ekledim, ona dikkatle bakıyordum. “Siz îngilizsiniz.”

“Evet.” Başını çevirdi. “Artık Fransız vatandaşıyım.”

O sessizleşirken koltuğuma yaslanıp onu izlemeye ve düşünmeye başladım. Bunun ne kadarının doğru olduğunu ve dahası onun soyundan gelip gelmediğini merak ediyordum. Beauchamp nadir rastlanan bir isim değildi ve aramızda büyük bir fiziksel benzerlik yoktu. Parmakları benimkiler gibi uzun ve inceydi ama şekilleri farklıydı. Peki ya kulakları? Düzgün biçimli kulakları olsa da onunkiler biraz daha büyüktü. Kendi kulaklarımın neye benzediğine dair en ufak bir fikrim yoktu fakat fark edilir şekilde büyük olsalardı, Jamie bundan mutlaka söz etmiş olurdu.

En sonunda, “Ne istiyorsunuz?” diye sessizce sorunca başını kaldırıp baktı.

“Mümkünse, anlattıklarımı kocanıza iletmenizi istiyorum *madam* ,” dedi, bir kez olsun oldukça ciddileşmişti. “Ve ona üvey oğlunun bu işin peşini bırakmamasının sadece kendi iyiliği için değil, Amerika’nın iyiliği için de gerekli olduğunu söyleyin.”

“Ne demek istiyorsunuz?”

İnce ve zarif omzunu kaldırdı.

“St. Germain Kontu’nun şu an Büyük Britanya’nın elinde

olan çok fazla arazi hissesi var. Şu sıralar bir sürü hak sahibinin üzerinde ağız dalaşı yaptığı arazisinin Fransız topraklarındaki kısmı çok değerli. Eğer

Fergus’un Claudel Rakoczy olduğu -Rakoczy soyadı, anlamışsınızdır- ve servetinin varisi olduğu kanıtlanabilirse, parayı devrimi finanse etmek için kullanabilir. Onu ve faaliyetlerini gözlemleyebildiğim kadarıyla -ve şu ana kadar yeterince şey öğrenmiş olduğumu varsayarsak- bence kabul edebilir. Eğer devrim başarılı olursa, devrimi desteklemiş olan kişiler yeni kurulacak olan hükümetin üzerinde fazlasıyla etkili olurlar.”

“Ve böylece, siz de para için zengin kadınlarla birlikte olmayı bırakabilirsiniz, değil mi?”

Alaycı bir gülümseme Bay Beauchampin yüzüne yayıldı. “Kesinlikle.” Ayağa kalkıp beni içtenlikle selamladı. “Sizinle sohbet etmek büyük bir zevkti *madam”*

Arkasından seslendiğimde neredeyse kapıya varmıştı.

“Mösyö Beauchamp!”

“Çocuğunuz var mı?”

Bunu duyunca fazlasıyla şaşırmıştı.

“Hiç sanmıyorum.”

“Ah,” dedim. “Sadece merak etmiştim. İyi günler efendim.”

Böyle Geçiverir Dünyanın Görkemi

Kuzey Iskoçya

Balnain’deki çiftlik evinden uzun bir yürüyüş olmuştu. Ocak ayının başları olduğundan Iskoçya, ıslak ve soğuktu. Çok ıslak. Ve çok soğuk. Kar yoktu -aslında Hugh Fraser’ı çılgınca fikrinden vazgeçirebileceği için yağmasını çok istiyordum- ama günlerdir yağmur yağıyordu, dışarıda olmayan kıyafetler bile nemliydi ve soğuğu insanın kemiklerine öyle işliyorlardı ki bir daha asla ısınamayacağımızı düşünüyorduk

Yağmur ve çamurun içinde güçlükle yürümekten ancak yere yatıp ölmeyi bekleyerek kurtulmak mümkündü ve henüz o sınıra varmamıştım.

Tekerleklerin gıcırtısı, bir kez daha çamura saplandıklarını belirten bir *şlap* sesiyle aniden kesildi. Jamie, cenaze hakkında oldukça saygısız bir şeyler homurdanınca lan öksürerek gülmesini bastırmaya çalıştı ama bu sırada kocaman, yorgun bir köpeğin havlamasına benzeyen boğuk bir sesle gerçekten öksürmeye başlamıştı.

Pelerinimin altından viski şişesini çıkarıp -böylesine yüksek oranda alkol içeren bir şeyin donabileceğim sanmıyordum, ama riske girmeyecektim- Ian’a verdim. İçti ve sanki kamyon çarpmışçasma hırıldadı, biraz daha öksürdü ve ağır ağır soluyup teşekkür ederek şişeyi bana geri verdi. Ian’ın burnu

kıpkırmızı olmuştu ve akıyordu.

Etrafımdaki herkesin burnu aynı haldeydi. Bazılarınınki muhtemelen üzüntüdendi ama çoğu için ne havanın ne de soğuk algınlığının sorumlu olduğunu düşünüyordum. Erkekler -daha önce alıştırma yapmış olduklarından- hiçbir şey söylemeden tabutun etrafına toplanmış, ortaklaşa bir çabayla tabutu yolun daha taşlık olan kısmına koydu.

Cenaze alayının sonlarındaki yerini almak için yanıma gelen Jamie'ye, "Simon Fraser en son ne zaman evine gelmiştir sence?" diye fısıldadım. Omuzlarını silkip ıslak bir mendille burnunu sildi.

"Yıllar olmuştur. Buraya gelmek için bir sebebi yoktu, öyle değil mi?"

Sanmıyordum. Önceki gece, Lallybroch'tan biraz daha küçük ama aşağı yukarı aynı şekilde inşa edilmiş çiftlik evinde düzenlenen bekleme töreninin ardından Simon Fraser'ın askeri kariyeri ve üstün başarıları hakkında artık daha fazla şey biliyordum ama methiyede hiçbirinin tarihleri belirtilmemişti. Eğer söyledikleri her yerde savaşmışsa, eve, Iskoçya'ya gelmek bir yana seferler arasında çoraplarını değiştirecek zaman bile bulamamıştır. Arazi ona ait değildi; kendisi dokuz kardeşten en küçük ikinci olanıydı. Topluluğun en önünde eniştesi Hugh'ün koluna girmiş güçlükle yürüyen, ufak tefek, yaşlı karısının da anladığım kadarıyla kendisine ait bir evi yoktu ve hayatta ya da en azından yakınlarda yaşayan ona bakabilecek bir çocuğu olmadığından Hugh'ün ailesiyle birlikte yaşıyordu.

Onu eve getirdiğimiz için memnun olup olmadığını merak ediyordum. Evinden uzakta, görevini yerine getirirken öldüğünü bilmesi, kocasından geriye kalan üzüntü verici parçaların kendisine sunulmasından daha mı iyiydi?

Kadın mutlu olmasa da en azından böylesine bir karışıklığın ilgi odağı olduğu için biraz olsun hoşnuttu. Buruşuk yüzüne renk gelmişti ve gece süren eğlence boyunca biraz açılmıştı, şimdi ise hiçbir zayıflık belirtisi taşımadan, yorulmak bilmez bir

şekilde kocasının tabutunun bıraktığı tekerlek izlerine basarak yürüyordu.

Bu Hugh'ün suçuydu. Simon'ın büyük kardeşi ve Balna-in'in sahibi, dul kalan baldızından biraz uzun, çırpı gibi, yaşlı, ufak tefek hayalperest fikirleri olan bir adamdı. Simon'ı düzgün bir şekilde aile mezarlığına defnetmek yerine ailenin en cesur savaşçısının onuruna ve hürmetine yakışacak bir yere defnedilmesi onun fikriydi.

"Bann-iişg" olarak telaffuz edilen Bainisq, ufak tefek yaşlı kadın anlamına geliyordu, Hugh'un arkasından bakarken ufak tefek yaşlı adamın nasıl telaffuz edildiğini merak ettim. Eve dönene kadar sormamam gerektiğini

düşünüyordum - herhalde gece yarısından önce varamayacaktık.

En sonunda, Corrimony görüş alanına girmişti. Jamie'ye göre bu isim "çalılıktaki boşluk" anlamına geliyordu ve öyleydi de. Çimenlerin ve fundalığın içindeki fincan şeklindeki boşlukta alçak bir kubbe yükseliyordu. Yakınlaştıkça kubbenin, çoğu yumruk bazıları insan kafası büyüklüğünde binlerce ufak nehir kayasından yapıldığını gördüm. Yağmurun ıslattığı koyu gri taş yığınının etrafında dikili taşların oluşturduğu bir çember vardı.

Görür görmez istemsizce Jamie'nin kolunu sıktım. Şaşkın bir şekilde bana baktı ama sonra neye baktığımı fark edince kaşlarını çattı.

"Herhangi bir şey duyuyor musun Sassenach?" diye mırıldandı.

"Sadece rüzgârı duyuyorum." Rüzgâr cenaze alayıyla birlikte uğulduyor, tabutun önünde ağıt yakan yaşlı adamın sesini bastırıyordu fakat çalılığa geldiğimizde rüzgâr hızlanmış ve sesi birkaç perde yükselmişti. Artık esinti pelerinleri, paltoları ve etekleri kuzgunların kanatları gibi havalandırıyordu.

Taş yığınının önünde durana kadar dikili taşlara dikkatle baktım ama hiçbir hissetmedim. Bu bir geçit mezarıydı; genel olarak *klava* adını verdikleri tepe biçiminde bir mezardı. Ne ifade ettiğine dair hiçbir bilgim yoktu ama Lamb Amca'da bu tür alanların bir sürü fotoğrafı vardı.

Önceki gün, "Buraya kimin gömülü olduğunu bilmiyoruz," diye açıklamıştı Hugh. "Ama önemli bir klan reisi olduğu kesin. Taş yığınlarından böyle bir anıt mezar yapmak gerçekten de çok zor olmalı."

"Mutlaka," demişti Jamie kibarca ekleyerek. "Klan reisi hâlâ orada gömülü değil mi?"

"Ah, hayır," demişti Hugh. "Toprak çoktan onu alıp götürdü. Kemiklerinin küçük kalıntılarından başka bir şey yok. Ayrıca, buranın üzerinde lanet olabileceğinden korkmamıza da gerek kalmadı."

"Harika," diye homurdandım ama bana aldırış etmedi.

Meraklının teki yüzyıl kadar önce mezarı açmıştı, eğer mezarın üstünde bir lanet varsa bile onunla birlikte buradan mutlaka gitmiş olmalıydı.

Gerçekten de mezarın yakınında duran kimse artık varlığından rahatsız olmuş gibi görünmüyordu. Belki de uzun bir süredir yakınında yaşadıkları için artık onlara manzaranın bir parçası gibi geliyordu.

Küçük bir tartışma başlamıştı, adamlar mezara bakıp şüpheli bir şekilde kafalarını sallıyorlar, defin odasına giden açık geçide ve sonra da taşların alınıp götürüldüğü ya da aşağıya düştüğü yığının üstüne doğru işaret ediyorlardı. Kadınlar bir araya çekilmiş bekliyorlardı. Önceki gün yorgun argın sis çöktüğünde varabilmiştik, hepsiyle tanıştırılmama rağmen doğru

ismi doğru yüzle eşleştirmekte güçlük çekiyordum. Aslını söylemek gerekirse, hepsinin suratları birbirine benziyordu - zayıf, yıpranmış, solgun ve ölünün başında beklemenin sebep olacağı yorgunluktan daha derin bir kronik bitkinlikten muzdaripmiş gibi bir havaları vardı.

Aniden Bayan Bug'ın cenaze törenini hatırladım. Eğreti ve aceleyle düzenlenmişti ama yine de yas tutanlar gururla ve gerçek bir üzüntüyle eşlik etmişti. Bu insanların Simon Fraser'ı doğru düzgün tanıdıklarından ise emin değildim.

Son isteğini yerine getirerek onu ölen arkadaşlarıyla birlikte savaş alanında bırakmanın daha iyi olup olmayacağını düşündüm. Her kim, cenaze törenlerinin yaşayanlar için yapıldığını söylediyse çok yerinde bir laf etmiş.

Saratoga'daki yenilgiyi takip eden başarısızlık ve anlamsızlık, subaylarını sevdikleri adama ve saygı duydukları savaşçıya düzgün bir jest yapmaya itmişti. Belki de evlerine dönmek istedikleri için onu evine yollamışlardı.

Aynı başarısızlık duygusu -ayrıca büyük bir duygusallık-hiç şüphesiz General Burgoyne'nin bu jest için ısrar etmesine neden olmuştu; kendi onurunun buna ihtiyacı olduğunu hissettiğini düşünüyordum. Bir de Culloden savaşının ardından yoksullaşan ve küçük kardeşinin beklenmedik bir şekilde eve dönmesiyle yüzleşmek zorunda kalan Hugh Fraser vardı - çok duygusal olduğundan cenaze töreni konusunda elinden pek bir şey gelmemişti… Tüm bu tuhaf olayların sonunda, Simon Fraser artık ait olmadığı evine ve kendisine yabancı olan karısına geri getirilmişti.

Ve burada onu kimse tanımayacak. Erkekler en sonunda bir karara varıp tabutu tekerleklerin üzerinden indirirken bu dize aklıma gelmişti. Kadınlarla birlikte yaklaşmıştım, kendimi anıt mezarın etrafında duran dikili taşlardan bir-iki metre uzaklıkta dururken buldum. Bu taşlar Craigh na Dun'dakilerden küçüktü - en fazla yarım ya da bir metre yüksekliğindeydiler. Ani bir dürtüyle hareket ederek elimi uzatıp taşa dokundum.

Herhangi bir şeyin olmasını beklemiyordum ve neyse ki olmamıştı. Cenaze töreninin ortasında aniden kaybolsaydım, muhtemelen olaya büyük ölçüde hareketlilik katardı.

Uğultu, çığlık ya da heyecan uyandıran hiçbir şey yoktu. Sadece bir taştı. Ne de olsa, tüm dikili taşlar zaman geçidi olacak diye bir kural yoktu. Herhalde o dönemlerde ustalar önemli

yerleri belirtmek için taşlan kullanıyorlardı ve bu tür bir anıt mezar mutlaka önemli olmalıydı. Onları koruyan dayanıklı kayalardan çok daha hassas olan kemiklerinden geriye sadece yankıları kalan ne tür bir adamın ya da kadının buraya gömüldüğünü merak ettim.

Tabut, mezarın ortasında yer alan defin odasının girişinden güçlükle indirildi. Anıt mezarın yanında, üzerinde fincan şeklinde tuhaf işaretler olan büyük ve yassı bir taş vardı - bunlar muhtemelen ilk ustalar tarafından yapılmıştı. Güçlü adamlardan dört kişi taşı alıp yavaşça anıt mezann üstüne koyup defin odasının üstündeki deliği kapattılar.

Tok bir gümbürtüyle düşünce, mezann üstündeki küçük taşlardan bir kısmı yanlardan aşağı yuvarlandı. Bunun ardından adamlar geri çekildiler ve hepimiz şimdi ne yapacağımızı merak ederek acemice mezarın etrafında durduk.

Burada rahip yoktu. Bu fazlasıyla pagan olan törenden önce Simon için düzenlenen cenaze ayini, küçük taş bir kilisede yapılmıştı. Anlaşılan, Hugh araştırmaları sırasında dinsel törenlerle ilgili bir şey bulamamıştı.

Tam hepimiz arkamızı dönüp güçlükle yürüyerek çiftlik evine gitmek zorunda olduğumuzu düşünmeye başlamışnk ki lan patlarcasına öksürerek öne çıktı.

Cenaze alayı oldukça donuktu, geçmişte Kuzey İskoçya'da-ki törenleri süsleyen parlak ekose kumaşlardan eser yoktu. Jamie'nin kıyafetleri bile pelerinle örtülüydü ve saçları siyah geniş kenarlı bir fötr şapkayla kapalıydı. Genel karanlığın içindeki tek istisna Ian'dı.

Bu sabah aşağı indiğinde insanların ona tuhaf bir şekilde bakmasına neden olmuştu ve bu bakışlar hâlâ devam ediyordu. Bu kez iyi bir nedeni vardı. Saçının büyük bir bölümünü kazımış ve geriye kalan saç tutamına yağ sürüp sert bir şerit halinde kafa derisinin tam ortasından aşağı doğnı yapıştırmış ve buna da hindi tüyü ve ortası delik gümüş altı peniden yaptığı sallanan bir süs takmıştı. Onun da üzerinde tartan pelerini vardı ama altına eskimiş geyik derisini ve karısı Emily'nin onun için yaptığı ma-vi-beyaz boncuklu dizliklerini giymişti.

Jamie onu ilk gördüğünde baştan aşağı süzüp dudağının bir köşesi kıvrılarak başını sallamıştı.

Kapıya doğru yöneldiğimizde, "Pek fark yaratmayacak, tamam mı?" demişti sessizce Ian'a. "Kim olduğunu yine de bileceklerdir."

"Bilecekler mi?" demişti lan ama cevap vermesini beklemeden şiddetli yağmurun altında ortadan kaybolmuştu.

Jamie kesinlikle haklı çıkmıştı; Kızılderililer'e özgü süsleri, Lallybroch'a varmadan önce hazırlık amacıyla yaptığı bir elbise provasıydı, çünkü Simon'ın bedeni defnedilip veda viskisinin içilmesinin hemen ardından yola çıkacaktık.

Ama kendine göre faydaları da vardı. lan yavaşça pelerinini çıkarıp Jamie'ye

verdikten sonra geçidin girişine doğru yürüyerek kendisini hayretle izleyen yaslı insanlara doğru döndü. Avuç içleri yukarıya bakacak şekilde ellerini uzatıp gözlerini kapadı ve yağmurun yüzünden aşağıya süzülmesi için başını geriye atarak Mohawk dilinde dini bir şarkı söylemeye başladı. Şarkı söyleyemezdi, sesi soğuk algınlığı yüzünden boğuk çıkıyor ve kelimelerin çoğu ya çatlıyor ya da hiç duyulmuyordu ama en başında Simon'ın ismini duyabilmiştim. Generalin ölüm şarkısı. Çok uzun sürmedi fakat ellerini yere indirdiğinde topluluk derin bir oh çekti.

lan arkasına bakmadan yürüdü ve topluluk da hiçbir şey söylemeden onu takip etti. Bitmişti.

Rüzgârın Hüznüyle

Hava hâlâ berbattı, yağmura aralıklarla yağan kar da eklenmişti ve Hugh, hava biraz daha iyi olana kadar en azından birkaç gün daha kalmamız için ısrar etmişti.

"Mikail Yortusu'na kadar havanın iyileşeceğini sanmıyorum," dedi Jamie gülümseyerek. "Hayır, kuzen, gitmeliyiz."

Ve böylece sahip olduğumuz tüm kıyafetlere sarınarak yola çıktık. Lallybroch'a varmamız iki günden fazla sürmüştü, bir gece terk edilmiş küçük bir çiftliğe sığınmak zorunda kalmıştık ve atlarla ineği yanımızdaki ahıra koymuştuk. Ne eşya ne de şömineye atabileceğimiz turba kömürümüz vardı ve çatının yarısı gitmişti ama taş duvarlar rüzgârı engelliyordu.

lan pelerininin altına sokulup diken diken olan kafasının üstüne bir battaniye çekerek, "Köpeğimi özledim," diye mızmızlandı.

Rüzgâr gürleyerek korunağın yanından geçip başımızın üstündeki yıpranmış saman çatıdan geri kalanı alıp götürmekle tehdit ederken, Jamie bana biraz daha sokularak, "Kafanın üstüne mi otururdu?" diye sordu. "Kafanı kazımadan önce ocak ayında olduğumuzu düşünmeliydin."

"Senin için söylemesi kolay," diye yanıtladı lan, battaniyenin altından ters ters bakarak. "Nasılsa Claire Yenge seni sıcak tutuyor."

"Sen de bir ara kendine bir eş bulursun. Peki, evlendiğinde Rollo da sizinle birlikte mi uyuyacak?" diye sordu Jamie.

"Hı-hı," dedi lan ve titreyerek battaniyeyle yüzünü örttü. Jamie'nin sıcaklığına, birbirine doladığımız pelerinlerimize, üç yün iç etekliğe ve üst üste iki çift çorap giymeme rağmen soğuktan titriyordum. Hayatım boyunca birçok soğuk yerde bulunmuştum ama İskoçya'nın soğuğunun insanın *içine işleyen* bir yanı vardı. Sıcak bir ateşe hasret çekmeme ve Lallybroch'un rahatlığını hatırlamama rağmen, eve dönüşümüz lan kadar beni de huzursuz

etmişti - ve yaklaştıkça lan heyecandan yerinde duramıyordu. Şimdi ise kulübenin karanlığında battaniyesinin içinde kıvranarak kendi kendine kıpırdanıp homurdanmakla meşguldü.

Edinburgh'a vardığımızda Lallybroch'a geleceğimizi haber veren bir not gönderip göndermememiz gerektiğini düşünmüştüm. Ama bunu önerdiğimde Jamie gülmüştü.

"Sence oranın on beş kilometre yakınına geldiğimizde bundan kimsenin haberinin olmaması gibi bir ihtimal var mı? Dert etme Sassenach," demişti. "Loch Lomond'dan Inverness'a, herkes Jamie Fraser'm İngiliz cadısı ve bir Kızılderili ile birlikte eve döndüğünü bilecektir."

"İngiliz cadı mı?" dedim, bundan hoşlanmam mı gücenmem mi gerektiğinden emin değildim. "Benim için öyle mi diyorlardı? Lallybroch'tayken?"

"Bunu genelde yüzüne söylerlerdi Sassenach," dedi ilgisizce. "Ama o zamanlar ne dediklerini anlayacak kadar Galce bilmiyordun. Hakaret etmek amacıyla söylemiyorlardı *a nighean*," diye kibarca ekledi. "Şimdi de etmeyeceklerdir. Sadece Kuzeyliler bazı şeyleri gördükleri gibi adlandırırlar."

"Hırım," dedim biraz eskilere gitmiştim.

"Yanlış sayılmazlar, değil mi?" diye sordu sırıtarak.

"Cadıya *benzediğimi* mi söylemeye çalışıyorsun?"

"Şu an pek benzemiyorsun," dedi tek gözünü kısıp beni süzerken. "Belki sabah uyandığında, o zamanlar daha korkunç görünüyorsun."

Aynam yoktu ve Edinburgh'tayken bir tane almayı düşünememiştim. Ama yine de tarağım vardı, Jamie'nin çenesinin altına sokulmuşken, Lallybroch'a belli bir mesafe kala, yağmur yağsın ya da yağmasın, durup saçımı iyice taramaya karar verdim. İngiltere Kraliçesi'ne ya da yaşlanmış bir karahindibaya benzer bir şekilde oraya ulaşsam bile pek fazla değişiklik yaratacağını sanmıyordum. Sonuçta önemli olan Ian'ın eve dönüşüydü.

Öte yandan… nasıl karşılanacağımı bilmiyordum. En hafif deyimiyle, Jenny Murray ile aramda bitmemiş bir mesele vardı.

Bir zamanlar çok iyi dosttuk. Tekrar öyle olmamızı umuyordum. Ama Jamie'nin Laoghaire MacKenzie ile evlenmesinde büyük bir rol oynamıştı. Tutsak kaldığı İngiltere'den geri döndüğünde yalnız ve evsiz olduğu için hiç şüphesiz onun adına endişelenmişti. Ayrıca benim öldüğümü de sanıyordu.

Birdenbire tekrar ortaya çıktığımda ne düşündüğünü merak etmiştim. Culloden savaşından önce Jamie'yi terk edip daha sonra aklımın başına geldiğini mi? Açıklama yapmak ve uzlaşmak için zamanımız olmamıştı, çünkü Jenny'nin çağırdığı Laoghaire, kızlarıyla birlikte Lallybroch'a

geldiğinde beni ve Jamie'yi çok şaşırtarak uygunsuz bir sahne yaratmıştı.

O anı tekrar düşününce göğsümde kahkaha atma isteği yükseldi ama o zaman kesinlikle gülmemiştim. Jenny ve lan, en küçük oğlunun eve geri dönmesinin getireceği şoktan kurtulur kurtulmaz belki bu kez konuşmak için fırsat bulabilirdik.

Ahırdaki atlar huzurlu bir şekilde nefes almasına ve Ian'ın nihayet horuldamaya başlamasına rağmen, arkamdaki hafif kıpırtıdan bizi neyin beklediğini düşünerek uyumayan tek kişinin ben olmadığımı fark ettim.

"Sen de mi uyuyamadın?" diye fısıldadım Jamie'ye.

"Hayır," dedi kısık bir sesle, kıpırdanarak beni iyice kendisine doğru çekti. "Eve en son gelişimi düşünüyordum. O kadar çok korkmuş, o kadar az ümitlenmiştim ki. lan da şu an öyle hissediyor olmalı."

''Peki sen nasıl hissediyorsun?" diye sordum beni kavrayan kolunun üstüne ellerimi koyarak. Kolunun güçlü ve zarif kemiklerini hissediyor, sakatlanan sağ eline yavaşça dokunuyordum. Jamie derin bir şekilde içini çekti.

"Bilmiyorum/' dedi. "Ama kötü bir şey olmayacak. Bu kez yanımda sen varsın."

Rüzgâr gecenin ilerleyen saatlerinde biraz hafiflemişti ve mucizevî bir şekilde gün bulutsuz ve parlaktı. Hava hâlâ bir kutup ayısının poposu kadar soğuktu ama yağmur yağmıyordu. Bunun iyiye işaret olduğunu düşündüm.

Lallybroch'a giden son yüksek geçidi geçip aşağıdaki evi gördüğümüzde kimse tek kelime etmedi. Göğsümde bir gevşeme hissettiğimde uzun süredir nefesimi tuttuğumu fark ettim.

"Değişmemiş, değil mi?" dedim, havanın soğukluğu yüzünden nefesim bembeyaz çıkıyordu.

"Güvercinliğin üstünde yeni bir çatı var," dedi lan. "Ve annemin koyun ağılı daha büyük." Heyecanlanmamış gibi görünmek için büyük çaba harcıyordu ama sesindeki sabırsızlığı fark etmemek mümkün değildi. Atını dürtüp biraz önümüzde durdu, saçına taktığı hindi tüyleri rüzgârda sallanıyordu.

Öğle saatleriydi ve etraf sessizdi; sabah işleri tamamlanmıştı fakat akşam sağımı ve akşam yemeği hazırlıklarına henüz başlanmamıştı. Yakındaki otlakta saman yiyen kocaman bir çift sığır haricinde dışarıda kimsecikler yoktu ama bacalardan duman tütüyordu ve beyaza boyalı büyük eve her zamanki misafirperver ve sakin hava hâkimdi.

Birdenbire, Bree ve Roger'm buraya hiç geri dönüp dönmeyeceğini merak ettim. Gitmeleri kesinleşip plan yapmaya başladıklarında bundan söz etmişlerdi.

Tanrım, lütfen güvende olsunlar, diye sessizce dua ettim.

lan atından inmiş sabırsızca bizi bekliyordu. Atlarımızdan inerken kapıya doğru yöneldi ama gelişimizden haberdar oldukları için o kapıya dokunamadan kapı ardına kadar açılmıştı.

Jenny kapının eşiğinde donup kalmıştı. Bir kez gözlerini kırpıştırdı, kaslı, geyik derisine bürünmüş, küçük yaralan olan uzun vücudundan, tüylü kafasına ve Mohawk olsun ya da olmasın, gözlerinde gizleyemediği umut ve korku dışında dikkatlice ifadesizleştirdiği dövmeli yüzüne doğru bakışlarını oğlunun üstünde gezdirdi.

Jenny'nin dudakları seğirdi. Bir kez… iki kez… sonra yüzünü buruşturup, kahkahaya dönüşen küçük, histerik çığlıklar atmaya başladı. Boğazı düğümlendi, tekrar çığlık attı ve sonra o kadar şiddetli bir şekilde gülmeye başladı ki arkaya, evin içine doğru sendeleyince koridordaki sıraya oturmak zorunda kaldı. Kollarını karnına dolayıp iki büklüm olmuş bir halde sesi tükenip hırıltılı bir şekilde nefes alana kadar güldü.

"lan," dedi en sonunda kafasını sallayarak. "Ah, Tanrım, lan. Benim küçük oğlum."

lan fazlasıyla şaşırmış görünüyordu. Dudakları seğiren, omuzlarını silken Jamie'ye sonra da annesine baktı.

Jenny nefes nefese kalmış, göğsü şişmişti, ayağa kalkıp Ian'a doğru giderek kollarını etrafına doladı, gözyaşlarının süzüldüğü yüzünü göğsüne bastırdı. lan yavaş ve dikkatlice kollarını ona doladı, annesini kırılgan ve çok değerli bir şeymiş gibi tutuyordu.

"lan," dedi tekrar, küçük gergin omuzlarının birden gevşediğini görebiliyordum. "Ah, lan. Tanrı'ya şükür zamanında gelebildin."

Jenny hatırladığımdan daha ufak tefek ve zayıftı, saçları simsiyah ve canlı olsa da gri teller biraz daha artmıştı, yine de erkek kardeşiyle paylaştığı doğuştan gelen emir veren tavrının yanı sıra koyu mavi kedi gibi çekik gözleri de hiç değişmemişti.

Önlüğünün ucuyla gözlerini silerken, "Atları bırakın," dedi hızla. "Çocuklardan birine onlarla ilgilenmesini söylerim. Soğuktan donmuş ve acıkmış olmalısınız, üzerinizdekileri çıkarıp

salona gelin." Bana meraklı ve ne olduğunu anlayamadığım bir şekilde küçük bir bakış attı ama gözlerimin içine bakmamış ve salona doğru ilerlediği sırada, "Gelin," demekten başka bir şey söylememişti.

Turba kömürünün dumanı ve yemek kokusu sinen ev tanıdık ama tuhaf kokuyordu; biri az önce ekmek pişirmiş olmalıydı, mayalı koku mutfaktan

koridora doğru yayılmıştı. Koridor neredeyse dışarısı kadar soğuktu, tüm odaların kapısı şöminelerden yayılan sıcaklığı korumak için sıkıca kapatılmıştı, kapıyı açınca hoş bir sıcak hava dışarı yayıldı ve Jenny dönüp ilk önce Ian'ı içeri soktu.

"lan," dedi daha önce hiç duymadığım bir ses tonuyla. "lan geldiler. Oğlun geldi."

Sıcak bir örtüyle dizleri örtülen yaşlı lan, ateşe yakın büyük bir koltukta oturuyordu. Hemen ayağa kalktı, savaşta kaybettiği bacağının yerine takılı olan tahta bacağın üstünde hafifçe sallanarak bize doğru birkaç adım attı.

"lan," dedi Jamie, sesi şoktan kısılmıştı. "Tannm, lan."

"Ah, tamam," dedi lan alaycı bir sesle."Merak etme, hâlâ benim."

Buna tüberküloz adını veriyorlardı, en azından doktorlar. Yunanca "tükenmek" anlamına geliyordu. Dindar olmayanlar, düşüncesizce "verem" derlerdi ve böyle adlandırılmasının nedeni çok açıktı. Hastalık kurbanını tüketir, canlı canlı yiyip bitirirdi. Zayıflatan bir hastalıktı ve harap ederdi. Et yiyerek hayatı hesapsızca tüketen müsrif bir yamyamdı.

Otuzlu ve kırklı yıllarda İngiltere'deyken ve geçmişte buradayken birçok kez bu hastalığı görmüştüm. Ama daha önce sevdiğim birinin etini kemiklerinden diri diri ayırdığına hiç şahit olmamıştım, kalbim eriyerek göğüs kafesimden akıp gitmişti.

lan her zaman sırım gibi zayıftı. Güçlü ve dayanıklıydı, genç Ian'ın kemikleri gibi onunkiler de derisinin yüzeyine yatandı. Ama şimdi…

"Öksürebilirim ama parçalara ayrılmam," diye Jamie'ye güven verip öne doğru adım atarak kollarını Jamie'nin boynuna doladı. Jamie yumuşak bir biçimde ona sarıldı, lanin kemiklerinin kırılmadığını görünce biraz daha sıkı sarılmaya başladı ve gözyaşlarının süzülmemesi için gözlerini kapattı. Onu sıkıca tutmuş, Ian'ı ayaklarının dibindeki uçuruma düşmemesi için farkında olmadan korumaya çalışıyor gibiydi.

Bütün kemiklerimi sayabiliyorum. İncirdeki bu cümle aniden aklıma gelmişti. Ben gerçekten de sayabiliyordum; gömleğinin kumaşı kaburgalarını o kadar net bir şekilde gösteriyordu ki omurgasının çıkık boğumlarıyla birleşen eklemlerini rahatlıkla görebiliyordum.

Onları gözleri dolmuş bir şekilde seyreden Jenny'ye doğru dönüp, "Ne kadar oldu?" diye soruverdim. "Hastalığa yakalanalı ne kadar oldu?"

Gözlerini kırpıp yutkundu.

"Yıllardır," dedi yeterince sakin bir şekilde. "Edinburgh'taki Tolbooth'tan öksürükle geri döndü ve hiç iyileşmedi. Son bir senedir daha da kötüye

gidiyor.”

Anladığımı belirtircesine başımı salladım. Öyleyse kronikleşmişti.

“Ne kadar kaldı?” dedi Jenny, o kadar kısık bir sesle sormuştu ki onu zar zor duyabilmiştim.

“Bilmiyorum,” dedim aynı ses tonuyla. “Ama… çok değil.”

Başını salladı; uzun bir zamandır öleceğinin farkında olmalıydı.

“O halde tam vaktinde geldiniz,” dedi soğukkanlı bir şekilde.

Odaya girdiğimiz andan beri lan gözlerini babasının vücuduna dikmişti. Dehşete düştüğü yüzünden okunabiliyordu ama kontrolünü kaybetmemişti.

“Baba,” dedi, sesi o kadar kısıktı ki kelime boğuk bir şekilde çıkmıştı. Boğazını sertçe temizleyip öne çıkarak tekrarladı: Baba.” Yaşlı lan oğluna bakınca hastalığın ve çilesinin izlerini gölgede bırakan büyük bir mutlulukla yüzü aydınlandı.

“Alı, lan,” dedi ona doğru kollarını uzatarak. “Benim küçük oğlum.”

Burası Kuzey Iskoçya’ydı. Ve onlar, Jenny ve Ian’dı. Bu şu anlama geliyordu; karışıklık ve nezaketten ötürü kaçınılan konular burada aksine doğrudan ele alınırdı.

Akşam yemeği hazır olana kadar mutfaktan getirilen reçelli ekmek yenilip çay içilirken, lan, “Yarın da ölebilirim, bir sene sonra da,” dedi dürüstçe. “Uç ayım kaldığına iddiaya girerim, içinizde bahse girmek isteyen varsa, beşe iki. Gerçi kazandıklarımı nasıl alacağımı bilmiyorum.” Yışlı lan gülümseyince yüzü aniden kurukafaya benzemişti.

Yetişkinlerin arasında pek neşeli olmayan bir mırıldanma vardı. Bir sürü insan salona doluşmuştu, reçelli ekmek verildiğini duyan tüm Lallybroch sakinleri odalarından ve kovuklarından çıkıp kayıp oğullarını görmek için heyecanla merdivenlerden gümbür gümbür inmişlerdi. Genç lan ailesinin gösterdiği sevgi yüzünden neredeyse boylu boyunca yere serilip çiğnenecekti, babasını görünce yaşadığı şokun hemen ardından tüm bunlar şaşkınlıktan susmasına, binlerce soru ve gürültünün karşısında oldukça çaresiz bir şekilde gülümsemesine neden olmuştu.

Kocası asker olduğu için iki çocuğuyla Lallybroch’ta yaşayan kız kardeşi Maggie gibi, Jamie ile adaş, lan ve Jenny’nin en büyük oğlu olan Jamie de artık karısı ve çocuklarıyla birlikte burada yaşıyordu. Küçük Jamie dışarıdaydı ama kadınlar benimle birlikte oturuyorlardı. Bütün çocuklar Ian’ın çevresine toplanmış, gözlerini ondan ayırmadan aynı anda bir sürü soru soruyorlar, itişip kakışıyorlar, kimin ne sorduğu ve önce kime cevap verilmesi gerektiği hakkında tartışıyorlardı.

Çocuklar, Yaşlı Ian'ın söylediklerine aldırış etmemişlerdi. Büyükbabalarının ölmek üzere olduğunu çoktan biliyorlardı ve bu bilgi karşılarına çıkan büyüleyici yeni amcalarıyla kıyaslanınca pek ilgi çekici değildi. Kısa saç örgüleri olan küçük bir

kız Genç Ianin kucağında oturmuş parmaklarını yüzündeki dövmelerin kenarlarında gezdiriyordu, ara sıra gülümsediğinde yanlışlıkla parmaklarını ağzına sokarak onu meraklı yeğenlerine duraksayarak yanıt vermek zorunda bırakıyordu.

Sitem edercesine bir ses tonuyla, "Mektup yazabilirdin," dedi Jamie, Jenny'ye.

"Yazdım," diyerek sertçe karşılık verdi. "Bir yıl önce, derisi eriyip gitmeye başladığında ve öksürükten fazlası olduğunu anladığımızda. Hatta senden mümkünse Genç Ian'ı göndermeni istemiştim."

"Ah," dedi Jamie yenilmiş bir şekilde. "Mektup gelmeden önce Tepe'den ayrılmış olmalıyız. Ama geçen nisan ayında geleceğimizi sana yazmamış mıydım? Mektubu New Bern'den yolladım."

"Yolladıysan bile almadım. Kuşatma yüzünden olmalı, Amerika'dan gönderilenlerin artık yarısı bile elimize ulaşmıyor. Ayrıca, geçen mart ayında Tepe'den ayrıklıysanız anladığım kadarıyla çok uzun bir deniz yolculuğu olmuş, değil mi?"

"Beklediğimizden uzun sürdü," dedi Jamie ilgisizce. "Yol boyunca bir sürü şey oldu."

"Görebiliyorum." Hiç tereddüt etmeden sağ elini tutup yarasını ve birbirine bitişik duran parmaklarını merakla inceledi. Sonra tek kaşını kaldırarak bana bakınca başımı salladım.

Tuhaf bir şekilde kendimi savunarak, "Saratoga'da yaralanmıştı," dedim. "Mecburdum."

"Güzel iş çıkarmışsın," dedi yavaşça parmaklarını bükerek. "Canın çok yanıyor mu Jamie?"

"Soğukta ağrıyor. Onun dışında pek sıkıntım yok."

"Viski!" diye bağırdı Jenny aniden, yerinde dikleşerek. "İliklerine kadar donmuşsun, nasıl düşünemedim? Robbie! Git ve bakır kapların üstündeki rafta duran özel şişeyi getir." Genç Ian'ın etrafındaki kalabalığın kenarında dolaşan sırık gibi bir çocuk büyükannesine önce isteksizce bir bakış attı ama sonra bakışlarının derinliğini görünce isteğini yerine getirmek için odadan dışarı fırladı.

Oda fazlasıyla sıcaktı; şöminede sakin bir şekilde yanan turba kömürünün ateşi ve bir sürü insanın vücut sıcaklıklarıyla neredeyse tropikal bir havası vardı. Ama Yaşlı Ian'a her baktığımda kalbimin etrafını büyük bir soğukluk kaplıyordu.

Koltuğuna uzanmıştı ve hâlâ gülümsüyordu. Ama kemikleri çıkık çökmüş omuzlarında, düşmüş göz kapaklarından bitkin olduğu açıkça fark edilebiliyordu.

Başımı çevirdiğimde Jenny'yi bana bakarken buldum. Hemen gözlerini kaçırdı ama bakışlarında tereddütlü ve şüpheli bir ifade vardı. Evet, konuşmamız gerekiyordu.

Yere yığılacak kadar yorgun olduklarından, ilk gece birbirlerine sokulup Lallybroch'un kucağında deliksiz bir uyku çektiler. Ama Jamie uyanır uyanmaz rüzgârın sesini duymuştu. Gece tekrar esmeye başlamıştı, evin saçaklarının etrafında inatçı ve soğuk bir iniltiden farksızdı.

Karanlıkta yatakta doğruldu, ellerini dizlerinin üstüne koymuş dinliyordu. Fırtına yaklaşıyor olmalıydı; rüzgârda karın sesini duyabiliyordu.

Yanında yarı kıvrılmış bir şekilde Claire yatıyordu, beyaz yastığın üstünde saçları kara bir lekeyi andırıyordu. Nefes alışını dinlerken Tann'ya bu ses için şükretti ve kendisini suçlu hissetti. Tüm gece boyunca Yaşlı Ian'ın öksürdüğünü duymuştu ve yatmaya gittiğinde akimdan bir türlü atamamıştı.

\brgunluktan Ianin hastalığını düşünmeyi bir kenara bırakmıştı ama uyandığında hâlâ oradaydı, göğsüne ağır bir taş gibi çökmüştü.

Claire uykusunda kımıldanıp sırtüstü dönünce, Jamie birdenbire onu istediğini fark etti. Duraksadı, Yaşlı lan için üzülüyordu, onun çoktan kaybettiği ama kendisinin hâlâ sahip olduğu şey yüzünden kendisini suçlu hissediyordu. Eşini uyandırmak istemedi.

"Sanırım senin gibi hissediyorum," dedi Jamie, Claire'i uyandı ramayacak kadar hafifçe. "Taşların içinden geldiğinde hissettiğin gibi. Dünya hâlâ orada ama senin bir zamanlar sahip olduğun dünyadan farklı bir haldeymiş gibi."

Jamie, çarşafların içinden elini çıkarıp yoklamaya başlayınca Claire'in elini tuttu. İçini çekti, derin ve uykulu bir şekilde, sonra Jamie'yi kendisine doğru çekti.

"Benim dünyam sensin," diye mırıldandı Claire ve sonra nefes alışı değişti, kendisiyle birlikte Jamie'yi güvenli bir yere götürdü.

Hatırla

İki lan mutfakta birlikte kahvaltı ediyorlardı. Yaşlı lan şafaktan önce öksürerek uyanmış ve ardından o kadar derin bir uykuya dalmıştı ki Jenny

onu uyandırmak istememişti, Genç lan ise kardeşi ve yeğenleriyle birlikte bütün gece boyunca tepelerde avlanmıştı. Geri dönerlerken Kitty'nin evinde durmuşlardı, Küçük Jamie yemek yiyip biraz uyumak için orada kalmalarını istemişti ama lan, nedenini bilmese de kendisini huzursuz hissettiği için eve dönmek istemişti.

Babasının, İskoçya'dan ayrılmadan önceki on beş sene boyunca yaptığı gibi yulaf lapasının üstüne tuz döküşünü izlerken, belki de bu yüzden, diye düşündü. Evinden uzakta olduğu tüm bu süre boyunca bir kez olsun bunu düşünmemişti ama tekrar görünce, evinden hiç ayrılmamış gibi hissetti, sanki ömrünün her sabahını bu masada, babasının yulaf lapası yiyişini izleyerek geçirmişti.

Birdenbire bu anı hafızasına kazıma dürtüsü onu ele geçirdi, bu hareketiyle ilgili her şeyi bilmek ve hissetmek istiyordu; dirseklerinin altındaki yıpranmış, düz tahtadan, tezgâhın lekeli granitine ve eski püskü perdelerin arasından içeri sızıp lapayı çiğneyen babasının çenesinin köşesinde şişen kası aydınlatan ışığa kadar.

Yaşlı lan, sanki oğlunun gözlerinin üstünde olduğunu hissetmişçesine aniden başını kaldırıp baktı.

"Bozkıra çıkalım mı?" dedi. "Kızıl geyiklerin yavrulayıp yavrulamadığını görmek istiyorum."

Babasının gücü onu şaşırtmıştı. Hiçbir şeyden ve her şeyden bahsederek birkaç kilometre yol yürümüşlerdi. Bunun birbirlerine söylenmesi gereken şeyleri söyleyebilmeleri için gerekli olduğunu biliyordu ama Genç lan konuşmaktan korkuyordu.

Nihayet bozkırın yükseklerdeki bir kısmında durdular, buradan büyük dağları ve gökyüzünde yükselen solgun güneşin altında balık gibi parlayan birkaç küçük gölü görebiliyorlardı. Bir aziz kaynağı bulmuşlardı, eski taş bir haçın olduğu küçük bir su birikintisiydi. Sudan içip aziz için dua ettiler ve sonra dinlenmek için biraz ilerisine oturdular.

Gelişigüzel bir şekilde, "İlk öldüğümde böyle bir yerdeydim," dedi babası ve terli yüzünde ıslak elini gezdirdi. Kırmızı yanaklı ve sağlıklı görünüyordu ama çok zayıftı. Ölüyor olduğunu bilmek ve onu bu şekilde görmek Ian'ın hiç hoşuna gitmiyordu.

"Öyle mi?" dedi. "Bu ne zamandı?"

"Ah, Fransa'dayken. Bacağımı kaybettiğimde." Yaşlı lan umursamaz bir şekilde tahta bacağına baktı. "Bir an durmuş tüfeğimi ateşlemek üzereydim ve sonra kendimi sırtüstü yerde yatarken buldum. Vurulduğumu anlamamıştım bile. Oysa altı librelik demir bir topla vurulsan fark edeceğini düşünürsün,

değil mi?”

Babası ona gülümseyince o da istemeye istemeye karşılık verdi.

“Anlardım. Gerçi, mutlaka *bir şey* olduğunu anlamışsındır.”

“Ah, evet, fark ettim. Bir-iki dakika sonra, vurulmuş olabileceğimi düşünmeye başladım. Ama hiçbir ağrı hissetmiyordum.”

“İyiymiş,” dedi Genç lan yüreklendirici bir şekilde.

“O zaman öldüğümü anladım.” Babasının gözleri onun üstündeydi ama sanki başka bir yere, uzaklardaki savaş alanına bakıyordu. “Ama pek umursamamıştım. Ve yalnız değildim.’’

Bakışları oğluna odaklanmıştı, hafifçe gülümsedi. Elini uzatıp laıı’ın elini tuttu - kendi elleri sadece kemiklerden ibaretti, eklemleri şişip yumru yumru olmuştu ama elleri büyük oğlunun elleri gibi hâlâ kocaman bir şekilde kavrıyordu.

“lan,” dedi ve durdu. “Seninle aynı isme sahip birinin ismini söylemenin ne kadar tuhaf olduğunu biliyor musun? lan,” diye tekrarladı, bu kez daha yavaş bir şekilde, “dert etme. O zaman korkmamıştım. Şimdi de korkmuyorum.”

lan, *ama ben korkuyorum*, diye geçirdi içinden.

“Bana köpeğinden bahset,” dedi babası gülümseyerek. O da babasına Rollo’yu anlattı. Rollo’nun boğulduğu ya da öldüğünü düşündüğü deniz savaşını, Ticonderoga’ya gitmek zorunda kalışlarını ve Saratoga’daki berbat savaşı anlattı.

Ve düşünmek kelimelerin boğazında donmalarına sebep olacağından, hiç düşünmeden ona Emily’yi, IseabaiPi ve Kertenkelelerin En Hızlısı’m anlattı.

“Ben- bundan daha önce hiç kimseye bahsetmemiştim,” dedi birdenbire utangaç bir şekilde. “Küçük çocuğu kastediyorum.”

Babası derin bir nefes aldı, mutlu görünüyordu. Sonra öksürdü, cebinden bir mendil çıkarıp biraz daha öksürdü ama en sonunda durdu. lan kanla lekelenmiş olabileceğini düşündüğü için mendile bakmamaya çalıştı.

“Annene- ” Yaşlı Ian’ın sesi çatlamıştı, boğazını temizleyip hafifçe homurdanarak mendile tükürdü. “Annene söylemelisin,” dedi, sesi tekrar düzelmişti. “Bir oğlun olduğunu duymak onu sevindirecektir, şartlar ne olursa olsun.”

“Belki söylerim.”

Böcekler için henüz erkendi ama bozkır kuşları etrafı kolaçan edip kafalarının üstünden uçarken korkuyla ötmeye başlamışlardı. Bir süre evinin sesini

dinleyip sonra, “Baba. Sana kötü bir şey söylemeliyim,” dedi.

Aziz havuzunun yanında oturdukları o ilkbahar gününde, lan babasına Murdina Bug’a ne olduğunu anlattı.

Babası başını eğip büyük bir dikkatle onu dinlemişti. Genç lan, saçlarındaki gri tutamları görebiliyordu, bu görüntüyü hem üzücü hem de çelişkili bir şekilde rahatlatıcı bulmuştu. *En azından güzel bir hayatı oldu*, diye düşündü. *Ama belki, Bayan Bug’ın da güzel bir hayatı olmuştur. Eğer o genç bir kız olsaydı, daha kötü mü hissederdim*? Daha kötü hissedeceğini düşünüyordu fakat şimdi bile yeterince kötü hissediyordu. Anlatınca biraz daha iyi hissetmişti, o kadar.

Yaşlı lan, kalçasının üstünde geriye doğru sallanarak kollarını sağlam dizine kenetlemiş düşünüyordu.

“Elbette senin suçun değil,” dedi oğluna yandan bir bakış atarak. “Kalbinde de böyle mi hissediyorsun?”

“Hayır,” diye itiraf etti lan. “Ama öyle hissetmeye çalışıyorum.”

Bunu duyan babası gülümsedi fakat sonra tekrar ciddileşti.

“Başaracaksın. Bu duyguyla bu kadar uzun yaşayabildiysen, bir şeyin kalmaz. Ancak Yaşlı Bug meselesine gelince. Eğer hâlâ tanıdığım kişiyse, tepeler kadar yaşlı olmalı ve o Malcolm Grant için çalışırdı.”

“Ben de bunu düşünüp duruyordum, yaşlı olduğunu ve öleceğini ama ya ölür de bundan haberim olmazsa?” Sinirle elini salladı. “Adamı öldürmek istemiyorum ama Rachel eşim olursa ve Bug da ona zarar vermeye kararlı bir şekilde ortalıkta dolanmaya devam ederse onu nasıl öldürmeyeyim ki…”

“O kim?” diye sordu, yüzü merakla aydmlanmışu. “Bana ondan bahset.”

Böylece babasına Rachel’ı anlattı. Aslında, onu sadece birkaç haftadır tanıdığını ve bir kez öptüğünü düşününce anlatabileceği bu kadar çok şeyin olmasına şaşırmıştı.

Babası içini çekti, başka türlü yeterince nefes alamadığından bunu sürekli yapıyordu ama bu kez mutlulukla.

“Ah, lan,” dedi sevgiyle. “Senin için çok sevindim. Ne kadar mutlu olduğumu anlatamam. Annenle birlikte onca yıl hep se-

vebileceğin ve aile kurabileceğin iyi bir kadın bulman için dua ettik.”

“Aileden bahsetmek için henüz erken,” diye dikkatini çekti Genç lan. “Özellikle de, Quaker olduğunu ve büyük ihtimalle benimle evlenmeyeceğini düşünürsek. Hem ben İskoçya’da-yım, o ise Kıta Ordusu’yla birlikte Amerika’da. Muhtemelen şu an veba kapmakla meşguldür ya da birileri ona

nişan alınıyordun”

Ciddiydi ve babası kahkaha atınca biraz gücenmişti. Ama sonra Yaşlı lan ona doğru eğilerek büyük bir ciddiyetle, “Benim ölmemi beklemene gerek yok. Gidip o genç kızı bulman lazım,” dedi.

“Gidemem-”

“Evet, gidebilirsin. Lallybroch Küçük Jamie’nin, kızlar evlendi ve Michael- ” Michael’ı düşününce gülümsedi. “Michael da idare eder herhalde. Bir adamın bir kadına ihtiyacı vardır ve iyi bir kadın Tanrı’nın bir erkeğe verebileceği en güzel armağandır. Mutlu olduğunu bilirsem daha rahat ölebilirim *a bhailach*.”

“İyi, peki,” diye mırıldandı Genç lan. “Olabilir. Ama henüz gitmeyeceğim.”

Eski Borçlar

Jamie yulaf lapasının son parçasını yutup derin bir nefes alarak kaşığını bıraktı.

“Jenny?”

“Elbette, daha çok var,” dedi kâseye uzanırken. Ama sonra yüzünün ifadesini fark edince gözlerini kısarak durdu. “İstediğin bu değil miydi yoksa?”

“Tam olarak bunun bir istek olduğunu söyleyemem ama.. Jamie kardeşinin bakışlarından kaçınmak için tavana bakıp ruhunu Tanrı’ya emanet etti. “Laoghaire MacKenzie hakkında ne biliyorsun?”

Kız kardeşine doğru küçük bir bakış atma riskine girdiğindeyse merakla parlayan gözlerinin kocaman olduğunu gördü.

“Laoghaire, öyle mi?” Jenny sandalyeye oturup düşünceli bir şekilde parmaklarını masanın üstünde tıkırdatmaya başladı. Yaşma göre ellerinin çok iyi durumda olduğunu düşündüm.

“Evli değil,” dedi. “Ama sanırım, bunu biliyorsundur.” Jamie kısaca başını salladı.

“Onun hakkında ne bilmek istiyorsun?”

“Şey… nasıl geçindiğini bilmek istiyorum sanırım. Ve-”

“Ve yatağını kiminle paylaştığını mı?”

Jamie kardeşine ters bir bakış attı.

“Çok terbiyesiz bir kadınsın Janet Murray.”

“Ah, öyle mi? Bana sorma o halde, kediye sor.” Jenny’niıı

mavi gözleri bir an parıldamış ve yanağındaki gamzesi ortaya çıkmıştı. Jamie

bu bakışı çok iyi bildiğinden mümkün olduğunca kibar bir şekilde tekrar denedi.

“Biliyor musun?”

“Hayır,” dedi hemen.

Jamie, ona inanmadığını belirtircesine tek kaşını kaldırdı. “Alı, peki. Sen dalga geç.”

Jenny kafasını sallayıp bir parmağını bal kavanozunun kenarında gezdirerek altın renkli bir damlayı sildi .“St. Fouthad’ın ayak tırnakları üzerine yemin ederim.”

Jamie, on yaşından beri bunu duymadığından içinde bulunduğu duruma rağmen kocaman bir kahkaha patlattı.

“O halde, söylenecek başka bir şey yok, değil mi?” Jamie umursamıyormuş gibi görünmeye çalışarak arkasına yaslandı. Jenny kızdığını* belirten küçük bir ses çıkarıp ayağa kalkarak hızla masayı temizlemeye başladı. Jamie gözlerini kısmış bir halde onu izliyordu, sırf inat yüzünden mi -ki bu durumda bir dakika içinde pes ederdi- yoksa başka bir sebepten mi onunla uğraştığından emin değildi.

“Neden bilmek istiyorsun?” diye sordu Jenny aniden, bakışları yapış yapış kasenin üstündeydi.

“Sadece bilmek istiyorum,” dedi Jamie. “Böyle bir şeyi herkes merak eder, değil mi?”

“Evet, eder,” diye kabul etti Jenny. Biraz dikleşip erkek kardeşine uzun ve keskin bir bakış attı, Jamie kulaklarının arkasını yıkayıp yıkamadığını düşündü.

“Bilmiyorum,” dedi Jenny en sonunda. “Hem bu doğru. Ondan sadece bir kez haber aldım ve bu sana mektup yazdığım zamandı.”

Peki, mektubunda neden bana bundan bahsettin öyleyse, diye içinden geçirdi Jamie ama sesli bir şekilde dile getirmedi.

“Hmm,” dedi sadece. “Ve bu konuyu daha fazla kurcalamadığına inanmamı bekliyorsun, öyle mi?”

Hatırlıyordu. Laoghaire ile evleneceği günün sabahı çocukken sahip olduğu eski odasında bekleyişini hatırlıyordu.

Düğün için üzerinde yeni bir gömlek vardı. En temel ihtiyaçları dışında harcayabilecekleri paraları yoktu ama Jenny bir yolunu bulup ona bir gömlek uydurmuştu; en güzel iki elbisesini kurban ettiğine dair Jamie’nin şüpheleri vardı. Tıraş olduğunu, sonrasında suyun aksinde beliren yabancının bir deri

bir kemik yüzünü ve Laoghaire'i gördüğünde gülümsemeyi ihmal etmemesi gerektiğini düşündüğünü hatırlıyordu. Lavabodaki suyun yansımasında gördüğü şey bile *kendisini* korkutmaya yeterken genç kadını korkutmak istemiyordu.

Birden Laoghaire'inin yatağını paylaşmak istemişti. Claire'in bedenini kararlı bir şekilde bir kenara itti -onunla yeterince alıştırma yapmıştı- aniden yıllar geçtiğini düşünmesine neden oldu. Evet, yıllar! Son on beş sene içinde sadece iki kadınla birlikte olmuştu ve bunu en son yaptığından beri altı, belki de yedi sene geçmişti.

Bir an iktidarsız olabileceğini düşünerek panikledi ve eteğinin üstünden yavaşça kendisine dokundu ama biriyle yatma düşüncesinin bile onu sertleştirmeye yettiğini fark etti.

Jamie derin bir nefes aldı, biraz rahatlamıştı. En azından, dert etmesi gereken şeylerin birinden kurtulmuştu.

Küçük bir ses irkilip kafasını kapıya doğru döndürmesine neden olunca, Jenny'nin yüzünde anlaşılamaz bir ifadeyle ona baktığını gördü. Öksürüp elini eteğinin üstünden çekti.

Gözlerini ona dikerek, sessizce "Bunu yapmak zorunda değilsin Jamie," dedi. "Fikrini değiştirdiysen, bana söyle."

Neredeyse bunu yapacaktı. Ama evdeki sesleri duyabiliyordu. Tuhaf bir koşuşturma havası vardı - uzun süredir eksik olan bir amaç ve mutluluk. Tehlikede olan sadece kendi mutluluğu değildi ve hiçbir zaman öyle olmamıştı.

"Hayır," dedi Jamie aniden. "Ben iyiyim." Rahatlatıcı bir şekilde kardeşine gülümsedi.

Aşağı inip lan ile karşılaştığında, pencerelere düşen yağmur sesini duydu ve aniden boğuluyormuş gibi hissetti. İlk evlilik gününe dair tatsız anıları, Claire ile birlikte hem üzgün hem de korkmuş bir halde birbirine destek oluşlarını hatırlamıştı.

"Tamam mı o halde?" dedi lan yavaşça ona doğru yaklaşarak.

"Evet, tamam," diye karşılık verdi Jamie, sesinin ne kadar sakin çıktığını duyunca hoşuna gitmişti.

Kısa bir anlığına salonun kapısının kenarında Jenny'nin yüzü göründü. Endişeliydi ama erkek kardeşini görünce rahatlamıştı

"Bir şey yok *a nighean,* " demişti lan gülümseyerek. "Kaçmaya kalkmaması için ben onu tutarım." lan gerçekten de Jamie'yi şaşırtacak bir şekilde kavramıştı ve Jamie itiraz etmemişti.

“İçeri getir o zaman,” demişti Jenny soğuk bir ses tonuyla. “Rahip geldi.”

lan ile birlikte içeri girip yaşlı Rahip McCarthy’nin önünde Laoghaire’in yanındaki yerini almıştı. Laoghaire korkuyor muydu? Jamie’nin tuttuğu eli soğuktu ama titremiyordu. Yavaşça parmaklarını sıkınca Laoghaire başını çevirip doğruca ona bakmıştı. Hayır, bu korku değildi, mum ışığı ya da yıldızların parlaklığıyla da ilgisi yoktu. Bakışlarında minnettarlık vardı - ve güven.

Bu güven duygusu içine işlemişti, Jamie’yi olduğu yere bağlayan kopan köklerden en azından birkaç tanesini yeniden canlandırmıştı. Jamie de minnettardı.

Ayak sesleri duydu, Jamie dönüp baktığında Claire’in gülümseyerek koridorda ilerlediğini gördü. O da gülümsedi -bunu hiç düşünmeden yaptığını fark etmişti- Claire yanma gelip odaya bakarken elini tuttu.

“Senin odan, değil mi? Gençliğindeki odan?”

“Evet.”

“Buraya ilk gelişimizde Jenny’nin bana gösterdiğini hatırlıyorum.” Claire hafifçe dudaklarını büktü. Artık Jenny ile konuşuyorlardı ama oldukça resmilerdi, her ikisi de gereğinden

fazla dikkatliydiler ve yanlış şeylerden söz etmemek için özellikle çaba harcıyorlardı. Jamie de yanlış konulardan çok fazla bahsetmekten korkuyordu ama sırf bu yüzden bir kadın gibi davranacak değildi.

“Gidip Laoghaire’i görmeliyim,” dedi aniden. “Gidersem beni öldürür müsün?”

Claire şaşırmış görünüyordu ve bir de memnun, lanet olsun. “Benden izin mi istiyorsun?”

“Hayır,” dedi Jamie, inatçı ve beceriksiz hissediyordu. “Ben sadece- sana söylemem gerektiğini düşündüm, hepsi bu.”

“Çok düşüncelisin.” Calire hâlâ gülümsüyordu ama ihtiyatlı bir hal almıştı. “Bana… *neden* gidip onu görmek istediğini söyleyebilir misin?”

“Onu görmek *istediğimi* söylemedim,” dedi Jamie, sesinde fark edilir bir öfke vardı. “Sadece görmem gerektiğini söyledim.”

“Neden onu görmek istediğini sorarsam haddimi aşmış mı olurum?” Claire’in gözleri her zamankinden biraz daha büyük ve sarıydı; içindeki atmacayı uyandırmıştı. Jamie bir an bocaladı, aniden kendi kafasının karışıklığından uzaklaşmak istedi. Ama böyle bir şeyi yapamazdı. Evlilik gününde Laoghaire’in yüzünü, gözlerindeki güven dolu bakışı ve o güvene ihanet ettiği

için hissettiği rahatsızlığı ona açıklayamazdı.

“Bana istediğini sorabilirsin Sassenach ve sordun da,” diye ekledi anlamlı bir şekilde. “Mantıklı bir şeyler söyleyebileceğimi bilseydim cevap verirdim.”

Claire burnunu çekercesine küçük bir ses çıkardı, pek, “Hıh!” der gibi değildi ama Jamie ne demek istediğini yeterince anlamıştı.

“Onun kiminle yattığını bilmek istiyorsan, sanırım bunu öğrenmek için daha farklı yollar vardır,” dedi Claire. Sesini özenle kontrol etmişti ama göz bebekleri büyümüştü.

“Kiminle yattığı umurumda değil!”

“Ah, evet, umurunda,” dedi Claire hiç vakit kaybetmeden. “Değil!”

“Yalancı, yalancı, sana kimse inanmaz!” dedi Claire.

Jamie öfkeden patlamak üzereydi ama bunun yerine büyük bir kahkaha patlattı. Bunu beklemeyen Claire bir an için şaşırdı fakat sonra o da ona katılıp gülmeye başladı.

Birkaç saniye içinde gülmeyi kestiler, kahkahaya pek alışık olmadığı bilinen bir evde böylesine gürültülü oldukları için utanmışlardı. Yine de birbirlerine gülümsüyorlardı.

Jamie yavaşça, “Gel buraya,” deyip ona elini uzattı. Claire hemen elini tuttu, parmakları sıcacık ve kuvvetliydi, kollarını etrafına doladı.

Karısının saçları farklı kokuyordu. Hâlâ taze ve canlı yeşilliklerin kokuları sinmişti ama farklıydı. Kuzey İskoçya’yı andırıyordu. Süpürgeotunu, belki de.

“Kim olduğunu bilmeyi istemezsin,” dedi Claire, sesi ılıktı ve gömleğinin üstünden Jamie’yi gıdıklıyordu. “Nedenini söylememi ister misin?”

“Hem isterim hem de istemem,” dedi karısını daha sıkı tutarak. “Nedenini yeterince biliyorum ve eminim ki sen, Jenny ve elli kilometrelik alan içindeki her kadın da bildiğini düşünüyordur. Ama onu görmek istememin nedeni bu değil.”

Bunun üzerine Claire biraz geri çekildi ve ona bakabilmek için gözlerinin önüne düşen lülelerini kenara itti. Dalgın bir şekilde Jamie’nin yüzünü inceledikten sonra başını salladı. “Pekâlâ, ona çok selam söylediğimi ilet o halde, olur mu?” “Seni intikamcı küçük yaratık. Böyle düşünebileceğin asla aklıma gelmezdi!”

“Gerçekten mi?” dedi Claire kupkuru bir sesle, yavaşça gülümseyip başparmağını yanağında gezdirdi.

“Hayır,” dedi Jamie. “Asla düşünemezdim. Sen kin tutacak biri değilsin

Sassenach ve hiçbir zaman öyle olmadın.”

Claire saçlarını geriye atarak, “O sana hiç kahkaha attırmadı, değil mi?” diye sordu.

“Bir-iki kez gülmüş olabilirim,” dedi Jamie ciddiyetle. “Ama hayır.”

“Pekâlâ, o halde bunu sakın akimdan çıkarma,” dedi ve eteklerini hışırdatarak uzaklaştı. Jamie aptal aptal sırıtarak onu takip etti.

Merdivenlere ulaştığında Claire yolu yarılamış, onu bekliyordu.

“Bir şey daha,” dedi parmağını kaldırarak.

“Evet?”

“Eğer kiminle yattığını öğrenir de bana söylemezsen, seni *öldürürüm”*

Balriggan küçük bir yerdi, ev ve ek binalarla birlikte yaklaşık kırk bin metrekare kadardı. Buna rağmen, tepenin kıvrımına güzel, geniş gri bir taş kulübe yerleştirilmişti ve hemen yanında ayna gibi parlayan küçücük bir göl vardı. Ayaklanma sırasında Ingilizler tarlaları ve ambarı yakmışlardı ama tarlalar yeniden yeşermişti. Onları süren çiftçilerden belki de daha kolay iyileşmişlerdi.

Jamie, gölün yanından bu ziyaretin bir hata olduğunu düşünerek yavaşça geçti. Bazı şeyleri -mekânları, insanları, hatıraları-geride bırakmak, en azından bir süreliğine, mümkündü. Ama mekânlar bir zamanlar orada olan şeylere sıkı sıkıya bağlıydı ve eskiden yaşadığınız yere geri döndüğünüzde orada neler yaptığınız ve kimlerle olduğunuzla sizi yüzleştirirlerdi.

Ama Balriggan… kötü bir yer değildi; Jamie küçük gölü ve suyun gökyüzünü yansıtma şeklini çok severdi. Bazı sabahlar suyun yansıttığı bulutların üstünde yürüyebilecekmiş gibi hissederdi. Yaz akşamlarında, balıklar yumurtalarından çıktıkları sırada suyun yüzeyinde birbirleriyle çakışan yüzlerce halka parıldardı ve aniden atlayan bir somon balığının sıçrattığı suyla ritimleri arada sırada bozulurdu.

Yol onu eve yakınlaştırırken, küçük Joan ve Marsali’ye elle-nyle nasıl balık tutacaklarım öğrettiği taşlı kıyıyı görebildi. Üçü de işlerim- o kadar konsantre olurlardı ki sivrisineklerin ısırışla-

[1] ma aldırış etme/ ve eve bellerine kadar ıslanmış, sinek ısırıkları ve güneş yanığı yüzünden kıpkırmızı olmuş halde dönerlerdi. Jamie hafifçe gülümsedi, sonra atını evin bulunduğu tepeye doğru çevirdi.

Etraftaki her şey eski püsküydü ama ortalığın düzeltildiğini istemeden de olsa fark etmişti. Evin arkasındaki küçük otlakta gezinen üstünde eyeri olan bir katır vardı, yaşlı fakat sağlıklı görünüyordu. Yeterliydi. Laoghaire, en azından

parasını düşünmeden harcamaz ve bildiğini okumazdı.

Jamie elini kapının üstüne koyduğunda karnının düğümlendiğini hissetti. Dokunduğu tahta korkutucu bir şekilde tanıdık geliyordu; düşünmeden tahtayı tutup kaldırdı. Laoghaire'in avukatı Ned Gowan ile son görüşmelerini hatırlayınca karnındaki düğümün boğazına kadar yükseldiğini fark etti. *"Lanet olası kadın ne istiyor öyleyse?"* diye sormuştu çileden çıkmış bir halde. Ned de neşeli bir şekilde, *"Kelleni kapısının üstünde görmeyi istiyor*demişti.

I lafıfçc burnundan soluyup devam etti, kapıyı biraz sert kapatarak başını kaldırıp eve baktı.

Gözüne bir kıpırtı ilişmişti. Kulübenin dışındaki bankta bir adam oturuyordu, dizinin üstündeki koşum takımından kafasını kaldırıp baktı.

Jamie, onun çirkin küçük biri olduğunu düşündü. Cılız vc dağ gelinciği gibi ufak bir suratı vardı, bir gözü şaşıydı ve sanki şaşırmış gibi ağzı açıktı. Yine de Jamie kibar bir şekilde onu selamlayıp evin hanımının bugün evde olup olmadığını sordu.

Yakından bakınca otuzlu yaşlarında olduğunu düşündüğü adanı gözlerini kırpıştırdı ve sonra daha iyi görebilmek için sağlam gözünü Jamie'ye doğru çevirdi.

"Peki, sen kimsin?" diye düşmanca bir sesle sordu.

"Buroch Tıiarach'lı Fraser," diye yanıtladı Jamie. Ne de olsa,

resmi bir durumdu. "Bayan-" Laoghaire'e nasıl hitap edeceğini bilemeyerek duraksadı. Jenny, skandala rağmen kendisine, "Bayan Fraser," denilmesinde ısrar ettiğini söylemişti. Ama ne olursa olsun ona bu şekilde hitap etmeyecekti, uşağına bile böyle söyleyemezdi.

"Lütfen hanımını gidip getirir misin?" dedi kısaca.

"Ondan ne istiyorsun?" Adam sağlam gözünü şüpheli bir şekilde kısmıştı.

Jamie böyle bir engelle karşılaşmayı beklememişti, sertçe yanıtlamaya kararlıydı fakat kendisini dizginledi. Adamın hakkında bir şeyler bildiği açıktı, tavrı kaba olsa da sanki uşağı Laoghaire'i korumaya çalışıyordu.

"Senin için bir sakıncası yoksa, onunla konuşmak istiyorum," dedi son derece kibar bir şekilde. "Gidip ona haber verebilir misin?"

Adam boğazından kaba bir ses çıkardıktan sonra, koşum takımını kenara bırakıp ayağa kalktı. Jamie omuriliğinin fena halde çarpık ve bir bacağının diğerinden kısa olduğunu çok geç fark etmişti. İşi daha da zora sokmadan özür dilemesine imkân yoktu, sadece başıyla selam vererek adamın

sendeleyerek evin içine doğru giderken sırf onu utandırmak için sakat bir uşak tutmasının tam Laoghaire'e göre bir iş olduğunu düşündü.

Düşündüklerinden utanarak sinirli bir şekilde silkelendi. Laoghaire MacKenzie gibi bahtsız bir kadının, sahip olduğu tüm kötü özellikleri ortaya çıkarmasına neden olan şey neydi? Kız kardeşinin de ondan geri kalmadığını düşündü pişman bir şekilde. Jenny onu kızdırıp kiifrettirebilir ve kükreyene kadar onu sinirlendirebilirdi ama sonra sanki üzerine bir kova soğuk su dökmüşçesine, tek kelimeyle tüm öfkesini söndürürdü.

"Git, görüş onunla," demişti Jenny.

"Pekâlâ," dedi Jamie gergince. "İşte buradayım."

"Görebiliyorum," dedi küçük, soğuk bir ses. "Neden geldin?"

Jamie arkasına dönüp baktığında, elinde süpürgeyle kapının eşiğinde duran Laoghaire'i mesafeli bir bakış atarken buldu.

Jamie hemen şapkasını çıkarıp ona selam verdi.

"İyi günler. Umanın iyisindir." Görünüşe bakılırsa öyleydi; kolalanmış beyaz başlığının altındaki yüzü biraz kızarmıştı ve mavi gözleri parlaktı.

Açık renk kaşlarının biraz yukarı kalkması dışında ifadesizce ona bakıyordu.

"Eve döndüğünü duydum. Neden buradasın?"

"Nasıl olduğunu görmek için."

Laoghaire kaşlarını hafifçe kaldırdı.

"Pekâlâ. Ne istiyorsun?"

Jamie aklından yüzlerce kez geçirmişti ama boşu boşuna uğraştığına karar verdi. Önceden planlanabilecek şeyler elbette vardı ama bunların hiçbiri kadınlarla ilgili değildir.

"Senden özür dilemek için geldim," dedi açık bir şekilde. "Daha önce de söylemiştim fakat bana ateş etmiştin. Beni bu kez dinler misin?"

Laoghaire bunu duyunca kaşlarını indirdi. Sanki bir silah olarak işe yarayıp yaramayacağını düşünürmüş gibi bakışlarını elindeki süpürgeye doğru çevirdi ve sonra tekrar Jamie'ye bakıp omuzlarını silkti.

"Keyfin bilir. İçeri gelmek ister misin?" Başıyla eve doğru işaret etti.

"Hava çok güzel. Bahçede yürüyelim mi?" Hatıraları olan eve girmeyi istemiyordu.

Laoghaire bir-iki dakika onu süzdükten sonra başını salladı ve isterse peşinden gelebileceğini belirtircesine bahçe yoluna doğru döndü. Jamie, onun

süpürgeyi elinden bırakmadığını fark etmişti, gücenmesi mi yoksa hoşlanması mı gerektiğini bilememişti.

Sebze bahçesinin içinden bahçeye giden kapıya doğru sessizce yürüdüler. Burası kullanışlı olması için yapılan mutfak bah-

çesiydi vc en sonunda küçük bir meyve bahçesi vardı, bezelye sarmaşıklarının ve soğan yataklarının arasında çiçekler açmıştı. Laoghaire'in çiçekleri her zaman çok sevdiğini kalbi burkularak hatırladı.

Laoghaire süpürgeyi, tüfeğini taşıyan bir asker gibi omzuna koymuş yanında uzun adımlarla yürüyordu, acelesi yoktu ama Jamie'ye yaklaşma fırsatı da vermiyordu. Jamie boğazını temizledi.

"Senden özür dilemek için geldiğimi söyledim."

"Diledin ya." Laoghaire dönüp bakmamıştı ama durup ayak başparmağıyla kıvrılan bir patates filizini dürtüyordu.

"Evlendiğimizde," dedi Jamie, özenle tasarladığı konuşmayı hatırlamaya çalışıyordu. "Senden böyle bir şey istememeliydim. Kalbim donmuştu. Sana ölü bir kalbi sunmaya hiç hakkım yoktu."

Bir an Laoghaire'in burun delikleri genişledi ama kafasını kaldırıp bakmadı. Böceklenmiş olduğundan şüphelenir gibi patates filizine bakarak kaşlarını çatmaya devam etti.

Laoghaire, "Biliyordum," dedi en sonunda. "Sana-" Cümlesini yarıda bırakıp yutkunurken dudaklarını birbirine bastırdı. "Sana yardım edebileceğimi umuyordum. Bir kadına ihtiyacın olduğunu herkes biliyordu. Bunun farkında olan *sadece* ben değildim sanırım," diye üzgün bir şekilde ekledi.

Jamie ona acıyarak, aklına gelen ilk şeyi söyledi.

"Senin *bana* ihtiyacın olduğunu sanmıştım."

Laoghaire bunu duyunca başını kaldırdı, gözleri parlıyordu. Tanrım, ağlayacaktı, bunu görebiliyordu. Ama ağlamadı.

"Karınlarını doyurmam gereken çocuklarım vardı." Laoghaire'in sert ve duygusuz sesi bir tokat gibi yanağına inmişti.

"Evet, vardı," dedi Jamie öfkesine hâkim olarak. En azından dürüsttü. "Ama artık büyüdüler." *Ve* hem Marsali hem de Joan için çeyiz bulmuştu ama bu yüzden Laoghaire'in kendisini takdir edeceğini hiç sanmıyordu.

"Öyleyse, bu kadar," dedi, sesi gittikçe duygusuzlaşıyordu. "Bana dil dökerek para vermekten kurtulacağını mı sanıyorsun?"

"Hayır, Tanrı aşkına onunla ilgisi yok!"

“Çünkü kurtulamazsın,” dedi Laoghaire, dönüp berrak gözlerini ona dikerek. “Beni herkesin önünde küçük düşürdün Jamie Fraser, beni bir evliliğe ikna edip sonra bana ihanet ettin ve İngiliz fahişenle birlikte arkamdan güldün!”

“Ben-”

“Şimdi de İngiliz bir züppe gibi Amerika’dan buraya geliyorsun.” Ona saygı göstermek için giydiği fırfırlı gömleğine bakarak dudaklarını büktü, lanet olsun! “Servetinle hava atıp, ipeklere ve satenlere boğduğun eski şıllığını koluna takarak iyi adam rolünü oynuyorsun, öyle mi? Sana bir şey söyleyeyim mi?” Bu sırada omzundaki süpürgeyi hızla indirip ucunu sertçe toprağa sokmuştu. “Benim hakkımda hiçbir şey bilmiyorsun ama daha fazla başını ağrıtmamam için beni ölmek üzere olan bir köpek gibi süründüreceğini sanıyorsun. İyi düşün, sana söyleyebileceğim tek şey bu, sadece iyi düşün!”

Jamie cebindeki keseyi çıkarıp bahçe barakasının kapısının önüne doğru fırlatıp atınca kese gümleyerek kapıya çarpıp geri sekti. Hiddetlenmeden önce, şıngırdayacak bir kese dolusu bozukluk yerine bir külçe altın getirdiği için bir anlığına pişman olmuştu.

“En azından, *bu* konuda haklısın! Seni hiç anlamıyorum. Ne kadar uğraştıysam da hiçbir zaman anlayamadım!”

“Ne kadar uğraştıysan, öyle mi?” diye bağırdı Laoghaire keseyi görmezden gelerek. “Bir an için bile uğraşmadın Jamie Fraser! Hatta- ” Sesini kontrol etmeye çalışırken yüzü neredeyse çarpılmıştı. “Bana doğru düzgün *bakmadın* bile. Hiçbir zaman… ama hayır, sanırım bir kez baktın. Ben on altı yaşındayken. ” Bunu söylerken sesi titremişti, çenesini kenetleyerek başını çevirdi. Sonra tekrar baktı, gözleri parlak ve kuruydu.

“Benim yüzümden dayak yemiştin. Leoch’tayken. Hatırlıyor musun?”

Jamie bir an için hatırlayamadı, sonra durup yavaşça nefes aldı. İçgüdüsel bir şekilde eli çenesine gitti ve istemeden de olsa öfkesine rağmen gülümsemek üzere olduğunu hissetti.

“Ah. Evet, hatırlıyorum.” Angus Mhor ona büyük zorluk çıkarmıştı ama yine de adil bir kavga olmuştu. Kaburgaları günlerce ağrımıştı.

Laoghaire onu izleyerek başını salladı. Yanakları kızarmıştı ama sakindi.

“Bunu beni sevdiğin için yaptığını sanmıştım. Evlenmemizin ardından bir süre daha böyle düşünmeye devam etmiştim. Ama yanıldım, değil mi?”

Şaşkınlığı yüzünden okunuyor olmalıydı, çünkü Laoghaire sinirlendiğini belli edercesine burnundan küçük bir “Hıh!” sesi çıkarmıştı. En azından, bunu anlayacak kadar onu tanıyordu Jamie.

“Bana acıdın,” dedi dümdüz bir sesle. “Bunu o zaman anlayamamıştım. Bana

Leoch’tayken de acıdın, sadece benimle evlendiğinde değil. Beni sevdiğini sanmıştım,” diye tekrarladı, bir geri zekâlıyla konuşuyormuş gibi her kelimede duraksayarak konuşuyordu. “Dougal seni İngiliz fahişeyle evlendirdiğinde öleceğimi sandım. Belki senin de ölecekmiş gibi hissettiğini düşündüm fakat yanıldım, değil mi?”

“Ah… hayır,” dedi Jamie, mahcup ve aptal hissediyordu. O zamanlar nasıl hissettiğini hiç anlayamamıştı. Claire’den başkasını gözü görmüyordu. Ama elbette Laoghaire, Jamie’nin onu sevdiğini sanmıştı; sadece on altı yaşındaydı. Claire ile evliliğinin zorla olduğunu düşünmüş ancak Jamie’nin onunla evlenmeye istekli olduğunu fark edememişti. Laoghaire talihsiz âşıklar olduklarını düşünmüştü. Fakat Jamie bir kez olsun ona bakmamıştı. Çaresiz hissederek bir elini yüzünde gezdirdi.

“Bana bunu hiç söylememiştin,” dedi en sonunda vc elini yüzünden çekti.

“Neye yarardı ki?” dedi Laoghaire.

Hepsi bu kadardı. Laoghaire onunla evlendiğinde gerçeği biliyor olmalıydı. Yine de umutlanmış olabilirdi… Karşılık olarak söyleyebilecek hiçbir şey bulamayınca zihni alakasız bir konuya sığındı.

“O kimdi?” diye sordu Jamie.

“Kim?” Laoghaire şaşkın bir şekilde kaşlarını çattı.

“Delikanlı. İffetsizliğin yüzünden baban beni cezalandırdı, değil mi? Senin için dayak yerken kiminle oynaşıyordun. Sormak hiç aklıma gelmedi.”

Ymaklanndaki kırmızı lekeler daha da koyulaşmıştı.

“Hayır, hiç düşünmedin, değil mi?”

Üzerlerine dokunaklı bir sessizlik çökmüştü.

“Özür dilerim,” dedi en sonunda yavaşça. “Söylesene. O kimdi?” Jamie o zamanlar hiç umurunda olmasa da şimdi meraklandığını fark etmişti. Birlikte bir geçmişleri olduğunu düşünmemişti ama yine de geçmiş aralarında belli belirsiz bir bağ oluşturuyordu.

Dudakları titredi, Jamie onun söyleyemeyeceğini sanıyordu ama sonra isteksizce dudaklarını araladı.

“John Robert MacLeod.”

Jamie bir an şaşırmış bir halde kaşlarını çattı ama sonra isim zihnindeki doğru noktaya yerleşince gözlerini Laoghaire’e dikti.

“John Robert mı? Killiecrankie’den John mu?”

“Evet,” dedi. “O.” Söyler söylemez ağzını sımsıkı kapatmıştı.

“Tanrım!” dedi Jamie kendisine hakim olamayarak. “Bekâretin bozulmadığı için şanslısın!”

Laoghaire’i korsesinden başlığına kadar çirkin bir kırmızılık kapladı, Jamie’nin ağzı bir kanş açık kalmıştı.

“Laoghaire MacKenzie! Bekaretini ona verecek kadar iffetsiz bir aptal olamazsın?!”

“Evli olduğunu bilmiyordum!” diye bağırdı ayaklarını yere vurarak. “Hem bu sen İngiliz ile evlendikten sonra oldu. Teselli bulmak için ona gitmiştim.”

“Ah, eminim seni teselli etmiştir!”

“Kapa çeneni!” diye çığlık atıp barakanın yanındaki bankta duran taştan bir süzgeçli sulama kabını kaparak kafasına fırlattı. Bunu beklemiyordu -Claire ona sık sık bir şeyler fırlatırdı ama Laoghaire bunu hiç yapmamıştı- ve neredeyse kafası yanlacaktı, kafasını yana doğru çabucak eğince omzuna çarptı.

Sulama kabını aldığı yerde başka şeyler de vardı. Bir kadına yakışmayan her türlü küfür ara sıra çığlıklarla bölünerek havada uçuşuyordu artık. Bir kap dolusu sütü Jamie’ye doğru fırlattı, hedefini tutturamasa da göğsünden dizlerine kadar kesilmiş sütle onu ıslatmıştı.

Barakanın duvarından kazmayı kapıp ona doğru hamle yaptığında Jamie -şaşkınlıktan- neredeyse gülecekti. Hızla kafasını eğip elinden bırakması için yakaladığı bileğini büktü ve böylece Laoghaire büyük bir gürültüyle çapayı yere düşürdü. Laoghaire ölüm perilerini andıran bir çığlık attı ve serbest eliyle suratına vurmaya başladı, tırnaklarıyla onu neredeyse kör edecekti. Jamie diğer bileğini de tutup sırtını barakanın duvarına bastırdı, Laoghaire ise hâlâ bacaklarına tekme atıyor, yılan gibi kıvrılarak elinden kurtulmak için mücadele ediyordu.

“Özür dilerim!” Çıkardığı gürültünün arasında sesini duyurabilmek için kulağının dibinde bağırdı. “Üzgünüm. Beni duyuyor musun? *Üzgüniiml”* Haykırışlar dışında başka bir şey duyamadığından, devasa bir şey kulağının arkasından ona vurup gözlerinin önünde şimşekler çakarak sendelemesine neden olduğunda Jamie hazırlıksız yakalanmıştı.

Sendeleyip yere düştüğü sırada hâlâ bileğini tuttuğu için Laoghaire de kendisiyle birlikte yere düşürmüştü. Kendisini tekrar tırmalamasını önlemek için kollarını sıkıca etrafına dolayıp gözlerindeki yaşlardan kurtulmak için gözlerini kırpıştırdı.

“Bırak onu *Maclfrinnl*” Kazma başının yanındaki toprağın üstüne saplandı.

Jamie yana doğru fırladı, Laoghaire de hâlâ ona sarılıydı ve

sebze yataklarının üstünde deli gibi yuvarlanıyorlardı. Nefes nefese solumalar ve düzensiz ayak sesleriyle birlikte kazma tekrar yere inince kol yenini yere sabitleyerek etine saplandı.

Jamie kopan etine ve kumaşa aldırmadan kendisini yerden kurtarıp yuvarlanarak Laoghaire'den uzaklaştı ve hemen ayağa fırlayıp hiç düşünmeden kazmayı kafasına indirmek üzere olan ve harcadığı çaba yüzünden küçük suratı buruşmuş Laoghai-re'in uşağının ince bedeninin üstüne atıldı.

Adamın suratına kafa attı ve birlikte yere düşmeden karnına yumruk atıp en sonunda onu dümdüz yere serdi. Jamie adamın üstüne çıkmış ona yumruk atmaya devam ediyordu, şiddet biraz olsun rahatlamasına neden olmuştu. Adam homurdanıp inliyor ve boğazından boğulurcasına sesler çıkarıyordu, meseleyi sona erdirmek amacıyla adamın hayalarına tekme indirmek için dizini geriye çektiğinde çığlıklarla üstüne atlayan Laoghaire'in hayal meyal farkına vardı.

"Onu rahat bırak!" diye çığlık atıp bağırıyor ve elleriyle ona vuruyordu. "Bırak onu, bırak, Tanrı aşkına canını yakma!"

En sonunda, Jamie nefes nefese durduğunda birdenbire kendisini aptal gibi hissetmişti. Hanımını saldırıdan korumaya çalışan cılız bir sakatı dövdüğü ve kadını kabadayı gibi hırpaladığı için berbat hissediyordu - Tanrım, neyi vardı böyle? Adamın üzerinden çekilip özür dileme isteğini bastırarak beceriksizce ayağa kalktı, zavallı adama en azından yerden kalkması için elini uzatmak istedi.

Ama bunu beceremeden Laoghaire adamın yanında dizlerinin üstüne çöküp ağlayarak ona sarıldı ve adamı kısmen oturur pozisyona getirdi. Adamın ensiz kafasını yumuşak ve yuvarlak göğüslerinin üstüne bastırmış, ezilen burnundan akan kana aldırış etmeden sırtını sıvazlayıp okşayarak ismini mırıldanıyordu. Joey diye sesleniyordu.

Jamie gözünün önündeki bu manzarayı sendeleyerek izliyordu. Parmaklarından kan süzülüyordu ve kazmanın isabet

edip etini koparttığı yer yanmaya başlamıştı. Canını yakan bir şeyin gözlerine girdiğini hissetti, silmeye çalıştığı anda alnının kanadığını fark etti. Kafa attığı sırada ağzı açık haldeki Joey, anlaşılan yanlışlıkla onu ısırmıştı. Alnındaki diş izlerine dokununca iğrenerek suratını buruşturdu ve kanı durdurmak için el yordamıyla mendilini aradı.

Bu sırada, başı dönüyor olsa da önündeki manzara giderek açıklığa kavuşuyordu. İyi bir ev sahibi yaralı uşağını teselli etmeye çalışabilirdi ama daha önce bir kadının uşağına *tno chridhe -kalbim-* dediğini hiç duymamıştı.

Bu arada, kan ve sümüğün yüzüne bulaşmasına aldırış etmeyip tutkulu bir şekilde uşağını dudağından öpmüştü.

“Hmm,” dedi.

Şaşıran Laoghaire kan ve gözyaşlarıyla lekelenen suratını ona çevirdi. Hiç bu kadar güzel görünmemişti.

Başıyla sakat Joey’ye işaret eden Jamie, inanamayarak “O mu?” dedi. “Tanrı aşkına, neden?”

Laoghaire gözlerini kısarak baktı, avının üstüne atlamak üzere olan bir kedi gibi çömelmişti. Bir an Jamie’yi süzdü, sonra yavaşça sırtını dikleştirip Joey’nin başını tekrar göğsüne dayadı.

“Çünkü bana ihtiyacı var,” dedi düz bir şekilde. “Ve sen, sen aşağılık herif, bana hiçbir zaman ihtiyacın olmadı.”

Jamie gölün kıyısında otlanması için atını bıraktı ve elbiselerini çıkarıp suya girdi. Gökyüzü kapalıydı ve gölün yüzeyi bulutlarla doluydu.

Ayaklarını gölün taşlı dibinden çekerek soğuk gri suyun onu almasına izin verdi, bacakları gevşek bir şekilde peşinden gelirken küçük yaraları soğukta uyuşuyordu. Alnındaki kesiği yıkamak için gözlerini kapatıp kafasını sıiyuıı içine soktu, nefesini verince yükselen yumuşak hava kabarcıklarının omuzlarını gıdıkladığını hissetti.

Başını sudan çıkarıp hiçbir şey düşünmeden yavaşça yüzmeye başladı.

m

Bulutların arasında sırt üstü yatınca saçları su yosunu gibi suda dağılmıştı, gökyüzünü seyrediyordu. Çiseleyen yağmur etrafındaki suyun üstünde minik daireler oluşturuyordu, giderek çoğaldılar. Ama yumuşak bir yağmurdu; düşen damlalar tenine batıyormuş gibi hissetmiyordu, sadece az önceki küçük kavganın üzerinde bıraktığı kanı ve öfkeyi arındıran bulutlar vardı.

Su hızla kulaklarını doldurmuştu ve bir an, aslında buradan hiç ayrılmadığını fark ederek kendisini avuttu.

En sonunda dönüp kıyıya doğru yüzdü. Hâlâ yağmur yağıyordu ve artık hızlanmıştı, yüzerken damlalar aralıksız bir şekilde çıplak omuzlarına çarpıyordu. Ama yine de batan güneş bulutların altında parlayarak Balriggan’ı ve tepelerini hafif bir kızıllıkla aydınlatıyordu.

Suyun sığlaştığını hissedince ayaklarını yere koydu ve bir süre beline gelen suyun içinde durup baktı.

“Hayır,” dedi yavaşça, içindeki vicdan azabının yumuşayarak pişmanlığa dönüştüğünü hissediyordu ve en sonunda boyun eğerek af diledi. “Haklısın,

seni hiç sevmedim. Özür dilerim.”

Sonra sudan çıktı, atma ıslık çalıp ıslak tartanını omuzlarına attı ve yüzünü Lallybroch’a doğru çevirdi.

Mağara

Şifalı bitkileri yazdıktan sonra -her zamanki gibi- düşünmek için durdum. Tüy kalemle yazmak, insanın tükenmez kalem ya da daktiloyla yazarken olduğundan hem daha dikkatli hem de tutumlu olmasını sağlıyor. Yine de her şeyi bir defada yapmaya çalışmaktansa, bir liste yapıp aklıma geldikçe otları not almanın en iyisi olacağını düşündüm, böylece hepsini hazırlayıp hiçbir eksik olmadığından emin olduktan sonra temize geçebilirdim.

Hiç duraksamadan yazdım; *lavanta, nane, karakafes otu. Ay-msafa çiçeği, krizantem, yüksükotu, keçisakalı.* Sonra, çok küçük dozlar dışında bitkinin her kısmı son derece zehirli olduğundan yüksükotunun yanına, kullanımı hakkında uyan eklemeyi unutmamak için büyük bir yıldız işareti koydum. Kalemin üstünde parmaklarımı oynatıp kararsız bir şekilde dudağımı ısırdım. Bu kitap ilaçlar konusunda deneyimli tıp doktorları için değil, sıradan insanlara sağlık rehber olması amacıyla yazıldığına göre bundan bahsetmeli miydim? Çünkü, gerçekten de eğitimli değilseniz kimseye yüksükotu vermemelisiniz… En iyisi yazmamak. Ama üstünü çizdikten sonra tereddüt ettim. Belki de en iyisi bir şema kullanarak bundan bahsetmekti ancak birinin Tophiger Amca’sının vücudunun su toplamasına kökten bir çözüm bulmak gibi parlak bir fikre kapılması ihtimaline karşm, *sadece* bir doktor tarafından kullanılması gerektiği konusunda şiddetle uyanda bulunmalıydım.

Gözümün önündeki zeminin üzerine bir gölge düşünce başımı kaldırıp baktım. Yüzünde tuhaf bir ifadeyle Jamie karşımda duruyordu.

“Ne?” dedim şaşkın bir şekilde. “Bir şey mi oldu?”

“Hayır,” dedi, çalışma odasında ilerleyip ellerini masanın üstüne koyarak yüzünü bana otuz santim kadar yaklaştırdı.

“Sana ihtiyacım olduğuna dair en ufak bir şüphen oldu mu hiç?” diye sordu.

“Hayır,” dedim hiç vakit kaybetmeden. “Bildiğim kadarıyla, seni görür görmez bana şiddetle ihtiyacın olduğunu biliyordum. Ayrıca, o zamandan beri kendine daha yeterli olduğunu düşünmek için hiç nedenim olmadı. Alnına ne oldu böyle? Diş izine benziyor- ” Masanın üstüne doğru atılıp cümlemi tamam-layamadan beni öptü.

“Teşekkür ederim,” dedi tutkulu bir şekilde ve üzerimden çekilerek arkasını dönüp dışarı çıktı.

Jamie’nin hemen ardından içeri giren lan, “Jamie Dayı’nm neyi var?” diye

sordu. Açık kapıdan köşeye sıkışmış bir yabana-rısının gürültüsünü andıran yüksek sesli, ahenksiz bir mırıldanma geldiğinde koridora doğru baktı. “O sarhoş mu?”

Dilimi dudaklarımın üstünde gezdirerek, “Sanmıyorum,” dedim şüpheli bir şekilde. “İçki içmiş gibi bir tadı yoktu.”

“Peki.” lan, dayısının tuhaflıklarına aldırış etmiyormuşça-sma omzunu silkti. “Broch Mordha’nın biraz ilerisindeydim, Bay MacAllister dün gece karısının annesinin kötüleştiğini ve eğer zahmet olmazsa gidip ona bakabilir misin diye sormamı söyledi.”

“Tabii ki zahmet olmaz,” dedim hızla ayağa kalkarak. “Dur da çantamı alayım.”

Bahar mevsiminin soğuk ve aldatıcı bir havası olmasına rağmen, bölge sakinleri ve komşular oldukça sağlıklı görünüyorlardı. Kabul edecek kişilere geçici tavsiyeler ve ilaçlar vererek

temkinli bir şekilde doktorluğumu sürdürmekteydim. Ne de olsa, artık Lallybroch’un hanımefendisi değildim ve önceden beni tanıyan insanların çoğu hayatta bulunmuyordu. Hayatta olanlar ise genel olarak beni gördüklerine sevinmişlerdi ama gözlerinde daha önce olmayan bir ihtiyat vardı. Bunu görmek beni üzüyordu fakat onları çok iyi anlıyordum.

Lallybroch’u ve Jamie’yi terk etmiştim. *Onları* terk etmiştim. Jamie’nin etrafa yaydığı, onun öldüğünü sanıp Fransa’ya kaçtığım hikayesine inanmış gibi yapsalar da buradan ayrılarak onlara ihanet ettiğimi düşünmelerine engel olamıyorlardı. *Ben de* onlara ihanet etmiş gibi hissediyordum.

Bir zamanlar aramızda olan rahatlık yok olmuştu, bu yüzden eskiden olduğu gibi düzenli bir şekilde ziyaret edemiyor ve onların beni çağırmalarını bekliyordum. Bu sırada, evden çıkmak *zorunda* kaldığımda, ya kendi kendime dolaşıyor ya da arada sırada evden çıkması gereken Jamie ile birlikte yürüyordum.

Havanın rüzgârlı ama iyi olduğu bir gün, istersem mağarasını gösterebileceğini söyleyerek beni her zamankinden daha uzağa götürdü.

“Çok isterim,” dedim. Dik bir tepeye doğru bakarken gözlerimi güneşten korumak için ellerimle gölge yaptım. “Yukarıda mı?”

“Evet. Görebiliyor musun?”

Başımı iki yana salladım. İnsanların ‘Fıçı Sıçraması’ adını verdikleri büyük beyaz kaya dışında, karaçalı, süpürge çalısı ve fundalıklarla kaplı sadece kayaların arasından toprağın görünebildiği Kuzey İskoçya’daki herhangi bir yamaca benziyordu.

“Gel, öyleyse,” dedi Jamie ve ayak basacak sağlam bir yere ayağını yerleştirip gülümseyerek beni yukarı çekmek için elini uzattı.

Zorlu bir tırmanıştı, karaçalılardan oluşan bir perdeyi kenara itip mağaranın dar ağzını bana gösterdiğinde netes nefese kalmış ve terden sırılsıklam olmuştum.

*Ü7

“İçeri girmek istiyorum.”

“Hayır, içeri girmek istemezsin,” diye onu temin etti Jamie. “Çok soğuk ve pis.”

Hafifçe gülümseyen Claire ona tuhaf bir bakış attı.

“Asla tahmin edemezdim,” dedi kupkuru bir sesle. “Yine de içeri girmek istiyorum.”

Claire ile tartışmanın hiçbir anlamı yoktu. Jamie omuzlarını silkti ve kirlenmemesi için paltosunu çıkarıp mağaranın girişine yakın bir yerde filizlenen üvez ağacı fidanına astı. Girişin iki yanında bulunan taşların üstüne ellerini koydu ama emin değildi; her zaman tutunduğu taş burada mıydı değil miydi? *Tanrım, ne fark eder ki*, diye söylendikten sonra kayayı sıkıca tutarak içeri atladı.

İçerisi tahmin ettiği kadar soğuktu. En azından rüzgâr almıyordu ama insanın tenine işleyip kemiklerinin ucunu sızlatan nemli bir serinlik vardı.

Dönüp ellerini uzattı ve Claire ona doğru yönelerek aşağı inmeye çalıştı, dengesini kaybedince kıyafetleri ve saçları dağılarak kollarına düştü. Jamie gülerek kontrol etmek için ellerini etrafında tutarak onu çevirdi. Claire’in sıcaklığına teslim olmak istemiyordu, bir kalkan gibi soğuk hatıralarından korunmak için onu tutuyordu.

Claire hâlâ sırtını ona dayamış bir halde duruyor, sadece mağaranın bir ucundan diğerine baktığı sırada başı hareket ediyordu. En fazla iki buçuk metre genişliğindeydi ama mağaranın dibi gölgelerin içinde kaybolmuştu. Çenesini kaldırınca girişin bir tarafındaki kayanın üstünü hafifçe kaplayan kara lekeyi gördü.

“Ateşi orada yakıyordum, tabii ateş yakmaya cesaret edebildiğimde.” Jamie’nin sesi tuhaftı - zayıf ve boğuk. Hemen boğazını temizledi.

“Nerede yatıyordun?”

“Şurada, sol ayağının yan tarafında.”

“Başın bu tarafta mı uyuyordun?” Çakıllı toprağın üstünde ayağını hafifçe yere vurdu.

“Evet. Gece bulutsuz olduğunda yıldızları görebiliyordum. Yağmur yağdığında ise başımı diğer tarafa koyup yatardım.” Sesinde gülümsemesini duyabiliyordu, Claire elini onun kalçasına koyup sıktı.

“Ben de bunu umut etmiştim,” dedi, sesi biraz kısılmıştı. “Bozbere ve mağarayı duyduğumuzda… burada yapayalnız olduğunu düşündüm ve geceleri yıldızları görebilmeni umdum.”

Jamie, “Görebiliyordum,” diye fısıldadıktan sonra saçlarını öpebilmek için başını eğdi. Saçları limon otu ve kedinanesi dediği şeyden kokuyordu.

Claire boğazından küçük bir *htmtn* sesi çıkarıp kollarını kollarına dolayarak gömleğinin üstünden onu ısıttı.

“Sanki burayı daha önce görmüş gibiyim,” dedi, sesinden şaşırmış olduğu anlaşılıyordu. “Ama sarkıtlar ya da duvarlara çizilmiş mamutlar olmadıkça sanırım mağaraların hepsi birbirine benziyordun”

Jamie, “Dekorasyon konusundan hiçbir zaman yetenekli olmadım,” deyince Claire tekrar *htmm* diye keyifli bir ses çıkardı. “Burada olmaya gelince… benimle birlikte birçok gece buradaydın Sassenach. Sen ve küçük kız, ikiniz de benimleydi-niz.” *Tabii o zaman kız olduğunu bilmiyordum*, diye sessizce ekledi Jamie. Arada sırada girişin yanındaki kayanın üstüne oturur kendisini kollarında sıcacık kızını tutarken, bazen de dizinin üstünde oturan küçük oğluna nasıl avlanacağını ve kamını doyurmak için bir canlıyı öldürdüğünde nasıl dua etmesi gerektiğini anlatırken hayal ederdi.

Daha sonra tüm bunları Brianna’ya ve Jem’e anlatmıştı. Onlara aktardığı bilgileri kaybolmayacaktı. İşlerine yarayacak mı diye birdenbire merak etti.

“insanlar hâlâ avlanıyorlar mıydı?” diye sordu. “O zamanda yani?”

Claire, “Ah, evet,” diyerek onu teinin etti. “Her sonbaharda, hastaneye bir sürü dikkatsiz avcı gelirdi. Çoğu sarhoşken yanlışlıkla birbirini vuran aptallardı ama bir keresinde öldüğünü sandığı bir geyik tarafından fena halde çiğnenen bir adam görmüştüm.”

Jamie hem şaşkınlıktan hem de rahatladığı için güldü. Sarhoşken avlanma düşüncesi… gerçi kendisi de bunu yapan aptallar görmüştü. Ama en azından insanlar hâlâ avlanıyordu. O halde, Jem de avlanabilirdi.

“Ava gitmeden önce Jem’in içki içmesine Roger Mac’in izin vermeyeceğinden eminim,” dedi. “Diğer çocuklar aksini yapsalar bile.”

Jamie’ye bir şey söyleyip söylememeye karar veremediği zamanlarda yaptığı gibi Claire yavaşça başını öne ve arkaya sallayınca Jamie kolunu hafifçe sıktı.

“Ne?”

“Okuldan eve doğru giden ikinci sınıflardan oluşan küçük bir grubun yağmurun altında sırayla viski içtiğini hayal ediyordum sadece,” deyip küçük bir kahkaha attı. “Çocuklar o zamanlarda içki içmiyor - asla. En azından içmeye meyilli değiller, ayrıca içmelerine izin verilmesi çok kötü bir ihmaldir.”

“Gerçekten mi?” Bu Jamie’ye çok garip geldi; hatırladığı kadarıyla çocukluğundan beri yemeğinin yanında ona bira verilirdi. Ayrıca soğuktan korunması için, ciğerlerini üşüttüyse ya da kulağı ağrıyorsa mutlaka bir yudum viski içirirlerdi… Ama Claire doğru söylüyor olmalıydı, Brianna Jem’in emzirme dönemi bittikten sonra bile ona süt içirmeye devam etmişti.

Tepenin aşağısındaki taşların sesinden tedirgin oldu, Claire’i bırakıp mağaranın girişine doğru döndü. Jamie kötü bir şey olduğunu sanmıyordu ama yine de eşine orada kalması için işaret ederek kendisini mağaranın ağzına doğru çekip cebindeki bıçağa uzandı.

Biraz aşağıda Fergus’un elini kaybettiği büyük kayanın yanında, pelerinine ve şalına sarılmış uzun boylu bir kadın duruyordu. Kadın yukarı baktı, Jamie’nin mağaranın ağzından çıktığını görmüştü. Kadın el sallayıp onu çağırırken, Jamie etrafına hızlı bir bakış atıp yalnız olduğuna emin oldu ve patikada durduğu yere doğru yamaçtan aşağı yarı kayar bir şekilde indi.

“Feasgar math” diyerek kadını selamladı ve paltosunu giydi. Oldukça gençti, muhtemelen yirmili yaşlarının başındaydı ama Jamie onu tanımıyordu. En azından konuşana kadar onu tanımadığını sanmıştı.

“Ciamar a tha thu, mo athair,” dedi resmi bir şekilde. *“Nasılsın baba?”*

Jamie gözlerini kırpıştırdı, şaşırmıştı ama sonra öne doğru eğilip genç kadına baktı.

“Joanie?” dedi inanamayarak. “Küçük Joanie?” Bunu duyunca kadının uzun, ciddi suratı gülümsemeye başladı ama yine de mesafeliydi.

“Öyleyse beni tanıdın?”

“Evet, yakından bakınca tanıdım-” Ona sarılmak istercesine elini uzattı ama Joanie dimdik bir şekilde geriye çekilince elini indirip geçiştirmek için boğazını temizledi. “Çok uzun zaman oldu kızım. Büyümüşsün,” diye ekledi zayıf bir sesle.

“Çocuklar genelde büyür,” dedi Joan soğuk bir şekilde. “Yanındaki karın mı? Demek istediğim ilk karın mı?”

“Evet, o,” diye yanıtladı Jamie, aniden onunla karşılaşmanın getirdiği şaşkınlığın yerini tedbir almıştı. Silahlı olabileceğini düşünerek Jamie onu hızla süzdü ama rüzgârdan korunmak için pelerinini etrafına doladığından

anlayamamıştı.

“Belki de onu aşağı çağırırsın,” diye önerdi Joan. “Onunla tanışmayı çok isterim.”

Jamie bunu gerçekten istediğinden şüpheliydi. Yine de Joan sakin görünüyordu ve istese de Claire ile tanışmasını engelleyemezdi. Claire onları izliyor olmalıydı; dönüp mağaraya doğru işaret ederek onu çağırdı ve sonra tekrar Joaıı’e döndü.

“Burada ııc işin var kızım?” diye sordu ona dönerek. Burası Balriggan’a neredeyse on üç kilometre uzaktı ve mağaranın civarında birinin ilgisini çekecek hiçbir şey yoktu.

“Seni görmek için Lallybroch’a gidiyordum, evi ziyaret ettiğinde seni kaçırmışım,” diye ekledi, hoşuna gitmiş gibi aniden gözleri ışıldamıştı. “Ama karınla birlikte yürüdüğünü görünce… peşinizden geldim.”

Onu görmek istediğini düşünmek Jamie’nin içini ısıtmıştı. Yme de ihtiyatlıydı. Aradan on iki sene geçmişti ve Jamie gittiğinde o küçük bir çocuktu. Bunca yılı Laoghaire ile birlikte geçirmişti, bu süre içinde hiç şüphesiz hakkında kötü şeyler duymuş olmalıydı.

Yüzünü inceleyerek bakarken kızın çocuksu hatlarını sadece hayal meyal görebiliyordu. Güzel değildi, hoş bile değildi ama onu çekici kılan gururlu bir havası vardı; gözlerini Jamie’nin bakışlarından kaçırmamıştı ve önemsemiyor gibi görünüyordu. Gözlerinin ve burnunun biçimini Laoghaire’den almıştı fakat bunların dışında uzun boylu, esmer ve zayıftı. İnce, uzun suratındaki kalın kaşları ve gülümsemeye pek alışkın olmayan dudaklarıyla annesine hiç benzemediğini düşündü.

Arkasındaki yamaçtan Claire’in aşağı indiğini duyunca ona yardım etmek için döndü ama her ihtimale karşı gözünü Joa-nie’nin üzerinden ayırmamıştı.

“Merak etme,” dedi arkasından Joan sakince. “Onu vurmak gibi bir amacım yok.”

“Öyle mi? Çok iyi.” Bozulmuş bir şekilde Laoghaire onu vurduğunda Joan’ın evde olup olmadığını hatırlamaya çalıştı. Sanmıyordu ama o an bunu fark edecek durumda değildi. Yine de kesinlikle bundan haberi vardır, diye düşündü.

Claire, Jamie’nin elini tutup patikaya atladı, üstünü başını düzeltmekle vakit kaybetmeyerek hemen Joan’a doğru gidip ellerini ellerinin arasında aldı.

“Tanıştığımıza sevindim,” dedi, sesi içtenmiş gibi geliyordu.

“Marsali bunu sana vermemi istedi.” Öne doğru eğilerek Joan’i yanağından öptü.

Jamie, ilk defa kızın şaşırdığını fark etti. Yüzü kızarmıştı ve hemen ellerini çekti, gözlerinin dolduğunu kimse görmesin diye yana dönüp sanki aniden kaşınmışçasına pelerininin bir katını burnuna sürdü.

“Teşekkür ederim,” dedi aceleyle gözlerini kurularken. “Kardeşim mektubunda sizden bahsetmişti.” Boğazını temizleyip hızla gözlerini kırpıştırdı ve büyük bir ilgiyle Claire’e baktı - bu ilgisi karşılıksız değildi.

“Felicite sana benziyor,” dedi Claire. “Henri-Christian da biraz benziyor ama Felicite kadar değil.”

“Zavallı çocuk,” diye mırıldandı Joan ama yüzünde beliren gülümsemeyi saklayamamıştı.

Jamie öksürdü.

“Eve gelmek istemez misin Joanie? Bu çok hoşumuza gider.”

Joan kafasını iki yana salladı.

“Belki daha sonra. Kimsenin duyamayacağı bir yerde seninle konuşmak istiyorum *mö athair.* Karın hariç,” diye ekledi Claire’e küçük bir bakış atarak. “Hiç şüphesiz bu konu hakkında söyleyebileceği şeyler vardır.”

Kulağa çok hainceliyordu ama sonra ekledi: “Çeyizimle ilgili.”

“Ah, öyle mi? En azından rüzgârın önünden çekil.” Jamie neler olup bittiğini merak ederek rüzgârdan korunmak için onları büyük kayanın arkasına götürdü. Joan uygun olmayan biriyle evlenmek istiyor ve annesi bu yüzden ona çeyizini vermeyi red mi ediyordu? Yoksa paraya bir şey mi olmuştu? Sanmıyordu; yaşlı Ned Gowan tüm belgeleri düzenlemişti ve para Inverness’taki bir bankada güvendeydi. Ayrıca, Laoghaire hakkında ne düşünürse düşünsün, kızlarını incitecek herhangi bir Şey yapmayacağından emindi.

Güçlü bir esinti kadınların iç etekliklerini uçuşan yapraklar

gibi havaya kaldırıp, toz ve kuru çalılarla dövdü. Kayanın korunağına kaçıp elbiselerinin üstüne sinen tozu ve pisliği keyifle silkelediler.

Keyifleri kaçmadan, Jamie, “O halde, kiminle evlenmek istiyorsun?” diye sordu.

“İsa Mesih ile,” diye yanıtladı Joan, hiç vakit kaybetmeden.

Jamie bir süre ona baktı, sonra ağzının açık kaldığını fark ederek kapattı.

“Rahibe mi olmak istiyorsun?” Claire merakla kaşlarını kaldırmıştı. “Gerçekten mi?”

“Evet. Uzun bir süredir bu ilahi göreve çağrıldığımın farkm-daydım ama…” Duraksadı. “Durum biraz karışık.”

“Sanırım öyle,” dedi Jamie, biraz olsun kendisine gelmişti. “Bu konuda herhangi biriyle konuştun mu kızım? Rahiple? Ya da annenle?”

Joan’in dudakları incecik bir çizgi haline gelmişti.

“İkisiyle de konuştum,” dedi kısaca.

“Peki ne söylediler?” diye sordu Claire.

Joan kahkaha attı. “Annem diyor ki,” dedi eksiksiz bir biçimde, “kitap okumaktan aklımı kaçırmışım ve bana bu zevki aşıladığın için,” diye Jamie’yi işaret ederek ekledi, “hepsi *senin* suçunmuş. Büyük Geordie McCann ile evlenmemi istiyor ama onunla evlenmektense kuyuya düşüp ölmeyi tercih edeceğimi söyledim.”

Claire, “Büyük Geordie McCann tam olarak kaç yaşında?” diye sorunca Joan gözlerini kırpıştırdı.

‘Yirmi beş yaşlarında,” dedi. “Bununla ne ilgisi var?”

“Sadece merak ettim,” diye homurdandı Claire, eğleniyor-muş gibi görünüyordu. “Öyleyse, bir de Küçük Geordie McCann mi var?”

“Evet, onun yeğeni. Henüz üç yaşında,” diye ekledi meraklarını kesin bir şekilde gidermek isteyen Joan. “Onunla da evlenmek istemiyorum.”

“Peki ya rahip ne dedi?” Claire tartışmayı iyice detaylandır-madan Jamie araya girmişti.

Joan derin bir nefes aldı, sanki boyu uzamış ve ifadesi sertleşmiş gibi görünüyordu.

“Rahip, evde kalıp yaşlı annemle ilgilenmemin benim vazifem olduğunu söyledi.”

“Çiftliğin işçisi Joey ile keçi ahırında oynaşan annene mi?” Jamie yardımsever bir şekilde ekledi. “Bundan haberin vardır sanırım?” Gözünün ucuyla Claire’in yüzünü görünce o kadar hoşuna gitmişti ki ona bakmamak için başını çevirmek zorunda kalmıştı. Ona daha sonra anlatacağını işaret edercesine arkasından elini kaldırdı.

“Ben evdeyken öyle bir şey yapmıyor,” dedi Joan soğuk bir şekilde. “Ben de sırf bu yüzden hâlâ o evdeyim. Sence ne işler karıştırdıklarını bilirken vicdanım gitmeme izin verir mi? Üç aydır ilk defa sebze bahçesinden daha ileriye gittim, eğer böyle bir şeyin üstüne bahse girmek günah olmasaydı, tam şu an ikisinin de cehenneme gitmek için ruhlarını lanetlediğine en güzel elbisem üzerine bahse girerdim.”

Jamie, Laoghaire ve Joey'nin mavi-beyaz yorganın altında tutkulu bir şekilde birbirlerine sarıldıklarını düşünmemeye çalışıp -beceremeyerek- boğazını temizledi.

"Peki." Claire'in bakışlarının ensesini deldiği noktada kanın toplandığını hissedebiliyordu. "Rahibe olmak istiyorsun ama rahip olmaman gerektiğini söylüyor, annen bu yüzden sana çeyizini vermiyor, ayrıca vicdanın da bunu yapmana izin vermiyor. Buraya kadar her şey tamam mı?"

"Evet," dedi Joan, her şeyi eksiksiz özetleyebildiği için memnun olmuştu.

"Şey, peki Jamie'nin bu konuda ne yapmasını istiyorsun?" Claire, Jamie'nin yanına gelerek sormuştu. "Joey'yi öldürmesini mi?" Jamie'ye, rahatsız olmasından şeytani bir zevk alıyormuşçasına yandan kıskanç bir bakış attı. Jamie gözlerini kısarak ona bakınca Claire gülümsedi.

"Elbette hayır!" Joan'in kalın kaşları aşağı düşmüştü. "Evlenmelerini istiyorum. Böylece, onlara her sırtımı döndüğümde ölümcül bir günah işlemekten kurtulmuş olurlar *ve* rahip de annemin onunla ilgilenecek bir kocası olduğunu bilirse evde kalmam gerektiğini söyleyemez."

Jamie, iki orta yaşlı ahlaksızı evlenmeye nasıl ikna edeceğini düşünerek burnunun üstünde yavaşça parmağını gezdirdi. Güç kullanarak yapabilir miydi? Av tüfeğiyle üzerlerine nişan alarak? Bunu yapabileceğini düşünüyordu ve… düşündükçe bu fikir hoşuna gitmeye başlamıştı.

Jamie'yi şaşırtarak, "Sence Joey onunla evlenmek *istiyor* mudur?" diye sordu Claire. Bu Jamie'nin hiç akima gelmemişti.

"Evet, istiyor," dedi Joan gözle görülür bir hoşnutsuzlukla. "Bana sürekli bu konuda şikâyet edip onu ne kadar çok sevdiğini söylüyor…" Gözlerini devirdi. Jamie'nin yüz ifadesini görünce, "Onu sevmemesi gerektiğini düşündüğümden değil," diye aceleyle ekledi. "Ama gelip bunları *bana* anlatmak zorunda değil, tamam mı?"

"Ah… hayır," dedi Jamie, biraz sersemlemiş gibi hissediyordu. Kayanın yanından uğuldayarak esen rüzgâr kulaklarını tırmalıyor, haftalarca yalnız başına kalıp rüzgarın sesi dışında hiçbir şey duymadığı zamanlardaki gibi hissetmesine neden oluyordu. Bu duygudan kurtulmak için şiddetli bir şekilde kafasını sallayıp, rüzgârın bastırdığı sesini duymak için Joan'in yüzüne odaklanmak için kendisini zorladı.

"Sanırım annem de istiyor," dedi Joan ve hâlâ kaşları çatıktı. "Ama Tanrı'ya şükür bana bu konudan bahsetmiyor. Ama Jo-ey'yi çok seviyor, ona hep istediği şeyleri pişiriyor."

"Peki, o halde…" Jamie ağzına giren saç tutamını kenara çekti, başı

dönüyordu. “Neden evlenmiyorlar?”

“Senin yüzünden,” dedi Claire, bu kez sesi o kadar neşeli değildi. “Ve bu noktada da ben devreye giriyorum sanırım?” “Benim yü-”

“Ben geri döndüğümde Laoghaire ile yaptığın anlaşma yüzünden.” Claire’in dikkati Joan’in üzerindeydi ama Jamie’ye yaklaşıp ona bakmadan yavaşça eline dokundu. “Ona destek olacağına -Joan ve Marsali’ye çeyiz vereceğine- söz vermiştin ama tekrar evlenirse ona maddi açıdan destek olmayacaktın. Bu yüzden, değil mi?” dedi başını sallayan Joan’e.

“O ve Joey ellerindekilerle yetiniyorlar,” dedi Joan. “Joey elinden geleni yapıyor ama… onu gördün. Eğer anneme para vermeyi kesersen, geçinebilmek için muhtemelen Balriggan’ı satacak ve bu onu çok üzer,” diye sessizce ekledi, ilk kez gözlerini Jamie’den kaçırmıştı.

Garip bir sancı kalbini kaplamıştı ve bu sancıyı tanıyordu. Evliliklerinin ilk birkaç haftasmdaydılar, Jamie bahçede yeni sebze yatakları kazıyordu. Laoghaire ona bir bardak dolusu soğuk bira getirmişti ve Jamie birasını içerken yanında durup en sonunda bahçeyi kazdığı için ona teşekkür etmişti. Jamie şaşınp gülmüş ve böyle bir şey için neden ona teşekkür ettiğini sormuştu.

“Çünkü evimle ilgileniyorsun,” demişti sadece, “ama onu benden almaya çalışmıyorsun.” Sonra boş bardağı alıp eve geri dönmüştü.

Ve bir keresinde, yataktayken -Claire yanında dururken bunu düşündüğü için yüzü kızarmıştt- Jamie ona Balriggan’ı neden bu kadar çok sevdiğini sormuştu. Ne de olsa baba evi değildi ya da dikkat çekici bir yanı yoktu. Laoghaire hafifçe içini çekip yorganı çenesine kadar çekmiş ve, “Burası kendimi güvende hissettiğim ilk yer,” demişti. Başka sorular sorduğunda ona cevap vermeyip arkasını dönerek uyuyormuş gibi yapmıştı.

“Balriggan’ı kaybetmektense Joey’yi kaybetmeyi tercih eder,” dedi Joan, Claire’e. “Ama onu da kaybetmek istemiyor. Durumun zorluğunu anlıyorsun, değil mi?”

“Evet, anlıyorum.” Claire anlayışlı görünüyordu ama Jamie’ye bunun -elbette- *ketıdi* problemi olduğunu belirtir bir şekilde bakıyordu. Öyle olduğunun tabii ki farkındaydı ve çok öfkelenmişti.

“Bir şeyler düşünürüm,” dedi Jamie, ne düşünebileceğine dair en ufak bir fikri yoktu fakat onu nasıl reddedebilirdi ki? Joan’in ilahi görevine müdahale ettiği için kendi vicdan azabı onu öldürmezse bile, Tanrı muhtemelen onu cezalandırırdı.

“Ah, baba! Çok teşekkür ederim!”

Joan’in yüzünü ışıl ışıl bir gülümseme kapladı ve kendisini Jamie’nin kollarına attı - Jamie, onu yakalamak için kollarını tam zamanında kaldırmıştı, çok kuvvetli bir genç kadındı. Ama ona karşılaştıklarında yapmak istediği gibi sarılınca içindeki o tuhaf sancının dindiğini hissetti, bu garip kız orada olduğunu bile bilmediği kalbindeki bir boşluğa kendisini güzelce yerleştirmişti.

Rüzgâr hâlâ uğulduyordu ve Claire gülümseyerek ona bakan bakıyordu.

Joan onu bırakıp geri çekildiğinde, “Tek bir ricam var,” dedi Jamie sert bir biçimde.

“Ne istersen,” dedi Joan hevesli bir şekilde.

“Benim için dua edeceksin, tamam mı? Rahibe olduğunda.”

“Her gün dua edeceğim,” dedi, “ve pazar günleri iki kez.”

Güneş gökyüzünde alçalmaya başlamıştı ama akşam yemeği için hâlâ biraz zaman vardı. Yemek hazırlıklarında yardımcı olmak için orada olmam gerektiğini düşünüyordum, bir sürü insanın gelip gitmesiyle çok büyük ve zahmetli bir işti - Lall-ybroch’un artık aşçı tutmaya gücü yetmiyordu. Ama Jenny, lan ile ilgilenmeye koyulmuş olsa bile, Maggie ile genç kızları ve iki hizmetçi işlerin rahatlıkla üstesinden gelebilirlerdi. Ya da üstesinden gelebileceklerini sanıyordum ama fazladan bir çift elin her zaman daha fazla iş çıkarabileceğinin farkmdaydım.

Ama Jamie’nin arkasından taşlık tepeye güçlükle tırmanırken Lallybroch’a giden patikadan saptığında hiçbir şey söylemedim. Keyifli bir şekilde küçük göle doğru yürüdük.

“Belki benim de kitaplara karşı biraz ilgim vardır?” dedi Jamie kısa bir süre sonra. “Kızlara ara sıra geceleri kitap okuyordum. Bankta her iki yanıma oturup kafalarını bana dayarlardı ve-” Bana küçük bir bakış atıp cümlesini yarıda bırakarak öksürdü, belli ki Laoghaire’in evinde iyi vakit geçirmiş olduğu için ona darılacağımdan endişe ediyordu. Gülümseyip kolundan tuttum.

“Hoşlarına gittiğinden eminim. Ama Joan’e rahibe olmayı istemesine neden olacak bir şey okuduğunu hiç sanmıyorum.” “Şey,” dedi kararsızca. “Aslında, onlara *Azizlerin Hayatları* n-dan birkaç bölüm okumuştum. Ayrıca büyük bir bölümü Protestanlık ile ilgili olsa da *Fox’un Şehitler Kitabı‘m* da okumuştum. Laoghaire, Protestanlar’ın inançları uğruna ıstırap çekmeyeceklerini, çünkü onların inançlarının dinimize ters düştüğünü söylemişti ve ben de ona inançlarının ters düşmesinin şehit olamayacakları anlamına gelmediğini söylemiştim.” Aniden gülümsedi. “Sanırım yaptığımız doğru düzgün tek konuşma buydu.” “Zavallı Laoghaire!” dedim. “Ama o bir yana, Joan’in

ikilemi hakkında ne düşünüyorsun?”

Jamie kararsızca başını salladı.

“Laoghaire’e o küçük adamla evlenmesi için belki rüşvet verebilirim ama ona şimdi verdiğim paradan fazlasını isteyeceğine göre çok fazla para vermem gerekebilir. Yanımızda getirdiğimiz altından çok kalmadı, o yüzden Tepe’ye gidip biraz daha altın alıp bir bankaya gidip ödeme emri düzenleyene kadar bu iş beklemek zorunda… Ancak Joan’in bir sene daha o evde kalıp şehvetten gözü dönen o iki sansan birbirinden ayrı tutmaya çalışmak zorunda kalacağını düşünmek hiç hoşuma gitmiyor.” “Şehvetten gözü dönen sansarlar mı?” dedim, hoşuma gitmişti. “Olamaz. Onları iş üstündeyken mi gördün yoksa?” “Tam olarak değil,” dedi öksürerek. “Ama aralarındaki çekimi görmek mümkündü. Hadi, kıyıya gidelim, geçen gün orada bir yaban hindisi yuvası görmüştüm.”

Rüzgâr dıımişti, güneş parlak ve sıcaktı - en azından şimdilik. Ufukta sinsice dolaşan bulutları görebiliyordum, hiç şüphesiz akşamüstü yağmur yağacaktı ama şimdilik güzel bir bahar günüydü ve ikimiz de tadını çıkarmaya kararlıydık. Sessiz bir ittifakla, tüm can sıkıcı konuları bir kenara iterek hiçbir şeyden bahsetmedik, güneşin altında ısınabileceğimiz küçük bir tepeye varana kadar birlikte olmanın keyfini çıkardık.

Yine de Jamie’nin aklı arada sırada Laoghaire’e gidiyor gibiydi - sanırım buna engel olamıyordu. Önemsemiyordum, ne de olsa bu tür kıyaslamalar yapması tamamen benim menfaati-meydi.

“Eğer birlikte olduğum ilk kadın o olsaydı,” dedi ciddi bir şekilde, “sanırım genel anlamda kadınlar hakkında daha farklı bir görüşüm olurdu.”

“Tek bir kadının yatakta nasıl olduğuna bakarak tüm kadınları tanımlayamazsın,” diye itiraz ettim. “Tanıdığım bazı erkekler-”

“Erkekler mi? Frank birlikte olduğun ilk erkek değil miydi?” diye sordu şaşırmış bir şekilde.

Elimi başımın arkasında atıp ona baktım.

“Değilse bile bunun bir önemi var mı?”

“Şey…” Böyle bir ihtimalin onu şaşırttığı çok açıktı, nasıl cevap vermesi gerektiğini düşünüyordu. “Sanırım-” Cümlesini tamamlamadan dalgın bir şekilde bir parmağını burnunun üstünde gezdirerek beni süzdü. Ağzının bir köşesi kıvrılmıştı. “Bilmiyorum.”

Ben de bilmiyordum. Öte yandan, böylesine şaşırmış olması hoşuma gitmişti. Geçmişe bakınca, o yaşlarda biraz yaramazlık yapmaya pek de isteksiz değildim. Diğer yandan…

“Her neyse, *sen* birlikte olduğum ilk kadındın,” dedi konuşmasına ciddiyetle devam ederek.

“Öyle *söylemiştin,”* dedim takılarak. Yeni doğan gün gibi kızarması hoşuma gitmişti.

“Bana inanmamış miydin?” dedi Jamie, sesini yükselterek. “Sözde bakir bir erkeğe göre fazlasıyla bilgili gibi görünüyordun. Üstelik… çok yaratıcıydın.”

“Tanrı aşkına, ben bir çiftlikte büyüdüm Sassenach! Hem ne de olsa çok basit bir iş.” Beni dikkatle baştan aşağı süzerken bakışları belirli noktalarda özel bir ilgiyle oyalandı. “Yaratıcılığıma gelince… Tanrım, ayları -hatta yılları- hayal kurarak geçirdim ben!” Gözleri tuhaf bir şekilde parlıyordu, bunca yıl hayal kurmayı hiç bırakmadığını fark ettim.

“Ne düşünüyorsun?” diye sordum, meraklanmıştım.

“Gölün suyunun biraz soğuk olduğunu düşünüyordum, eğer suya girdiğimde bir tarafım küçülmeseydi, içine girdiğimde hissettiğim sıcaklık…” Beni zorla göle sokmanın ne kadar çaba gerektireceğini hesaplarmış gibi bakarak pratik bir şekilde ekledi: “Ama elbette istemiyorsan suda yapmak zorunda değiliz, seni sadece birkaç kez suya daldırıp kıyıya çıkarırım. Tanrım, ıslak elbisen kalçalarına yapıştığında çok güzel görünüyorsun. Elbisenin üstünden içini tamamen görebiliyorum, pürüzsüz yuvarlak kavunlara benzeyen muhteşem kalçalarının şeklini de-” “Geri alıyorum, ne düşündüğünü bilmek istemiyorum!” “Ama soran şendin,” dedi Jamie mantıklı bir şekilde. “Hem poponun küçük güzel kıvrımını da görünce… Sırtüstü yatarak mı yapmak istersin Sassenach, yoksa dizlerinin üstündeyken arkana geçmemi mi? Her ikisi de bana uyar, ayrıca-”

“Sapık isteklerini tatmin etmek için buz gibi suya girmeyeceğim!”

“Pekâlâ,” dedi Jamie sırıtarak. Yanımda gerinip elini sırtıma atarak kocaman avucuyla beni kavradı. “İstersen bu sıcak yerde de beni memnun edebilirsin.”

Şarap Falı

Lallybroch işleyen bir çiftlikti. Yas için bile olsa, böyle bir çiftlikte işler uzun süre aksayamazdı. Bu nedenle, öğle vakti kapı açıldığında evin ön kısmında olan tek kişi bendim.

Sesi duyunca kimin geldiğini görmek için kafamı Ian'ın çalışma odasından uzattım. Tuhaf, genç bir adam antrede durmuş değer biçerek etrafına bakınıyordu. Ayak seslerimi duyunca dönüp merakla bana baktı.

ikimizde aynı anda, "Sen kimsin?" diye sorunca gülmeye başladık.

"Ben Michael," dedi, yumuşak bir Fransız aksanıyla. "Sen de Jamie Dayı'nın peri-kadını olmalısın."

Büyük bir ilgiyle beni inceliyordu, bu nedenle ben de aynı şeyi rahatlıkla yapabileceğimi düşündüm. "Aile içinde benden böyle mi bahsediliyor?" diye sordum onu süzerek.

Narin bir adamdı, Jamie'nin iri yarı bedenini ya da Genç Ian'ın ince uzun yapısını almamıştı. Michael, Janet'in ikiz kardeşiydi ama ona da benzemiyordu. O, Jared Fraser'ın şarap işine küçük hissedar olmak için Fransa'ya giden oğullarıydı. Pelerinini çıkardığı sırada, takım elbisesinin hem rengi hem de kesimi oldukça sade olsa da Iskoçya için fazla modaya uygun giyinmiş olduğunu gördüm - kolunun üst kısmına siyah bürümcükten bir bant takmıştı.

'Ya öyle ya da cadı diyorlar," dedi hafifçe gülümseyerek. "O an annem ya da babamla kimin konuştuğuna bağlı."

"Öyle mi?" dedim biraz sinirlenerek - yine de gülümsememe engel olamamıştım. Sessiz ama hoş, genç bir adamdı - kısmen genç. En fazla otuz yaşında olabileceğini düşündüm.

"Başın sağolsun," dedim kolundaki banda işaret ederek. "Kim olduğunu öğrene- "

"Karım," dedi sadece. "İki hafta önce öldü. Yoksa daha erken gelirdim."

Bu beni oldukça şaşırtmıştı.

"Ah… anlıyorum. Peki ailenin, kız ve erkek kardeşlerinin bundan henüz haberi yok mu?"

Kafasını sallayarak biraz bana doğru yaklaştı, kapının üstündeki pencereden içeri sızan ışık yüzüne düşünce gözlerinin altındaki koyu renkli halkaları ve üzüntünün iliklere işleyen bitkinliğini fark ettim.

"Çok üzgünüm," dedim ve ani bir dürtüyle kollarımı ona doladım. Aynı

dürtünün etkisi altındaymışçasına o da bana yaslandı. Bir an için vücudu dokunuşuma karşı koyamamıştı ve ilginç bir şekilde içindeki derin hissizliği, ölümü kabullenme ve inkâr arasındaki çatışmayı hissetmiştim. Ne olduğunun ve neyin olmakta olduğunun bilincindeydi ama bunu henüz his-sedemiyordu.

“Ah, canım,” dedim sarılmayı bırakıp geri çekilirken. Hafifçe yanağına dokununca gözlerini kırpıştırarak bana baktı.

“Lanetleneceğim,” dedi usulca. “Çok haklılar.”

Üst katta bir kapının açılıp kapanmasının ardından merdivenlerde ayak sesleri duydum ve kısa bir süre içinde son evlatlarının da eve döndüğü haberi tüm Lallybroch’a yayılmıştı.

Kadınlar ve çocuklardan oluşan bir girdap bizi mutfağa doğru sürükledi, erkekler de birer ikişer arka kapıdan içeri girip Michael’ı kucaklamaya ya da hafifçe omzuna vurmaya başlamışlardı.

Acısını fazlasıyla paylaşıyorlardı, Michael’ın eşinin neden

öldüğüne dair sorulan sorular ve verilen cevaplar birkaç kez tekrarlanmıştı. Gripten ölmüştü ve büyükannesi de bu yüzden ölmüştü; hayır Michael hastalığa yakalanmamıştı; eşinin babası Michaelin babası için iyi dileklerini göndermişti. En sonunda bulaşıkları yıkayıp akşam yemeği hazırlıkları başlamış, çocuklar yataklarına gönderilmiş ve Michael girdaptan kurtulmuştu.

Mutfaktan çıkıp çalışma odasına bıraktığım şalımı almaya giderken, Michaelin merdivenlerin dibinde Jenny ile sessizce konuştuğunu gördüm. Benim gibi yüzüne dokunup kısık bir sesle ona bir şey soruyordu. Michael hafifçe gülümseyip başını salladı ve omuzlarını dikleştirerek akşam yemeği için aşağıya inemeyecek kadar kendisini kötü hisseden babası Ian’ı görmek için yalnız başına üst kata çıktı.

Murrayler’in içinde sadece Michael kızıl saç genini almıştı ve siyah saçlı kardeşlerinin arasında adeta parlıyordu. Ama gözleri babasının yumuşak ve kahverengi gözlerine tıpatıp benziyordu. “Neyse ki,” demişti Jenny yalnız kaldığımızda, “yoksa babası keçi çobanıyla işi pişirdiğimi düşünürdü, ailedeki kimseye benzemediğini Tanrı biliyor.”

Bundan Jamie’ye bahsettiğimde Önce biraz şaşırsa da gülmüştü.

“Evet. Tabii daha önce Colum MacKenzie ile hiç karşılaşmadığı için bilemez.”

“Colum mı? Emin misin?” Omzumun üzerinden baktım. “Ah, evet. Rengi biraz farklı ama yaşını ve sağlığını da hesaba katmak gerekir… Leoch’ta Columin on beş yaşlarındayken, ilk düşüşünden önce resmedilmiş bir tablosu vardı. Hatırlıyor musun? Üçüncü katta güneş alan odada asılıydı.”

Konsantre olmuş bir şekilde kaşlarımı çatıp gözlerimi kapatarak şatonun kat planını gözümün önüne getirmeye çalıştım.

“Beni oraya götür,” dedim. Boğazından küçük, neşeli bir ses çıkarıp *dımdcn* tuttu ve avucumun içindeki ince bir çizgiyi takip etti.

“İşte, büyük çift kanatlı kapının olduğu giriş burası. İçeri girince önce bahçeyi geçiyorsun, sonra…”

Beni eksiksiz bir biçimde aklımdan geçirdiğim yere götürmüştü, gerçekten de ince, zeki bir yüzü ve gözleri hipermetrop olan genç bir adamın tablosu vardı.

“Evet, sanırım haklısın,” dedim gözlerimi açarak. “Eğer Colum kadar akıllıysa, o halde… ona söylemek zorundayım.” Gözleri endişeyle gölgelenen Jamie yüzümü inceledi.

“Bazı şeyleri daha önce değiştiremedik,” dedi, sesinde beni uyarır gibi bir ton vardı. “Büyük ihtimalle Fransa’da olacakları da değiştiremezsin.”

“Belki değiştiremem,” dedim. “Ama bildiklerim, sana Cullo-den’den önce anlattıklarım. Bunlar Charles Stuarti durdurmamıştı fakat *sen* hayatta kaldın.”

“Kasten değil,” dedi Jamie ilgisizce.

“Olabilir ancak adamların da kurtuldu ve bunu kasten yapmıştın. O yüzden belki yardımı dokunabilir. Ona söylemezsem ömrüm boyunca kendimi suçlu hissederim.”

Ciddiyetle başını salladı.

“Peki öyleyse.”

Tıpa küçük bir *pop* sesiyle çıkınca Michaelin yüzü de gevşemişti. Kararan tıpayı koklayıp şişeyi yavaşça burnunun altında gezdirirken, gözlerini memnuniyetle hafifçe kapattı.

“Ne diyorsun evlat?” diye sordu babası. “Bizi zehirler mi zehirlemez mi?”

Gözlerini açarak babasına kötücül bir bakış attı.

“Önemli olduğunu söylemiştin. Bu yüzden siyah ve acı şaraptan içeceğiz. Apulia’dan,” diye hoşnut bir ses tonuyla ekleyerek bana döndü. “Bu işine yarar mı yenge?”

“Eee… elbette,” dedim biraz şaşırmıştım. “Neden bana soruyorsun? Şarap uzmanı olan sensin.”

Michael şaşkın bir şekilde bana baktı.

“lan demişti ki-” diye başladı ama sonra durup bana gülümsedi. “Özür dilerim yenge. Yanlış anlamış olmalıyım.”

Herkes dönüp ona dikkatle bakınca Genç lan kıpkırmızı olmuştu.

“Tam olarak ne söyledin lan?” diye sordu Küçük Jamie. Genç lan, gözlerini kısarak bu komik durumdan zevk aldığı anlaşılan erkek kardeşine baktı.

“Demiştim ki,” dedi Genç lan, cüretkâr bir biçimde dikleşerek, “Claire Yenge’nin Michael’a çok önemli bir şey söyleyeceğini ve onu dinlemesi gerektiğini söyledim, çünkü o bir…”

“*Ban-Sidhe*,” diye tamamladı Michael, yardımsever bir şekilde. Gülümsemiyordu ama parıldayan gözlerinden hoşuna gittiği anlaşılıyordu, ilk kez o an Jamie’nin onu Colum MacKenzie ile kıyaslarken ne demek istediğini anladım. “Bunda ciddi olduğundan emin değildim yenge, sadece cadı olduğun için mi böyle söylediğini bilmiyorum.”

Jenny kelimeyi duyunca soluğunu tutmuş ve Yaşlı lan bile gözlerini kırpıştırmıştı. İkisi de dönüp kendisini korumak istercesine kamburunu çıkaran Genç Ian’a baktılar.

‘Yengemin ne olduğunu *tam olarak* bilmiyorum,” dedi. “Ama Kadim Biri, değil mi Jamie Dayı?”

Birdenbire bacadan aşağı doğru hareketli, serin bir rüzgâr uğuldayınca ateşin patlayıp kıvılcımların ve korların şömine tabanına uçuşmasına neden oldu. Jenny küçük bir çığlık atıp ayağa kalkarak süpürgeyle onları söndürdü.

Jamie yanımda oturuyordu; elimi tutup Michael’a sert bir bakış attı.

“Onun ne olduğunu karşılayacak bir kelime yok ama henüz meydana gelmeyen olaylara dair bir şeyler biliyor. Onu dinleyin.”

Bu herkesin dikkatini vermesine yetmişti. Boğazımı temizledim, kâhin rolümden oldukça utanıyordum ama ne olursa olsun konuşmak zorundaydım. Hayatımda ilk defa, Eski Ahit’te-

ki isteksiz peygamberlerle birdenbire bir akrabalığım olduğunu düşünmüştüm. Yeremya’ya gidip Ninova’nın yok olacağı haberini vermesi söylendiğinde nasıl hissettiğini anladığımı düşündüm. Ninova sakinlerinin onu bir kuyuya attıklarını hatırlar gibiydim; sadece vereceğim haberlerin onunkinden daha iyi karşılanmasını umuyordum.

“Fransa’daki politik durum hakkında benden daha çok şey biliyor olmalısın,” dedim doğruca Michael’a bakarak. “Gelecek on, on beş yıl içinde sana neyin ne zaman olacağını söyleyemem. Ama ondan sonra… her şey hızla kötüye gidecek. İhtilal olacak. Şu sıralar Amerika’da olan olaylardan etkilenerek gerçekleşen bir ihtilal ama tam olarak aynısı değil. Kral ve Kraliçe aileleriyle birlikte mahkûm edilecek ve her ikisinin de kafası vurulacak.” Masadaki herkes aynı anda soluğunu tutmuş ve Michael gözlerini kırpıştırmaya

başlamıştı.

“Terör adını verecekleri bir hareket olacak, insanlar evlerinden dışarı çıkarılıp alenen suçlanacak, bütün aristokratlar ya öldürülecek ya da ülkeyi terk etmek zorunda bırakılacaklar. Genel anlamda zenginler için hiç de iyi olmayacak. Jared o zamana kadar ölebilir ama sen ölmeyeceksin. Ve eğer düşündüğümün yarısı kadar yetenekliysen, çok zengin *olacaksın”*

Bunun üzerine küçük bir kahkaha attı, odadaki herkes gülmeye başlamıştı ama pek uzun sürmedi.

“Giyotin dedikleri bir makine icat edecekler, belki de çoktan icat edilmiştir, bilmiyorum. Sanırım, ilk olarak daha insani bir şekilde idam etmek amacıyla yapılmıştı ama o kadar sık kullanılacak ki genel olarak İhtilalin bir simgesi haline gelecek. Bu olduğunda Fransa’da olmayı *istemezsin*.”

“Ben- bunları nereden biliyorsun?” diye sordu Michael. Rengi solmuş ve kavgaya lıazır gibi görünüyordu. Asıl sorun da buydu. Masanın altında Jamieiiin elini sıkıca tutup onlara tüm bunları nasıl bildiğimi anlattım.

Odanın içinde ölüm sessizliği oluştu. Sadece Genç lan şaşır-immiş gibi görünüyordu ama o zaten biliyordu ve az çok bana inanıyordu. Masada oturanların çoğunun bana inanmadığını görebiliyordum. Bununla birlikte, bana yalancı olduğumu da söyleyemiyorlardı.

“Bildiklerim bunlar,” dedim, MichaeFa hitap ederek. “Ve bu da nasıl bildiğim. Hazırlanmak için birkaç yılın var. İşini İspanya ya da Portekiz’e taşı. Her şeyi sat ve Amerika’ya göç et. Ne istersen yap ama Fransa’da on yıldan fazla kalma. Hepsi bu kadar,” dedim hızla. Ayağa kalkıp arkamda derin bir sessizlik bırakarak dışarı çıktım.

Şaşırmamalıydım ama şaşırmıştım. Birinin bahçeye çıktığını haber veren dışarıdaki tavukların heyecanla bağrışıp uçuştuklarını duyduğumda, tavuk kafesinde yumurtaları topluyordum. Beni gagalamaya cesaret eden son tavuğa sert bir bakış atıp altındaki yumurtayı kaptım ve gelenin kim olduğunu öğrenmek için dışarı çıktım.

Jenny’ydi, önlüğüne mısır doldurmuştu. Bu çok garipti; tavukların çoktan beslendiğini biliyordum, çünkü bir saat kadar önce Maggie’nin kızlarından birini tavukları beslerken görmüştüm.

Başıyla selamlayıp avuç avuç mısır atmaya başladı. Son sıcak yumurtayı da sepetime atıp beklemeye başladım. Benimle konuşmak istediği belliydi ve bunu baş başa yapabilmek için bahane yaratmıştı. İçimde kötü bir şey olacağına dair güçlü bir his vardı.

Avucuna aldığı son mısır tanelerini yanlışlıkla yere düşürmüş gibi yaptı.

“Senden bir ricam var,” dedi gözlerime bakmadan, şakaklarında nabzının saat gibi tıkladığını görebiliyordum.

“Jenny,” dedim, onu durdurmak ve ona cevap vermek arasında kalmıştım. “Biliyorum-”

“Ian’ı iyileştirebilir misin?” deyiverdi gözlerimin içine baka-

rak. Ne soracağı konusunda haklı çıkmıştım ama hisleri konusunda yanılmıştım. Gözlerinin ardında utangaçlık ya da çekingenlik değil, endişe ve korku vardı. Atmaca gibi gözleri vardı ve onu geri çevirdiğimde isterse etimi parçalayabileceğini biliyordum.

“Jenny,” dedim tekrar. “Yapamam.”

“Yapamaz mısın yoksa yapmayacak mısın?” dedi sertçe.

“*Yapamam*. Tanrı aşkına, sence bunu yapmaya gücüm olsa çoktan yapmış olmaz mıydım?”

“Sırf bana kin tuttuğun için yapmayabilirsin. Eğer sorun buysa özür dilerim, ciddiyim, her ne kadar her şeyin en iyisini istediğim için öyle yapmış olsam da.”

“Sen… ne?” Gerçekten kafam karışmıştı ama bu onu kızdırmışa benziyordu.

“Ne demek istediğimi anlamıyormuş gibi yapma! Daha önce geldiğinde Laoghaire’i çağırmamı kastettim!”

“Ah.” Bunu *unuttuğum* pek söylenemezdi ama her şey ortaya çıktığına göre artık önemi yoktu. “Sorun… değil. Sana karşı kin Uitmuyorum. Ama neden onu çağırmıştın?” Hem meraktan hem de duygularının yoğunluğunu biraz dağıtmak amacıyla sormuştum. ^Yorgunluk, üzüntü ve korkunun düzensiz yamacında birçok insan görmüştüm ve şu an o üçünün de avucunun içindeydi. Sarsak, sabırsız bir hareket yaptı, arkasını dönüp gidecekmiş gibi duruyordu fakat gitmedi.

“Jamie ne sana ondan bahsetti, ne de ona senden bahsetti. Nedenini belki anlayabilirim ama onu buraya getirirsem güçlüklere göğüs gerip meseleyi temizlemekten başka şansı olmayacağını biliyordum.”

“Neredeyse Laoghaire onu temizleyecekti,” dedim, ben de yavaş yavaş sinirlenmeye başlamıştım. “Tanrı aşkına, onu *vurdu!”*

“Silahı ona veren ben değildim ama değil mi?” diye çıkıştı. “Jamie her ne söylediyse söylemesini istemezdim, onun da silahı alıp Jamie’ye ateş etmesini istemezdim elbette.”

“Hayır, istemezdin fakat bana gitmemi söylemiştin!” “Neden söylemeyeyim ki? Bir kez onun kalbini kırmıştın, tekrar aynı şeyi yapacağını sandım! Ve sen

güzel ve sevimli bir şekilde buraya hoplaya zıplaya gelme cüreti gösterdiğinde, biz… biz… lan o zaman öksürmeye başladı!”

“O zaman-”

“Onu alıp Tolbooth’a götürdükleri zaman. Ama bu olduğunda sen burada değildin! Açlıktan kıvrandığımızda ya da soğuktan donup erkeklerimizin ve çocuklarımızın hayatları için endişe ettiğimizde de burada değildin. Asla olmadın! Sıcak ve güvenli Fransa’daydın!”

“Bundan iki yüz yıl sonra, Boston’daydım ve Jamie’nin öldüğünü sanıyordum,” dedim soğuk bir şekilde. “Ve Ian’a yardım *edemem*.” Geçmişte alınan yaraların kabuklarının kopartılmasıyla birden açığa çıkan duygularımı bastırmaya çalışıyordum ve onun görünüşünde merhameti buldum; ince kemikli yüzü üzüntüden bir deri bir kemik kalmış ve fazlasıyla hırpalanmıştı, yumruklarım o kadar sıkmıştı ki tırnakları etine saplanmıştı.

“Jenny,” dedim biraz daha sessizce. “Lütfen bana inan. lan için yapabileceğim bir şey olsaydı, bu uğurda ruhumu verirdim. Ama ben bir büyücü değilim, böyle bir gücüm yok. Sadece biraz bilgim var ve bunlar yeterli değil. Onu iyileştirmek için *ruhumu* verirdim,” diye ona eğilerek daha kuvvetli bir şekilde tekrarladım. “Ama yapamam. Yapamam… Jenny.”

Jenny sessizce bana bakıyordu. Çok uzun bir sessizliğin ardından nihayet yanından geçip eve doğru yürüdüm. Arkasını dönmemişti, ben de arkama bakmıyordum. Ama arkamdan fısıldadığını duydum.

“Senin bir ruhun yok

Araf II

Yaşlı lan kendisini daha iyi hissettiği zamanlarda dışarı çıkıp Jamie ile yürüyordu. Bazen sadece bahçenin sonuna ya da çitlere yaslanıp Jenny’nin koyunlarına laf atabileceği kadar ahıra gidebiliyordu ve bazen de Jamie’nin hem hayret etmesine hem de korkmasına neden olarak kilometrelerce yürüyebilecek kadar kendisini iyi hissediyordu. Yine de gölün kenarındaki çalılarda ve ormanın içinde birlikte yürümekten hoşlanıyordu, pek fazla konuşmadan ama yan yana. Yavaş yürümek zorunda olmalarının pek önemi yoktu; Yaşlı lan, Fransa’dan tahta bacağıyla birlikte döndüğünden beri hep yavaş yürüyorlardı.

Fergus’un elini kaybettiği büyük kayanın gölgesinde oturmuş tepenin bitimine doğru akan küçük derede sıçrayan bir alabalığın parıldamasını izlerken, “Bacağımı geri almak için sabırsızlanıyorum,” demişti lan bir keresinde.

“Evet, bu güzel olurdu,” demişti Jamie hafifçe gülümseyerek - Culloden

savaşından sonra bacağının koptuğunu fark ettiğini hatırlayınca biraz içi burkulmuştu. Çok üzülmüş ve eğer araftan çıkıp cennete gitmeyi başarırsa eninde sonunda bacağını geri alacağını düşünerek kendisini teselli etmeye çalışmıştı. Elbette, o da öldüğünü sanmıştı ama bu bacağını kaybettiğini sanmak kadar kötü değildi.

Dalgın bir şekilde, “Beklemek zorunda kalacağını sanmıyorum,” deyince lan şaşkınlıkla ona baktı.

“Ne için beklemek zorunda kalmayacağım?”

“Bacağın için.” Jamie, birdenbire Ian’ın ne düşündüğü hakkında hiçbir fikri olmadığını fark edince açıklamak için acele etti.

“Araf’ta çok uzun kalmayacağını düşünüyordum sadece -tabii eğer kalırsan- o yüzden bacağına hemen kavuşacaksın.”

lan gülümsedi. “Arafta bin yıl kalmayacağımdan nasıl emin olabilirsin? Belki de çok büyük bir günahkârım.”

“Şey, evet, olabilirsin,” diye itiraf etti Jamie. “Ama eğer öyleysen aklından bir sürü kötü düşünce geçiyor olmalı, yoksa kötü bir şey *yapıyor* olsaydın haberim olurdu.”

“Ah, öyle mi düşünüyorsun?” Bu konuşma Ianin hoşuna gitmişe benziyordu. “Beni yıllardır görmedin. Bu süre içinde her şey yapmış olabilirim ve bundan hiç haberin olmazdı.” “Elbette olurdu,” dedi Jamie mantıklı bir şekilde. “Jenny bana söylerdi. Bir metresin ve altı evlilik dışı çocuğun olsaydı ya da kafana siyah bir maske geçirerek anayola çıkıp insanları soymuş olsaydın, Jenny’nin bunlardan haberinin olamayacağını söylemeye çalışmıyorsundur herhalde?”

“Muhtemelen haberi olurdu,” diye kabul etti lan. “Ama yapma dostum, yüz elli kilometrelik alan içerisinde anayola benzer bir şey yok. Ayrıca, geçitlerden birinde karşıma soymaya değer biri çıkana kadar soğuktan donardım.” Durup rüzgâra karşı gözlerini kıstı, işleyebileceği olası suçları düşünüyordu.

“Sığır çalıyor olabilirdim,” dedi lan. “Gerçi bu günlerde çok az hayvan var, bir tanesi eksilir eksilmez tüm bölgenin haberi olurdu. Ayrıca fark edilmemesi için hayvanı Jenny’nin koyun-larının arasına saklayabileceğimi de pek sanmıyorum.”

Elini çenesine koyarak biraz daha düşündü ve sonra isteksizce kafasını salladı.

“Acı gerçek şu ki Jamie, son yirmi senedir Kuzey İskoçya’da kimse çalınmaya değer bir şeye sahip değil. Korkarım, hırsızlığı listeden çıkarmak

zorundayız. Zina da olmaz, çünkü Jenny beni çoktan öldürmüş olurdu. Geriye ne kalıyor? İnsanın ger-

çekten gözünü dikeceği hiçbir şey yok… sanırım geriye yalan söylemek ve cinayet işlemekten başka bir şey kalmıyor. *Seve seve* öldürmeyi kabul edeceğim tuhaf adamlarla karşılaşmış olsam da bunu hiçbir zaman yapmadım.” Üzülerek kafasını sallayınca Jamie kahkaha attı.

“Öyle mi? Bana Fransa’dayken adam öldürdüğünü söylemiştin.”

“Evet, öldürdüm ama savaş sırasındaydı ya da iş gereği,” diye dürüstçe ekledi. “Onları öldürmenin karşılığında para alıyordum ve inadıma yapmıyordum.”

“O halde ben haklıyım,” dedi Jamie. “Gökyüzünde yükselen bir bulut gibi arafın içinden geçip cennete gideceksin, çünkü bana tek bir yalan söylediğini dahi hatırlamıyorum.” lan büyük bir şefkatle gülümsedi.

“Arada sırada yalan söylemiş olabilirim Jamie ama sana hiç söylemedim.”

Önündeki eskimiş tahta bacağına bakarak dizini kaşıdı. “Farklı hissedip hissetmeyeceğimi merak ediyorum.” “Nasıl?”

“Sorun şu ki,” dedi lan sağlam ayağını ileri geri oynatarak, “kopan ayağımı hâlâ hissediyorum. Koptuğu günden beri hissediyordum. Her zaman değil tabii,” diye ekleyip kafasını kaldırarak ona baktı. “Ama hissediyorum. Çok tuhaf bir his. Sen de parmağını hissedebiliyor musun?” diye merakla sordu ve çenesiyle Jamie’nin sağ elini işaret etti.

“Eh… evet, hissediyorum. Her zaman değil, bazen. Kötü olan yanı ise, artık orada olmamasına rağmen cehennem azabı gibi hâlâ *canımı yakıyor ve* bu hiç adil değil.”

Bunu söylemeyip dilini tutması gerekirdi, çünkü lan karşısında ölürken ona kesilen parmağından şikâyet etmesi pek adil görünmüyordu. Ama lan keyifle inlemiş ve kafasını sallayarak arkasına yaslanmıştı.

“Hayat adil olsa, ne olurdu ki?”

Bir süre, karşı tepenin yamacındaki çam ağaçlarının rüzgârda hareket edişini izleyerek sessizce oturdular. Sonra Jamie kiltinin önündeki kürk çantaya elini sokup içinden sarılı küçük bir paket çıkardı. Cebinde olduğu için biraz kirlenmişti ama düzgün bir şekilde korunmuş ve sıkıca sarılmıştı, lan avucunun içindeki küçük paketi süzdü.

“Bu ne?”

“Parmağım,” dedi Jamie. “Ben- şey… Buraya gömmenin senin için bir sakıncası olup olmadığını merak etmiştim.” lan bir süre ona baktı, sonra

omuzları titremeye başladı. “Tanrım, gülme!” dedi Jamie endişelenerek. “Seni güldürmek istememiştim! Tanrım, öksürerek ciğerlerinden birini çıkarıp burada ölürsen Jenny de beni öldürür!”

Ama lan öksürmeye başlamıştı bile, öksürük krizinin arasına uzun soluklu hırıltılar ve kahkahalar giriyordu. Gözlerinde sevinç gözyaşları vardı ve iki yumruğunu da göğsüne bastırarak nefes almak için çaba sarf ediyordu. En sonunda sakinleşip öğürtü sesleri çıkararak yavaşça dikleşti. Burnundan derin bir nefes alıp kayaların üstüne doğru dehşet verici kırmızı bir öbek tükürdü.

“Yatağımda, etrafımda altı tane rahip dua ederken ölmekten-se burada sana gülerek ölmeyi tercih ederim,” dedi lan. “Gerçi, böyle bir şansım olacağını pek sanmıyorum.” Avucu yukarı ba- > kacak şekilde elini uzattı. “İyi, ver bakalım.”

Jamie elinde tuttuğu beyaza sarılı küçük silindiri ona verince, lan gelişigüzel bir şekilde parmağı kiltinin önündeki çantaya koydu.

Jamie ağaçların arasından inip mağaranın altındaki çalılığın sonuna doğru ilerledi. Rüzgâr sertçe esiyordu ve keskin bir soğuk vardı, yere düşen ışık hızla uçup giden bir kuşun kanatları gibi titrerken bulutlar gökyüzünde kayıyordu. Sabahleyin fundalıkların arasında bir patika keşfetmişti ve şimdi eve dönüyordu. Bu sabah ne bir geyik ne de bir sincap görmüştü ama umurunda değildi.

Evde onca insan olduğundan bir geyik oldukça işlerine yarardı ama eli boş dönse bile evden çıkmış olmak onu yeterince mutlu etmişti.

Onu hafızasına kazımak, net bir şekilde hatırladığı özel anları aklına yazmak ve ihtiyaç duyduğunda onları oradan çıkarıp tekrar yaşamak istediğinden Ian’a bakarken gözlerini yüzüne dikme isteğine engel olamıyordu. Ama bir yandan da Ian’ı şu anki haliyle hatırlamak *istemiyordu.* Eski haliyle hatırlamak daha iyiydi: şöminenin ateşi Ian’ın yüzüne vururken, bilek güreşi yaptıkları sırada Jamie’nin kolunu zorladığında gülme krizine girerlerdi ve uzun ince vücudunun kuvveti ikisini de şaşırtırdı. Ian’ın uzun, boğum boğum eklemli ellerinin geyik bıçağını kavrayışını, sert bir şekilde çekişini, parmaklarını lekeleyen kanın sıcak metalik kokusunu, gölden esen rüzgarda dalgalanan kahverengi saçlarının görüntüsünü, ince sırtı ok gibi esneyerek yere eğilip yeni yürümeye başlayan çocuklarından ya da torunlarından birini kucağına aldıktan sonra kıkırdayarak onları havaya fırlatmasını hatırlamak istiyordu.

Jamie geri gelmiş olmalarına seviniyordu. Delikanlıyı babasıyla bir erkek gibi konuşabilmesi için tam zamanında getirdikleri ve Yaşlı Ian’a layıkıyla veda edebileceği için ise çok seviniyordu. Ama aynı evde birlikte yaşadığı sevdiği bir dostunun ölüyor olması onu çok üzüyordu.

Evde o kadar çok kadın olunca ağız dalaşına girmek kaçınılmazdı. Bu kadar çok Fraser kadınının olduğu bir evde yaşamak ise elinde yanan bir mum ile barut imalathanesinde yürümeye benziyordu. Bazı şeylere göz yummak ve uyum sağlamak için herkes çok fazla çaba harcıyordu - ama kıvılcımlardan biri nihayet barut fıçısını ateşlediğinde bu her şeyi daha da kötü yapacaktı. Ete ihtiyaçları olduğu için ava gitmemişti.

Jenny'nin acı dolu ricasının ardından, Claire ya odalarında ya da laniıı kullanabileceğini söylediği çalışma odasında saklanmaya haşlanııştı vc Jamit* bunun Jcmıy'yi daha da kızdırdığını düşünüyordu. Claire ise seri bir şekilde, Andy Bell'in aklına soktuğu kitabım yazıyordu. Dikkatini çok rahat toplayabiliyor vc saatlerce odadan çıkmadan çalışabiliyordu ama yemek yemek için elbette dışarı çıkması gerekiyordu. Vc dışarı çıktığında, lan'ıı ölmekte olduğu gerçeğinden kaçamıyordu, hastalığının bir el değirmeni gibi yavaş yavaş ve merhametsizce onu öğütmesi insanın sinirini bozuyordu.

Yaşlı Iaıiin da sinirlerini bozuyordu.

İki gün önce lan ve Jamie gölün kıyısında yavaşça yürürlerken lan aniden durup sonbahar yaprağı gibi kıvrılarak iki büklüm olmuştu. Jamie acele edip yere düşmeden onu kolundan yakalayarak sırtını yaslaması için bir kaya bulduktan sonra yere uzanmasını sağlamış, şalını bitkin omuzlarına örtüp yapabileceği herhangi bir şey var mı, diye düşünmeye başlamıştı.

"Neyin var?" dedi endişeli bir şekilde kayınbiraderinin, arkadaşının yanında diz çökerek.

Sessizce öksürürken, lan harcadığı çaba yüzünden titriyordu. En sonunda spazm dinmiş vc tekrar nefes almaya başlamıştı. Vereni yüzünden suratı kızarmıştı ve bu, sağlıklıymış gibi görünmesine neden olan berbat bir yanılsamaydı.

"Canım yanıyor Jamie." Kelimeleri açık ve samimi bir şekilde söylemişti ama sanki konuşurken Jamie'ye bakmak istemi-yornıuşçasına gözkapakları kapalıydı.

"Seni eve götüreyim. Belki sana biraz afyon ruhu veririz ve-"

lan telaşını yatıştırmak için elini salladı. Bir süre ağır ağır nefes aldıktan sonra da kafasını salladı.

"Göğsüme bıçak saplanmış gibi hissediyorum," diyebildi en sonunda. "Ama demek istediğim bu değil. Ölüyor olmak beni o kadar rahatsız etmiyor, Tanrını, esas yavaşlığı beni öldürüyor.' («özlerini açıp Jaınie'ye baktı ve öksürdüğü kadar sessiz bir şekilde güldü, lıafıfçc nefes alırken vücudu sarsılıyordu.

*“Böyle ölmek canımı yakıyor Dougal Bir an önce bitmesini istiyorum*Bu kelimeler, otuz sene önce top atışıyla yerle bir olan karanlık bir kilisede söylenmiş gibi değil dc sanki gözünün önünde söylenmişçesine net bir şekilde zihninde belirmişti. Yavaşça ölen Rubert söylemişti. *“Sen benim en iyi adamımsın”* demişti Dougal’a yalvararak. *“Bu senin işin”* Vc Dougal MacKenzie sevgisinin vc görevinin gerektirdiği şeyi yapmıştı.

Nasırlı avuçlarından Ian’m ince, gri tenine biraz sağlık geçmesi için sıkıca elini tutuyordu. Başparmağını Claire’in hastanın durumu hakkında fikir edinmek için yaptığı gibi yukarı doğru kaydırıp bileğine bastırmıştı.

Parmaklarının Ian’m bilek kemiklerinin arasına girdiğini hissetti. Birdenbire evlenirken ettiği kan yemini sırasında bıçağın canını yakışı, Claire’in soğuk bileğini kendi bileğine bastırışı ve tenlerinin arasındaki kanın kayganlığı aklına geldi. Ian’ın bileği de soğuktu ama korkudan değil.

Kendi bileğine baktı. Ne ettiği yeminlerden kalan ne de prangaların bıraktığı yara izlerinden eser yoktu; bu tür yaralar geçiciydi ve uzun zaman önce iyileşmişlerdi.

“Kan kardeşi olduğumuz zamanı hatırlıyor musun?” Ian’m gözleri kapalıydı ama gülümsüyordu. Bir deri bir kemik bileğinin üstündeki Jamie’nin eli sıkılaştı.

“Evet, elbette, hatırlıyorum.” Acı dolu bir şekilde gülümsemesine engel olamamıştı.

İkisi de sekiz yaşındaydı. Jamie’nin annesi çocuğuyla birlikte önceki gün ölmüştü. Ev yas tutanlarla doluydu, babası şoktan sersemlemişti. O ve lan dışarı kaçıp kulenin yanındaki yeni kazılmış mezara bakmamaya çalışarak evin arkasındaki tepeye tırmanmışlardı. Ormana doğru, ağaçların altındaki güvenli bir yere gitmişlerdi.

Ancak o zaman yavaşlamışlardı, amaçsızca dolaşarak en sonunda tepenin doruğunda uzun zaman önce yıkılan kale dedikleri eski taş bir binanın olduğu yerde durmuşlardı. Soğuktan korunmak için tartanlarına sarınarak pek fazla konuşmadan molozların üstünde oturmuşlardı.

“Bir erkek kardeşim olacağını sanmıştım,” demişti Jamie birdenbire. “Ama olmayacak. Hâlâ sadece ben ve Jenny varız.” Çiçek hastalığı yüzünden ölen ağabeyi Willie’nin yerini tutabilecek yeni bir erkek kardeşi olacağını düşünmüştü. Oysa hem annesini hem de yeni doğmuş kardeşini sonsuza dek kaybetmişti

lan bir süre düşünceli bir şekilde oturmuş ve sonra babasının son doğum gününde hediye ettiği küçük bıçağı çıkarmıştı.

“Ben senin kardeşin olurum,” demişti ve soğukkanlı bir şekilde başparmağını keserken dişlerinin arasından hafifçe içini çekmişti.

Daha sonra bıçağı ona vermiş ve Jamie de kendi parmağını kesmişti. Bu kadar çok acımasına şaşırmıştı ve sonra parmaklarını birbirine bastırarak ölene dek kardeş olacaklarına yemin etmişlerdi. Ve hep öyle olmuşlardı.

Jamie yaklaşan ölüme, karanlık sona karşı dayanmaya çalışarak derin bir nefes aldı.

“lan…” lan gözlerini açtı, yumuşak kahverengi gözleri Jamie’nin tok sesini duyunca berraklaşmıştı. Jamie sertçe boğazını temizleyip başını çevirdi ve sonra bakışlarını kaçırmanın korkaklık olduğunu düşünerek tekrar ona baktı.

“Senin için kolaylaştırmamı mı istersin?” diye sordu kısık bir sesle. Bunu söylediği sırada zihninin soğukkanlı bölümü bir yol aramaya başlamıştı bile. Bıçak olmazdı, hayır; çabuk ve temiz, düzgün bir ölüm olurdu ama kız kardeşine ve çocuklara acı verirdi. Ayrıca ne o ne de Ian’ın bu son anı kanla lekelemeye hakları yoktu.

Ian’ın eli ne gevşemişti ne de sıkılaşmıştı ama aniden Jamie boşu boşuna aradığı nabzının zayıf ve düzenli bir şekilde avucunun içinde attığını hissetti.

Bu kez bakışlarını kaçırmamıştı ama gözleri dolmuştu, gözyaşlarını saklamak için başını eğdi.

Claire… o bunun nasıl yapılacağını bilirdi fakat ondan bunu yapmasını isteyemezdi. Ettiği yemin Claire’in bunu yapmasına izin vermezdi.

“Hayır,” dedi lan. “Henüz değil.” Gözlerinde sevgi dolu bir ifadeyle gülümsedi. “Ama bunu yapmana ihtiyacım olursa yapacağını bilmek içimi rahatlattı *mo brathair*.”

Gözüne ilişen bir hareketlilik aniden düşüncelerinden sıyrılmasına neden oldu.

Görüş alanında olmasına rağmen onu görmemişti. Rüzgâr ona doğru esiyordu ve geyik kuru fundalıkların arasında korunmuş çimenleri ve yumuşak çalılık bitkilerini yemekle meşguldü. Rüzgârın sesini dinleyerek bekledi. Karaçalının arkasından sadece geyiğin başı ve omuzları görülebiliyor olsa da boynunun genişliğinden erkek olduğunu tahmin etti.

Jamie nasıl yapacağını planlayarak bekledi. Bozkırda geyik avlamak Kuzey Carolina ormanlarında avlanmaktan farklıydı. Her şeyden önce daha yavaş olması gerekiyordu. Geyik karaçalının arkasında biraz çıkmıştı ama hâlâ otlanmakla meşguldü. Bu sırada Jamie çok yavaşça tüfeğini kaldırmaya başladı. Edin-burgh’tayken bir tüfek ustasına tüfeğinin namlusunu düzelttir-mişti ama o zamandan beri hiç kullanmamıştı; doğru düzgün nişan alabilmeyi

umuyordu.

Aslında, savaştan beri tüfeğini kullanmamıştı.

Bir adım daha ve iki adım daha; geyik lezzetli bir şey bulmuşa benziyordu ve büyük bir konsantrasyonla çiğniyordu. Kendiliğinden tüfeğin namlusunu hedefin üstüne yavaşça yerleştirdi. Büyük bir erkek geyikti ve aralarında en fazla doksan metre vardı. Kaburgalarının altında kan pompalayan kocaman ve güçlü kalbini hissedebiliyordu. Dipçiği omuz boşluğuna iyice yerleştirdi.

Tam tetiği çekmek üzereyken arkasındaki ağaçlıklardan çığlıklar yükseldiğini duydu. Tüfeği birden ateş almış ama mermi isabet etmemişti ve geyik çalıları çıtırdatarak gözden kaybolur-ken çığlıklar kesilmişti.

Arkasını döndü, kalbi gümbür gümbür atarak çığlıkların geldiği yöne doğru hızlı adımlarla ilerledi. Kimdi? Bir kadındı ama kimdi?

Pek zorluk çekmeden Jenny'yi, onun, kendisinin ve Ian'ın küçükken çaldıkları ikramları paylaşıp askercilik oynadıkları küçük açıklıkta donmuş bir şekilde dururken buldu.

Jenny o zamanlar iyi bir askerdi.

Belki de tüfeğinin sesini duyduğu için. Belki de sadece hareket edemiyordu. Jenny gözlerinde bomboş bir ifadeyle sırtı dimdik bir şekilde Jamie'nin yaklaşmasını izledi, paslı bir zırh gibi şalını etrafına dolamıştı.

"İyi misin?" diye sorduktan sonra güneşin neredeyse hiç batmadığı uzun yaz gecelerinde kitap okuduğu büyük çam ağacının kenarına tüfeğini koydu.

"Evet, iyiyim," dedi, sesi cansızdı.

"Peki," dedi Jamie içini çekerek. Ona yaklaşıp ellerini elinin içine almaya çalıştı, Jenny ellerini ona uzatmasa da elini tutmasına karşı koymamıştı. "Çığlık attığını duydum."

"Kimsenin duymasını istememiştim."

"Elbette istememişsindir." Jamie duraksadı, tekrar iyi olup olmadığını sormak istiyordu ama bu çok aptalcaydı. Sorununun ne olduğunu ve neden kimsenin onu duyamayacağı ormanın içine gelip çığlık atma ihtiyacı hissettiğini çok iyi biliyordu, o nedenle iyi olup olmadığını sormak aptalcaydı.

Onun yerine, "Seni yalnız bırakmamı ister misin?" diye sordu, Jenny suratını buruşturarak elini çekti ama Jamie ona izin vermedi.

"Hayır. Gitsen ne fark eder ki? Durumu ne değiştirebilir ki?" Sesindeki acıyı duyabiliyordu.

"En azından… oğlunu eve zamanında getirebildik," dedi Jamie,

söyleyebilecek başka bir şey bulamamıştı.

“Evet, getirdin,” dedi, eski bir ipek gibi lime lime olan kontrolünü tekrar toplamaya çalışıyordu. “Ayrıca karını da geri getirdin.”

“Karımı getirdiğim için beni mi suçluyorsun?” dedi şoke olmuş bir şekilde. “Tanrı aşkına, neden? O da geldiği için sevinmedin mi? Yoksa-” Son anda kendisini durdurmuştu, Jenny’ye kocasını kaybederken onun hâlâ bir eşi olduğu için kızıp kızmadığını sormak üzereydi ama *bunu* soramazdı.

Ama Jenny’nin kastettiği bu değildi.

“Evet, geri döndü. Ama neden?” diye bağırdı. “Iani kurtarmak için parmağını bile kımıldatmayacak kadar duygusuzken neye yarar ki?”

Jamie bunu duyunca o kadar şaşırmıştı ki sersemlemiş bir şekilde, “Duygusuz mu? Claire mi?” diye tekrarlamaktan başka bir şey yapamamıştı.

“Ondan Ian’ı iyileştirmesini istedim ama beni reddetti.” Kız kardeşinin gözleri kurumuştu ama üzüntü ve telaştan deli gibi bakıyordu. “Yardım etmesini sağlayamaz mısın Jamie?”

Jenny’nin içindeki her zaman canlı ve hareketli hayat, bu kez parmaklarının altında zincirlenmiş bir yıldırım gibi atıyordu.

“Eğer elinden gelseydi onu iyileştirirdi,” dedi Jamie mümkün olduğunca nazik bir şekilde, hâlâ elini tutuyordu. “Bana ondan böyle bir şey istediğini söyledi ve bana bunu anlatırken ağlıyordu. O da Ian’ı çok seviyor-”

“Bana kocamı benim kadar sevdiğini söylemeye sakın cüret etme!” diye bağırıp ellerini ellerinden o kadar şiddetli bir şekilde çekmişti ki ona vuracağından neredeyse emindi. Vurmuştu da… Jenny yüzüne sert bir tokat atınca vurduğu taraftaki gözü sulanmıştı.

“Sana öyle bir şey söylemeyecektim,” dedi Jamie, sinirine hâkim olmaya çalışarak. Yavaşça yüzüne dokundu. “Onu en az-”

Beni sevdiği kadar seviyor, diyecekti ama cümlesi yarım kalmıştı. Jenny, kaval kemiğine sert bir tekme indirince bacağı burkulup sendelemişti, dengesini sağlamaya çalışırken Jenny arkasını dönüp süpürgesine atlayan bir cadı gibi eteği ve şalı etrafında fırtına gibi uçuşurken hızla tepeden aşağı indi.

Düzenlemeler

Dikkatlice, *Yaraları Temizlemek*, yazdım ve düşüncelerimi sıraya koymak için durdum. Kaynamış su, temiz bezler, yabancı maddenin çıkarılması. Ölü deri üzerinde kurtçuk kullanımı (etsineği ve kurt sineği larvasına dair uyarı düşecektim. Ama hayır, yararı yoktu; ne de olsa büyüteç olmadan kimse aradaki farkı anlayamazdı.) Yaranın dikimi (iğnenin ve ipliğin sterilize

edilmesi). Faydalı lapalar. Ayrı bir bölüme penisilin yapımı ve kullanımını da eklemeli miydim?

Tüy kalemi kâğıdın üstüne hafifçe vurup mürekkepten küçük yıldızlar yaparken, en sonunda eklememeye karar verdim. Bu kitap sıradan insanlar için bir rehber olacaktı. Ve sıradan insanlar ne penisilin yapacak kadar itina isteyen bir işle uğraşır, ne de ellerinde bunu enjekte edebilecek aletleri olurdu - Doktor Fentiman'm bana gösterdiği penis şırıngasını küçük bir tebessümle hatırladım.

Bu aynı zamanda, kısa bir süreliğine de olsa Doktor Raw-lings ve jugum penisini net bir şekilde aklıma getirmişti. Kendi üzerinde kullanıp kullanmadığını merak etmiştim ama bu düşünceyi derhal zihnimden uzaklaştırıp ana konu başlıklarıma bakarak sayfayı çevirdim.

Dikkatlice, *Mastürbasyon,* yazdım. Eğer bazı doktorlar bunu negatif bir şekilde değerlendirdiyse -mutlaka öyle yapmışlardır-üstü kapalı bir şekilde de olsa zıt bir görüş ifade etmemem için hiçbir sebep olmadığını düşünüyordum.

Birkaç dakika sonra kendimi hâlâ mürekkepten yıldızlar yaparken buldum, üstü kapalı bir şekilde mastürbasyonun faydalarından bahsederken tamamen dikkatim dağılmıştı. Tanrım, ya kadınların da yaptığını yazdıysam?

"Kitabın tüm kopyalarını ve muhtemelen Andy Bell'in dükkânını da yakarlardı," dedim yüksek sesle.

Arkamda birinin nefes aldığını duyunca dönüp baktığımda çalışma odasının kapısında bir kadının durduğunu gördüm.

"Ah, lan Murray'yi mi arıyorsunuz?" dedim masadan uzaklaşarak. "O-"

"Hayır, seni arıyordum." Sesinde tuhaf bir hava vardı, birdenbire nedenini bilmeden kendimi savunmam gerekiyormuş gibi hissederek ayağa kalktım.

"Ah," dedim. "Peki siz…?"

Gölgelerin içinden çıkıp ışığa geçti.

"Beni tanımadın mı?" Dudaklarını sinirli bir şekilde bükerek hafifçe gülümsedi. "Laoghaire MacKenzie… Fraser," diye neredeyse isteksiz bir biçimde ekledi.

"Ah," dedim.

Ortamla bağdaştırabilseydim onu hemen tanıyacağımı düşündüm. Onu görmeyi umduğum en son yer burasıydı ve onun burada olması… En son Lallybroch'a geldiğinde olanları düşününce, dikkat çekmeyecek bir şekilde masanın üstündeki mektup açacağına uzandım.

"Beni mi arıyordun?" diye dikkatli bir şekilde tekrarladım. "Jamie'yi değil

mi?”

Bu adı duyunca aşağılayıcı bir el hareketi yaptı ve eteğinin cebine elini sokup katlı bir mektup çıkardı.

“Senden bir şey istemeye geldim,” dedi, ilk kez sesinin titrediğini duyuyordum. “İstersen oku bunu,” diye ekledi ve dudaklarını sıkıca birbirine bastırdı.

Dikkatle cebine baktım ama düzdü; tabanca getirmiş olsaydı bile cebinde taşımıyordu. Mektubu aldıktan sonra masanın

diğer tarafındaki sandalyeye oturması için işaret ettim. Eğer akimda bana saldırmak gibi bir düşünce varsa, böylece zaman kazanabilirdim.

Yııe de ondan korkmuyordum. Üzgün olduğu belliydi ama kendisine oldukça hakimdi.

Mektubu açtım ve Laoghaire’in hâlâ olduğu yerde durduğundan emin olmak için küçük bir bakış attıktan sonra okumaya başladım.

15 Şubat 1778

Philadelphia

“Philadelphia mı?” dedim şaşkın bir şekilde Laoghaire’e bakarak. Başını salladı.

“Geçen yaz oraya gittiler, kendisi daha güvenli olacağını düşünmüş.” Dudaklarını hafifçe büktü. “İki ay sonra İngiliz ordusu şehre girmiş ve o zamandan beri oradalar.”

“Kendisi” derken kastettiği Fergus’tu. Böyle söylemesi dikkatimi çekmişti ve alay etmeden söylediğine göre anlaşılan Laoghaire büyük kızının kocasıyla barışmıştı.

Sevgili Anne,

Benim ve çocuklarımın hatırına senden bir şey rica etmek zorundayım. Sorun Henri-Christian. Bedeninin tuhajlığt nedeniyle, her zaman nefes alırken güçlük çekti, özellikle de soğuk algınlığına yakalandığında ve doğduğu günden beri balina gibi horluyor. Son zamanlarda ise uyurken yastıklarla belirli bir pozisyonda desteklenmedikçe nefes alamıyor. Claire Anne, babamla birlikte bizi New Bern’de ziyaret ettiğinde boğazını muayene etmiş, geniz etinin -boğazındaki bir şey olsa gerek- normalden çok büyük olduğunu ve ilerde sorun çıkarabileceğini söylemişti. (Germain’de de onlardan var ve genellikle ağzı açık nefes alıyor ama onunkiler Henri-Christian’ın boğazındakiler kadar büyük bir tehlike oluşturmuyor.)

Bir gece Henri-Christian’ın nefes almayı bırakmasından ve hiç kimsenin onu

kurtarmak için zamanında yetişememesinden korkuyorum. Başını tutmak ve nefes almadığında onu uyandırmak için geceleri nöbetleşe yanında bekliyoruz ama bunu daha ne kadar başarabileceğimizi bilmiyorum. Fergus dükkândaki işler yüzünden çok yoruluyor, ben de evdeki işler yüzünden yorgun düşünüyorum (ona dükkânda da yardım ediyorum, Germain da yardım ediyor elbette. Sağ olsunlar, küçük kızlar bana evde çok yardımcı oluyorlar, küçük kardeşleriyle ilgilenmeye çok hevesliler ama geceleri yalnız başlarına kardeşlerinin yanında beklemelerine izin veremeyiz.)

Henri-Christian'ı muayene etmesi için bir doktor buldum. O da geniz etinin nefes almasını engellediğini düşünüyor, ufaklığın kanım alıp bana geniz etinin küçülmesini sağlayacak ilaçlar verdi fakat hiçbiri işe yaramadı, aksine Henri-Christian'ın ağlamasına ve kusmasına neden oldular. Claire Anne -sana ondan bahsettiğim için beni bağışla- rahat nefes alabilmesi için bir ara Henri-Christian'ın bademciklerinin ve geniz etinin alınmasının gerekebileceğini söylemişti ve anlaşılan zamanı geldi. Bir süre önce Tepe'deyken, aynı ameliyatı Beardsley ikizlerine yapmıştı, Henri-Christian'ı ondan başka birinin ameliyat etmesinegü-venemem.

Gidip onunla konuşur musun anne? Sanırım şu sıralar Lallybro-ch'ta olmalı, ona da mektup yazıp bir an önce Philadelphia[f]yagelmesi için yalvaracağım. Ancak ne kadar zor bir durumda olduğumuzu doğru düzgün izah edememiş olduğumdan dolayı korkuyorum.

Eğer beni seviyorsan anne, lütfen gidip ondan mümkün olduğunca çabuk buraya dönmesini iste.

Seni çok seven kızın,

Marsali

Mektubu masaya bıraktım. *Ne kadar zor bir durumda olduğumuzu doğru düzgün izah edememiş olduğumdan dolayı korkuyorum.* Hayır, aslında çok iyi izah etmişti.

Bıı hastalığa uyku apnesi adı veriliyordu ve uyurken aniden nefes almayı bırakma eğilimi anlamına geliyordu. Çok sık rastlanan bir hastalıktı ve iskelette görülen anormallikler yüzünden solunumun kısıtlandığı bazı cücelik türlerinde daha da sık rastlanıyordu. Bu hastalığa sahip olan insanların çoğu sağa sola dönerek ya da burunlarından soluyarak kendi kendilerini uyandırabilirlerdi. Ama boğazını kısıtlayan genişlemiş geniz eti ve bademcikler -dalgın bir şekilde muhtemelen kalıtımsal bir sorun olduğunu düşündüm, çünkü Germain'de ve kızlarda da bir ölçüde aynı rahatsızlığa rastlamıştım- durumunu güçleştire-bilirdi, oksijensiz kalan bir insan refleksle bir süre sonra nefes almaya başlasa da Henri-Christian kendisini uyandırmaya yetecek derin nefesi alamayabilirdi.

Marsali ve Fergus'un -ve muhtemelen Germain'in- karanlık evde uyuyan çocuğun başında sırayla beklediklerini, belki de soğuktan ve sessizlikten uyuyakaldıklarını gözümün önüne getirince. .. Mektubu okurken karın boşluğumda berbat bir korku düğümünün oluştuğunu hissettim.

Laoghaire, başlığının altından mavi gözlerini dikmiş beni izliyordu. Bu defalık olsun, bana her zamanki kızgın, histerik ve şüpheli bakışı yüzünde görememiştim.

"Eğer gidersen," dedi ve yutkundu, "paradan vazgeçerim."

Ona bakakalmıştım.

Duyduğuma inanamayarak, "Sence ben-" demeye başlamıştım ama sustum. Görünen o ki, bana rüşvet vermesi gerektiğini sanıyordu. Culloden savaşından sonra Jamie'yi terk ettiğimi ve tekrar zengin olduğunda ona döndüğümü düşünüyordu. Ona açıklama arzusuyla mücadele ettim… ama faydasızdı, ayrıca şu anki meseleyle de hiç ilgisi yoktu. Sorun kırık bir bardak kadar net ve keskindi.

Aniden öne doğru eğilip ellerini masanın üstüne koydu, ellerini masaya o kadar sert bastırıyordu ki tırnakları bembeyaz olmuştu.

"Lütfen," dedi. *"Lütfen*

Bense bir yandan ona tokat atmak, diğer yandan anlayışlı bir şekilde eline dokunmak gibi birbiriyle çelişen güçlü isteklerin arasında gidip geliyordum, ikisiyle de mücadele ederek bir süre kendimi sakince düşünmeye zorladım.

Elbette gidecektim; gitmek zorundaydım. Bunun Laoghaire ile ya da aramızdaki meseleyle bir ilgisi yoktu. Eğer gitmezsem ve Henri-Christian ölürse -ki bu mümkündü- hissedebileceğim suçluluk duygusuyla yaşayamazdım. Vaktinde oraya varabilirsem onu kurtarabilirdim ve benden başka kimse bunu yapamazdı. Bu kadar basitti.

Lallybroch'tan hemen ayrılma fikri içimi acıtmıştı. Ne kadar korkunçtu, Ian'ı son kez gördüğümü bilerek, belki de hepsini ve burayı son kez görüyorken, bunu nasıl yapabilirdim ki? Ama tüm bunları düşünürken, beynimin doktor olan kısmı çoktan zorunluluğun farkına varmış ve en çabuk Philadelphia'ya nasıl varabileceğimi, oraya gittiğimde ihtiyacım olan şeyleri nereden bulacağımı, karşıma ne tür olası engeller ve güçlükler çıkabileceğini planlama işine koyulmuştu bile - kısacası neyi nasıl yapacağıma dair tüm gerçekçi çözüm yolları aniden teker teker zihnimden geçmeye başlamıştı.

Zihnim bu sorularla meşgulken, acımasız mantık korkumu yenip duygularımı bastırırken, bu ansızın ortaya çıkan felaketin başka yönleri olabileceğini düşünmeye başlamıştım.

Laoghaire gözlerini üzerime dikmiş bekliyordu, dudakları çizgi haline gelmişti ve razı olmamı istiyordu.

“Pekâlâ,” dedim ve sandalyeme yaslanıp bana baktığı şekilde ona bakmaya başladım. “O halde şartlarımızı konuşalım, olur mu?”

“Pekâlâ,” dedim, gözlerimi gölün üstünden geçen gri balıkçıla dikmiştim, “o halde anlaştık. Henri-Christian ile ilgilenmek için mümkün olduğunca çabuk Philadelphia’ya gideceğim. O da Jocy ile evlenecek, nafakadan vazgeçecek ve Joan’in rahibe manastırına gitmesi için izin verecek. Yme de her ihtimale karşı bıınu yazıya dökmemiz gerektiğini düşünüyorum.”

Jamie nutku tutulmuş bir şekilde bana bakıyordu. Ona neler olduğunu ve neler olacağını anlatmak için götürdüğüm gölün kenarındaki uzun, sert çimenlerin üstünde oturuyorduk.

“O, yani Laoghaire, Joan’ın çeyizine el sürmemiş. Joan manastırda kullanması için çeyizini alacak,” diye ekledim. Sesimin sakin çıkması umuduyla derin bir nefes aldım. “Düşünüyordum da Michael birkaç gün içinde yola çıkmış olacak. Joan ve ben onunla birlikte Fransa’ya gidebiliriz, böylece oradan bir Fransız gemisiyle yola çıkabilirim ve o da Joan’in sağ salim manastıra gittiğinden emin olur.”

“Sen-” demeye başladığı an konuşmasını önlemek için uzanıp elini tuttum.

“Benimle birlikte gelemezsin Jamie,” dedim yavaşça. “Gelemeyeceğini biliyorum.”

Gözlerini kapatıp suratını buruştururken içgüdüsel bir şekilde karşı çıkarcasına eliyle elimi sıkıyordu. Hassas sağ elini tutuyor olmama rağmen, ben de parmaklarını sıkıca kavradım. Ondan uzun bir süre ayrı kalma düşüncesi -Atlantik Okyanusu ve aylarca birbirimizi göremeyeceğimizi bilmek bir yana- karın boşluğumu üzüntü ve belirsiz bir korkuyla doldurmuştu.

İstesem benimle gelirdi - ne yapması gerektiği hakkında kararsız kalması için ona yeterince zaman versem bile. Bunu yapmamalıydım.

Buna çok ihtiyacı vardı. Kalan bu kısa zamanı lan ile geçirmeye ve lan öldüğünde Jenny’yi çocuklarından daha iyi teselli edebileceği için burada olmaya ihtiyacı vardı. Biten evlilikleri yüzünden suçlu hissettiği için kendisini Laoghaire’i görmeye gitmek zorunda hissettiğine göre, kız kardeşini bir kez daha, hem de en çok ihtiyacı olduğu zamanda terk ederse çok daha büyük bir suçluluk duyardı.

“Buradan ayrılamazsın,” diye fısıldadım telaşlı bir şekilde. *“Biliyorum* Jamie.”

“Bensiz gitmene izin veremem.”

“Çok uzun sürmez,” dedim, kelimeleri boğazımdaki düğümden geçmeleri için zorlamıştım. “Ne de olsa tek başıma bundan daha uzaklara gitmiştim,” dedim gülümsemeye çalışarak. Karşılık vermek istercesine dudaklarını kımıldattı ama gözlerindeki endişe yok olmamıştı.

Sakat elini dudaklarıma götürüp öptüm ve yanağıma bastırdım, sonra başımı çevirdim. Yanağımdan bir damla yaş sü-züldüğünde ıslaklığı elinde hissettiğini biliyordum. Diğer elini uzatıp beni kendisine doğru çekti, uzun bir süre otları ve suyu hareketlendiren rüzgârı dinleyerek sarmaş dolaş bir halde oturduk. Balıkçıl gölün diğer tarafında bir yere konmuş, küçük dalgaların arasında tek ayağının üstünde sabırla bekliyordu.

“Bir avukata ihtiyacımız var,” dedim en sonunda kıpırdamadan. “Ned Gowan hâlâ hayatta mı?”

Çok şaşırmış olsam da Ned Gowan hayattaydı. Ona bakarken kaç yaşında olabileceğini merak ediyordum. Seksen beş? Doksan? Dişleri dökülmüştü ve buruşmuş bir kese kâğıdı gibi kırış kırıştı ama hâlâ bir cırcır böceği kadar neşeli ve avukatlığın verdiği kana susamışlıkla oldukça sağlıklıydı.

Jamie ve Laoghaire’in evliliklerinin iptaliyle ilgili anlaşmayı o hazırlamıştı ve Laoghaire’e yıllık ödemeleri yapıyor, Joan ve Marsali’nin de çeyiz paralarını düzenliyordu. Şimdi de aynı neşeli ifadeyle oturmuş anlaşmayı iptal ediyordu.

“Bayan Joan’in çeyizine gelirsek,” dedi ve düşünceli bir şekilde tüy kaleminin ucunu yaladı. “Orijinal belgede bu paranın, bu oldukça *cömert* miktarın genç kadına evlendiğinde verileceğini, ondan sonra bunun kendi varlığı olacağını ve kocasına devredilmeyeceğini belirtmişsiniz efendim.”

“Evet, bu doğru,” dedi Jamie sabırsız bir şekilde. Daha önce baş başa kaldığımızda bir avukatla beş dakikadan fazla uğraş-maktaıısa çırılçıplak bir şekilde karınca yuvasına girmeyi tercih edeceğini söylemişti ve anlaşmanın karışıklığıyla bir saatten fazla bir süredir uğraşıyorduk. “Eee?”

Pek zeki olmasa da avukatlık masraflarını ödediği için saygı duyulmayı hak eden biriymişçesine hoşgörüyle yaklaşarak, “O evlenmiyor,” diye açıkladı Bay Gowan. “Bu anlaşma şartlarına göre çeyizi alıp alamayacağı konusu-”

“Elbette evleniyor,” dedi Jamie. “O İsa’nın gelini olacak, seni cahil Protestan.”

Protestan olduğunu daha önce duymadığım için şaşkın bir şekilde Ned’e baktım ama karşı çıkmamıştı. Her zamanki gibi Bay Gowan’ın dikkatinden hiçbir şey kaçmadığından şaşkınlığımı fark etti ve gözlerini kırpıştırarak bana gülümsedi.

“Kanun dışında inandığım bir din yok hanımefendi,” dedi. “Benim için Tanrı adaletin simgesidir ve ben de ona bu nedenle hizmet ediyorum.”

Jamie, bu cümleye karşılık olarak boğazından tok bir ses çıkardı.

Jamie derin bir nefes alarak sandalyesine yerleşti.

“Peki, işine dön.”

“Ah.” Bay Gowan büyük bir istekle elindeki meseleye döndü. “Bu durum hakkında genç hanımla konuştum. Kontratın asıl imzalayan kişi olarak, diğer imza sahibinin rızasıyla ki anladığım kadarıyla kendisi de kabul ediyor” - Laoghaire’den bu kadar dolambaçlı bir şekilde bahsetmesinin ardından hafifçe öksürdü- “esas belgenin şartlarını değiştirebilirsiniz. Söylediğim gibi, .Bayan Joan evlenmeyi düşünmediğine göre, çeyizi tamamen feshetmeyi, şartları olduğu gibi bırakmayı ya da herhangi bir şekilde değiştirmeyi istiyor musunuz?”

Kendisine nihayet doğru düzgün bir soru yöneltildiğini duyan Jamie, rahatlamış bir şekilde, “Parayı Joan’e vermek istiyorum,” dedi.

“Tamamen mi?” Kalemini elinde tutan Bay Gowan merak-lanmıştı. “ ‘Tamamen’ kelimesinin hukukta farklı bir anlamı olduğundan-”

“Joan ile konuştuğunuzu söylemiştiniz. Peki *o* ne istiyor?” Bay Gowan, her zamanki gibi yeni bir engelle karşılaştığı için mutlu görünüyordu.

“Manastıra kabul edildiğinde kullanmak için çeyizin sadece küçük bir bölümünü kabul etmekten yana, bu tüt” bir bağışın adetten olduğunu sanıyorum.”

“Öyle mi?” Jamie tek kaşını kaldırmıştı. “Peki ya geri kalanı?”

“Geri kalanının annesi Laoghaire MacKenzie’ye verilmesini istiyor fakat tamamıyla değil. Tabii şartlar dikkate alındığında.” Jamie ile birbirimize baktık.

“Hangi şartlar?” diye sordu dikkatlice.

Bay Gowan kırış kırış elini kaldırıp şartları sayarken parmaklarını teker teker indirdi.

“Birincisi, Broch Mordha kilisesinde şahitler ve papaz eşliğinde nikâhları kıyılıp Laoghaire MacKenzie ve Joseph Boswell Murray evliliği doğru düzgün belgelenmedikçe bu para verilmeyecek. İkincisi, Balriggan arazisinin ve arazi sınırları içinde bulunan her şeyin ölene dek yegâne mal sahibinin Laoghaire MacKenzie Fraser olacağına dair bir kontrat imzalanacak ve ölümünün ardından bahsi geçen Laoghaire MacKenzie Fraser vasiyetinde dilediği kişiye bırakabilecek. Üçüncüsti, para kendisine tamamıyla verilmeyip

bir vekil aracılığıyla muhafaza edilecek ve bahsi geçen Laoghaire MacKenzie ve Joseph Boswell Murray'ye müşterek olarak yıllık yirmi sterlin ödenecek. Dördüncüsü, yıllık ödemeler Balriggan arazisinin bakımı ve iyileştirilmesinde kullanılacak. Beşincisi, her yıllık ödeme, bir önceki yılın ödemesinin nasıl harcandığına dair makbuza bağlı olarak yapılacak." Başparmağını da indirdikten sonra yumruk halindeki elini indirdi ve diğer elinin parmağını kaldırdı.

"Altıncı vc sonuncusu ise, bu para Lallybroch'lu James Alexander Gordon Fraser Murray'e emanet edilecek. Tüm bu şartlar size uyuyor mu, efendim?"

"Evet, uyuyor," dedi Jamie ve kendinden emin bir şekilde ayağa kalktı. "Mümkünse kontratı bu şekilde düzenleyin Bay Gowan ve şimdi, eğer mahsuru yoksa gidip bir yudum viski içeceğim. İki de olabilir."

Bay Gowan, mürekkep hokkasını kapatıp masanın üstündeki notlarını düzelterek yavaşça ayağa kalktı.

"Sana katılmak isterim Jamie. Amerika'daki savaşta neler yaşadığını merak ediyorum. Müthiş bir maceraya benziyor!"

Koyunları Sayarken

Genç lan uyumakta güçlük çekiyordu. Gidip Rachel'ı bulma isteği karın boşluğunda kızgın kömürler varmış gibi içini yakıyordu. Claire Yenge buna mide yanması diyordu ve gerçekten de öyleydi. Yemeğini çiğnemeden yuttuğu için olduğunu söylüyordu ama nedeni bu değildi, lan doğru düzgün yemek yemiyordu bile.

Günlerini olabildiğince babasıyla birlikte geçirmeye çalışıyordu. Lallybroch'un işleriyle ilgilenen babası ve babasının ağabeyini izliyordu, onları geride bırakarak kalkıp nasıl gidebileceğini bir türlü anlamıyordu.

Gün içinde yapılması gereken şeyler, ziyaret edilip konuşulması gereken insanlar oluyordu ve üzerinde yürüdüğü toprakların sade güzelliği, içindeki acıya dayanamadığında onu sakinleştiriyordu. Geceleri ise ev sessizleşiyordu. Bunu, babasının uzaktan duyulan öksürüğü ve yan odada yatan iki yeğeninin gürültülü nefes alışları bölüyordu. Evin kendisinin ağır nefesler aldığını düşünmeye başlamıştı, bu nefeslerin ağırlığını kendi göğsünde hissedince yatağında doğrulup nefes alabildiğinden emin olmak için yutkundu. En nihayetinde, yataktan çıkıp botlarını ellerine alıp alt kata indi ve bulutların ya da yıldızların altında yürümek için mutfak kapısından dışarı çıktı.

Bir gece kapının kilitli olmadığını keşfetmişti. Dikkatle dışarı çıkıp etrafına bakındı ama kimseyi göremedi. Herhalde Kü-

çük Jamie ahıra gitmişti; iki inekten biri her an yavrulayabilirdi. Belki de

gidip ona yardım etmeliydi… ama içindeki yangına dayanamıyordu, önce biraz yürümeliydi. Yardıma ihtiyacı olduğunu düşünürse Küçük Jamie zaten onu çağırırdı.

Evden ve ek binalardan uzaklaşarak tepeye doğru yöneldi, ay ışığının altında renkleri solgun görünen koyunların uykulu bir şekilde üst üste yığıldığı ağılı geçti - arada sırada sanki rüyalarında ürkmüşçesine aniden hafif bir *ttıee* sesi çıkarıyorlardı.

Bu tür bir hayal aniden karşısında belirmişti, karanlık bir siluetin çitlerin yanında hareket ettiğini görmesiyle birlikte küçük bir çığlık atınca, yakında bulunan koyunlar boğuk bir şekilde meleyerek kıpırdanmaya başladı.

“Sus *a bhailach,*” dedi annesi yavaşça. “Hayvanları uyandırırsan ölüyü mezardan çıkaracak kadar gürültü yaparlar.”

Artık Jenny’nin küçük, zayıf bedenini ve solgun elbisesinin üstünde dağılan saçlarının yumuşak karışıklığını seçebiliyordu.

“Ölülerden bahsetmişken,” dedi lan oldukça sert bir şekilde, yüreği ağzına gelmişti. “Hayalet olduğunu sandım. Burada ne işin var anne?”

“Koyunları sayıyordum,” dedi, sesinde belli belirsiz bir neşe vardı. “Uyuyamadığmda böyle yapman gerekiyor, değil mi?”

“Evet.” Annesinin yanma gidip çite yaslandı. “İşe yarıyor mu peki?”

“Bazen.”

Bir süre sessizce koyunların yerleşmesini seyrettiler. Çiğnenmiş ot, koyun dışkısı ve kirli yünleriyle kendilerine has hoş ve pis kokulara sahiplerdi. lan onların yanında olmanın tuhaf bir şekilde kendisini rahatlattığını fark etti.

“Kaç koyun olduğunu bilmene rağmen saymak işe yarıyor mu?” diye sordu kısa bir sessizliğin ardından.

Annesi kafasını salladı.

“Hayır, isimlerini tekrar ediyorum. Tespih çekmek gibi, sadece bir şey dilemene gerek yok. Dilek dilemek insanı yoruyor.”

Özellikle de hayır cevabım alacağını biliyorsan, diye içinden geçiren lan, aniden elini annesinin omzuna attı. Annesi şaşırdığını belirten küçük bir ses çıkardıktan sonra, rahatlayarak başını ona yasladı.

Bir süre öylece durdular ve sonra annesi yavaşça kımıldayarak kollarından kurtulup ona doğru döndü.

“Uykun gelmedi mi?”

“Hayır.”

“Peki. Gel, öyleyse.” Cevap vermesini beklemeden dönüp karanlığın içinde ilerleyerek evden uzaklaştı.

Gökyüzünde yarımay vardı, ayrıca gözlerinin karanlığa alışabileceği kadar uzun bir süredir dışarıdaydı. Evin arkasındaki karman çorman otlara, taşlara ve etrafa yayılan çalılara rağmen annesini takip etmek kolaydı.

Annesi onu nereye götürüyordu? Daha doğrusu, neden götürüyordu? Tepeye, eski kuleye - ve tam yanında bulunan mezarlığa doğru gidiyorlardı. lan kalbinin ürperdiğini hissetti, yoksa ona babasının mezarını mı göstermek istiyordu?

Ancak annesi aniden durup eğilmişti, lan neredeyse ona takılıp düşecekti. Yerden doğrulup Ian’a döndü ve avucuna bir çakıl taşı koydu.

“Bu taraftan,” dedi kısık bir sesle ve onu toprağa dizilen küçük taşlarla kare şekli verilmiş bir yere götürdü. lan, buranın Caitlin’in -Küçük Jenny’den önce doğup sadece bir gün yaşayan çocuğun- mezarı olduğunu düşünmüştü ama sonra Caitlin’in mezar taşının birkaç adım ötede olduğunu fark etti. Bu mezar taşı da aynı biçime ve büyüklüğe sahipti, yanında diz çöküp parmaklarını taşın üzerindeki oymanın gölgesinde gezdirince ismi seçebildi.

Yeksa’a.

“Anne,” dedi, sesi kendi kulaklarına bile tuhaf geliyordu.

“Bu doğru mu lan?” dedi, biraz gergin bir şekilde. “Baban Kızılderili isminin nasıl telaffuz edildiğinden pek emin olmadığını söylemişti. Ama oymacıdan her ikisini de yazmasını istedim. Doğru olduğunu düşünmüştüm.”

“İkisi mi?” Ama eli çoktan aşağı doğru inmiş ve diğer ismi bulmuştu.

Iseabaîl.

Güçlükle yutkundu.

“Doğru,” dedi lan yavaşça. Elini serin taşın üstünden kaldıramamıştı.

Annesi yanında diz çöküp çakıl taşını mezar taşının üstüne koydu. lan, şaşkın bir şekilde ölüleri ziyaret etmeye gidildiğinde böyle yapıldığını hatırladı. İnsanın orada olduğunu ve unutmadığını belirtmesi için bir çakıl taşı bırakması gerekirdi.

Kendi çakıl taşını hâlâ elinde tutuyordu, yere bırakmaya gönlü razı olmamıştı. Gözyaşları yüzünden süzülürken annesi elini kolunun üstüne koymuştu.

“Üzülme *nıo duine,*” dedi yavaşça. “Kadınının yanma git. Her zaman bizimle birlikte burada olabilirsin.”

Gözyaşları akarken, yavaşça çakıl taşını kızının mezarının üstüne bıraktı. O

ailesinin arasında güvendeydi.

Birkaç gün sonra, okyanusun ortasındayken, annesinin ona *erkek* diye hitap etmiş olduğunu fark edecekti.

Hak Meselesi

Yaşlı lan gün doğumunun ardından ölmüştü. Gece berbat geçmişti; birçok kez kendi kanıyla boğulacak hale gelmiş ve öksürmekten gözleri şişmişti, kasılarak olduğu yerde doğruluyor ve adeta ciğerlerini parça parça kusuyordu. Yatak, üzerinde katliam yapılmış gibi görünüyordu. Odaya çaresizce ve boşu boşuna verilen mücadelenin ter kokusu, ölümün varlığı sinmişti.

Ama en sonunda sakinleşmişti, zayıf göğsü zar zor yükselirken pencereye çarpan gül dikenleri kadar hafif bir şekilde hırıldayarak nefes alıyordu.

En büyük oğlu Küçük Jamie'nin Ian'ın yanında durabilmesi için Jamie kenara çekilmişti; Jenny bütün gece onun yanında oturup kanını, terini ve Ian'm vücudundan çıkan berbat kokulu tüm sıvıları silmişti. Ama sona yaklaştığında, lan sağ elini kaldırıp Jamie'nin adını fısıldamıştı. Gözlerini açıp bakmamıştı ama herkes hangi Jamie'yi istediğini anlamıştı. Küçük Jamie, dayısının gelip elini tutması için sendeleyerek yerini vermişti.

Ian'ın cılız elleri şaşırtıcı bir kuvvetle Jamie'nin elini kavramıştı. Çok kısık bir sesle bir şey mırıldandıktan sonra elini bırakmıştı. Ölümün getirdiği istemsiz rahatlamayla değil; sadece bırakmıştı. Görevini tamamladığı için elinin çocuklarına doğru düşmesine izin vermişti.

Tekrar konuşmamıştı ama rahatlamış görünüyordu, hayatı ve nefesi ondan koptukça vücudu küçülüyor gibiydi. Son nefesini verdiğinde, üzüntülü bir şekilde tekrar nefes almasını

beklemişlerdi takat bir dakikalık sessizliğin ardından gizlice birbirlerine, mahvolan yatağa ve Ian'ın yüzündeki durgunluğa baktıklarında en sonunda bittiğini anlamışlardı.

Jamie, Ian'ın son kelimelerini ona söylemesinin Jenny'yi üzüp üzmediğini merak ediyordu. Üzülmediğini düşündü; ka-ymbiraderininki gibi bir ölümde insanın herkesle vedalaşmak için yeterince zamanı olurdu. Jamie, onun bütün çocuklarıyla baş başa konuşmak için zaman ayırdığını biliyordu. Onları sevdiğini göstermek için elinden geldiğince teselli etmiş, belki de onlara birkaç öğüt vermişti.

lan öldüğünde, Jamie kardeşi Jenny'nin yanında duruyordu. Jenny içini çekmiş ve yanında birdenbire çökmüş gibiydi, sanki son bir sene boyunca sırtında dik durmasını sağlayan çubuk aniden başından çekilip çıkarılmıştı. Yüzünde üzgün olduğuna dair bir ifade olmasa da üzüldüğünü biliyordu;

sadece o an, Ian’m ve herkesin iyiliği için bittiğine şükrediyordu.

Elbette, Jenny ve lan, hastalığı öğrendiklerinden beri konuşulması gereken konuları kendi aralarında konuşmuşlardı.

Birdenbire Jamie, böyle bir durumda Claire’e ne söyleyeceğini düşündü. Muhtemelen giderken söylediği şeyleri söylerdi. *“Seni seviyorum. Tekrar görüşeceğiz*Ne de olsa, hislerini başka türlü anlatamazdı.

Evde duramamıştı. Kadınlar Ian’ı yıkadıktan sonra salona yatırmışlardı ve şimdi ise yemek pişirmekle ve temizlikle meşguldüler, çünkü haber çoktan yayılmıştı ve insanlar eve doluşmaya başlamışlardı.

Gün yağmurla doğmuştu ama şu an yağmur durmuştu. Sebze bahçesinin içinden geçerek çardağa giden küçük yamaca tırmandı. Jenny orada oturuyordu, Jamie bir an tereddüt etti ama sonra gidip yanına oturdu. Eğer yalnız kalmak istiyorsa gitmesini isterdi.

Gitmesini istememişti; eline doğru uzanınca kemiklerinin

ne kadar narin ve kırılgan olduğunu düşünen Jamie sıkıca elini kavramıştı.

“Gitmek istiyorum,” dedi sakince.

“Seni suçlayamam,” dedi Jamie eve doğru bakarak. Çardak yeni yapraklarla örtülüydü, yeşillikleri taze ve yağmurla ıslaktı ama birileri yakında onları bulacaktı. “Gölün kıyısında biraz yürüyelim mi?”

“Hayır. Buradan ayrılmak istiyorum. Lallybroch’tan. Ebediyen.”

Bu Jamie’yi biraz şaşırtmıştı.

“Bunu istediğini sanmıyorum,” dedi en sonunda temkinli bir şekilde. “Seni çok sarstığının farkındayım. Ama-”

Jenny kafasını sallayarak elini göğsünün üstüne koydu, “içimde bir şey kırıldı Jamie,” dedi kısık bir sesle. “Beni buraya bağlayan her neyse… artık bağlamıyor.”

Jamie ne söyleyeceğini bilemiyordu. Evden dışarı çıktığında, kulenin ve hemen dibindeki mezarlığın görüntüsünden kaçınmaya çalışmıştı, oradaki karanlık ve ıslak zemini görmeye dayanamıyordu - ama şimdi kasıtlı bir şekilde başını çevirmiş çenesiyle oraya işaret ediyordu.

“Ian’ı yalnız mı bırakacaksın?”

Jenny boğazından ufak bir ses çıkardı. Eli hareketsiz bir şekilde göğsünün üzerinde duruyordu fakat bunu duyunca elini sert bir şekilde göğsüne bastırdı.

“lan benimle,” dedi, yeni kazılan mezara meydan okurcasına sırtını dikleştirdi. “Beni asla terk etmeyecek, ben de onu terk etmeyeceğim.” Sonra

başını çevirip baktı; gözleri kıpkırmızıydı ama ağlamıyordu.

“Seni de terk etmeyecek Jamie,” dedi. “Bunu, sen de benim kadar iyi biliyorsun.”

Jamie bunu duyunca aniden gözleri doldu ve başını çevirdi, içinden doğru olmasını umarak, “Evet, biliyorum,” diye mırıldandı. İçinde Ian’ı bulmaya alışkın olduğu yer artık bonıboş-tu vc *boJhratı* gibi yankılanıyordu. Jamie, geri dönüp dönmeyeceğini merak ediyordu. Yoksa lan, henüz bakmadığı, kalbinin farklı bir bölümüne mi yerleşmişti? Öyle olduğunu umuyordu ama hiçbir şey bulamayacağından korktuğunu bildiği için henüz kalbinde onu arayamazdı.

Konuyu değiştirip Jenny’ye düşünmesi için zaman ve fırsat tanımak istiyordu. Ama Ian’ın ölümüyle ya da genel olarak ölümle ilgili olmayan bir şeyden bahsetmek çok zordu. Tüm kayıplar aynıydı ve tek bir kayıp herkesi etkiliyordu, tek bir ölüm anıları tutan kapıyı açan bir anahtar gibiydi.

“Babam öldüğünde,” dedi Jamie aniden, onu şaşırttığı kadar kendisi de şaşırmıştı. “Bana ne olduğunu anlat.”

Jenny’nin dönüp ona baktığını hissediyordu ama gözlerini ellerinden ayırmamıştı, sol elinin parmaklarıyla yavaşça sağ elin üstünden aşağıya inen kalın kırmızı yara izini ovuyordu.

“Onu eve getirdiler,” dedi Jenny en sonunda. “Bir yük arabasına yatırmışlardı. Dougal MacKenzie onlarla birlikteydi. Bana babamın senin kırbaçlandığını görünce birdenbire yere düştüğünü, onu ayağa kaldırdıklarında ise yüzünün bir tarafında üzüntülü bir ifade varken diğer tarafının gevşek olduğunu söyledi. Konuşamadığı ya da yürüyemediği için onu eve getirmişler.”

Jenny durup yutkundu, gözleri kuleye ve yanındaki mezarlığa odaklanmıştı.

“Onun için bir doktor getirdim. Birkaç kez babamın kanını aldı ve küçük bir ocağın içinde bir şeyler yaktıktan sonra dumanı burnuna doğru götürdü. Ona ilaç vermeyi denemişti ama babam yutkunamıyordu. Dilinin üstüne su damlatıyordum, hepsi bu.” Derin bir nefes aldı. “Ertesi gün, öğle saatlerinde öldü.”

“Hiçbir şey söylemedi mi?”

Jenny başını salladı. “Hiç konuşamıyordu ki. Sadece ara sıra dudaklarını kıpırdatıp boğuluyormuşçasına küçük sesler çıkarıyordu.” Hatırlayınca birden kaşları çatıldı ama dudakları ger-

gindi. “Ama sonlara doğru konuşmaya çalıştığını anlamıştım. Ağzını kelimeleri çıkaracak şekilde hareket ettirmeye çalışıyordu, ne söylediğini anlamamı istercesine gözleri üzerimdeydi.” Jamie’ye baktı.

“Bir kez ‘Jamie,’ demişti. Bundan eminim. Çünkü senin nasıl olduğunu sormaya çalıştığını anlamıştım, ona Dougal’m senin yaşadığını ve iyi olacağına söz verdiğini söyledim. Biraz rahatlamış gibi görünüyordu ve hemen ardından öldü.”

Jamie güçlükle yutkundu. Tekrar yağmur yağmaya başlamıştı, damlalar kafalarının üstündeki yapraklara hafifçe vuruyordu artık.

Usulca, “Sağol,” dedi en sonunda. “Merak etmiştim. Keşke ondan özür dileyebilseydim.”

“Özür dilemene gerek yoktu,” dedi Jenny. “O zaten biliyordu.”

“Ama senden özür dileyebilirim ve işte diliyorum.”

“Ne için?” dedi Jenny, şaşırmıştı.

“Bana İngiliz bir askerin fahişesi olduğunu söylediğinde Dougal’a inandığım için… Çok aptaldım.” Bakışlarını gözlerinden kaçırmak için sakat eline bakıyordu.

“Peki,” dedi Jenny ve elini tuttu, eli etraflarında uçuşan yeni yapraklar kadar hafif ve soğuktu.

Bir süre daha el ele huzurlu bir şekilde oturdular.

“Sence şimdi nerededir?” diye sordu Jenny aniden. “Ian’ı kastediyorum.”

Jamie önce eve, sonra da bekleyen mezara baktı ama tabii ki orada değildi. Bir an panikledi, hissettiği boşluk duygusu geri gelmişti ve hiç şaşırmadan Ian’ın ona ne söylediğini anladığını fark etti.

“*Sağındayım dostum*.” Sağ tarafmdaydı. Zayıf tarafını koruyordu.

“Tam burada,” dedi Jeıiny’ye aralarındaki boşluğu işaret ederek. “Ait olduğu yerde.”

YEDİNCİ BÖLÜM FIRTINAYI BİÇMEK

Cadının Oğlu

Roger ve Buccleigh eve döndüklerinde, Amanda onları karşılamak için aceleyle koşturup mavi plastikten bir fırıldağı sallayarak annesinin yanına dönmüştü.

“Anne! Bak elimde ne var, bak elimde ne var!”

“Ah, ne kadar güzel!” Brianna hayranlıkla eğilip baktı ve üfleyerek oyuncağı döndürdü.

“Ben yaparım! Ben yaparım!” Amanda oyuncağı geri alıp, büyük bir konsantrasyonla üflemeye başlamıştı ama pek ilerleme kaydedemiyordu.

“Yan taraftan üfle *a leannan*, yan taraftan.” William Buccleigh arabanın etrafında dolanıp Amanda’yı kucağına aldı, doğru şekilde yapabilmesi için yavaşça kızın başını çevirdi. “Şimdi üfle.” Yüzünü yüzüne doğru yaklaştırarak üflemesine yardımcı oldu ve fırıldak hızla gibi dönmeye başladı.

“Oldu işte, gördün mü? Hadi şimdi de kendin dene.” Bree’ye yarı özür diler bir bakış atıp fırıldağı azimle üfleyen Amanda’yı kucağında taşıdı, yanından geçerlerken Jem hayranlıkla fırıldağa baktı. Elinde birkaç torbayla arabadan dışarı çıkan Roger, Brian-na’yla baş başa kalmak için bekliyordu.

“Köpeğimiz olsaydı, o da Bucki sever miydi merak ediyorum,” diye homurdanıp başıyla misafirlerinin arkasından işaret etti, Buck şimdi de her iki çocukla birlikte hararetli bir sohbete dalmıştı.

“Bir adam istediği kadar gülümsesin, yine de kötü olabilir,” diye yanıtladı Roger, gözlerini kısmış onu izliyordu. “İçgüdülerimizin ne söylediği bir yana, ne köpeklerin ne de çocukların karakter tahlil etmekte iyi olduklarını sanmıyorum.”

“Hnun. Bugün sana herhangi bir şey söyledi mi?” Roger, üzerindeki kot pantolon, tişört ve yardım derneğinin verdiği ceketten başka bir şeyi olmayan William Buccleigh’yi yeni kıyafetler almak için Inverness’a götürmüştü.

“Birkaç şey. Ona buraya, Lallybroch’a nasıl geldiğini ve etrafta dolaşarak ne yaptığını sordum. Inverness’te beni görür görmez tanıdığını ama benimle konuşmaya karar veremeden arabama binip gittiğimi söyledi. Ama daha sonra beni bir-iki kez daha görmüş ve insanlara nerede yaşadığımı sormuş. O-” Durup hafifçe gülümseyerek Bree’ye baktı. “Kim olduğunu ve hangi zamandan geldiğini unutma. Benim Kadim Biri olduğumu düşünmüş ve bunu uydurduğunu hiç sanmıyorum.” “Gerçekten mi?”

“Evet, gerçekten. Görünüşe göre… eh, asıldıktan sonra kurtuldum, insanlar genelde bundan kurtulamaz.” Boğazındaki yaraya dokunurken hafifçe dudaklarını büktü. “Ayrıca, ben- biz-taşların arasından sağ salim buraya geldik. Demek istediğim… aslında onu anlayabiliyorum.”

Tüm huzursuzluğuna rağmen Bree neşeli bir şekilde güldü. “Şey, evet. Senden korktuğunu mu söylemeye çalışıyorsun?” Roger çaresizce omuzlarını silkti. “Korkmuş. Ve sanırım ona inanıyorum ama eğer durum böyle değilse de çok iyi rol yapıyor demektir.”

“Çok güçlü doğaüstü bir varlıkla karşılaşsaydın korkmuş gibi mi yapardın? \oksa bir şey yokmuş gibi mi davranırdın? Sen ve babam, ortada şüpheli bir şey olduğunda ikiniz de John Wayne gibi davranıyorsunuz ve bu adam ikinizle de akraba.”

“Güzel bir noktaya değindin,” dedi Roger, hafifçe gülümseyerek. “Bu arada

her şeyin onu fazlasıyla şok ettiğini itiraf etti. İşte, bunu anlayabilirim.”

“Hmm. Bana taşların arasından geldiğinde ne olduğunu anlattı, sana da anlattı mı?”

Yavaş yavaş yürüyorlardı ama neredeyse kapıya varmışlardı. Annie’nin koridordan gelen sesini duyabiliyordu Bree, çocukların konuşması ve onlara yanıt veren William Buccleigh’in çıkardığı ses yüzünden kendisini duyurmak için bağırarak konuşuyordu.

“Evet, anlattı. Kendi zamanına dönmeyi çok istiyormuş. Anlaşılan bunu nasıl yapabileceğini bildiğimi düşündüğünden benimle konuşmak istemiş. Ama öldürmeye çalıştığı bir yabancı olmam bir yana, kendisini oracıkta ineğe çevirebilecek bir yabancının kapısını ancak bir aptal çalar.” Tekrar omuzlarını silkti.

“Böylece sinsice etrafımızda dolaşarak bizi izlemeye başlamış. Sanırım arka kapıdan insan kemikleri atıp atmadığımızı görmeyi umuyordu. Bir gün kulenin orada Jem’e rastlayınca ona Nuckelavee olduğunu söylemiş, hem onu korkutup kaçırmak için hem de eğer gelip bana tepede bir Nuckelavee’nin gezindiğini söylerse sihirli bir şeyler yapıp yapmayacağımı görmek için. Ve eğer yapsaydım…” Roger ellerini avuçları yukarı bakacak şekilde kaldırdı.

“Eğer yapsaydın, tehlikeli olabilirdin ama aynı zamanda senin onu geri gönderecek güce sahip olduğunu da anlardı. Oz Büyücüsü gibi.”

Roger bir süre Bree’ye baktı.

Birden akşam yemeği masada dururken dışarıda neden sinekler tarafından yenilmek için oyalandıklarını bilmek isteyen Annie MacDonald araya girdi. Özür dileyerek içeri girdiler.

Brianna tabağında ne olduğunu umursamadan yemeğini yiyordu. Jem, geceyi yine Bobby ile geçirecek ve cumartesi günü Rob ile Rothiermurchus arazisinde balık tutmaya gideceklerdi. Babasının sabırlı bir şekilde sahip oldukları tek ev yapımı olta ve iplikle Jem’e balık tutmayı öğrettiğini hatırladı. Acaba Jem de hatırlıyor muydu?

Yine dc oğlunun evde olmaması onların i§iıe gelirdi. O ve Roger, William Buccleigh ile oturup onu nasıl kendi zamanına geri göndereceklerini kararlaştırırken Jem’in böyle bir sohbetin yakınlarında bulunmaması en iyisiydi. Aniden Fiona’ya danışmaları gerekip gerekmediğini düşündü.

Fiona Gralıam, Roger’ın üvey babası Rahip Wakefield için evini açan yaşlı Bayan Graham’ın torunuydu. Yaşlı Bayan Gra-ham, aynı zamanda eski gelenekleri hâlâ devam ettiren bir “çağırıcıydı”. Beltane festivalinde, geleneği ailelerinden teslim alan kadınlar şafak vakti beyazlar içinde bir araya gelip

çember oluşturarak dans ederlerdi - Roger bunun eski bir Norveç dansı olduğunu söylemişti. Dansın sonunda, çağırıcı artık kimsenin anlamadığı kelimelerle şarkısını tamamladıktan sonra güneş doğar, ufukta yükseldiğindeyse çatlak taşın yarığını güneş ışınları doldururdu.

Bayan Graham, yıllar önce uykusunda huzurlu bir şekilde ölmüştü ama bilgisini ve çağırıcı rolünü torunu Fiona'ya bırakmıştı.

Fiona, taşların arasından gelen Roger'a Brianna'yı bulması için yardım etmişti - hatta ona yardım etmek için kendi elmas nişan yüzüğüyle katkıda bulunmuştu ama ilk girişimi William Buccleigh'in başına gelenlerden farksız olmuş, taşların ortasında alevler içinde kalmıştı.

Birden William Buccleigh'in göğsündeki yanık izini düşündü ve akimdan bunu geçirirken adamın gözlerini ona diktiğini fark etti - Buccleigh de ona bakıyordu. Salatalık parçası yüzünden nefesi kesilmişti, sırtına vurup kolunu kaldırarak su yetiştirmeye çalıştılar.

En sonunda herkes yemeğine dönmüştü ama Bree, Roger'ın ona yan gözle baktığının farkındaydı. Sonunda kirpiklerinin altından kocasına küçük bir bakış atıp belli belirsiz başıyla, *"Daha sonra üst katta"* dercesine işaret edince Roger rahatlamıştı.

Bree, Buccleigh'in söyledikleri hakkında Roger ile konuşmak vc onunla ne yapacakları konusunda mümkün olduğunca çabuk bir karara varmayı istiyordu. Elbette, ona William Buccleigh'in Rob Cameron hakkında söylediklerinden bahsetmeyecekti.

Roger yatağa uzanmış, Brianna'nın yüzüne vuran ay ışığını seyrediyordu. Oldukça geç olmuştu ama uykusuz hissediyordu. Garipti, genelde onunla seviştikten sonra birkaç dakika içinde uykuya dalardı. Bree de uyurdu ve bu gece de öyle yapmıştı, kocaman sevgi dolu bir karides gibi ona doğru kıvrıldıktan sonra soyunup kollarının sıcak tembelliğine sokulmuştu.

Muhteşemdi ama biraz farklıydı. Bree neredeyse her zaman hazır ve istekli olurdu, buraya kadar her şey aynıydı fakat yatak odasının kapısına yay mekanizması olmayan, sadece anahtarla açılan bir kilit takmasını istemişti. Jem yedi yaşındayken kapı kilitlerini açmayı öğrendiğinden Roger kapıya kilidi takmıştı. Aslında kapı hâlâ kilitliydi, bunu görünce kilidi açmak için yataktan dikkatlice kalktı. Jem, en iyi arkadaşı Bobby'nin evinde kalıyordu ama eğer Mandy gece onlara ihtiyaç duyarsa kapının kilitli olmasını istemezdi.

Odanın içinde hoş bir serinlik vardı. Süpürgelikteki ısıtıcıyı getirmişlerdi, kış soğuğu için yeterli olmayabilirdi ama sonbahara uygundu.

Bree çok sıcaktı, Roger o uyurken vücut ısısının iki-iiç derece arttığına yemin

edebilirdi - genelde örtüleri üzerinden atardı. Şimdi ise beline kadar çıplak bir şekilde kollarını başının üstünde birleştirmiş hafifçe horlayarak uyuyordu. Roger, bir kere daha yapıp yapamayacaklarını düşünerek dalgın bir şekilde kendisine dokundu. Breeiiin karşı çıkmayacağını düşünüyordu fakat…

Belki de denememeliydi. Bree sevişirken genelde aceleye getirmezdi, en sonunda vahşi bir istekle ona teslim olurdu ama her zaman tereddüt eden ama pek karşı koymaya benzemeyen bir an olurdu. Roger, karısının bunu kendisine geri çevirmeye hakkı olduğunu hatırlatmak için yaptığını düşünüyordu ama aralarına hiçbir şeyin girmesini istemediğinden bunu bugüne kadar hiç sorgulamamıştı.

Bu geceki sevişmeleri ise biraz farklıydı. Bree önce gözle görülür bir şekilde kaçınmaya çalışmış, sonra da vahşice teslim olmuş, Roger'ı kendisine doğru çekip tırnaklarını sırtına geçirmişti. Ve Roger ise…

Önce duraksamış ama bir kez üstüne yerleştikten sonra, acımasızca Bree'ye kendisine ait olduğunu göstermek istemişti.

Aslında Roger'ı kışkırtmıştı.

Karısını, köle kadınlara ağırlıklarını hesaplarmışçasına bakan bir Romalı asker gibi süzerken elini kendisinden çekmediğini fark etti. *Raptio,* genellikle tecavüz olarak çevrilen ama aslında kaçırmak ya da ele geçirmek anlamına gelen Latince bir kelimeydi. Kelime iki şekilde de yorumlanabilirdi. Roger bunları düşünürken elini hâlâ cinsel organından çekmediğini fark edince tek taraflı bir şekilde Bree'nin kızmayacağına karar verdi.

Beyni, belli belirsiz bir şekilde bunun evlerinde bir yabancının, özellikle de William Buccleigh MacKenzie gibi birinin olmasından kaynaklandığını düşündü.

Yatağa doğru yaklaşırken, [H]Nasıl olsa Samhain Festivali'n-de gitmiş olur," diye homurdandı. Taşların arasındaki geçit o zaman ardına kadar açık olacaktı ve eğer elinde değerli bir taş olursa, aşağılık herif karısının yanına dönebilirdi…

Sessizce örtünün altına girip Bree'nin kalçalarından sıkıca kavrayarak kaldırdı ve kulağına, "Seni elime geçireceğim," diye fısıldadı.

Bree'nin vücudu sessiz bir kahkahayla sarsılmıştı, gözlerini açmadan elini uzatıp Roger'ın hassas tenine tırnaklarını geçirdi.

"Eriyorum," diye mırıldandı.

Roger sonra uykuya dalmıştı. Ama birkaç saat içinde tekrar

uyanmış ve kendisini sinir bozucu bir şekilde uykusuz bulmuştu.

Tekrar yataktan çıkarken sorunun kendisinde olduğunu düşünüyordu. *Anlaşıldı, o adamdan kurtulana kadar doğru düzgün uy uyamayacağım.* Gürültü yapmamak için özen göstermesine gerek yoktu; Brianna'mn hafifçe horlamasından derin uykuda olduğu anlaşılıyordu. Pijamasını giydikten sonra koridora çıkıp etrafı dinledi.

Eski evlerin yaptığı gibi, Lallybroch geceleri kendi kendine konuşuyordu. Gece havanın serinlemesiyle birlikte tahta kirişlerin onu korkutan ani gıcırtılarına ve hatta sanki biri hızla yürüyormuş gibi gıcırdayan ikinci katın koridorundaki seslere bile alışmıştı. Rüzgâr batıdan estiğinde, ona Brianna'nın rahat bir şekilde düzensiz horlamasını hatırlatan pencerelerin tıkırtılarına da alışmıştı. Ama üzerine gecenin ağırlığı çöken ev şu an oldukça sessizdi.

William Buccleigh'i, hiç konuşmadan yukarıda, çocuklarla aynı katta olmasını istemediklerine karar vererek, koridorun sonundaki odaya yerleştirmişlerdi. Gözlerinin üstünde olması için adamın yakınlarında olmasını istemişlerdi.

Roger etrafını dinleyerek sessizce koridorda yürüdü. Bucc-leigh'in kapısının altından ışık sızmıyordu, odadan derin ve düzensiz bir horlama sesi geliyordu.

"Sorun yok," dedi Roger kendi kendine ve kapıdan uzaklaştı. Yine de tetikteydi. Evlerinde bir yabancı kalıyordu ve varlığı hem onu hem de Brianna'yı anlaşılmaz bir şekilde tehdit ediyordu.

Kendisi açısından ele aldığında, tedbirli davranışlarının altında kızgınlık ve biraz da kafa karışıklığı yatıyordu. Dinsel görüşünün yanı sıra, sırf mecbur hissettiği için asılmasına neden olarak sesini elinden alan William Buccleigh'i affetınişti. Sonuçta, adam onu kendi elleriyle öldürmeye kalkmamıştı ve neler olacağını tahmin edemezdi.

Ama insanın iki yüz sene önce öldüğünü bildiği birini affetmesi, bu adamla birlikte yaşadığını, aynı sofrada yemek yediğini, eşine ve çocuklarına cana yakın gözükmeye çalıştığını bilmekten çok daha kolaydı.

Acımasızca, *aşağılık olduğunu da unutmamak gerek,* diye düşündü Roger, karanlıkta alt kata inerken. William Buccleigh Ma-cKenzie'ye gösterdiği soyağacı tamamıyla doğruydu -çocukları ve ölüm tarihi- ama çizelge yalandı. William Buccleigh MacKenzie bebekken başka bir çocukla değiştirilmişti. MacKenzie klanının savaş lideri olan Dougal MacKenzie'nin Geillis Dun-can'dan doğan evlilik dışı çocuğuydu. Roger, William Buccleigh'in bunu bilmediğini düşünüyordu.

Merdivenlerin sonuna gelince alt kattaki ışığı yakıp mutfağa giderek arka kapının kapalı olup olmadığını kontrol etti.

Brianna ile bu konuyu tartışmış ama henüz bir karara varamamışlardı. Roger, uyuyan yılanın kuyruğuna basmamaktan yanaydı; geldiği soya dair gerçekleri bilmenin adama ne gibi bir faydası olacaktı ki?

Bree, Buccleigh'in gerçeği bilmeye hakkı olduğu konusunda ısrar etmişti, Roger karşı çıktığında ise bunun ne tür bir hak olduğunu tam olarak söyleyememişti.

En sonunda, canından bezmiş bir şekilde açıklamaya çalışan Bree, "*Sen* düşündüğün kişisin, her zaman öyle oldun," demişti. "Ama ben değildim. Sence gerçek babamın kim olduğunu hiçbir zaman *bilmeseydim* daha mı iyi olurdu?"

Dürüst olması gerekirse, Roger daha iyi olacağını düşünüyordu. Bree bunu öğrendiğinden beri ikisinin de hayatını allak bullak edip onları korkunç şeylere maruz bırakmıştı. Sesi elinden alınmıştı ve neredeyse canından olacaktı. Bree de tecavüze uğramış ve bir adamı öldürmüştü - Roger bu konuda onunla konuşmamıştı ama konuşmalıydı. Bazen üstüne çöken ağırlığı gözlerinde görünce ne olduğunu hemen anlıyordu. Aynı yükü o da taşıyordu.

Yine de… Roger, şu an bildiği şeyleri bilmemeyi tercih eder miydi? Geçmişte hiç yaşamamış ve Jamie Fraser ile tanışmamış olmayı ve Claire'in sadece Jamie'nin yanmdayken ortaya çıkan yanını görmemiş olmayı ister miydi?

Bilgi Tanrı'nın zehirli bir hediyesi olabilirdi ama ne olursa olsun bu bir hediyeydi ve çok az insan kendi rızasıyla bu hediyeyi geri verebilirdi. Tartışma sırasında anlatmak istediği aslında *buydu.*

"Ne tür bir zarar vereceğini bilemeyiz," diyerek karşı çıkmıştı. "Ayrıca ciddi bir zarar vermeyeceğinden de emin olamayız. Adamın, annesinin deli bir cadı ve muhtemelen seri katil olduğunu, babasının ise zina yapan bir adam olduğunu ve en azından bir kişiyi öldürmeye kalktığını bilmesi ne işine yarayacak? Annen bana Geillis Duncan'dan söz ettiğinde, benden sekiz nesil önce yaşamış olsa da benim için yeterince sarsıcı olmuştu. Sen sormadan söyleyeyim, evet, bunları bilmeden de yaşayabilirdim."

Bunun üzerine Bree dudağını ısırarak başını sallamıştı.

"Sadece… Willie'yi düşünüp duruyordum," demişti en sonunda pes ederek. "William Buccleigh'i değil, kardeşim Wil-lie'yi." Her zamanki gibi bu kelimeyi söylerken utandığı için yüzü biraz kızarmıştı. "Onun gerçeği bilmesini çok istiyordum. Ama babam ve Lord John… onlar bilmesini *istemiyorlardı,* belki de haklıydılar. Onun güzel bir hayatı var. Eğer söylersem, bana böyle bir hayatının olmayacağını söylediler."

"Haklıydılar," dedi Roger açıkça. "Bunları anlatman onu yalan ve inkârla yaşamaya zorlayacaktı, bu da onun içini yiyip bitirecek ya da açık ve net bir

şekilde İskoçyalı bir suçlunun gayri meşru çocuğu olduğunu kabul etmesine neden olacaktı. Ve bu kesinlikle adil değil. On sekizinci yüzyıl düşünce tarzına göre ise hiç değil."

"Unvanını ondan geri almazlardı," diye karşı çıktı Bree. "Babam, İngiliz kanunlarına göre, evlilik içinde doğan bir çocuğun, çocuğun gerçek babası kadının kocası olsun ya da olmasın, kocanın yasal çocuğu olduğunu söyledi."

"Hayır almazlardı ama hak etmediğin bir unvanla, damarlarında akan kanın bir zamanlar sandığın gibi asil olmadığını bilerek, insanların sana 'Lord bilmem kim' diye hitap ettiğini ve gerçeği bilseler ne diyeceklerini düşünerek yaşadığını bir düşün." Anlaması için onu hafifçe sarsmıştı.

"Ne olursa olsun, onu barut fıçısının üstüne oturtup fitili sen ateşlemişçesine hayatını mahvederdin. Patlamanın ne zaman olacağını bilemezdin belki ama eninde sonunda gerçekle-şirdi."

"Hmm," demişti Bree ve tartışmaları orada sonlanmıştı. Ancak Roger bunun karısının ona katıldığını belirten bir ses olmadığını ve tartışmanın henüz bitmediğini biliyordu.

Alt kattaki tüm kapıları ve pencereleri kontrol ettikten sonra çalışma odasına gitti.

Işığı açıp odaya girdi. Sinirleri gerilmiş ve tamamıyla uyanıktı. *Nedenini* merak ediyordu. Ev ona bir şey mi söylemeye çalışıyordu? Küçük bir kahkaha attı. Eski bir evde gecenin bir yarısı rüzgâr pencereleri tıkırdatırken tuhaf düşüncelere kapılmamak çok güçtü. Yine de bu odanın ona ait olduğunu düşündüğünden, buradayken genellikle kendisini rahat hissediyordu. Peki sorun neydi?

Hızla masasına, Bree'nin pencere eşiğine koyduğu sarı krizantemlerin olduğu küçük saksıya ve kitaplığın raflara göz gezdirdi.

Kalbi göğsünde gümbür gümbür atarken donup kaldı. Yılan oyması yerinde değildi. Hayır, hayır, yerindeydi - fıldır fıldır dönen gözleri nihayet onu görebilmişti. Ama yanlış yerdeydi. Claire ve Jamie'nin mektuplarının olduğu tahta kutunun önünde değil, kutudan iki raf aşağıdaki kitapların önünde duruyordu.

Yılanı hemen eline alıp cilalanmış eski kiraz ağacını ovdu. Belki de Annie MacDonald hareket ettirmişti. Hayır. Çalışma

odasını süpürür ve tozunu alırdı ama asla hiçbir şeyin yerini değiştirmezdi. Hatta evdeki hiçbir şeyin yerini değiştirmezdi; onun, gelişigüzel bir şekilde girişe bırakılmış bir çift terliği eline alıp, dikkatle altlarını süpürdükten sonra aynı yere koyduğunu görmüştü. Yılanın yerini değiştirmiş olamazdı.

Brianna'nm yapmış olma ihtimali daha da azdı.

Mantıklı bir açıklama getiremeden tahta kutuyu aşağıya indirmeye koyulmuştu.

Zihninde alarm çanları çalıyordu. Kutunun içindekiler bozulmuştu: Kutunun bir ucundaki küçük kitaplar mektupların üstünde duruyordu, altında değil. Mektupları çıkarırken daha önce kaç tane olduğunu saymadığı için kendisine lanet etti. Bir tanesi kaybolmuşsa nasıl anlayacaktı?

Çabuk bir şekilde okunmuş olanlarla okunmamış olanları ayırdı, okunmamış mektupların olduğu desteye el sürülmediğini düşündü, kutuyu kim karıştırdıysa diğer mektupları açmamıştı. Ve bu kişi her kimse dikkat çekmeyi istememişti.

Okunmuş mektupları telaşla gözden geçirirken içlerinden birinin eksik olduğunu fark etti: Üzerinde çiçek işlemeleri olan Brianna'nın el yapımı kâğıdına yazılan ilk mektup yoktu. Tanrım, o mektupta ne yazıyordu? *Hayattayız*. Ancak o kadarını hatırlayabiliyordu. Ayrıca Claire büyük evin havaya uçup yandığından bahsetmişti. Peki, İskoçya'ya gideceklerini o mektupta mı yazmıştı? Belki de. Ama neden-

İki kat yukarıda, Mandy aniden yatağında doğrulup ölüm perisi gibi çığlık atmaya başladı.

Roger, Amanda'nm odasına Brianna'dan birkaç saniye önce ulaşıp çocuğu yataktan hızla alarak gümbür gümbür atan kalbinin üzerine yaslayıp sakinleştirmeye çalıştı.

"Jemmy! Jemmy!" diye hıçkırıyordu Mandy. "Gitti, o gitti. *GİTTİr* Roger'ın kollarına sokulurken, son kelimeyi avazı çıktığı kadar haykırmıştı.

Roger, "Bir şey yok, geçti," diyerek onu yatıştırmaya çalışıyordu. "Her şey yolunda. Jemmy iyi. O çok *iyi*, sadece geceyi Bobby'de geçiriyor. Yarın eve dönecek."

"O *GİTTİ!"* Yılanbalığı gibi kıvrılıyordu ama kollarından kurtulmaya çalışmıyordu, sadece üzüntüden şiddetli bir nöbet geçiriyordu. "Burada yok, burada yok!"

"Evet, yok. Söylediğim gibi şu an Bobby'nin evinde, o-"

Mandy telaşla, "Burada *değil,"* derken avucunun içiyle hızla kafasına vuruyordu. "Benimle değil."

"Gel buraya bebeğim," dedi Bree endişeli bir şekilde ve gözlerinden yaşlar süzülen kızını kocasından aldı.

"Anne, anne! Jemmy *GİTTİ!"* Mandy, Bree'ye sarılmış çaresizce bakarken

hâlâ kafasına vuruyordu. ‘Yanımda değil!”

Bree şaşkın bir şekilde Mandy’ye kaşlarını çattı, bir eliyle yanağına dokunarak ateşinin olup olmadığına, şişen bezelerine ve hassas midesine baktı.

“Yanında değil,” diye tekrarladı, kızının telaşına son vermek için dikkatle konuşuyordu. “Bana ne demek istediğini söyle, tatlım.”

“Burada *değil!”* Büyük bir çaresizlikle Mandy başını eğip annesinin göğsüne kafa attı.

“OfP.”

Koridorun sonundaki kapı açılmış ve William Buccleigh üzerinde Roger’ın yün sabahlığıyla dışarı çıkmıştı.

“Yüce Meryem adına, bu gürültü de ne böyle?” diye sordu.

“Jem’i o aldı. O aldı!” Mandy çığlık atarak kafasını Brian-na’nın omzuna gömdü.

Kontrolünü kaybetmemiş olmasına rağmen, Roger, Amanda’ nın korkusundan etkilenerek mantıksız da olsa kötü bir şeyin olduğuna inanmaya başlamıştı.

“Jem’in nerede olduğunu biliyor musun?” diye Buccleigh’e çıkıştı.

“Bilmiyorum.” Buccleigh kaşlarını çatmıştı. “Yatağında değil mi?”

“Hayır, değil!” diye sertçe karşılık verdi Bree. “Tanrı aşkına, gittiğini görmüştün Roger!” İki adamın arasına girmeye çalıştı. “İkiniz de şunu hemen kesin! Roger, Mandy’yi al. Martina Hurragh’a telefon açacağım.” Parmağını ağzına sokmuş inleyen Amanda’yı Roger’ın kollarına bırakıp hızla merdivenlerden inerken geceliği etrafında hışırdadı.

Huzursuz ve korkmuş bir şekilde, Roger kızını kollarında sallamaya başladı. Kızı radyo istasyonu kulesi gibi etrafına korku ve endişe saçarken, Roger da kesik kesik nefes alıyordu.

“Sus kızım,” dedi, sesinin mümkün olduğunca sakin çıkmasına dikkat etmişti. “Geçti. Bir şey yok. Babana seni neyin uyandırdığını söyle, söz veriyorum ben her şeyi düzelteceğim.” Mandy uysal bir şekilde hıçkırıklarına engel olmaya çalışırken tombul yumruklarıyla gözlerini sildi.

“Jemmy,” diye sızlandı. “Jemmy’yi istiyorum!”

“Hemen getireceğiz,” diye söz verdi Roger. “Seni neyin uyandırdığını söyle bana. Kötü bir rüya mı gördün?”

“Hı-hı.” Mandy yüzünde korku dolu bir ifadeyle babasına daha sıkı sarılmaya başlamıştı. “Çok büyük taşlar vardı, çok büyük! Bana bağırdılar!”

Roger in damarlarında buz gibi bir his dolaşmaya başlamıştı. Tanrım. Belki de kızı taşların arasından gelişini hatırlıyordu.

“Anlıyorum canım,” dedi Roger, göğsünde hissettiği huzursuzluğa rağmen onu elinden geldiğince sakinleştirmeye çalışıyordu. Gerçekten de *anlıyordu.* Zihninde taşları tekrar görüyor, hissediyor ve duyuyordu. Kafasını hafifçe çevirince William Buccleigh’in yüzünde de Mandy’nin sesindeki dehşetin yansımasını gördü.

“Sonra ne oldu *a leannan?* Büyük taşların yanına gittin mi?” “Ben gitmedim, Jem gitti! O adam onu aldı ve taşlar onu yedi!” Tekrar gözyaşlarına boğulmuş, teselli edilemez bir şekilde hıçkırıyordu.

“O adam derken,” dedi Roger yavaşça ve William Bucclei-

gh’in görüş alanına girmesi için biraz daha döndü. “Bu adamı mı kastediyorsun canım? Buck Amca mı?”

“Hayır, hayır, *diğer idimi”* Mandy doğrulmuş, kocaman açtığı yaşlı gözleriyle ona bakarak anlaması için çırpınıyordu. “Bob-by’nin babası!”

Brianna’nın yukarı çıktığını duydu. Hızlı ama düzensiz adımlarla geliyordu, sanki acele ederken dengesini kaybedip merdivenlerin yan tarafındaki duvarlara çarpıyormuş gibi sesler çıkardı.

Merdivenlerin tepesinde sendeleyerek belirmişti, Roger bembeyaz olmuş ifadesiz yüzünü görünce tüm tüylerinin diken diken olduğunu hissetti.

“O yok,” dedi boğuk bir sesle. “Martina, Jam’in Bobby’nin yanında olmadığını söyledi, bu gece onlara gideceğini bile bilmiyormuş. Çıkıp dışarı bakmasını istedim, Rob onlara üç ev mesafede oturuyor. Bana onun kamyonetinin de olmadığını söyledi.”

Roger’ın elleri soğuktan uyuşmuş, direksiyon terden kay-ganlaşmıştı. Anayola öylesine hızlı bir şekilde çıkmıştı ki yan taraftaki tekerler hafifçe havaya kalkınca araba da eğilmiş, William Buccleigh’in kafası pencereye çarpmıştı.

Roger, “Özür dilerim,” deyince homurtulu bir karşılık aldı. Buccleigh alnını ovuşturarak, “Önüne bak,” dedi. “Hepimizi bir çukura sokacaksın, ya sonra ne olacak?”

Gerçekten de, sonra ne yapardı? Büyük bir çaba sarf ederek gazdan ayağını hafifçe çekti. Ay batmak üzereydi, soluk yarım ay manzarayı çok az aydınlatıyordu ve etrafları kapkaranlıktı. Küçük Morris’in ön farları karanlığı zar zor deliyordu, Craigh na Dun’a giden toprak yolda sarsılarak ilerlerken arabanın zayıf ışıkları ileri geri hareket ediyordu.

“O pis herif oğlunu neden alıp götürsün ki?” Buccleigh penceresini açıp, tozlu

ön camdan daha ileriyi görebilmek için boşu

boşuna kafasını dışarı çıkarmış bakıyordu. “Ve onca yer varken neden onu buraya getirmek istesin ki?”

“Nereden bileyim?” dedi Roger dişlerinin arasından. “Belki de taşları açmak için kan akıtması gerektiğini sanıyordun *Tanrım*t, neden öyle yazdım ki?” Sinirden direksiyona yumruğunu geçirdi.

“Öyle mi oluyor?” dedi telaşla. “*Bu* şekilde mi yapıyorsunuz? Kanla mı?”

“Hayır, lanet olsun!” dedi Roger. “Yılın belirli bir döneminde ve değerli taşlarla olur. En azından öyle sanıyoruz.”

“Ama kan yazıp yanına soru işareti koymuştun.”

“Evet ama- ne demek istiyorsun? Not defterimi de mi okudun, seni aptal?”

“Söylediklerine dikkat et evlat,” dedi William Buccleigh, suratını asmıştı ama sakindi. “Elbette okudum. Çalışma odanda okuyabileceğim ne varsa okudum ve yerimde olsan sen de aynısını yapardın.”

Roger içini saran panik duygusunu geri yutmaya çalıştı, sadece kısaca başını sallayabilmişti.

“Evet, belki okurdum. Ve eğer Jem’i sen almış olsaydın, seni bulur bulmaz öldürürdüm. Ama bu herif! Tanrı aşkına, ne yaptığını sanıyor ki?”

“Sakin ol,” dedi Buccleigh kısaca. “Kendini kaybedersen çocuğuna bir faydan dokunmaz. Şu Cameron denen herif, o da bizim gibi mi?”

“Bilmiyorum. Lanet olsun, *bilmiyorum* “Peki başkaları var mı? Sadece bu ailede mi var yoksa?” “Bilmiyorum, sanırım başkaları da var fakat emin değilim.” Roger düşünürken arabayı yolun kıvrımları ve aşırı büyümüş çalıların arasında manevra yapabileceği düşük bir hızda tutmak için mücadele ediyordu.

Dua etmeye çalışıyordu ancak dehşete düşmüştü ve anlaşılmaz bir şekilde, *Tanrım lütfen,* demekten başka bir şey yapamıyordu. Bree’ıin yanında olmasını isterdi ama Mandy’yi taşların yakınına getirmeleri mümkün değildi ve eğer Cameron’ı yakalamak için zamanında varabilirlerse… eğer Cameron oradaysa, Buccleigh’in ona yardım edeceğinden son derece emindi.

Zihninin derinliklerinde bir yanlış anlaşılma olduğunu, Ca-meron’m günleri karıştırdığını ve durumu fark edince Jem’i eve getirmeye karar verdiğini umuyordu.

Aklından geçenlere dayanamayarak, “Cameron, o da not defterini okumuştu,” deyiverdi Roger. “Yanlışlıkla. Roman olduğunu düşünüyormuş gibi yapmıştı, öylesine uydurduğum bir şeymişçesine. Tanrım, ben ne *yaptım*?”

“Önüne bak!” Buccleigh kollarıyla yüzünü kapatırken Roger frene bastı, yolun ortasındaki bomboş mavi kamyoneti zar zor fark ettiğinden yoldan çıkıp kocaman bir kayaya çarptı.

Roger güçlükle tepeye tırmanmaya başlamıştı, karanlıkta taşlar ayaklarının altında yuvarlanırken ellerine batan dikenli çalılar arada sırada tırnaklarının altına girince küfrediyordu. Oldukça geride kalan William Buccleigh’in onu takip ettiğini duyabiliyordu. Yavaş da olsa arkasından geliyordu.

Tepenin sırtına ulaşmadan onları duymaya başlamıştı. Sam-hain’a üç gün vardı ve taşlar bunu biliyordu. İliklerini titreten, kafatasında yankılanan ve dişlerini ağrıtan bu ses tam anlamıyla o sese benzemiyordu. Dişlerini gıcırdatarak yürümeye devam etti. Taşların yanına geldiğinde, ayakta duracak hali kalmadığından elleri ve dizlerinin üstüne çökmüştü.

Yüce Tanrım, diye içinden geçirdi. *Lütfen, bana güç ver! Onu bulana kadar hayatta kalmama izin ver!*

Zar zor düşünebiliyordu ama yanında fenerinin olduğunu hatırlamıştı. Arabadan çıkarken almıştı, cebinden çıkardı, yere düşürünce deli gibi çimenleri elleriyle yoklamaya başladı. En sonunda feneri bulmuş ama parmakları kaydığından ancak dördüncü denemesinde yeterince güçlü bir şekilde düğmeye basabilmişti.

İşık demeti karanlığa yayılınca birinin arkasında şaşkınlıkla bağırdığını duydu. Dalgın bir şekilde, William Buccleigh henüz bir fener görmemiş olmalı, diye içinden geçirdi. Titrek ışığı taşların oluşturduğu çemberin üstünde yavaşça gezdirdi. Aradığı neydi? Ayak izleri mi? Buraya geldiğini gösteren, Jem’in düşürdüğü bir şey mi?

Hiçbir şey yoktu.

Taşlar dışında hiçbir şey Kendisini daha kötü hissetmeye başlamıştı, feneri elinden bırakıp iki eliyle başını tuttu. Gitmeliydi… gidip Jem’i bulmalıydı…

Çimenlerin üstünde sürünerek ilerliyordu, güçlü eller onu ayak bileklerinden yakalayıp sırtüstü çevirdiğinde hissettiği acıdan kör olmuş ve neredeyse aklını yitirmişti. Bir ses olabileceğini düşünmüştü, eğer olsaydı bile, kafasının ve ruhunun içinde yankılanan kulak tırmalayıcı çığlığın içinde kaybolmuştu. Bu sesin dışında bir şey duyabilmek için oğlunun ismini var gücüyle haykırınca boğazının harcadığı çaba yüzünden yırtıldığını hissetti ama hiçbir şey duyamadı.

Ayaklarının altındaki zemin titremeye başladı ve Roger kendinden geçti:

Gerçekten de uzaklara gitmişti. Bir süre sonra uyandığında, kendisini William Buccleigh ile birlikte taşlardan on metre ötede tepenin yan tarafındaki alçak

bayırda dinlenirken buldu. Yere düşüp yuvarlanmış olmalıydılar; Buccleigh'in görünümünden ve kendi hissettiklerinden bunu anlayabiliyordu. Gökyüzünde şafak sökmek üzereydi, üstü başı çizilip yırtılan Buccleigh kamburunu çıkarmış bir halde yanında oturmuş ve sanki karnından yaralanmış gibi kıvrılmıştı.

"Ne…?" diye fısıldadı Roger. Boğazını temizleyerek tekrar ne olduğunu sormaya çalıştı ama fısıltıdan başka bir ses çıkara-mıyordu ve bu bile boğazının yanmasına neden oluyordu.

William Buccleigh ağzının içinde bir şeyler mırıldayınca

Roger dua ettiğini anladı. Doğrulmaya çalıştı, başı dönmesine rağmen başarmıştı.

"Beni sen mi sürükledin?" diye sertçe fısıldayarak sordu. Buccleigh'ıı gözleri kapalıydı ve duasını bitirene kadar da açmadı. Duasını bitirince gözlerini açtı, bakışlarını Roger'dan tepenin doruğuna, korkunç şarkısını mırıldanan taşlara doğru çevirdi - neyse ki bulundukları yerden onları göremiyorlardı.

"Evet, ben sürükledim," dedi Buccleigh. "Kendi kendine yürüyebileceğini sanmıyordum."

"Yürüyemezdim." Roger tekrar yere uzandı, başı dönüyor ve her tarafı sızlıyordu. "Teşekkür ederim," diye ekledi bir dakika sonra, içinde, solgun gökyüzü kadar uçsuz bucaksız büyük bir boşluk vardı.

"Böylelikle belki asılmana sebep olduğum için kendimi af-fettirebilmişimdir," dedi Buccleigh düşüncesizce. "Şimdi ne yapacağız?"

Roger yukarıda yavaşça dönen gökyüzüne bakıyordu. Başı daha çok dönmüştü, gözlerini kapatıp elini uzattı.

"Eve gideceğiz," dedi boğuk bir sesle. "Ve tekrar düşüneceğiz. Kalkmama yardım et."

Valley Forge

William üniformasını giymişti. Babasına bunun gerekli olduğunu söylemişti.

“Denzell Hunter çok ahlaklı ve prensipli bir adam. Komutanından doğru düzgün izin almadıkça onu Amerikan kampından çıkarabileceğimi sanmıyorum. Herhalde gelmez. Ama izin alabilirsem ki alacağımı düşünüyorum, o zaman gelir.”

Ama Amerikan ordusunda görevli bir doktorun hizmetinden yararlanmak için elbette resmi bir şekilde sorması gerekiyordu. Bu da üzerinde kırmızı ceketiyle, daha sonra ne olacağını umursamadan, Washington’ın Valley Forge’daki kışlık karargâhına gitmesi gerekeceği anlamına geliyordu

Lord John bir an, daha sonra ne *olabileceğini* hayal edebilmek için gözlerini kapattı ama sonra çabucak açtı. “Pekâlâ. Yanma bir uşak alacak mısın?”

“Hayır,” dedi William şaşkınlıkla. “Neden bir uşağa ihtiyacım olsun ki?”

“Atlarla ve eşyalarınla ilgilenmesi ve elbette arkanı kollaması için,” dedi babası ve sonra ona bunu çoktan düşünmüş olması gerektiğini belirten bir bakış attı. Bu nedenle William, *“Atlar mı?”* ya da “Ne *eşyası?”* demek yerine başını sallayıp, “Teşekkür ederim baba. Benim için uygun birini bulabilir misin?” dedi.

“Uygun” kişi, Howe’un ordusuyla birlikte gelen kısa boylu, genç bir seyis olan CornwalFdan Colenso Baragwanath oldu. En azından atlarla arası iyiydi, William bunu kabul ediyordu.

Dört at vc bir de katır vardı. Katırın her iki tarafına domuz eti, dört ya da beş tane besili hindi, bir çuval soyulmuş patates, bir çuval turp ve büyük bir fıçı elma şarabı yüklenmişti.

“Eğer oradaki durum sandığımın yarısı kadar kötüyse,” demişti babası eşyalar katıra yüklenirken, “bırak tek bir doktoru, komutan bunların karşılığında sana rahatlıkla yarım tabur asker ödünç verecektir.”

“Teşekkür ederim baba,” dedi tekrar ve eyerine atladı, yeni yüzbaşı boyunluğunu takmıştı ve heybesinde düzgünce katlanmış beyaz bir ateşkes bayrağı vardı.

Valley Forge, kaderine terk edilmiş devasa bir kamp gibi görünüyordu. Aslında burası ağaçlık bir araziydi, daha doğrusu Washingtonin askerleri etraftaki her şeyi kesip yakıp yıkmadan önce öyleydi. Etraf kesilmiş ağaç kökleriyle doluydu, zemin ise kırık dallarla kaplıydı. Rasgele yerlerde kocaman ateşler yanıyordu. Mümkün olduğunca hızlı bir şekilde kulübeler inşa ediyorlardı ama pek hızlı davranamamışlardı, kar üç-dört saat önce yağmaya başlamış ve kampın üstünü çoktan beyaz bir örtü kaplamıştı.

William, ateşkes bayrağını görebilmelerini umuyordu.

Colenso'ya, "Pekâlâ, benim önümden git," dedikten sonra çocuğa uzun bir çubuğun ucuna bağladığı beyaz bayrağı verdi. Delikanlının gözleri korkudan kocaman olmuştu.

"Ne, ben mi?"

"Evet, sen," dedi William sabırsızca. "Yürü, yoksa kıçına tekmeyi basarım."

Kampa girdiklerinde Colenso atının sırtında, bayrağı cesaret edebildiği kadar yükseğe kaldırmış usulca küfürler savuruyordu. William ise sakin görünmeye çalışırken, kılıcının ya da silahının kabzasını kavramak istiyordu. Ne var ki silahsız gelmişti. Silahlı olsun ya da olmasın, eğer onu vurmak isterlerse vururlardı. Ancak silahsız gelmiş olması iyi niyetli olduğunu gösterirdi. Yağan kara rağmen, üzerinde silah olmadığını göstermek için pelerinini geriye attı ve yavaşça fırtınanın içine doğru ilerledi.

Aslında iyi başlamıştı. Kimse ona ateş etmemişti ve üzerinde yırtık pırtık bir Amerikan üniforması olan uzun boylu Albay Preston'a yönlendirilmişti, adam onu önce şüpheli bir şekilde süzmüş ama ricasını büyük bir nezaketle dinlemişti. İzin verilmişti fakat söz konusu *Amerikan* ordusu olduğundan, verilen izin doktoru alıp götürebileceği anlamına gelmiyor, daha ziyade doktora gitmek isteyip istemediğini sorabileceği anlamına geliyordu.

Willie, gözlerini açık tutmasını tembih ederek Colenso'yu katırın ve atların yanında bıraktı ve kendisi Denzell Hunter'm orada olabileceği söylenen tepeye doğru ilerlemeye başladı. Kalbi gümbür gümbür atıyordu - harcadığı çaba yüzünden değil. Philadelphia'dayken, Hunter'ın ricasını kabul edeceğinden emindi fakat şimdi pek emin olamıyordu.

Amerikalılar ile savaşmıştı, son iki yıldır İngilizler'den hiç farkı olmayan birçok Amerikalı tanımıştı. Ancak daha önce Amerikan ordusuna ait bir kampın içinden hiç geçmemişti.

Her şey karmakarışık görünüyordu ama bütün kamplar ilk kurulmaya başlandıklarında böyle görünürdü. Aslında döküntü yığınları ve kesilmiş ağaç kökleri arasında kaba bir düzenin var olduğunu görebiliyordu. Fakat bu kampın çok farklı bir yanı vardı, neredeyse hayat doluydu. Yanından geçtiği adamların üstleri başları perişandı, soğuğa rağmen onda birinin bile ayakkabısı yoktu, gruplar halinde dilenciler gibi battaniyelerine, şallarına, çadır bezi parçalarına ve çuval bezlerine sarınıp ateşlerin etrafında bir araya toplanmışlardı. Ama insanın keyfini kaçıran bir sessizlik içinde değillerdi, sohbet ediyorlardı.

Keyifli bir şekilde muhabbet ediyor, fıkralar anlatıyor, tartışıyor, kalkıp karın

içine işiyor ve kan dolaşımlarını hareketlendirmek için ayaklarını sertçe yere vuruyorlardı. Daha önce morali bozuk bir kamp görmüştü ama bu kamp kesinlikle öyle *değildi.* Her şey göz önüne alındığında, bu inanılmaz bir şeydi. Denzell Hunter'ın da böyle bir ruh hali içerisinde olduğunu umdu. Yine de adamlarını bırakmaya razı olur muydu? William ona sormadıkça bunu bilemezdi.

Tıklatabileceği bir kapı yoktu. Yaprakları dökülmüş bir meşe fidanını geçince yere çömelmiş, önündeki battaniyenin üstünde yatan adamın bacağındaki kesiği diken Hunteri karşısında buldu. Rachel Hunter adamı omuzlarından tutmuş, cesaretlendirici bir şekilde onunla konuşurken başını ona doğru eğmişti.

"Sana elinin çabuk olduğunu söylememiş miydim?" diyordu. "Otuz saniyeden fazla sürmez demiştim ve sürmedi de. Kaç saniye olduğunu saydım."

"Ama çok yavaş sayıyorsun Rachel," dedi doktor ve gülümseyerek makasını alıp ipliği kesti. "Sen altmışa sayana kadar herhangi bir adam St. PauPun etrafında üç kez dolaşır."

"Saçmalık," dedi Rachel hoş bir şekilde. "Her neyse, bitti. Hadi, şimdi doğrulup biraz su iç-" Yanında duran kovaya doğru dönünce Williamin karşısında durduğunu gördü. Şaşkınlıktan ağzı açık kalmıştı, hemen ayağa fırlayıp açıklıkta uçarcasına koşarak gidip ona sarıldı.

William *bu* kadarını beklemiyordu ama hoşuna gitmişti ve büyük bir zevkle o da Rachel'a sarıldı. Kendi kokusu dumanla karışmıştı, kanının damarlarında daha hızlı akmasına neden oluyordu.

"William kardeş! Seni bir daha göremeyeceğimi sanmıştım," dedi, geri çekilirken yüzü aydınlanmıştı sanki. "Burada ne işin var? Orduya yazılmak için geldiğini hiç sanmıyorum," dedi ve sonra onu baştan aşağı süzdü.

"Hayır," dedi William kısık bir sesle. "Kardeşinden bir şey rica etmeye geldim," diye ekledi.

"Ah? Gel öyleyse, işi neredeyse bitti." Birlikte Denny'nin yanına doğru yürürlerken Williami büyük bir ilgiyle onu süzmeye devam etti.

"Demek gerçekten de bir İngiliz askerisin," dedi Rachel. "Biz de öyle olduğunu düşünmüştük ama ordudan kaçmış olmandan korkuyorduk. Kaçmadığına memnunum."

"Öyle mi?" dedi William gülümseyerek. "Ama herhalde orduya hizmet etmekten vazgeçip barışı aramamı tercih ederdin, değil mi?"

""Elbette, barışı aramanı ve bulmanı tercih ederim," dedi gerçekçi bir şekilde. "Ama yeminini bozup ölüm korkusuyla yaşayarak da huzur bulamazsın.

Denny, bak kim geldi!”

“Evet, gördüm. Hoş geldin William!” Doktor Hunter ayağım yeni sardığı hastasına ayağa kalkabilmesi için yardım ettikten sonra gülümseyerek William’m yanında gitti. “Benden bir ricanız olduğunu mu duydum? Eğer yapabileceğim bir şeyse, elbette yaparım.”

“Buna gerek yok,” dedi William, gülümserken ensesindeki düğümün gevşediğini hissetti. “Sadece beni dinle, umarım gelmeyi uygun görürsün.”

William’ın da tahmin ettiği gibi Hunter en başta kamptan ayrılmaya pek istekli değildi. Hava soğuktu, kampta çok fazla doktor yoktu ve çok fazla hasta vardı, ayrıca kampa geri dönene kadar bir haftadan fazla zaman geçebilirdi. Ancak William akıllıca davranıp sesini çıkarmadan bekledi, sadece arada Rachel’a küçük bir bakış atıp daha sonra gözlerini Denzell’a dikiyordu. *RacheVın bütün kışı burada geçirmesini mi istersin?*

Gözleriyle ne anlatmak istediğini hemen anlayan Hunter, “Rachel’m da benimle birlikte gelmesini mi istiyorsun?” dedi.

“O istese de istemese de seninle geleceğim,” dedi Rachel. “İkiniz de bunun böyle olacağını çok iyi biliyorsunuz.”

“Evet,” dedi Denzell tatlılıkla, “ama nezaketen sormak gerekir. Ayrıca, konu sadece senin gelip gelmemen değil. Bu-” Aniden kocaman bir nesne arkasından bacaklarının arasına girince William, bir erkeğe yakışmayacak şekilde çığlık atıp öne doğru sıçradı, sonra da ona kimin alçakça saldırdığını görmek için hızla arkasını döndü.

“Evet, köpeği unutmuşum,” dedi Rachel sakin bir şekilde. “Artık yürüyebiliyor ama Philadelphia’ya kadar yaya gidebileceğinden pek emin değilim. Onu da yanımıza alabilmemiz için bir yol bulabilir misin?”

William köpeği hemen tanımıştı. Ondan bir tane daha olmasına imkân yoktu.

“Bu lan Murray’nin köpeği mi?” diye sordu ve kararsız bir şekilde kocaman hayvanın koklaması için yumruğunu uzattı. “Sahibi nerede?”

Hunterlar bir süre birbirlerine bakıştıktan sonra Rachel cevap verdi.

“İskoçya’da. Çok acil bir iş için dayısı James Fraser ile İs-koçya’ya gitti. Bay Fraseri tanıyor musun?” William ikisinin de ona büyük bir dikkatle baktığını düşünüyordu, yine de başını salladı. “Onunla sadece bir kez karşılaşmıştım, uzun yıllar önce. Peki, köpek neden sahibiyle birlikte İskoçya’ya gitmedi?”

Hunter kardeşler tekrar birbirlerine baktılar.

“Köpek onlar gemiye binmeden kısa bir süre önce yaralanmıştı. lan arkadaşıyla ilgilenmemi isteyecek kadar düşünceliydi,” dedi Rachel

sakinlikle. “Bir yük arabası temin edebilir misin? Atının Rollo’dan hoşlanacağını sanmıyorum.”

Lord John deri kayışı Henry’nin dişlerinin arasına yerleştirmişti. Delikanlı küçük bir doz afyon ruhunun etkisiyle yarı baygın olmasına rağmen amcasına sırıtmayı deneyecek kadar etrafındakilerin farkındaydı. Grey, Henry’nin korktuğunu görebiliyordu ve kendisi de korkuyordu.

Hunter, ameliyat sırasında hiç hareket etmemesi için Henry’nin kollarını ve bacaklarını yatağa bağlamak konusunda ısrar etmişti. Gün ışıl ışıldı; güneş pencereleri çevreleyen donmuş karın arasında parlıyordu ve ışıktan en iyi şekilde faydalanmak için yatağın yerini değiştirmişlerdi.

Doktor Hunter’a yeraltı araştırmacısından bahsedildiğinde kibarca adamın tekrar gelmemesini, bunun kabul görmeyen bir kehanet biçimi olduğunu ve ortada büyücülükle ilgili bir şey varken Tanrı’dan içtenlikle yardım istenemeyeceğini söylemişti. Mercy Woodcock oldukça gücenmişti ama tartışma çıkaramayacak kadar memnun ve heyecanlı olduğu için sessiz kalmayı tercih etmişti.

Grey’in batıl inançları yoktu fakat pratik bir düşünce tarzı olduğundan yeraltı araştırmacısının mermiyi saptadığı yere dikkat etmişti. Bunu açıklamasının ardından Hunter isteksizce küçük bir cetvel çıkarıp Henry’nin çökmüş karnının üstünde üçgen oluşturarak merminin olduğu yeri işaretlemek için bir miktar mum damlattı.

“Sanırım hazırız,” dedi Denzell ve sonra yatağa yaklaşıp ellerini Henry’nin başına koyarak dua etti. Tamamen akılcı görüşlerine rağmen, Grey odadaki gerginliğin biraz olsun yatıştığını hissediyordu, doktorun karşısına oturdu.

Yeğeninin gevşek elini tutup sakin bir şekilde, “Dayan Henry. Seni bırakmayacağım,” dedi.

Çok çabuk bitmişti. Grey, daha önce de askeri doktorları çalışırken gördüğünden ne kadar hızlı olduklarını biliyordu ama buna rağmen Denzell Hunter’ın çabukluğu ve becerisi olağanüstüydü. Tüm dikkatini deri ağız tıkacının arasından çığlık atan Henry’ye, düzensizce kasılan parmaklarına, doktorun hızlı hareketlerine ve sonunda titizlikle mermiyi bulduktan sonra yarasını temizleyip dikiş atışına veren Grey zaman kavramını yitirmişti.

Son dikiş atıldıktan sonra, Grey saatlerdir ilk defa rahat bir nefes aldı ama şömine rafının üstünde duran portatif saate baktığında sadece on beş dakika geçmiş olduğunu fark etti. William ve Rachel Hunter ortalıktan çekilmiş, şöminenin yanında duruyorlardı. El ele tutuşmuş olduklarını görünce meraklandı, o kadar sıkı tutuyorlardı ki eklemleri suratları kadar beyazlamıştı.

Hunter, Henry’nin nefes alışını kontrol edip göz bebeklerini görebilmek için

göz kapaklarını kaldırdı, sonra çenesinin altından nabzına baktı - Grey soluk derisinin altındaki zayıf ve düzensiz bir şekilde kan pompalayan incecik mavi damarını görebiliyordu.

“Gayet güzel, gayet güzel, bana güç veren Tanrı’ya şükürler olsun,” diye mırıldandı Hunter. “Rachel, bana sargı bezi getirir misin?”

Rachel hemen kendisini William’m elinden kurtardı, arasında ıslak ve yapış yapış yeşil bir şeyin olduğu katlanmış temiz gazlı bezler ve kesilmiş keten parçalarını kapıp kardeşine götürdü.

“O nedir?” diye sordu Grey işaret ederek.

“Bayan Fraser adında bir meslektaşımın bana önerdiği bir yara lapası. Her türlü yaranın üzerinde çok iyi etkisi olduğunu gördüm,” dedi doktor ona.

“Bayan Fraser mı?” dedi Grey şaşkınlıkla. “Bayan James Fraser mı? Hanımefendiyle nerede karşılaştığınızı sorabilir miyim?”

“Ticonderoga Kalesi’nde. O ve kocası, Saratoga’daki savaşta Amerikan ordusuyla birlikteydiler.”

Grey’in karnında bir düğüm hissetti.

“Bana Bayan Fraser’m şu an Valley Forge’da olduğunu mu söylemeye çalışıyorsunuz?”

“Ah, hayır.” Hunter kafasını sallayarak sargı işine konsantre olmaya çalıştı. “Onu biraz kaldırabilir misiniz Grey kardeş? Sargı bezini altından geçirmem gerekiyor. Evet, işte böyle, çok teşekkür ederim. Hayır,” diye devam ederken doğrulup alnını sildi. İçeride hem çok fazla insan olduğundan hem de şömine cayır cayır yandığından oda çok sıcaktı. “Hayır, Fraserlar İskoç-ya’ya gittiler. Ama Bayan Fraser’m yeğeni köpeğini bizimle bırakacak kadar kibardı,” diye ekledi, kan kokusuna meraklanan Rollo köşedeki yerinden kalkmış burnuyla Grey’in dirseğine dokundu. Kan sıçrayan çarşafları ve Henry’nin çıplak vücudunu büyük bir merakla kokladı. Bir süre sonra patlarcasına hapşırdı, kafasını sallayıp tekrar yere uzandı ve hemen sırt üstü yuvarlanıp rahat bir şekilde pençelerini havaya kaldırdı.

“Biri bir-iki gün hastayla kalmalı,” dedi Hunter ellerini beze silerek. “Nefes almayı kesme ihtimaline karşın yalnız kalmamalı. William,” dedi Hunter dönerek, “kalabileceğimiz bir yer bulabilmen mümkün mü? Sık sık ziyaret edip nasıl iyileştiğini görebilmem için birkaç gün yakınlarda bulunmalıyım.”

William bunun çoktan ayarlanmış olduğunu söyledi. Muhteşem bir handa kalacaklardı ve tam bunu söylediği sırada yanında duran Rachel’a küçük bir bakış atmıştı. Hunterlar’ı hana kendisi götürebilir miydi? Ya da erkek kardeşinin işi henüz bit-mediyse yalnızca Bayan Rachel’ı da götürebilirdi?

Grey, Willam'm bu alımlı Quaker hanımla baş başa karın aydınlattığı şehirde yol almanın çok hoşuna gideceğini anlamıştı. Ancak Noel olmasına rağmen, yemek yapacak ne fırsat ne de zaman bulabildiğini söyleyen Bayan Woodcock beyefendi ve hanımefendinin evini onurlandırıp Üsteğmen Grey'in iyileşmesi şerefine birer kadeh şarap içip içmeyeceklerini sordu.

Herkes bunun çok güzel bir fikir olduğunu düşününce Grey şarap ve kadehler getirilirken yeğeniyle birlikte kalmaya gönüllü olmuştu.

Onca insan birdenbire odayı terk edince, içerisi oldukça serinlemişti. Hatta neredeyse buz gibi olduğundan Grey hem çarşafı hem de pikeyi yavaşça Henry'nin sargılı karnına doğru çekti.

Yeğeninin gözleri kapalı olmasına rağmen, "iyileşeceksin Henry," diye fısıldadı, genç adamın uyuduğunu sanıyor, daha doğrusu öyle olduğunu umuyordu.

Ama Henry uyumuyordu. Yavaşça gözlerini açtı, göz bebeklerinde afyonun etkisi görülüyordu; kırışık gözkapakları afyonun yok edemediği acısını gözler önüne seriyordu.

"Hayır, iyileşmeyeceğim," dedi zayıf ama net bir sesle. "Sadece bir mermi çıkardı. Diğeri beni öldürecek."

Noel coşkusu merdivenlerde yükselirken tekrar gözlerini kapadı. Köpek içini çekti.

Rachel Hunter bir elini ağzına diğerini karnına koyup geğirme isteğini bastırdı.

"Oburluk günahtır," dedi. "Kendi cezasını beraberinde getiren bir günah. Sanırım kusacağım."

"Tüm günahların cezası vardır," diye dalgın bir şekilde yanıtlayan kardeşi kalemini mürekkebe batırdı. "Ama sen doymak bilmeyen biri değilsin. Ne kadar yediğini gördüm."

"Ama patlamak üzereyim!" diye karşı çıktı Rachel. "Yine de bu geceki yemeğimize kıyasla, Valley Forge'da bıraktığımız zavallıların Noel'i nasıl geçireceklerini düşünmeden edemiyorum."

"Buna suçluluk duygusu denir, oburluk değil. Ayrıca oldukça yersiz bir suçluluk duygusu. Normalden fazla yemedin; böyle hissetmenin nedeni aylardır ilk defa doğru düzgün yemek yemiş olman. Dahası fırında kızartılmış kaz muhtemelen ortalama bir yemek, istiridye ve kestanelerle doldurulmuş olsa bile. Eğer yemekte yer mantarıyla doldurulmuş bir sülün ya da ağzında elma olan bir yaban domuzu olsaydı…" Denny önünde duran notların üzerinden ona gülümsedi.

“Sen böyle şeyler gördün mü?” diye sordu Rachel merakla. “Evet, John Hunter ile Londra’da çalışırken görmüştüm. Sosyeteye çok düşkündü, ara sıra hastalarını ziyaret ederken beni de yanında götürürdü. Bazen de ona ve karısına büyük davetlerde eşlik ederdim - çok düşünceli bir adamdı. Ama biliyorsun ki onları yargılamalıyız, özellikle de dış görünüşlerini. En havai, en müsrif ya da en kararsız insanın bile bir ruhu ve Tanrı’mn gözünde değeri vardır.”

“Evet,” dedi Rachel kararsızca, söylediklerine dikkatini verememişti. Perdeleri kenara çekince dışarıdaki caddenin beyaz bir bulanıklıktan ibaret olduğunu gördü. Hanın kapısına asılı

fener etrafa hafif bir ışık yayıyordu ve kar henüz durmamıştı. Kocaman gözleri ve incecik suratı pencerenin karanlık camından yansıyordu, kendi aksine kaşlarını çatıp başlığından çıkan koyu saç tutamını tekrar içine soktu.

“Sence farkında mıdır?” diye sordu aniden. “William.”

“Neyin farkında mıdır?”

“James Fraser’a olan şaşırtıcı benzerliğinin,” dedi ve perdeyi bıraktı. “Bunun bir tesadüf olduğunu düşünmüyorsundur herhalde?”

“Bence bu konu bizi ilgilendirmez.” Denny tüy kalemiyle bir şeyler karalamaya devam etti.

Rachel bezgin bir şekilde derin bir nefes aldı. Kardeşi haklıydı ama bu gözlem yapmasının ve merak etmesinin kendisine yasak olduğu anlamına gelmiyordu. Williami tekrar gördüğü için çok mutlu olmuştu, şüphelendiği gibi bir Ingiliz askeri olmasının yanı sıra, yüksek rütbeli bir subay olduğunu görmek onu çok şaşırtmıştı. Emir erinden Williamin lord olduğunu öğrenince daha da şaşırmıştı.

Ancak herhangi bir şekilde aynı soydan gelmedikçe iki kişinin böylesine birbirine benzemesi mümkün değildi. Rachel, James Fraseri birçok kez görmüştü ve onun uzun boyuna, asaletine, yüzündeki sert ifadeye hayranlık duyuyordu ama birdenbire William kampta karşısına çıkana dek bunun *nedenini* anlamamıştı. Ama İngiliz bir lord nasıl olur da II. James yanlısı, bir İskoçla, affedilmiş bir suçluyla akraba olabilirdi ki? lan ona ailesinin geçmişinden bahsetmişti fakat yeterince değil; hem de hiç değil.

“Yine lan Murray’yi düşünüyorsun, değil mi?” dedi kardeşi kafasını kâğıtlardan kaldırmadan. Sesi kabullenmiş gibi geliyordu.

“Büyücülükten vazgeçtiğini sanıyordum,” dedi Rachel sert bir şekilde. “Yoksa başkasının zihnini okumayı büyücülükten saymıyor musun?”

“Bakıyorum da onu düşündüğünü inkâr etmiyorsun.” Bunun üzerine Denny

onu daha net görebilmek için kafasını kaldırıp gözlüğünü yukarı iterek kardeşine baktı.

“Hayır, inkâr etmiyorum,” dedi Rachel çenesini hafifçe havaya kaldırarak. “Peki, nasıl bildin?”

“Bir kadınla köpek arasında genelde rastlanmayan bir duyguyu belirtircesine hayvana bakıp içini çektin.”

“Hah!” dedi Rachel, rahatsız olmuştu. “Ne olmuş onu düşünüyorsam? Yoksa bu da mı beni ilgilendirmez? Nasıl olduğunu, îskoçya’daki ailesinin onu nasıl karşıladığını, kendisini gerçekten de eve dönmüş gibi hissedip hissetmediğini, geri dönüp dönmeyeceğini merak edemez miyim?” Denny gözlüğünü çıkarıp eliyle yüzünü ovuşturdu. Çok yorgundu; Rachel tüm günün yorgunluğunu yüzündeki çizgilerde görebiliyordu.

“Geri gelecek,” dedi düz bir ses tonuyla. “Köpeğini asla terk etmez.”

Bunun üzerine Denny kahkaha atınca Rachel çok sinirlenmişti.

“Evet, muhtemelen köpeği için geri gelecektir,” diye onunla aynı fikirde olduğunu belirtti. “Peki ya karısıyla birlikte dönerse?” Sesi daha yumuşaktı, Rachel bu sorunun onu rahatsız ettiğini görmemesi için hızla pencerenin kenarına gitti. Ama Denny’nin Rachel’ın nasıl hissettiğini anlamak için yüzünü görmeye ihtiyacı yoktu.

“İkiniz için de böylesi daha iyi olurdu Rachel.” Denny’nin sesi hâlâ yumuşaktı ama bu kez ikaz eden bir tona kavuşmuştu. “Onun vahşi bir adam olduğunu biliyorsun.”

Rachel dönüp, “Peki ne yapmamı istersin?” diyerek onu tersledi. “William ile evlenmemi mi?”

Odaya bir sessizlik çöktü.

“William mı?” dedi Denny, oldukça şaşırmış olduğu belli oluyordu. “Ondan mı hoşlanıyorsun?”

“Ona karşı elbette arkadaşlık hissediyordum. Ve minnettarlık duyuyorum,” diye ekledi aceleyle.

“Ben de minnettarlık duyuyorum,” dedi Denny, “yine de onunla evlenmek gibi bir düşünce hiç aklımdan geçmedi.”

“Çok sinir bozucu bir insansın,” dedi Rachel öfkeli bir şekilde. “Bir gün olsun benimle dalga geçmeden duramaz mısın?”

Denny cevap vermek için ağzını açtığı sırada, dışarıdan gelen bir ses Rachel’ın dikkatini çekti, tekrar pencereye dönüp ağır perdeyi kenara çekti. Nefesinden cam buğulanmıştı, sabırsız bir şekilde elbisesinin koluyla camı

sildiğinde aşağıda bir fayton olduğunu gördü. Faytonun kapısının açılmasıyla bir kadın uçuşan kara adım attı. Kürküne sarılmıştı, acelesi varmış gibi görünüyordu.

“İşte bu çok garip,” dedi Rachel, dönüp önce kardeşine sonra odalarını süsleyen küçük saate baktı. “Noel gecesi saat dokuzda kim ziyarete gider ki? Quaker kardeşlerden biri olamaz herhalde, değil mi?” Çünkü onlar Noel’i kutlamaz ve bunu seyahat etmek için bir engel olarak görmezlerdi ama Hunterlarin, Phi-ladelphia’daki Quaker cemaatinden kimseyle -henüz- herhangi bir bağlantıları yoktu.

Merdivenlerde duyulan ayak sesleri Denzellin cevap vermesini engellemiş ve kısa bir süre içinde odanın kapısı ardına kadar açılmıştı. Suratı üstündeki kürk kadar beyaz olan kadın eşikte duruyordu.

“Denny?” dedi boğuk bir ses.

Denny sanki biri pantolonundan içeri kızgın kömür atmışçasına aniden ayağa fırlayınca mürekkebi devirdi.

“Dorothea!” diye bağırdı Denny, odayı hızla baştan sona geçerek tutkulu bir şekilde kürklü kadına sarıldı.

Rachel donakalmıştı. Mürekkep masanın kenarından halıya damlıyordu, bu konuda bir şey yapması gerektiğini düşünüyor ama hiçbir şey yapamıyordu. Şaşkınlıktan ağzı açık kalmıştı.

Aniden erkeklerin gelişigüzel bir şekilde küfretmesine neden olan o dürtüyü anladığını fark etti.

Rachel kardeşinin gözlüğünü yerden alıp sarılmalarının bit-

meşini bekleyerek durdu. *Dorothea*, diye geçirdi içinden. Demek kadın buydu ama herhalde William’ın kuzeni olmalıydı? Çünkü Valley Forge’dan gelirken William yolda ona kuzeninden bahsetmişti. Denny ameliyatla meşgul olduğu sırada kadın gerçekten de evdeydi ama o halde Henry Grey bu kadının erkek kardeşi olmalıydı! Rachel ve Denny öğlen eve vardıklarında kadın mutfağa saklanmıştı. Elbette ameliyata karşı hassas olduğundan ya da izlemeye korktuğunda değil, çok önemli bir ameliyat yapmak üzere olan Denny ile yüz yüze gelmek istemediği içindi.

Rachel sırf bu yüzden hakkında olumlu düşünmeye hazırdı, yine de henüz onu bağrına basıp kardeşi olarak gördüğünü söyleyecek değildi. Kadının da ona karşı böyle hissettiğini sanmıyordu, aslında kendisiyle ilgili bir fikre sahip olması bir yana henüz kendisini fark etmemiş bile olabilirdi.

Denny kadını bırakıp geri çekildiama ışıl ışıl parlayan yüzünden ona dokunmamak için kendisini zor tuttuğu anlaşılıyordu.

“Dorothea,” dedi. “Burada ne işin-”

Ama cümlesini tamamlayamamıştı, genç kadın -Rachel artık çok hoş olduğunu görebilmişti- geri çekilip zarif pelerinini yumuşak bir şekilde yere bıraktı. Rachel gözlerini kırpıştırdı. Genç kadın çuval giymişti. Başka bir şekilde tarif edebilmesine imkan yoktu ama daha dikkatli bakınca elbisesinin kolları olduğunu fark etti. Genç kadının omuzlarına geçirdiği kalitesiz gri kumaştan dikilen elbisesi vücudunun başka bir noktasına değmiyordu.

“Quaker olacağım Denny,” dedi hafifçe çenesini kaldırarak. “Kararımı verdim.”

Denny’nin yüzü seğirmişti ve Rachel, gülmek, ağlamak ya da sevdiği kadını peleriniyle örtmek arasında kaldığını görebiliyordu. Hoş pelerinin göz ardı edilmiş bir şekilde yerde durmasına gönlü razı olmayan Rachel eğilip yerden aldı.

Dorothea-” dedi Denny tekrar çaresizce. “Bundan emin misin? Bence bu konu hakkında hiçbir şey bilmiyorsun.”

“Elbette biliyorum. Sizler her insanda Tanrı’yı görüyorsunuz, Tanrı’da huzur arıyorsunuz, şiddetten kaçınıyorsunuz ve anlamsız şeyler uğrunda dikkatinizin dağılmaması için gösterişsiz kıyafetler giyiyorsunuz. Yanlış mı?” diye sordu Dorothea sabırsızca. Rachel, içinden, *Leydi* Dorothea, diye düzeltti. William amcasının dük olduğunu söylemişd.

“Hemen hemen öyle” dedi Denny, genç kadını baştan aşağı süzdüğü sırada dudakları seğiriyordu. “Bu elbiseyi… sen mi diktin?”

“Evet, elbette. Bir sorun mu var?”

“Ah, hayır,” derken sesi biraz boğuk çıkmıştı. Dorothea ona sertçe baktı ve sonra gözlerini Rachel’a çevirdi, nihayet onu fark etmiş görünüyordu.

“Elbisenin nesi var?” diye sordu Rachel’a, Rachel beyaz boynunda hızla atan nabzını görebiliyordu.

“Hiçbir şeyi yok,” dedi Rachel gülmemeye çalışarak. “Ama üstümüze uyan elbiseler giymemizin bir sakıncası yok. Demek istediğim, kasıtlı bir şekilde kendini çirkinleştirmemelisin.”

“Ah, anlıyorum.” Leydi Dorothea, RacheFın temiz eteğine ve ceketine dikkatle baktı, sade olabilirdi ama ona çok yakış-mıştı.

“O halde, bu çok güzel,” dedi Leydi Dorothea. Bu konuyu bir yana bırakarak ileri doğru adım atıp Denny’nin elini tuttu. “Denny,” dedi kısık bir sesle. “Ah, Denny Seni bir daha göremeyeceğimi sanmıştım.”

“Ben de öyle sanmıştım,” dediği anda kardeşinin yüzünde sorumluluk ve

tutku arasında yeni bir mücadelenin yaşandığını gören Rachel'ın yüreği burkuldu. "Dorothea… burada kalamazsın. Amcan-"

"Dışarı çıktığımı bilmiyor. Geri döneceğim," diye söz verdi Dorothea. "Aramızdaki meseleyi yoluna koyar koymaz."

'Yoluna koyar koymaz," diye tekrarlayan Denny ellerini ondan çekerken büyük bir çaba harcadığı belliydi. "Sen-"

"Biraz şarap alır mısın?" diye araya giren Rachel hizmetçinin onlar için bıraktığı şarap sürahisine uzandı.

"Evet, teşekkür ederim. O da biraz şarap alır," dedi Dorothea, Rachel'a gülümseyerek.

Rachel, kardeşine ufak bir bakış atarak, "Ben de ihtiyacı olacağını sanıyorum," diye mırıldandı.

"Dorothea…" dedi Denny çaresizce elini saçlarının arasında gezdirerek. "Ne demek istediğini anlıyorum. Ama mesele sadece Quaker olmanla ilgili değil."

Dorothea bir düşes kadar gururlu bir şekilde olduğu yerde dikleşti.

"İnancımdan şüphe mi ediyorsun Denzell Hunter?"

"Tam olarak değil. Ben sadece bu konuyu yeterince düşünmediğini söylemek istiyorum."

"O senin düşüncen!" Leydi Dorothea'nın yanakları kızarmıştı, Denny'ye öfkeyle bakıyordu. "Londra'dan ayrıldığından bu yana düşünmekten başka bir şey yapmadığımı bilmeni isterim. Buraya nasıl geldiğimi sanıyorsun?"

"Erkek kardeşinin karnından vurulması için komplo mu kurdun?" diye sordu Denny.

Leydi Dorothea burnundan iki ya da üç derin nefes aldığı sırada ona dik dik baktı.

"Görüyorsun ya," dedi son derece sakin bir ses tonuyla, "eğer doğru düzgün bir Quaker olmasaydım, sana çoktan vurmuş olurdum. Ama sana vurmadım, değil mi? Teşekkür ederim, canım," dedi ve Rachel'ın getirdiği bir kadeh şarabı aldı. "Anladığım kadarıyla sen onun kız kardeşisin?"

"Vurmadın," dedi Denny tedbirli bir şekilde ve Rachel'ı görmezden gelerek "Yine de," diye ekledi her zamanki anlayışlı tavrıyla, "Tanrı gerçekten de seninle konuşup bize katılman gerektiğini söylemiş olsa bile ailenin ne diyeceğini düşünmek zorundayız."

Senin inancının ilkeleri arasında evlenmek için babamdan

izin almak zorunda olduğumu söyleyen hiçbir şey yok," diye onu tersledi.

“Sormuştum.”

Denny gözlerini kırpıştırdı.

“Kime?”

“Priscilla Unwin’e. Londra’dayken tanıştığım bir Quaker. Onu sen de tanıyor olmalısın; küçük erkek kardeşinin poposuna zıpkın sapladığını söylemişti ama bunun doğru olduğunu sanmıyorum.”

O noktada Rachel, gözlerini kısmış bakan Denny’nin gözlüğünün olmadığını fark etti. Erkek kardeşi de gözlüğünü burnunun üstüne itmek için parmağını kaldırdı ama sonra durup gözlüklerinin olmadığını fark ederek etrafına bakındı. Rachel içini çekip ileri doğru bir adım attı ve gözlüğü burnunun üstüne yerleştirdi. Ve sonra diğer şarap kadehini alıp ona uzattı.

“O haklı,” dedi kardeşine. “Bunu içmeye ihtiyacın var.”

“Görünen o ki,” dedi Leydi Dorothea, “hiçbir yere varamıyoruz.” Rachel, onun hiçbir yere varamamaya alışkın bir kadın gibi görünmediğini ama sinirine hâkim olmaya çalıştığını düşünüyordu. Öte yandan, Denny’nin amcasının evine gitmesi konusundaki ısrarına boyun eğecek gibi görünmüyordu.

“Gitmeyeceğim,” dedi sakin bir ses tonuyla, “eğer gidersem, seni oraya kadar takip edemeyeceğimi sandığın Valley Forge’da-ki Amerikan kampına kaçarsın.”

“Herhalde bunu yapmazsın?” dedi Denny, Rachel ses tonunun bir parça umut taşıdığını sanmıştı ama bunun ne tür bir umut olduğundan emin değildi.

Leydi Dorothea kocaman masmavi gözlerini ona dikti.

“Seni görebilmek için okyanusu geçtim. Lanet olası ordunun beni durdurabileceğini mi sanıyorsun?”

“Hayır,” diye itiraf etti Denny “Yine de beni takip etmeni istemiyorum.”

Leydi Dorothea güçlükle yutkunmuş olsa da gururlu bir şekilde çenesini yukarıda tuttu.

“Neden?’’ diye sorduğunda sesi hafifçe titriyordu. “Neden senin peşinden gelmemi istemiyorsun?”

“Dorothea,” dedi Denny, mümkün olduğunca nazik bir şekilde. “Benimle birlikte gelmenin seni tehlikeye atacağı ve ailenle aranın bozulacağı gerçeği bir yana, bu basit bir ordu değil. Hem çok fakir hem de felaketin ve yenilginin eşiğinde olan bir ordu. Sana uygun bir yer değil.”

“Peki, kız kardeşin için uygun bir yer mi?”

“Kesinlikle değil,” dedi Denny. “Ama-” Tuzağa düşmek üzere olduğunu fark ettiğinden cümlesini tamamlamamıştı.

“Ama seninle gelmeme engel olamazsın.” Rachel, nazik bir şekilde kardeşinin cümlesini tamamladı. Bu tuhaf kadına yardımcı olabileceğinden emin değildi fakat Leydi Dorothea’nm cesaretine hayran kalmıştı.

“Bana da engel olamazsın,” dedi Leydi Dorothea kendinden emin bir ses tonuyla.

Denny kuvvetli bir şekilde üç parmağıyla kaşlarının arasını ovarken, sanki acı çekiyormuşçasma gözlerini kapatmıştı.

“Dorothea,” dedi, ellerini indirip olduğu yerde doğruldu. “Yıpmak zorunda olduğum şeyi yapmalıyım, bu Tanrı ve benim aramda. Rachel sadece dik kafalı olduğu için değil, aynı zamanda benim sorumluluğumda olduğu için benimle geliyor; gidecek başka bir yeri yok.”

“Elbette gidecek bir yerim var!” dedi Rachel öfkeyle. “Dostlar, istersem yanlarında bana bir yer olduğunu söylediler. İstemedim ve hâlâ istemiyorum.”

Denny başka bir şey söyleyemeden, Leydi Dorothea dramatik bir şekilde emir verircesine elini uzatıp onu durdurdu.

“Bir fikrim var,” dedi.

“Ne olduğunu sormaktan çok korkuyorum,” dedi Denny açık yüreklilikle.

“Ben korkmuyorum,” dedi Rachel. “Nedir?”

Dorothea bakışlarını birinden diğerine çevirdi. “Quaker

toplantılarına katıldım. Aslında sadece iki tanesine. Nasıl yapıldığını biliyorum. Bir toplantı düzenleyelim ve Tanrı’nın bize yol göstermesini isteyelim.”

Denny’nin ağzı açık kalmıştı ve erkek kardeşini nadiren şaşkına çeviren Rachel bu durumla çok eğleniyordu ve Dorot-hea’nın bunu yapabildiğini görmek hoşuna gitmişti.

“Bu-” diye başladı Denny, çok şaşırmıştı.

“Harika bir fikir,” dedi Rachel, ateşin yanına bir sandalye çekmeye başlayarak.

Denny karşı çıkabilecek durumda değildi. Oldukça kafası karışmış bir halde oturdu ama Rachel, onun Dorothea ile arasına geçtiğini fark etmişti.

Üçü de sandalyelere oturuyordu ve sessizlerdi. Rachel gözlerini kapatmıştı, ateşin sıcak kızıllığını göz kapaklarının içinde görebiliyor, verdiği rahatlığı elleri ve ayaklarında hissedebiliyordu. Kamptaki bitmek tükenmek bilmeyen

soğuğu hatırlayınca içinden sessizce teşekkür etti; el ve ayak tırnakları soğuktan yanardı, geceleri battaniyesine sarıldığında titremesi azalsa da asla tamamen durmaz ve kasları yorgun düşüp ağrırdı. Denny'nin, Dorothea'mn onunla kampa gelmesine izin vermemesine şaşırmıyordu. Kendisi de geri dönmek istemiyordu, tekrar oraya gitmemek için her şeyini verebilirdi. Üşümekten ve aç kalmaktan nefret ediyordu ama Denny'nin tek başına orada kalmasına dayanamazdı.

Kampta kalmanın nasıl bir şey olduğuna dair Leydi Dorot-hea'nın hiçbir fikrinin olup olmadığını merak ederek gözlerini açtı. Dorothea sessiz ve dimdik oturmuş, narin ellerini kucağında birleştirmişti. Denny'nin de kendisi gibi, ellerinin soğuktan şişip kızardığını, o hoş suratının açlıktan bir deri bir kemik kaldığını, pislikten ve soğuktan yüzünde kırmızı lekelerin oluştuğunu hayal ettiğini düşünüyordu.

Dorotheaiıın gözleri kapalıydı ama Rachel, Denny ?ye baktığından emindi. Peki, ya Tanrı Denny'ye bunun mümkün ol-

madiğini vc onu göndermesi gerektiğini söylerse? Ya Tanrı şu an Dorothea ile konuşuyorsa, diye düşündü aniden, ya çoktan onunla komıştuysa? Bu düşünce fazlasıyla Rachel'ın kafasını karıştırmıştı. Quakerlar Tanrı'nın sadece kendileriyle konuştuğunu düşünmezdi; sadece diğer insanların onu sık sık dinlediğini sanmıyorlardı

Peki Rachel son zamanlarda kendisini hiç dinliyor muydu? Açık konuşması gerekirse, dinlemediğini itiraf etmek zorundaydı. Nedenini, en azından korktuğu şeyi biliyordu - lan Murray'den vazgeçmeyi, buz gibi soğuk ormandayken vücudunu ve rüyalarını ısıtan ona dair düşünceleri bırakması gerektiğini duymayı istemiyordu. Bazen uyandığında elini yağan kara doğru tutarsa kar tanelerinin tıslayarak avucunda yok olacağını düşünüyordu.

Güçlükle yutkunup gözlerini kapattı, kendisini gerçeğe açmaya çalışıyordu ama gerçeği duymaktan korkuyordu.

Ama tek duyabildiği düzenli bir nefes sesiydi ve kısa bir süre sonra Rollo ıslak burnuyla elini dürttü. Dikkati dağıldığı için köpeğin kulaklarını kaşıdı. Toplantı sırasında bunu yapmak elbette uygun değildi fakat Rachel isteğini yerine getirene kadar Rollo'nun onu dürtmeye devam edeceğini biliyordu. Sarı gözlerini mest olmuş bir şekilde kapatıp başını dizine yasladı.

Gür ve sert tüylerine yavaşça dokunurken içinden bu köpeğin Ian'ı çok sevdiğini geçiriyordu. *Köpeği onu seviyorsa kötü bir adam olabilir mi?* Cevap veren Tanrı değil de kardeşi olsaydı, *"Köpekler çok güzel yaratıklar olsalar da insanların karakterlerini yargılamakta pek iyi olduklarım sanmıyorum,"* derdi.

Ama ben bu konuda iyiyim, diye düşündü kendi kendine. *Onun kim olduğunu ve kim olabileceğini biliyorum.* Gri bir çuvala benzeyen elbisesinin içinde kıpırtısız duran Dorothea'ya baktı. Leydi Dorothea Grey, eski hayatını ve muhtemelen ailesini, Denny'nin hatırına Quaker olmak için geride bırakmaya hazırdı. lan Murray de onun için aynı şeyi yapıp şiddetten vazgeçemez miydi?

İşte kibirli bir düşünce, diye kendisini azarladı. Ne tür bir güce sahip olduğunu sanıyorsun Rachel Mary Hunter? Tanrı dışında kimsenin böyle bir gücü yoktur.

Ama Tanrı'nın gücü yeterdi. Ve o istediği zaman her şey mümkündü. Rollo yavaşça kuyruğunu kımıldatıp üç kez yere vurdu.

Denzell Hunter, sandalyesinde dikleşti. Belli belirsiz bir hareketti ama sessizliğin içinde iki kadın da şaşırmış ve ürkmüş kuşlar gibi kafalarını ona doğru çevirmişlerdi.

"Seni seviyorum Dorothea," dedi. Kısık bir sesle söylemişti ama gözlüğünün ardındaki yumuşak gözlerinin alev alev yandığını gören Rachel, göğsünün ağrıdığını hissetti. "Benimle evlenir misin?"

Ayrılık Ve Birleşme

20 Nisan 1778

Kaptan Roberts, Kaptan Hickman ve Kaptan Stebbings ile olan maceralarımızın ardından, kendimi açık denizde yaşanılan felaketlerin uzmanı olarak görmeye başladığım transatlantik seyahatlere kıyasla, Amerika'ya olan seyahatim oldukça heyecansız geçmişti. Bir İngiliz savaş gemisiyle ufak çapta çatışmış ama neyse ki gemiyi geride bırakmıştık. İki kez ani ve şiddetli rüzgâra bir kere de büyük bir fırtınaya yakalanmıştık ama şans eseri batmaktan kurtulmuştuk. Bense gemideki yemekler berbat olsa da bisküvileri ağzıma atmadan önce üstlerindeki buğday bitlerini kovmak dışında başka hiçbir şey yapamayacak kadar dalgındım.

Aklımın yarısı, Marsali ve Fergus'un belirsiz durumuyla Henri-Christian'm tehlikeli hastalığı ve onunla nasıl ilgileneceğimi düşündüğüm gelecekteydi. Diğer yarısı ise, aslında dürüst olmak gerekirse sekizde yedisi, hâlâ Lallybroch'ta ve Jamie'dey-di.

Hassas ve incinmiş hissediyordum. Jamie'den uzun bir süreliğine ayrıldığım zamanlarda olduğu gibi, sanki hayati organlarımdan biri alınmış gibi hissediyordum.

Bu duygunun büyük bir bölümünü Ian'ın yaklaşmakta olan ölümünün oluşturduğunu düşünüyordum. lan, Lallybroch'un çok önemli bir parçasıydı, oradaki varlığı bunca yıl Jamie'yi rahatlatmıştı ve onu kaybetmek bir anlamda

Lallybroch'u kay-bctnıck demekti. Şaşırtıcı bir şekilde, Jcnny'nin söyledikleri acı verici olsa da beni üzmemişti; üzüntüden deliye dönmenin nasıl olduğunu çok iyi biliyordum, hayatta kalmak için insan çaresizlikten deliliğe sığınırdı. Doğrusunu söylemem gerekirse, hissettiklerini de anlayabiliyordum, çünkü ben de onun gibi hissediyordum: Mantıklı olsun ya da olmasın, Ian'a yardım etmem gerektiğini düşünüyordum. Biri gerçekten yardımıma ihtiyaç duyduğunda ona yardım edemiyorsam tüm bilgim ve yeteneğim neye yarardı ki?

lan öldüğünde orada olamadığım, onu tekrar göremeyeceğimi bilerek gitmek zorunda kaldığım, onu rahatlatamadığım, son darbe indiğinde Jamie ve ailesinin yanında olamadığım, en basiti ölümüne tanıklık edemediğim için büyük bir kayıp ve suçluluk da hissediyordum.

Genç lan bu duyguyu daha güçlü bir şekilde hissediyor olmalıydı. Onu genelde geminin kıç tarafında oturmuş endişeli gözlerle arkada bıraktığımız denizi seyrederken buluyordum.

Bir keresinde gidip yanına oturduğumda, "Sence ölmüş müdür?" diye aniden sormuştu. "Babam ölmüş müdür?"

"Bilmiyorum," dedim dürüstçe. "Ne kadar hasta olduğunu düşününce, ölmüş olduğunu sanıyorum ama insanlar bazen şaşırtıcı şekilde uzun bir süre dayanıyorlar. Doğum günü ne zaman, biliyor musun?"

Bana şaşkın bir şekilde baktı. "Mayıs ayında, Jamie Dayı'nın doğum gününe yakın bir gün olmalı. Neden sordun?"

Omuzlarımı silkip soğuk rüzgârdan korunmak için şalımı etrafıma doladım.

"Çok hasta ve doğum günü yaklaşmış olan insanlar genelde ölmeden önce doğum günlerinin geçmesini beklerlermiş. Bir keresinde bu konuyla ilgili bir araştırma okumuştum. Nedendir bilinmez, kişi eğer çok tanınmış ve ünlü biriyse bunun olması daha olasıymış."

lan bunu duyunca acı acı gülmüştü.

"Babam asla öyle biri olmadı." İçini çekti. "Keşke onunla

kalsaydını diyorum. Gitmemi söylediğini ve gitmeyi istediğimi biliyorum," diye ekledi dürüstçe. "Ama kendimi bu yüzden çok kötü hissediyorum."

İçimi çektim. "Ben de."

"Ama senin gitmen gerekiyordu," diye karşı çıktı lan. "Zavallı Henri-Christianin uykusunda boğulmasına göz yumamazdın. Babam bunu anlayışla karşılar. Öyle yaptığından da eminim." Kendimi daha iyi hissetmem için harcadığı çabayı görünce gülümsedim.

“Senin neden gitmen gerektiğini de anlayışla karşılamıştı.” “Evet, biliyorum.” Bir süre konuşmadan geminin arkasında bıraktığı dümen suyunu izledi; rüzgârlı bir gündü, denizin dalgalı ve suyun yüzeyinin köpüklenmiş olmasına rağmen gemi hızlı seyahat ediyordu. “Keşke-” dedi birdenbire, sonra durup yutkundu. “Keşke babam Rachel ile tanışmış olsaydı,” dedi kısık bir sesle. “Keşke Rachel onu tanısaydı.”

Nasıl hissettiğini anladığımı belirten bir ses çıkardım. Bri-anna’nın büyüdüğünü izlediğim yıllar boyunca gerçek babasını hiçbir zaman tanıyamayacağını düşünürken nasıl üzüldüğümü çok net hatırlıyordum. Evet, yıllar sonra bir mucize gerçekleşmişti ama aynı şey lan için olmayacaktı.

“Babana Rachel’dan bahsettiğini biliyorum. Bana bunu kendisi söyledi, ondan söz ettiğin için çok sevinmişti.” Biraz gülümsedi. “RachePa da babandan ya da ailenden bahsetmiş miydin?”

“Hayır.” lan irkilmişti.“Hayır, hiç bahsetmedim.”

“Bu kez bahsetmen gerekecek. Sorun ne?” Kaşlarını çatıp dudaklarını bükmüştü.

“Bir şey yok. Sadece, düşündüm de ben ona hiçbir şey anlatmadım. Biz pek konuşmazdık. Ona arada sırada bir şeyler anlatırdım, o da bana anlatırdı ama bunlar genelde sıradan şeylerdi. Ve sonra onu öptüm, hepsi bu kadar.” Çaresiz bir hareket yaptı. “Ama ona hiç sormadım, çünkü bundan hep emindim.”

“Şimdi değil misin?”

Kafasını salladı, kahverengi saçları rüzgârda uçuşuyordu.

“Ah, hayır yenge; aramızdakinden eminim…” Yükselip alçalan güverteye bakındı ama sonra vazgeçti. “Kendi hislerim konusunda yarın güneşin doğacağını bildiğimden daha eminim.”

“Onun da bunu bildiğine eminim.”

“Evet, biliyor,” dedi yumuşak bir sesle. “Bildiğini biliyorum.”

Bir süre sessizce oturduk. Sonra ayağa kalkıp, “O halde belki de baban için bir dua okuduktan sonra gidip pruvanın yakınında bir yerde oturmalısın,” dedim.

Yirminci yüzyıldayken, tıbbi konferanslar nedeniyle birkaç kez Philadelphia’da bulunmuştum. O zamanlar oradan hiç hoşlanmamış, pis ve soğuk bir yer olduğunu düşünmüştüm. Şimdiki hali oldukça farklıydı, yine de daha ilgi çekici olduğu söylenemezdi. Henüz kaldırım taşı döşenmemiş yollar çamur doluydu, yıllar sonra bahçeleri çöplerle, kırık plastik oyuncaklarla ve motosiklet parçalarıyla dolu olacak bir dizi evin sıralanacağı sokaklarda şimdi bahçeleri çöplerle, atılmış istiridye kabuklarıyla ve önünde keçilerin bağlı

olduğu köhne barakalar vardı. Ortalıkta takım elbiseli vahşi görünümlü hiç polis yoktu elbette ama küçük suçlular hep aynıydı ve İngiliz ordusunun varlığına rağmen hep ortalıktaydılar.

Şehrin anayoluna askeri devriye yerleştirilmişti; bizi durdurup sürücüden ve iki erkek yolcusundan geçiş izinlerini göstermelerini istediler. Başıma düzgün bir başlık takmıştım ve kimseyle göz teması kurmadan doğum yapmak üzere olan kızımla ilgilenmek için kasabadan geldiğimi söyledim. Askerler kucağımdaki meyve dolu kocaman sepete ufak bir bakış attılar, yük arabasının geçmesine izin verdiklerinde yüzüme bile bakmamışlardı. Saygınlığın bazı faydaları vardı. Dalgın bir şekilde kaç casusun yaşlı kadınları kullanmayı akıl etmiş olduğunu düşünüyordum.

Fergus'un matbaa dükkânı şehrin düzgün bir bölümünde

olmasa da pek uzakta değildi; sağlam ve hoş görünümlü evlerin arasında duran kırmızı tuğla binayı görünce sevindim. Geleceğimi haber veren bir mektup göndermemiştik ama herhalde mektupla aynı anda varacaktım. Kalp atışlarım hızlanarak kapıyı açtım.

Marsali tezgâhın arkasında durmuş kağıt yığınlarını ayıklıyordu. Kapının üstündeki çan çalınca kafasını kaldırıp baktı, beni görünce gözlerini kırpıştırdı - ağzı açık kalmıştı.

"Nasılsın canım?" dedim ve sepeti yere bırakarak aceleyle tezgâhın kanadını kaldırıp onu kucakladım.

Ölümün vücut bulmuş hali gibi görünüyordu, yine de beni görünce gözleri büyük bir rahatlamayla aydınlanmıştı. Kendisini kollarıma bırakıp ondan duymaya hiç alışkın olmadığım bir şekilde ağlamaya başladı. Sırtını sıvazladım, onu sakinleştirmeye çalışırken biraz telaşlanmıştım. Kıyafetlerinden kemikleri belli oluyordu ve çiş kokuyordu, saçlarını uzun bir süredir yıkamamıştı.

"Geçecek," diye birçok kez tekrarladıktan sonra hıçkırmayı bırakıp biraz geri çekildi ve cebinden kirli bir mendil çıkardı. Tam o sırada tekrar hamile olduğunu görünce çok şaşırdım. "Fergus nerede?"

"Bilmiyorum."

"Seni terk mi etti?!" dedim dehşete düşmüş bir şekilde. "Ama neden, o küçük lanet olası- "

"Hayır, hayır," dedi telaşla, gözyaşlarına rağmen neredeyse gülecekti. "Beni terk etmedi. Sadece saklanması gerekiyor. Birkaç günde bir yer değiştiriyor ve şu an nerede saklandığını bilmiyorum. Çocuklar onu bulur."

"Neden saklanıyor? Sormama gerek yok sanıyorum," dedim tezgâhın

arkasında duran küçük matbaa makinesine bakış atarak. “Herhangi bir nedeni var mı?”

“Evet, Bay Paine için hazırlanan küçük bir kitapçık yüzünden. Amerikan Krizi’ adında bir seri çıkarıyor.”

“Şu sağduyulu Bay Paine mi?”

“Evet, o,” dedi burnunu çekip mendiliyle sildi. “İyi bir adam ama Fergus kimsenin oturup onunla içki içmek istemeyeceğini söylüyor. Bazı erkeklerin sarhoşken ne kadar sevimli, bazılarının ise Iskoçyalı olmamalarına rağmen ne kadar kaba olduklarını bilir misin?”

“Ah, o tür adamları iyi bilirim. Kaç aylık hamilesin?” diye sordum konuyu değiştirmeye çalışarak. “Oturman gerekmiyor mu? Uzun süre ayakta kalmamalısın.”

“Kaç aylık mı…?” Şaşırmış görünüyordu, farkında olmadan elini baktığım yere, hafifçe şişmiş kamının üstüne koydu. Sonra güldü. “Ah, o mu?” Önlüğünü kaldırınca altından belinin etrafına bağladığı şişkin deri bir kese çıktı.

“Kaçmak için,” diye açıkladı. “Evi ateşe verirlerse çocuklarla birlikte kaçmam gerekirse kullanabilmem için.”

Elinden aldığım kese oldukça ağırdı. Kâğıt katmanlarının ve çocukların küçük oyuncaklarının alunda hafif bir tıkırtı duymuştum.

“Caslon İtalik, 24 punto mu?” diye sorunca gülümsedi, oracıkta on yaş gençleşmişti.

“ harfi dışında hepsi öyle. Fergus gidince, onu çekiçle ezip yumru haline getirdikten sonra çocuklara yiyecek bir şeyler alabilmek için kuyumcuya sattım. Ama yine de aralarında bir ‘X’ harfi var,” dedi küçük keseyi geri alırken, “ama o gerçek kurşundan.”

“Goudy Kaim, 10 puntoyu mu kullanmak zorunda kaldın?” Jamie ve Fergus altın kullanarak iki harf seti dökmüşlerdi, sonra bunları matbaa makinesinin arkasındaki duvara mütevazı bir şekilde yaslanmış sandığa, bir sürü hakiki kurşun harfin arasına dikkat çekmeyecek hale gelene kadar is ve mürekkebe bulamışlardı.

Kafasını sallayıp keseyi almak için tekrar uzandı.

“Fergus onu yanında götürdü. Her ihtimale karşı güvenli bir yere gömmek istiyordu, \blculuk seni yormuş gibi Claire Anne,” diye devam etti ve yakından bakmak için bana doğru eğildi. “Joaıie’yi bir sürahi elma şarabı getirmesi için lokantaya göndermemi ister misin?”

“Çok iyi olur,” dedim, son beş dakika içinde duyduklarım halâ başımı döndürüyordu. “Peki, Henri-Christian nasıl? Burada mı?”

“Arkadaşıyla birlikte dışarıda olmalı,” dedi ayağa kalkarken. “Gidip onu çağırayım. Zavallı çocuk doğru düzgün uyuyamadı-ğı için biraz yorgun.” Bitkin olmasına rağmen gülümsedi ve kapıdan çıkıp oturma odasına geçerken, “Henri-Christian,” diye seslendi.

“Evi ateşe verirlerse mi?” İçim ürpererek bunu kimin yapabileceğini merak ettim. İngiliz ordusu mu? Yoksa Kral yanlıları mı? Uyurken yalnız bırakılmaması gereken bir çocuğu varken ve kocası saklanırken, tek başına tüm işleri ve ailesini idare ediyordu. Laoghaire’e yazdığı mektupta *ne kadar zor bir durumda* olduklarından bahsetmişti. Ve bu aylar önce, Fergus’un evde olduğu dönemdi.

Artık yalnız değildi. Jamie’yi İskoçya’da bıraktığımdan beri ilk kez beni buraya çeken acımasız zorunluluktan daha farklı bir şey hissettim. Ona bu gece yazmaya karar vermiştim. Mektubum ona ulaşmadan Lallybroch’tan ayrılabilirdi - öyle olmasını umuyordum, o halde burada neler olduğunu bilmekten Jenny ve diğerleri memnun olurdu. Ve eğer lan hâlâ hayattaysa… ama şu an bunu düşünmek istemiyordum. Onun ölümünün Jamie’nin serbest kalıp bana gelmesi anlamına geldiğini bilmek, sanki bir an önce ölmesini istiyormuşçasma kendimi berbat hissetmeme neden oluyordu. Gerçi açık konuşmak gerekirse, Ian’ın daha fazla beklemektense bir an önce ölmeyi dilediğinden emindim.

Bu hastalıklı düşünceler Marsali’nin içeri girmesiyle ve Henri-Christian’ın onun arkasından koşturmasıyla yarıda kaldı.

Beni görünce, “*Grandmere!*” diye bağırıp kollarıma atladı, neredeyse beni yere düşürecekti. Çok kuvvetli küçük bir çocuktu.

Sevgi dolu bir şekilde kucağıma sokuldu, onu görünce sıca-

cık bir mutluluğun içime yayıldığını hissettim. Onu deli gibi öpüp kucakladım, Mandy ve Jem’in gidişiyle kalbimde açılan boşluğun biraz olsun dolduğunu hissediyordum. Marsali İs-koçya’daki ailesinden uzak kalınca, dört torunum daha olduğunu neredeyse unutmuştum ve bunu hatırlamak çok hoşuma gitmişti.

“Grandmere bir numara görmek ister misin?” Henri-Chris-tian hevesli bir şekilde konuşmuştu ama sesi kulağa kabız bir kurbağa gibi geliyordu. Başımı salladım, kucağımdan atlayıp cebinden kepekle dolu üç küçük deri kese çıkardı ve şaşırtıcı bir el çabukluğuyla havaya atıp tutmaya başladı.

“Bunu ona babası öğretti,” dedi Marsali büyük bir gururla.

“Germain kadar büyüdüğümde, babam bana yankesicilik yapmayı da öğretecek!”

Marsali nefesini tutup bir eliyle ağzını kapadı.

“Biz bu tür şeylerden bahsetmiyoruz Henri-Christian,” dedi sertçe. “Hiç kimseye. Duydun mu?”

Henri-Christian şaşkın bir şekilde bana baktıktan sonra uysalca başını salladı.

Az önce hissettiğim ürperti geri dönmüştü. Germain yan kesicilik mi yapıyordu yoksa? Marsali’ye baktım ama hafifçe başını sallamıştı; bu konuyu daha sonra konuşmamız gerekecekti.

“Ağzını açıp dilini dışarı çıkar tatlım,” dedim Henri-Christi-an’a. “Dur da büyükannen boğazına baksın, çok kötüymüş diyorlar.”

Kocaman sırıttı ama yardıma hazır bir şekilde ağzını açtı. Açık ağzından belli belirsiz kötü bir koku geliyordu, ortalıkta çok fazla ışık olmasa da şişmiş bademciklerinin boğazını tamamen engellediğini görebiliyordum.

“Yüce Tanrım,” dedim ve daha iyi görebilmek için başını sağa sola çevirdim. “Uyuyabilmesi bir yana, yemek yiyebildiğine şaşıyorum.”

“Bazen yiyemiyor,” dedi Marsali, sesindeki gerginliği fark etmiştim. “Genelde sütten başka bir şey yutamıyor ve o zaman bile boğazına bıçak saplamyormuş gibi bağırıyor zavallı çocuk.” Marsali yanıma çömeldi, Henri-Christian’ın kızarmış suratını örten koyu saçlarını kenara itti. “Yardım edebilecek misin Claire Anne?”

“Ah, elbette,” dedim kendimden fazlasıyla emin bir şekilde. “Kesinlikle.”

Gerginliğin Marsali’nin vücudundan çekildiğini hissettim, gözyaşları yavaşça yüzünden süzülmeye başlamıştı. Ağladığını görmemesi için Henri-Christian’ın başını göğsüne dayayınca uzanıp ikisine de sarıldım, yanağımı Marsali’nin başlığına bastırıp tüm korkusu ve yorgunluğunun misk kokulu ekşiliğini içime çektim.

“Bir şey yok,” dedim yavaşça zayıf sırtını sıvazlarken. “Ben buradayım. Artık uyuyabilirsin.”

Marsali günün geri kalanı ve tüm gece boyunca uyumuştu. Yolculuk yüzünden ben de yorgundum ama mutfaktaki ateşin yanında duran büyük sandalyede, Henri-Christian kucağımda horuldarken biraz kestirmeyi başarmıştım. Gece iki kez nefes almayı bırakmıştı, hiç zorluk çekmeden onu uyandırabildiğini görsem de bu konuda bir an önce bir şeyler yapmam gerektiğini fark etmiştim. Böylece sabah biraz kestirdikten sonra yüzümü yıkayıp bir şeyler yedim ve ihtiyacım olan şeyleri bulmak için dışarı çıktım.

Yanımda en basit tıbbi aletler vardı, aslında bademcik ameliyatında pek karışık aletlere ihtiyacım da yoktu.

Ian'ın benimle birlikte şehre gelmiş olmasını dilerdim, onun yardımı hem benim hem de Marsali'nin işine yarayabilirdi. Ancak onun yaşındaki bir adam için bu çok tehlikeliydi; şehre, durdurulup Ingiliz askerler tarafından sorgulanmadan rahatça giremezdi ve muhtemelen şüpheli görüldüğü için tutuklanırdı. Hem… Rachel Hunter'ı aramak için yanıp tutuşuyordu. Kanada ve Charleston arasında herhangi bir yerde olabilecek bir kadını -ve bir köpeği- hiçbir iletişim yolu olmaksızın yaya ve

söylentilere dayanarak bulmaya çalışma işi Fraser kanı taşımayan ve bu kadar inatçı olmayan birinin gözünü korkuturdu. Ne kadar uysal olsa da lan, belli bir amacın peşinden gitmek konusunda Jamie kadar iyiydi.

Onun da dikkatimi çektiği gibi bir avantajı vardı. Denny Hunter büyük ihtimalle hâlâ askeri doktor olmalıydı. Eğer öyleyse, herhalde Amerikan ordusuyla ya da ordunun bir bölümüyle birlikteydi. O nedenle, Ianin planı ordunun en yakın kısmının şu anda nerede olduğunu keşfetmek ve soruşturmasına oradan başlamaktı. Philadelphia sınırlarının etrafında gizlenip, şehrin eteklerindeki hanlara ve tavernalara gizlice girecek, dedikodulara kulak kabartarak ordunun şu sıralar nerede olduğunu bulacaktı.

Gidebileceği bir yer bulduğunda, nerede olduğuna dair Fer-gus'un matbaa dükkânına haber göndermeye onu zor da olsa ikna etmiştim

Bu sırada elimden gelen tek şey ise yapmak için geldiğim işe koyulmaktı.

Çamurlu caddelerde yürürken yapacaklarımı düşünüyordum. Bademcik ameliyatını son on yıl içinde sadece bir kez yapmıştım - aslında Beardsley ikizlerini sayınca iki kez. Basit ve çabucak biten bir işlemdi ama elbette normalde solunum yolları tıkalı, sinüsleri enfeksiyonlu ve anjini olan bir cüceye loş bir matbaa dükkanında uygulanacak türden bir ameliyat değildi.

Yine de… daha iyi aydınlatılmış bir yer bulabilirsem matbaa dükkanında yapmak zorunda değildim. Neresi olabilir, diye düşünmeye başlamıştım. Herhalde mumun hesapsızca harcandığı zengin birinin evinde olabilirdi. Bu tür birçok evde bulunmuştum, özellikle de Paris'te olduğumuz dönemde ama Philadelp-hia'da varlıklı kimseyi tanımıyordum. Sorduğumda Marsali de tanımadığını söylemişti.

Her neyse, her şeyi sırayla düşünmeliydim. Ameliyat yeri konusunda daha fazla endişe etmeden ihtiyacım olan teli yapabilecek ince işlerden anlayan bir demirci bulmalıydım. Badem-cikJerini neşterle kesebilirdim ama yumuşak damağın üstünde bulunan geniz etini çıkarmak daha zor olacaktı. İstediğim son şey, Henri-Christian'ın fazlasıyla şişmiş boğazını karanlıkta keskin bir

aletle kesip biçmekti. İhtiyacım olan tel çember yeterince keskin olacaktı ama büyük ihtimalle karşısına çıkan herhangi bir şeye zarar vermeyecekti; sadece çıkarılması gereken dokunun etrafı kesilebilirdi.

Huzursuz bir şekilde streptokok enfeksiyonu olup olmadığını merak ettim. Boğazı kıpkırmızıydı ve pek çok çeşit enfeksiyon buna sebep olabilirdi.

Streptokok konusunda şansımızı denemek zorunda olduğumuza karar verdim. Buraya gelir gelmez birkaç kase penisilin hazırlamaya koyulmuştum. Birkaç gün içinde alabileceğim penisilinin miktarının aktif olup olmadığını ve ne kadar *aktif* olduğunu şimdiden söylemek çok zordu. Ama hiç yoktan iyiydi.

Bu öğlenki arayışım başarılı olursa inkar edilemeyecek derecede faydalı bir şeyim olacaktı. Beş yıl kadar önce, Lord John Grey bana bir şişe vitriyol ve eter kullanırken damıtmak için cam bir fanus göndermişti. Bunları Philadelphia'daki bir eczaneden aldığını düşünüyordum ama ismini hatırlayamamıştım. Ama Philadelphia'da çok fazla eczane *olamazdı*, yine de aradığım şeyi bulana kadar hepsini tek tek gezmeye hazırdım.

Marsali, şehirde iki büyük eczane olduğunu ve sadece birinde eter yapmak için ihtiyacım olan şeyin olabileceğini söylemişti. Lord John Grey'in pelikan şeklindeki fanusu aldığı beyefendinin adı neydi? Zihnim ya yorgunluktan ya da sadece unutkanlıktan adeta boşalmıştı; Fraser Tepesi'ndeyken yaptığım ameliyat için hazırladığım eter Nuh Tufanı kadar uzak ve gerçekdışı geliyordu.

Bulduğum ilk eczaneden -bir şişe sülük de dahil olmak üze-re- işime yarar birkaç şey aldım ama Henri-Christian'ın ağzına bir tane atmaya korkuyordum; o şeyi yutarsa ne yapardım?

Öte yandan, hayal gücü çok kuvvetli bir ağabeyi olan dört yaşında bir çocuk olduğunu düşündüm. Muhtemelen şimdiye

dek bir sülükten daha kötü şeyler yutmuştu. Şansım yaver giderse bunlara ihtiyacım olmayacaktı. Ayrıca oldukça küçük iki dağlama demiri almıştım. Kanamayı durdurmak için ilkel ve acı verici bir yöntemdi fakat aslına bakılırsa çok etkiliydi.

Ancak eczanede vitriyol yoktu. Ellerinde olmadığı için özür dileyip, o tür şeylerin İngiltere'den getirilmesi gerektiğini ve savaş sırasında bunun çok zor olduğunu söylediler. Ona teşekkür edip diğer eczaneye gittim. Onlar ellerinde vitriyol olduğunu ama kısa bir süre önce bir İngiliz lorduna sattıklarını söylediler, tezgâhın arkasındaki adam bunu ne için istediğini hayal bile edemeyeceğini söylüyordu.

"İngiliz lordu mu?" dedim şaşkınlıkla. Herhalde bu Lord John Grey olamazdı. Ama düşününce, asker olanlar dışında İngiliz aristokratların bu günlerde

Philadelphia'ya akın ettikleri pek söylenemezdi. Ve adam "lord," demişti, binbaşı ya da yüzbaşı değil.

Risk olmadan kazanç olmaz; kim olduğunu sorduğumda yardımsever bir şekilde bana Lord John Grey olduğunu ve vit-riyolun Chestnut Caddesi'ndeki evine teslim edilmesini istediğini söylediler.

Tavşan deliğinden düşen Alice gibi hissediyordum. Uykusuzluktan ve İskoçya'dan buraya yaptığım yolculuktan hâlâ sersemlemiş olduğumdan, Chestnut Caddesi'ne nasıl gidebileceğimi sordum.

Evin kapısını olağanüstü güzellikte genç bir kadın açtı, hizmetçi olmadığını belli eden bir elbise giyinmişti. Şaşkınlıkla birbirimize bakındık; beni beklemediği anlaşılıyordu ama Lord John'u sorup eski bir arkadaşı olduğumu söylediğimde beni hemen içeri davet ederek amcasının biraz sonra döneceğini, atma nal taktırmaya gittiğini söyledi.

İsmi Leydi Dorothea Grey olan genç kadın, "Seyisi gönderebileceğini düşünebilirsiniz," dedi özür dilercesine. "Ya da kuzenimi. Ama John Amca atları konusunda çok hassas."

"Kuzenin mi?" dedim, yavaş zihnim olası aile bağlantıları*

nı çözenıcye çalışıyordu. "William Ransom'ı mı kastediyorsunuz?"

"Ellesmere, evet," dedi genç kadın, şaşkın ama memnun görünüyordu. "Onu tanıyor musunuz?"

"Bir-iki kez karşılaştık," dedim. "Bir mahsuru yoksa onun neden Philadelphia'da olduğunu sorabilir miyim? Burgoyne'nin ordusundan geri kalanların tahliye edildiğini ve onun eve, İngiltere'ye dönmek için Boston'a gittiğini biliyorum."

"Ah, evet!" dedi. "Tahliye edildi demek istemiştim. Ama babasını -John Amca'yı- ve erkek kardeşimi görmek için önce buraya geldi." Kocaman mavi gözleri bundan bahsedince gölge-lenmişti. "Korkarım, Henry çok hasta."

"Bunu duyduğuma çok üzüldüm," dedim içten ve kısa bir şekilde. Daha çok William'm burada oluşuyla ilgileniyordum fakat daha fazla soru soramadan, verandadan hızlı ve hafif ayak sesleri duyulmasıyla ön kapı açıldı.

"Dottie?" dedi tanıdık bir ses. "Ah, özür dilerim." Lord john Grey salona girmiş ve beni görünce durmuştu. Ve sonra ben olduğumu anlayınca şaşkınlıktan ağzı açık kalmıştı.

"Sizi tekrar görmek ne kadar güzel," dedim hoş bir şekilde. "Ama yeğeninizin hasta olduğunu duyduğum için çok üzüldüm."

"Teşekkür ederim," dedi, dikkatli bir şekilde beni süzüp eğilerek zarifçe elimi

öptü. “Sizinle tekrar karşılaştığım için çok memnun oldum Bayan Fraser,” diye ekledi, sesinden samimi olduğu anlaşılıyordu. Bir an duraksadı ama elbette sormadan edemezdi. “Eşiniz…?”

“İskoçya’da,” dedim, onu hayal kırıklığına uğrattığım için kötü hissetmiştim. Yüzünde bir an bir ifade belirmiş ama hemen kaybolmuştu. Üniformasının üzerinde olması beni fazlasıyla şaşırtmıştı.

“Faal göreve geri döndünüz sanırım?” diye sordum kaşlarımı kaldırarak.

“Tam olarak değil,” dedi kibar bir şekilde. Bana da işaret ederek sandalyeye oturdu, yüzünde sanki bir şey söylemeye çalışır gibi oldukça tuhaf bir ifade vardı.

“Sizi gördüğüme sevindim,” dedi tekrar, yavaşça. “Herhangi bir şekilde kaba olmayı istemem Bayan Fraser, beni mazur görün ama…acaba bana eşinizden bir mesaj getirmek için gelmiş olabilir misiniz?”

Gözlerindeki küçük parıltıya engel olamamıştı, başımı hayır dercesine sallarken neredeyse üzülmüştüm.

“Özür dilerim,” dedim, bu konuda ciddi olduğumu görünce şaşırmıştım. “Sizden bir iyilik rica etmeye gelmiştim. Kendim için değil, torunum için.”

Gözlerini kırpıştırdı.

“Torununuz için,” diye tekrarladı dalgın bir şekilde. “Kızınızın… ah! Elbette, eşinizin üvey oğlunu unutmuşum, ailesi burada mı? Onun çocuklarından biri mi?”

“Evet, öyle.” Daha fazla uzatmadan durumu ve Henri-Ch-ristian’ın halini açıkladım, yaklaşık beş yıl kadar önce bana cömertçe vitriyol gönderdiği için ona duyduğum minnettarlığı anımsattım.

“Bay Sholto, Walnut Caddesi’ndeki eczacı, bana birkaç ay önce size büyük bir şişe vitriyol sattığını söyledi. Hâlâ elinizde bir miktar olup olmadığını merak etmiştim.” Sesimdeki hevesi saklamaya hiç gerek duymamıştım, yüzündeki ifade yumuşamıştı.

“Evet, var,” dedi ve şaşırtıcı bir şekilde bulutun arkasından çıkan güneş gibi gülümsedi. “Onu zaten sizin için almıştım Bayan Fraser.”

Anlaşma hemen yapılmıştı. Eğer yeğenini ameliyat etmeye razı olursam bana sadece vitriyol vermekle kalmayıp ihtiyacım olan diğer tıbbi malzemeleri de satın alacaktı.

“Doktor Hunter mermilerden birini Noel’de çıkardı,” dedi, “ve bu Henry’nin durumunu biraz olsun iyileştirdi. Ama diğeri hâlâ Henry’nin vücudunda ve-”

“Doktor Hunter mı?” diye sözünü kestim. “Denzell Hun-teri mı kastettiniz?”

“Evet, ta kendisi,” dedi, şaşkınlıkla kaşlarını çatmıştı. “Onu tanıyor musunuz?”

“Evet, tanıyorum,” dedim gülümseyerek. “Birlikte çalışmıştık, Gates’in ordusuyla beraber hem Ticonderoga’da hem de Saratoga’da. Ama Philadelphia’da ne işi var?”

“O-” diye başladı ama merdivenlerden gelen ayak sesleri yüzünden lafı yarıda kaldı. Konuştuğumuz sırada ayak seslerine pek dikkat etmemiştim. Ama şimdi kapıya doğru bakıp karşımda şaşkınlıktan ağzı açık bir şekilde bana bakan Rachel Hunter’ı görünce kalbim hızla çarpmaya başladı.

Ne olduğunu anlamadan onu kollarımın arasında buldum, kaburgalarımı kıracak kadar güçlü bir şekilde bana sarılıyordu.

“Claire kardeş!” dedi, beni en sonunda bırakınca. “Seni tekrar görebileceğimi hiç düşünmüyordum, çok sevindim! Oh, lan. O da seninle birlikte mi geldi?” Yüz hatlarında istek, korku, umut ve ihtiyat hızla dolaştı.

“Evet, geldi,” dedi Claire. “Ama burada değil.”

Suratını astı. ‘Ya,” dedi kısık bir sesle. “Nerede-”

“Seni aramaya gitti,” dedim yavaşça ellerini tutarak Alev alev yanan bir orman gibi gözleri sevinçle aydınlanmıştı.

‘Ya!” dedi, tamamen farklı bir ses tonuyla.

Lord John kibarca öksürdü.

“İzin verirseniz gidip Henry’ye geldiğinizi haber vereyim. Onu muayene etmek istersiniz, herhalde?”

“Ah,” dedim, birden asıl mesele aklıma gelmişti. “Evet. Evet, elbette. Eğer sizin için bir mahsuru yoksa…”

Beni görünce önce bembeyaz olan, şimdi ise heyecandan yüzü elma gibi kızaran Rachel’a bakarak gülümsedim.

“Hiç mahsuru yok,” dedi. “Vaktiniz olduğunda üst kata gelin Bayan Fraser. Sizi orada bekliyor olacağım.”

Fazlasıyla Pis

İçinde bulunduğum şartlara bağlı olarak Brianna’yı daha çok özlüyordum. Onu en çok şimdi özlemiştim, çünkü onun Hen-ri-Christian’ın boğazından aşağı ışığın girebilmesi sorununu çözebileceğinden emindim.

Onu dükkânın ön tarafındaki masaya yanrmış, içeri giren ışıktan mümkün olduğunca yararlanmaya çalışıyordum. Ama burası Philadelphia’ydı, New Bern değil. Gökyüzünü bulutlar kaplamasa bile, karşı taraftaki binalar ışığın

büyük bir bölümünü engelliyordu.

Kendi kendime pek öneminin olmadığını söyledim. Güneş odanın içinde doğmuş olsaydı bile Henri-Christianin boğazının iç kısmını göremezdim. Işığı yönlendirmek için Marsali'nin küçük aynasını kullanıyorduk ama geniz etleri yalnızca el yordamıyla halledilebilirdi.

Geniz etlerinden birinin yumuşak damağın hemen arkasındaki hassas, süngerimsi kenarını hissedebiliyordum; tel çemberi dikkatle etrafına yerleştirdim, telin kenarının parmaklarımı ya da şişen geniz etini kesmemesi için özenle hareket ediyordum. Kestiğimde zaten yeterince kan fışkıracaktı.

Henri-Christianin bağlanmasını istemiştim, Marsali hareketsiz bedenini yan taraftan tutuyordu. Denzell Hunter kafasını hareket ettirmemesi için tutmuş, etere batırılmış bezi sıkıca

burnuna bastırmıştı. Kendi ağzım dışında emme işlemini gerçekleştirebileceğim bir aletim yoktu; geniz etini kestikten sonra kanın boğazına akarak onu boğmaması için onu hemen yüz üstü çevirmem gerekecekti. Küçük dağlama demiri ısınıyordu, kürek biçimli ucu kızgın kömürlerin olduğu bir tavanın içindeydi. En zor kısmın bu olacağını düşünürken hem kendimi hem de Marsali'yi sakinleştirmek için durup başımı salladım. Dilini ya da ağzının içini yakmak istemiyordum fakat ağzının içi çok kaygan olacaktı…

Telin sapını sertçe bükünce elimin altındaki küçük beden aniden sıçradı.

"Sıkı tut," dedim sakince. "Biraz daha eter ver lütfen." Marsali güçlükle soluyordu, eklemleri yüzü gibi bembeyaz olmuştu. Geniz etinin temiz bir şekilde kesip düştüğünü hissettim ve yemek borusuna kaçmadan önce parmaklarımın arasında çekip boğazından çıkardım. Hemen kafasını yana çevirdim, sıcak kanın metalik kokusunu alabiliyordum. Kesilen dokuyu bir kabın içine koydum ve RachePa işaret ettim, dağlama demirini kömürlerin arasından alıp dikkatle bana vermişti.

Diğer elim hâlâ ağzının içindeydi, dilini ve küçük dilini önümden çekmeye çalışıyordum, bir parmağımla da az önce kestiğim geniz etinin olduğu yere bastırıyordum. Boğazına soktuğum dağlama demiri parmağımı yakınca küçük bir ses çıkardım fakat parmağımı yerinden kımıldatmadım. Yanan kan ve dokunun kokusu sıcak ve yoğundu, Marsali telaşlı bir ses çıkardı ama oğlunu sıkıca tutmaya devam ediyordu.

"Bir şey yok Marsali," diye fısıldayan Rachel omzunu sıvazladı. "Nefes alışı normal, acı çekmiyor. Tanrı ona yardımcı olacak, iyileşecek."

"Evet, iyileşecek," dedim. "Demiri alır mısın Rachel? Teli viskiye batırıp bana ver lütfen. Biri bitti, geriye kaldı üç."

Denzell Hunter belki de beşinci kez, “Daha önce böyle bir

şey görmemiştim,” diyordu. Bakışlarını elindeki kompresten annesinin kollarında kımıldanıp iniltiler çıkarmaya başlayan Henri-Christian’a çevirdi. “Kendi gözlerimle görmüş olmasaydım, buna inanmazdım Claire.”

“Ben de bunu görmenin iyi olacağını düşünmüştüm,” dedim mendille yüzümdeki teri silerken. İçimi mutluluk kaplamıştı. Ameliyat beş-altı dakikadan fazla sürmemiş, çabucak bitmişti. Eterin etkisinden çıkan Henri-Christian çoktan öksürmeye ve ağlamaya başlamıştı. Germain, Joanie ve Felicite mutfağın girişinde durup gözlerini kocaman açarak izlerken Germain kız kardeşlerinin elinden sıkıca tutmuştu.

“İstersen sana nasıl yaptığımı öğretirim.”

Denny bunu duyunca ameliyatın başarılı geçmesiyle mutluluktan parlayan yüzü daha da aydınlanmıştı.

“Ah, Claire! Bu çok iyi olur! Acı vermeden kesmek, hastayı sınırlamadan hareketsiz durmasını sağlamak. Bu- bu akıl almaz bir şey.”

“Yine de kusursuz bir yöntem değil,” diye onu uyardım. “Ve hem hazırlamak hem de kullanmak oldukça tehlikeli.” Eteri önceki gün dışarıdaki odunlukta damıtmıştım, çok uçucu bir bileşimdi, patlayıp barakayı yakıp kül edebilir ve bu sırada beni de öldürebilirdi. Her şey iyi gitmiş olmasına rağmen, aynı şeyi tekrar yapma düşüncesi ellerimi terletiyordu.

Şişeyi kaldırıp yavaşça salladım, yarısından çoğu hâlâ duruyordu ve bundan biraz daha büyük başka bir şişem daha vardı.

Ne düşündüğümü fark eden Denny, “Sence yeterli olacak mı?” diye sordu.

“Ne bulacağımıza bağlı.” Teknik zorluklara rağmen, Henri-Christianin ameliyatı çok rahat geçmişti. Henry Grey’inki o kadar kolay olmayabilirdi. Onu muayene ederken Denzell pankreasının altındaki mermiyi çıkardığı daha Önceki ameliyat sırasında neler gördüğünü ve ne yaptığını anlatmak için yanımda bulunmuştu. Bölgesel kızarıklık ve yara izi vardı ama hayati organlarından hiçbirine kötü bir şekilde zarar vermemişti. Vücudunun derinliklerinde, karaciğerinin altında bir yerlerde olduğu için diğer mermiyi bulamamıştı. Karaciğer toplardamarının yakınlarında olmasından korktuğu için derinlemesine incelemeye cesaret edememişti, kanama olursa büyük ihtimalle ölümcül olurdu.

Merminin safra kesesine ya da safra yoluna zarar vermediğinden son derece emindim, Henry’nin genel durumu ve semptomlar düşünülünce, merminin ince bağırsağının içine girmesinin ardından bağırsağa girdiği noktadaki yaranın kapanmış olabileceğinden şüpheleniyordum. Aksi takdirde, delikanlı

karmzarı iltihabı yüzünden birkaç gün içinde ölmüş olması gerekirdi.

Bağırsak duvarının içinde kist oluşmuş olabilirdi ve bu en iyi ihtimaldi. Aslında bağırsağın içine yerleşmiş de olabilirdi ve bu hiç iyi olmazdı ama göz atana kadar ne kadar kötü olabileceğini söyleyemezdim.

Neyse ki eterimiz vardı. Ve Lord John'un satın alabileceği en keskin neşterler de.

John Grey'e göre uzun süren ve şiddetli geçen iki doktorun kendi aralarındaki tartışmalardan sonra pencere yarı açık bırakıldı. Doktor Hunter temiz havanın yararları konusunda ısrar etmişti, Bayan Fraser da ona katılmasına rağmen bakteri adını verdiği bir şeyden bahsetmeye devam edip bu şeylerin pencereden içeri girerek "ameliyat alanını" kirleteceğini söylemişti. *Sanki savaş alanından söz eder gibi konuşuyor*, diye içinden geçirmişti ama sonra yüzüne daha yakından bakınca gerçekten de öyle demek istediğini fark etmişti.

Grey daha önce böyle görünen bir kadını hiç görmediğini düşünüyordu, Henry için endişelenmesine rağmen ona hayran kalmıştı. Hırçın saçlarını arkadan toplamıştı ve kafasına bir köle gibi özenle bir bez bağlamıştı. Yüzü böylesine ortaya çıkınca,

ince hatları sertleşmiş, atmaca gibi bakışları yoğunlaşmıştı. Bu belki de gördüğü en kadınsı olmayan ifadeydi. Birliklerini savaşa götüren bir generale benziyordu, bunu görünce karnındaki düğümün biraz rahatladığını hissetti.

Ne yaptığını biliyor olmalı, diye düşündü.

Tam o sırada Claire ona bakmıştı, Grey içgüdüsel bir şekilde emir almayı beklercesine omuzlarını dikleştirdi.

"Kalmak ister misiniz?" diye sordu.

"Evet, elbette." Grey'in nefesi kesilmişti ama sesinden kararsız olmadığı belliydi. Claire, Henry'nin ne kadar şansı olduğunu dürüstçe açıklamıştı -pek fazla olmasa da hâlâ şansı *vardı*-ve Grey, ne olursa olsun yeğeninin yanında kalmaya kararlıydı. Eğer Henry ölürse, en azından yanında onu seven biri varken ölecekti. Ama Henry'nin ölmeyeceğini kafasına koymuştu, Grey bunun olmasına izin vermeyecekti.

"Şuraya otur öyleyse." Yatağın diğer tarafındaki tabureye oturması için işaret etmesinin ardından Grey, Henry'ye güven veren bir şekilde gülümseyerek yerine oturdu. Henry korkmuş olsa da azimli görünüyordu.

Önceki gece, *"Artık bu şekilde yaşayamam,"* demiş ve nihayet ameliyat olmaya karar vermişti.

Bayan Woodcock da orada olmak istemişti, küçük bir eğitimden sonra Bayan

Fraser eteri onun uygulayabileceğini söylemişti. Bu gizemli madde çalışma masasının üstündeki damlalıklı şişede duruyor ve insanın içini bayıltan hafif bir koku yayıyordu.

Bayan Fraser, Doktor Hunter'a mendile benzeyen bir şey verdi ve başka bir tanesini de kendi yüzüne doğru tuttu. Grey bunun bir mendil olduğunu görmüştü ama köşelerine ipler iliştirilmişti. Bu ipleri kulaklarının arkasına geçirdi ve böylece mendil ağzını ve burnunu örtmüştü, Hunter da itaatkâr bir şekilde aynısını yaptı.

Askeri doktorların acımasız ve hızlı olmasına alışkın olan Grey'e Bayan Fraserin hazırlıkları son derece zahmetli gelmişti. Hazırladığı bir alkol karışımıyla Henry'nin karnını silmiş, bu sırada yankesici maskesinin ardından kısık ve yatıştırıcı bir ses tonuyla onunla konuşmuştu. Daha sonra ellerini ve tüm aletlerini alkolle duruladı -Hunter ve Bayan Woodcock'un da aynı şeyi yapmasını istedi- böylece oda kalitesiz bir içki imalathanesi gibi kokmaya başladı.

Bir süre sonra aslında hareketlerinin fazlasıyla çevik olduğunu fark etti. Elleri oldukça emin ve… evet, zarif bir şekilde hareket ediyordu. Ona uygun tek kelime buydu… havada süzülen bir çift martı gibiydiler. Deli gibi kanat çırpmak yoktu, sadece kesin, sakin ve neredeyse mistik bir devinim vardı. Grey onun ellerini izlerken sakinleştiğini fark etti, büyülenmişti ve ellerinin bu sessiz dansının amacını neredeyse unutmuştu

Claire yatağın baş kısmına doğru gitti ve eğilip Henry ile konuşurken kaşının üstüne düşen saçlarını çekti, Grey bir an için atmaca gözlerinin yumuşayarak altın rengine dönüştüğünü fark etti. Dokunuşuyla birlikte Henry'nin vücudu biraz gevşemişti; Grey kaskatı kesilen ellerinin açıldığını gördü. Claire'in başka bir maskesi daha vardı, bu maske gazlı bezle kaplanmış sepet sazlarından yapılan sert bir şeydi. Yavaşça Henry'nin yüzüne yerleştirdi ve ona Grey'in işitemediği bir şey söyleyerek damla-lıklı şişesini eline aldı.

Odanın havası birdenbire Grey'in boğazına yapışan keskin ve şekerli kokuyla dolunca biraz başı döndü. Baş dönmesinden kurtulmak için kafasını sallayarak gözlerini kırpıştırdığı anda Bayan Fraser'ın kendisine bir şey söylediğini fark etti.

"Anlamadım?" Grey ona baktı, ela gözlü kocaman beyaz bir kuş gibiydi.

"Dedim ki," diye sakince maskesinin ardından tekrarladı, "biraz geriye oturmak isteyebilirsin. Fazlasıyla pis olacak."

William, Rachel ve Dorothea verandanın kenarına çitlerin üstüne konan kuşlar gibi dizilmişlerdi. Rollo da bahar güneşinin tadını çıkarırcasına ayaklarının dibindeki tuğla duvarın üstüne sere serpe uzanmıştı.

“Yukarısı çok sessiz,” dedi William, huzursuzca Henry’nin üst kattaki odasının penceresine bakıyordu. “Sence başlamışlar mıdır?” Rachel, kardeşi Bayan Fraserin eterini inanılmaz olarak tarif etse de ameliyata başlamış olsalardı Henry’nin bazı sesler çıkaracağını dile getirmedi. Biri bıçakla karnını keserken bir adam uyur gibi yatabilir miydi? Bunun saçmalık olduğunu söylemişti. Ama Denzell Hunter kolaylıkla kandırılabilecek biri değildi fakat Dottie’nin bunu bir şekilde başardığını düşünüyordu. William kuzenine yandan bir bakış attı.

“Hal Amca’ya mektup yazdın mı? Sen ve Denny’den bahsettin mi demek istemiştim.” Yazmadığını biliyordu -Lord Jo-hn’a ister istemez söylemiş yine de haberi babasına kendisinin vermesi konusunda onu ikna etmişti- ama elinden geldiğince dikkatini dağıtmaya çalışıyordu. Dottie’nin dudakları hariç yüzü bembeyaz olmuştu, ellerini sertçe dizlerine koymuştu. William onu süslü elbiseler yerine, beyaz ve krem rengi giysiler içinde görmeye hâlâ alışamamıştt. Aslında sade renklerin ona yakıştığını düşünüyordu, Rachel da ona çuval bezi yerine, eğer isterse ipek ve muslin elbiseler giyebileceğini söylemişti.

“Hayır,” dedi Dottie ve ne yaptığını anlamış olsa da dikkatini dağıtmaya çalıştığı için teşekkür edercesine bir bakış attı. “Aslında, evet ama henüz göndermedim. Henry’nin ameliyatı iyi giderse, ona tüm olanları yazarım ve Denny ile benim meselemi de dipnot olarak en sona eklerim. Henry’nin iyileşmesine o kadar sevinecekler ki belki de onu fark etmezler ya da en azından sinirlenmezler.”

“Fark edeceklerini düşünüyorum,” dedi William ciddiyetle. “Babam fark etti.” Lord John olanları duyduğunda oldukça tehlikeli bir şekilde sessizleşerek Denzell Hunter’a sabah düello yapmalarını öneren bir bakış atmıştı. Ama Denny, Henry’nin hayatını bir kez kurtarmıştı ve hâlâ ona yardım ediyordu - şansları yaver giderse, Bayan Fraser ile onu tekrar hayata döndüre-ccklerdi. Lord John, her şeyden önce onurlu bir adamdı. Ayrıca, William, sonunda Dottie’nin ne işler çevirdiğini öğrenen babasının rahatladığını düşünüyordu. William’ın bu maceradaki rolü hakkında henüz bir şey söylememişti fakat er ya da geç söyleyecekti.

“Tanrı kardeşini korusun,” dedi Rachel, William’ın söylediklerini göz ardı ederek. “Benim kardeşimi ve Bayan Fraser’ı da. Ama ya işleri umduğumuz gibi gitmezse? Yine de ailene söylemek zorunda kalacaksın ve yaklaşan evliliğin her şeyin üstüne tuz biber ekecek.”

Henry’nin dakikalar, saatler ya da günler içinde öleceğini hatırlatır gibi konuşunca Dottie’nin renginin iyice beyazladığını fark etmesiyle William, sinirli bir şekilde, “Gördüğüm en açık sözlü ve patavatsız yaratıksın,” dedi. “Henry iyileşecek. Biliyorum. Denny çok iyi bir doktor ve Bayan Fraser…”

Dürüst olması gerekirse, Bayan Fraser'ın kim olduğunu bilmiyordu, hatta bu onu biraz korkutuyordu. "Denny, Bayan Fraser'ın ne yaptığını bildiğini söyledi," diye zayıf ve ikna edici olmayan bir tonda sözlerini bitirdi.

"Henry ölürse hiçbir şeyin önemi olmaz," dedi Dottie alçak bir sesle, ayakkabılarının uçlarına bakıyordu. "Hiçbirimiz için." Rachel onu anladığını belirten ufak bir ses çıkarıp kolunu Dottie'nin omzuna attı. William sertçe boğazını temizledi ve bir an için köpeğin de aynı şeyi yaptığını sandı.

Ama Rollo dikkatliydi, anlayışlı değil. Aniden kafasını kaldırmıştı ve boynundaki kalın tüyleri dikleşmişti, göğsünden boğuk bir hırıltı yükseliyordu. William içgüdüsel bir şekilde köpeğin baktığı yöne bakınca aniden kaslarının gerildiğini hissetti.

"Bayan Hunter," dedi gelişigüzel bir şekilde. "Şu adamı tanıyor musunuz? Diğer tarafta, caddenin bitimine yakın yerde yağ ve yumurta satan kadınla konuşan adamı."

Rachel eliyle gözlerini gölgeleyip işaret ettiği yere baktı ve kafasını salladı.

"Hayır. Neden sordun? Köpeği o adamın mı rahatsız ettiğini düşünüyorsun?" Ayağının ucuyla Rollo'yu dürttü. "Ne var Rollo?"

"Bilmiyorum," dedi William dürüstçe. "Kedi de olabilir, az önce kadının arkasından bir tane geçip gitti. Ama bu adamı daha önce gördüğümden eminim. Newjersey'de bir yerlerde yolun kenarında görmüştüm. Bana lan Murray'yi tanıyıp tanımadığımı ve nerede olduğunu sormuştu."

Bunu duyan Rachel'ın nefesi kesilince William şaşkınlıkla ona baktı.

"Ne oldu?" dedi. "Murray'nin nerede olduğunu biliyor musunuz?"

"Hayır," dedi sert bir şekilde. "Saratoga'dan, sonbahardan beri onu görmedim ve nerede olduğunu bilmiyorum. Bu adamın ismini biliyor musunuz?" diye kaşlarını çatarak sordu. Ara sokaklardan birine giren adam gözden kaybolmuştu. "Peki, aynı adam olduğundan emin misiniz?"

"Hayır," dedi William. "Ama o olduğunu sanıyorum. Adamın bastonu vardı, bu adamın da var. Duruşu da bir garipti, biraz kambur gibiydi. New Jersey'de karşılaştığım adam çok yaşlıydı, bu adam da aynı şekilde yürüyor." Parmaklarının eksik oluşundan bahsetmemişti; şu an Dottie'nin aklına şiddet ve sakatlıkla ilgili herhangi bir şey getirmemeliydi, hem bu mesafeden adamın elini görememişti.

Rollo hırlamayı kesip ufak bir homurtu çıkararak tekrar yerine yerleşti ama sarı gözleri hâlâ tetikteydi.

Zihnini biraz olsun meşgul edebilme umuduyla, "Ne zaman evlenmeyi düşünüyorsun Dottie?" diye sordu William. Yukarıdaki pencereden tuhaf bir

koku yayılıyordu; köpek burnunu kıpırdatmaya ve sersemlemişçesine kafasını sallamaya başlamıştı, William onu suçlayamazdı. İnsanın midesini bulandıran berbat bir kokuydu, buna rağmen kan kokusunun yanı sıra hafif dışkı kokusunu da ayırt edebiliyordu.

“Savaş tekrar başlamadan evlenmeyi çok istiyorum,” diye yanıtlayan kuzeni dönüp ona baktı, “böylece Denny ve Rachel ile birlikte gidebilirim,” diye ekleyip gülümseyerek müstakbel görünıcesinin elini tuttu.

Rachel küçük bir gülümsemeyle karşılık verdi. “Ne kadar tuhaf’” dedi ikisine birden ama yumuşak ve endişeli görünen ela gözlerini Williamin üzerine dikmişti. “Kısa bir süre sonra tekrar birbirimizin düşmanı olacağız.”

“Hiçbir zaman sizi düşmanımmış gibi hissetmedim Bayan Hunter,” dedi William en az onun kadar yumuşak bir şekilde. “Her zaman dostunuz olacağım.”

Dudaklarına küçük bir gülümseme yerleşmesine rağmen gözlerindeki endişe henüz kaybolmamıştı.

“Ne demek istediğimi biliyorsunuz.” Rachel’ın bakışları diğer tarafında oturan Dottie’ye kaydığında, William kuzeninin bir asiyle evlenmek üzere olduğunu ve kendisinin de öyle olacağını anladı. Gerçekten de kendi ailesinin bir bölümüyle savaşta karşı karşıya kalacaktı. Denny Hunter silah altına girmeyecek olsa bile bu durum onun, Dottie’nin ya da Rachel’ın güvende olacağı anlamına gelmezdi. Üçü de vatan hainliği suçu işliyorlardı. İçlerinden herhangi biri öldürülebilir, kaçırılabilir ya da esir alınabilirdi. Aniden şaşkın bir şekilde bir gün Denny’nin ya da Dottie’nin asıldığını görmek zorunda kalırsa ne yapacağını düşündü?

“Ne demek istediğinizi biliyorum,” dedi William sessizce. Rachel’m elini tuttu, karşı çıkmamıştı. Geleceğin hükmünü bekleyerek üçü birden sessizce oturdular.

Mürekkep Lekeli Zavallı

Yorgunluktan sarhoş olmuş gibi hissederek matbaa dükkânına dönmüştüm. Aslında biraz da sarhoştum; Lord John, ameliyatın ardından ikimizin de ne kadar bitkin olduğunu görünce en kaliteli konyağını içmemiz için Denzell Hunter ve bana ısrar etmişti. Hayır dememiştim.

On sekizinci yüzyıla geldiğimden beri yapnğım en korkunç ameliyattı. Eterle uyuttuğum Aidan McCallum'un başarılı bir şekilde aldığım apandisi ve Malva Christie'nin cansız bedeni üzerinde bahçe bıçağıyla yaptığım başarısız sezaryen olmak üzere daha önce karın bölgesinde sadece iki ameliyat gerçekleştirmiştim. Bunları düşünmek bana her zaman olduğu gibi ani bir üzüntü ve pişmanlık vermiş ve beni tuhaf bir şekilde öfkelendirmişti. Şu an aklımda, serin bir akşamüstü eve doğru yürürken ellerimde hissettiğim yaşam duygusu vardı.

İki saat önce Henry Grey'in hayatını ellerimde tutmuştum ve o mavi alevi tekrar ellerimdeymiş gibi hissediyordum. Bir kez daha tüm gücümle o ateşin yanması için uğraşmıştım fakat bu kez avucumun içinde bir mum gibi hiç durmadan yükselen alevi hissedebilmiştim.

Mermi bağırsağındaydı ama kist oluşturmamıştı. Bunun yerine, bağırsağının içinde herhangi bir yere yerleşmeden gezinmişti ve vücudundan dışarı çıkmayı başaramadığı için bağırsak duvarını tahriş ederek kötü bir ülsere sebep olmuştu. İnsanlar

bilinçsizce yatarken vücutlarının işleyiş biçimini incelemek onu fazlasıyla büyülediği için aklını işine tam olarak veremeyen, parlak renkleri ve canlı organların atışını hayretle inceleyen Denzell ile hızlı bir tartışmanın ardından, ülserin çok geniş bir alana yayıldığına karar verdim. Kesip almak ince bağırsağı fazlasıyla daraltır ve yara oluşturup bağırsağa daha fazla baskı yaparak tamamen kapanmasına neden olabilirdi.

Bunun yerine sadece küçük bir kısmını aldık. Bağırsağın ülserli bölümünü kesip ayağının dibine *pat* diye atınca Lord John'un yüzündeki ifadeyi hatırladığımda gülmek ve ağlamak arasında gidip geliyordum. Aslında bilerek yapmamıştım; her iki elime ve Denzellin kanamayı kontrol altına almasına ihtiyacım vardı ve bize yardımcı olabilecek bir hemşiremiz yoktu.

Delikanlı hiçbir şekilde tehlikede değildi. Penisilinimin etkili olup olmayacağını ya da Henry'nin buna karşı kötü bir tepki gösterip göstermeyeceğini bilmiyordum. Ama yaşamsal belirtileri şaşırtıcı bir şekilde kuvvetliydi - belki de elini tutup yüzünü okşayan ve büyük bir sevecenlikle onu uyandırmaya çalışan Bayan Woodcock yüzündendi - tüm bunlar ona karşı hissettikleri hakkında geriye hiçbir şüphe bırakmamıştı.

Bir an gelecekte onu nelerin beklediğini düşündüm. Tuhaf ismi dikkatimi çekince, temkinli bir şekilde kocası hakkında birkaç soru sormuştum, Ticonderoga'dan geri çekildiğimizde kesik bacağıyla ilgilendiğim adamın onun kocası olduğundan emindim. Büyük ihtimalle ölmüş olduğunu düşünüyordum. Eğer öldüyse Mercy Woodcock ve Henry Grey arasında ne olacaktı? O bir köle değil, özgür bir kadındı. Evlilik imkânsız bir şey değildi - hatta böyle bir ilişki iki yüz sene sonra Amerika'da son derece normal karşılanacaktı. Batı Hint adalarında pek rastlanmasa da iyi ailelerden gelen siyahi ve melez kadınlar beyaz erkeklerle evlenebiliyordu ve bu durum skandal olarak görülmüyordu. Philadelphia Batı Hint adaları değildi elbette ve Dottie'nin babası hakkında bana anlattıklarını düşününce…

Hiçbir şey düşünemeyecek kadar yorgundum ve düşünmeme gerek de yoktu - Denny Hunter gece boyunca Henry'nin yanında kalmaya gönüllü olmuştu. Sokakta hafifçe sendeleyerek ilerlediğim sırada o İkiliyi aklımdan çıkardım. Kahvaltıdan beri hiçbir şey yememiştim ve hava neredeyse kararmıştı; konyak kan dolaşımıma girmişti, yürürken kendi kendime yavaşça mırıldanıyordum. Alacakaranlıktı, bir şeylerin havada süzülmeye başladığı, çarpık kaldırım taşlarının gerçek dışı göründüğü, kokusu insanın kanına işleyen ağaçların yapraklarının zümrütler kadar ağır bir şekilde sallanıp yemyeşil parıldadığı zamandı.

Daha hızlı yürümeliydim, sokağa çıkma yasağı vardı. Ama kim beni tutuklayabilirdi ki? Genelde genç kızlara sataşan devriye gezen askerlerin umursamayacağı kadar yaşlı bir kadındım. Karşıma bir asker çıkarsa, bana küfredip eve gitmemi söylemekten başka bir şey yapmazdı ve zaten benim de yaptığım buydu.

Aniden Marsali'nin dikkatlice, "Bay Smith'in işi" olarak tarif ettiği şeylere girişti̇ğimi fark ettim. Özgürlük Evlatları aracılığıyla tüm köylere ve kasabalara, bahar fırtınasının havaya savurduğu yapraklar gibi mektuplar kopyalanıp gönderiliyordu. Eğer bu işi yapacak kadar cesaretli bir matbaacı bulunabilirse, bazen de basılıp kasabalara dağıtılıyordu.

Bu tür şeylerin işlediği ağ oldukça denetimsizdi ama her zaman keşfedilmeye açıktı, insanlar sık sık yakalanıp hapse atılıyordu. Germain genelde bu tür kâğıtları taşırdı ve bunu düşünmek bile yüreğimi ağzıma getirmeye yetiyordu. Çevik bir çocuk, genç bir adamdan ya da işine bakan bir esnaftan daha az dikkat çekerdi fakat İngilizler aptal değillerdi, eğer şüpheli olduğunu düşünürlerse onu mutlaka durdururlardı. Oysa ben…

Olasılıkları düşünüp taşınırken dükkâna ulaşmıştım, içeri girince iştah açıcı yemek kokusu, çocukların coşkulu karşılaması ve casus olarak yeni bir kariyer yapma düşüncemi aklımdan tamamen uzaklaştıran bir şeyle karşılaştım: Jamie'den iki mektup gelmişti.

20 Mart 1778,

Lallybroch Sevgili Claire,

lan öldü. Üzerinden on gün geçti, artık sakin bir şekilde sana yazabileceğimi düşündüm. Yine de bu kelimeleri sayfanın üstünde görmek beni üzüntüye boğuyor. Gözyaşlanm burnumun kenarından süzüldii-ğünden, devam etmeden önce durup bir mendille yüzümü silmek zorunda kaldım. Kolay bir ölüm olmadı, Ian'tn artık huzur içinde olduğunu bildiğimden içim rahat ve cennete gideceği için de seviniyorum. Hem de çok. Ama daha önce hiç olmadığım kadar yalnız hissediyorum. Sadece sana içimi dökebileceğimi düşünmek beni rahatlatıyor.

Olması gerektiği gibi Küçük Jamie arazinin sahibi oldu; Ian'ın vasiyeti okundu, Bay Gowan vasiyetinin yerine getirilmesiyle ilgilenecek. Arazi ve üzerindeki binalar dışında pek fazla şey yok. Diğer çocuklara sadece ufak tefek şeyler düşüyor ve bunların çoğu onun kişisel eşyaları. Kız kardeşimi benim korumama bıraktı (ölmeden önce buna razı olup olmadığımı sormuştu; ona bu tür şeyleri sormasına gerek olmadığım söylemiştim. O da bunu bilmesine rağmen kendimi bu görevi yerine getirebilecek gibi hissedip hissetmediğimi öğrenmek için sorduğunu söylemişti ve deli gibi gütmüştüm. Onu çok özleyeceğim).

Ödenmesi gereken birkaç ufak tefek borç vardı ve daha önce de karar verdiğimiz gibi hepsini ödedim.

Jenny için endişeleniyorum. lan için üzüldüğünü biliyorum ama pek ağlamıyor, sadece kendisinin görebildiği bir şeye gözlerini dikerek saatlerce oturuyor. Onda neredeyse ürkütücü bir sakinlik var, sanki ruhu geride vücudunu bir kabuk gibi bırakarak lan ile birlikte uçup gitti. Jenny'den bahsetmişken, sana söylediği şeyler yüzünden çok pişman olduğunu iletmemi istedi. Ona kendi aramızda bunu konuştuğumuzu ve duyduğun sevgi yüzünden onu suçlamadığım, çaresiz bir anında bunları söylediğini bildiğini söyledim.

lan'm öldüğü sabah benimle oldukça aklı başında bir şekilde konuştu, bana Lallybroch'tan ayrılacağım, lan'ın ölümüyle onu artık burada

tutabilecek hiçbir şeyin olmadığını söyledi. Senin de tahmin edebileceğin gibi bunu duyunca çok şaşırdım fakat onu sorgulamaya ya da vazgeçirmeye çalışmadım, uykusuzluktan ve üzüntüden dengesi bozulduğu için böyle söylediğini düşünüyordum.

Ancak daha sonra bu isteğini tekrarladı ve bana ne söylediğinin farkında olduğunu söyledi. Kısa bir süreliğine Fransa'ya gideceğim - hem mektupta bahsedemeyeceğim birkaç özel işi yolum koymak için hem de Amerika'ya gitmeden önce Michael veJoatı'in iyi olduğundan emin olmak adına, ikisi de

latı'ın cenazesinden sonraki gün yola çıktılar. Jen-tıy'ye ben yokken iyice düşünüp taşınmastnı ve eğer istediği gerçekten buysa onu Amerika'ya getirebileceğimi söyledim. Bizimle birlikte olacağını söylememe gerek yok herhalde (Zihnimde bile net bir şekilde görebildiğim yüzünü hayal edince gülümsememe engel olamıyorum).

Kendine ait bir yeri olacak, işe yarayabileceği ama ona her gün acı kaybını hatırlatmayacak Fergus ve Marsali ile kalacak ve ihtiyacı olursa Genç lan'a destek olabileceği bir konumda olacak (ya da desteğe ihtiyacı yoksa bile en azından oğlunun nasıl olduğunu bilebilecek.

Küçük Jamie'nin karısının Lallybroch'un hanımı olacağı ve iki hanıma birden yer olmadığı Jetıny'nin aklına geldiği gibi benim aklıma da geliyor. Böyle bir durumun getireceği zorlukları tahmin edecek kadar akıllı, oğlunun ve karısının hatırına bu tür bir durumun yaşanmasına izin vemıe)>ecek kadar düşünceli.

Her koşulda, ay sonunda gemi bulabilirsem Amerika'ya seyahat etmeyi planlıyorum. Seninle yeniden bir araya gelip bir daha asla ayrılmamak düşüncesi içimi aydınlatıyor.

Seni çok seven kocan,

Jamie

Paris

î Nisan

Sevgili kancığım,

Paris'te kaldığım yere bu gece çok geç bir saatte döndüm. I lafta ka~

pıttın sürgiilendiğini fark edince pansiyoncu kadına seslenmek zorunda kaldım, yatağından kaldırıldığı için biraz sinirlendi. Ama ateşin yaktl-tnadtğtnt, akşam yemeğinden hiç ayrılmadığını, yatakta küflenmiş bir şilte re bir dilenciyi bile koruyamayacak kadar ince bir battaniye dışında hiçbir şeyin olmadığını görünce ben daha çok sinirlendim.

Daha fazla bağırıp çağırmak (stkı sıkıya kilitlenmiş bir kapının ardından) bana kiifredildiğini duymak dışında hiçbir şey kazandırmadı, maddi imkânım el verse bile gururum ona rüşvet vermeme engel oldu. Sonuçta bu bomboş çatı katında soğuktan donmuş ve aç bir halde kalmaya razı oldum (Bu içler acısı tabloyu, senden korkakça anlayış dilemek ve sen olmadan ne kadar kötü bir durumda yaşadığıma seni ikna etmek için çizdim).

Gün doğar doğmaz bu berbat yerden ayrılıp keseme çok fazla zarar vermeyecek daha iyi bir yer bulmaya kararlıyım. Bu sırada seninle hoşça sohbet ederek soğuğu ve açlığı unutmaya gayret edeceğim, mektubu yazarken

seni gözlerimin önüne getirebilmeyi umuyorum.

(Ayağımda çoraplarımla alt kata inerek ön salondan yanıltıcı güzellikleriyle beni buranın güzel bir ev olduğuna inandırmaya çalışan iki gümüş şamdan kapıp kendime yeterince ışık ayarlayabildim. Bu berbat yer için fahiş bir fiyat isteyen kadın yartn paramı geri verince ben de şamdanı geri vereceğim.)

Daha güzel şeylerden bahsetmem gerekirse, Joan'i gördüm, manastıra yerleşmiş ve halinden memnun görünüyordu (bilmek istersen, annesinin, Ian'ın ikinci dereceden kuzeni olduğu ortaya çıkan Joseph Murray ile evlilik törenine katılmadım. Güzel bir hediye ile birlikte içtenlikle iyi dileklerimi gönderdim). Yarın Michael'ı ziyaret edeceğim, Jared'i yeniden görmek için sabırsızlanıyorum ve ona selam söylediğini iletirim.

Bu arada, Montmartre'de bir kafede bu sabah bir şeyler atıştırırken tesadüfen Edinburgh'tayken tanıştığım Bay Lyle ile karşılaştım. Beni içtenlikle selamladı ve nasıl olduğumu sordu, kısa bir süre havadan sudan muhabbet ettikten sonra beni üyeleri arasında Voltaire, Diderot ve fikirleri etkilemek istediğim geniş çevrelerce bilinen kişilerin olduğu önemli bir cemiyetin toplantısına davet etti.

Böylece saat ikide randevum olan eve gittim, İçeri alındığımda tüm ihtişamlı davetlilerin orada olduğunu ve evin Mösyö Beaumarchais'in Paris'teki evi olduğunu öğrendim.

İçeride sefil kafelere takılan Jilozof takımından, konuşmaktan fazlasıyla zevk alan Paris sosyetesinin en zarif üyelerine uzanan çok karıştk bir kalabalık toplanmıştı. Bir provokatör olarak yolculuğum için bundan daha uygun bir rüzgâr bulamazdım -günün koşullan düşünülünce rüzgârın fazlasıyla uygun bir benzetme olduğunu anlayabilirsin.

Yiyecek içecek masaları hakkında alakasızca gevezelik ettikten sonra (daha önce buradaki durum hakkında uyarılmış olsaydım, gizlice ceplerimi keklerle doldurmaya özen gösteririm, çünkü misafirlerin bir kısmını bunu yaparken gördüm) topluluk iki grup arasında resmi bir münazaraya tanıklık etmek amacıyla daha geniş bir odaya çekilip yerlerine oturdu.

Münazara konusunun popüler bir iddia olan (<kalem kılıçtan keskindir" olmasına karar verilmişti. Bay Lyle ve yandaşları öneriyi destekliyor, Mösyö Beaumarchais ve dostlan ise şiddetle aksini iddia ediyorlardı. Rousseau ve Montaigne'in eserlerine birçok göndenne yapılan konuşma oldukça hareketliydi, (Rousseau[1]nun evlilik konusundaki ahlaka aykırı fikirleri yüzünden biraz aleyhinde konuşuldu) ve sonuçta Bay Lyle'in gmbu iddialarında galip geldiler. Topluluğa aslında tam aksinin doğru olduğunu ispat etmek adına sağ elimi göstermeyi düşünmüştüm, (el yazımın bir örneği hepsini fazlasıyla tatmin ederek konuyu kapatırdı) ama sadece izleyici

olduğum için vazgeçtim.

Daha sonra Mösyö Beautnarchais'e yaklaşma fırsatım oldu ve dikkatini çekmek için bir tespitte bulundum. Eksik parmağımı görünce ve buttun nasıl olduğunu öğrenince (daha doğmsu ona anlatmayı uygun gördüğüm şeyden) çok etkilenmişti ve akşam yemeği için gitmesi gereken Chaulnes Düşesi'nitı evindeki davette ona eşlik etmem için ısrar etti, Dük kolonilerdeki yerlilerle ilgili konulara çok meraklıymış.

Hiç şüphesiz Kızılderililer ve zarif cerrahlığın arasındaki bağlantıyı merak edeceksindir. Ama birkaç satır daha sabret.

Dükün malikânesi, Mösyö Beaumarchais'in at arabasının önünde duran birkaçgiizei at arabasıyla geniş bir caddenin üstünde yer alıyordu. Bizden az önce varan beyefendinin dtş işleri bakanı, Mösyö Vergennes olduğunu duyunca ne kadar sevindiğimi herhalde tahmin edersin.

Kısa bir süre içinde amacıma uygun bu kadar çok kişiyle karşılaşacak kadar şanslı olduğum için kendimi tebrik ettim ve kendimi onlara sevdirmek için elimden geleni yaptım - bu maksatla Amerika'daki seyahatlerime dair hikâyeler anlatıp bu sırada iyi dostumuz Myers'ten de birkaç dedikodu ödünç aldım.

Topluluk özellikle de Nacognaweto ve dostlarıyla bir araya gelmemizle ilgili hikâyeden çok etkilendi ve hayrete düştü. Balıkla cesur bir şekilde uğraşmandan bahsedince herkesin çok hoşuna gitti ama Kıztl-derililer'in elbiselerini tarif edince kadınlarfazlasıyla şoke oldu. Aksine, Bay Lyle deri kıyafetler içindeki görünümün hakkında daha fazla şey duymaya can atıyordu - bu nedenle onun bir zampara ve ahlaksız olduğuna karar verdim. Bu düşüncem ilerleyen saatlerde, koridorda Bay Lyle ve Matmazel Erlande arasında geçenleri görünce doğrulandı.

Butta karşın, Bay Lyle kalabalığın dikkatini elime çekerek ona öğlen parmağımı nasıl kaybettiğime dair anlattığım hikâyeyi insanlarla paylaşmamı istedi.

Şampanya, Hollanda cini ve bolca Alman şarabıyla sarhoş olan kalabalığın keyif aldığım ve anlattıklarımla ilgilendiklerini görünce, gece yataklarında tir tir titremelerine neden olacak korkunç bir hikâye anlatmakta hiçbir mahsur görmedim.

Trenton'dan Albany'ye seyahat ederken korkunç Iroquoiler tarafından esir alınmış olduğumu söyledim. Kana susamış bu vahşi insanların dehşet verici görünümleri ve adetlerini abartmaya gerek duymadan en ince ayrıntısına kadar anlattım ve Iroquoilerin talihsiz kurbanlarına uyguladıkları dehşet verici işkencelere uzunca değindim. Poutoude Kontesi, Peder Alexandre'ın

tüyler ürpertici ölümünden bahsettiğimde bayıldı ve diğerleri de çok etkilendi.

Kabile reisinin bana işkence çektirmeye kararlı olduğunu, çırılçıplak soyduktan sonra acımasızca kırbaçladığını anlattım. Aynı talihsizliği menfaate dönüştürmeyi başaran yakın dostumuz DanieVı düşünerek, gömleğimi kaldırıp yaralarımı gösterdim. (Kendimi fahişe gibi hissetmiştim ama fahişeleritı çoğunun mecbur kaldıkları için böyle bir işi yaptıklarını biliyordum ve bunun da ondan farksız olmadığını söyleyerek kendimi rahatlatmaya çalıştım.) İzleyicilerimin tepkisi tam da düşündüğüm gibi oldu, bu noktadan sonra anlatacağım her şeye inanacaklarım bildiğim için kendimi güvenceye almış bir şekilde hikâyeme kaldığım yerden devam ettim.

Sonra, iki cesur Kızılderilinin bayılmış bir haldeyken beni kabile reisinin huzuruna taşıyıp üzerinde daha önce üzerinde kurban edilen kişilere ait uğursuz izler taşıyan kocaman, dümdüz bir taşın üstüne yatırdıklarım söyledim.

Pagan bir rahip ya da bir şaman korkunç çığlıklar atarak bana yaklaşırken, bir sürü kafa derisiyle süslenmiş bir sopa salladığım görünce tuhaf saç rengimin dikkatini çekip koleksiyonuna katmak isteyeceğinden çok korktuğumu anlattım. (Böyle bir hikâye anlatacağımı önceden bildiğim için değil, pudram olmadığı için saçımı pudralamamıştım).

Şaman kocaman bir bıçak çıkarıp gözleri kötülükle parıldayarak bana doğru ilerlediği kuma geldim. Hikâyeme tüm dikkatlerini verdikleri için dinleyicilerimin de çay tabağı kadar büyümüş parıldıyordu. Kadınların birçoğu çaresizliğime acıdıkları için gözyaşı dökerken, beyefendiler ise zor durumumdan sorumlu olan hain vahşilere lanetler yağdırıyordu.

Onlara şamanın bıçağı elime soktuğunu, korkudan ve acıdan bilincimi kaybettiğimi anlattım. Uyandığımda yaralı elimden kan fışkırdığını görünce dördüncü parmağımın koptuğunu anlamıştım.

Ama hepsinden daha korkunç olan, kocaman bir ağacın oyulmuş gövdesinde oturan Iroquoiler'in reisinin tavuk bacağı kemirirmişçesine kesilen parmağımın etini dişleriyle kopartırkenkigörüntüsüydü.

Hikâyemin bu kısmında kontes tekrar kendinden geçti, altta kalmak istemeyen saygıdeğer Bayan Elliot be histeri krizine girince ne)rse ki yerlilerden nasıl kaçtığımı uydurmak zorunda kalmadım. Hikayemin yarım kaldtğtm öne sürerek bir kadeh şarap içmeyi kabul ettim ama kalabalıktan kurtulmuş olsam da herkes beni yarılarına davet etmeye başlamıştı.

İlk deiuysel girişimimin etkilerinden son derece memnunum. Ayrıca yaşım ya da sakatlığım kılıç, saban ya da matbaa makinesi kullanmama etıgel olursa, roman yazan olarak hâlâ işe yarayabileceğimi bilmek çok hoşuma gitti.

MarsalVnin davetteki hanımların ne tür elbiseler giydiğini detaylı bir şekilde bilmek istediğinden eminim ama ondan şimdilik sabretmesini isteyeceğim. Giysilerine hiç dikkat etmemiş gibi yapmayacağım elbette, (inkântı dişilikleriyle beni baştan çıkaracaklarına dair endişelerini dindireceğimi bilseydim bunu kullanırdım ama şüpheci ve mantıksız yapım bildiğimden, bu tür bir itiraza girişmeyeceğim Sassenach) fakat şu an elimin kıyafetleri tarif etmeye dayanacağını sanmıyorum. Şimdilik elbiselerin zengin işi olduğunu ve hanımların çekiciliğinin elbiselerin tarzıyla daha da ortaya çıktığını söylemek yeterli olacaktır.

Çalıntı mumlarım sönmek üzere ve hem ellerim hem de gözlerim o kadar yomldu ki yazı yazmak bir yana kendi yazımı anlamakta bile zorlanıyorum. Bu okunaksız, uzun ve ayrıntılı mektubun son bölümünü okuyabilmeni umuyorum. Her şeye rağmen, gün içinde yaşadıklarımın etkisiyle soğuk yatağıma neşeli bir şekilde çekileceğim.

Sana bütün kalbimle iyi geceler diliyorum, sabretmeye ve beni sevmeye devam edeceğine inanıyorum.

Mürekkep lekeli zavallın ve sana her zaman sadık kocan,

James Fraser

Dipnot: Hem sayfayı hem de üstümü lekelediğime göre gerçekten de mürekkep lekeli bir zavallıyım.

Dipnot 2: Mektuba kendimi o kadar kaptırdım ki bu mektubu asıl yazma nedenimi söylemeyi unuttum. Euterpe*'de kendime yer ayırttığımı söyleyecektim, iki hafta içinde Brest'ten yola çıkacağım. Yolculuğumu engelleyen bir şeyle karşılaşırsam sana tekrar yazarım.*

Dipnot 3: Tekrar yanında uyumak ve vücudunun vücudumla günaha girmesi için sabırsızlanıyorum.

Elmaslarla Ve Çelikle Silahlanmak

Brianna elleri titremeden broşu mutfak makasıyla ortadan ikiye kesti. Antika bir broştu ama çok değerli değildi - Viktorya döneminden kalma çirkin, etrafı kıvrılan filizlerle çevrili açılan bir çiçek şeklinde, gümüşten çirkin bir şeydi. Değerli olan tek kısmı, yapraklarını çiy damlacıklarıyla süsleyen küçük elmaslardı.

"Umarım yeterince büyüklerdir," dedi, sesinin böylesine sakin çıkmasına şaşırmıştı. Son otuz altı saattir kendi kafasının içinde çığlıklar atıyordu - bir plan yapıp tüm hazırlıklarını tamamlamaları bu kadar zaman almışU.

"Bence yeterli olacaklardır," dedi Roger ama Bree sakin bir şekilde konuşmasına rağmen sesindeki gerginliği hissetmişti. Ellerini Bree'nin

omuzlarına koymuş, arkasında duruyordu, hissettiği sıcaklık hem rahatlık hem de eziyet veriyordu. Bir saat sonra Roger gitmiş olacaktı. Belki de hiç dönmemek üzere.

Ama başka seçenekleri olmadığından, gözyaşı dökmeden sakin bir şekilde kollarını sıvayarak işe koyuldu.

Roger ve William Buccleigh, Rob Cameron'ı bulmak için evden ayrıldıktan hemen sonra Amanda tuhaf bir şekilde aniden uykuya dalmıştt. Brianna onu yatağına yatırıp, uyumasını izleyerek erkekler şafakta kötü haberlerle eve dönene kadar endişe etmişti. Ama Amanda her zamanki gibi keyifli bir şekilde uyanmıştı ve görünen o ki çığlık atan kayalar gördüğü rüyasına dair hiçbir şey hatırlamıyordu. Jem'in yokluğu da canını sıkmış gibi görünmüyordu; sadece bir kere gelişigüzel bir şekilde ne

zaman eve döneceğini sormuş ve, "Yakında," cevabını aldıktan sonra da neşeli bir halde oyununa devam etmişti.

Şimdi ise Annie ile birlikteydi, oyuncak sözüyle birlikte büyük bir alışveriş yapmak için Inverness'a gitmişlerdi ve öğlene kadar eve dönmeyeceklerdi.

"Neden?" diye sordu William Buccleigh. "Neden oğlunu aldı?"

Jenı'in kaybolduğunu fark ettikleri andan beri Bree ve Roger da kendilerine bu soruyu sorup duruyorlardı.

"Sadece iki nedeni olabilir," diye yanıtlamıştı Roger boğuk ve çatlak bir sesle. "Zaman yolculuğu ya da altın."

"Altın mı?" Buccleigh koyu yeşil gözlerini şaşkın bir şekilde Brianna'ya çevirdi. "Ne altını?"

"Kayıp mektup," diye açıkladı Brianna, bunu ona anlatmanın iyi olup olmayacağı konusunda endişe edemeyecek kadar yorgundu. Artık hiçbir şey güvenilir değildi ve hiçbir şeyin önemi yoktu. "Babamın yazdığı dipnot. Roger mektupları okuduğunu söyledi. *Italyan bir beyefendinin yerinde* - böyle bir şey hatırlıyor musun?"

"Pek dikkat etmemişim," diye itiraf etti Buccleigh. "Altın orada değil mi? Peki İtalyan beyefendi kim?"

"Charles Stuart." Böylece, Jacobite Ayaklanmasının son günlerinde kıyıya vuran, İskoç soyluları arasında saklanması için paylaştırılan altını ona parça parça açıklamış oldular - Brianna, o zamanlar Buccleigh'in Mandy'nin yaşlarında olduğunu sanıyordu ve bu düşünce onu ürkütmüştü. Bu soylular Dougal MacKenzie, Hector Cameron ve Grant klanından Arch Bug'dı. Bree dikkatle onu izliyordu ama Buccleigh, Dougal MacKenzie ismini tanıdığına dair tepki vermemişti. Onu tanımadığını düşünüyordu fakat şu an bunun bir

önemi yoktu. Hiç kimse, MacKenzieler'in ve Grantler'in sakladığı Fransız altının üçte ikisine ne olduğunu bilmiyordu. Ancak Hector Cameron ayaklanmanın son günlerinde İskoçya'yı terk etmişti, altın sandığı at arabasının koltuğunun altındaydı ve altınla birlikte Yeni Dün-

ya'ya gelmiş, bir kısmıyla River Run çiftliğini satın almıştı. Gerisi ise…

"İspanyol sahip çıkıyor." Buccleigh kalın kaşlarını çatmıştı. "Bu da ne demek böyle?"

"Bilmiyoruz," dedi Roger. Masaya oturup başını ellerinin arasına almış tahtaya bakıyordu. "Sadece Jem biliyor." Aniden kafasını kaldırıp Brianna'ya baktı.

"Orkney adaları," dedi. "Callahan."

"Ne?"

"Rob Cameron," dedi telaşla. "Sence kaç yaşındadır?" "Bilmiyorum," dedi Bree, kafası karışmıştı. "Herhalde otuzlu yaşlarının ortasmdadır. Neden sordun?"

"Callahan, Cameron'ın yirmili yaşlarının başında onunla arkeolojik bir kazıya gittiğini söylemişti. Bu yeterince eski bir tarih mi? Ancak aklıma geldi." Roger durup boğazını temizlemek zorunda kaldı. "Eğer on beş- on sekiz sene önce eski konularla ilgilendiyse, Geili Duncan'ı tanıyor olabilir mi? Sanırım o zamanlar adı Gillian Edgars'tı."

"Ah, hayır," dedi Brianna ama inanmadığından değil, inkâr etmek istediği için. "Ah, hayır. Yeni bir II. James yanlısı kaçığı!" Roger neredeyse gülecekti.

"Sanmam," dedi ilgisizce. "Adamın siyasi bir idealist olmaması bir yana, deli olduğunu da sanmıyorum. Ama İskoç Ulusal Partisi'ne üye. Onlar da deli değil ama Gillian Edgars'm onlarla ilişkisinin olma ihtimali neydi?

Cameron'm bağlantılarını ve geçmişini araştırmadan bunu söylemek imkânsızdı ve bunun için zamanlan yoktu. Ama her şey mümkündü. Gillian - daha sonra ünlü İskoç cadısının ismini alan- hem eski İskoç uygarlıklarına hem de İskoç siyaset tarihine fazlasıyla meraklıydı.

"Eğer öyleyse," dedi Roger suratı asık bir şekilde, "oıia ne söylediğini ve ona ne bırakmış olabileceğini ancak Tanrı bilir." Geillis'in not defterlerinden bazıları çalışma odasındaydı ve eğer Rob onu gerçekten tanıyorsa, defterleri tanırdı.

"Ama babanın yazdığı dipnotu okuduğunu çok iyi biliyoruz," diye ekledi Roger. Saç çizgisinde bir morluk vardı, alnını ovuşturup içini çekti. "Ne fark eder, değil mi? Şu an önemli olan tek şey Jem."

Bree ikisine de küçük elmaslarla süslü birer parça gümüş ve fıstık ezmeli sandviç verdi. “Yol için,” diyerek kötü bir şekilde espri yapmaya çalıştı. Sıcak tutan giysiler ve sağlam ayakkabıları da vardı. Bree kocasına İsveç ordu çakısını da vermişti; Buccleigh mutfaktan tırtıklı kenarına hayran kaldığı paslanmaz çelikten biftek bıçağını aldı. Başka şeyler için vakitleri yoktu.

Mavi Mustang, Craigh na Dun’a giden toprak yola saptığında güneş hâlâ tepedeydi ama Bree, Mandy eve gelmeden geri dönmüş olmalıydı. Rob Cameron’ın hâlâ orada duran mavi kamyonetini görünce aniden içi ürperdi.

Bree durduğunda, “Sen git,” dedi Roger Buccleigh’e kabaca. “Ben hemen gelirim.”

William Buccleigh, Rogerinkine çok benzeyen gözleriyle Bree’ye kaygılı bir bakış atıp hafifçe eline dokunup arabadan indi. Roger tereddüt etmemişti; her koşulda söylenebilecek tek bir şey vardı.

“Seni seviyorum,” dedi yavaşça, devamını getirmek için omuzlarından uzunca tuttu. “Onu geri getireceğim. Bana inan Bree, tekrar görüşeceğiz. *Bu* dünyada.”

“Seni seviyorum,” demişti Bree, en azından denemişti. Sessiz bir fısıltı gibi çıkmasına rağmen Roger onu duyabilmişti, gülümseyerek omuzlarından o kadar sıkı tutmuştu ki Bree daha sonra tuttuğu yerin çürüdüğünü görecekti.

Bree, tepenin doruğuna, görünmez taşlara doğru çıkıp gözden kaybolana kadar onları izledi. Belki sadece hayal gücüydü, belki de gerçekten taşları duyabiliyordu: Uğuldayan tuhaf bir şarkı, kemiklerine sonsuza dek orada kalacak bir hatıra gibi yerleşmişti. Gözyaşlarına engel olamadan titreyerek eve döndü. Dikkatliydi, hem de çok dikkatli. Çünkü artık sahip olduğu tek şey Mandy’ydi.

Ayak Sesleri

O gece geç saatlerde Roger’ın çalışma odasına gitti. Duygusuz ve ağırlaşmış hissediyordu. Varlığını hissetmeye çalışarak Roger’m çalışma masasına oturdu ama oda bomboştu.

Mandy uyuyordu ve şaşırtıcı bir şekilde ebeveynlerinin karmakarışık duygularından etkilenmemiş görünüyordu. Elbette, Roger’m arada sırada evde olmayışına, Londra’ya ya da Ox-ford’a gidişine ve Inverness’taki loca gecelerine alışkındı. Geri dönmezse babasını hatırlar mı, diye düşününce Brianna’mn içine ani bir ağrı saplanmıştı.

Bu düşünceye dayanamayarak ayağa kalktı ve odanın içinde huzursuzca dolaşmaya başladı.

Küçük yılanı eline aldı, pürüzsüz kıvrımları ve sevimli suratı onu biraz

rahatlatıyordu. Hiçbir şey yiyememişti, artık açlıktan başının döndüğünü ve zayıf düştüğünü hissetmeye başlamıştı. Ebeveynlerinin varlığında teselli arayıp aramaması gerektiğini düşünerek kutuya baktı ama mektupları bir daha asla Roger ile birlikte okuyamayacağı düşüncesi… Yılanı yerine koyup alt raflardaki kitaplara boş gözlerle baktı.

Roger'ın sipariş ettiği Amerikan Devrimi ile ilgili kitaplar haricindekiler babasının eski ofisindeki kitaplarıydı. Kitap sırtında düzgünce *Franklin W. Ratıdall* yazıyordu, içlerinden birini alıp göğsüne bastırarak oturdu.

Daha önce ondan bir kez yardım istemişti - lan'm ölen kızına göz kulak olmasını. Elbette Jem'e de bakardı.

Sayfalan çevirirken kâğıdın sürtünme sesi onu sakinleştirmeye başladı.

Söyleyecek başka bir şey bulamadığından içinden *babacığım*, diye geçirdi, daha fazlasına ihtiyacı yoktu. Yaprakların arasına sıkıştırılmış katlı sayfa aniden eline geldi.

Mektup taslak halindeydi - karalamalardan, kenara yazılan yazılardan ve soru işareti içine alınan kelimelerden bunu hemen anlamıştı. Ve taslak olduğu için üzerinde ne tarih ne de kime hitap ettiği yazılıydı ama anlaşılan onun için yazılmıştı.

Shertnatı'daki (ismi hatırlar mı acaba?) güzel öğleden sonranın ardından az önce beni terk ettin biricik keskin nişancım.

Kulaklarım hâlâ çınlıyor. Ne vakit atış yapsak, yeteneğinle gurur duymak, yeteneğini kıskanmak ve yeteneğinden korkmak arasında gidip gelirdim. Bunu ne zaman okuyacağını ya da okuyup okumayacağını bilmiyorum. Belki ölmeden önce sana söylemeye cesaret ederim (ya da affedilemez bir şey yaparım ve annen söyler - hayır, söylemez. Yine de Claire kadar gururlu biriyle hiç karşılaşmadım. O sözüne sadıktır).

Böyle bir mektup yazmak çok tuhaf. Eninde sonunda kim -ve belki de ne- olduğunu öğreneceğini biliyorum. Ama bunu nasıl öğreneceğin hakkında hiçbir fikrin yok. Sana kim olduğunu açıklamak üzere miyim yoksa bu mektubu bulduğunda senin için eski bir haber mi olacak? Sadece hayatını kurtarmayı başarmış olmayı umut ediyorum. Ve en sonunda bunu öğreneceğini.

Üzgünüm canım, bu aşın duygusal bir konu. Yapmak isteyebileceğim en son şey seni endişelendirmek. Sana güvenim sonsuz. Ama ben senin babanım ve her ebeveyne sıkıntı veren korkuların kurbanıyım, çocuğuma korkunç ve engellenemez bir şey olacağından, onu korumaya gücümün yetmeyeceğinden korkuyorum. Gerçek şu ki bu senin suçun olmasa da sen…

Tam burada birkaç kez fikrini değiştirmişti, önce *tehlikeli birisin* yazmış, sonra bunu *her zaman tehlike içerisindesin*, diye de-

ğiştirmiş, üzerini çizip *tehlikeli bir konumdasın* diye eklemiş ve en sonunda, bunun da üzerini çizip *tehlikeli birisin* kısmını yuvarlak içine alarak yanına soru işareti koymuştu.

“Ne demek istediğini anlamıyorum baba,” diye mırıldandı. “Neden *bahsediyorsun*? Ben-”

Aniden bir ses duyunca kelimeler boğazına takılmıştı. Koridordan ayak sesleri geliyordu. Yavaş ve kendinden emin bir şekilde ilerleyen ayak sesleri. Bir adama aitti. Tüyleri diken diken olmuştu.

Koridorun ışığı yanıyordu; çalışma odasının kapısının önünde bir siluet belirdiğinde ışık kısa bir süreliğine kararmıştı.

Şaşkınlıktan dili tutulmuş bir şekilde ona baktı.

“Burada *ne* işin var?” Bunu söylediği sırada sandalyeden kalkmaya başlamıştı ve yakınında silah olarak kullanabileceği bir şeyler bulmaya çalışıyordu, zihni bedeninin hareketlerine yetişemiyordu ve henüz etrafını saran korku sisini delip geçememişti.

“Senin için geldim, dişi kuş,” dedi gülümseyerek. “Ve altın için.” Masanın üstüne bir şey bıraktı: Ailesinden kalan ilk mektuptu. *“Jetn’e İspanyol’un onu koruduğunu söyle,”* diye almUİarken mektuba hafifçe vurdu. “Jem’e bunu senin söylemenin daha iyi olacağını düşündüm. Ve bana İspanyol’un nerede olduğunu göstermesini söyle. Yaşamasını istiyorsan, tabii. Sana bağlı.” Rob’un gülümsemesi genişlemişti. “Patron.”

Bağımsızlık Günü II

Brest

Bütün alışverişleri Jenny’nin yaptığını görmek Jamie’nin huzurunu fazlasıyla kaçırıyordu. Gerçek bir Fransız ile ilk defa Fransızca konuştuğunda yüreğinin ağzına geldiğini fark etmişti; nabzı boynundaki çukurda köşeye sıkışmış sinekkuşu gibi çırpınıyordu. Ama fırıncı onu anlamıştı -Brest yabancılarla doluydu ve tuhaf aksam pek ilgi uyandırmamıştı- adam parasını alıp içi peynir ve zeytinle doldurulmuş bir baget verince yüzündeki saf mutluluğu gören Jamie’nin içinden aynı anda hem gülmek hem de ağlamak gelmişti.

“Beni anladı!” dedi Jenny ve fırından çıkarken hemen koluna yapıştı. “Jamie, beni anladı! Onunla Fransızca konuştum ve ne dediğimi tamamen anladı!”

“Galce konuşmandan çok daha iyi anladığına eminim,” dedi kardeşine. Jenny’nin heyecanlandığını görünce gülümseyerek hafifçe eline vurdu. “Aferin *a leannan”*

Jenny onu dinlemiyordu. Çarpık sokağa dizilmiş dükkânlara ve satıcılara bakarak yapabileceklerini değerlendiriyordu. Yağ, peynir, fasulye, sosis, elbise, ayakkabılar, düğmeler… Parmaklarını Jamie'nin koluna iyice geçirmişti.

"Jamie her şeyi satın alabilirim! Hem de kendi kendime!" Jamie bu duruma biraz üzülse de bağımsızlığını yeniden keşfettiği için hissettiği sevinci paylaşmasına engel olamıyordu.

Aynı zamanda, Jenny'nin kendisine bel bağlamış olmasının getirdiği bu değişik duygunun tadını çıkarıyordu.

"Evet, alabilirsin," dedi ve bageti ondan aldı. "Ama yine de eğitilmiş bir sincap ya da sarkaçlı büyük saat almasan iyi edersin. Gemideyken uğraşmak zor olabilir."

"Gemi," diye tekrarlayıp yutkundu Jenny. Bir an için sakinleşen nabzı tekrar çırpınmaya başlamıştı. "Gemiye ne zaman bineceğiz?"

"Henüz değil *a leannatı*," dedi yavaşça. "Önce gidip bir şeyler yiyelim, olur mu?"

Euterpe akşam akıntısında yola çıkacaktı, öğlen işlerini halledip gemiye binmek için rıhtıma gittiler ama önceki gün *Euter-pe'nin* süzüldüğü gemi kazığı artık bomboştu.

Jamie yanından geçen bir çocuğu kolundan tutup, "Dün burada duran gemi nereye gitti?" diye sordu.

"Ne, *Euterpe* mi?" Çocukjamie'nin gösterdiği yere üstünkörü bir şekilde bakıp omuzlarını silkti. "Yola çıkmıştır herhalde." "Öyle mi diyorsun?" Ses tonu çocuğu korkutmuştu, kolunu ondan kurtarıp savunmacı bir şekilde geri çekildi.

"Nereden bilebilirim mösyö?" Jamie'nin yüz ifadesini görünce telaşla ekledi. "Kaptanı birkaç saat önce malum sokağa gitti, belki hâlâ oradadır."

Jamie, kız kardeşinin çenesindeki gamzenin belirdiğini görünce her an paniğe kapılabileceğini fark etti. Aynı şeyin kendisi için de geçerli olduğunu düşünüyordu.

"Öyle mi?" dedi sakinlikle. "Peki öyleyse, gidip onu bulayım. Hangi eve girdi?"

Çocuk çaresizce omuzlarını silkti. "Hepsine *mösyö."* Bavullarına göz kulak olması için Jenny'yi rıhtımda bırakarak ara sokaklara doğru yöneldi. Tezgâhların önünde oyalanan, yarı taze bir elma bulmayı ya da cüzdanını korumayan birini bekleyen mahalle çocuklarından birine bakır yarım peni

verip

bir eli cüzdanının üstünde, diğeri kamasının kabzasında, suratını asarak rehberini pis sokakların arasında takip etti.

Brest bir liman kentiydi, hatta oldukça hareketli bir limandı. Bu da hesaplarına göre kadın nüfusunun üçte birinin fahişe olduğu anlamına geliyordu. Yanlarından geçerken birkaç tanesi ona el salladı.

Uç saat ve birkaç şilin harcamanın sonucunda *Euterpe*'nin kaptanını kör kütük sarhoş bir halde bulabildi. Jamie, yanında yatan fahişeyi saygısızca kenara itip adamı kendine gelene dek tokatladı.

"Gemi mi?" Adam sakallı suratını ovuşturarak uykulu bir halde ona bakıyordu. "Boş ver. Kimin umurunda?"

"Benim umurumda," dedi Jamie dişlerini sıkarak. "Senin de umurunda olacak, seni küçük aptal. Gemi nerede, neden gemide değilsin?"

"Kaptan beni kovdu," dedi asık suratlı bir şekilde. "Tartışmıştık. Gemi nerede mi? Boston'a gidiyordur herhalde." Pis pis sırıttı. "Belki yeterince hızlı yüzersen gemiyi yakalayabilirsin."

Jamie elindeki son altın, tehdit ve ikna etme çabaları sonucunda başka bir gemi bulabilmişti. Güneye, Charleston'a gidecekti ama şimdilik doğru kıtaya yol almak bile onun için yeter-liydi. Amerika'ya varınca bir şeyler düşünürdü.

Philotnene açık denize vardığında Jamie'nin öfkesi nihayet dinmişti. Jenny, ufak tefek ve sessiz bir şekilde, parmaklıklara tutunmuş yanında duruyordu.

"Neyin var kardeşim?" Jamie elini onun incecik sırtına koyup yavaşça sıvazladı. "Ian'ı mı düşünüyorsun?"

Jenny bir an gözlerini kapatıp kendisini onun ellerine bıraktı, sonra gözlerini açıp kaşlarını çatarak baktı.

"Hayır, karını düşündüğüm için biraz endişelendim. Laoghaire yüzünden bana kızgın olacaktır."

Jamie, Laoghaire'i düşününce acı acı gülümsemesine engel olamamıştı.

"Laoghaire mi? Neden?"

"Claire'i tekrar eve, Edinburgh'tan Lallybroch'a getirdiğinde yaptıklarım yüzünden. Bunun için ondan hiç özür dilemedim," diye ekledi samimi bir şekilde bakarak.

Jamie güldü.

"Ben de senden hiç özür dilemedim, değil mi? Oraya gelmeden önce Laoghaire'den ona bahsedemeyecek kadar korkakça davranıp Claire'i eve

getirdiğim için.”

Jenny kaşlarını çatmayı bıraktı ve o titrek ışık gözlerine geri döndü.

“Hayır,” dedi. “Benden özür dilemedin. O halde ödeştik?”

On dört yaşında evden ayrılıp Leoch’a gittiğinden beri Jen-ny’nin böyle konuştuğunu duymamıştı.

“Ödeştik,” dedi. Kolunu omzuna atınca Jenny de elini onun beline attı, Fransa’nın son parçasının gözden kayboluşunu izleyerek yan yana durdular.

Şok Üstüne Şok

Dükkânın kapısının üstündeki çan çaldığında, Marsali’nin mutfağında bir gözüm ocaktaki yulaf lapasının üstünde Feli-cite’nin saçlarını örüyordum. Örgünün ucuna kurdele bağlayıp kızlara yulaf lapasına göz kulak olmalarını tembihledikten sonra müşteriyle ilgilenmeye gittim.

Gelenin Lord John olduğunu görünce şaşırmıştım. Ama karşımdaki daha önce hiç görmediğim bir Lord John’du. Yüzü dışında her şey eskisi gibiydi ama saçı başı darmadağındı.

“Ne?” dedim, çok korkmuştum. “Ne oldu? Henry’ye bir şey mi-”

“Henry değil,” dedi boğuk bir sesle. Sanki dengesini sağlamak istemişçesine elini tezgâhın üstüne koydu. “Kötü haberlerim var.”

“O kadarını görebiliyorum,” dedim aksi bir şekilde. “Tanrı aşkına, düşmeden bir yere otur.”

Sineklerden kurtulmak isteyen bir at gibi kafasını sallayıp bana baktı. Beti benzi atmıştı, gözlerinin kenarları kıpkırmızıydı. Ama eğer Henry’ye bir şey olmadıysa…

“Ah, Tanrım,” dedim yumruğumu göğsüme bastırarak. “Dottie. Ona bir şey mi oldu?”

“*Euterpe*deyince aniden durdum, tüm kemiklerim titremeye başlamıştı.

“Ne,” diye fısıldadım. *“Ne oldu?”*

“Batmış,” dedi, sesi sanki ona ait değildi. “Tüm tayfalarıyla birlikte batmış.”

“Olamaz,” dedim mantıklı olmaya çalışarak. “Hayır.”

O sırada ilk defa gözlerimin içine bakarak kolumdan tuttu.

“Dinle beni,” dedi, koluma bastırdığı parmakları beni korkutuyordu. Ondan kurtulmaya çalıştım ama yapamadım.

“Dinle,” dedi tekrar. “Bu sabah tanıdığım bir donanma kaptanı söyledi.

Onunla karşılaştığımda felaketi diğer insanlara anlatıyordu. Kendi gözleriyle görmüş.” Sesi titriyordu, bir an çenesini kasarak duraksadı. “Fırtına çıkmış. Fırtına çıktığında kaptan o gemiyi takip ediyormuş. Kendi gemisi fırtınadan kurtulmuş ama ağır hasar almış, bana *Euterpe*‘yi büyük bir dalganın yuttuğunu söyledi. Gemi gözünün önünde batmış. Kendi gemisi *Roberts* sağ kalanları kurtarabilmek umuduyla oyalanmış.” Lord John yutkundu. “Hiç kimseyi bulamamışlar.”

“Hiç kimseyi,” dedim dalgın bir şekilde. Söylediklerini duymuştum ama anlam veremiyordum.

Lord John kısık bir sesle, “O öldü,” deyip kolumu bıraktı. “Gitti.”

Mutfaktan yanan yulaf lapasının kokusu geliyordu.

Sokağın sonuna ulaşan John Grey durdu. Şafaktan beri State Caddesi’nde bir yukarı bir aşağı yürüyordu. Güneş yükselmişti, terden ıslanan ensesi kaşınıyordu, çoraplarına çamur ve gübre sıçramıştı.

Çamurlu ve balık kokan Delaware Nehri önünde akıyordu, insanlar yanından geçerek diğer taraftan onlara doğru yavaşlayarak gelen vapura binebilme umuduyla rıhtımın sonuna doğru toplanıyorlardı. Yükselerek iskeleye çarpan küçük dalgaların çıkardığı telaşlı ses, bekleyen insanları korkutuyordu ve herkes itişip kakışmaya başlamıştı. Askerlerden biri omzundaki tüfeğini indirip kadının birini geriye itmek için kullandı.

Kadın çığlık atarak sendeledi, kocası yumruklarını sıkarak

öne doğru atıldı. Asker dişlerini göstererek bir şeyler söyleyip silahıyla koyarcasına bir hareket yaptı. Askerler daha fazla bir şey yapmadıkları halde insanlar aniden rıhtımın sonuna doğru bağrışıp çığlık atarak koşmaya başladılar - arkalarda kalanlar karışıklıktan uzaklaşmaya çalışıyorlardı.

İki küçük çocuğun kalabalığın içinden hızla çıktığını gören Grey üç adım geri çekildi, sokağın yukarısına doğru koşan çocuklar çok korkmuş görünüyorlardı. Tiz sesli bir kadının kalabalığın içinde deliye dönmüş bir halde, “Ethan! Johnny!” diye bağırdığını duydu.

İçinden bir ses öne çıkmasını, sesini yükseltip kontrolü ele alarak karışıklığı çözmesini söylüyordu.

Ama Lord John kendisine üniformasını giymediğini hatırlattı. Kimse onu dinlemezdi, kafaları daha çok karışırdı ve iyilik yapmak isterken durumun kötüye gitmesine sebep olabilirdi. Ancak iyi bir ruh halinde değildi ve akıl yürütmekten vazgeçti.

O da birilerini kaybetmişti, hatta bazılarını canından çok severdi. Ama şimdi kaybolan kendisiydi.

Uyuşmuş bir halde yavaşça eve doğru yürüdü. Mercy Wo-odcockin verandasındaki sandalyede biraz kestirmiş olması dışında haberi aldığından beri uyumamıştı. Kafası karışmış bir halde uyandığında, bahçedeki çınarın öz suyuyla yapış yapış olmuş, görünmez ipek tellerine tutunarak yapraklardan sallanan küçük yeşil tırtıllar üstünü kaplamıştı.

“Lord John.” Aniden ısrarcı bir sesin farkına vardı, konuşan her kimse birkaç kez ona seslenmişti. Durup arkasına baktığında karşısında Yüzbaşı Richardson’ı buldu. Beyni durmuştu. Yüzünden anlaşılıyor olmalıydı ki Richardson samimi bir şekilde onu kolundan tutup bir lokantaya soktu.

“Benimle gelin,” dedi Richardson alçak sesle, kolunu bırakmış başıyla merdivenleri işaret etmişti. Etrafını saran bulanıklığa rağmen küçük bir merak ve ihtiyat hissetmişti, yine de onu takip etti.

Grey aklını toparlayıp Williamin bahsettiği tuhaf şeylere dair tek bir soru soramadan Richardson kapıyı kapatarak ko_7 nuşmaya başladı.

“Bayan Fraser,” dedi Richardson giriş yapmaya gerek duymadan. “Onu yeterince tanır mısınız?”

Grey o kadar şaşırmıştı ki hemen cevapladı.

“Kendisi çok iyi bir arkadaşımın eşi- eşiydi,” diye düzeltti, sanki henüz iyileşmemiş bir yarayı deşiyormuş gibi hissediyordu.

Herhangi bir şey ima etmeye çalışmayarak, “İyi bir arkadaşı-nızdı demek,” diye tekrarladı Richardson.

“İyi bir arkadaşımdı,” diye kesinkes tekrarladı Grey. “Politik bağlılıkları artık bir sorun oluşturmuyor, öyle değil mi?”

“Eğer gerçekten öldüyse, hayır, sorun oluşturmuyor,” dedi Richardson. “Peki öldüğünü mü düşünüyorsunuz?”

“Bundan pek emin değilim. Bilmek istediğiniz nedir efendim? Yapmam gereken işlerim var.”

Richardson bu asılsız bahaneyi duyunca gülümsedi. “Hanımefendiyi casus olarak tutuklamayı düşünüyorum Lord John ve bunu yapmadan önce kendisiyle yakın bir dostluğunuz olmadığından emin olmak istiyorum.”

Grey aniden oturup masanın üstünde ellerini birleştirdi. “Ben- o- neden böyle bir şey yapacaksınız?” diye sordu. Richardson kibarca karşısına oturdu.

“Son üç aydır, belki de daha uzun bir süredir, Philadelp-hia’nm bir ucundan diğerine kışkırtıcı belgeler taşıyor. Siz sormadan hemen söyleyeyim, evet eminim. Adamlarımdan biri bu belgelerden birini ele geçirdi; isterseniz bakabilirsiniz.” Paltosunun cebinden birkaç kez el değiştirmişe benzeyen kirli

bir kâğıt demeti çıkardı. Grey, Richardsonin entrika çevirdiğini sanmıyordu, acele etmeden dikkatle incelemeye başladı. Kâğıtları masanın üstüne koyduğunda uyuşmuş hissediyordu.

“Hanımefendinin evinize geldiğini ve yeğeninizin kaldığı

evi sık sık ziyaret ettiğini duydum,” dedi Richardson. Gözlerini Grey’in yüzünden ayırmıyordu. “Ama dostunuz değil, öyle mi?[w]

“O bir doktor,” dedi Grey, Richardson’m şaşırdığını görünce az da olsa tatmin olmuştu. “Bana ve yeğenime çok yardımcı oldu.” O sırada, Richardson’ın, Bayan Fraser’a ne kadar değer verdiğini bilmemesinin daha iyi olacağı aklına geldi. Eğer kişisel bir ilgi duyduğunu düşünürse, Grey’e bilgi vermekten vazgeçebilirdi. “Ama işimiz bitti,” diye ekledi, tedirginliğini elinden geldiğince belli etmemeye çalışıyordu. “Kendisine saygı duyuyorum elbette fakat hayır, aramızda bir dostluk yok.” Kararlı bir şekilde kalkıp gitti, daha fazla soru sorması ilgilenmiyormuş gibi görünme çabasına gölge düşürürdü.

Walnut Caddesi’ne doğru yöneldi, artık uyuşmuş gibi hissetmiyordu. Bir kez daha güçlü, kararlı ve kendisi gibi hissediyordu. Neticede, Jamie Fraser için yapması gereken bir iyilik daha vardı.

“Benimle evlenmelisin,” diye tekrarladı.

İlk söylediğinde de duymuştum ve tekrar etmesi daha farklı bir şekilde algılamama neden olmuyordu. Parmağımı kulağıma sokup karıştırdım, diğer kulağım için de aynı şeyi yaptım. “Sandığım şeyi söylemiş olamazsın.”

“Aynen öyle,” dedi, her zamanki soğuk ses tonu geri dönmüştü.

Şokun verdiği uyuşukluğun etkisi geçmeye başlamıştı, korkunç bir şey kalbimdeki küçük boşluğun içinden dışarı çıkıyordu. Ona bakamayacağım için gözlerimi Lord John’a dikmeyi tercih etmiştim.

“Şoke olduğumun farkındayım,” dedim, “yine de halüsi-nasyon görmediğime ve gaipten sesler duymadığıma eminim. Tanrı aşkına, neden böyle bir *şey söylüyorsun?’.”* Ona vurmak için aniden ayağa fırladım. Ne yapmak istediğimi anlamış ve akıllıca hareket ederek bir adım geri çekilmişti.

“Benimle evleneceksin,” dedi Lord John sert bir ses tonuyla. “Bir casus olarak tutuklanmak üzere olduğunun farkında mısın?”

“Ben- hayır.” Ayağa kalktığım kadar ani bir şekilde yerime oturdum. “Ne… neden?”

“Nedenini benden daha iyi bilirsin,” dedi soğuk bir sesle. Aslında biliyordum. Beni etkisi altına almakla tehdit eden ani korkuyu bastırdım, sepetimle gizleyerek elden ele geçirdiğim kâğıtlarla Özgürlük Evlatları’nın gizli çetesini

besleyişimi düşünüyordum.

“Bu doğru olsa bile,” dedim, sesimin aynı seviyede kalmasına uğraşıyordum, “neden seninle evleneyim ki? Ayrıca neden *benimle* evlenmek isteyesin ki? Bir an için bile böyle bir şey isteyeceğine inanmam.”

“İnansan iyi olur,” dedi kısaca. “Bunu yapacağım, çünkü Jamie Fraser için vereceğim son hizmet bu. Karım olursan seni koruyabilirim, kimse sana dokunamaz. Ve *sen* de razı olacaksın, çünkü…” Çenesini kaldırarak arkama kasvetli bir bakış attı, dönüp baktığımda kızlar ve Henri-Christian olmak üzere Fergus’un dört çocuğunun kapının girişine toplanıp kocaman gözlerle beni izlediklerini gördüm. Uzun ve yakışıklı suratında hem korktuğu hem de meydan okuma olduğu görülen Germa-in gözlerini Lord John’a dikmişti.

“Onlar da mı?” diye sordum ve derin bir nefes alarak dönüp ona baktım. “Onları da koruyabilir misin?”

“Evet.”

“Ben- evet. Pekâlâ.” İki elimi de tezgâhın üstüne yerleştirmiştim. “Ne zaman?”

“Şimdi,” dedi ve beni dirseğimden tuttu. “Kaybedecek vaktimiz yok.”

Lord John’un salonunda gerçekleşen kısa törene dair hiçbir şey hatırlamıyordum. Tüm günden geriye aklımda kakın tek

şey, ciddi bir şekilde babasının -üvey babasının- sağdıcı olarak yanında duran, boylu poslu, dimdik, uzun burunlu, çekik kedi gözleri belirsiz bir sevecenlikle üzerimde gezinen Williamin görüntüsüydü.

Ölmüş olamaz, diye olağandışı bir mantıkla düşündüğümü hatırlıyordum. *İşte burada.*

Bana söylenilen şeyleri tekrar ettikten sonra uzanmam için yukarı götürülmüştüm. Hemen uykuya dalmış ve ertesi gün öğlene kadar uyanmamıştım.

Uyandığımda ne yazık ki her şey hâlâ gerçekti.

Dorothea endişeli bir şekilde etrafımda dolanıyordu. Gün boyunca yanımda kalıp bir şeyler yemem için viski ve konyak vererek beni kandırmaya çalışmıştı. Onun varlığı beni teselli etmiyordu -hiçbir şey edemezdi- ama en azından dikkat dağıtıcı ve zararsızdı. Konuşmasına izin verdim, kelimeleri akan suyun sesi gibi içime işliyordu.

Lord John ve Willie akşama doğru döndüler. Alt kattan gelen seslerini duyuyordum, Dottie aşağı inip onlarla konuşmaya başlamıştı. Biraz meraklandığını belli eden bir ses tonuyla konuşuyordu, daha sonra

merdivenlerde hızlı ve hafif ayak seslerini duydum.

“Teyze,” dedi nefes nefese. “Kendini aşağıya inecek kadar iyi hissediyor musun?”

“Evet, sanırım.” Bana “teyze” diye hitap ettiğini duyunca biraz şaşırmıştım, ayağa kalkıp belli belirsizce kendime çeki düzen vermeye çalıştım. Fırçayı elimden alıp saçımı yukarıdan topladı ve kafama kurdeleli bir başlık taktıktan sonra saçlarımı özenle başlığın altında soktu. Yavaşça merdivenlerden inerken bana yardım etmesine izin verdim, Lord John ve Wıllie salondaydılar, ikisinin de yüzleri hafifçe kızarmıştı.

“Claire Anne.” Willie elimi tutup kibarca öptü. “Gelip şuna bakar mısın? Babam hoşuna gideceğini düşündüğü bir şey bulmuş. Hadi gel,” diye tekrarlayıp beni yavaşça masaya doğru çekti.

Bu, kaliteli bir ağaçtan yapılmış altın rengi çizgileri olan büyük ahşap bir sandıktı. Sandığa göz atıp dokunmak için elimi uzattım. Çatal bıçak takımı koyulan bir kasaya benziyordu ama daha büyüktü.

“Ne…?” Başımı kaldırıp baktığımda biraz mahcup olmuş gibi görünen Lord John’un yanımda durduğunu gördüm.

“Şey, bir hediye,” dedi Lord John. “Düşündüm de birkaç alete ihtiyacın olduğunu fark ettim. Mesleğini bırakmanı istemiyorum,” diye kibarca ekledi.

“Mesleğim.” İçimi sırtımdan çeneme doğru yükselen bir ürperti kapladı. Beceriksizce sandığın kapağını kaldırmaya çalıştım ama terli parmaklarım kayıyordu, ahşabın üstünde parıldayan bir ıslaklık bırakmışlardı.

“Hayır, hayır, bu taraftan.” Lord John sandığın nasıl açıldığını bana göstermek için eğilip kendisine doğru çevirdi. Gizli kilidi kaydırıp kapağı açtıktan sonra menteşeli kapaklan çevirdi ve sonra bir hokkabaz edasıyla geri çekildi.

Kafa derim soğuk terden karıncalanmış, gözlerimin kenarlarında kara noktalar belirmeye başlamıştı.

İki düzine boş, altın kaplı şişe vardı. Altında iki küçük çekmece. Ve üzerinde de kadife yatağında parıldayan pirinç kaplı mikroskobun parçaları. Bu, tıbbi aletlerin olduğu bir sandıktı.

Dizlerim çözülmüştü, yanağıma değen serin ahşap zemini memnuniyetle karşılayarak bayılmıştım.

Ölüm Yolları

Gece darmadağınık bir cehennemi andıran yatağımda yatarken, ölmek için bir yol düşünüyordum. Tüm kalbimle bulunduğum hayattan göçüp gitmek

istiyordum. Yaşamın diğer tarafında akla hayale gelmeyen güzellikler ya da merhametle affedilme olsa da kaçıp kurtulmadığım ızdırabıma karşın bilinmeyeni yeğlerdim.

Beni basit ve acımasız bir kaçıştan neyin alıkoyduğunu bilmiyordum. Ne de olsa, bu tamamen benim elimdeydi. Seçeneklerim arasında tabanca, bıçak, aniden ya da kişiyi kendinden geçirerek öldüren zehirler vardı.

Kapakları kenarlara doğru açık sandığın küçük çekmeceleri aralıktı, deli gibi sandığın içindeki kavanozlara ve şişelere bakındım. Telaşla içindekileri karıştırıyor, sandıkla birlikte bildiğim ve hatırladığım her şeyin altını üstüne getiriyordum.

En sonunda ihtiyacım olan her şeye sahip olduğumu görünce ellerim titreyerek hepsini teker teker masanın üstüne dizdim.

Boğanotu. Arsenik.

Çok fazla ölüm seçeneğim vardı. Peki, nasıl yapacaktım?

Eter. Kesin olmasa da en kolayı bu olurdu. Uzanıp, kalın bir bez parçasını ıslattıktan sonra ağzımın ve burnumun üstüne koyup acı çekmeden ölebilirdim. Ama her zaman birinin gelip beni bulma ihtimali vardı. Bilincimi kaybedip kafam bir tarafa düşebilir ya da nöbet geçirmeye başlarsam bez yerinden oynayabilir ve tekrar hayatın içimi acıtan boşluğuna uyanabilirim.

Bir süre kıpırdamadan oturdum, rüyada gibi hissederek keten köklerini kesmek için kullandıktan sonra düşüncesizce masanın üstüne bıraktığım bıçağa uzandım. Jamie'nin bana verdiği bıçak. Çok keskindi ve soğuk bir şekilde parlıyordu.

Bıçakla kesin ve hızlı olurdu.

Jamie Fraser *Philomene*'nin güvertesinde durmuş suyun durmaksızın akışını izlerken ölümü düşünüyordu. Uzun süren deniz tutması dindiğinde en sonunda bunu kişisel anlamda düşünmeyi bırakabilmişti. Şimdiki düşünceleri daha soyuttu.

Claire için ölümün düşmandan farksız olduğunu düşünüyordu. Her zaman mücadele edilecek, asla boyun eğmeyeceği bir şeydi ölüm. Onun kadar Jamie de ölüme aşinaydı ama ister istemez ölümle barışmıştı. Ya da öyle sanıyordu. İnsanın kendi ölümünü kabul etmesine rağmen dolu dolu yaşaması tam Sokrates'e göre bir ikilemdi. Küçük bir tebessümle o değerli adamın bu ikilemi tam anlamıyla kucakladığını düşündü.

Ölümden daha kötü şeylerin olduğunu fark edecek kadar çok ölümle yüz yüze gelmişti ve bu karşılaşmaları oldukça net bir şekilde hatırlıyordu. Ölüp gitmek, geride kalıp yas tutmaktan çok daha iyiydi.

Küçük ve yalnız kız kardeşine bakıp zihninde “dul” kelimesini duyduğunda hâlâ üzüntüden daha korkunç bir şey hissediyordu. Bu yanlıştı. Jenny öyle olamazdı; acımasız bir şekilde parçalanamazdı. Sanki onun küçük küçük parçalara bölündüğünü izliyor ve elinden hiçbir şey gelmiyordu.

Bu düşünceyi akimda çıkarıp Claire’i, onu ne kadar özlediğini ve alevinin karanlıkta ona yol gösteren bir mum gibi olduğunu düşünmeye başladı. Dokunuşu vücudunda tarifi olmayan bir rahatlama ve sıcaklık bırakırdı. Gitmeden önceki gece, kulenin dışındaki bankta el ele otururken kalp atışlarını parmaklarında hissedişini, kendi nabzının ise o sıcak ve hızlı kalp atışlarıyla sakinleştiğini hatırladı.

Ölümün varlığının bu kadar çok kişiyi, uzun süredir unutulmuş yüzleri akima getirmesi çok tuhaftı. Claire’i düşünmesi ve elini ilk tuttuğu andan beri onu koruyacağı üzerine yemin etmesi aklına isimsiz kızını getirmişti.

Fransa’da ölmüştü. Yıllardır onu düşünmemişti ama birdenbire yeniden aklına gelmişti. Leoch’ta Claire’in elini tuttuğunda onu hatırlamış ve evliliğinin küçük bir telafi olacağını düşünmüştü. Kendi suçu olmasa da kendisini affetmeyi yavaş yavaş öğrenmişti ve Claire’i severek kızın ruhuna huzur vermeyi umuyordu.

Anlaşılmaz bir şekilde Tanrı’ya bir hayat borçlu olduğunu ve Claire ile evlenerek bu borcu kapadığını düşünmüştü ama Tan-rı’nın, her koşulda Claire ile evleneceğini bildiğini düşününce acı acı gülümsedi. Ancak onu koruyacağına dair verdiği söze sadık kalmıştı. *İsmimin, soytmıun ve bedenimin üzerine*, demişti. *Bedenimin üzerine.* Bu kısımda gölgelerin arasında başka bir yüz gözüne ilişirken kıpırdamasına neden olan bir ironi vardı. Küçük, alaycı, kocaman gözlü ve çok genç bir yüzdü.

Geneva. Şehveti yüzünden başka bir genç kadın daha ölmüştü. Tam olarak onun suçu değildi - ölümünün ardından uzun günler ve geceler boyunca, ahırın üst kısmındaki soğuk yatağında yapayalnız bir şekilde bu duyguyla mücadele ederken, aşağıda kımıldanıp bir şeyler yiyen atların sessiz ve güvenilir varlığıyla kendisini avutmuştu. Ama onunla birlikte olmamış olsaydı bile genç kadın ölecekti, bu kaçınılmazdı.

Tanrı’ya bir hayat daha borcu olup olmadığını merak ediyordu. Geneva’nm hayatına karşılık hayatı pahasına koruması için kendisine verilenin Willie olduğunu düşündü. Ancak bu hakkını başka birine devretmek zorunda kalmıştı.

Fakat artık yanında kız kardeşi vardı, Ian’a ona iyi bakacağına dair söz vermişti. *Yaşadığım sürece*, diye içinden geçirdi. O halde halâ biraz vakti vardı. Paris’teki falcının ona vadettiği ölümlerden sadece beşini geride bıraktığını düşündü.

*“Mezarında rahat edene kadar dokuz kez öleceksin*demişti. Bu sayıya ulaşmak için daha kaç kez denemesi gerektiğini merak ediyordu.

Bileğim görünecek şekilde elimi uzatıp bıçağın ucunu ön-kolumun ortasına yerleştirdim. Birçok başarısız intihar girişimi görmüştüm, bileklerini yatay kesenlerin yaralarının küçük ağızları yardım çığlıkları atardı. Başarılı olanları da görmüştüm. Damarları boylamasına kesmek en doğrusuydu, derin ve düzgün kesikler birkaç saniye içinde bilincimi yitirmeme neden olur ve birkaç dakika içinde de tüm kanımı tüketirdi.

Başparmağımın ucundaki yara izi hâlâ belirgindi. Hafif, beyaz bir “J” harfiydi. İlk kez ölüm ve ayrılığın acımasızlığıyla yüzleştiğimizde, Culloden savaşına gitmeden önce bu izi bırakmıştı.

Bıçağın ucuyla ince, beyaz çizgiyi takip ederken metalin baştan çıkarıcı fısıltısını tenimde hissediyordum. O an onunla birlikte ölmek istemiştim ama beni geri çevirmişti. Çocuğunu taşıyordum ve ölemezdim.

Artık çocuğunu taşımıyordum ama hâlâ oralarda bir yerlerdeydi. Belki de ulaşılabilirdi. Uzun bir süre hareket etmeden oturdum ve sonra içimi çekip bıçağı dikkatle masanın üstüne koydum.

Belki de yılların getirdiği bir alışkanlıktı, yaşamı kutsal sayıyordum. Belki zorunluluktandı. Bana ihtiyacı olan, en azından yardımım dokunabilecek insanlar vardı. Belki de ısrar eden bedenimin inatçılığıydı.

Kalbimi, kalp atışlarımı sayabilecek kadar yavaşlatabilir-dim… ölümün uzaktan gelen davul seslerini kulaklarımda duyana kadar kanımın akışını yavaşlatabilirdim.

Karanlıkta uzanan yollar vardı. Bundan emindim, daha önce insanları ölürken görmüştüm. Fiziksel açıdan tükenmelerine rağmen, o yolu bulana kadar ölüm gelmezdi. Bense, henüz kendi yolumu bulamamıştım.

Uyuşukluk

Mum ışığında hafifçe parlayan yeni tıbbi alet sandığım odamdaki masanın üstünde duruyordu. Yanında, sabah aldığım kurutulmuş bitkiler ve gazlı bezlerin yanı sıra, Bayan Figg mutfağının temizliğinin bozulmasından hiç hoşlanmamış olsa da öğlen hazırladığım tentür vardı. Bayan Figg ben çalışırken çekip gitmek yerine, şüpheli gözlerini sessizce benim ve kazanımın üzerinde tutabileceği yemek odasının girişine çekilmişti.

Büyük bir karaf dolusu erik konyağı bana eşlik ediyordu. Geçen hafta boyunca, gece bir bardak içince en azından bir süreliğine kesintisiz uyuyabildiğimi fark etmiştim. Ama bu gece işe yaramıyordu. Alt kattaki şömine rafında duran saatin yavaşça bir kez çaldığını duydum.

Dökülen bir kutu kurutulmuş papatyayı toplamak için eğilip özenle kabın içine geri koydum. Bir şişe haşhaş çiçeği şurubu da düşmüş, yerde yan yatmıştı ve tıpasının etrafından hoş kokulu sıvı sızıyordu. Şişeyi dikleştirip ağzından sızan altın renkli damlaları mendilimle sildikten sonra yerdeki küçük birikintiyi temizledim. Bir kök, bir taş ve bir de yaprak. Hepsini teker teker seçip yerlerine yerleştirdikten sonra, mesleğimin malzemelerini kaderimin parçalarıyla birlikte kenara kaldırdım.

Kalbim yavaş ve düzensiz atıyordu, kendimi sakinleştirmeye, bulunduğum yere ve zamana adapte olmaya çalışarak elimi kutunun üstüne koydum. Gündüzleri artık daha zor gelmeye başlamıştı.

Birdenbire acı verici bir şekilde Ticonderoga'dan geri çekildiğimiz günü hatırladım. Bir köye ulaşmış, geçici olarak bir ahıra sığınmıştık. Bütün gün çalışmış, yaralıların terden ıslanan pis kıyafetlerinden yaptığım sargı bezleri hariç hiçbir ilaç ve tıbbi alet olmadan elimden geleni yapmıştım.

Karanlık olmuştu. Biri gelip beni ayağa kaldırdıktan sonra ahırdan küçük bir hana göndermişti. İçerisi kalabalıktı, insanlarla dolup taşıyordu. Birisi, belki de lan, Jamie'nin dışarıda olduğunu ve benim için yiyecek getirdiğini söylemişti.

Sendeleyerek kapının girişinde durmuştum.

Parmaklarımı kapı dikmesine sabitlemiştim ve tırnaklarım bembeyaz olmuştu.

Gözüme belirsiz bir hareket ilişti. Beni görünce hemen kalkıp bana doğru gelmişti. Adı neydi-

"Jamie." İsmini hatırlayabildiğim için küçük bir rahatlama hissettim.

Beni kolumdan tutup içeri götürdü, bir an kendi kendime yürüdüğümden ya da onun beni taşıdığından emin olamamıştım; ayaklarımın toprak zeminin üzerinde sürüklendiğini hissetmiştim ama ne ağırlığımı ne de kımıldadığımın farkmday-dım.

Benimle konuşuyordu, sesi huzur veriyordu. Kelimeleri ayırt etmeye çalışmak çok zor geliyordu. Ama ne söylüyor olabileceğini az çok biliyordum, "İyiyim… sadece yorgunum/' diyebilmiştim ve bunları söylerken dahi bu seslerin doğru kelimeler olması bir yana, kelime olup olmadıklarından bile emin değildim.

Jamie endişeli gözleriyle beni süzerken, "Uyumak ister misin?" demişti. "Yoksa önce bir şeyler mi yemek istersin?" Beni bırakıp ekmeği çıkardı, destek almak için duvara elimi dayayıp duvarın sert olduğunu hissedince şaşırmıştım.

Uyuşukluk hissi beni ele geçiriyordu.

‘Yatak,” demiştim. Dudaklarım mosmordu. “Seninle. Şimdi.”

Yanağıma dokundu, nasırlı avucu sıcacıktı. Eli kocamandı. Güçlüydü. En önemlisi güvenilirdi.

“Emin misin *a nighean*?” demişti şaşkın bir ses tonuyla. “Sanki bayılacak gibi- ”

Elimin kolunun içinden geçeceğinden korkarak onu tuttum. “Sert ol,” diye fısıldamıştım. “Canımı yak.”

Bardağım boşalmıştı, karaf yarı doluydu. Bir tane daha doldurup bardağı dikkatle elime aldım. Dökülmesini istemiyordum, ne kadar kısa süreli olursa olsun unutmaya çok yakındım.

Tamamen olabilir mi, diye merak etmeye başlamıştım. Ölmeden ruhum bedenimden ayrılabilir miydi? Yoksa çoktan böyle mi olmuştu?

Bardaktaki içkiyi yavaşça, birer yudum alarak içtim. Bir tane daha ve her defasında birer yudum.

Başımı kaldırıp bakmama neden olan bir ses duymuş olmalıydım ama kafamı kaldırdığımın farkında değildim. John Grey odamın girişinde duruyordu. Boyunbağını takmamıştı, gömleği omuzlarında gevşek duruyordu. Saçları darmadağınık, gözleri benim gözlerim gibi kıpkırmızıydı.

Sanki su altındaymışçasına yavaşça doğruldum.

“Bu gece onun yasını tek başıma tutmayacağım,” dedi boğuk bir sesle ve kapıyı kapattı.

Uyanmış olmama şaşırmıştım. Uyanmayı beklemiyordum ve gerçekliğe alışabilmek için bir süre uzanmam gerekti. Biraz başım ağrıyordu ve bu, hâlâ hayatta olmamdan çok daha şaşırtıcıydı.

Ama yanımda yatan adamın yanında bunların hiçbir önemi yoktu.

“Sormamın sakıncası yoksa, en son ne zaman bir kadınla birlikte oldun?”

Lord John rahatsız olmuş gibi görünmüyordu. Hafifçe kaşlarını çatıp düşünceli bir şekilde göğsünü kaşıdı.

“Oh… en az on beş yıl olmuştur.” Bana bakarken yüz ifadesi endişeli bir hal aldı. “Ah. Özür dilerim.”

“Özür mü diliyorsun? Ne için?” Kaşımı kaldırdım. Aklımdan özür dileyebileceği birçok şey geçiyordu ama muhtemelen bunlardan hiçbiri değildi.

“Belki de… pek centilmence davranmadım.”

“Elbette değildin,” dedim oldukça aksi bir şekilde. “Fakat benim de bir kadına yakışır şekilde davranmadığımdan eminim.” Bana baktı, sanki bana verecek bir cevap bulmaya çalışırmış gibi dudakları kıvrılmıştı, bir-iki dakika sonra başını sallayarak vazgeçti.

“Hem seviştiğin ben değildim,” dedim, “ve ikimiz de bunun farkındayız.”

Masmavi gözleriyle bana şaşkınlıkla bakıyordu. Hafifçe gülümseyerek bakışlarını pikeye çevirdi.

“Hayır,” dedi yavaşça. “Sanırım, sen de benimle sevişmiyordun, değil mi?”

“Hayır,” dedim. Önceki gecenin üzüntüsü hafiflemişti ancak üzerimdeki ağırlığını hâlâ hissedebiliyordum. Üzüntünün sıktığı boğazım yarı kapalı olduğundan sesim kısık ve boğuktu.

John doğrulup bir şişe ve bardağın olduğu masaya uzandı. Şişedeki sıvıyı bardağa doldurup bana uzattı.

“Teşekkür ederim,” deyip dudaklarıma götürdüm. “Yüce Tanrım, bu *bira* mı?”

“Evet, hem de çok güzel bir bira,” dedi ve şişeyi başına dikti. Gözleri yarı kapalı bir halde birkaç büyük yudum aldıktan sonra, tatmin olmuş bir şekilde nefesini vererek şişeyi indirdi. “Damağı temizler, nefesi tazeler ve mideyi sindirime hazırlar.” Flalime rağmen hoşuma gitmişti ve çok da şaşırmıştım. “Bana her sabah kahvaltıda bira içme alışkanlığın olduğunu mu söylemeye çalışıyorsun?”

“Tabii ki hayır. Yanında bir şeyler yiyorum.”

“Ağzında tek bir diş kalmış olmasına şaşıyorum,” dedim sertçe ve ufak bir yudum aldım. Bira gerçekten de güzeldi; koyu, tatlı ve keskinliği tam kıvammdaydı.

O sırada duruşunda konuşmayla ilgisi olmayan bir gerginlik sezdim. Zihnim yavaş çalıştığından sorunun ne olduğunu anlamam biraz zaman aldı.

“Ah. Gaz çıkarmak istiyorsun,” dedim, “beni dert etme. İşine bak.”

Bunu duyunca o kadar şaşırmıştı ki çekinmeden yaptı.

“Çok özür dilerim, hanımefendi!” dedi, beyaz teni saç çizgisine dek kızarmıştı.

Gülmemeye çalışıyordum ama bu isteğimi bastırdıkça yatak sallanıyor ve daha çok kızarıyordu.

Meraktan, ‘Yatakta bir erkekle birlikte olsaydın, hiç tereddüt eder miydin?” diye sordum.

Eklemleriyle dudaklarını ovuşturdu, yanaklarının kızarıklığı biraz geçmişti.

“Sanırım bu kiminle birlikte olduğuma bağlı. Ama genel olarak, hayır.”

Aklındaki adamın Jamie olduğunu biliyordum, çünkü benim aklımda da o vardı. Alınacak değildim.

O da benim ne düşündüğümü biliyordu.

“Bana bir keresinde vücudunu sundu, bunu biliyor muydun?” Sesi mesafeliydi.

“Anladığım kadarıyla kabul etmedin.” Kabul etmediğini biliyordum ama bu karşılaşmayı bir de ondan dinlemek istiyordum.

“Hayır. Ondan istediğim bu değildi, tam olarak değildi,” diye dürüstçe ekledi. “Her şeyi istiyordum ve ona sahip olamayacaksam, daha azıyla yetinmeyeceğimi düşünecek kadar genç ve kibirliydim. Ve elbette, bana bunu veremezdi.”

Bir süre sessizce düşündüm. Açık pencerenin önündeki uzun perdeler esintiyle dalgalanıyordu.

“Teklifini kabul etmediğin için pişman mısın?” diye sordum.

“Hem de nasıl,” dedi üzgün bir şekilde gülümseyerek. “Aynı zamanda, onu geri çevirmek yaptığım en asilce şeylerden biriydi. Bu doğru, sen de biliyorsun bencilliğin de bazı sonuçları vardır ve onu kabul etmiş olsaydım, aramızdaki şeyi sonsuza dek yok etmiş olurdum.”

İronik bir şekilde, “Zor da olsa ona anlayışla yaklaşmak,” diye ekledi, “bana dostluğunu kazandırdı. Bu nedenle bir yandan pişmanlık duyarken diğer yandan kabul etmediğim için seviniyorum. Ne de olsa, onun en çok dostluğuna değer verirdim.”

Kısa bir sessizlikten sonra bana döndü.

“Bir şey sorabilir miyim? Ama tuhaf olduğumu düşüneceksin.”

“Eh, biraz *tuhafsın* zaten,” dedim anlayışla. “Ama bu beni rahatsız etmiyor. Nedir?”

Bana ortada tuhaf biri varsa bu kişinin kendisi olmadığını belirten bir bakış attı. Ancak centilmenliği buna karşılık söyleyebileceği her şeyi bastırmıştı.

“Çıplakken sana bakabilir miyim?”

Tek gözümü kapatıp ona baktım.

“Kesinlikle bir kadınla ilk defa yatıyor olamazsın, değil mi?” diye sordum. Bir kez *evlenmişti* ama evlilik hayatının büyük bir bölümünü karısından ayrı

geçirdiğini hatırlıyordum.

Düşünceli bir şekilde dudaklarını büktü, sanki hatırlamaya çalışıyordu.

“Hayır. Ama ilk defa tamamen kendi isteğimle bunu yaptım.”

“Ah, *çok gururlandım’”*

Hafifçe gülümseyerek bana baktı.

“Gururlanmalısın,” dedi sessizce.

Ne de olsa artık yaşlanmıştım… Öte yandan, erkeklerin çoğunun kadınsı cazibelere karşı verdiği içgüdüsel tepkiler herhalde onda yoktu. Bu da sorunun ucunu açık bırakıyordu…

“Neden?”

Yüzünde utangaç bir gülümseme belirmişti, kendisini yastığın üstüne doğru çekti.

“Doğrusunu istersen… pek emin değilim. Belki de sadece geçen gece olanlarla… bu deneyimin gerçekliğini bağdaştırmak istiyorum.”

Sanki göğsüme yumruk yemişim gibi ani bir ağrı hissettim. Uyanır uyanmaz onu gördüğümde neler düşündüğümü asla bilemezdi. Aniden kafam karışmış ve onun Jamie olduğunu sanmıştım, Jamie’nin tenini, ağırlığını ve sıcaklığını çok net hatırlıyordum ve onun Jamie olmasını o kadar çok istemiştim ki bir an için o olduğuna kendimi inandırmayı başarmıştım. Ve olmadığını anladığımda ise tarifi mümkün olmayan bir hayal kırıklığına uğramıştım.

O da uyanıp yanında beni gördüğünde aynı şeyleri mi hissetmişti?

“Belki de sadece meraktandır,” dedi biraz daha büyük bir gülümsemeyle. “Charleston rıhtımındaki zenci köleler dışında uzun bir süredir çıplak bir kadın görmedim.”

“Ne kadar uzun bir süredir? On beş sene olduğunu söylemiştin.”

“Ah, ondan çok daha uzun bir süredir. Isobel- ” Aniden durdu, gülümsemesi kaybolmuştu. Ölen karısından daha önce hiç bahsetmemişti.

“Onu çıplakken hiç görmedin mi?” diye sordum büyük bir merakla.

Bakışlarını kaçırarak yüzünü hafifçe çevirdi.

“Ah… hayır. O hiç… Hayır.” Boğazını temizleyip bana döndü, gözlerimin içine o kadar büyük bir dürüstlükle bakıyordu ki başımı çevirmek istedim.

“Sana tamamen çıplağım,” dedi sadece ve çarşafı üzerinden çekti.

Davet edilmiştim ve ona bakmama engel olamıyordum. Doğrusunu söylemek

gerekirse, sırf meraktan ona bakmak istiyordum. Pek iri yapılı değildi ama kaslı ve güçlüydü. Kamında biraz yumuşaklık vardı, yağ değildi - vücudunda kasıklarına doğru koyulaşarak kahverengiye dönen sarı tüyleri vardı. Bu vücut bir savaşçıya aitti ve bu tür vücutlara yeterince aşinaydım. Göğsünün bir tarafında birbiriyle kesişen bir sürü yara izi vardı, başka yaraları da vardı - kalçasının üst kısmında derin bir kesik ve sol kolunda şimşeği andıran tırtıklı bir başka iz.

En azından kendi yaralarımın görülmediğini düşünüyordum, daha fazla düşünmeden çarşafı üzerimden çektim. Hafifçe gülümseyerek büyük bir ilgiyle beni incelemeye başladı. “Çok güzelsin,” dedi kibarca.

“Benim yaşımdaki bir kadına kıyasla mı?”

Bakışları üzerimde gezindi, yargılar gibi değil, daha çok zevk sahibi bir adam edasıyla gördüklerini yıllar boyunca gördükleriyle kıyaslıyordu.

“Hayır,” dedi en sonunda. “Senin yaşındaki bir kadına kıyasla değil ve sanırım hiçbir kadına kıyasla değil.”

“O halde neye kıyasla?” diye sordum merakla. “Bir nesneye mi? Ya da bir heykele mi?” Aslında onu anlayabiliyordum. Belki de müzelerde bulunan heykeller gibiydim. İçlerinde yaratıcılarının ilhamını taşıyan yıpranmış heykeller gibi.

“Bir arkadaşa kıyasla,” dedi sadece.

“Ah,” dedim, çok etkilenmiştim. “Teşekkür ederim.” Bekledim, bir süre sonra çarşafı ikimizin de üstüne çektim. “Arkadaş olduğumuza göre…” dedim, nedense biraz cesaretlenmiştim.

“Evet?”

“Sadece merak ediyordum… karın öldüğünden beri hep yalnız miydin?”

İçini çekmişti ama gülümseyerek böyle bir soru sorduğum için rahatsız olmadığını belli etti.

“Eğer gerçekten merak ediyorsan, uzun yıllar boyunca aşçımla fiziksel bir ilişki yaşadım.”

“Aşçınla mı?”

Sesimdeki korkuyu duyunca, “Hayır, elbette Bayan Figg değil,” dedi telaşla. “Virginia’da Josiah Dağı’ndaki aşçımı kastettim. Adı Manoke’ydi.”

“Ma- oh!” Bobby Higgins’in Lord John’un Manoke adında bir Kızılderili’yi aşçı olarak işe aldığını söylediğini hatırlıyordum.

Anlamlı bir şekilde, “Sadece bazı zorunlu istekleri dindirmekle ilgili değildi,”

dedi ve dönüp gözlerimin içine baktı. “İkimiz de birbirimizden hoşlanıyorduk.”

“Bunu duyduğuma sevindim,” diye mırıldandım. “O, şey…” “Sadece erkekleri tercih ettiği hakkında hiçbir fikrim yoktu. Biraz şüphelenmiştim ama karşımda isteklerini belli edince çok şaşırmıştım, ne tür zevkleri olursa olsun şikâyet edebilecek bir konumda değildim.”

Eklemlerimle dudaklarımı ovuşturdum, meraklı görünmek istemiyordum ama aynı zamanda deli gibi merak ediyordum.

“Başkalarıyla görüşmesi seni rahatsız etmiyor mu? Ya da senin başkalarıyla görüşmen onu rahatsız etmiyor mu?” Aniden içimi bir endişe kapladı. Önceki gece olanların bir daha asla tekrar etmesini istemiyordum. Hatta hâlâ hiçbir şey olmadığına kendimi inandırmaya çalışıyordum. Ne de onunla Virginia’ya gitmek istiyordum. Ama ya gitmek zorunda kalırsam ve Lord John’un ev halkı birbirimizi sevdiğimizi zannederse… Kıskanç bir yerlinin çorbama zehir attığını ya da bahsi geçen evin arkasında elinde Kızılderili baltasıyla pusuya yatmış beklediğini gözümün önüne getirmeye başlamıştım.

John dudaklarını büzmüş düşünüyordu. Sakallarının gür olduğunu fark ettim; sarı sakalları yüz hatlarını yumuşatırken aynı zamanda ona tuhaf bir yabancılık katıyordu - onu kusursuz bir şekilde tıraş olmamış ve bakımsız bir halde çok nadir görmüştüm.

“Hayır. Aramızda sahiplenme yoktu,” dedi en sonunda.

Ona inanmadığımı belli eden bir bakış attım.

“Seni temin ederim,” dedi küçük bir gülümsemeyle. “O-Belki de en iyisi bir benzetmeyle açıklayabilirim. Çiftliğimde -William’a ait, elbette; sadece evim anlamında benim diye hitap ediyorum- ”

Boğazımdan, her şeyi büyük bir kesinlikle anlatma eğilimini kısa kesip devam etmesini belirten kibar bir ses çıkardım.

“Çiftlikte,” dedi bana aldırış etmeden, “evin arkasında büyük bir açıklık var. Önceleri küçük bir alandı, yıllar geçtikçe genişlettim ve en sonunda çimenlerle kaplandı ama açıklığın kenarı ağaçlara ulaşıyor. Akşamları, çimenlerin kenarında otlanmak için genellikle ormandan geyikler gelir. Ancak zaman zaman bir geyiği görürdüm. Rengi sanırım beyazdı, sanki gümüşten yapılmış gibi görünüyordu. Sadece ay ışığında ortaya çıktığından mı yoksa ay ışığı olmadığı zamanlarda onu göremediğimden mi bilmiyorum, çok nadir rastlanılan bir güzellikti.”

Bakışları yumuşamıştı, yukarıdaki tavan sıvasına değil, ay ışığında tüyleri parlayan beyaz geyiğe baktığını görebiliyordum.

“İki-üç nadiren dört gece üst üste geliyor ama sonra kayboluyor ve haftalarca bazen aylarca onu göremiyordum. Sonra tekrar ortaya çıkıyor ve ben bir kez daha büyüleniyordum.”

Yatak örtülerini hışırdatarak yana dönüp bana baktı.

“Anlıyor musun? Bu yaratık bana ait değil ve istesem de hiçbir zaman olmayacak. Gelişi minnettarlıkla kabul ettiğim bir hediye ancak gittiğinde terk edilmiş ya da ondan mahrum kalmış gibi hissetmiyorum. Kalmak istediği sürece ona sahip olmaktan memnunum.”

“Manoke ile olan ilişkinin de böyle olduğunu mu söylüyorsun? Peki sence o da senin hakkında böyle mi hissediyordur?” diye merakla sordum. Bana ufak bir bakış attı, şaşırdığı anlaşılıyordu.

“Hiçbir fikrim yok.”

“Siz… yataktayken konuşmaz mısınız?” diye elimden geldiğince kibar bir şekilde sordum.

Dudakları seğirdi ve başını çevirdi.

“Hayır.”

Birkaç dakika sessizce tavanı inceledik.

“Daha önce hiç…”

“Daha önce ne?”

“Konuşabildiğin bir sevgilin oldu mu?”

Bakışlarını bana çevirdi.

“Evet. Belki seninle konuştuğum kadar rahat bir şekilde değildi ama evet, oldu.” Sanki başka bir şey söyleyecekmiş ya da soracakmış gibi ağzını açtı ancak konuşmak yerine nefes alıp ağzını sıkıca kapattı ve nefesini yavaşça burnundan verdi.

Önceki gece farkında olmadan ona gösterdiklerimin dışında, Jamie’nin yatakta nasıl olduğunu bilmek istediğinden emindim, bunu düşünmemesine imkân yoktu. Ve sırf konuştuğumuz kısa dakikalar boyunca Jamie’yi hayata geri döndürmek için ona anlatmaya can attığımı kendime itiraf etmek zorundaydım. Fakat bu tür itirafların bir bedeli olduğunu biliyordum: Sadece Jamie’ye ihanet etmekle kalmayıp, John’u -bu şekilde kullanılmak istesin ya da istemesin- kullandığım için utanç duyardım. Jamie ile aramda geçen hatıralar sadece o ana ve bana ait olduğu için de paylaşamazdım.

Son zamanlarda çok sık olduğu gibi ancak sonradan, John’un özel hatıralarının da sadece kendisine ait olduğunu düşünebildim.

“Burnumu sokmak istemedim,” dedim özür dilercesine.

Hafifçe gülümsedi ama içtendi.

“Beni ilginç bulduğunuz için çok gurur duydum hanımefendi. Anlaşmalı evliliklerin çoğunda insanların birbirlerinin düşüncelerinden ve geçmişlerinden uzak kalmayı tercih ettiklerini bilirim.”

Şaşkınlıkla John ve benim aramda da bir samimiyet olduğunu fark ettim - ikimiz için de beklenmedik ve davetsizdi… yine de vardı.

Bunu fark etmek beni utandırmıştı ve bununla birlikte daha gerçekçi bir şeyin farkına vardım: Böbrekleri sağlıklı bir şekilde çalışan bir insanın bira içerek yatakta sonsuza dek yatamayaca-ğını.

Hafifçe kıpırdanmalarımı fark edince hemen ayağa kalkıp benim sabahlığımı getirmeden önce kendi sabahlığını giydi - o sırada düşünceli bir şekilde sabahlığı ısınması için ateşin yanındaki sandalyenin üzerine atmış olduğunu gördüm.

Benim için elinde tuttuğu ipek sabahlığa işaret ederek, “O da nereden çıktı öyle?” diye sordum.

“Yatak odandan sanırım.” Ne demek istediğimi anlamaya çalışarak bir süre kaşlarını çattı. “Ah. Bayan Figg ateşi yakmak için geldiğinde getirdi.”

“Ah,” dedim belirsizce. Bayan Figg’in beni Lord John’u yatağında saçlarım darmadağınık, horlarken görmüş olması düşüncesi son derece küçük düşürücüydü. Aynı şekilde, nasıl görünürsem görüneyim onun yatağında olmam fazlasıyla utanç vericiydi.

Sesinde fark edilir bir sertlikle, “Biz *evliyiz*,” diye dikkatimi çekti.

“Eh… evet. Ama…” Aklıma başka bir düşünce geldi. Eğer arada sırada yatağına başka kadınlan alıyorsa, belki de bu durum Bayan Figg için pek sıra dışı bir şey olmazdı.

“Kadınlarla birlikte oluyor musun? Birlikte uyuyor musun anlamında değil…”

Lord John saçlarını açmayı bırakarak bana baktı.

“İsteyerek değil,” dedi ve sonra durup gümüş tarağını indirdi. “Seyisi içeri almadan önce bana sormak istediğin başka bir şey var mı?” diye büyük bir kibarlıkla sordu.

Yanan ateşe rağmen oda serindi ama yanaklarım kızarmıştı. İpek sabahlığı iyice etrafıma doladım.

“Teklif ettiğine göre… Briannaiın sana ne olduğumuzu söylediğini

biliyorum. Buna inanıyor musun?”

Bir süre hiçbir şey söylemeden beni süzdü. Duygularını Jamie gibi gizleyemiyordu, az önceki sorumun bıraktığı kızgınlığın yerini neşenin aldığını görebiliyordum. Bana eğilerek küçük bir selam verdi.

“Hayır,” dedi, “ama inanıyormuş gibi yapacağıma söz veriyorum.”

Ağzımın çirkin bir şekilde açık kaldığını fark edene kadar ona bakakalmıştım. Sonra ağzımı kapattım.

“Öyle olsun,” dedim.

Son yarım saati içinde birlikte geçirdiğimiz o tuhaf dostluk baloncuğu patlamıştı. Lord John tamamen çıplak değildi ama hem fiziksel hem de duygusal açıdan son derece korunmasızdı. Şaşkın bir halde güle güle diye mırıldanarak kapıya doğru yöneldim.

“Claire?” dedi soru sorar gibi bir ses tonuyla.

Oldukça garip hissederek elim kapı tokmağmdayken durdum, daha önce bana ismimle hitap etmemişti. Omzumun üstünden ona bakmak için fazla çaba harcamamıştım, baktığımda ise onu gülümserken buldum.

“Geyiği düşün,” dedi kısık bir sesle. “Canım.”

Hiçbir şey söylemeden başımı sallayıp odadan kaçtım. Ancak daha sonra, iyice yıkanıp giyindikten ve içine konyak kattığım ayıltıcı bir fincan çayı içtikten sonra son cümlesiyle ne demek istediğini anladım.

Gelişi minnettarlıkla kabul ettiğim bir hediye, demişti beyaz geyik hakkında.

Hoş kokulu buharı içime çekip çay yapraklarının küçük kıvrımlarının fincanın dibine çöküşünü izledim. Haftalardır ilk defa gelecekte beni nelerin beklediğini merak ediyordum.

“Pekâlâ,” diye fısıldayıp çayı içtim. Dilimin üstündeki çay yapraklarının parçacıkları demli ve acıydı.

Ateş Böceği

Karanlıktı. Daha önce gördüğü her yerden daha karanlıktı. Geceleri, hava bulutlu olsa bile dışarısı hiçbir zaman bu kadar karanlık olmazdı ama burası saklambaç oynadıkları Mandy'nin dolabından bile karanlıktı. Kapıların arasında bir boşluk vardı, parmaklarıyla hissedebilmişti ama boşluktan içeri hiç ışık girmiyordu.

Belki Bay Cameron sabah olduğunda geri gelirdi. Jem bunu düşünerek kapıdan biraz uzaklaştı. Bay Cameraon'ın onun canını yakmak istediğini sanmıyordu -en azından yakmayacağını söylemişti- ama onu tekrar taşlara götürmeyi deneyebilirdi ve Jem ne olursa olsun *oraya* gitmeyecekti.

Taşları düşünmek canını acıtıyordu. Bay Cameron'm onu taşlardan birine doğru ittiğindeki kadar değil belki de takat yine de acıtıyordu. Mücadele ederken çarptığı dirseğinin soyulduğunu fark edip ovuşturmaya başladı, çünkü yarasına dokunmak taşları düşünmekten çok daha iyiydi. Kendi kendine, Bay Ca-meron'm canını yakmayacağını söyledi, çünkü taş onu yutmaya çalıştığında Bay Cameraon onu geri çekmişti. Başka bir şey düşünmeye çalışarak yutkundu.

Annesinin babasına, Bay Cameron'm ona yaptığı şakadan bahsederken duyduğu için nerede olduğunu bildiğini düşünüyordu; onu tünele kapatmışlardı ve annesi kapıları kilitleyen tekerleklerin çıkardığı sesin çiğnenen kemikleri andırdığını söv-

İçmişti. Bay Cameron onu buraya tıkıp kapıları kapattığında da aynen ona benzer bir ses duymuştu.

Titriyordu. Burası soğuktu ve üzerinde ceketi olmasına rağmen üşümüştü. Ama büyükbabasıyla birlikte şafaktan önce uyanıp karın altında geyiğin su içmek için gelmesini bekledikleri zamanki kadar soğuk değildi.

Havada bir tuhaflık vardı. Büyükbabası ve Ianin yaptığı gibi ne olduğunu anlamaya çalışırcasına havayı kokladı. Taş kokusu alıyordu fakat sadece sıradan eski taşlara ait bir kokuydu… *onlara* ait değil. Metal kokuyordu ve benzin istasyonunu andıran bir koku daha vardı. Elektriğe benzettiği sıcak bir koku alıyordu. Havada kokudan ziyade bir uğultu vardı. Akım olduğunu hemen anlamıştı. Annesinin ona ve Jimmy Classcok'a gösterdiği türbinlerin olduğu büyük oda gibi değildi fakat oraya benziyordu. O halde duyduğu sesler makinelere ait olmalıydı. Biraz rahatlamıştı. Makinelerden korkmuyordu.

Makineleri düşünürken annesinin buralarda bir yerlerde küçük bir tren olduğunu söylediğini hatırlayınca, kendisini daha da iyi hissetmeye başladı. Eğer burada bir tren varsa, o halde burası tamamen boş ve karanlık bir yer

değildi. Belki de bu uğultu trenden geliyordu.

Duvara toslayana kadar ellerini öne doğru uzatıp ayaklarını sürüyerek yürüdü. Ve sonra, bir elini duvardan ayırmadan el yordamıyla ilerlerken yüzünü kapıya çarpınca yanlış yöne doğru gittiğini anladı. “Offl” dedi.

Kendi sesi onu güldürmüştü ama kahkahası kocaman boşlukta kulağa çok tuhaf geldiğinden sustu ve kendisini yönlendirmek için diğer elini duvara koyarak öbür tarafa doğru yürümeye başladı.

Bay Cameron şimdi neredeydi? Nereye gittiğini söylememişti. Jem’e sadece beklemesini ve ona yiyecek bir şeyler getireceğini açıklamıştı.

Eli düz bir şeye değince hemen geri çekti. Ama hareket et-

mediğini görünce elini üzerine koydu. Bunlar duvar boyunca ilerleyen elektrik kablolarıydı. Çok büyüklerdi. Hafifçe vınladıklarını hissedebiliyordu, babası arabanın motorunu çalışnr-dığında çıkan sese benziyordu. Aklına Mandy geldi. Uyurken o da bu şekilde ses çıkarırdı.

Aniden Bay Cameron’m Mandy’nin yanına gidip gitmediğini düşünmeye başladı, bu düşünce onu çok korkutmuştu. Bay Cameron taşların içinden nasıl geçtiklerini bilmek istiyordu ve Jem ona anlatamamıştı - elbette henüz bir bebek olan Mandy de ona bunun nasıl yapıldığını anlatamazdı. Ancak bu düşünceden huzursuz olmuştu, korkmuş bir halde elini uzattı.

İşte, oradaydı. Zihninde küçük sıcak bir ışığa benzer bir şey görünce rahat bir nefes aldı. O halde, Mandy iyiydi. Ondan uzaktayken bile bunu anlayabilmesine çok şaşırdı. Daha önce böyle bir şey denemek hiç aklına gelmemişti.

Ayağı bir şeye çarpınca durup bir elini uzattı. Hiçbir şey bulamadı ve bir dakika sonra cesaretini toplayarak duvarı bırakıp daha uzağa, karanlığa doğru ilerledi. Kalbi gümbür gümbür atıyordu ve hâlâ üşüyor olmasına rağmen terlemeye başlamıştı. Parmaklan metale dokununca kalbi göğsünden fırlayacak gibi oldu. Treni bulmuştu!

Girişi bulup elleri ve dizlerinin üstünde içeri girdi ve ayağa kalkınca kontrol düğmelerinin olduğu yere başını çarptı. Gözünün önünde yıldızlar uçuşmaya başlamışu, yüksek sesle küfretti. Artık trenin içinde olduğu için sesi pek yankılanmamıştı ve kulağına komik geldiği için kıkırdadı.

Elleriyle kontrol düğmelerini yoklamaya başladı. Tıpkı annesinin söylediği gibiydi, sadece bir anahtar ve küçük bir kol vardı. Anahtarı çevirince kırmızı bir ışık yandı, sevinçten olduğu yerde zıpladı. Bunu görmek kendisini çok daha iyi hissetmesine sebep olmuştu. Elektriğin trene yayıldığını hissedince de sevindi. Kolu hafifçe kaldırdı, trenin hareket ettiğini fark edince çok

heyecanlandı.

Peki nereye gidiyordu? Kolu biraz daha kaldırdı, karanlığın içinde ilerlerken hava yüzüne değiyordu. Havayı kokladı ama herhangi bir şeye benzetemedi. Yine de büyük kapılardan ve Bay Cameron'dan nihayet uzaklaşıyordu.

Belki de Bay Cameron taşlar hakkında bir şeyler öğrenmek için annesine ve babasına gitmişti? Jem öyle olduğunu umuyordu. Babasının Bay Cameronin işini bitirebileceğinden emindi ve böyle düşünmek hoşuna gidiyordu. Sonra gelip onu bulurlar ve her şey yoluna girerdi. Mandy'nin onlara nerede olduğunu söyleyip söyleyemeyeceğini merak ediyordu. Sabit ve sıcak görünümlü ışığa baktıkça kendisini daha iyi hissediyordu. Kolu biraz daha itince tren karanlığın içinde hızla ilerlemeye başladı.

Bağlantı Noktası

Rachel şüpheyle ekmeğin kenarını inceliyordu. Bunu gören ekmekçi homurdanarak ona doğru döndü.

"Hey, dokunma ona! Ekmeği istiyorsan, bir peni ödemelisin. İstemiyorsan, çek git."

Genç kadının öfkeli bakışlarını görmezden gelerek, "Bu ekmek kaç günlük?" diye sordu Rachel. "Bayatlamış gibi kokuyor ve eğer göründüğü kadar'bayatsa, bir somun ekmek için yarım peniden fazlasını vermem."

"Bir günden fazla oluyor!" Genç kadın kızgın bir şekilde somunların olduğu tepsiyi önünden çekti. "Çarşamba gününe kadar taze ekmek çıkmayacak, çünkü o zamana kadar patronum un alamayacak. Şimdi söyle bakalım, ekmek istiyor musun istemiyor musun?"

Şüpheci bir şekilde yaklaşıyormuş gibi yapan Rachel, "Hmm," dedi. Kadını kandırmaya çalıştığını diişünseydi, Denny küplere binerdi ama makul bir fiyat ödemekle soyulmak arasında çok fark vardı.

Tepsinin üstündekiler ekmek kırıntıları mıydı? Peki, ekmeğin ucundakiler diş izleri miydi? Kaşlarını çatarak eğilince Rollo aniden inledi.

"Sence bu farelerin işi midir köpekçik?" dedi ona. "Bence de öyle."

Ama Rollo farelerle ilgilenmiyordu. Hem Raclıclin sorusuna hem de ekmekçinin öfkeli cevabına aldırış etmeyen Rollo.

UN

büyük bir gayretle yeri koklarken boğazından tuhaf, tiz bir ses çıkardı.

Şaşkın bir şekilde onu izleyen Rachel, "Neden rahatsız oldun köpekçik?" diye sordu. Boynundaki tüylerinin üstüne elini koyunca kocaman bedenindeki titreşimden irkildi.

Rollo, Rachel'm sesine aldırış etmediği gibi dokunuşuna da aldırış etmedi. Burnunu yere dayamış bir halde neredeyse koşarak küçük daireler çiziyordu.

Bu durumu seyreden fırıncının yardımcısı, "Köpek delirdi mi?" diye sordu.

"Elbette hayır," dedi Rachel dalgın bir şekilde. "Rollo… *Rollo*!"

Köpek burnunu yerden ayırmadan aniden fırından dışarı çıkıp sokaktan aşağı doğru hızla koşmaya başlamıştı.

Rachel da alışveriş sepetini kaparak peşinden gitti.

Rollo'nun çoktan sokağın köşesinde gözden kaybolduğunu görünce endişelenmeye başladı. Arkasından seslenerek koşarken bacaklarına çarpan sepeti, az önce aldıklarını yere dökmekle tehdit ediyordu.

Neyi vardı? Daha önce hiç böyle davranmamıştı. Görüş alanından çıkmamasına gayret ederek daha hızlı koşmaya başladı.

Rachel, "Kötü köpek," diye nefes nefese söylendi. "Gitmene izin verirsem hak ettiğin cezayı bulursun!" Yine de seslenerek peşinden koşmayı sürdürdü. Bu avlanmak amacıyla handan ayrılmasından farklıydı - zaten her zaman geri dönerdi. Ama şu an handan oldukça uzaktaydılar ve köpeğin kaybolacağından endişe ediyordu.

"Koku alma duyun o kadar iyiyse, herhalde beni bulabilirsin!" diye söylenirken aniden aklına bir şey gelince durdu.

Köpeğin bir kokuyu takip ettiği açıktı. Ama ne tür bir koku köpeğe bunu yaptırabilirdi ki? Herhalde bir kedi ya da sincap olamazdı…

"lan," diye fısıldadı kendi kendine. "lan!"

Eteklerini toplayarak köpeğin peşinden koşmaya devam etti, içindeki delice umudu bastırmaya çalışırken bile kalp atışlarını kulaklarında hissedebiliyordu. Burnu yerde, kuyruğu yere yakın bir halde ilerleyen köpek hâlâ görüş alanındaydı ve kendinden emin bir şekilde kokuyu takip ediyordu. Dar bir sokağa sapınca, yerdeki ezilmiş pis şeylere basmaktan kaçman Rachel, hoplayıp sendeleyerek hiç tereddüt etmeden peşinden gitti.

Rollo da dahil, yerdeki ezilmiş şeyler her köpeğin ilgisini çekerdi ama hiçbirine aldırış etmeden izi takip etmeye devam ediyordu.

Rachel onu izlerken birden "dik kafalılığın" gerçekten ne demek olduğunu anlayınca kendi kendine gülümsedi.

Peşine düştüğü lan olabilir miydi? Böyle olduğunu düşünmek kesinlikle çılgınlıktı; düş kırıklığına uğrayabilirdi ama yine de bu ihtimali düşünmeden edemiyordu. Rollo'nun kuyruğu sokağın köşesinde titredi ve Rachel nefes nefese ardından fırladı.

Eğer lan ise burada ne yapıyor olabilirdi ki? Patika onları ana yol boyunca değil, şehrin yerleşmiş ve gelişmiş kısmından oldukça uzakta köhne evlerin ve İngiliz ordusunu takip eden sivillerin gayri resmi kamplarının bulunduğu alana, kasabanın dışına doğru götürüyordu. Rollo'nun yaklaştığını gören tavuk sürüsü gıdaklayarak kaçışmaya başlamıştı ama o durmadı. Şimdi de dip dibe yapılmış çarpık evlerin oluşturduğu sokakların arasında dil gibi kıvrılan pislikle kaplı dar bir yola girmişti.

Rachel'ın göğsüne ağrı saplanmıştı ve ter içindeydi ama kendisi de "dik kafalılığın" ne anlama geldiğini çok iyi bildiğinden pes etmedi. Köpek arayı açmıştı ve onu her an gözden kaybedebilirdi. Sağ ayakkabısı ayağını acıtıyordu, ayakkabısının içi kanla doluyormuş gibi hissediyordu ama herhalde bu sadece hayal gücünün bir parçasıydı.

Rollo sokağın sonunda gözden kaybolurken Rachel çılgınca peşinden koştu, çorapları aşağı inmişti ve iç etekliğinin ucuna basınca yırtıldı. Eğer Iaıii bulursa, ona söyleyeceği bir çift lafı olacaktı. Tabii eğer konuşabilirse.

Sokağın sonunda köpeğe ait hiçbir iz yoktu. Deli gibi etru-fıı a bakınıyordu. Bir tavernanın arkasmdaydı; bira fıçılarından gelen şerbetçiotımun ve leş gibi kokan çöpün kokusunu alabiliyor, binanın diğer tarafındaki sokaktan gelen insan seslerini duyabiliyordu. Sesler askerlere aitti ve kelimeleri anlamasa da askerlerin konuşmasını karıştırmasına imkân yoktu, yüreği ağzına gelmiş bir halde durdu.

Ancak askerler hiç kimseyi yakalamamışlardı, duyduğu sadece bir şeyler yapmaya hazırlanan erkeklerin sıradan konuş-masıydı. Teçhizatlarının şıkırdamasını ve kaldırımın üstündeki botlarının seslerini duyabiliyordu-

Biri aniden kolundan tutunca Ian'ı ele vermekten korktuğu için boğazından yükselmekte olan çığlığını bastırdı. Ama kolunu tutan lan değildi. Beyaz saçlı adam güçlü parmaklarını koluna bastırmış halde öfkeyle ona bakıyordu.

lan açlıktan ölmek üzereydi. Yirmi dört saatten uzun bir süredir hiçbir şey yememişti; avlanmaya ya da ona yiyecek bir şeyler verebilecek bir çiftlik evi bulmaya isteksizdi. Valley For-ge'dan bu yana otuz kilometrelik yolu sersemlemiş bir halde, mesafeyi fark etmeden kat etmişti.

Rachel buradaydı. Mucizevi bir şekilde, *burada,* Philadelp-hia'daydı. Washington'un askerlerinin şüphelerini gidermek biraz vaktini almıştı ama en sonunda iri yarı, kocaman burunlu bir Alman subay dostça bir şekilde Ian'm yanına gelip okunu çok ilginç bulduğunu söylemişti. Küçük bir okçuluk gösterisi ve Alman asker sadece çok az İngilizce bildiğinden, Fransızca sohbetin ardından en sonunda Hunter adındaki doktorun nerede olduğunu sorabilmişti.

Von Steuben, Ian’dan hoşlanmıştı ve biraz ekmek ikram ettiği sırada bu konuyu soruşturması için birini göndermişti. Uzun bir süre sonra, gönderilen kişi geri döndü ve Hunter adında kampta bir doktor olduğunu ama arada sırada özel bir hastasıyla ilgilenmek için Philadelphia’ya gittiğini söyledi. Peki, Hun-ter’ın kız kardeşi de yanında mıydı? Adam omuzlarını silkmişti.

Ama lan, Hunter kardeşleri tanıyordu. Denzell neredeyse, Rachel da orada olurdu. Tabii hiç kimse Doktor Hunterin özel hastasının Philadelhia’da *nerede* olduğunu bilmiyordu -bu konuda bir ağız sıkılığı, Ianin anlayamadığı bir düşmanlık vardı ve ne olduğunu çözmeye can atıyordu- fakat en azından Phila-delphia’daydılar.

Ve artık lan da Philadelphia’daydı. Şafaktan az önce gizlice şehre girmiş, battaniyeleriyle örtülü, uyuyan insanları ve dumanı tüten, pis kokulu kamp ateşlerinin olduğu şehri çevreleyen kampların arasında sessizce ilerlemişti.

Şehirde bolca yiyecek vardı, pazar meydanının kenarında beklentili bir şekilde durup un bulamacıyla kızartılmış balık ve Cornwall böreği arasında karar vermeye çalışıyordu. Elinde parasıyla tam öne çıkıp börekçinin tezgâhına yaklaşmıştı ki kadının omzunun üstünden baktığında yüz ifadesinin korku dolu bir hal aldığını gördü.

lan arkasını dönüp baktığında dümdüz yere serildi. Etraftan çığlıklar ve bağrışlar yükseliyordu ama hepsi, burnunun içi de dahil olmak üzere yüzünün her noktasını deli gibi yalayan Rollo’nun dilinin şapırtısında kaybolmuştu.

Çığlık atarak doğruldu ve kocaman, yerinde duramayan yaratığa büyük bir mutlulukla sarıldı. İki eliyle birden köpeğin ensesinden tuttu ve uzattığı dilini görünce güldü.

“Ben de seni gördüğüme sevindim,” dedi Rollo’ya. “Peki ya Raclıeli ne yaptın?”

Fergtıs’un kesik eli kaşınıyordu. Bir süredir böyle bir şey hissetmemişti ve şimdi de kaşınmamasını istiyordu. Kancasının yerine gömleğinin koluna iğnelenen içine buğday kepeği doldurulmuş bir eldiven takmıştı ve bu durumda rahatlaması için kesik yeri ovuşturmasına imkân yoktu.

Dikkatini dağıtacak bir şeyler aradığı için uyuduğu samanlıktan dışarı çıkıp, gelişigüzel bir şekilde yakınlardaki bir kanıp ateşinin yanında çömeldi. Bayan Heııpstead başıyla oıu selam

verip teneke bir kupa aldı ve içine küçük bir kepçe yulaf lapası koyduktan sonra ona uzattı. Fergus eldiven takmanın da kendisine göre avantajları olduğunu fark etti - eldivenle kupayı tutamazdı ama kendisini yakmadan sıcak kupayı göğsüne yasla-yabilirdi. Ayrıca sıcaklığın kaşıntısını durdurduğunu keşfetmek de çok hoşuna gitmişti.

“Merhaba *madam”* dedi kibar bir şekilde selamlayarak, tüm yorgunluğuna rağmen Bayan Hempstead gülümsedi. Kocası Paoli’de öldürülmüştü ve üç çocuğuyla kıt kanaat geçinebilmek için Ingiliz askerlerinin çamaşırlarını yıkıyordu. Fergus yiyecek bir şeyler ve kalacak bir yer karşılığında kadının gelirine katkıda bulunuyordu. Evi kocasının erkek kardeşi almıştı ama merhametli bir şekilde ona ve ailesine samanlıkta uyumaları için izin veriyordu ama evdeki barınacak üç-dört yerden birinde de Fergus kalıyordu.

Kadın ona bir fincan çay götürürken, “Sizi arayan bir adam vardı efendim,” dedi kısık bir sesle.

“Öyle mi?” Etrafına bakmamaya çalışıyordu ama adam hâlâ orada olsa kadın ona söylerdi. “Adamı gördün mü peki?” Kafasını salladı.

“Hayır, efendim. Bayjessop ile konuşmuş, Jessop da Bayan Wilkins’in en küçüğüne anlatmış, o da benim Mary’me söylemiş. Jessop, uzun boylu, yakışıklı bir İskoç olduğunu söylemiş. Bir zamanlar asker olduğunu sanıyormuş.”

Heyecan yulaf lapası kadar sıcak bir şekilde Fergus’un göğsüne yayılmıştı.

“Kızıl saçlı mıydı?” diye sorunca Bayan Hempstead şaşırmıştı.

“Ufaklığın nasıl tarif ettiğini bilmiyorum. Mary’ye sorayım.” “Gerek yok *madam.* Ben sorarım.” Yulaf lapasının kalanını neredeyse boğazını haşlayacak bir şekilde yutup kupayı geri verdi.

Dikkatle sorguladığı küçük Mary, İskoç adamın kızıl saçlı olup olmadığını bilmiyordu, çünkü onu görmemişti ve Tommy Wilkins de böyle bir şeyden bahsetmemişti ama Bay Jessop’un

adamı nerede gördüğünü kendisine söylemişti ve Fergus, teşekkür ederek yüzünün kızarmasına neden olduğu Mary’yi bırakıp kalbi hızla atarak şehre doğru yöneldi.

Rachel hızla kolunu çekince yaşlı adam onu daha sıkı tutmaya başladı; başparmağını Rachel’ın omzunun altındaki kasa sertçe geçirmişti.

“Bırakın beni,” dedi sakinlikle. “Beni başka biriyle karıştırıyorsunuz.”

Adam kibarca, “Ah, hiç sanmıyorum,” deyince Rachel onun İskoç olduğunu fark etti. “Şu köpek senin, değil mi?”

“Flayır,” dedi şaşkınlıkla, belli belirsiz bir şekilde korkmaya başlamıştı. “Ben sadece bir arkadaşım için ona bakıyorum. Neden? Yoksa sizin tavuklarınızı mı yedi? Zararı neyse karşılamaya hazırım..Eğildi, serbest eliyle cüzdanını yoklarken kaçma ihtimalini hesaplıyordu.

Adam, “Arkadaşının adı lan Murray,” dedi, Rachel bunun bir soru olmadığını

fark edince gerçekten korkmaya başlamıştı.

“Bırakın beni,” dedi biraz daha sert bir ses tonuyla. “Beni alıkoymaya hakkınız yok.”

Adam ona aldırış etmeyip büyük bir dikkatle yüzüne bakıyordu. Gözleri yaşlı, kırmızı kenarlı ve çapaklı olmasına rağmen jilet kadar keskindi.

“Nerede o?”

“İskoçya’da,” dedi, adamın şaşkınlıkla gözlerini kırpıştırdığını gördü. İyice gözlerinin içine bakabilmek için Raclıel’a doğru biraz daha eğildi.

“Onu seviyor musun?” diye sordu adam kısık bir sesle ama ses tonunda hiçbir yumuşaklık yoktu.

“Bırak!” Rachel, kaval kemiğine tekme atınca adam onu şaşırtan bir çabuklukla kenara kaçtı. Hareket ederken pelerini savrulduğundan, Rachel kemerinde parıldayan metali gördü. Küçük bir balta taşıyordu, New Jersey’deki korkunç evde olanları hatırlayan Rachel aniden geri çekilerek çığlık attı.

“Sus!” diye bağırdı yaşlı adam. “Benimle gel kızırn.” Kocaman, kirli eliyle ağzını kapatıp onu kucağına alarak götürmeye çalıştı ama Rachel karşı koyup onu tekmeledikten sonra elinden kurtularak olabildiğince yüksek bir sesle tekrar çığlık attı.

“Rachel!” Tanıdık bir sesin ona seslendiğini duyunca kalbi yerinden çıkacakmış gibi atmaya başladı.

“William! Yardım et!”

William ona doğru koşuyordu ve biraz arkasında ise ellerinde tüfekleri olan dört İngiliz askeri geliyordu. Yaşlı adam Galce bir şeyler söyledikten sonra o kadar ani bir şekilde onu bıraktı ki Rachel iç etekliğinin yırtık ucuna takılıp sendeleyerek sertçe poposunun üstüne oturdu.

Yaşlı adam kaçmaya çalışırken William yetişerek üzerine atıldı, onu yere sermek istediği çok açıktı. Yaşlı adam baltasını eline almıştı ve Rachel avazı çıktığı kadar, “William,” diye bağırdı. Ama faydası olmadı. Metal havada parıldayarak korkunç bir küt sesi çıkardı ve Wılliam yana doğru sendeleyerek iki adım atıp yere düştü.

“William, William! Ah, Tanrım, hayır…” Rachel ayağa kalkamadı ama inleyerek elinden geldiğince hızlı bir şekilde ona doğru emeklemeye başladı. Askerler bağırarak yaşlı adamın peşine düştüler ama Rachel onlara dikkat edecek durumda değildi. Gördüğü tek şey William’ın ölü gibi solgun yüzüydü, gözlerinin sadece beyazı görülüyor ve kopkoyu akan kanı saçlarını ıslatıyordu.

Tüm itirazlarına rağmen William'ı yatağa yatırıp orada kalmasını söyledim. Bu itirazların sebebinin Rachel olduğundan emindim, çünkü Rachel'ı odadan çıkartır çıkartmaz, onu yastığına geri yatırmama izin vermişti.

"Uyu," dedim. 'Yarın sabah berbat hissedebilirsin ama ölmeyeceksin."

William hafifçe gülümseyerek, "Teşekkür ederim Claire Anne," diye mırıldandı. "Beni her zaman rahatlatıyorsun. Git-ıneden önce…" Ne kadar kötü hissederse hissetsin, kolumun üzerine koyduğu eli güçlü ve sertti.

"Ne?" diye dikkatle sordum.

"RachePa saldıran adam. Kim olabileceği hakkında herhangi bir fikrin var mı?"

"Evet," dedim isteksizce. "Rachelin tarifinden anladığım kadarıyla, kendisi Arch Bug olmalı. Kuzey Carolina'dayken yakınımızda otururdu."

Yüzü sapsarıydı ama koyu mavi gözleri küçük bir ilgiyle ışıldamaya başlamıştı. "Deli mi?"

"Evet, sanırım. Karısını trajik bir şekilde kaybetti ve bu yüzden biraz da aklını kaybettiğini düşünüyorum." Tepe'deki o kış gecesinden beri ormanın içinde yapayalnız geçirdiği ayları, yürüdüğü upuzun yolları düşününce gerçekten de böyle olduğunu düşünüyordum. Şimdiye kadar delirmediyse bile, artık delirmeye başladığına inanıyordum. Yine de William'a tüm hikâyeyi anlatacak değildim. Ne şimdi ne de başka bir zaman anlatamazdım.

"Bu konuda biriyle görüşürüm," dedi ve birdenbire esnedi. "Özür dilerim, çok uykum var."

"Beyin sarsıntısı geçirdin," dedim. "Her saat başı gelip seni uyandıracağım. Kiminle konuşacaksın?"

Williamin gözleri kapanıyordu, "Yetkililerle," dedi zorlukla. "Onu yakalamalarını söylerim. Raclıel'a zarar vermesine…" Genç bedeni birden gevşeyince, ismini içini çeker gibi söylemişti. Derin uykuya daldığından emin olmak için bir süre onu izledim. Sonra yavaşça alnını öperken kalbim burkularak kız kardeşini de o yaşta öptüğümü düşündüm. *Tanrım, ona çok benziyorsun.*

Rachel, huzursuz ve saçları darmadağınık bir şekilde merdiven sahanlığında bekliyordu, aslında saçlarını başlığının altına sokmaya çalışmıştı.

"İyileşecek mi?"

"Evet, sanırım. Hafif bir beyin sarsıntısı geçirmiş… bunun ne demek olduğunu biliyor musun? Elbette, biliyor olnuhsuı.

Ayrıca başına üç dikiş attım. Yarın başı çok fena ağrıyacak, küçük bir yara ve ciddi bir şey değil.”

Rachel içini çekti, gerginlik vücudunu terk ederken ince omuzları birden gevşemişti.

“Tanrı’ya şükür,” dedikten sonra gülümseyerek bana baktı. “Vc sana da Claire.”

“Benim için bir zevk,” dedim içtenlikle. “İyi olduğuna emin misin? Biraz oturup bir şeyler içmelisin.” Yaralanmamıştı ama yaşadıklarından çok etkilenmiş olduğu anlaşılıyordu.

“İyiyim. Çok iyiyim.” William için endişelenmeyi bırakmıştı ve yüzü ışıl ışıl bir şekilde bana bakıyordu. “Claire o burada! lan burada!”

“Ne? Nerede?”

“Bilmiyorum!” William’ın odasının kapısına baktıktan sonra beni kenara çekerek sesini alçalttı. “Köpek, Rollo. O bir koku aldı ve kurşun gibi fırlayıp gitti. Zavallı adamla köpeğin peşinden koşarken karşılaştım. Biliyorum, bana herhangi bir şeyin izini sürüyor olabileceğini söyleyeceksin, evet olabilir ama Claire, köpek geri dönmedi! Ian’ı bulamasaydı, geri gelirdi!”

Heyecanını anlıyor olsam da onun kadar umutlanmaktan korkuyordum. Köpeğin geri dönmesine engel olabilecek başka şeyler de vardı ve hiçbiri güzel şeyler değildi. Bunlardan biri Arch Bug olabilirdi.

Rachel’ın onu tarif edişi kafamı karıştırmıştı ama haklı olduğunun farkmdaydım. Fraser Tepesi’nde Bayan Bug’ın cenaze töreninden beri, Arch Bug’ı lan için sadece bir tehdit olarak görüyordum ama Rachel’ın anlattıklarını duyunca, kuş şeklindeki broşu karısının kefenine iliştirmeye çalışan sakat elleri gözümün önüne gelmişti. Gerçekten de zavallı bir adamdı.

Ve son derece tehlikeli.

William’ın odasının kapısına küçük bir bakış attıktan sonra, “Aşağı gel,” dedim. “Bay Bug hakkında sana anlatacaklarım var.”

Anlattıklarım sona erdiğinde, “Ah, lan,” diye fısıldadı. “Ah, zavallı adam.” Sonuncusunu Bay Bug için mi yoksa lan için mi söylediğini bilmiyordum fakat her iki durumda da haklıydı. Ağlamıyordu ama yüzü solgun ve hareketsizdi.

“İkisi de öyle,” dedim. “Bayan Bug’ı da sayarsan, üçü de.”

Aynı fikirde olduğunu belirtmekten ziyade dehşete düşmüş bir şekilde kafasını salladı.

“O halde, bu yüzden-” dedi ve durdu.

“Bu yüzden ne?”

Yüzünü buruşturup bana baktı ve hafifçe omuzlarını silkti.

“Bu yüzden lan onu sevdiğim için ölmemden korktuğunu söylemişti.”

“Evet, sanırım.”

Bir süre limonotu çaylarımızın dumanlarının tütüşünü izleyip durumu düşünüp taşınarak oturduk. En sonunda başını kaldırıp bana bakarak yutkundu.

“Sence lan onu öldürmek mi istiyordur?”

“Ben- bilmiyorum,” dedim. “Bayan Bug’a olanlar yüzünden kendisini çok kötü hissettiği için hiç sanmıyorum-”

“Onu öldürdüğü için demek istiyorsun.” Gözlerimin içine bakıyordu ve Rachel Hunter’ın bakışlarından kaçmak kolay değildi.

“Evet. Ama Arch Bug’ın sana zarar vermek istediğini fark ederse ve şüphesiz ki sana zarar vermek istiyor Rachel, sanırım lan onu öldürmeye çalışır.”

Hareketsiz oturuyordu, tek hareket çay fincanından yükselen dumandı.

“Bunu yapmamalı,” dedi.

Meraktan, “Onu nasıl durdurmayı düşünüyorsun?” diye sordum.

Yavaşça nefesini verirken gözlerini çayına dikmişti.

“Dua ederek,” dedi.

Mischianza

18 Mayıs 1778

IValtıut Korusu, Pennsyluania

Kavrulmuş yaldızlı tavuskuşu görmeyeli uzun bir zaman olmuştu ve tekrar görmeyi de hiç beklemiyordum. Özellikle de Philadelphia’da. Şaşıracağımı pek sanmıyordum ama eğilip biraz daha yakından baktım - evet, gözleri *elmastan* yapılmıştı. De-laware’deki kayık yarışlarından, mavnalarla taşınan üç müzisyen grubundan ve nehirdeki savaş gemilerinden atılan on yedi pare top atışından sonra hiçbir şeye şaşıracak halim kalmamıştı. Akşam “*mischianza”ya* ayrılmıştı. İtalyanca potpuri anlamına geldiğini söylediler ve bu durumda, İngiliz ordusu ve Kral yanlıları arasında mümkün olduğunca çok kişiye, yerini Sör Henry Clinton’ın alacağı, komutanlıktan emekli olan General Hovve’u şereflendirmek için fırsat tanınacaktı.

Yanımda oturan John, “Özür dilerim canım,” diye mırıldandı.

“Ne için?” diye şaşkınlıkla sordum.

O da şaşırmıştı ve sarı kaşlarını kaldırdı.

“Politik bağlılığını düşününce, bu kadar çok şeyi izlemenin senin için fazlasıyla can sıkıcı olduğunu düşünüyorum…” Tavus kuşuyla sınırlı kalmayan etrafımızdaki aşırı gösteriyi ima edercesine bileğiyle üstü kapalı bir işaret yaptı. “Çok fazla ihtişam ve abartı- ”

“I lem de bir başarısızlık için,” diye soğuk bir sesle tamamladım. “Önemli değil, ben ne olacağını biliyorum.”

Gözlerini kırpıştırdı, bunu duymayı hiç beklemiyordu. “Kime, ne olacak?”

Kehanetlerim nadiren hoşça karşılanırdı ama bu şartlar altında ona bazı şeyleri anlatmaktan acımasızca zevk alabilirdim.

“Size. İngiliz ordusuna demek istedim, özellikle sana değil. Üç yıl içinde savaşı kaybedecekler. O zaman yaldızlı tavuskuşu kim bilir ne kadar eder?”

Yüzü seğirdi, gülümsemesini saklıyordu.

“Sahiden.”

“Evet, sahiden,” diye sevimli bir şekilde yanıtladım. “*Fuirich agus chi thu*

“Ne?” Lord John gözlerini dikmiş bana bakıyordu.

“Galce,” derken içimde küçük bir sızı hissettim. “Bekle ve gör, anlamına geliyor.”

“Ah, bekleyeceğim,” diyerek beni temin etti. “Bu arada, İngiliz Alayından Yarbay Banastre Tarleton’u takdim etmeme izin ver.” Bize doğru yaklaşan, üzerinde ağır süvarilerin koyu yeşil üniforması olan kısa boylu, sırım gibi genç bir adama selam verdi. ‘Yarbay Tarleton, eşim.”

“Bayan John.” Genç adam eğilerek selam verip kıpkırmızı, biçimli dudaklarını elime değdirdi. İçimden elimi eteğime silmek gelmişti ama yapmadım. “Eğlence hoşunuza gitti mi?” “Havai fişekleri görmek için sabırsızlanıyorum.” Bunu duyunca dudaklarını hafifçe büktü, zeki gözlerinden hiçbir şey kaçmıyordu, yine de gülümseyerek Lord John’a döndü. “Kuzenim Richard size selamlarını iletmemi istedi efendim.”

John’un samimiyeti hakiki bir sevince dönüşmüştü. “Richard Tarleton, Crefeld’deykeıı benim asteğmeniındi,” diye açıkladıktan sonra dikkatini tekrar yeşil üniformalı süvariye verdi. “Son zamanlarda keyfi nasıl efendim?”

Birden, atamalar, terfıler, seferberlikler, birliklerin hareket-lcri vc parlamenter politikaya dair detaylı bir sohbete girişince oradan uzaklaştım. Sıkıldığımdan değil, düşünceli davranmak istediğimden. Jolıı‘a yararlı bilgileri başkalarına

iletmeyeceğime dair söz vermemiştim, çünkü benden böyle bir şey istememişti. Ama nezaket ve minnet duygusu, en azından bu tür bilgileri direkt ondan ya da burnunun dibinden almama engel oluyordu.

Birçoğu Avrupa'dan getirtilen, geri kalanların ise kumaşları rahatlıkla burada da bulunabilecek ithal edilen elbise modelleri kullanılarak yapılan kadınların elbiselerine hayran kalarak yavaşça balo salonundaki kalabalığın arasında dolaştım. Parlak ipekler ve ışıldayan süslemeler görmeye alışık olduğum sade muslinlere öylesine büyük bir tezat oluşturuyordu ki sanki kendimi aniden bir rüyanın içinde bulmuşum gibi gerçek dışı görünüyorlardı. Bu sahne, kalabalığın arasında bazıları miğferlerini kollarının altına sıkıştırmış, üzerlerinde cüppe olan bir grup şövalye ile daha da abartılmıştı - öğleden sonranın eğlenceleri arasında sahte bir mızrak dövüşü turnuvası da vardı.

Dikkatim tatsız yiyeceklerin sergilendiği masaya kaymıştı. Kuyruğundaki tüyler büyük bir yelpaze oluşturacak şekilde yayılan tavus kuşu gururla masanın ortasını işgal ediyordu ama etrafa karnımın guruldamasına neden olan bir koku yayan, lahanaların üstüne oturtulmuş kızarmış bütün bir domuzla ve güvercin etiyle doldurulmuş üç kocaman turtayla kuşatılmıştı. Aklıma Fransa Kralı'nın içleri doldurulmuş bülbüllerle yaptığı akşam yemeği gelince birdenbire iştahım kaçtı ve midem bulanmaya başladı.

Yutkunarak tavus kuşuna hızla bir bakış attım. Dalgın bir şekilde, o elmas gözleri çıkarmanın ne kadar zor olabileceğini ve birinin gözlerini elmasların üzerinden ayırıp ayırmadığını düşünüyordum. Bundan neredeyse emin bir şekilde o kişiyi görebilecek miyim diye etrafıma bakınmaya başladım. Evet, işte oradaydı, masa ve şömine rafının arasında üniformalı bir asker tetikte duruyordu.

Elmasları çalmaya ihtiyacımın olmadığını düşündüğüm sırada karnım hafifçe burkuldu. Zaten elmaslarım vardı. John bana bir çift elmas küpe vermişti. Gitme zamanım geldiğinde…

"Claire Anne!"

Kendimi fazlasıyla görünmez hissederken bu yanılsamadan irkilerek uyandım, odanın diğer tarafına baktığımda hevesli bir şekilde el sallayan Willie'yi gördüm, karmakarışık saçları cüppelerinin üstünde kırmızı haçları olan Tapınak Şövalyeleri'nin arasından çıkmıştı.

"Bana başka türlü hitap etmeni umuyorum," dedim ona doğru uzanarak. "Sanki elime bir tespih alıp ortalıkta gezinmem gerekiyormuş gibi bir hisse kapılıyorum."

Bunu duyunca güldü ve sonra adı Bayan Chew olan yanındaki genç kadım benimle tanıştırıp her ikimize de buz getirmeyi önerdi. Balo salonunun

sıcaklığı en az yirmi beş dereceydi ve parlak ipeklerin birçoğunun rengi terden koyulaşmıştı.

“Ne güzel bir elbise,” dedi Bayan Chew kibarlıkla. “İngiltere’den mi?”

“Ah,” dedim, oldukça şaşırmıştım. “Bilmiyorum. Ama teşekkür ederim,” diye ekledim ve ilk kez üzerimdeki elbiseye baktım. İçine girmek dışında elbiseyi pek fark etmemiştim; giyinmek günlük sıkıntılardan biriydi ve çok dar ya da sinir bozucu olmadıkça ne giydiğim umurumda değildi.

Bu elbiseyi John bana bu sabah vermişti ve ayrıca boynumdan yukarısıyla uğraşması için bir kuaför getirtmişti. Adamın parmaklarını saçlarımda hissetmekten hoşlanacağımı beklemediğimden şaşırmış ve gözlerimi kapatmıştım ama bana aynayı verdikten sonra kafamın üstünde yükselen lüleleri ve süslemeyi görünce daha da şaşırmıştım: Saçımın içine küçücük bir gemi oturtulmuştu.

Kuaför gidene kadar bekledim ve sonra alelacele saçımı fırçalayıp elimden geldiğince sade bir şekilde yukarıdan topladım. John bana ters ters bakmış ama hiçbir şey söylememişti. Saçım

yüzünden endişelendiğim için boynumdan aşağısına bakmaya fırsatım olmamıştı vc şimdi kahverengi ipeğin üzerime yakıştığını görünce belli belirsiz sevindim. Renginin ter lekelerini belli etmeyecek kadar koyu olmasını umuyordum.

Bayan Clıew, güzel bir fareyi süzen bir kedi gibi Williami süzüyordu, durup iki genç hanımla flört ettiğini görünce hafifçe kaşlarını çattı.

Gözlerini ondan ayırmadan, “Lord Ellesmere, Philadelp-lıia’da uzun bir süre kalmayı düşünüyor mu?” diye sordu. “Sanırım, biri bana General Howe ile birlikte gitmeyeceğini söylemişti. Umarım bu doğrudur!”

“Doğru,” dedim. “General Burgoyne ile teslim oldu; tüm birlikle şartlı tahliye edildi ve hepsi İngiltere’ye geri dönecek ama idari sebeplerden ötürü henüz yola çıkamıyorlar.” Willi-arn’m tekrar savaşa katılabilmeyi umduğunu biliyordum ama ona bundan bahsetmedim.

“Gerçekten mi?” dedi birden neşelenerek. “Ne güzel bir haber! Belki de gelecek ay düzenlenecek balomda burada olur. Elbette, bu balo kadar güzel olmayacak..Hafifçe boynunu geriye atıp, odanın diğer ucunda çalmaya başlayan müzisyenlere doğru başını çevirdi, “ama Binbaşı Andre sahnenin arkasındaki perdeyi boyayacağını ve böylece bir resmimiz olabileceğini söylüyor, o yüzden-”

“Özür dilerim,” diyerek konuşmasını böldüm, “Binbaşı Andre mi dediniz? Binbaşı… John Andre?”

Bana şaşkınlıkla bakıyordu ve lafını yarıda kestiğim için biraz sinirlenmişti. “Elbette. Bugünkü mızraklı dövüşte giyilen kostümleri o tasarladı ve daha sonra sergileyecekleri oyunu da o yazdı. Bakın, işte orada, Bayan Clinton ile sohbet ediyor.” Yelpazesiyle işaret ettiği yere doğru baktığımda salonun sıcaklığına rağmen aniden içimi bir ürperti kapladı.

Binbaşı Andre, erkekler ve kadınlardan oluşan bir grubun ortasındaydı. Gülüyor ve el kol hareketleriyle bir şeyler anla-

tıyordu, herkesin ilgi odağı olduğu belliydi. Yirmili yaşlarının sonlarında, yakışıklı, genç bir adamdı, üniforması kusursuzca dikilmişti, sıcaktan ve mutluluktan yüzü kıpkırmızı ve canlıydı.

“Çok… etkileyici görünüyor,” diye mırıldandım, başka bir tarafa bakmak istiyordum ama gözlerimi ondan alamıyordum.

“Ah, evet!” Bayan Chew heyecanlanmıştı. “*Mischiatıza* için hemen hemen her şeyi o, ben ve Peggy ayarladık. Olağanüstü biri, her zaman müthiş fikirleri vardır ve çok güzel flüt çalar. Peggy’nin babasının gelmesine izin vermemesi çok kötü oldu, bu gerçekten çok büyük bir haksızlık!” Sesinde gizli bir memnuniyet olduğunu sezdim; tüm ilgiyi arkadaşıyla paylaşmamak-tan sonra derece mutlu görünüyordu.

Aniden, “Sizi onunla tanıştırayım,” dedi ve yelpazesini katlayıp koluma girdi. Tamamen hazırlıksız yakalanmıştım ve And-re’nin etrafındaki grubun içine itilmeden önce kendimi bu durumdan kurtarabilecek hiçbir şey düşünemedim. Bayan Chew ellerini kolunun üstüne koymuş onunla çene çalıp gülüşüyordu. Ona gülümsedikten sonra bakışlarını bana çevirdi, gözleri sıcak ve hayat doluydu.

“Çok memnun oldum Bayan John,” dedi kısık ve boğuk bir ses tonuyla. “Hizmetinizdeyim hanımefendi.”

“Ben- evet,” dedim birdenbire alışılmış konuşma biçimini unutarak.“Siz- evet. Tanıştığımıza sevindim!” Öpemeden elimi elinden çektiğim için dikkati dağılmıştı, geri çekildim. Ama Bayan Chew dikkatini hemen kendi üzerinde toplayınca bu sırada biraz hava almak için kapının yanma gittim. Soğuk terler döküyor ve titriyordum.

“Demek buradasın Claire Anne!” Willie elinde tuttuğu yarı erimiş iki buzla birden yanımda belirdi, çok terlemişti. “İşte.”

“Teşekkür ederim.” Buzlardan birini aldığımda parmaklarımın en az gümüş rengi buğulu küp kadar soğuk olduğunu fark ettim.

“İyi misin Claire Anne?” Endişeli bir şekilde eğilip bana baktı. “Solgun görünüyorsun. Sanki hayalet görmüş gibisin.” Düşüncesizce ölümden

bahsettiği için özür dilercesine yüzünü buruştururken gülümsemek için çaba gösterdim. Pek başarılı değildim, çünkü haklıydı. Az önce bir hayalet görmüştüm.

Binbaşı John Andre, Saratoga'nın kahramanı ve hâlâ efsanevi bir vatansever olan Benedict Arnold ile er ya da geç gizlice ittifak kuracak olan İngiliz subaydı. Ve bu komplodaki rolü sebebiyle üç sene içerisinde ipe gidecek olan adamdı.

"Biraz oturmak ister misin?" Willie'nin endişeli bir şekilde kaşlarını çattığını görünce duyduğum korkudan sıyrılmak için çaba sarf ettim. Baloyu bırakıp beni eve götürmeyi teklif etmesini istemiyordum; çok iyi vakit geçirdiğini görebiliyordum. Dudaklarımı zar zor hissederek ona gülümsedim.

"Hayır, iyiyim," dedim. "Sanırım… biraz hava almak için dışarı çıkacağım."

Kasabın Bahçesindeki Kelebek

Bir çalının altına uzanan Rollo, büyük bir gürültü çıkararak az önce yakaladığı sincaptan geriye kalanları silip süpürürken, lan da kayanın üstüne oturmuş dikkatle onu seyrediyordu.

Philadelphia görüş alanlarında değildi ama ateşlerden yükselen dumanların ve dip dibe yaşayan binlerce insanın leş gibi kokusunu alabiliyordu. Oraya giden insanların birkaç yüz metre ötedeki yolda ilerleyen atlarının nal seslerini duyabiliyordu. Kendisinden yaklaşık iki kilometre uzaklıkta bir yerlerde, insanların ve binaların oluşturduğu yığının içinde gizlenenler arasında Rachel Hunter da vardı.

Yola çıkıp, Philadelphia'nın kalbine kadar yürüyüp onu bulana dek tüm şehri yerle bir etmek istiyordu.

"Nereden başlayalım?" diye sordu Rollo'ya. "Matbaa dükkânından olabilir."

lan oraya hiç gitmemişti ama dükkânı bulmanın zor olacağını düşünmüyordu. Fergus ve Marsali ona kalabileceği bir yer verirlerdi -karnının guruldadığını hissederken yemek de verebileceklerini düşündü- ve belki de kızlarla birlikte Germain, Rachel'ı bulmasına yardım ederdi. Belki de Claire Yenge… Onun bir cadı ya da peri olmadığını biliyordu ama onda tuhaf bir şeyler olduğundan son derece emindi ve belki de Racheli bulabilirdi.

Rollo'nun yemeğini bitirmesini bekledi ve sonra ayağa kalktı. havanın kapalı ve serin olmasına rağmen içini tuhaf bir sıcaklık kaplamıştı. Onu bu şekilde bulup bulamayacağını merak ediyordu. Sokakları dolaşıp, ona yaklaştıkça çocukların "so-ğuk-sıcak" oyununu oynayarak alev almadan önce onu bulabilecek miydi?

"Biraz yardımcı olabilirsin, biliyorsun değil mi?" dedi Rol-lo'ya sitemkâr bir

şekilde. Köpeği geri döndüğünde hemen Ra-chel'ın izini sürmesi için geldiği yola döndürmeye çalışmıştı ama Rollo, Ian'ı bulduğuna o kadar sevinmişti ki ona laf anlatmak imkânsızdı. Yine de eğer Rachel'ın izine rastlarlarsa, artık aklı başında olan Rollo, Ian'ı ona götürebilirdi.

Bu fikir onu acı acı gülümsetti. İngiliz ordusunun büyük bir bölümü Germantovvn'da kamp kurmuştu fakat Philadelphia'da da binlerce asker vardı. Köpekten bir kasabın bahçesindeki kelebeğin kokusunu takip etmesini istemek daha mantıklıydı.

Rollo'ya, "Onu burada oturarak bulamayız," dedi ve ayağa kalktı. "Gel bakalım."

Bekleyen Kadınlar

Olan bitenlerin mantıklı gelmesi için bekliyordum. Ama hiçbir şey değişmemişti. Neredeyse bir aydır, zarif merdivenlerin, kristal avizelerin, Türk halılarının ve kaliteli porselenlerin bulunduğu John Grey'in evinde yaşıyordum ama her sabah nerede olduğumu bilmeden uyanıyor ve Jamie'ye dokunmak umuduyla boş yatağa elimi uzatıyordum.

Öldüğüne inanamıyordum. Hiçbir zaman inanamayacaktım. Geceleri gözlerimi kapattığımda yanımda yavaşça nefes aldığını duyabiliyordum. Neşeli, arzulu, öfkeli ve sevgiyle ışıldayan gözlerinin üzerimde olduğunu hissediyordum. Ayak sesini duyduğumu zannederek günde en az beş-altı kez arkamı dönüp bakıyordum. Ona bir şeyler söylemek için ağzımı açıyordum - aslında birçok kez onunla konuşmuş ve kelimelerin boşlukta giderek küçüldüğünü duyunca orada olmadığını anlayabilmiştim.

Artık yanımda olmadığım her fark edişimde bir kez daha yıkılıyordum. Yine de hiçbir şey beni onun yokluğuna alıştı-ramıyordu. İstemeden de olsa ölümünü gözlerimin önüne getiriyordum. Boğularak ölmeyi hiç istemezdi. Hem de o kadar çok ölüm şekli varken! Sadece geminin hızla battığını ve bilinçsizce suya gömüldüğünü umuyordum. Çünkü eğer öyle olmadıysa… asla vazgeçmezdi. Hiç durmadan yüzerdi, kıyıdan çok uzakta, boş derinliklerde yapayalnız olsa da pes etmeden inatla

yiizerdi. Güçlü vücudu tükenip elini kaldıramayacak kadar yorulana dek yüzer ve sonra…

Diğer tarafa dönüp yüzümü yastığa bastırdım, korkudan kalbim sıkışmıştı.

"Çok yazık, çok*yazıkl"* dedim yastığın içindeki tüylere, tüm gücümle yastığı avuçlamıştım. Savaşta ölseydi, en azından… Sırtüstü dönüp gözlerimi kapadım ve dudaklarımı kanatana kadar ısırdım.

En sonunda nefes alışım normale döndü ve gözlerimi yeniden karanlığa açıp

beklemeye devam ettim. Jamie'yi bekliyordum.

Bir süre sonra kapı açılınca koridordan küçük bir ışık odanın içine sızdı. Lord John içeri girip mumu kapının yanındaki masanın üstüne bıraktıktan sonra yatağa yaklaştı. Ona bakmıyordum ama bana baktığını biliyordum.

Sırtüstü uzanmış tavanı seyrediyordum. Daha doğrusu, tavanın içinden gökyüzünü izliyordum. Karanlık, yıldızlarla dolu ve bomboştu. Mum yakmakla uğraşmamıştım, karanlıktan rahatsız olmuyordum. Sadece gökyüzüne bakarak bekliyordum.

"Çok yalnızsın canım," dedi Lord John elinden geldiğince nazik bir şekilde, "ve bunu görebiliyorum. En azından bir süre yanında kalmama izin verir misin?"

Hiçbir şey söylemedim fakat yanıma uzandığında hafifçe yana kaydım ve beni özenle kollarına aldığında ise karşı çıkmadım.

içimdeki yalnızlığın derinliklerine ulaşamasa da basit bir dokunuş ve insan sıcaklığı hissettiğim için memnun bir şekilde başımı omzuna yasladım.

Düşüntnemeye çalış. Elindekileri kabul et ve sahip olmadıklarını düşünme.

Kıpırdamadan yatmış John'un nefes alışını dinliyordum. Ja-mie'den daha farklı, kesik kesik ve hızla nefes alıyordu. Nefes alışında küçük bir tutukluk vardı.

Yavaşça, terk edilmiş gibi hisseden tek insanın ben olma-

dığımı fark ettim. En son her ikimiz de böyle hissettiğimizde neler olduğunu çok iyi hatırlıyordum. Neyse ki bu kez sarhoş değildik, yine de onun da elinde olmadan olanları hatırladığını düşünüyordum.

"Seni teselli etmemi ister misin?" dedi alçak bir sesle. "Sen de biliyorsun ki bunu nasıl yapacağımı biliyorum." Elini götürüp parmağını o kadar yavaş ve hafifçe hareket ettirdi ki nefesimi tutup geri çekildim.

"Bildiğini biliyorum." Bir an bunu nereden öğrendiğini merak ettim ama ona sormayacaktım. "Düşünceni takdir etmediğimden değil, ediyorum," dedim, yanaklarımın kızardığını hissediyordum. "Sadece-"

"Onu aldatmış gibi mi hissedersin?" diye tahminde bulunup üzgün bir şekilde gülümsedi. "Anlıyorum."

Ardından uzun bir sessizlik çöktü. Farkındalığımız giderek artıyordu.

"Sen hissetmez misin?" diye sordum. Sanki uyuyormuş gibi hareketsiz yatıyordu ama uyanıktı.

"Erekte olan bir organın gözü hiçbir şeyi görmez canım, " dedi en sonunda,

hâlâ gözleri kapalıydı. “Doktor olduğuna göre bunu biliyor olmalısın.”

“Evet,” dedim, “biliyorum.” Akimda kimi gördüğünü dü-şünmemeye çalışarak yavaşça onu kavrayıp ses çıkarmadan onunla ilgilendim.

Colenso Baragwanath topukları tutuşmuşçasına koşuyordu. State Caddesi’nin sonundaki Fox tavernasına dalıp arkada bulunan kâğıt oyunu odasındaki bara doğru hızla ilerledi.

“Onu bulmuşlar,” dedi soluk soluğa. “Yaşlı adamı. Balta. Baltalıyı.”

Yüzbaşı Lord Ellesmere hemen ayağa kalkmıştı. Coleıso’ya göre iki buçuk metre boyunda ve korkunç görünüyordu. Doktorun kafasında dikiş attığı yerden yeni saçlar çıkmıştı ama siyah dikişler hâlâ belliydi. Gözlerinden alevler saçıyor olabilirdi ama

Colenso daha yakından bakmaya korkuyordu; koştuğu için nefesi kesilmiş ve göğsü şişmişti.

“Nerede?” dedi yüzbaşı. Kısık bir sesle sormuş olmasına rağmen Colenso onu duymuştu, kapıya doğru işaret etti. Yüzbaşı kenara koyduğu iki silahını alıp kemerine taktı ve ona doğru gitti.

“Göster,” dedi.

Rachel, başını eline yaslamış, tezgâhın arkasındaki uzun taburede oturuyordu. Uyandığında, muhtemelen yaklaşan fırtına yüzünden başı sıkıştırılıyormuş gibi hissetmişti ve bu baskı giderek zonklayan bir baş ağrısına dönüşmüştü. Claire’in baş ağrısını kesen bir çayı olup olmadığına bakmak için Lord John’un evine uğramayı çok istiyordu ama çocukların ayakkabılarını tamir ettirmek ve Henri-Christian’a bir çift bot almak için çocuklarla birlikte ayakkabı tamircisine giden Marsali’ye o yokken dükkâna bakacağına söz vermişti.

Neyse ki dükkân sessizdi. Sadece birkaç kişi gelmiş ve içlerinden sadece biri onunla konuşup, Slip Sokağı’na nasıl gidebileceğini sormuştu. Rachel içini çekerek tutulan boynunu ovuşturdu ve gözlerini kapattı. Marsali birazdan dönecekti. O zaman biraz uzanıp başına ıslak bir bez koyabilir ve-

Matbaa dükkânının kapısının üstündeki çan çalınca yüzüne sıcak bir gülümseme yerleştirerek doğruldu. Ziyaretçiyi görür görmez gülümsemesi yok olmuştu.

“Git,” deyip tabureden aşağı indi, evin kapısına olan mesafeyi hesaplamaya çalışıyordu. “Hemen çık git.” Eğer onu atlatıp arka tarafa geçebilirse-

“Kıpırdama,” dedi Arch Bug, sesi paslı bir demir gibi çıkmıştı.

“Ne yapmak istediğini biliyorum,” dedi bir adım geri çekilerek. “Üzüldüğün

ve sinirlendiğin için seni suçlayamam. Ama yapmayı aklına koyduğun şeyin doğru olmadığını bilmelisin, Tanrı böyle bir şey yapmanı-”

“Sessiz ol,” dedi Arch Bug, gözleri tuhaf bir yumuşaklıkla üzerinde geziniyordu. “Henüz değil. Onu bekleyeceğiz.”

“Onu mu?”

“Evet, onu.” Bu sözlerin ardından tezgaha doğru atılıp Rac-hel’ı kolundan yakaladı. Genç kadın çığlık atıp debeleniyor ama elinden kurtulamıyordu. Arch Bug tezgâhın kanadını kaldırarak onu diğer tarafa doğru çekiştirdi, Rachel sertçe kitapların durduğu masaya çarpınca kitap yığınları sallanarak yere düştü. “Böyle bir şey yapmayı umut etme-”

“Hiçbir umudum yok,” dedi Arch Bug sakin bir şekilde lafını bölerek. Rachel adamın baltasının kemerinde olduğunu gördü, sade ve gümüş renkliydi. “Umut etmeye ihtiyacım da yok.” Sesinin titrememesi için hiçbir çaba göstermeden, “Öleceksin,” dedi. “Askerler seni yakalayacak.”

“Ah, evet, yakalayacaklardır.” Şaşırtıcı bir şekilde adamın yüz ‘ifadesi yumuşamıştı. “Karımı tekrar göreceğim.”

“İntihar etmenizi tavsiye etmiyorum,” dedi Rachel, elinden geldiğince yavaşça ilerliyordu. “Ama eğer her koşulda ölmeyi kafanıza koyduysanız, neden ölümünüzü ve ruhunuzu şiddetle lekelemekte ısrar ediyorsunuz?”

“İntikamın bir leke olduğunu mu düşünüyorsun?” Kalın beyaz kaşlarını kaldırdı. “Bu bir gururdur kızım. Karıma karşı şerefim ve görevim.”

“Benim görevim olmadığı kesin,” dedi Rachel kızgın bir şekilde. “Neden sizin acımasız intikamınızın bir parçası olayım? Size ya da size ait olan bir şeye hiçbir kötülük yapmadım!”

Arch Bug dinlemiyordu, en azından onu. Hafifçe dönmüştü ve eli baltasına doğru gitti, hızlanan ayak seslerini duyunca gülümsedi.

“lan!” diye çığlık attı. “İçeri girme!”

Ama elbette içeri girmişti. Rachel eline bir kitap alıp yaşlı adamın kafasına doğru savurdu ama Arch Bug rahatlıkla kitaptan sakınıp bir kez daha bileğinden kavradı.

“Bırak onu,” dedi lan, koşmaktan sesi kısılmıştı ve yüzü ter içindeydi. Rachel, yaşlı adamın berbat misk kokusuna rağmen Ian’m kokusunu alabiliyordu. Korkudan dili tutulmuş bir şekilde elini Arch Bug’m elinden kurtardı.

“Onu öldürme,” dedi Rachel her ikisine birden ama kimse onu dinlemiyordu.

“Sana söylemiştim, değil mi?” dedi Arch Bug.

“Ondan uzak dur,” dedi lan.

Eli bıçağının üzerinde gezinirken Rachel güçlükle konuşmaya başladı. “lan! Yapma. Yapmamalısın. Lütfen!”

lan öfkeden aklı karışmış bir şekilde baktı ama Rachel bakışlarını kaçırmasına izin vermeyince elini bıçağından uzaklaştırdı, lan derin bir nefes alıp kenara çekildi ve hızla Rachel’ın önüne geçip bedeniyle onu korudu.

lan, “Öldür beni öyleyse,” dedi Bug’a. “Yap hadi.”

“Hayır!” dedi Rachel. “Demek istediğim bu değildi, hayır!” “Buraya gel kızım,” dedi Arch Bug ve sağlam elini uzatıp Rachel’a işaret etti. “Korkma. Elimi çabuk tutarım.”

lan, Rachel’ı sertçe itince kafasını duvara çarptı ve düşmeden önce onu yakalayıp diz çökerek beklemeye başladı. Silah kullanamazdı, çünkü Rachel öyle istemişti.

“Önce beni öldürmen gerekecek,” dedi sakin bir ses tonuyla. “Hayır,” dedi Arch Bug. “Sıranı bekle.” Soğuk ve zeki, yaşlı gözleri onu incelerken baltasını biraz daha istekli bir şekilde kavradı.

Söyleyecek başka bir şey bulamayıp korkudan deliye dönen Rachel, gözlerini kapatmış dua ediyordu. Bir ses duyunca gözlerini açtı.

Upuzun, gri, belirsiz bir şeklin havaya fırlamasının hemen ardından Arch Bug yere düştü, üzerinde duran Rollo hırıldayarak yaşlı adamın boğazını ısırmaya çalışıyordu. Adam yaşlı olsa da hâlâ zindeydi ve çaresizliğin verdiği güce sahipti. Sağlam eliyle köpeğin boğazından tutup onu geri ittikten sonra uzun ve kuvvetli kolunu uzatıp baltasını sakat eliyle kavradı.

“Hayır!” lan öne doğru atılıp Rollo’yu kenara çekti, baltayı tutan elini yakalamaya çalışıyordu ama çok geçti. Balta tok bir sesle yere iner inmez Rachel’m gözleri karardı ve lan çığlık atmaya başlamıştı.

Rachel ne tarafa gittiğini görmeden hareket ediyordu, bir el aniden onu omzundan tutup arkaya doğru fırlatınca çığlık attı. Duvara çarpıp aşağı doğru kaydı, yere indiğinde dehşete düşmüştü. Yerde, gözünün önünde uzuvlar, tüyler, kıyafetler ve kan vardı. Ayak bileğine bir ayakkabı çarptı, boş gözlerle etrafına bakarak yan yan kaçmaya başladı.

Kan her tarafa yayılmıştı. Tezgâha ve duvarlara sıçramış, yerleri lekelemişti. Ian’ın gömleğinin arkası kıpkırmızı olmuş ve bedenine yapışmıştı, Rachel gömleğinin altında kasılan sırt kaslarını görebiliyordu. lan debelenen Arch Bug’ın üstündeydi, tek eliyle baltayı yakalamaya çalışıyordu ve onu kör etmeye uğraşan Arch kaskatı parmaklarını yüzüne saplamaya çalışırken Rollo atılıp hırlamaya başladı. Tüm dikkatini gözlerinin önündeki bu manzaraya

verdiğinden, Rachel birinin yanında durduğunun pek farkında değildi, kafasını kaldırıp aklı karışmış bir şekilde yukarı baktı.

“Sende baltalı adamları çeken bir şeyler mi var?” William öfkeyle sordu ve sonra silahıyla dikkatle nişan alıp tetiği çekti.

\eniden Doğuş

Yatak odasının kapısının tıklatıldığını duyduğumda, çay saati için saçlarımı toplamakla meşguldüm.

Botlarını giyen John, “Girin,” diye seslendi: Kapı yavaşça açılınca karşımızda William’a emir eri olarak hizmet eden küçük, tuhaf çocuk belirdi. John’a İngilizce olduğunu tahmin ettiğim bir şeyler söyledikten sonra bir not verdi. John kibarca başını sallayıp onu gönderdi.

Başparmağıyla mührü kırdığı sırada, “Ne söylediğini anlayabildin mi?” diye merakla sordum.

“Kimin? Ah, Colenso’nun mu? Hayır, tek kelimesini bile anlamadım,” dedi dalgın bir şekilde, her ne okuyorsa dudaklarını büzerek sessiz bir ıslık çaldı.

“Ne oldu?” diye sordum.

“Albay Graves’ten bir not,” dedi ve kâğıdı dikkatle katladı. Merak ediyordum-

Kapı tekrar tıklatılınca John kaşlarını çattı.

“Şimdi değil,” dedi. “Daha sonra gelin.”

İskoç aksanıyla kibar bir ses, “Daha sonra gelirdim ama acil bir durum var, anlarsınız ya?” dedi.

Kapı açıldı ve Jamie içeri girip kapıyı arkasından kapattı. Beni görünce bir an donup kaldı ama bir saniye içinde kendimi kollarında buldum, anında etrafımdaki her şeyi saran sıcaklığı ve kocaman gövdesiyle boğulacaktım.

Kanımın nereye gittiğini bilmiyordum fakat başımda tek bir damlası bile kalmamıştı, titrek ışıklar gözlerimin önünde dans ediyorlardı.

Jamie beni tutmuş öpüyordu, kirli sakalları yüzüme battığını hissettim, parmaklarını saçlarımın arasına gömmüştü ve göğsüne bastırdığım göğüslerim ısınmıştı.

“Ah, işte burada,” diye mırıldandım.

Bir an ara verip, “Ne?” diye sordu.

“Kanım.” Karıncalanan dudaklarıma dokundum. “Tekrar yap.”

“Ah, yapacağım,” diyerek beni temin etti. “Ama etrafta bir sürü Ingiliz askeri

var ve sanırım-”

Alt kattan duyulan patırtıyla gerçek tekrar beni çarptı. Ona bakıp aniden oturdum, kalbim gümbür gümbür atıyordu.

“Nasıl oldu da ölmedin?”

Hafifçe tek omzunu silkerken dudaklarının kenarı kıvrıldı. Çok zayıflamıştı, yüzü kapkara ve kirliydi; terinin ve uzun süredir giydiği pis kıyafetlerinin ve kusmuğunun hafif kokusunu alabiliyordum - tekneden ineli çok olmamıştı.

“Birkaç saniye daha oyalanırsanız Bay Fraser, tekrar ölebilirsiniz.” John pencerenin kenarına gitmiş sokağı gözetliyordu. Bize doğru döndüğünde yüzünün solgun olduğunu ama bir mum gibi ışıldadığını gördüm.

“Öyle mi? Tahmin ettiğimden biraz daha hızlılarmış öyleyse,” dedi Jamie üzgün bir şekilde gidip baktı. Pencereden uzaklaşıp gülümsedi. “Seni görmek çok güzel John - bir dakikalığına da olsa.”

John’un onu cevaplarcasına gülümsemesiyle gözleri aydınlanmıştı. Elini uzatıp sanki gerçekten hayatta olduğundan emin olmak için bir anlığına Jamie’nin koluna dokundu.

“Evet,” dedikten sonra kapıya doğru yöneldi. “Hadi gel. Arka merdivenlerden aşağı in. Ya da çatıya çıkabilirsen tavan arasına giden bir bölme var.”

Jamie bana baktı, kalbini gözlerinden okuyabiliyordum.

“Geri döneceği m,*’ dedi. “Mümkün olduğunda.” Bana doğru elini kaldırdı takat yüzünü buruşturarak dönüp lıemen Jo-hıı‘u takip etti. Gitmişlerdi, alt kattan gelen sesler yüzünden ayak seslen neredeyse duyulmuyordu. Evin giriş kapısının açıldığını ve kaba bir adamın içeri girmek istediğini duydum. İnatçı küçük yüreği sağ olsun. Bayan Figg girmesine izin vermiyordu.

Öylece oturup kalmıştım, korkudan hareket edemiyordum ama Bayan Figg’in anlamsız sözlerini duyunca canlandım.

Zihnim son beş dakika içinde olanlardan o kadar sersemlenmişti ki şimdi de tuhaf bir şekilde oldukça net düşünebiliyordum. Düşünmek, tahmin yürütmek, rahatlamak, sevinmek ve hatta üzülmek için zaman yoktu - anlaşılan, hâlâ sahip olduğum tek zihinsel yeti, acil durumlar karşısında derhal harekete geçebilmemdi. Başlığımı kapıp kafama geçirdim ve kapıya doğru yöneldim, bu sırada saçlarımı içine sokmaya çalışıyordum. Bayan Figg ile birlikte askerleri yeterince oyalayabilirdik…

Bu plan muhtemelen işe yarayacaktı fakat merdiven sahanlığına çıktığımda Willie’ye çarptım - gerçekten de merdivenlerden atlayarak çıkan Willie sertçe bana çarpmıştı.

“Claire Anne! Babam nerede? Kapıda askerler-” Arkaya doğru sendelediğim sırada beni kolumdan yakaladı ama benim için duyduğu endişenin yerini sahanlığın diğer tarafındaki koridordan gelen ses aldı. Sesin geldiği yöne doğru göz attı ve sonra beni bıraktı, gözleri kocaman olmuştu.

Jamie yaklaşık üç metre ötede, koridorun sonunda duruyordu; rengi çarşaf gibi bembeyaz olan ve gözlerini Willie gibi kocaman açan John da yanındaydı. Benzerlikleri her zaman şaşırtıcı olsa da Jamie’nin Ellesmere’in dokuzuncu kontuna olan benzerliği şu an daha baskındı. William’ın yüz hatları çocuksu yumuşaklığını kaybedip sertleşip olgunlaşmıştı, koridorun her iki ucundaki Fraserlar koyu mavi kedi gözleriyle MacKenzie-ler’in güçlü ve sağlam kemiklerine sahiplerdi.

Willie şaşkınlıktan hiçbir şey söyleyemeden ağzını oynattı. Deli gibi önce bana, sonra Jamie’ye ve sonra tekrar bana baktı ve yüzümdeki ifadeden gerçeği anladı.

Jamie’ye doğru ilerleyerek, “Sen kimsin?” dedi boğuk bir sesle.

Aşağıdan gelen gürültüye aldırış etmeyen Jamie’nin yavaşça dikleştiğini gördüm.

“James Fraser,” dedi. Sanki bir daha asla görmeyeceği bir görüntünün her noktasını aklına kazımak istercesine gözlerini delici bir şekilde William’a dikmişti. “Bir keresinde Helwater’day-ken kendimi Alex MacKenzie olarak tanıtmıştım.”

William birkaç kez gözlerini kırpıştırdı ve bir an bakışlarını John’a çevirdi.

“Peki ben kimim?” diye sorarken sorusunu tiz bir sesle bitirdi.

John ağzını açtı ama onu yanıtlayan Jamie oldu.

“Sen bir Katoliksin,” dedi eksiksizce, “ve vaftiz adın da James.” Bir an yüzünde küçük bir pişmanlık belirdi ve sonra hemen kayboldu. “Sana vermeye hakkım olan tek isim buydu,” dedi gözlerini oğlundan ayırmadan. “Özür dilerim.”

Willie’nin içgüdüsel bir şekilde kılıcını uzanan sol eli kalçasına çarptı ama hiçbir şey bulamayınca göğsüne vurdu. Elleri o kadar titriyordu ki düğmelerini açmayı başaramayınca kumaşı tutarak gömleğini yırttı ve elini içeri sokup bir şey aradı. Aradığı şeyi başından çekip çıkardıktan sonra Jamie’ye doğru hızla fırlattı.

Jamie refleksleri sayesinde hemen elini kaldırınca tahta tespih avucuna çarptı ve boncukları dönerek parmaklarına dolandı.

Sesi titreyerek, “Lanet olsun size, efendim,” dedi Willie. “Canınız cehenneme!” Yavaşça arkasını döndü ve sonra John ile yüzleşmek için hızla

topuklarının üstünde döndü. “Ve sen! Bunu *bitiyordun*, değil mi? Öyleyse senin de canın cehenneme!”

“William-” John çaresizce ona doğru uzandı ama hiçbir şey

söyleyemeden alt kattaki koridordan ve merdivenlerden gelen ayak sesleri duyuldu.

“Sassenach gitmesine izin verme!” Tüm gürültünün arasında Jamie’ıiin sesi net bir şekilde bana ulaşmıştı. İçgüdüsel bir şekilde benden isteneni yerine getirip Willie’yi kolundan yakaladım. Ağzı açık ve ne yapacağını bilemez halde bana bakakal-mıştı.

“Ne-’? Merdivenlerde gümbürdeyen ayak sesleri ve bir kırmızı ceketlinin zafer dolu çığlığıyla sesi bastırılmıştı.

“İşte orada!”

Birdenbire sahanlık itişip kakışan insanlarla dolmuştu, beni ve Willie’yi geçip koridora ulaşmaya çalışıyorlardı. Tüm itişmelere ve Willie’nin kendisini elimden kurtarma çabalarına rağmen ölüm gibi yakalarına yapışmıştım.

Aniden bağrışmalar kesildi ve itişmeler durdu. Mücadele sırasında başlığım çıkıp gözlerimin önüne düşmüştü, başımdan çıkarmak için Willie’nin kolunu tutan ellerimden birini çektim ve başlığı yere attım. Saygıdeğer bir kadın olarak konumumun artık öneminin kalmadığını hissediyordum.

Kolumla gözlerimin önüne düşen saçlarımı itip tekrar Wil-lie’yi tuttum fakat buna gerek kalmamış gibiydi, taşa dönüşmüş gibi duruyordu Hücum etmeye hazır oldukları anlaşılan kırmızı ceketliler de bekliyordu, bir şey onlara engel olmuştu. Yavaşça dönüp baktığımda Jamie’nin kolunu John Grey’in boğazına doladığını ve şakağına bir silah dayadığını gördüm.

Sakin ama rahatlıkla anlaşılabilir bir ses tonuyla, “Bir adım daha atarsanız, kurşunu beynine sıkarım. Kaybedecek bir şeyim olduğunu mu sanıyorsunuz?” dedi.

Willie’nin ve benim önünde durduğumuz düşünülürse, aslında kaybedecek çok şeyi vardı fakat askerler bunun farkında değildi. Willie’nin yüzündeki ifadeden anladığım kadarıyla gerçeği söylemektense dilini kökünden koparmayı tercih ederdi. Aynı zamanda, o an Jamie’nin John’u öldürmesinin ardından yaylım ateşine tutularak ölmesinin William’m umurunda olmadığını düşünüyordum. Tuttuğum kolu demir gibi sertti; elinde olsa ikisini birden öldürürdü.

Etrafımdaki adamlar tehdit edercesine homurdanıp kımıldanıyorlardı ama kimse harekete geçmiyordu.

Jamie bana bir kez baktı ama yüzünü okuyamıyordum, sonra kendisiyle birlikte John'u sürükleyerek merdivenlerin gerisine doğru gitmeye başladı. Gözden kaybolduklarında yanımda duran onbaşı harekete geçip merdivenlerde duran adamlarına işaret etti.

"Arka tarafa dolanın! Acele edin!"

"Durun!" Willie birdenbire hayata dönmüştü. Gevşeyen elimden kolunu çekerek onbaşıya döndü. "Adamlarını evin arkasına göndermiş miydin?"

Willie'nin üzerindeki üniformayı ilk kez fark eden onbaşı dikleşerek onu selamladı.

"Hayır, efendim. Sanmıyorum-"

"Aptal," dedi Willie kısaca.

"Evet efendim. Fakat acele edersek onları yakalayabiliriz, efendim." Konuştuğu sırada bir an önce gitmek için kıvranırca-sına parmak uçlarında yükselmişti.

Willie yumruklarını ve dişlerini sıktı, aklından bir sürü düşüncenin geçtiğini görebiliyordum.

Jamie'nin Lord John'u vuracağını sanmıyordu, yine de bundan emin olamıyordu. Eğer adamları peşlerinden gönderirse, askerler büyük ihtimalle onlara yetişirdi ve bu da birinin ya da her ikisinin de ölebileceği anlamına geliyordu. Öldürülmeseler bile Jamie esir alınırdı ve kime ne söyleyebileceğini kestirmek imkânsızdı. Bu çok riskliydi.

İyice düşünüp taşındıktan sonra onbaşıya döndüğünü gördüm.

"Komutanının yanına dön," dedi sakince. "Ona Albay Grey'in… asiler tarafından esir alındığım ve tüm birliklere lıa-ber vermesini söyle. Herhangi bir bilgi alındığında derhal bana iletilmesini istiyorum."

Merdiven sahanlığında bekleyen askerlerden memnuniyetsiz bir homurdanma yükseldi ve bu William'ın sert bakışlarıyla anında kesildi. Onbaşı bir an dişlerini dudaklarına geçirdi ama onu selamladı.

"Emredersiniz efendim." Ustalıkla topuklarının üstünde dönüp askerleriyle büyük bir gürültü çıkararak merdivenlerden aşağı indi

Willie gidişlerini izledi. Ve sonra sanki aniden fark etmişçesine eğilip başlığımı yerden aldı. Ellerinin arasında ovuşturarak bana upuzun, şüpheli bir bakış attı. Sonraki dakikaların çok ilginç olacağını şimdiden görebiliyordum.

Umurumda değildi. Jamie'nin John'u hiçbir şekilde vurmayacağından ne kadar eminsem, ikisinin de içinde bulundukları tehlikeden de o kadar emindim. Kokusunu alabiliyordum; ter ve barut kokusu yoğun şekilde

havadaydı, ayak tabanlarım alt katta sertçe kapatılan kapı yüzünden hâlâ titriyordu. Ne var ki hiçbir şeyin önemi yoktu.

Jamie hayattaydı.

Ve ben de hayattaydım.

Grey'in gömleği hâlâ üstündeydi ancak yağmur kumaşı geçip tenine ulaşmıştı.

Jamie ahırın kenarına gidip tahtaların arasındaki boşluktan baktı. Ve sonra sessiz olmasını istercesine elini kaldırdı, toynakların ve insanların çıkardığı sesler uzaklaşırken John titreyerek bekliyordu. Ses azalınca Jamie sırtını döndü. Grey'in sırılsıklam olduğunu fark edince kaşlarını çatıp pelerinini omzundan alarak onu sardı.

Pelerin de ıslaktı ama yündü ve Jamie'nin vücut ısısını tutmuştu. Grey bir an gözlerini kapatarak pelerine sarıldı.

Gözlerini açtığında, "Ne yaptığını sorabilir miyim?" diye sordu.

"Ne zanıan?" Jamie hafifçe gülümsedi. "Şimdi mi, yoksa seni en son gördüğümden bu yana mı?"

"Şimdi."

"Ah." Jamie bir fıçının üstüne oturup yavaşça arkasına, ahırın duvarına doğru yaslandı.

Fraser'm düşünceli bir şekilde dudaklarını büktüğü gözünden kaçmamıştı. Jamie çekik mavi gözlerini ona doğru çevirdi. "Bilmek istediğinden emin misin? Bilmesen daha iyi olur." "Senin görüşlerinize ve sağduyuna güvenirim," dedi Grey kibarca, "ama kendi fikirlerime biraz daha güvenirim. Kusuruma bakmayacağından eminim."

Fraser bunu komik bulmuşa benziyordu, geniş ağzı seğir-mişti ama başını sallayıp gömleğinin içinden muşambaya sarılmış küçük bir paket çıkardı.

"Üvey oğlumdan bu paketi alırken görüldüm," dedi. "Bunu gören kişi beni bir lokantaya kadar takip etti ve sonra ben bir şeyler yerken en yakın asker birliğine haber verdi. Ya da ben öyle olduğunu sanıyorum. Lokantaya doğru geldiklerini görünce aradıkları kişinin ben olduğumu düşündüm ve… kaçtım." "Peşinde kimse olmamasına rağmen bir suçlu gibi kaçtın sanırım? Öncelikle peşinde olduklarını nereden biliyordun ve birdenbire çekip gitmenin ilgilerini çekmeyeceğinden nasıl emin oldun?"

Jamie'nin gülümsemesi tekrar ortaya çıkmıştı ama bu kez biraz kırgındı.

"Avlanan içgüdüsü diyelim."

“İçgüdülerin böyleyse, köşeye sıkıştırılmana gerçekten şaşırdığımı söylemek isterim.”

“Eh, tilkiler bile yaşlanır, değil mi?” dedi Jamie ilgisizce. “Neden evime geldin?” diye sordu Grey, birden sinirlenmişti. “Neden şehrin dışına doğru kaçmadın?”

Jamie şaşırmış görünüyordu.

“Karım,” dedi sadece ve o an ani bir sancıyla, peşinde asker-

İcr varken Jamie Fraser’ı evine getiren şeyin dikkatsizlik ya da ihmalkârlık olmadığı Grey’in aklına geldi. Onun için gelmişti. Claire için.

Tanntnl Ani bir korku duydu. *Claire.*

Ne söyleyeceğini düşünebilse bile herhangi bir şey söylemek için vakit yoktu. Jamie ayağa kalkıp silahını kemerinden çıkardı ve gelmesi için ona işaret etti.

Bir ara sokaktan aşağı indiler ve sonra bir meyhanenin arka bahçesinden, bir bira fıçısının yanından geçtiler. Üzerlerine şerbetçiotu kokusu sinmiş halde başka bir sokağa çıkıp yavaşladılar. Tüm bu yolculuk boyunca Jamie onu bileğinden tutmuştu ve Lord John elinin uyuşmaya başladığını hissediyordu ama hiçbir şey söylemedi. İki ya da üç asker grubunun yanından geçtiler ama Grey adımlarını Jamie’ye uydurmuş onun yanında yürüyor ve gözlerini önünden ayırmıyordu. İçinde vicdan ya da görev çatışması yoktu; bağırarak yardım istemesi Jamie’nin ölümüne neden olabilirdi ve en az bir asker mutlaka ölürdü.

Jamie silahını gözden uzakta tutuyordu, elindeydi ama paltosuyla gizlemişti. Atını bıraktığı yere ulaştıklarında silahını kemerine taktı. Şehrin dışında bir evdi burası. “Buradan ayrılmayın,” diyerek Grey’i bir dakikalığına verandada yalnız bırakıp içeri girdi.

İçinden bir ses Grey’e kaçmasını söylüyordu ama kaçmadı ve Jamie tekrar ortaya çıkıp onu görünce hafifçe gülümsediğinde ödüllendirilmiş oldu. *Demek buradan ayrılmayacağımdan emin değildin? Öyle olsun*, diye içinden geçirdi Grey. Aslında kendisi de bundan emin değildi.

“Benimle gel,” diyen Jamie başıyla Grey’e işaret ederek kendisini ahıra doğru takip etmesini istedi. Hemen atma eyer vurdu ve diğer atı da dizginleyip kendi atına binmeden önce dizginleri Grey’e verdi.

“Formalite icabı,” dedi Grey’e kibarca ve silahını çıkarıp ona doğrulttu. “Yine de benimle geliyorsun, şehri terk etmeden önce beni ele verecek herhangi bir hareket yaparsan seni vururum. Anlaştık, umarım?”

‘Anlaştık,” diye yanıtlayan Grey eyerine yerleşti.

Kürek kemiklerinin arasındaki namlunun ucunun farkında olarak, atını Jamie'nin biraz ilerisinde sürüyordu. *Formalite icabı* olsun ya da olmasın, onun söylediklerinde ciddi olduğunu biliyordu.

Gerçeği öğrendiğinde Jamie'nin onu göğsünden mi vuracağını yoksa boynunu mu kıracağını merak ediyordu. Herhalde çıplak elleriyle onu öldürürdü.

Grey ondan gerçeği saklamayı düşünmemişti. Claire Fra-ser'ı, Jamie'nin onu tanıdığı kadar iyi tanımıyordu ama Jamie hiç şüphesiz onun sır tutamayacağını biliyordu. Claire kimseden bir şey gizleyemezdi. Ve özellikle de tekrar hayata dönen Jamie'den.

Elbette Jamie tekrar onunla konuşana kadar biraz zaman geçecekti. Yme de Jamie'yi, Claire'i tanıdığından daha iyi tanıyordu ve eğer bildiği tek bir şey varsa, o da karısıyla Jamie'nin arasına hiçbir şeyin giremeyeceğiydi.

Yağmur durmuştu ve güneş, sokakların arasında sıçratarak ilerledikleri su birikintilerini aydınlatmaya başlamıştı. Ortalıkta bir hareketlilik, havada ise gerginlik vardı. Ordu Germantown'a yerleşmişti, yine de şehirde her zaman askerler bulunuyordu, muhtemel harekâtlara ve dönmesini bekledikleri birliklere dair haberler kulaktan kulağa tüm şehre yayılmıştı.

Devriye gezen bir asker onları yol üstünde durdurmuş ama Grey ona ismini ve rütbesini söylediğinde el sallayarak geçmelerine izin vermişti. Arkadaşını Bay Alexander MacKenzie olarak tanıttığında bahsi geçen arkadaşının sanki gülüyormuşça-sına sarsıldığını hissetmişti. Alex MacKenzie, Hehvater'dayken Jamie'nin Grey'in esiri olarak kullandığı isimdi.

Ah, Tanrım. Askerin görüş alanından uzaklaşırken Willum, Grey'in yeni yeni aklına geliyordu. Yüzleşmenin ve birden cv-

den ayrılmalarının şokuyla hiçbir şey düşünmeye fırsatı olmamıştı. Grey ölürse, William ne yapardı?

Düşünceleri arılar gibi zihninde vızıldıyordu, birbirlerinin üstüne çıkıp kaynaşan bir kalabalıktan farksızdılar; kulaklarını sağır eden uğultunun içinde kaybolmadan önce herhangi bir düşünceye bir dakikadan fazla konsantre olması imkânsızdı. Denys Randall-Isaacs. Richardson. Grey olmadığına göre, büyük ihtimalle CJaire'i tutuklamak için harekete geçecekti. Wil-liam'm haberi olsaydı, onu durdurmaya çalışırdı. Ama William, Richardson'un ne olduğunu bilmiyordu… Grey de tam olarak bilmiyordu. Henry ve zenci sevgilisi -Grey artık onların sevgili olduklarını biliyordu- ile Dottie ve Quaker doktor meseleleri vardı bir de. Eğer iki şok Hal'i öldürmezse, derhal Amerika'ya giden bir gemiye atlardı ve *bu* onu kesinlikle öldürürdü. Percy. Ah, Tanrım, bir de Percy vardı.

Jamie önden ilerliyordu. Yolda ufak tefek gruplar vardı, çoğu yük arabalarıyla

orduya erzak getiren çiftçilerdi. Meraklı gözlerle Jamie'ye, daha da meraklı bir şekilde Grey'e bakıyorlardı. Ama kimse onları durdurmamış ya da onlara kim olduklarını sormamıştı ve yaklaşık bir saat sonra Jamie, ana yoldan saparak küçük bir ağaçlığa girdi. Burada bir akarsu vardı, Jamie atından inerek hayvanın su içmesine izin verdi. Grey de aynısını yaptı ama tuhaf hissediyordu, sanki eyerin ve dizginlerin derisi kendi tenine yabancı gibiydi.

Jamie akarsuyun yanma diz çöküp su içti, başına ve yüzüne su çarptıktan sonra ayağa kalkıp bir köpek gibi silkelendi.

"Teşekkür ederim John," dedi. "Daha önce bunu söylemeye fırsatım olmadı fakat sana minnettarım."

"Teşekkür mü ediyorsun? Seçeneklerim çok kısıtlıydı, ben, silah zoruyla kaçırdın."

Jamie gülümsedi, son bir saatin gerginliği hafifleyince yüzündeki çizgiler de azalmıştı.

"Onun için değil. Claire'le ilgilendiğin için."

"Claire," diye tekrarladı. "Ah, tabii. Onun için."

"Evet, onun için," dedi Jamie sabırla ve eğilip endişeli bir ifadeyle ona baktı. "İyi misin John? Biraz bitkin görünüyorsun." "Bitkinmiş," diye homurdandı Grey. Kalbi düzensiz bir şekilde atıyordu, belki de kalbi duracaktı. Bunun olması için bir süre bekledi ama kalbi neşeli bir şekilde küt küt atmaya devam etti. Yararı yoktu. Jamie hâlâ merakla ona bakıyordu. En iyisi bir an önce söyleyip kurtulmaktı.

Derin bir nefes alıp gözlerini kapatarak ruhunu Tanrı'ya emanet etti.

"Karınla yattım," deyiverdi aniden.

Bu cümlenin ardından hemen oracıkta ölmeyi umuyordu ama hayat hiçbir şey olmamış gibi devam ediyordu. Kuşlar ağaçlarda cıvıldarken, akarsuyun şırıltısı dışında duyulan tek ses çimenleri çekiştirip gürültüyle yiyen atlara aitti. Tek gözünü açıp baktığında Jamie Fraser'ın başım yana eğerek onu incelediğini gördü.

"Öyle mi?" dedi Jamie merakla. "Peki neden?"

Babasının Oğlu

"Ben… §ey… bana biraz izin verir misin?" Yavaşça odamın kapısına doğru geriledim, kapının tokmağını kavrayıp döndürdüm ve içeri girdikten sonra Willie'nin yalnız kalıp kendisine gelmesi için kapıyı kapattım. Kendine gelmesi gereken sadece Willie değildi.

Adamlar tarafından takip ediliyormuşum gibi kapıya yaslandım, kanım

kulaklarımda uğulduyordu.

“Jesus H. Roosevelt Christ,” diye fısıldadım. Sanki içimden bir sıcak su kaynağı yükselmiş ve kafamdan fışkırmış gibi hissediyordum. Dışarıda yağmur yağmaya başladığını yeni fark etmiştim, pis gri su pencerenin kenarlarına doğru akıyordu ama içimdeki coşkunun yanında bunun hiç önemi yoktu.

Birkaç dakika hareket etmeden gözlerim kapalı bir şekilde durdum, hiçbir şey düşünmeden sadece, “Teşekkürler Tanrım,” diye sessizce mırıldandım.

Hafifçe kapının tıklatıldığını duyunca düşüncelerimden kurtulup kapıyı açtım. William merdiven sahanlığında duruyordu.

Yırttığı gömleğinin yakası hâlâ açıktı ve boynunun çukurunda hızla atan nabzını görebiliyordum. Gülümsemeye çalışarak beceriksizce eğilip selam verdi ama başaramayacağını anlayınca vazgeçti.

“Bu şartlar altında… size nasıl hitap etmem gerektiğini bilmiyorum,” dedi.

“Ah,” dedim, biraz bozulmuştum. “Aramızdaki ilişkinin dcğişccğini sanmıyorum, en azından değişmemesini umuyorum.” Birdenbire ilişkimizin değişebileceğini fark edince mutluluğuma gölge düştü, içimde derin bir sızı hissettim. Sadece babasının ya da babalarının yüzünden değil, ona gerçekten çok düşkün olmuştum.

“Bana, ‘Claire Anne’ diye hitap etmeye devam edebilir misin?” İsteksizce gözlerini kıstığını görünce, “Daha uygun bir şey düşünene kadar..diye aceleyle ekledim. “Ne de olsa, hâlâ senin üvey annenim. Ne olursa olsun.”

Bir süre düşündükten sonra kısaca başını salladı.

“İçeri girebilir miyim? Sizinle konuşmak istiyorum.”

“Evet, girebilirsin.”

Her iki babasını da tanımasaydım, on beş dakika önce gözler önüne serdiği öfkesini ve şaşkınlığını saklayabilme yeteneğine hayran kalırdım. Jamie içgüdüsel bir şekilde bunu başarıyordu, John ise uzun yıllardır edindiği tecrübeleri sayesinde. Ancak her ikisinin de çelik gibi güçlü sinirleri vardı. Wılliam’ın bu yeteneği genlerinden alıp almadığını ya da gözlemleyerek mi edindiğini bilmiyordum fakat kesinlikle o da bu özelliğe sahipti.

“Bir şeyler getirmelerini isteyeyim mi?” diye sordum “Biraz konyak ister misin? Şoka iyi gelir.”

Kafasını salladı. Oturmamıştı, oturabileceğini sanmıyordum ve duvara yaslandı.

“Herhalde biliyordunuz? Sanırım benzerliği fark etmemeniz mümkün değil,”

diye üzgün bir şekilde ekledi.

“Çok çarpıcı bir benzerlik,” diye dikkatle ona hak verdim. “Evet, biliyordum.” Daha kibar bir şekilde dile getirebilmek için uygun kelimeleri arıyordum. “Doğumun hakkındaki detayları birkaç sene önce kocam anlatmıştı.”

Peki bu detayları ona nasıl izah edecektim?

Açıklamam gereken birkaç tuhaf şeyin olduğu aşikârdı ancak nedense bu açıklamaları benim yapacağım aklıma gelmemişti.

Ona düşüncesiz, inatçı genç bir kızın şantajı yüzünden dünyaya geldiğini nasıl söyleyebilirdim? Peki, ya yasal anne babasının ölümüne neden olduğunu? Doğumunun Jamie için ne anlama geldiğini biri ona söyleyecekse, bu kişi Jamie olmak zorundaydı.

“Anıieı…” diye başlayıp duraksadım. Oğlunun karşısında Geneva’yı lckelemektense, Jamie’nin tüm suçu üstlenmeyi tercih cdeccğini biliyordum. Ama buna izin veremezdim.

“Çok umursamazmış,” dedi William, dikkatle beni izliyordu. “Herkes onun çok umursamaz olduğunu söylerdi. Sadece bilmek istiyorum, tecavüze mi uğramış?”

Dehşete düşmüş bir şekilde, “Tanrım, tabii ki hayır!” dedim, yumruklarının gevşediğini fark ettim.

“Giizel,” dedi ve bir süredir tuttuğu nefesini verdi. “Size yalan söylemediğinden emin misiniz?”

“Eminim.” O ve babası duygularını saklamakta iyi olabilirdi fakat ben bunu beceremiyordum, kâğıt oyunu oynayarak geçinmeyi hiçbir zaman başaramayacak olsam da arada sırada açık bir ifadeye sahip olmak da işe yarayabilirdi. Doğruyu söylediğimi anlaması için hiçbir şey söylemeden karşısında durdum.

“Sizce- o hiç-” Durup güçlükle yutkundu. “Sizce birbirlerini sevmişler midir?”

“Sanırım, ellerinden geldiğince sevmişlerdir,” dedim alçak bir sesle. “Pek fırsatları olmamış, birlikte sadece bir gece geçirmişler.” William için çok üzülüyordum, onu kollarıma alıp teselli etmeyi çok isterdim. Ama o bir yetişkindi ve genç bir adamdı, acıları öfkelenmesine neden oluyordu. Eninde sonunda üstesinden gelecekti fakat insanlarla paylaşmayı öğrenene kadar uzun seneler geçeceğini düşünüyordum.

“Evet,” dedi ve sanki bir şey söyleyecekken vazgeçmiş gibi dudaklarını birbirine bastırdı. “Evet, anlıyorum.” Ses tonundan anlamadığı çok açıktı

ancak bildikleriyle ne yapacağı bir yana, öğrendiği şeylerin etkisiyle ne sorması gerektiğine dair fikri bile yoktu.

“Ebeveynlerim evlendikten tam dokuz ay sonra doğmuşum,” dedi bana sertçe bakarak. “Babamı kandırmışlar mı?” “Bu biraz acımasızca değil mi?” diye sordum.

“Hayır,” değil,” diye çıkıştı. “Nasıl olmuş?”

“Baban- Jamie. O hiçbir adamı kandırmamış.” İçimden, *Frank dışında*, diye geçirdim. Ama elbette, önceleri böyle bir şey yaptığını bilemezdi…

“Babam,” dedi William aniden. “Lord John, bunu biliyor muydu?”

“Evet.” Yine kendimi zor bir durumda bulmuştum. Lord Jo-hn’un sırf kendi ve Jamie’nin iyiliği için Isobel ile evlendiğini William’ın bildiğini sanmıyordum fakat Lord John’un davranışlarını sorgulamaya başlamasını istemiyordum.

“Hepsi,” dedim kendimden emin bir şekilde, “dördü de senin için en iyisi neyse onu istemiş.”

“Benim için en iyisi neyse,” diye keyifsizce tekrarladı. “Tabii.” Eklemleri yine bembeyaz kesilmişti, gözlerini kısarak bana çok iyi bildiğim, patlamak üzere olan Fraser bakışlarından birini attı. Patlamalarına engel olmanın imkânsız olduğunu da biliyordum fakat yine de elimi ona uzatarak şansımı denemek istedim. “William,” diye başladım. “İnan bana-”

“İnanıyorum,” dedi. “Bana başka bir şey anlatmayın. Lanet olsun!” Topuklarının üstünde dönüp büyük bir gürültüyle yumruğunu tahta kaplamaya geçirince oda sarsıldı, açtığı delikten elini çıkarıp odadan dışarı çıktı. Sahanlıktaki birkaç korkuluğa tekme indirdiğini ve merdivenlerin tırabzanını yerinden sökü-lürken çıkardığı çatırtıları duydum. Kapıya gidip baktığımda, iki buçuk metrelik tahta parçasını omzuna alıp savurarak merdiven boşluğunda asılı duran kristal avizeyi patlattığını gördüm. Bir an sahanlığın açık kısmında sendeleyince düşeceğini ya da kendisini atacağını sandım ama kenardan uzaklaşıp homurtu ya da hıçkırığa benzer bir ses çıkararak deli gibi nefesini verip tahta parçasını avizeden geri kalanlara doğru mızrak gibi fırlattı.

Vc sonra hızla merdivenlerden aşağı indi, yaralı eli duvarda kanlı bir leke bırakmıştı. On kapıya omzunu geçirdikten sonra geriye çekilip kapıyı açtı ve lokomotif gibi dışarı fırladı.

Karışıklık ve yıkımın ortasında, donup kalmış bir halde merdiven sahanlığındaki kırık korkulukların kenarına tutunmuştum. Duvarlarda ve tavanda parçalanarak yere saçılan kristallerden ortaya çıkan rengârenk

yusufçukları andıran küçük gökkuşakları dans ediyordu.

Gözüme bir kıpırtı ilişti, alt katın koridorunun zeminine birinin gölgesi düşmüştü. Ufak tefek karanlık bir siluet yavaşça açık kapıdan içeri girdi. Pelerininin başlığını geriye atan Jenny Fraser Murray etrafındaki karışıklığa göz gezdirdikten sonra başını kaldırıp bana baktı. Solgun, oval yüzü neşeyle ışıldıyordu.

“Babasının oğlu,” dedi. “Tanrı hepimizin yardımcısı olsun.”

Kurdun Vakti

İngiliz ordusu Philadelphia’yı terk ediyordu. Delaware gemilerle dolmuştu, vapurlar State Caddesi’nin bitimi ve Cooper Burnu arasında durmaksızın gidip geliyorlardı. Ordunun koruması olmadan şehirde kalmaktan korkan üç bin Kral yanlısı da şehri terk ediyordu. Rıhtıma istiflenen bagajları büyük bir sıkıntı yaratsa da General Clinton seyahat edebilmelerini sağlayacağına söz vermişti. lan ve Rachel, Philadelphia’nm aşağısındaki nehrin kenarında dalları sarkan bir çınarın gölgesinde oturmuş, yaklaşık yüz metre ötedeki topçu mevziinin kaldırılışını seyrediyorlardı.

Topçuların üzerlerinde sadece gömlekleri vardı, mavi ceketlerini katlayıp çimenlerin üstüne koymuşlardı, şehri savunan silahlarını sökerek taşınmaları için hazırlıyorlardı. Aceleleri yoktu ve izleyicilerine aldırış etmiyorlardı, ne de olsa artık bir önemi yoktu.

“Nereye gittiklerini biliyor musun?” diye sordu Rachel.

“Evet, biliyorum. Fergus, NewYork’u savunmak için kuzeye gideceklerini söyledi.”

“Onu gördün mü?” Rachel merakla başını ona çevirdi, yaprakların gölgeleri yüzünde titriyordu.

“Evet, dün gece eve döndü. Kral yanlıları ve ordu gittiğine göre artık güvende.”

“Güvende,” dedi Rachel şüpheli bir ses tonuyla. “Bu günlerde herhangi birinin olabileceği kadar güvende demek istiyorsun

sanının.” Sıcak yüzünden başlığını çıkarmıştı, yanaklarına yapışan nemli, koyu renk saçlarını geriye itti, lan hiçbir şey söylemeden gülümsedi “Fergus, İngilizler’in kolonileri ikiye bölmek istediğini söyledi,” dedi. “Kuzey ile güneyi birbirinden ayırıp, her ikisiyle de ayrı ayrı ilgileneceklermiş.”

“Öyle mi? Peki bunu nereden biliyor?” diye şaşkınlıkla sordu Rachel.

“Randall-Isaacs adında İngiliz bir subaydan, Fergus’a da o söylemiş.”

“Fergus’un casus olduğunu mu söylüyorsun? Peki hangi tarafta yer alıyor?”

Rachel hafifçe dudaklarım bastırdı. lan, Quaker inancına göre casusluğun ne anlama geldiğinden emin değildi ve sormak da istemiyordu. Quaker inancı hassas bir konuydu.

“Düşünmek bile istemiyorum,” dedi. “Kendisine Amerikan ajanı süsü veriyor ama bu tamamen saçmalık da olabilir. Savaş zamanında kimseye güvenilmez, yanlış mı?”

Rachel bunu duyunca dönüp ona baktı.

“Sen kimseye güvenmiyor musun?”

“Sana güveniyorum,” dedi lan. “Ve kardeşine de güveniyorum.”

Yerde kıvranarak sırtını kaşıyan Rollo’ya bakarak, “Ve köpeğine de,” dedi Rachel. “Yengene, dayına, Fergus’a ve karısına da güveniyorsun, değil mi? O halde, bir sürü dostun var demektir.” Endişeli bir şekilde gözlerini kısarak Ian’a doğru yaslandı. “Kolun hâlâ ağrıyor mu?”

“Ah, biraz daha iyi.” lan gülümseyerek sağlam omzunu silkti. Kolu ağrımıyordu, askı işe yaramıştı. Baltanın darbesi neredeyse sol kolunu koparacaktı, etini yarıp kemiğini kırmıştı. Yengesi, sinirleri zarar görmediği için çok şanslı olduğunu söylemiş, ayrıca insan vücudunun plastik gibi olduğunu eklemişti. Kasların iyileştiği gibi, kemikler de iyileşirdi.

Rollo da iyileşmişti ve kurşun yarasından geriye hiçbir şey kalmamıştı.

Rachel içini çekip koyu, düzgün kaşlarının altından ona bir bakış attı.

“lan, kötü bir şey düşündüğünün farkındayım ve bana ne olduğunu anlatırsan sevinirim. Bir şey mi oldu?”

Birçok şey olmuştu, hâlâ olmaktaydı ve olmaya devam edecekti. Ona nasıl söyleyebilirdi ki…? Ama söylemeden de olmazdı.

“Tüm dünya altüst oluyor,” dedi. “Ama sabit duran tek şey sensin. Beni bu dünyaya bağlayan tek şey sensin.”

Rachel’ın bakışları yumuşadı.

“Öyle miyim?”

“Öyle olduğunu çok iyi biliyorsun,” dedi lan alçak bir sesle. Bakışlarını ondan kaçırdı, kalbi hızla atıyordu. Üzüntüyle karışık bir mutlulukla çok geç olduğunu düşündü. Bir kez konuşmaya başlamıştı ve ağzından ne çıkarsa çıksın artık duramazdı.

“Nasıl biri olduğumun farkındayım,” dedi lan beceriksiz ama kararlı bir şekilde. “Senin uğruna Quaker olurum Rachel ama yüreğimde öyle biri olmadığımı ve sanırım hiçbir zaman olamayacağımı biliyorum. Benden

gerçekten hissetmediğim şeyleri söylememi ya da olmadığım biri gibi davranmamı istemezsin.”

“Evet,” dedi Rachel. “Böyle bir şey istemem.”

lan ağzını açtı ama söyleyecek başka bir şey bulamamıştı. Ağzı kurumuştu, yutkunup beklemeye başladı. Rachel da yutkundu; lan yumuşak ve bronzlaşmış boğazının hafifçe kımıldadığını gördü. Güneş tekrar üzerine düşmüştü ve kış güneşinde bir çiçek kadar güzel olduğunu fark etti.

Topçular son topu da yük arabasına yüklemiş ve arabaları öküzlere bağlamışlardı. Kahkaha adp gürültü yaparak vapurların olduğu yere doğru ilerlemeye başladılar. Nihayet gözden kaybolduklarında sessizlik çöktü. Hâlâ bazı sesler vardı; nehrin şırıltısı, çınarın yapraklarının hışırtısı, uzakta hareket halinde olan ordudan gelen bağrışlar, çarpışmalar ve olası şiddetin gürültüsü duyuluyordu. Ancak onların arasında sessizlik vardı.

lan kaybettiğini düşünüyordu, Rachel düşünceli bir şekilde başını eğmişti. *Dua tttt ediyor? Yoksa benden nastl kurtulacağını mı düşünüyor?*

Her ne düşünüyorsa, Rachel başını kaldırıp ayağa kalktı ve ondan uzaklaştı. Kıpırtısız ama tetikte bir halde uzanan Rollo’ya işaret etti.

“Köpeğin kurt mu?”

“Evet, kısmen.”

Rachel ışıldayan ela gözleriyle Ian’a kaçamak cevaplar vermemesini söyledi.

“Yine de o senin en yakın arkadaşın, yürekli ve sevecen bir yaratık. Her şeyiyle çok değerli bir canlı, değil mi?”

“Ah, evet,” dedi lan, kendinden daha emin bir şekilde. “Öyledir.”

Rachel ona mesafeli bir bakış attı.

“Sen de bir kurtsun, bundan eminim. Ama benim kurdum-sun ve bunu aklından çıkarmasan iyi edersin.”

O konuşurken lan tutuşmaya başlamış, kuzeninin kibritleri gibi ateş almıştı. Avucu yukarı bakacak şekilde elini ona uzattı, Rachel da alev almasın diye dikkatle hareket ediyordu.

“Sana daha önce söylediklerim… beni sevdiğini bildiğime dair-”

Rachel ona doğru adım atıp elini tutarak küçük, soğuk parmaklarıyla onu sıkıca kavradı.

“Sana seni sevdiğimi söylüyorum. Geceleri avlansan bile, eve döneceksin.”

“Ve ayaklarının dibinde uyuyacağım,” diye fısıldadı lan, sağlam eliyle onu

kendisine doğru çekti. Artık ikisi de güneşli gün gibi ışık saçıyordu.